ἕτερος...κατ' οὐσίαν καὶ ὑ. ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ πατρός id.or.15.1(p.334.5; M.11.465A); Bas.ep.9.2(3.90D; M.32.269A); ib.210.5(317A; M.776C); Apoll.fr.150(p.247.25); ‡Gr.Nyss.hom.1.8 in Jo.(p.95.24).

ὑποκεν-όω, *evacuate, subtract from*, ref. sins of omission τὰς ἐντολὰς...~οῦντες Or.sel.in Dt.12:32(M.12.812A).

ὑποκλέπτ-ω, **1.** *steal, take away*, Eus.l.C.15.2(p.244.21; M.20.1413B); Epiph.haer.69.3(p.154.14; M.42.205C); Chrys.hom.14.2 in 2Cor.(10.539A); τὴν τῆς θεότητος δόξαν ~οντες οἱ χειρόκμητοι θεοί Cyr.Nah.26(3.504C); pass., id.ador.17(1.247C); reflex. ὑ. ἐμαυτὸν τῶν λαῶν Ath.ep.encycl.5.2(p.174.1; M.25.232C); **2.** *plagiarize*, Eus.p.e.10.1(461C; M.21.768C); Epiph.haer.66.60(p.98.3; M.42.121A); Hier.vir.ill.(tr.Sophr.Pal.)10(p.14.3; M.PL.23.626B); **3.** *plunder*, Phot.nomoc.2.2(p.500; M.104.581C); **4.** *win over to one's side*, Chron.Pasch.p.339(M.92.885A); **5.** *lead astray, deceive*, Ath.gent.15(M.25.32B); Mac.Aeg.cust.cor.11,12(M.34.832A,833A); Nonn.par.Jo.10:24(M.43.836B); ὑποκλαπέντα εἰς τὴν αἵρεσιν Thphn.chron.p.35(M.108.144B); of Devil, Ath.ep.Aeg.Lib.2(M.25.541A); Chrys.hom.13.2 in Mt.(7.170A); **6.** *elude, dodge*, Eus.m.P.4.8(p.914.16; M.20.1476B); **7.** *steal into* ~ουσαι...λαθραίως τὴν εἴσοδον Gr.Ant.mul.ung.6(M.88.1856A); **8.** *conceal*, Nonn.par.Jo.6:61(M.43.801B); τὸ ὁμοιούσιον ἐν τῇ τοῦ ὁμοουσίου φωνῇ ὑποκλέψαντες Philost.h.e.1.9(M.65.465A).

ὑποκλινής, *submissive*, M.Niceph.9(p.251).

ὑποκλίνω, **1.** *bow* the head or neck, A.Andr.et Mt.16(p.84.4); Thdt.h.e.4.6.7(3.954); ὁ τῷ προδρόμῳ Ἰωάννῃ ὑποκλίνας τὴν ἄχραντον κορυφήν Rit.Epiph.(p.415); liturg. σοὶ...οἱ σοὶ δοῦλοι ὑπέκλιναν τὰς κεφαλάς Euchol.(p.32); τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ κυρίῳ κλίνωμεν. τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς εὐλόγησον Lit.Bas.(p.340.15); σοὶ γὰρ τὰς ἑαυτῶν ὑπεκλίναμεν κεφαλὰς ἀπεκδεχόμενοι τὸ παρὰ σοῦ... ἔλεος Lit.Praesanct.(p.350); in prayer at dismissal of catechumens κατηχουμένους τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὸν ἑαυτῶν αὐχένα Lit.Chrys.(p.315); **2.** med. and pass., *bow down, submit*, Chrys.hom.21.2 in Mt.(7.270B); ὑποκλιθήσεταί σοι...πᾶσα ἡ γῆ Cyr.Ps.65:4(M.69.1133D); Sophr.H.ep.syn.(M.87.3152A).

***ὑπόκλισις**, ἡ, *act of bowing*, liturg. μεταλαμβάνει...ὁ ἱερεὺς τρία ῥοφήματα ἐν μιᾷ ὑ. Lit.Chrys.(M.63.920).

ὑπόκλοπος, *guileful*, Ephr.2.347B.

ὑποκνίζω, *offend, anger*, Chrys.ep.14.3(3.598D); Socr.h.e.7.8.5(M.67.752B); ib.7.29.11(805A).

ὑποκόλοβος, *somewhat stunted*, Pall.h.Laus.18(p.58.5; M.34.1065A).

ὑποκομίζω, *place under*, Cyr.Nah.10(3.487C).

ὑποκοριστικός, *cajoling, coaxing*, Anon.ap.Eus.h.e.5.16.8(M.20.468A).

ὑποκοριστικῶς, *coaxingly*, Epiph.haer.69.60(p.208.21, conj. for ὑποκριτικῶς M.42.297D).

***ὑποκρατέω**, *suppress*, Gr.Naz.or.40.10(M.36.372A).

ὑποκρατήριον, τό, *small bowl*, Marcell.fr.112 ap.Eus.Marcell.1.3(p.15.15; M.24.745C).

***ὑποκρατύνω**, *support*, ‡Epiph.epit.haer.33(p.363.5).

ὑποκρίν-ω, **A.** *separate, divide* τῇ...χέρσῳ τὰ ὕδατα ὑποκρίνας ‡Caes.Naz.dial.92(M.38.956).

B. med.; **1.** *profess* Ἄρειος...αὐτὸς ὤμοσε πιστεύειν ὀρθῶς καὶ ἔγγραφον ἐπιδέδωκε πίστεως, κρύψας μὲν ἐφ' οἷς ἐξεβλήθη τῆς ἐκκλησίας ...~όμενος δὲ τὰς ἀπὸ τῶν γραφῶν λέξεις Ath.ep.mort.Ar.2(p.179.5; M.25.688A); τὸν τοῦ Πυθαγόρου θεράποντα...τὴν τοῦ δεσπότου φιλοσοφίαν ~όμενον Aen.dial.(M.85.940D); **2.** *play a part*; **a.** *pretend to be* οἱ ψευδοπροφῆται...τοὺς ἀληθεῖς προφήτας ~όμενοι Or.fr.19 in Jer.(p.207.10; M.13.573A); Φαρισαῖος...προσελθὼν τῷ δεσπότῃ τὸν μαθητὴν ~εται Bas.Sel.or.28.2(M.85.321A); **b.** *feign* ἱδρῶτες ἐπιρρέουσι...ἵνα μὴ τοῦτο εἴπωσιν οἱ αἱρετικοί, ὅτι ~εται [sc. Christ] τὴν ἀγωνίαν Chrys.hom.83.1 in Mt.(7.791B); διὰ τί καὶ δειλίαν ~εται θεὸς ὤν; ‡Caes.Naz.dial.134(M.38.1037); **c.** *dissemble, deceive*; abs. διὰ...τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ λήμματος ὑπεκρίθησαν Herm.sim.9.19.3; in Eleusinian formula τὸ πῦρ οὐχ ~εται Clem.prot.2(p.17.17; M.8.89A); ref. cleansing of Temple εἰ γὰρ ~όμενος ταῦτα ἐποίει, παραινέσαι ἐχρῆν μόνον·...οὐχ ~ομένου ἦν, ἀλλὰ πάντα αἱρουμένου πάθη Chrys.hom.23.2 in Jo.(8.134A); trans. ψυχὰς ἀκάκων παραλογισμῷ ὑπεκρίνοντο Pss.Sal.4.25; τὴν ἐκκλησίαν ~εται Eus.e.th.2.16(p.120.4; M.24.937A); τὸ Ἐμπεδοκλέους...δόγμα διὰ τοῦ Μανιχαίου Χριστιανισμὸν ὑπεκρίνατο Socr.h.e.1.22.2(M.67.136B); **d.** *counterfeit* ~εται...τὴν πίστιν ἡ εἰκασία Clem.str.2.4(p.120.28; M.8.948A); esp. of counterfeiting the truth, ib.3.4(p.212.1; 1104A); Gr.Thaum.pan.Or.7(p.21.7; M.10.1076C); Meth.res.1.29(p.259.19; M.41.1137A); without implying deceit ὧν ἡ γεῦσις τὴν τοῦ μέλιτος ἡδονὴν ὑπεκρίνετο Gr.Nyss.v.Mos.39(M.44.312D); Mac.Mgn.apocr.4.11(p.171.14); οἰκονομίας ἕνεκεν τῶν ὠφελουμένων ἑκατέρας τὰς φύσεις τὸ θεῖον ~εται ib.4.27(p.215.6); **3.** *imitate* at baptism τὴν σωτήριον ταφὴν καὶ ἀνάστασιν... ~όμεθα Gr.Nyss.or.catech.35(p.135.11; ἀποκ- M.45.89C); ἡ δὲ τὸ τῆς ἀληθοῦς ἑνότητος ~εται σχῆμα Cyr.Jo.11.11(4.996C).

ὑπόκρισις, ἡ, **A.** *answer*, Thdt.Ps.126:5(1.1497); id.Heb.3:16(3.565).

B. *acting*, Gr.Naz.ep.101(M.37.188A); Chrys.hom.79.3 in Mt.(7.762C); of S. Paul διὰ...τὴν τῶν πολλῶν ὠφέλειαν τοῖς τῆς ὑ. προσωπείοις ἐχρήσατο Thdt.ep.3(4.1062); hence **1.** *simulation*; **a.** in gen., Or.or.21.1(p.345.10; M.11.480D); Hom.Clem.11.14; Proc.G.Is.1:20(M.87.1849C); **b.** ref. Christ ἐκτενῶς εὔχεται, ἵνα μὴ δόξῃ ὑ. εἶναι τὸ πρᾶγμα Chrys.hom.83.1 in Mt.(7.791B); οἱ λέγοντες ὅτι φαντασία τις ἦν καὶ ὑ. καὶ ὑπόνοια τὰ τῆς οἰκονομίας ἅπαντα id.hom.11.2 in Jo.(8.64A); ib.37.1(212C); τὰ κατ' οἰκονομίαν τινὰ λεγόμενα ἢ πραττόμενα οὐ χρὴ ψεῦδος λέγεσθαι ἢ ὑ. Germ.CP vit.term.12(M.98.112A); **2.** *deceit, hypocrisy*; in gen. ἐξάραι ὁ θεὸς τοὺς ἐν ὑ. ζῶντας μετὰ ὁσίων Pss.Sal.4.7; μισήσεις πᾶσαν ὑ. Barn.19.2; ἀπεχόμενοι τῶν ἐν ὑ. φερόντων τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Polyc.ep.6.3; ἐπίστευσαν...ἐν ὑ. Herm.vis.3.6.1; Clem.prot.10(p.72.3; M.8.213A); of Pharisees, Or.Jo.6.28(14; p.138.19; M.14.249B); of Devil ἀεὶ μιμεῖται τῆς ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης τὰ σχήματα...πρὸς ἀπάτην καὶ ὑ. Meth.symp.10.5(p.127.2; M.18.200C); ἡ ὑ. καρπός ἐστι τοῦ φθόνου Bas.hom.11.6(2.97B; M.31.385B); in lists of sins τῦφος...καὶ ἀπιστία καὶ θυμὸς καὶ ὑ. ψυχῆς ἁμαρτήματα Meth.res.1.61(p.326.6; M.41.1160A); plur., Pall.v.Chrys.20(p.133.22; M.47.74); Jo.D.spir.neq.(M.95.88B) = Ephr.3.426C.

C. *delivery* in reading παρὰ στιγμὴν μόνην καὶ παρὰ ὑπόκρισιν μόνον ἀναγνώσεως, πολλὰ πολλάκις ἄτοπα ἐτέχθη νοήματα Chrys.hom.34.5 in 1Cor.(10.318B).

ὑποκριτής, ὁ, *actor, hypocrite*; met., meaning *hypocrite* explained ὥσπερ δὲ ἐν τοῖς θεάτροις δραμάτων τινῶν ὑποκριταὶ οὐχ ὅπερ λέγουσίν εἰσιν, οὐδ' ὅπερ βλέπονται καθ' ὃ περίκεινται πρόσωπον τοῦτο τυγχάνουσιν· οὕτως καὶ πάντες οἱ ἐπιμορφάζοντες τῷ δοκεῖν τὴν τοῦ καλοῦ φαντασίαν οὐ δίκαιοι ἀλλ' ὑ. εἰσι δικαιοσύνης, καὶ αὐτοὶ ἐν ἰδίῳ θεάτρῳ ὑποκρινόμενοι 'ταῖς συναγωγαῖς καὶ ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν' Or.or.20.2(p.344.12,15; M.11.480A,B); ὑ. ἐστιν ὁ ἐν θεάτρῳ ἀλλότριον πρόσωπον ὑπελθών...οὕτω καὶ ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, ὥσπερ ἐπὶ ὀρχήστρας, τῆς ἑαυτῶν ζωῆς, οἱ πολλοὶ θεατρίζουσιν, ἄλλα μὲν ἐν τῇ καρδίᾳ φέροντες, ἄλλα δὲ ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τοῖς ἀνθρώποις δεικνύντες Bas.hom.1.2(2.2D; M.31.165B); of Judas γέγονεν...ὑ. καὶ φίλημα δεδολωμένον ἔχων, ἄλλον παλαιὸν μιμούμενος ὑ. Clem.paed.2.8(p.195.6,7; M.8.468B); τοὺς τῆς Ἀρείου μανίας ὑποκριτάς Ath.Ar.2.1(M.26.145D); of Pharisees τούτους ὑ. καλεῖ, καὶ μάλα εἰκότως· ὅτι θεῷ προσποιούμενοι προσεύχεσθαι, ἀνθρώπους περισκοποῦσιν Chrys.hom.19.2 in Mt.(7.247A); of Satan ὄφεως ὑ. γεγονώς Bas.Sel.or.3.3(M.85.53D); in gen. οὐκ ἔσῃ...ὑ. Did.2.6; Herm.sim.9.18.3; Or.or.22.3(p.347.26; M.11.484C); ἴσως ἐστί τις ἐν ὑμῖν ὑ., ἀνθρωπάρεσκος, καὶ τὸ μὲν εὐλαβὲς ὑποκρινόμενος, μὴ ἀπὸ καρδίας δὲ πιστεύων, Σίμωνος ἔχων τοῦ Μάγου τὴν ὑπόκρισιν Cyr.H.catech.3.7; Cyr.Lc.6:42(M.72.604D); οἱ δὲ τῇ καρδίᾳ ὑ. ... οἱ σχῆμα μόνον εὐσεβείας περικείμενοι Olymp.Job 36:13(M.93.376B).

ὑποκριτικός, *pretended*, Epiph.haer.63.1(p.399.11; M.41.1064B).

***ὑπόκριτος**, *fictitious*, Hom.Clem.5.27.

ὑπόκρουσις, ἡ, *objection*, Max.schol.d.n.4.19(M.4.276A); ib.4.22(288B).

ὑποκρύπτω, *hide*, T.Jud.6.5; Gr.Nyss.hex.10(M.44.72D).

ὑποκρύφιος, *secret*, Nonn.par.Jo.18:20(M.43.893A); Men.exc.Rom.15(p.209.27; M.113.909A).

***ὑπόκρυψις**, ἡ, *concealment*, Gr.Nyss.homm.in Cant.proem.(M.44.756B).

***ὑποκυανίζω**, *be dark blue*, Epiph.gemm.8(M.43.300B).

ὑποκύπτ-ω, **1.** *bow down before* βασιλικὴν πρόοδον ὑποκύψαντες Mac.Mgn.apocr.4.25(p.208.4); **2.** *bow down, submit*, abs. πάντας ~οντας ἰδεῖν ποθῶν Thdt.Rom.9:3(3.99); πάντα ἐκεῖνα ~οντα ἔχει Isid.Pel.epp.3.351(M.78.1005C); c. dat. ~ειν τοῦ θεοῦ ταῖς ἐντολαῖς Clem.q.d.s.26.2(p.177.5; M.9.632A); Cosm.Ind.top.10(M.88.433A); τί ἀπρεπὲς τὸν σχήματι καὶ μορφῇ ὑποκύψαντα φιλανθρώπως δι' ἡμᾶς, εἰκονίζειν ἀναλόγως ἡμῖν αὐτοῖς; Schol. in Dion.Ar.e.h.1.2 ap.Jo.D.imag.1(M.94.1261A); **3.** *bow down* to, *obey* οὐδενὶ...~ουσα πάθει Isid.Pel.epp.1.129(M.78.268D); μὴ ~ειν τοῖς φόβοις καὶ τοῖς κινδύνοις ib.2.241(681C); τοῖς αὐτοῦ θελήμασιν ~οντες Cyr.Os.128(3.161A).

***ὑπολαγχάνω**, s.v.l., *? possess in a slight degree* ὑπολαχὼν τῆς τυραννίδος καὶ ἐκνευριζόμενος, ἐπινοεῖ [sc. Devil] τὸν τέταρτον τρόπον Anast.S.haer.(p.258).

ὑπολαλέω, *whisper*, Gr.Nyss.virg.3(p.262.19; M.46.332C).

ὑπολαμπάς, ἡ, *torch* αἱ...τρίχες τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρὸς ὑπολαμπάδος καιομένης Asen.14(p.59.17).

ὑπολανθάνω, *forget,* Hom.Clem.20.13.

ὑπολεπτύνομαι, *be softened,* Paul.Sil.*ambo*.101(M.86.2255B).

***ὑπολευκαίνω,** *be pale white,* Gr.Nyss.*v.Macr.*(p.411.2; M.46. 996D).

ὑπολήγω, *find rest,* Marc.Er.*opusc*.3.13(M.65.984C).

ὑπολήνιον, τό, *wine-vat,* Didym.*Zach*.5.114; Chrys.*hom.4.12 in Col.*(11.418E); Proc.G.*Is*.16:10(M.87.2117D).

ὑπόληψις, ἡ, 1. *assumption, notion, opinion*; in gen., Clem.*str.* 2.4(p.119.25; M.8.944C) cit. s. αἴσθησις; οὐ...ἐστιν ὑ. ἡ ἑκούσιος πρὸ ἀποδείξεως συγκατάθεσις, ἀλλὰ συγκατάθεσις ἰσχυρῷ τινι...ἡ δὲ ἀπιστία ὑ. τοῦ ἀντικειμένου ἀσθενὴς ἀποφατική...καὶ ἡ μὲν πίστις ὑ. ἑκούσιος *ib*.2.6(p.127.29f.; 964A); πᾶσα...δόξα καὶ κρίσις καὶ ὑ. καὶ μάθησις...συγκατάθεσίς ἐστιν *ib*.2.12(p.142.27; 992C); connected with πάθη: γυμνὴν τῆς ὑλικῆς δορᾶς γενομένην τὴν γνωστικὴν ψυχὴν ἄνευ τῆς σωματικῆς φλυαρίας καὶ τῶν παθῶν, ὅσα περιποιοῦσιν αἱ κεναὶ καὶ ψευδεῖς ὑ. *ib*.5.10(p.371.9; M.9.104A); dist. from fact ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἦν φύσει, τοῦτο δὲ λοιπὸν γέγονεν ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ὑ. Chrys.*hom.11.1 in Phil.*(11.284A); about God ἡ μὴ πρέπουσα περὶ τοῦ θεοῦ ὑ. Clem.*str*.7.38(p.29.18; M.9.453B); τὰς ἡμετέρας περὶ τῆς θεότητος ὑ. Gr.Naz.*or*.29.1(p.73.9; M.35.73A); **2.** *attribute*; of God οὐ δὲ τὸ τέλειον ἐν ταῖς θειοτέραις τῶν ὑπολήψεων ἄπεστι, πῶς ἄν τις τοῦτο ταῖς τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ τιμαῖς εὐλόγως ἀποσεμνύνειεν; Gr. Nyss.*Eun*.12(1 p.231.10; M.45.928B); of Christ ὁ πρὸς τὴν οἰκονομίαν ὁρῶν, καὶ φυλάσσων τῇ τε περὶ τὸ θεῖον καὶ τῇ περὶ τὸ ἀνθρώπινον ὑ. τὸ πρόσφορον *ib*.3(2 p.20.2; 584D); υἱὸν ὀνομάζει θεοῦ καὶ πάσης ἐμπαθοῦς ὑ. ἐκκαθαίρει τὸ κήρυγμα *ib*.4(2 p.53.2; 624A); of H. Ghost ταῖς θεϊκαῖς ὑ. τοῦ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχοντος πρὸς τὸν θεὸν πατέρα ἁγίου πνεύματος Didym.*Trin*.2.11(M.39.661D); of either nature of Christ, ‡Gr.Nyss.*hom.10.33 in Jo.*(p.305.17) cit. s. ἀντιδίδωμι; **3.** *reputation, character*; **a.** in gen.; of persons οὐχ ὅρκος ἀξιόπιστον ποιεῖ, ἀλλὰ βίου μαρτυρία καὶ πολιτείας ἀκρίβεια καὶ ὑ. ἀγαθή Chrys.*stat.* 7.5(2.91A); οἱ...ψευδοπροφῆται...ἦσαν...ἐν δόξῃ καὶ ὑ. χρηστῇ Cyr. *Zach*.98(3.790E); τὰ διαβάλλοντα ψευδῶς τὴν ὑ. Nil.*Magn*.11(M.79. 984C); τοῖς οὖσιν ἐν ὑ. μόνοις...προσώποις CChalc.*can*.11; of priests χραίνειν τὰς τῶν ἱερέων ὑ. CCP(381)*can*.6; of a bishop, Socr.*h.e.*7.35.4 (M.67.817B); Hier.*vir.ill.*(tr.Sophr.Pal.)82(p.49.3; ἀπολήψεως M.*PL*. 23.690B); of Jo. Bapt., Chrys.*hom.10.2 in Mt.*(7.141E); of Christ, Cyr.*Jo*.1.9(4.99B); **b.** of things, of the cross οὐ μόνον οὐ δοκεῖ σοφίας ἐπίδειξις εἶναι, ἀλλὰ καὶ μωρίας ὑ. Chrys.*hom.4.3 in 1Cor.*(10.27B); of circumcision τῶν ἄλλων ἐντολῶν πρεσβύτερον ἦν, καὶ πλείονα εἶχε τὴν ὑ. id.*hom.51.3 in Mt.*(7.523B); id.*hom.7.2 in Rom.*(9.474C); of churches, Cyr.*ep*.79(5^2.211D); **4.** *will* (Lat. *arbitrium*) οἵτινες τῇ ὑ. τοῦ προλεχθέντος ἐπισκόπου ἀσέβειαν ἁλόντες ὑπογραφαῖς ἐνεβασανίσθησαν Leo Mag.*ep*.43(p.3.23; M.*PL*.54.822B).

***ὑπολικμάω,** pass., *be consumed,* †Ath.*fr.Mt*.6:25(M.27.1376B); ‡Ath.*corp.*(M.28.1433B).

***ὑπολιμνίσκος, ὁ,** a critical mark, Epiph.*mens*.8(M.43.248B).

ὑπολιμπάνω, *leave out,* Thdt.*rect.conf*.4(M.6.1213B).

ὑπολισθ-άνω, *lapse* (in ptcpl.), met., Gr.Thaum.*pan.Or*.7(p.20. 22; M.10.1076B); τοῦ ποιμένος...θεραπείας ~ούσης ἐπὶ τὰ χείρω Const.ap.Eus.*v.C*.3.60(p.108.12; M.20.1132B); ἀνίστησι...τοὺς...πρὸς ἁμαρτίας ~ήσαντας Bas.*Spir*.19(3.16D; M.32.101A); Gr.Nyss.*Eun*.4 (2 p.53.7; M.45.624A); Cyr.*ador*.1(1.13A).

***ὑπολιχνεύω,** *encourage,* Areth.*Apoc*.14:13(M.106.692C).

ὑπόλοξος, *oblique,* *T.Sal*.24.5(M.122.1355B).

ὑπολοξόω, *turn somewhat obliquely,* †Bas.*Is*.123(1.465A; M.30. 317C).

***ὑπολόξωσις, ἡ,** *side-glance,* Germ.CP *or*.1(M.98.233C).

ὑπολυπέομαι, *grieve slightly,* Pall.*h.Laus*.2(p.17.19; M.34.1011C); *ib*.30(p.78.9; 1089D).

***ὑπολυχνιαία, ἡ,** *light,* *cat.Apoc*.11:3(p.340.33).

ὑπολωφάω, *abate gradually,* Epiph.*exp.fid*.1(p.496.27; M.42. 776A); Cyr.*glaph.Gen*.2(1.2.40D); Pall.*h.Laus*.19(47.13; M.34.1049C); ἄνθρωπος...γέγονεν ὁ δημιουργὸς...ὅπως...ὑπολωφήσῃ τῆς ἐν ἡμῖν ἁμαρτίας ἡ εἴσδυσις ‡Meth.*Sym.et Ann*.13(M.18.380C).

ὑπομάζιος, *at the breast,* *Orac.Sib*.2.299; Eus.*h.e.*1.8.1(M.20.101A); Gr.Nyss.*bapt.Chr.*(M.46.588C).

***ὑπομάνικον, τό,** = ἐπιμανίκιον, *Euchol.*(p.235).

ὑπομάσχαλον, τό, *wallet slung under the arm,* *Mir.Cosm.Dam*.13 (p.133).

ὑπομειόω, *diminish, reduce,* Thphn.*chron*.p.222(M.108.565A).

***ὑπομέλπω,** *sing,* ‡Jo.D.*hom*.5(M.96.652A).

***ὑπομερίζω,** *subdivide,* Iren.*haer*.1.7.5(M.7.520A).

ὑπομερισμός, ὁ, *subdivision*; a figure in rhetoric, Gr.Nyss.*bapt. diff.*(M.46.428A).

***ὑπομετρέω,** *subdivide,* Bas.*Spir*.43(3.37B; M.32.148B).

***ὑπομέτριος,** *on a lower level,* Or.*comm.in Mt*.12.15(p.103.20; M. 13.1017A).

ὑπόμνημα, τό, 1. *memorial, reminder* πρὸς ἐπανόρθωσιν ὑ. καὶ νῆψιν Meth.*symp*.11.1(p.129.16; M.18.205A); of sign of cross at baptism ἔπραξαν οὐθὲν ὧν εἰώθασιν οἱ δυσσεβεῖς ἐκεῖνοι πράττειν, ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ δυσσεβοῦς τὸ ὑ. σκιογραφοῦντες Juln.*ep*.79(p.94.1); ὑ. ... ἐστιν ἡ εἰκών Jo.D.*imag*.1.17(M.94.1248C); of festivals τῶν γενεθλίων καὶ τῶν θεοφανίων ὑπομνήματα τελοῦντες Thdr.Stud. *antirr*.1.10(M.99.340C); **2.** *record*; **a.** *minutes*; of a trial, Eus.*p.e.*4.2 (135D; M.21.237C); Pall.*v.Chrys*.1(p.10.26; M.47.10); of a synod, *ib*.14(p.87.12; M.47.49); of Christ's trial ὑπὸ ἐξουσίᾳ...Πιλάτου τινὸς ἡγεμόνος ἀνηρτῆσθαι σταυρῷ, οὗ καὶ ὑπομνήματα κατάκειται *M.Tar*.9(p.471); ταῦτα εὗρον τὰ ὑ. ἐν ἑβραϊκοῖς γράμμασιν *A.Pil*.A proem.(p.210); ref. Last Judgement τότε οὐχ ὑπομνημάτων δεήσει, οὐκ ἐλέγχων, οὐ μαρτύρων Chrys.*hom.56.4 in Mt.* (7.572A); **b.** *account,* of an apocryphal gospel τῶν περὶ Ἰησοῦ ἐν γράμμασιν ὑπομνημάτων Or.*Cels*.2.13(p.143.18; M.11.824B); *Dial. Tim.et Aquil*.80 r°(p.68); of Acts of Pilate τὸ πλάσμα τῶν κατὰ τοῦ σωτῆρος...ὑπομνήματα...διαδεδωκότων Eus.*h.e.*1.9.3(M.20.108B); **c.** *copy* τὰ τῆς ἀσεβοῦς ἐπιστολῆς φερόμενα ὑ. ἔν τισι μὲν βιβλίοις, ὡς εἴρηται, ἐντέτακται, ἐν δὲ τοῖς αὐθεντικοῖς...οὐδαμῶς ὤρηται Justn. *conf.*(p.100.4; M.86.1023C); **d.** *petition* ἠρώτησαν ὅπως γράψω αὐτοῖς ὑπομνήματα ἐρωτήσεως *Apoc.En*.13.4(p.36.9); *ib.*(p.36.10); ἀνεγίνωσκον τὸ ὑ. τῶν δεήσεων αὐτῶν *ib*.13.7(p.36.17); **3.** *commentary* ἱερὰς γραφὰς ἐξηγητικοῖς ὑ. ... διερμηνεύσασι Eus.*p.e.*1.3(7A; M.21.32B); Ἰωάννην [sc. Chrys.], ἐν τῷ λδʹ λόγῳ τοῦ εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον ὑ. Sev.Ant.ap.*cat.1Jo*.2:18(p.118.17); ὁ ἐν ἁγίοις Βασίλειος ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ τοῦ ὑ. τῆς Ἑξαημέρου Justn.*Or*.(p.203.17; M.86.971B); **4.** *division, section,* 'book' of treatise ἐν ἑνὶ προθεμένοις τελειώσειν ὑπομνήματι Clem.*str*.4.1(p.248.14; M.8.1216A).

ὑπομνηματίζω, 1. *commit to writing,* Eus.*h.e.*6.6(M.20.536A); *record,* ‡Dion.Al.*fr.in Lc*.22:43(p.237.13; M.10.1592A); fig., Iren.*ep. Flor*.ap.Eus.*h.e.*5.20.7(485B); pass., Dion.Al.*ib*.7.11.6(664B); Maur. *ep.*(M.*PL*.87.103B); **2.** *comment upon,* Eus.*h.e.*4.8.2(M.20.321B); *write a commentary on* τὸν ἀπόστολον ὑπεμνηματίσεν Hier.*vir.ill.*(tr.Sophr. Pal.)46(p.33.19; M.*PL*.23.662A); *ib*.54(p.36.6; 666B); *ib*.61(p.40.1; 674A).

ὑπομνηματικός, *serving as a commentary, exegetical* ὑ. γράμμασιν Or.*Jo*.20.1(p.327.7; M.14.573A); Epiph.*haer*.42.11(p.124.22; M.41. 728A).

ὑπομνηματιστής, ὁ, 1. *one who publicly demonstrates* (on the stage), Tat.*orat*.22(p.24.29; M.6.856B); **2.** *commentator* πᾶν σύγγραμμα τῶν ἀρχαίων ὑ. διελθοῦσα Pall.*h.Laus*.143(p.149.13; M.34. 1244C).

ὑπομνηματογραφέω, *write an exposé of,* Max.*cap*.2.72(M.90.1248B).

ὑπομνηματογράφος, ὁ, *stenographer,* *A.Phil*.38(p.18.22); Gr. Nyss.*hom.opif*.10.3(M.44.152C); Proc.G.*Is*.proem.(M.87.1824A); the fifth of the second pentad of officials of church of S. Sophia, *Euchol.*(p.227); *ib.*(p.229); *ib.*(pp.222,224).

***ὑπομνημονεύω,** *comment,* Vict.*Mc*.1:7(p.269.25).

***ὑπομνημοσύνη, ἡ,** *reminder,* Cyr.*Is*.4.1(2.568A).

***ὑπομνησίζω,** v.l. for ὑπομιμνήσκω, Cyr.*apol.orient*.12(p.61.9; 6^1.195A).

ὑπόμνησις, ἡ, 1. *remembering, recollection*; **a.** in gen., Clem.*paed.* 1.6(p.108.31; M.8.288B); τὴν ἐκ τῆς ὑ. λύπην *Hom.Clem*.13.1; τὴν ὑ. τῆς πολιτείας τῆς ἐν τῇ πατρίδι Chrys.*prod.Jud*.1.5(2.383C); of God in prayer θεοῦ...ὑ. μετὰ τῆς πρὸς αὐτὸν εὐχῆς Or.*or*.8.2(p.317.25; M.11. 441D); ref. hindrances to prayer αἱ τοιαίδε φαντασίαι καὶ ὑ. τῶνδέ τινων περὶ τά, ὧν γεγόνασι αἱ ὑ. μολύνουσι τοὺς λογισμούς *ib.*(p.317.10; 441C); τὴν γυναῖκα...ὅτε εὔχεται...πᾶσαν...γυναικείαν ὑ. ἐξορίσασαν ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ *ib*.9.1(p.318.10; 444A); **b.** *commemoration* (v. ἀνάμνησις); liturg., of eucharist τὴν τούτου μνήμην τοῦ τε σώματος αὐτοῦ καὶ τοῦ αἵματος τὴν ὑ. ὁσημέραι ἐπιτελοῦντες Eus.*d.e.*1.10(p.46. 14; M.22.88C); 'ὁσάκις...τοῦτο ποιεῖτε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε,' τουτέστιν ὑ. ποιεῖτε τῆς σωτηρίας τῆς ὑπὲρ ἡμῶν Chrys.*hom. 3.4 in Eph.*(11.22C); of commemoration of the living and dead, *Const.App*.8.42.2; ἦν ἡ ἑορτὴ [sc. Easter]...ὑ. σωτηρίας διηνεκής Chrys.*prod.Jud*.1.4(2.382D); εἰς εὐεργεσίας ὑ. Proc.G.*Num*.9:10(M. 88.816A); **2.** *reminding, reminder,* of icons ἐν ᾗ παρεδείχθη μορφῇ καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη, τοῖς πίναξιν ἐπιγράφομεν, ὑ. τῆς δι' αὐτοῦ σωτηρίας τὸν θεῖον τύπον ποιούμενοι Const.Diac.*laud*.16(M.88. 500A); τὰς εἰκόνας...πρὸς ὑ. μόνην ἀγαθήν *Dial.Christ.et Jud*.1(p.52. 2); εἰκόνες γὰρ ἦσαν πρὸς ὑ. κείμεναι, οὐχ ὡς θεοί, ἀλλ' ὡς θείας ἐνεργείας ὑ. ἄγουσαι Jo.D.*imag*.1.17(M.94.1248D); ἐν εἰκόσι ταῦτα γράφεσθαι, εἰς ὑ. σύντομον...τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ σταυρώσεως ἰδόντες, τοῦ σωτηρίου πάθους εἰς ὑ. ἐλθόντες id.*f.o*.4.16(M.94.1172A);

3. *reminder, warning,* Cyr.*thes*.proem.(5^{1}.2B); μὴ παραλογίζου τὴν ἐκ τοῦ συνειδότος ὑ. id.ap.*cat.1Jo*.3:21(p.129.7); εἰ ἀποχρήσοιντο τῇ ὑγιεινῇ ὑ., ἀνάγκη ἡμᾶς βεβαιῶσαι κατ' αὐτῶν τὴν τῆς καταδίκης ἀπόφασιν Cael.*ep.Nest*.(p.82.23; M.*PL*.50.484A); *ib*.(p.83.8; 484C); id.*ep.Cyr*.1(p.77.2; M.77.93B); **4.** *suggestion* ἡ ἁπλῶς γινομένη ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ὑ., οἷον, ποίησον τόδε ἢ τόδε Ephr.3.429C = Jo.D.*virt*.(M.95.93A); **5.** = ὑπόμνημα *testimony* παρ' αὐτοῦ λαβὼν τὴν χειροτονίαν χωρὶς ἡμετέρας ὑ. ἐπανῆκε Bas.*ep*.121(3.212E; M.32.541A); **6.** *summons* (legal) λιτιγιόσα νοοῦνται πάντα τὰ πράγματα ὅσα περὶ δεσποτίας ἔχει ἀμφισβήτησιν δι' ἀρχικῆς ὑ. ἢ διαθέσεως βασιλεῖ προσενεχθεισῶν Ath.Scholast.*coll*.5.2(p.71).

ὑπομνηστέον, 1. *one must remind*, Or.*Jo*.1.38(42; p.49.28; M.14.100C); Eus.*p.e*.6.6(247A; M.21.420C); **2.** *one must (make) mention* περὶ τῶν εἰδωλοθύτων Clem.*paed*.2.1(p.159.12; M.8.392A); ταῦτα id.*str*.6.16(p.502.12; M.9.364C).

ὑπομνηστικός, 1. *reminding*, Clem.*str*.6.1(p.422.9; M.9.208A); λάβε κρίσεως ἔννοιαν ὑ. σωτηρίας Cyr.H.*procatech*.16; †Bas.*hom.in Ps*.37(1.364E; M.30.88D); **2.** *admonitory* Τιμόθεος δι' ἐγγράφου ὑ. ... προσέταξε τὸ τρισάγιον ἐν ταῖς λιταῖς μετὰ τῆς προσθήκης εἰπεῖν Thphn.*chron*.p.136(M.108.372C); **3.** *mindful* παρὰ σοὶ τῷ Ἰώβ, παρὰ παντὶ ὑπομνηστικῷ Or.*enarr.in Job* 40:10(M.17.100C); **4.** neut. as subst.; **a.** *memorandum*; **i.** in gen. πρὸς...τὰ ἐπερωτήματα γεγόνασί τινες ἐν τῷ ὑ. ἀποκρίσεις, οἵας ἐμοὶ δύνατον ἦν, καὶ ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδου Bas.*ep*.232(3.355D; M.32.864B); *ib*.68(161C; M.429A); ὑ. ποιήσας παρ' ἐμαυτῷ, ὡς ᾠόμην, τῶν παρ' ἐκείνου ῥηθέντων CChalc.*act*.1(*ACO* 2.1.1 p.160.11; H.2.185E); Cyr.*ep*.10(p.110.4; 5^{2}.32C); Heracl.*ep*.(M.92.1021A,B); Thphn.*chron*.p.132(M.108.364B); **ii.** at a council ὑ. τῆς συνόδου πάσης δύσεως Pall.*v.Chrys*.4(p.22.14; M.47.15); θεῖον ὑ. δοθὲν Ἐλπιδίῳ τῷ περιβλέπτῳ κόμητι τοῦ θείου συνεδρίου CEph.(449)ap. CChalc.*act*.1(*ACO* 2.1.1 p.72.3; H.2.76D); Geo.Al.*v.Chrys*.66(p.244.13); **iii.** of a written work σεμνὸν καὶ ψυχωφελὲς ὑ. ἔχων, ἀδιάληπτόν τε φάρμακον λήθης Pall.*h.Laus*.proem.(p.10.9; M.34.1001); τούτῳ τῷ ὑ. ἐντυγχάνειν μὴ κατοκνείτω Epiph.*mens*.1(M.43.237A); **b.** *mandate, order*, Thdt.*ep*.80(4.1137); *ib*.79(1134); μετὰ θείων ὑ. τοῦ ποιῆσαι μετὰ Περσῶν πάκτα εἰρήνης Jo.Mal.*chron*.18 p.477(M.97.692D).

***ὑπομνίζω**, *bring to remembrance, issue a reminder of*, *Euchol*.(p.230) cit. s. κατηγοριάρης.

ὑπομονή, ἡ, *patient endurance*, *1Clem*.5.5; Ign.*Smyrn*.12.2; Clem.*str*.2.18(p.154.20; M.8.1017B); of Christ's suffering, Cyr.H.*catech*.4.7; *ib*.4.13; c. genit., Bas.*reg.fus*.11(2.354A; M.31.948B); *perseverance*, Just.*1apol*.16.3(M.6.352C); *patient waiting for*; c. genit., Ign.*Rom*.10.3.

ὑπομονητικός, 1. *patiently enduring*, *M.Polyc*.2.2; Clem.*str*.4.21(p.305.20; M.8.1340B); Bas.*ep*.42.2(3.127A; M.32.352A); **2.** *endurable*, Or.*schol.in Lc*.1:14(M.17.317A); *A.(Pass.)Andr*.7(p.17.16).

ὑπομονητικῶς, *patiently*, Mac.Aeg.*hom*.6.1(M.34.517C); Ephr.2.10F.

***ὑπομορφόω,** *decorate*, ‡Caes.Naz.*dial*.193(M.38.1176).

***ὑπόμοσχος,** *with suckling calf*, Mel.*pass*.27 p.5.4.

***ὑπονόησις, ἡ,** *suspicion*, Or.*comm.in Mt*.15.14(p.385.31; M.13.1292A).

ὑπονοθεύω, 1. *seduce*, Epiph.*haer*.37.1(p.51.8; M.41.641C); Thdot.Anc.*hom.BMV et Sym*.(M.77.1405A); *suborn*, Martin.*ep*.12(M.*PL*.87.186C); **2.** *falsify* scriptures, *Hom.Clem*.8.10; Anast.S.*hod*.1(M.89.40C); **3.** *procure by corruption*, Cyr.S.*v.Sab*.33(p.118.26); Jo.Mal.*chron*.5 p.95(M.97.181A).

ὑπόνοια, ἡ, 1. *opinion, estimation*, Clem.*str*.7.7(p.29.19; M.9.453B); Ath.*gent*.15(M.25.32B); τοῦτο ἐπιλέγουσιν, οἷον, ὁ Χριστιανὸς οὐκ ἂν εἰπόντες εἰ μὴ μεγάλην περὶ τοῦ δόγματος ἔσχον ὑ. Chrys.*hom.15.8 in Mt*.(7.198D); εἰσὶν οἱ λέγοντες ὅτι φαντασία τις ἦν καὶ ὑπόκρισις καὶ ὑ. τὰ τῆς οἰκονομίας ἅπαντα id.*hom.11.2 in Jo*.(8.64A); **2.** *expectation* ἐδοξάζετο δὲ μεγάλως ὁ Χριστὸς ἐπὶ τοῖς πρότερον ἀρνησαμένοις, τότε παρὰ τὴν τῶν ἐθνῶν ὑ. ὁμολογοῦσιν *Ep.Lugd*.ap. Eus.*h.e*.5.1.48(M.20.425C); **3.** *underlying meaning, deeper sense*, in exegesis 'ἔσονται οἱ πρῶτοι ἔσχατοι καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.' τοῦτο πολύχουν μέν ἐστι κατὰ τὴν ὑ. καὶ τὸν σαφηνισμόν Clem.*q.d.s*.26(p.176.28; M.9.632A); πᾶσαν οὖν τροπικὴν καὶ δι' ὑπονοίας ἐξήγησιν ἔν γε τῷ παρόντι καταισιγάσαντες, τοῦ σκότους τὴν ἔννοιαν ἁπλῶς καὶ ἀπεριεργάστως, ἑπόμενοι τῷ βουλήματι τῆς γραφῆς, ἐκδεξώμεθα Bas.*hex*.2.5(1.17B; M.29.40B); hence *allegory* οἱ παρὰ τούτων τῶν προφητῶν τὴν θεολογίαν δεδιδαγμένοι ποιηταὶ δι' ὑπονοίας πολλὰ φιλοσοφοῦσι, τὸν Ὀρφέα λέγω, τὸν Λίνον Clem.*str*.5.4(p.340.26; M.9.44A); of Greek myths, Gr.Naz.*or*.31.16(p.165.5; M.36.152A).

ὑπονοστ-έω, 1. *go home* τὸν Ἰσραὴλ...οἴκαδε...ἰόντα...καὶ ~οῦντα πάλιν εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Cyr.*Soph*.38(3.616B); met., of human nature at redemption, Germ.CP *or*.2(M.98.248D); **2.** *go back, relapse*; met., Cyr.*ador*.6(1.205A); τὴν Μαγδαληνὴν Μαρίαν πρὸς ἀπιστίαν ὑπονοστήσασαν Sev.Ant.*res*.(p.812.10); **3.** med., *infiltrate* δι' ὧν [sc. λήθη, ῥαθυμία, ἄγνοια] πᾶσα ἡ στρατιὰ τῶν πνευμάτων τῆς πονηρίας ~εῖται καὶ ὑποστηρίζεται Marc.Er.*opusc*.5.12(M.65.1049A); *ib*.5.13(1049B); **4.** *go back* or *down, return*; lit., of persons, Cyr.*Lc*.10:17(p.104.2); of water πᾶσα ὑπόνομός ἐστιν ἡ γῆ, διὰ πόρων ἀφανῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς θαλάσσης ~οῦντος τοῦ ὕδατος Bas.*hex*.46(1.39A; M.29.92D); Cyr.*ador*.6(1.209D); of blood τοῦ αἵματος ~ήσαντος εἰς τὸ βάθος καὶ ὠχρὰν τοῦ προσώπου τὴν ἐπιφάνειαν καταλελοιπότος Isid.Pel.*epp*.3.293(M.78.968A); medic. ~εῖ πρὸς ὑγιὲς ἡ ἐπανελθοῦσα σάρξ Cyr.*ador*.15(1.537E); met. ὥστε τὸ οἴδημα τῆς ὀργῆς ὑπονοστῆσαι Chrys.*prod.Jud*.2.1(2.387E).

ὑπονοτίζω, *moisten a little*, Or.*exc.in Ps*.77:31(M.17.141B) = Gr.Nyss.*v.Mos*.32(M.44.309C); Gr.Nyss.*hom.opif*.30.6(M.44.241C); *ib*.30.27(252B).

***ὑπονυγμός, ὁ,** *incitement*, ref. pictures of martyrs εἰσι...τοῦ δοξάζειν θεὸν ὑπονυγμὸς καὶ διέγερσις Germ.CP *ep.dogm*.4(M.98.172C).

ὑπονύσσω, lit., *spur*, Ph.Carp.*Cant*.proem.(M.40.28A); *poke, prod* τῷ ποδὶ τὸν κείμενον...ὑ. Chrys.*hom.14.4 in 1Tim*.(11.630A); met., *spur on, goad*, ref. Is.58:3, Cyr.*Is*.5.4(2.818A); id.*Joel*.11(3.209E; ὑπονύπτω Aubert in error); *stimulate, encourage*; pass., Epiph.*anc*.1(p.6.1; M.43.17B); *ib*.23(p.32.14; 60C).

ὑποξενίζω, *speak in a curious way*, Gr.Nyss.*beat*.2(M.44.1208D).

ὑποξίζω, *be bitter* οἱ Χριστιανοὶ ὑπέξιζον τοῖς Ἕλλησι Jo.Mal.*chron*.11 p.177(M.97.417C, cj. ὑπώξιζον Stauffenberg).

ὑποπαραιτέομαι, 1. *beg for delay*, Eus.*v.C*.1.34(p.23.17; M.20.949B); id.*h.e*.8.12.4(M.20.772A); *ib*.8.14.7(785C); **2.** *prevaricate*, Soz.*h.e*.9.2.10(M.67.1600B).

ὑποπαραίτησις, ἡ, *prayer to be let off*, of Christ ἔχει...λόγον ἡ δοκοῦσα ὑ. εἶναι τοῦ καλουμένου ποτηρίου Or.*Cels*.7.55(p.205.16; M.11.1500D).

***ὑπόπεδος,** f.l. for ἰσόπεδος, Gr.Nyss.*Eun*.4(M.45.665B; ἰσόπεδον p.89.13).

ὑποπέζιος, *earthly*, Dion.Ar.*c.h*.8.1(M.3.237C).

ὑποπείθω, *persuade gradually*, Thphyl.*exc.Rom*.1(p.222.11; M.113.929A).

ὑποπεράτωσις, ἡ, *end, completion*, Max.*schol.d.n*.4.4(M.4.244D).

ὑποπιάζ-ω, = ὑπωπιάζω, **1.** *bruise*, *T.Sal*.D 2.4(p.90*.17); **2.** *mortify* the body, Or.*comm.in Rom*.1:1(*JTS* 13 p.212); Ath.*v.Anton*.7(M.26.852B); ἐν ἑαυτῷ ἔχει τὸν θεόν...ὁ ὑποπιάσας τὸ σῶμα ‡Ath.*dial.Trin*.1.12(M.28.1136A); σῶμα ~όμενον...ἐκφεύγει σὺν τῇ ψυχῇ τὰς αἰωνίους βασάνους Eustrat.*v.Eutych*.90(M.86.2376C); **3.** *distress, trouble*, Pall.*h.Laus*.22(p.71.4; M.34.1081B); Max.*ep*.30(M.91.624C).

***ὑποπιαίνομαι,** *grow fat* ἀπὸ γηΐνης ἰκμάδος ὑ. Gr.Nyss.*v.Mos*.(M.44.417D); τῇ φυσικῇ ἰκμάδι ὑ. id.*anim.et res*.(M.46.137C).

***ὑποπιασμός, ὁ,** = ὑπωπιασμός, *bruising*; *mortification* of the body, Gr.Naz.*or*.14.3(M.35.861B, v.l. ὑπωπ-); *Apophth.Mac.Aeg*.6(M.34.236A); Nil.ap.Proc.G.*Cant*.3:6(M.87.1624B).

ὑποπιέζ-ω, *oppress, crush*; hence **1.** *mortify* the body σῶμα νηστείαις ~ομεν Gr.Naz.*or*.27.7(p.12.5, v.l. ὑπωπιάζομεν; M.36.20B); Gr.Nyss.*v.Mos*.(M.44.388A); Chrys.*hom.42.3 in 1Cor*.(10.398C, v.l. ὑπωπιάζοντας Gaume); Jo.Mon.*hymn.Geo*.8(M.96.1400B); **2.** *distress, trouble*, *Const.App*.2.17.5, v.l. ὑποπιάζειν; ἐλεγχόμενοι ὑπό τινων ~ονται Epiph.*haer*.76.54(cj. p.413.25, v.l. ὑποπιάζ-; ὑπωπιάζ- M.42.637A).

ὑποπίπτ-ω, 1. *fall down*; in worship, *adore* ~όντων...τῷ Χριστῷ ⟨πάντων καὶ⟩ γόνυ καμπτόντων ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Or.*Jo*.19.21(5; p.323.14; M.14.565D); of penitents, id.*hom.6.3 in Jer*.(p.50.14; M.13.328A); ὑπέπιπτεν κυρίῳ καὶ ὡμολόγει τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ *Chron.Pasch*.p.160(M.92.396A); **2.** *lapse* τοὺς ὑποπεπτωκότας τῷ κατὰ τὸν διωγμὸν πειρασμῷ Eus.*h.e*.4.15.47(M.20.361A); γράφει [sc. Διονύσιος]...ἐπιστολὴν περὶ μετανοίας, ἐν ᾗ τὰ δόξαντα αὐτῷ περὶ τῶν ὑποπεπτωκότων παρατεθεῖται, τάξεις παραπτωμάτων διαγράψας *ib*.6.46.1(633C); Cyr.*Ps*.24:7(M.69.848D); **3.** *prostrate oneself*; of third grade of penitents, Gr.Thaum.*ep.can*.8(p.565; M.10.1041D); *ib*.9(p.565; 1044D); CAnc.(314)*can*.4 cit. s. ἀκροάομαι; *ib*.5,6,22; ὑποπιπτέτωσαν μετὰ τὸν τῆς τριετοῦς ἀκροάσεως χρόνον CNic.(325)*can*.12; δύο μὲν ἔτη προσκλαύσει, τρία δὲ ἔτη ἐν ἀκροωμένοις διατελέσει, τέσσαρσιν ~ων καὶ ἐνιαυτῷ συσταθήσεται μόνον Bas.*ep*.217 *can*.57(3.326C; M.32.797B) cf. ἐν τέτρασιν ἐν ὑποπίπτουσιν †CCP (381)*can*.2; Gr.Nyss.*ep.can*.4(M.45.229A); *ib*.5(232A); CTrull.*can*.87.

ὑποπλάσσ-ω, 1. *feign, pretend*; act., Cyr.*Lc*.22:66(M.72.929B); med., id.*Nest*.1.2(p.19.6; 6^{1}.10E); id.*apol.Thdt*.2(p.116.6; 6^{1}.209E); **2.** med., *lay claim to*, Dion.Al.*fr.2 in Jac*.(p.253.1); Cyr.*Soph*.1(3.578A); **3.** med., *imitate* θείοις μὲν γὰρ νεύμασι καὶ αὐτοδιδάκτῳ τέχνῃ

ζωοπλαστεῖ τὸ τικτόμενον ἡ φύσις ἐν ἑαυτῇ· δημιουργικὴν δὲ ὥσπερ ∼εται δόξαν id.*ador.*7(1.235D); 4. c. acc., *be figured by* ∼εται...τὴν πυρὸς φύσιν ἀεὶ τὸ θεῖον *ib.*11(404A).

***ὑποπνευματέω**, *blow beneath*, ‡Caes.Naz.*dial.*106(M.38.972).

***ὑποπνίγω**, *choke*, *Exorc.*23(p.320).

***ὑπόποδος**, *having feet*; of certain marine animals, Bas.*hex.*7.1 (1.63B; M.29.148D); Proc.G.*Gen.*1:20(M.87.100C).

***ὑποποιμαίνω**, *act as under-shepherd*, Thdt.*h.rel.*8(3.1180).

***ὑποποίμην, ὁ**, *under-shepherd*; of Flavian and Diodore acting pastorally for Meletius of Antioch during his exile, Thdt.*h.e.*4.25.3 (v.l. ποιμένων 3.1002).

***ὑποπροίκιος**, *married*, of Zeus εἴθε κατὰ τοὺς νόμους ὑ. τις ἐγένετο καὶ μὴ κλεψίγαμος πάντοτε καὶ κακεργάτης Epiph.*anc.*105 (p.127.14; M.43.208C).

ὑποπτάω, *scorch*, Mac.Mgn.*apocr.*4.11(p.171.11)

***ὑποπτερ-όομαι**, *use as wings* βομβυλιὸς...χαύνοις καὶ πλατέσι πετάλοις ∼οῦται Bas.*hex.*8.8(1.79A; M.29.184D).

***ὑποπτευτέος**, *that must be guessed* or *supposed*, Leont.H.*Nest.*1. 26(M.86.1493A) cit. s. ἀνομοφυΐα.

***ὑποπτίων, ὁ**, *subordinate officer*, Jo.Mal.*chron.*18 p.494(M.97. 713C); perh. = κουράτωρ, cf.Thphn.*chron.*p.201(M.108.520A).

ὑπόπτωσις, ἡ, 1. *falling*, Bas.Sel.*or.*8.3(M.85.125B); 2. *genuflexion, kneeling* ἡ μὲν οὖν ἐπὶ τὸ θεῖον θυσιαστήριον προσαγωγὴ καὶ ὑ. αἰνίσσεται πᾶσι τοῖς ἱερατικῶς τελουμένοις, ὑποτιθέναι καθόλου τελετάρχῃ θεῷ τὴν οἰκείαν ζωήν Dion.Ar.*e.h.*5.7(M.3.509D); *ib.* (509C); Areth.*Apoc.*5:14(M.106.585B); 3. *kneeling*, ref. third grade of penitence ἡ δὲ ὑ., ἵνα ἔσωθεν τῆς πύλης τοῦ ναοῦ ἱστάμενος, μετὰ τῶν κατηχουμένων ἐξέρχηται Gr.Thaum.*ep.can.*11(p.566; M.10. 1048B); Eust.*fr.in Pr.8:22* ap.Thdt.*h.e.*1.8.4(M.18.676D); εἰ ἐπλήρωσαν τὸν τῆς ὑ. τριετῆ χρόνον, χωρὶς προσφορᾶς δεχθήτωσαν CAnc. (314)*can.*5; Bas.*ep.*217 *cann.*56,61(3.326B,327A; M.32.797A,800A) = †CCP(381)*cann.*1,6; simply *penitence*, Thdr.Stud.*epp.*2.68(M.99. 1296C); 4. *submission*, Or.*or.*29.8(p.385.12; M.11.536B); id.*Cels.*6.57 (p.127.34; M.11.1385C); Max.*qu.Theop.*(M.90.1400B); ἡ προσκύνησις ὑ. καὶ τιμῆς ἐστι σύμβολον Jo.D.*imag.*1.14(M.94.1244A).

***ὑποπτωτικῶς**, *submissively*, *cat.Apoc.*14:11(p.392.12).

ὑπορθόω, 1. *prop up, support*, Gr.Nyss.*mart.*1.1(M.46.752C); *A.Thom.*A 37(p.155.10); 2. *raise up* αὐτὸν...ὑ. εἰς τὰ ἀγαθά Mac.Aeg. *hom.*16.6(M.34.617B).

ὑπόρθωμα, τό, *prop*, Cyr.*hom.pasch.*9.3(5^2.112B).

[*]**ὑπορόφιος**, = ὑπωρ-, *staying indoors*, ‡Nil.*perist.*12.2(M.79. 941D).

[*]**ὑπόροφος**, = ὑπωρ-, ? *roofed with beams* ἐμβόλους δύο...ἔχοντας διαστήματα μιλίων δ', ὑπορόφους καὶ πανευπρεπεῖς Jo.Mal.*chron.*10 p.232(M.97.360A).

***ὑπορόφωσις, ἡ**, *fretted ceiling*, Jo.Mal.*chron.*13 p.339(M.97.505B).

***ὑπορραΐζω**, *be better in health*, Philost.*h.e.*7.10(M.65.548C).

ὑπορράπτω, *repair* τὸν θεμέλιον ὑ. Chrys.*hom.14.3 in Heb.*(12.144B).

ὑπορρέω, *slip away, glide down* πότε τοὺς ὑπὲρ σωφροσύνης ἱδρῶτας ἐνεγκεῖν ἀνέξῃ, κατὰ μικρὸν ὑπορρέων ἀπὸ τοῦ γέλωτος καὶ τῶν ᾀσμάτων καὶ τῶν αἰσχρῶν ῥημάτων τούτων; Chrys.*hom.37.5 in Mt.* (7.422A); τοῦ κόσμου κατὰ μικρὸν ὑπορρέοντος Thdt.*haer.*4.12(4.369); Chrys.*hom.31.2 in Mt.*(7.359C) v. περιρρέω.

ὑπορρήγνυμι, in pass., *be split, cracked, below the surface*, of a crystal μήτε τὸ βάθος ὑ. ταῖς διαφύσεσι Bas.*hex.*3.4(1.26A; M.29. 61B); *be split in the lower parts* αἱ...τῶν ὀρῶν κοιλότητες φάραγξι βαθείαις ὑ. *ib.*4.4(35E; M.85A); *be split apart, divided*, of the Red Sea ὑπορραγέντος τῇ ῥάβδῳ Gr.Nyss.*v.Mos.*33(M.44.312A).

***ὑπορριζόομαι**, *take root under*, ‡Chrys.*pasch.*6(p.177.9; 8.272A).

***ὑπόρροια, ἡ**, *flow*, Iren.*haer.*1.17.1(M.7.640B).

***ὑπορρώννυμι**, *overcome*, Eus.*h.e.*4.15.5(M.20.344A); cf.*M.Polyc.* 3.1 ἐπιρρώννυμι.

ὑπόρχησις, ἡ, *dancing in accompaniment to song*; introduced by Pindar, Clem.*str.*1.16(p.51.7; M.8.792B).

***ὑποσαγής**, *with a pack-saddle* ὡς γὰρ τῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν σύμβολον ἦν ὁ ἀσαγὴς πῶλος, οὕτως καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ὑμετέρου λαοῦ ἡ ὑ. ὄνος Just.*dial.*53.4(M.6.593B).

ὑπόσαθρος, *somewhat rotten*, Amph.*hom.*4.11(M.39.83B).

ὑποσαίν-ω, 1. *fawn upon*, met. τοιούτοις λόγοις ∼ων καὶ δελεάζων τὸν ἄθλιον Bas.*hom.2 in Ps.*14(1.108A; M.29.268A); Paul.Sil.*Soph.* 1022(M.86.2158A); ὁ ὄφις ὑπέσαινε τὸν ἄνθρωπον †Jo.D.*creat.*6(p.133); †Jo.D.*B.J.*30(M.96.1148D); 2. *revere* μόνοις δὲ ἀγγέλοις τὸν σοφὸν ποιητὴν καὶ δεσπότην θωπεύειν καὶ ὑ. ‡Caes.Naz.*dial.*29(M.38.88B); Paul.Sil.*Soph.*927(M.86.2154B).

ὑποσαλεύ-ω, *agitate and urge on gradually*, Eus.*h.e.*10.4.14(M.20. 853C); pass., *ib.*9.9.10(824A); ref. Ps.93:18 ὁ...τῆς ἁγνείας ἐραστής... ∼εται πολλάκις καταστρέφοντος τοῦ σατανᾶ πρὸς ἐκτόπους ἡδονάς Cyr. *Ps.*93:18(M.69.1237B).

***ὑποσαλπίζω**, *proclaim* φωνὴν λεπτὴν [ref. 3Reg.19:12] τρανῶς ὑπεσάλπισε τοῦ ἀγγέλου Γαβριὴλ τὸ ῥῆμα, ὃ εὐηγγελίσατο τὴν παρθένον Μαριάμ Mac.Mgn.*apocr.*3.13(p.89.23).

***ὑποσέβω**, *revere less*, Gr.Naz.*or.*22.12(M.35.1144C) cit. s. ὑπερσέβω.

ὑποσημαίν-ω, 1. *indicate, symbolize*, ref. liturg. gospel reading γενικῶς...τὴν τοῦ κόσμου τούτου συντέλειαν ∼ουσαν Max.*myst.*14(M. 91.692D); 2. *sign, subscribe to*, CAnc.(358)*ep.syn.*(p.270.24; M.42. 405D); ὑποσημήνασθαι χειρὶ οἰκείᾳ Philost.*h.e.*4.12(p.65.24; M.65. 528A); τῷ ὁμοουσίῳ ὑπεσημήναντο *ib.*2.1(465B); τὴν ἐν Ἀριμίνῳ πίστιν ὑπεσημήναντο *ib.*5.1(528C).

ὑποσημει-όομαι, 1. *indicate*, Or.*Cels.*proem.6(p.55.2; M.11.649B); *ib.*7.32(p.182.29; 1465B); id.*comm.in Mt.*11.2(p.36.12; M.13.905C); 2. *sign, give one's signature*, *Pap.Chr.*(p.362); Eus.*h.e.*5.19.3(M.20. 481B); *ib.*7.30.21(M.20.720A); 3. ? *make a sign* μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὰς τρεῖς ὑμνολογούσας...ἤκουσα ἐγὼ τὰ μεγαλεῖα, μιᾶς ∼ουμένης τῇ μιᾷ καὶ ἀνεγραψάμην τὸ βιβλίον ὅλον πλείστων σημειώσεων τῶν ὕμνων *T.Job* 51(p.136.11; v.l. ὑποσιωπωμένης).

ὑποσημείωσις, ἡ, 1. *summary*, of Christian tradition ἀγαλλιάσονται...οὐχὶ τῇ ἐκφράσει...μόνῃ δὲ τῇ κατὰ τὴν ὑ. τηρήσει Clem.*str.*1.1 (p.9.10; M.8.700B); of contents of book τῶν κεφαλαίων ὑ. Cyr. *Jo.*proem.(4.5D); 2. *explanation*, Clem.*str.*2.1(p.113.12; M.8.932A); 3. *mark* καθ' ἕκαστον ἀριθμὸν ὑ. διὰ κινναβάρεως πρόκειται, δηλοῦσα ἐν ποίῳ τῶν δέκα κανόνων κείμενος ὁ ἀριθμὸς τυγχάνει Eus.*ep.Carp.*(M. 22.1277A); *signature*, id.*h.e.*5.19.3(M.20.481B); id.*v.C.*2.23(p.50.29; M.20.1001A); Leont.N.*serm.*1(M.93.1576B).

ὑποσιωπ-άω, 1. *pass over in silence*, Bas.*reg.fus.*43(2.390B; M.31. 1028D); 2. *keep silent* ὦτα ∼ᾷ τοῖς κρούμασι †Bas.*Is.*158(1.491A; M. 30.377A); 3. *silence* τὰ...χείλη ∼ήσασα Thdr.Stud.*or.*5.2(M.99.721B).

***ὑποσκεδάννυμι**, *distribute* blood *under* the skin; of causing to blush, Gr.Naz.*carm.*1.2.29.204(M.37.899A).

ὑποσκελίζ-ω, *trip up, overthrow*; with personal object, in argument Σωκρατικῶς ∼ων τῷ λόγῳ Gr.Thaum.*pan.Or.*7(p.19.28; M.10. 1076A); morally σπουδάζει ὁ ἐχθρὸς ∼ειν πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸν κύριον *T.Dan* 6.3; τῆς κενοδοξίας ἡ νόσος...μυρίους ∼ουσα Chrys. *hom.17.5 in Rom.*(9.628B); id.*poen.*4.1(2.302D); διάβολος...∼ει...δι' ἀπάτης τὸν ἄνθρωπον Jo.D.*hom.*4.8(M.96.609B); with impersonal object χαλεπὸν ἡ συνήθεια καὶ δεινὸν ὑ. Chrys.*catech.*1.5(2.233C); οἱ ∼οντες τὴν ἐκεῖσε φέρουσάν...ὁδόν id.*hom.23.6 in Mt.*(7.292E); Bas. Sel.*or.*17.2(M.85.217C).

ὑποσκέλισμα, τό, *overthrow*, Nil.*Magn.*78(M.79.1045D).

ὑποσκελισμός, ὁ, met., *occasion of stumbling*, †Jo.D.*B.J.*(M.96. 1144A).

ὑποσκευή, ἡ, *scaffolding*, met. ὡς γὰρ ὑ. ἀψῖδος, οὕτως αἱ αἱρέσεις, αἵ τε παρ' Ἕλλησι καὶ αἱ παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς, τῷ διαβόλῳ· ὥσπερ δὲ ἀψῖδος σφιγγείσης καὶ λαβούσης τὴν οἰκείαν κατασκευήν, ἡ ὑ. αἴρεται, μένει δὲ μόνη ἡ ἀψὶς [i.e. worship of Devil] στερρά Thdr.Mops.ap *cat.2Thess.*2:3(p.387.10ff.) cf.Thdr.Mops.*2Thess.*2:4(p.51.11n.).

ὑποσκηνόω, *take shelter under*, ‡Chrys.*pasch.*6.5(p.177.11; 8. 272A).

ὑποσκι-άω, *represent in outline* διέσχε, σταυρὸν ∼άων, Μωσῆς χέρας Gr.Naz.*carm.*1.1.36.8(M.37.518A); hence *sketch* ἀνὴρ εἴδωλα χαράσσων...εἶδος ∼άει πειρώμενος *ib.*1.2.1.191(537A).

ὑποσκιρτ-άω, *dance* κἀμὲ τὸν γέροντα ∼ᾶν παρεκίνησας ‡Gr.Nyss. *ep.*26(p.82.8; M.32.1093A); met. πάντα δ' ὑπεσκίρτησεν ἐν ἄστεϊ βάθρα θεμείλων Paul.Sil.*Soph.*189(M.86.2127A).

***ὑποσκοπέω**, f.l. for ἐπισκοπέω, Or.*sel.in Lam.*1:7(M.13.617B).

***ὑπόσκοπος, ὁ**, '*underseer*' (pun on ἐπίσκοπος) Θεοδόσιον τὸν ὑ. ἀλλ' οὐκ ἐπίσκοπος *Max.invect.*(M.90.204A).

ὑποσμήχω, med., *trouble*, Mac.Mgn.*apocr.*4.18(p.197.30).

ὕποσμος, ? *guided by smell*, Mac.Mgn.*apocr.*3.11(p.78.18).

ὑποσμύχ-ω, met.; 1. *make to smoulder* τὰς θλίψεις καὶ τὰς ἀλγηδόνας...αἳ ∼ουσι τὰς ψυχὰς τῶν τότε ἀνθρώπων διὰ τὰς τῶν πολέμων ἀκοάς Oecum.*Apoc.*16:2(p.174); 2. *smoulder secretly* πυρετοῦ...∼οντος Bas.*hom.*13.7(2.121C; M.31.441C); θυμὸς...ἔνδοθεν ∼ων Gr.Naz.*or.*18.25(M.35.1013D); τὴν ὑπερηφανείαν ∼ουσαν... φανερὰν γενέσθαι Gr.Nyss.*nativ.*(M.46.1132B); νόσον κρυπτῶς ∼ουσαν Geo.Pis.*Pers.*2.193(M.92.1223A); med., Gr.Naz.*or.*5.3(M.35.668A); Isid.Pel.*epp.*2.49(M.78.492A).

ὑποσπαθίζομαι, *operate on with a spatula* ? ἀπὸ περιτομῆς ἀκρόβυστοι γίνονται, τέχνῃ τινὶ ἰατρικῇ διὰ τοῦ καλουμένου σπουθιστῆρος τὴν τῶν μελῶν ὑποδερματίδα ὑποσπαθισθέντες Epiph.*mens.*16(M.43. 264C).

ὑποσπανίζω, *be lacking*, Didym.*Trin.*2.10(M.39.633C).

***ὑποσπάς**, ἡ, v.l. for ἀποσπάς, *branch, twig*, Gr.Nyss.*hex*.2(M.44.64B).

ὑποσπείρ-ω, *sow secretly, implant*, of evil sown by Devil, Thphl. Ant.*Autol*.2.28(M.6.1096B); ὁ θεὸς σπείρει τὸ ἀγαθὸν ἐν τοῖς ἀνθρώποις καὶ...ὁ διάβολος ~ει τὰ πονηρὰ ἔργα ἐν τοῖς ἀνθρώποις Epiph. *haer*.66.65(p.105.26; M.42.132C); ὁ διάβολός τινα οὐ βιάζεται, ἀλλὰ μόνον ~ει Anast.S.*qu.et resp*.98(M.89.752A); good things ἀληθεῖς ~ει λόγους Meth.*symp*.7.4(p.75.14; M.18.129C); πολλὴν ἠρέμα ~ει τὴν φιλοσοφίαν Chrys.*hom.18.1 in Mt*.(7.234D); ἐλπίδας χρηστὰς ἐμαυτῷ περὶ σοῦ ὑ. Nil.*epp*.2.189(M.79.297D); of teaching ἵνα νῦν κεφαλαιωδῶς ὑποσπείραντες μὴ ἐπιλαθώμεθα... Cyr.H.*catech*.4.3.

***ὑποσπορά**, ἡ, *secret sowing*; met., *evil suggestion*, of Devil ἡ ὑ. τῆς πλάνης Epiph.*haer*.21.6(p.245.7; M.41.293C); *ib*.25.4(p.271.19; 325B); Andr.Caes.*Apoc*.4(M.106.236C); ‡Caes.Naz.*dial*.44(M.38.913).

ὑπόστασις, ἡ, etymology τὸ...ὑ. κατ' ἐτυμολογίαν διερμηνεύεται ὑπό-στασις ‡Ath.*annunt*.4(M.28.921D); its meanings, Socr.*h.e*.3.7.16ff.(M.67.396Af.); Leont.H.*Nest*.2.1(M.86.1528D–32A).

I. gen. uses; **A.** from trans. tenses of ὑφίστημι; **1.** *origination* τῶν...ἀριθμῶν ἀρχὴ γέγονε καθ' ὑπόστασιν ἡ πρώτη μονάς Hipp.*haer*.1.2(p.5.23; M.16.3024B) = *ib*.4.51(p.75.8; 3119B); esp. **a.** of Creation πόθεν...τὸ μετρεῖν τῆς ὑποκειμένης οὐσίας τὸ τοσόνδε, ὡς διαρκέσαι τῇ τηλικούτου κόσμου ὑ.; Or.*comm.in Gen*.ap.Eus.*p.e*.7.20(335B; M.12.48B); πρὸ πάσης τῆς τῶν ὁρατῶν ὑ. Eus.*l.C*.1(p.198.20; M.20.1324A); περὶ τῆς σωματικῆς ἡμῶν ὑ. καὶ τῆς πλάσεως †Bas.*struct.hom*.2.1(1.338A; M.30.41A); Gr.Nyss.*Eun*.4(2 p.58.1; M.45.628D); εἰς ὑ. καὶ μόρφωσιν κτίσεως...ἀρχὴ...τῆς ἁπάντων ὑ. ὁ λόγος Didym.(‡Bas.) *Eun*.5(1.307B; M.29.736D); v. B.4: the two usages not always clearly distinguishable; **b.** of conception of Christ οὐ χωρὶς τοῦ λόγου πνεῦμα παραγεγονὸς εἰς τὴν τοῦ βρέφους ὑ. ὑποληψόμεθα; *ib*.(1.311B; M.745C); **2.** *support, sustenance* 'πᾶν στήριγμα ἄρτου'...τουτέστιν, πᾶσαν ὑ. τροφῆς...ἕτερος ἑρμηνευτής φησι βακτηρίαν Hesych.H.*fr.Ps*.104:16 (M.93.1293C); ἀγαθότητος ὕπαρξις...ἡ τῶν ὅλων παραγωγὴ καὶ ὑ. Dion.Ar.*d.n*.1.5(M.3.593D); met., *courage, resolution*; of a martyr, *Ep.Lugd*.ap.Eus.*h.e*.5.1.20(M.20.416C); *hope, ground of confidence* πίστεως ὑ. πνεύματος πτωχεία καὶ ἡ πρὸς θεὸν ἄμετρος ἀγάπη Gr. Nyss.*instit*.(p.66.12; M.34.421C); οὐκ ἔστιν μοι ἄλλη ἐλπὶς ἢ ὑ., ἢ μόνον τὸ νήπιον τοῦτο Jo.Eub.*innoc*.2(M.96.1504B); ἡ ὑ. μου ὁ Χριστός *M.Glycer*.7(p.13*E); **3.** *giving substance to, actualization* εὐχῆς...καὶ δεήσεως ὑ. ἡ διὰ τῶν ἀρετῶν...ἐκπλήρωσις Max.*qu.Thal*.57(M.90.589D); in the mind, *treating as concrete, objectification* σέβειν...τῶν στοιχείων τὴν ὑ. ... οὔτε...Ἥραν οὔτε Ἀθηνᾶν...τοῦτ' εἶναί φησιν ὅπερ οἱ...τεμένη καθιδρύσαντες νομίζουσιν, φύσεως δὲ ὑποστάσεις Tat.*orat*.21(p.24.4ff.; M.6.853B); **4.** exeg. Heb.11:1 τὰ ἐν ἐλπίδι ἀνυπόστατα εἶναι δοκεῖ, ἡ πίστις ὑπόστασιν αὐτοῖς χαρίζεται, μᾶλλον...αὐτή ἐστιν οὐσία αὐτῶν· οἷον ἡ ἀνάστασις οὐ παραγέγονεν, οὐδέ ἐστιν ἐν ὑ., ἀλλ' ἡ ἐλπὶς ὑφίστησιν αὐτὴν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ψυχῇ Chrys.*hom.21.2 in Heb*.(12.197B); ἔστι γὰρ ἡ πίστις...τῶν κρειττόνων ὑ. ἐν ἐλπίδι τῆς ὑπομονῆς Nil.*Eulog*.11(M.79.1108B); λέγεται...ἡ πίστις ὑ. οἷα δή τινος καταλήψεως οὖσα ἐπιστήμη τε καὶ ἐπίστασις Leont.H.*Nest*.2.1(M.86.1529A); cf.†Bas.*hom.in Ps*.115(1.372B; M.30.105B); Thdt.*Heb*.11:1 (3.613); **5.** *plan, purpose* προϊόντων τῶν χρόνων ἡ ὑ. τῆς δυνάμεως τῶν θείων ⟨λόγων⟩ ἀποκαλύπτεται Epiph.*haer*.66.71(p.112.26; M.42.141C).

B. from intrans. tenses of ὑφίστημι; **1.** *settling*; hence *halt, stage* τῷ...τετάρτῳ ἔτει...ἡ τετρὰς τῶν ἀρετῶν καθιεροῦται τῷ θεῷ, τῆς τρίτης ἤδη μονῆς συναπτούσης ἐπὶ τὴν τοῦ κυρίου τετάρτην ὑ. Clem. *str*.2.18(p.165.14; M.8.1037B); *span of existence, life* ἡ...ἐμὴ ὑ. ὀλίγη...καὶ συνεσταλμένη Cyr.*Ps*.38:6(M.69.976A); **2.** *source, ground* ὁ δεσπότης...αὐτὸς ὑπάρχων τοῦ παντὸς ἡ ὑ. Tat.*orat*.5(p.5.18; M.6.813C); ἀρχέγονον ὀγδοάδα, ῥίζαν καὶ ὑ. τῶν πάντων Iren.*haer*.1.1.1 (M.7.448A); ἥτις [sc. the true Life] γενομένη ἐν ἡμῖν καὶ φωτὸς γνώσεως ὑπόστασις γίνεται Or.*Jo*.2.24(19; p.91.18; M.14.157A); **3.** ? *statement, argument* ὃ μηδ' εἰπεῖν εὐαγές, εἰ μὴ ὑποθέσεων καὶ ὑ. μοχθηρῶν [i.e. to be put up as a skittle] Didym.*Trin*.2.8(M.39.613A); **4.** *substance, stuff, material*, with οὐσία: οὐδὲ ἐπὶ τῶν ζώντων σωμάτων... οἷς ἡ ὑ. ἐκ τῆς τῶν στοιχείων ἐστὶ συγκράσεως, κοινωνία τις κατὰ τὸν τῆς οὐσίας λόγον ἐστὶ τῷ ἁπλῷ τε καὶ ἀειδεῖ τῆς ψυχῆς πρὸς τὴν σωματικὴν παχυμερίαν Gr.Nyss.*anim.et res*.(M.46.44B); τὸ μέγεθος τῆς αὐτοῦ [sc. τοῦ οὐρανοῦ] ὑ. καὶ τὸ ἄφθαρτον τῆς οὐσίας αὐτοῦ ‡Just. *qu.Chr*.5.2(M.6.1457A); of the ultimate stuff of the universe πέντε διαιρέσεσι διειλῆφθαι τὴν πάντων τῶν γεγονότων ὑ. Max.*ambig*.(M.91.1304D); **a.** incorporeal [sc. τὴν οὐσίαν] προηγουμένην τὴν τῶν ἀσωμάτων ὑ. εἶναι φάσκουσι Or.*or*.27(p.367.14; M.11.512A); of angels οὐκ ἴσμεν...εἰς πῦρ ἀναλυομένην τὴν ἀνθρώπου ψυχὴν ἢ τὴν ἀγγέλων...ὑ. id.*Cels*.6.71(p.141.28; M.11.1408A); of demons ἐπὶ τῆς παρουσίας τοῦ...Χριστοῦ...ἀφανεῖς δαιμόνων ὑ. πυρὶ παραδίδονται *M.Agap*.1.1; of the soul οὕτως τὴν ψυχήν, καὶ ὅλην τὴν ὑ. αὐτῆς ἐνέδυσε τὴν ἁμαρτίαν ὁ ἄρχων ὁ πονηρός Mac.Aeg.*hom*.2.1(M.34.464B); *ib*.2.4(465C); **b.** corporeal ἴδε...τίνος ὑ. ἢ τίνος εἴδους τυγχάνουσιν οὓς...νομίζετε θεούς *Diogn*.2.1; ἐκ τούτων [sc. eucharist] αὔξει καὶ συνίσταται ἡ τῆς σαρκὸς ἡμῶν ὑ. Iren.*haer*.5.2.3(M.7.1126A); οὐ γὰρ ἄλλο τὸ ἀποθνῆσκον, καὶ ἄλλο τὸ ζωοποιούμενον...τί...ἦν τὸ ἀποθνῆσκον; πάντως ἡ τῆς σαρκὸς ὑ. *ib*.5.12.3(1153C); τοὺς...ποταμοὺς καὶ ἀπὸ τῶν ὄμβρων λαμβάνειν τὴν ὑ. καὶ ἐξ ὑδάτων τῶν ἐν τῇ γῇ Hipp.*haer*.1.8(p.13.23; M.16.3033A); τόν...σχῆμα καὶ μέγεθος ἔχοντα καὶ ὑ. Meth.*res*.2.20 (p.374.10; M.18.285B); πυθέσθαι...εἰ...σάρκα αὐτὸς ἀνείληφεν ἐκ τῆς ἡμετέρας ὑ. ...ἐξ ἐκείνης τῆς ὑ. τῆς τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ, ἐξ ἧς καὶ ἡμεῖς Adam.*dial*.4.13(p.168.20,170.7; M.11.1828Df.); τὸν ἐκ ῥευστῆς φύσεως τῶν ὑδάτων ἄπτωτον ὑ. οὐρανοῦ ποιήσαντα Cyr.H.*catech*.9.5; of the flesh of fruit, *ib*.6.5(545A); παντὸς σώματος ἡ ὑ. ἐκ τῆς τροφῆς γίνεται Gr.Nyss.*or.catech*.37(p.147.7; M.45.96C); τούτου τοῦ κάλλους ὑ. οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ φλέγμα καὶ αἷμα κτλ. Chrys.*Thdr*.1.14(1.22A); id.*hom.in Mt*.7:14(3.27A); ἀδιαίρετος ἡ τῆς Σιναΐτιδος βάτου ὑ. πάντοθεν ἀβλαβῶς περιειλημμένη τῷ πυρί Ephr.Ant.*fr*.(M.86.2108A); **c.** Gnost. τὴν ὑλικὴν οὐσίαν ἐκ τριῶν παθῶν συστῆναι λέγουσι...ἐκ... τοῦ φόβου τὴν...ψυχικὴν ὑ., ὡς ψυχὰς ἀλόγων ζῴων...καὶ ἀνθρώπων... ἐκ δὲ τῆς λύπης τὰ πνευματικά...ὅθεν τὸν διάβολον...καὶ...τοὺς ἀγγέλους, καὶ πᾶσαν τὴν πνευματικὴν τῆς πονηρίας ὑ. Iren.*haer*.1.5.4(M.7.497Af.); *ib*.1.6.2(508A); *ib*.1.11.1(561B); *ib*.1.15.5(625B); **d.** *basic element* ἄδολος...ἰθὺς τὴν γνώμην καὶ ὀρθός· τὸ δέ ἐστιν ἁπλότητος καὶ ἀληθείας ὑ. Clem.*paed*.1.5(p.101.13; M.8.272A); τὴν ὑ. καὶ...ὕλην, ἧς ἔχειν πρὸς τὸν θεὸν ἀγάπης, τὴν τήρησιν τῶν θείων ἐντολῶν εἶναί φησιν Didym.*1 Jo*.5:3ff.(M.39.1802C); **5.** *original existence* σύγχρονον αὐτῷ [sc. Creator] ὑ. δοῦναι [i.e. to matter] πεφοβημένοι Meth.*arbitr*.4(p.155.10; M.18.248C); οὔτ' ἔστιν...ἔννοια πρεσβυτέρα τῆς τοῦ μονογενοῦς ὑ. Bas.*Eun*.2.13(1.248B; M.29.596C); τὰ...γεννητὰ...κοινὴν ἔχει τὴν ἐκ μὴ ὄντων ὑ. *ib*.2.19(1.255B; M.613B); εἰς τὴν γέννησιν τοῦ υἱοῦ ...εἰς τὴν ὑ. τοῦ ἁγίου πνεύματος *ib*.2.32(1.269C; M.648B); τῆς ἐκ τοῦ πατρὸς ὑ. τοῦ υἱοῦ Gr.Nyss.*Eun*.8(2 p.191.2; M.45.785C); τῆς φύσεως ἡμῶν...ἡ πρώτη γένεσίς τε καὶ ὑ. παρ' αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν ἔσχε id.*or.catech*.16(p.68.12; M.45.49C); τῶν μὲν τὰς οὐσίας αὐτὸς ἐδημιούργησεν, οἱ δ' ὑποστάσεως ἀρχὴν οὐ κατέλαβον ἐν αὐτῷ Mac.Mgn.*apocr*.4.26 (p.211.23); **6.** *being, substance, reality*; explicitly equated with οὐσία: ἡ δὲ ὑ. οὐσία ἐστί, καὶ οὐδὲν ἄλλο σημαινόμενον ἔχει ἢ αὐτὸ τὸ ὄν...ἡ γὰρ ὑ. καὶ ἡ οὐσία ὕπαρξίς ἐστιν Ath.*ep.Afr*.4(M.26.1036B); ὑ. λέγομεν, ἡγούμενοι ταὐτὸν εἶναι εἰπεῖν ὑ. καὶ οὐσίαν id.*tom*.6(M.26.801C); οὐκ ἴσασι...ὅτι καὶ ὑ. καὶ οὐσία ταὐτόν ἐστι τῷ λόγῳ. ἔστι γὰρ κύριος ἐν τῇ ὑ. αὐτοῦ, καὶ τὸ [Heb.1:3]. οὐσία οὖν ἐστιν· οὐχὶ περιουσία Epiph.*haer*.69.72(p.220.11ff.; M.42.317D); οἱ νεώτεροι τῶν φιλοσόφων συνεχῶς ἀντὶ τῆς οὐσίας, τῇ λέξει τῆς ὑ. ἀπεχρήσαντο Socr.*h.e*.3.7.20(M.67.396B); v. definitions under 7; //οὐσία and/or φύσις: Βασιλείδης...οὐσίαν, ἀλλ' οὐκ ἐξουσίαν, καὶ φύσιν καὶ ὑ. ... λέγει τὴν πίστιν Clem.*str*.5.1(p.327.23; M.9.12B); Cyr.H.*catech*.9.9f. cit. s. ἐνέργεια; Mac.Mgn.*apocr*.4.16(p.186.32); so understood in West περὶ δὲ τοῦ, ὅτι ὑ. καὶ οὐσία οὐ ταὐτόν ἐστι, καὶ αὐτοὶ...ὑπεσημήναντο οἱ ἀπὸ τῆς δύσεως ἀδελφοί, ἐν οἷς τὸ στενὸν τῆς ἑαυτῶν γλώττης ὑφορώμενοι, τὸ τῆς οὐσίας ὄνομα τῇ Ἑλλάδι φωνῇ παραδεδώκασιν Bas.*ep*.214.4(3.322D; M.32.789A); Gr.Naz.*or*.21.35(M.35.1124Df.); cf. *tota saecularium litterarum schola nihil aliud hypostasim nisi usian novit. et quisquam, rogo,...tres substantias praedicabit? una est dei et sola natura quae vere est*, Hier.*ep*.15.4(M.*PL*.22.357); opp. δόκησις q.v.; opp. σχῆμα: οὐ γὰρ ἡ ὑ., οὐδὲ ἡ οὐσία τῆς κτίσεως ἐξαφανίζεται...ἀλλὰ τὸ σχῆμα παράγει τοῦ κόσμου τούτου Iren.*haer*.5.36.1(M.7.1221B); ὁ μαργαρίτης ἐν ὑ. τίκτεται...οὐ σχῆμα ὁ λεχθεὶς λίθος ἔχει μόνον, ἀλλὰ τὴν ὕπαρξιν· οὕτω...ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἐν ὑ. ἐτέχθη, καὶ οὐκ ἐν σχήματι Ephr.2.263E; σχῆμα μόνον ἐστίν, οὐ πράγματος ἀλήθεια, ἐπίδειξις καὶ προσωπεῖον, οὐχ ὑ. μένουσα Chrys.*hom.20.2 in Rom*.(9.658E); opp. ὄνομα: ὁρᾷς δύο προσώπων ὑπόστασιν οὐχὶ ὀνόματα ψιλὰ χωρὶς πραγμάτων id.*hom.6.2 in Phil*.(11.235A); opp. ἐπίνοια, Clem.*str*.7.17(p.76.10; M.9.552A) cit. s. ἐκκλησία; ἐπινοίας μόνης ἀλλ' οὐχ ὑποστάσεως Or.*fr.36 in Jo*. (p.511.21); ἐχθροί...ἤτοι τῇ ἐπινοίᾳ ἢ καὶ τῇ ὑ. id.*sel.in Lam*.1:5 (p.241.25; M.13.613C); πῶς...ἀνθρωπίνης ἐπινοίας εἶναί φατε τὰ ὀνόματα;...πραγμάτων ἐστὶ δημιουργὸς ἐν ὑ. θεωρουμένων, οὐκ ὀνομάτων ἀνυποστάτων Gr.Nyss.*Eun*.12(1 p.292.19; M.45.1001D); opp. ἐνέργεια and ἐπίνοια: λέγεται...χωρίζεσθαί τι ἀπό τινος ἢ ἐνεργείᾳ καὶ ὑ., ἢ ἐπινοίᾳ, ἢ ἐνεργείᾳ μέν, οὐ μὴν καὶ ὑ. ⟨ἐνεργείᾳ μὲν καὶ ὑ.⟩, ὡς εἰ πυροὺς τις καὶ κριθὰς μεμιγμένα χωρίσειεν ἀπ' ἀλλήλων· ἡ μὲν κατὰ κίνησιν χωρίζεται, ἐνεργείᾳ λέγεται, ἣ δὲ χωρισθέντα ὑφέστηκεν, ὑποστάσει λέγεται κεχωρίσθαι. ἐπινοίᾳ δέ, ὅταν τὴν ὕλην ἀπὸ τῶν ποιοτήτων χωρίζωμεν...ἐνεργείᾳ δέ, οὐ μὴν καὶ ὑ., ὅταν χωρισθέν τι ἀπό τινος μηκέτι ὑπάρχοι, ὑπόστασιν οὐσίας οὐκ ἔχον Meth.*res*.3.6(p.397.7ff.; M.18.321B); **a.** *substantive existence, subsistence*

μὴ καθ' αὑτό τινος ὑ. λαβόμενον [sc. τὸ σαρκίον] Clem.*exc.Thdot.* 52(p.124.14; M.9.684C); γνῶσιν εἶπεν ἁμαρτίας διὰ νόμου πεφανερῶσθαι, οὐχὶ ὑ. εἰληφέναι id.*str.*2.7(p.131.13; M.8.969B); δεικνύτω...ὑ. καὶ οὐσίαν Μνημοσύνης...ἢ τὰς χάριτας...παραστησάτω δύνασθαι κατ' οὐσίαν ὑφεστηκέναι Or.*Cels.*1.23(p.73.14; M.11.700B); ζῆν...εἰπὼν τὴν ἀλήθειαν, καὶ νικᾶν καὶ κρατεῖν, ἐμφαντικώτατα παρέστησεν αὐτῆς τὴν ὑ. Eus.*e.th.*1.20(p.94.17; M.24.889A); εἰ πρᾶγμα κατ' ἰδίαν ὑ. θεωρούμενον τὴν γέννησιν οἴεται [sc. Eunomius] Gr.Nyss.*Eun.*10(2 p.237.29; M.45.840C); τὸ εἴδωλον οὐδεμίαν ὑ. ἔχει Thdt.*qu.38 in Ex.*20:3(1.149); ref. problem of evil κακοῦ δὲ φύσιν οὔτε ὑπὸ θεοῦ γενέσθαι οὔτε καθ' αὑτὴν ὑ. ἔχειν, ἀλλὰ κατ' ἐναντίωσιν καὶ παρακολούθησιν τοῦ ἀγαθοῦ γενέσθαι Hipp.*haer.*1.19(p.23.20; M.16.3045C); κατ' αὐτοὺς ἡ κακία ὑ. ἔχει καθ' ἑαυτὴν καὶ οὐσίαν Ath.*gent.*6(M.25.13A); μήτε θεὸν αἴτιον ἡγοῦ τῆς ὑπάρξεως τοῦ κακοῦ μήτε ἰδίαν ὑ. τοῦ κακοῦ εἶναι φαντάζου· οὐ γάρ ἐστιν ὑφεστὼς ὥσπερ τι ζῷον ἡ πονηρία Bas.*hom.*9.5(2.78A; M.31.341B); οὔτε ὑ. ἔχει τὸ κακὸν ἀλλὰ παρυπόστασιν Dion.Ar.*d.n.*4.31(M.3.732C); **b.** *reality, actuality, fact* τὸ...ἀεὶ νοεῖν, οὐσία τοῦ γινώσκοντος...γενομένη...ζῶσα ὑ. μένει Clem.*str.*4.22(p.308.27; M.8.1345C); *ib.*7.12(p.54.29; M.9.505A); μηδ' ὅλως νομίζειν ἐν πᾶσι τοῖς εἰρημένοις ὑπ' αὐτοῦ πραγμάτων εἶναί τινα ἢ νοημάτων ὑ. Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.26.17; M.45.253D); Didym.*2Cor.*12:1ff.(p.41.29; M.39.1728A); ἐξ οὐκ ὄντων τὰς οὐσίας καὶ τὰς ὑ. ὑφιστᾶν Epiph.*haer.*76.51(p.406.4; M.42.624C); τῶν...κτίσεων ὁρωμένων καὶ τοῦ πλείστου μέρους τῆς οὔσης ὑ. φαινομένης *ib.*76.29(p.378.15; 576B); οὐκ εἰρωνείᾳ ἀλλ' ἀληθείᾳ...ἵνα δείξῃ σαρκὸς ὑ. ἀληθινήν *ib.*69.61(p.209.26; 300C); τὰ κίβδηλα...δηνάρια τῷ χρυσῷ βαπτόμενα τὴν μὲν ἐπιφάνειαν λαμπρὰν ἔχει...τὴν δὲ ὑ. ἄτιμον ὕλην Mac.Mgn.*apocr.*3.43(p.151.3); ἀφομοίωσις...καὶ ὑ. ταὐτὸν οὐκ ἔστι· τὸ μὲν γὰρ τύπος, τὸ δὲ ἀλήθεια τυγχάνει Marc.Er.*opusc.*10.3(M.65.1120D); τὸ ἐξ οὐκ ὄντων εἰς ὑ. ἐνεχθέν Cyr.*thes.*6(5[1].46C); τῆς προαιρέσεως...ἔχοντες τὴν ὑ., ἐστερημένοι δὲ τῆς πράξεως Ephr.Ant.*fr.*(M.86.2109C); ref. 1Jo.3:2 μήπω φανερωθείσης τῆς αὐθυπάρκτου κατὰ τὸ εἶδος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν ὑποστάσεως [2Cor.5:7] Max.*qu.Thal.*9(M.90.285B); of an ultimate principle εἰ...κεχώρισται [sc. ἀγένητα δύο]...ἀνάγκη εἶναί τι ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων, ὅπερ καὶ τὸν χωρισμὸν αὐτῶν δείκνυσιν this is later referred to as τὴν...τοῦ χωρίζοντος ὑ. Meth.*arbitr.*5(pp.158.5–159.4; ἀπόστασιν M.18.249Df.); ὦ...Μανιχαῖοι, λέγετε δύο ὑ. εἶναι, ἀγαθοῦ τε καὶ πονηροῦ ‡Ath.*haer.*7(M.28.513A); λοιπὸν ὁ θεὸς καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον βούλονται οἰκειώσασθαι μεθ' ἑαυτῶν εἰς τὴν βασιλείαν· ὁμοίως ὁ διάβολος καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ...μέση οὖν ἐστι ἡ ψυχὴ τῶν δύο ὑ. Mac.Aeg.*hom.*26:24(M.34.692A); **c.** *genuineness* τοῦτον ἐλέγχοντες, δι' αὐτοῦ καὶ τὴν ὑ. ἐξελέγχομεν τοῦ προφήτου Apollon.ap.Eus.*h.e.*5.8.10(M.20.480A); δηλῶν τὴν ὑ. τῆς οἰκείας θεότητός φησιν [Jo.10:30] Mac.Mgn.*apocr.*2.9(p.12.6); **d.** καθ' ὑπόστασιν, ἐν ὑ. *in actual fact, literally* μὴ...ζωὴν αἰώνιον περιποιεῖ ἡ ἐντολὴ τοῦ θεοῦ, ἀλλ'...αὐτή ἐστι καθ' ὑ. ἡ αἰώνιος ζωή Or.*fr.*95 *in Jo.*(p.558.22); id.*hom.*18.4 *in Jer.*(p.154.21; M.13.469A); τὸ μὲν καθ' ὑ. ὂν πρᾶγμα τῆς τοῦ πεποιηκότος δυνάμεώς ἔργον εἶναι, τὰς δὲ γνωριστικὰς τῶν ὄντων φωνὰς...τῆς λογικῆς δυνάμεως ἔργα τε καὶ εὑρήματα, αὐτὴν δὲ ταύτην τὴν λογικὴν...φύσιν ἔργον θεοῦ Gr.Nyss.*Eun.*12(1 p.285.13; M.45.993B); μὴ ὄντας ἐν ὑ. ἀλλὰ διὰ τῆς τινῶν ὑπολήψεως Epiph.*haer.*25.6(p.273.18; M.41.328D); Proc.G.*Gen.*3:24(M.87.228C); cf. ἄβυσσος...τὸ ἀπεράτωτον κατὰ τὴν ἰδίαν ὑ., περαιούμενον δὲ τῇ δυνάμει τοῦ θεοῦ Clem.*ecl.*2(p.137.17; M.9.700B); **e.** generic *essence, nature,* Tat.*orat.*15(p.17.1; M.6.840A) cit. s. δαίμων; ἡμῶν δὲ ἡ προηγουμένη ὑ. ἐστιν ἐν τῷ κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος· ἡ δὲ ἐξ αἰτίας ἐν τῷ ληφθέντι ἀπὸ τοῦ χοῦ τῆς γῆς πλάσματι Or.*Jo.*20.22(p.355.9; M.14.621B); τῶν ἀνθρώπων ἐκ δύο τὴν ὑ. ἐχόντων Ath.*fr.*(*AP* p.5.6); οὐκ ἔστι τάγμα ψυχῶν κατὰ φύσιν ἁμαρτανουσῶν, καὶ τάγμα ψυχῶν κατὰ φύσιν δικαιοπραγουσῶν, ἀλλ' ἐκ προαιρέσεως ἀμφότερα, μονοειδοῦς καὶ ὁμοίας οὔσης...τῆς τῶν ψυχῶν ὑ. Cyr.H.*catech.*4.20; ἀσώματον λέγοντες εἶναι τῶν ἀγγέλων τὴν φύσιν, περιγεγράφθαι φαμὲν αὐτῶν τὴν ὑ. ... περιγεγραμμένην ἔχουσιν οἱ ἄγγελοι τὴν οὐσίαν Thdt.*qu.3 in Gen.*(1.6); τοὺς...τριμερῆ τὴν ὑ. ἐσχηκότας, ψυχῆς, σώματος, καὶ πνεύματος Areth.*Apoc.*proem.(M.106.493A); **f.** *nature, constitution* ὥσπερ...τὰ δηλητήρια συνθέσεις εἰσὶν ὑλικαί, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ ἰώμενα τῆς αὐτῆς ὑ. ἐστιν Tat.*orat.*18(p.19.30; M.6.845A); ἄφθαρτος γίνεται, οὐκ ἐξ ἰδίας ὑ. ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ κυρίου ἐνέργειαν Iren.*haer.*5.13.3(M.7.1158C); ψεῦδος εἶναί τινα, ⟨οὐ⟩ τῇ ὑ. ἐκ κατασκευῆς, ἀλλὰ ἐκ μεταβολῆς καὶ ἰδίας προαιρέσεως τοιοῦτον Or.*Jo.*20.21(19; p.353.23; M.14.617D); τὰ δὲ...περὶ τὸ σῶμα καὶ τὰ ἐκτὸς...τῆς ἰδίας τοῦ λογικοῦ ζῴου φύσεως ἀλλοτρίαν τὴν ὑ. ἔχει Eus.*Hierocl.*47(544C; M.22.865C); ὁ κρύσταλλος ὑδατώδης...ἡ ὑ., καὶ λιθώδης ἡ ἐνέργεια Cyr.H.*catech.*9.9; αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ κατ' ἰδίαν ὑ. μεστός τε ὁ ἀὴρ καὶ πλήρης ἐστί Gr.Nyss.*anim.et res.*(M.46.36C); ἐν ὑ. ... σῶμα παχύ ἐστιν Mac.Aeg.*hom.*4.9(M.34.480A); τὴν τριμερῆ ὑ., σώματος λέγω καὶ πνεύματος, καὶ ψυχῆς Marc.Er.*opusc.*3.1(M.65.965C); in Cyr. a concrete instance of a nature or constitution realized in an individual ἑτεροφυὲς...ὡς πρός γε ψυχὴν τὸ σῶμά ἐστιν, ἀλλ' ἴδιον αὐτῆς καὶ συναποτελεστικὸν τῆς ὑ. τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Cyr.*ep.*50(p.92.19; 5[2].160E); of angels οἱ δὲ [sc. the fallen] ἐνύβρισαν καὶ τῇ τῆς οὐσίας ὑ. καὶ τῇ ἀρχῇ Athenag.*leg.*24.4(M.6.948B); δι' ὅλης τῆς ἑαυτῶν ὑ. κεχωρηκότα...τὸν ἁγιασμὸν ἔχουσι Bas.*Eun.*3.2(1.274B; M.29.660B); οὐ μία τίς ἐστιν ὑ. ἀγγελική, ἀλλὰ καὶ δυσαρίθμητος. τὸ δὲ...πνεῦμα ...ἀμόρφου προῆλθεν...πατρικῆς ὑ. Didym.*Trin.*2.4(M.39.484A); ἄγγελον ἕνα ἀριθμῷ ἐροῦμεν, ἀλλ' οὐχ ἕνα τῇ φύσει...οὐσίαν γὰρ μεθ' ἁγιασμοῦ τὴν τοῦ ἀγγέλου ὑ. ἐννοοῦμεν Evagr.Pont.*ep.*2(M.32.249A); **g.** in gen., *state of being, condition,* Tat.*orat.*6(p.6.27; M.6.817C); Ἠλίας ὡς ἦν ἐν τῇ τοῦ πλάσματος ὑ. ἀνελήφθη, τὴν ἀνάληψιν τῶν πνευματικῶν προφητεύων Iren.*haer.*5.5.1(M.7.1134B); **7.** *particular, concrete entity; individual;* **a.** defined and explained τοῦτο...ἐστιν ἡ ὑ., οὐχ ἡ ἀόριστος τῆς οὐσίας ἔννοια...ἀλλ' ἡ τὸ κοινόν τε καὶ ἀπερίγραπτον ἐν τῷ τινὶ πράγματι διὰ τῶν ἐπιφαινομένων ἰδιωμάτων παριστῶσα Gr.Nyss.*diff.ess.*3(M.32.328B); ὑ. ... εἶναι τὴν συνδρομὴν τῶν περὶ ἕκαστον ἰδιωμάτων...ἡ ὑ. τὸ ἰδιάζον τῆς ἑκάστου ὑπάρξεως σημεῖόν ἐστι *ib.*6(336Cff.); ὑποστάσεως...ὅρος· ἢ τὰ κατὰ τὴν φύσιν μὲν ταὐτά, ἀριθμῷ δὲ διαφέροντα· ἢ τὰ ἐκ διαφόρων φύσεων συνεστῶτα, τὴν δὲ τοῦ εἶναι κοινωνίαν ἅμα τε καὶ ἐν ἀλλήλοις κεκτημένα...οὐχ ὡς συμπληρωτικὰ τῆς ἀλλήλων οὐσίας Leont.B.*Nest.et Eut.*1(M.86.1280A); ἡ ὑ. κατὰ δύο σημαινομένων φέρεται. σημαίνει γὰρ καὶ τὸ ἁπλῶς ἐν ὑπάρξει ὄν, ὅτε μάλιστα τῶν χαρακτηριστικῶν ἰδιωμάτων ἐστέρηται· σημαίνει καὶ τὸ πρόσωπον τὸ καθ' ἑαυτὸ ὑφεστὼς †Leont.B.*fr.*(M.86.2012C) ∞ †Leont.B.*sect.*7(M.86.1240C); δύο σημαίνειν τὸ ὄνομα τῆς ὑ. οἱ πατέρες εἰρήκασι· καὶ καθ' ἕνα μὲν τρόπον δηλοῦσθαι τὴν χαρακτηριστικὴν ὑ., ἥτις κυρίως καὶ ὑ. λέγεται...καθ' ἕτερον δὲ τρόπον τὴν οὐσίαν σημαίνειν τὸ τῆς ὑ. ὄνομα Pamph.H.*panopl.*16.4(p.644f.); καλεῖται...ἡ ὑ. ὑπό τινων καὶ ἄτομον, καὶ πρόσωπον· ἄτομον μὲν διότι οὐ πέφυκεν εἰς ἕτερόν τι ὑποδιαιρεῖσθαι...πρόσωπον δὲ ὡς χαρακτηριστικὸν καὶ τοῦ τινὸς ὂν δηλωτικόν *ib.*1.1(p.597f.); ὑ. καὶ πρόσωπόν ἐστιν οὐσία ἡ τίς, μερική, ἄτομος, ἡ μήτε καθ' ὑποκειμένου τινὸς λεγομένη μήτε ἐν ὑποκειμένῳ τινὶ οὖσα Thdr.Raith.*praep.*(p.211.23); ἄτομα μέν, διὰ τὸ μηδὲν αὐτῶν τομὴν...ὑποδέχεσθαι...ὑποστάσεις δέ, ὡς ὑπὸ τὴν φύσιν ἑστῶτα καὶ μένοντα...πρόσωπα δέ, διότι ἕκαστον αὐτῶν οἰκεῖον ἔχει χαρακτῆρα τοῖς λοιποῖς ἀκοινώνητον ‡Cyr.*Trin.*13(6[3].19D; M.77.1149B); ἡ...ὑ., ποτὲ μὲν τὴν ἁπλῶς ὕπαρξιν δηλοῖ...ποτὲ δὲ τὸ ἄτομον, ἤτοι τὸ πρόσωπον· ἥτις καθ' αὑτὸ λέγεται ὑ. Jo.D.*nat.*6(M.95.120C); id.*haer.*7(M.94.745B); καθ' ὑπόστασιν...ἐστι, τὸ ἐκ διαφόρων φύσεων ὑφεστὸς πρᾶγμα id.*dialect.*65(M.94.664A); πενταχῶς... ἡ ὑ. ὑ. καὶ πρόσωπον καὶ χαρακτὴρ καὶ ἴδιον καὶ ἄτομον ‡Jo.D.*Trin.*5(M.95.17A); defined as essence and individual qualities, i.e. specific differences ἡ...ὑ. πρόσωπον ἀφορίζει τοῖς χαρακτηριστικοῖς ἰδιώμασι Leont.B.*Nest.et Eut.*1(M.86.1277D) = id.*fr.*(M.86.2004C); id.*arg.Sev.*(M.86.1928C); συσσημαίνει...τῷ τε προσώπῳ καὶ τῇ φύσει ἡ ὑ. τὸ ὑποκείμενον πρᾶγμα ἑκατέρῳ τῶν διαφόρων ὀνομάτων Leont.H.*Nest.*2.1(M.86.1532B); Pamph.H.*panopl.*1.1(p.597); *ib.*1.3(p.601); Anast.Ant.*fid.*(M.89.1401B); Thdr.Raith.*praep.*(p.205.15); Eulog.*fr.dogm.*(M.86.2948A); ἡ μὲν γὰρ ὑ., ἤτοι τὸ ἄτομον τῆς φύσεως, φύσις, ἀλλ' οὐ μόνον φύσις, ἀλλὰ μετὰ ἰδιώματος· ἡ δὲ φύσις, οὐχ ὑ., ἤτοι ἄτομον Jo.D.*Jacob.*52(M.94.1461A); id.*dialect.*30(M.94.593A); opp. οὐσία in generic sense, Bas.*ep.*236.6(3.363E; M.32.884A) cit. s. II.B.1; Gr.Nyss.*diff.ess.*1,3(M.32.325A,328C); id.*comm.not.*(M.45.185A); ὅταν...κοινῶς ἐπὶ πολλῶν ταῦτα θεωρῆται, οὐσία προσαγορεύεται· ὅταν δὲ καὶ ἐπὶ ἕνα ἰδίως συνάγεται, ὑ. ἐπονομάζεται ‡Ath.*annunt.*4(M.28.921B); τῆς οὐσίας ἡ δήλωσις, κατὰ κοινοῦ τινος ἔοικεν ἰέναι πράγματος· τὸ δὲ τῆς ὑ. ἑκάστου τυχὸν ὄνομα Cyr.*dial.Trin.*1(5[1].408E); κατὰ μὲν τὴν θύραθεν σοφίαν...ἥ τε γὰρ οὐσία τὸ ὂν σημαίνει, καὶ τὸ ὑφεστὸς ἡ ὑ. κατὰ δέ γε τὴν τῶν πατέρων διδασκαλίαν, ἣν ἔχει διαφορὰν τὸ κοινὸν ὑπὲρ τὸ ἴδιον, ἢ τὸ γένος ὑπὲρ τὸ εἶδος ἢ τὸ ἄτομον, ταύτην ἡ οὐσία πρὸς τὴν ὑ. ἔχει Thdt.*eran.*1(4.7); v. citt. from Thdt. s. III.A.2 and 3.c; τὴν μὲν φύσιν ἤτοι οὐσίαν καὶ μορφὴν τὸ κοινὸν σημαίνειν, τὴν δὲ ὑ. ἤτοι πρόσωπον τὸ ἰδικόν Justn.*conf.*(p.86.21; M.86.1009C); τὴν μὲν οὐσίαν, τὴν ὕπαρξιν ἑκάστου πράγματος σημαίνειν· τὴν δὲ ὑ., τὴν πληθὺν τῶν χαρακτηριστικῶν ἰδιωμάτων...ἡ οὖν οὐσία, τὸ κοινὸν σημαίνει· ἡ δὲ ὑ., τὸ ἰδικόν Pamph.H.*panopl.*11.1(p.639); οὐσία μὲν γὰρ αὐτὸ τὸ εἶναι μόνον δηλοῖ. ὑ. δὲ οὐ μόνον τὸ εἶναι δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ τὸ πῶς ἔχειν καὶ τὸ ὁποῖόν τι εἶναι παρίστησι...ὥστε ἡ μὲν οὐσία κοινόν τι εἶναι σημαίνει, ἡ δὲ ὑ. ἰδικόν Thdr.Raith.*praep.*(p.204.10,16); further on the relation of the two words, *ib.*(pp.212–16); οὐσία μὲν αὐτὸ τὸ εἶδος καὶ τὴν φύσιν, ὅπερ ἐστὶ καθ' ἑαυτήν, δηλοῖ, ὑ. δέ, τόν τινα τῆς οὐσίας ἐμφαίνει Max.*opusc.*(M.91.260Df.); τὸ πῦρ μία οὐσία ἐστίν, τέμνεται δὲ εἰς ὑποστάσεις, ἤγουν λύχνους καὶ κηροὺς καὶ λαμπάδας καὶ κλιβάνους καὶ καμίνους...ὑ. γὰρ τὸ κεχωρισμένον πρόσωπον λέγεται

Anast.S.*hod*.2(M.89.61A); ἡ μὲν οὐσία, τὸ κοινὸν καὶ περιεκτικὸν εἶδος τῶν ὁμοειδῶν ὑ. σημαίνει...ἡ δὲ ὑ., ἄτομον δηλοῖ Jo.D.*f.o*.3.4(M.94.997A); τὸ κοινὸν μετὰ τοῦ ἰδιάζοντος ἔχει ἡ ὑ., καὶ τὸ καθ' ἑαυτὴν ὑπάρξαι· ἡ οὐσία δέ, καθ' ἑαυτὴν οὐχ ὑφίσταται, ἀλλ' ἐν ταῖς ὑποστάσεσι θεωρεῖται *ib*.3.6(1001Df.); opp. φύσις: explicitly τὰ μὲν ἐπὶ πλειόνων καὶ τῷ ἀριθμῷ διαφερόντων λεγόμενα πραγμάτων καθολικωτέραν τινὰ τὴν σημασίαν ἔχει, οἷον ἄνθρωπος. ὁ γὰρ τοῦτο εἰπὼν τὴν κοινὴν φύσιν ...δείξας...τὰ δὲ ἰδικωτέραν ἔχει τὴν ἔνδειξιν...πράγματός τινος περιγραφή...τὸ ἰδίως λεγόμενον τῷ τῆς ὑ. δηλοῦσθαι ῥήματι Gr.Nyss.*diff.ess*.2f.(M.32.325Bff.); ὁ μὲν τῶν ὑ. λόγος διὰ τὰς ἐνθεωρουμένας ἰδιότητας ἑκάστῳ τὸν διαμερισμὸν ἐπιδέχεται, καὶ κατὰ σύνθεσιν ἐν ἀριθμῷ θεωρεῖται. ἡ δὲ φύσις μία ἐστίν, αὐτὴ πρὸς ἑαυτὴν ἡνωμένη, καὶ ἀδιάτμητος ἀκριβῶς μονὰς οὐκ αὐξανομένη...οὐ μειουμένη id.*tres dii*(M.45.120B); Leont.B.*Nest.et Eut*.1(M.86.1280A) = id.*fr*.(M.86.2005A) ∞ Max.*opusc*.(M.91.264A); Leont.B.*arg.Sev*.(M.86.1920Af.,1928Bff.); φύσις...ἐστι κατὰ τοὺς ἁγίους εἰπεῖν πατέρας, τὸ κοινὸν καὶ ἀόριστον... ὑ. δὲ τὸ μερικόν, καὶ καθ' ἑαυτὸ ὑφεστός, οὐσία τις μετὰ συμβεβηκότων, τὴν καθ' αὑτὸ ὕπαρξιν, ἰδιαιρέτως καὶ ἀποτετμημένως τῶν λοιπῶν ὑ., ἐνεργείᾳ καὶ πράγματι, κληρωσαμένη Jo.D.*volunt*.4(M.95.132D); by implication τὸ...ὁμοούσιον...πρὸς τὸ ὁμοούσιον ἕνωσιν καθ' ὑ. οὐκ ἐπιδεχόμενόν ἐστιν, ἀλλὰ κατὰ φύσιν· καθ' ὑ. δὲ τὴν ἰδίαν τελειότητα ἐκδεικνύμενον ‡Ath.*Apoll*.1.12(M.26.1113B); ref. Mc.5:2, Mt.8:28 ὁ μὲν...τὴν οὐσίαν ἐμήνυσεν, ὡς ἀνθρώπεια φύσις ἦν ἡ τυραννουμένη· ὁ δὲ τὴν ὑ., ὡς οὐχ εἷς, ἀλλὰ δύο τὸν ἀριθμὸν ἐτύγχανον Mac.Mgn.*apocr*.3.11(p.76.21f.); οὔτε γὰρ βύβλος ἢ σπόγγος ὕδατι ἐμβαφεὶς...εἰς φύσιν ἥκει μίαν σὺν τῷ ὕδατι, ἀλλ' εἰς ὑ. μίαν Leont.H.*monoph*.(1816A); ἡ ὑ. οὐδὲ τὸ τί ἐστι δηλοῖ, οὐδὲ ὁποῖόν τι ἐστιν, ἀλλὰ τίς ἐστιν...τὰ φύσει διαφέροντα ἄλλο καὶ ἄλλο λέγονται...τῷ δὲ ἀριθμῷ διαφέροντα, ἤγουν ὑ. ἄλλος καὶ ἄλλος λέγονται Jo.D.*dialect*.17(M.94.581Cff.); παντὸς εἰκονιζομένου, οὐχ ἡ φύσις, ἀλλ' ἡ ὑ. εἰκονίζεται· πῶς γὰρ ἂν καὶ εἰκονισθείη φύσις μὴ ἐν ὑ. τεθεωρημένη; Thdr.Stud.*antirr*.3.34(M.99.405A); **b.** in gen. κοινότητά τινα, λόγῳ μόνῳ θεωρητήν, ἐν οὐδεμίᾳ δὲ ὑ. τὸ εἶναι ἔχουσαν Bas.*Spir*.41(3.35D; M.32.144C); ἀπόδυσαι, φησι, τῆς πρώτης ἁμαρτικῆς ζωῆς τὴν ὑ. Cyr.H.*catech*.3.7; ἐποίησεν ἐκ τῶν μὴ ὄντων ὑ. παχείας καὶ σκληράς, οἷον γῆν λέγω Mac.Aeg.*hom*.4.10(M.34.480C); αἰὼν δέ ἐστιν οὐ φύσις ἐν ὑ. γνωριζομένη ἀλλὰ διάστημα Thdr.Mops.*Gal*.1:3ff.(p.5.18; M.66.897D); ἡ ψυχὴ...τὴν ὑ. τῷ σώματι περιγράφεται Gennad.*fr*.(*AP* p.77.7)ap.Leont.et Jo.*sacr*.(M.86.2044C); ὧν...αὐτὸς φύσεων ὑ. ἦν, τούτων καὶ τοὺς οὐσιώδεις φυσικῶς ἐπεδέχετο λόγους Max.*opusc*.(M.91.36B); ὑπόστασιν...σοφίας τὴν ἀρετήν, οὐσίαν δέ φασιν ἀρετῆς εἶναι τὴν σοφίαν *Schol.ib*.(37C); παντὸς... εἴδους ζῴων ἡ πρώτη ὑ. ἀγέννητός ἐστιν ἀλλ' οὐκ ἀγένητος Jo.D.*f.o*.1.8(M.94.817B); **c.** of rational creatures, *being, person* μιᾶς φύσεως πάσης ψυχῆς ὑποκειμένης τῷ θεῷ καὶ...ἑνὸς φυράματος ὄντος τῶν λογικῶν ὑ. Or.*princ*.3.1.22(p.239.7; M.11.297C); θεέ...ἀκατανόητε πάσῃ γεννητῇ ὑ. Serap.*euch*.13.2; οὐκ οὐσίαι δὲ ἐξ οὐσίας, ἀλλ' ὑ. ἐξ ἀγαθότητος τοῦ δημιουργοῦ πεποιημένοι [sc. οἱ ἀπόστολοι] id.*Man*.27(p.42; M.18.1121C); τὸν νοῦν τὸν ἡμέτερον οὐχ ὑ. ἡγοῦμαι...ἀλλ' ἐνέργειάν τινα...τὸν δὲ Χριστὸν ὑ. λέγω Epiph.*haer*.77.34(p.446.33f.; M.42.692D); σατανᾶς...ἐστιν αὐτὴ ἡ τοῦ διαβόλου ὑ., ἡ καὶ τὸν κύριον πειράζειν ἐπιχειρήσασα Marc.Er.*opusc*.4(M.65.1016A); εἴ τις λέγει, ὅτι πάντων τῶν λογικῶν ἑνὰς μία ἔσται, τῶν ὑ. καὶ τῶν ἀριθμῶν συναιρουμένων τοῖς σώμασι· καὶ ὅτι...ταυτότης ἔσται τῆς γνώσεως, καθάπερ καὶ τῶν ὑ. ... ἀ. ἔ. CCP(543)*anath*.14(Hahn p.229; H.3.285Ef.); **d.** *individuality, identity*, ref. the mustard seed διὰ τὸ μὴ διακόπτεσθαι ἀλλὰ τὴν ἀδιαίρετον σώζειν ὑ. Isid.Pel.*epp*.1.199(M.78.309C); ἄλλη μὲν γὰρ φύσις ὑλογραφίας, καὶ ἑτέρα τοῦ Χριστοῦ· οὐκ ἄλλη δὲ ὑ., ἀλλὰ μία καὶ ἡ αὐτὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ εἰκόνι γεγραμμένη Thdr.Stud.*ep.imag*.(M.99.501B); **e.** καθ' ὑπόστασιν *in one's person, in one's individual existence* ἐφ' ἑαυτοῦ νοεῖσθαί τινα καθ' ὑ. ἰδίαν ὁρώμενον Gr.Nyss.*Eun*.4(2 p.69.21; M.45.641C); *ib*.11(2 p.257.30; 865A); **8.** *substance, property*, Or.*fr.incert.in Jer*.(p.195.8) cit. s. δώρημα; τὸν... ὑποστάσεως καὶ ἐνθήκης ὄντα Epiph.*haer*.61.4(p.384.21; M.41.1045A); Mac.Aeg.*hom*.16.11(M.34.621A); *M.Ariadn*.(p.125.15); Nil.*epp*.2.246(M.79.328C); Cyr.S.*v.Sab*.73(p.177.7); plur., *possessions, goods*, ‡Ath.*ep.Cast*.2.3(M.28.888A) = Cassian.*inst*.7.17(M.*PL*.49.310B); *Chron.Pasch*.p.394(M.92.1009B); †Gregent.*leg.Hom*.42(M.86.604B); **9.** *value* οὐσίᾳ μὲν ὑπέθετο τὴν ἀρετὴν ὁ ἀπόστολος...χρῆσιν δὲ αὐτῆς οὐκ εἰς δέον, τῷ τἀναντία διαπραττομένους ἀφανίζειν αὐτῆς τὴν ὑ. Thdr.Mops.*Gal*.4:1ff.(p.61.26; M.66.905D); **10.** *financial standing* ἐν ποίᾳ ὑ. ἦσαν οἱ γονεῖς αὐτῆς; Jo.Mosch.*prat*.207(M.87.3097D).

II. Trin.; **A.** *substantive existence, subsistence* οὗ [sc. τοῦ μονογενοῦς] χρῄζειν ἔοικε τὸ ἅγιον πνεῦμα διακονοῦντος αὐτοῦ τῇ ὑ., οὐ μόνον εἰς τὸ εἶναι, ἀλλὰ καὶ σοφὸν εἶναι Or.*Jo*.2.10(6; p.65.24; M.14.129A); τῷ υἱῷ δέδωκεν [sc. Origen] ὑπόστασιν Eus.*Marcell*.1.4(p.22.5; M.24.760A); λόγον οὐ προφορικὸν ἀλλὰ λόγον ἐνυπόστατον...ἐκ πατρὸς...ἐν ὑ. γεννηθέντα Cyr.H.*catech*.11.10; τὴν...φύσιν τοῦ πατρὸς ἀνενέργητον ὡς πρὸς τὴν ὑ. τοῦ υἱοῦ μεῖναι; Gr.Nyss.*Eun*.4(2 p.78.12; M.45.652C); τοῖς ἐν ὑ. τριῶν προσώπων...μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὁμολογοῦσι θεότητα Soz.*h.e*.7.9.5(M.67.1437A); Χριστὸν...οὐδὲ ἄλλοθέν ποθεν ἢ ἐκ τοῦ πατρὸς τὴν ὑ. ἔχοντα Sophr.H.*ep.syn*.(M.87.3152C).

B. *one having substantive existence, subsistent entity*, in Trin. contexts freq. approx. *Person*, though in the Cappadocians it denotes rather *individual*; **1.** in gen. θρησκεύομεν...τὸν πατέρα τῆς ἀληθείας καὶ τὸν υἱὸν τὴν ἀλήθειαν, ὄντα δύο τῇ ὑ. πράγματα, ἓν δὲ τῇ ὁμονοίᾳ...καὶ τῇ ταυτότητι τοῦ βουλήματος Or.*Cels*.8.12(p.229.32; M.11.1533C); περὶ τοῦ θελήματος τοῦ θεοῦ εἰ δύναται τάσσεσθαι ἐπὶ Χριστοῦ· ἵν' ὥσπερ ἐστὶ θεοῦ δύναμις...οὕτως ᾖ καὶ θέλημα αὐτοῦ, θεοῦ ὑ. ἔχον αὐτό id.*comm.in Eph*.1:1(p.235); cf.id.*hom.13.4 in Lev*.(p.474.11; M.12.549B); *est ergo haec trium distinctio personarum in patre et filio et spiritu sancto...sed...unus est fons; una enim substantia est et natura trinitatis*, id.*hom.12.1 in Num*.(p.95.13; M.12.657B); ὁ τοῦ θεοῦ [sc. λόγος]...ἔχων...καθ' ἑαυτὸν οἰκείαν ὑ. ... ἰδίως μὲν ὑφεστῶσαν Eus.*d.e*.5.5(p.228.30; M.22.377B); τὴν ὑ. αὐτοῦ συνίστησιν ὁ...εὐαγγελιστής id.*e.th*.1.20(p.82.32; M.24.869A); δύο πάλιν ὑ. αὐτὸς [sc. ὁ λόγος ἐν τῇ σαρκί] τε καὶ ὁ πατὴρ ὑπῆρχον *ib*.(p.87.27; 877A); φοβῇ...μὴ δύο ὑ. ὁμολογήσας δύο ἀρχὰς εἰσαγάγοις;... ἀλλὰ...γίνωσκε, ὡς ὁ δύο δοὺς ὑ. πατρὸς καὶ υἱοῦ...οὐ δύο θεοὺς ἀνάγκη δοῦναι τὸν τὰς δύο ὑ. τιθέντα *ib*.2.7(p.104.3; 908C); ὑποστάσεις οἱ ἀνατολικοὶ λέγουσιν, ἵνα τὰς ἰδιότητας τῶν προσώπων ὑφεστώσας καὶ ὑπαρχούσας γνωρίσωσιν Geo.Laod.*ep.dogm*.ap.Epiph.*haer*.73.16(p.288.21; M.42.432D); οὔτε τρεῖς ὑ. μεμερισμένας καθ' ἑαυτάς, ὥσπερ σωματοφυῶς ἐπ' ἀνθρώπων Ath.*exp.fid*.2(M.25.204A); εἷς θεὸς ἐν τρισὶν ὑ. id.*inc.et c.Ar*.10(M.26.1000B); λέγοντα [sc. the trisagion] τὰς τρεῖς ὑ. τελείας δεικνύντα...ὡς ἐν τῷ λέγειν τὸ 'κύριος', τὴν μίαν οὐσίαν id.*hom.in Mt.11:27*(M.25.220A); τρεῖς ὑ., μία θεότης id.*virg*.1(p.35.10; M.28.252A); ἅπαξ...γεννηθεὶς...ὑ. ἐστι, στάσιν ἀδιάλυτον ἔχων, ὑφ' ὧν καὶ εἶναι πέφυκε ‡Ath.*annunt*.4(M.28.921C); μήτε συγχέοντες τὰς ὑ., μήτε τὴν οὐσίαν διαιροῦντες. ἄλλη γὰρ ὑ. τοῦ πατρός, ἄλλη τοῦ υἱοῦ ἄλλη τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἀλλὰ...μία ἐστὶν ἡ θεότης ‡Ath.*symb*.4(M.28.1588Df.); θεότητος καὶ δυνάμεως καὶ οὐσίας μιᾶς τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος πιστευομένης...ἐν τρισὶ τελειοτάταις ὑ., ἤγουν...προσώποις CCP(381)*ep*.ap.Thdt.*h.e*.5.9.11(3.1031); τὰς ὑ. μὴ ἀθετεῖτε· τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ μὴ ἀρνεῖσθε Bas.*ep*.207.4(3.312C; M.32.765C); ref. *Symb.Nic*.(325)*anath*. οὐ...ταυτὸν εἶπον ἐκεῖ οὐσίαν καὶ ὑ. ... δῆλον, ὅτι, ὡς τῶν μὲν ἀρνουμένων ἐκ τῆς οὐσίας εἶναι τοῦ πατρός, τῶν δὲ λεγόντων, οὔτε ἐκ τῆς οὐσίας ἀλλ' ἐξ ἄλλης τινὸς ὑ., οὕτως ἀμφότερα...ἀπηγόρευσαν *ib*.125.1(215Cf.; M.548A); οὐσία...καὶ ὑ. ταύτην ἔχει τὴν διαφοράν, ἣν ἔχει τὸ κοινὸν πρὸς τὸ καθ' ἕκαστον... διὰ τοῦτο οὐσίαν μὲν μίαν ἐπὶ τῆς θεότητος ὁμολογοῦμεν...ὑ. δὲ ἰδιάζουσαν *ib*.236.6(363Ef.; M.884A); οὐ γὰρ ἀνυπόστατα ἡ κατὰ μιᾶς ὑ., ὡς εἶναι τὸν πλοῦτον ἡμῖν ἐν ὀνόμασιν, ἀλλ' οὐ πράγμασι Gr.Naz.*or*.6.22(M.35.749C); χρὴ τὸν ἕνα θεὸν τηρεῖν, καὶ τὰς τρεῖς ὑ. ὁμολογεῖν, εἴτ' οὖν τρία πρόσωπα, καὶ ἑκάστην μετὰ τῆς ἰδιότητος *ib*.20.6(1072C); τρισὶ μέν, κατὰ τὰς ἰδιότητας, εἴτουν ὑ. ... εἴτε πρόσωπα...ἑνὶ δέ, κατὰ τὸν τῆς οὐσίας λόγον *ib*.39.11(M.36.345C); δεξιὰν τοῦ πατρὸς τὴν τοῦ θεοῦ λέγομεν δύναμιν...ἥτις ἐστὶν ὁ κύριος, οὐχ ὡς μέρος ἐξηρτημένη τοῦ ὅλου, ἀλλ' ὡς ἐξ ἐκείνου μὲν οὖσα, ἐφ' ἑαυτῆς δὲ κατ' ἰδίαν ὑ. θεωρουμένη Gr.Nyss.*Eun*.6(2 p.135.29; M.45.720D); *ib*.2(2 p.301.22; 472D), cf.*ib*.7(2 p.168.3; 757C) citt. s. διαφορά; ἵνα...τὸ τῆς φύσεως [sc. τοῦ πνεύματος] ὑπερέχον ἐνδείξηται, καὶ τὸ τῆς ὑ. ἰδιάζον μὴ συγχέῃ τῷ λόγῳ *ib*.(2 p.155.15; 744B); πνεῦμα...δύναμιν οὐσιώδη αὐτὴν ἐφ' ἑαυτῆς ἐν ἰδιαζούσῃ ὑ. θεωρουμένην...καθ' ὁμοιότητα τοῦ θεοῦ λόγου καθ' ὑπόστασιν οὖσαν, προαιρετικήν, αὐτοκίνητον, ἐνεργὸν id.*or.catech*.2(p.15.3ff.; M.45.17C); λόγον ἐν οὐσίᾳ καὶ πνεῦμα ἐν ὑ. λέγειν ὑφηγούμενον [sc. τὸ τῆς ἀληθείας μυστήριον] *ib*.4(p.19.14; 20C); μήτ' οὖν ἀριθμῷ συγχέῃς ὑ. ... ὁ μὲν προσώπων συγχέων ὑπόστασιν, ὁ δ' αὖ μερίζων δυσσεβῶς τὴν οὐσίαν Amph.*Seleuc*.196,206(M.37.1599A); αἱ γραφαὶ διὰ τὸ ταὐτὸν τῆς θεότητος ποτὲ μὲν μίαν τῶν θείων ὑ., ποτὲ δὲ τὰς τρεῖς ὀνομάζουσιν· καὶ ἑκάστῃ αὐτῶν ὁμοίως τὸ ἀγαθὸν ἀπονέμουσιν Didym.*Trin*.1.18(M.39.341C); ἐν...εἶναι τῇ θεότητι τὰς ὑ. καὶ ἐν ἑνάδι οὐσίας διέσταλκε δίχα τὰ πρόσωπα *ib*.3.2(789D); ‡Just.*qu.et resp*.139(M.6.1392C) cit. s. διαφέρω; *ib*.129(1380D); σὺν τῷ ἰδίῳ πληρώματι τῆς αὐτοῦ θεότητος καὶ τῇ ἰδίᾳ ὑ. τοῦ θεοῦ λόγου καὶ ἐνυποστάτου, συμπεριλαβὼν τὸ εἶναι ἄνθρωπος Epiph.*anc*.75(p.95.6; M.43.157C); ἰδοὺ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐν εἴδει περιστερᾶς...καθ' ἑαυτὸ ὑ. ὄν...καὶ πάλιν περὶ τοῦ πνεύματος...ἐδίδασκεν [Jo.16:7f.]...ἵνα δείξῃ ὑπόστασιν καὶ ὑπόστασιν *ib*.81(p.102.10,20; 169C,172A); id.*haer*.25.6(p.273.25; M.41.328D) cit. s. δοξολογία; θεὸς εἷς ἐν τρισὶν ὑ. ἐστι καὶ ὀνομάζεται Mac.Mgn.*apocr*.4.25(p.209.21); ὁ λόγος οὐσία τίς ἐστιν ἐνυπόστατος...ἀεὶ θεὸς πρὸς θεὸν ἦν, ἐν ὑ. μέντοι ἰδίᾳ Chrys.*hom.4.1 in Jo*.(8.27E); διαιρῶν τὰς ὑ. φησὶν [Jo.14:9] *ib*.74.1(435B); id.

*incomprehens.*5.2(1.482Bff.); ἐν τῷ πνεύματι ὁ πατὴρ καὶ υἱός ἐστιν, οὐ συγχύσει τριῶν ὑ., ἀλλὰ τῇ ἑνώσει τῆς...θεότητος Marc.Er.*opusc.*4(M.65.1009A); τρεῖς ἀρχικὰς ὑ. ὑποτιθέμενοι...καὶ μεχρὶ τριῶν ὑ. τὴν οὐσίαν τοῦ θεοῦ προσήκειν ἰσχυρισάμενοι...ταῖς Χριστιανῶν συμφέρονται δόξαις Cyr.*Juln.*8(6[2].270Bf.); δέδωκεν ἑαυτὸν τῷ υἱῷ· οὐχ ὡς σῶμα χωρήσας ἐν σώματι, οὐδ' ὡς τῷ υἱῷ παραχωρήσας τὴν ἰδίαν ὑ. καὶ ἐν αὐτῷ λοιπὸν τὸ εἶναι ἔχων id.*thes.*14(5[1].145C); πῶς οὖν ἄρα δέδωκεν [sc. ὁ θεὸς τῷ υἱῷ] ὡς οὐκ ὄντι ἑτέρῳ κατά γε τὸν τῆς ὁμοουσιότητος λόγον, κἂν εἰς ὑ. ἰδικὴν ἑκάτερος ἀπετέμνετο; μία γὰρ ἡ τῆς ἀνωτάτω θεότητος φύσις ἐν τρισὶν ὑ. ἰδικαῖς νοουμένη id.*Is.*3.5(2.540A); γεγεννῆσθαι φαμὲν ἀληθῶς ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας τὸν υἱὸν... καὶ ἐν ἰδίᾳ μὲν ὑ. νοεῖσθαι, τῇ δὲ ταυτότητι τῆς οὐσίας ἑνοῦσθαι τῷ γεγεννηκότι id.*ep.*1(p.13.26; 5[2].6B); ἀνύπαρκτόν τε καὶ ἰδικῶς οὐχ ὑφεστηκότα φαντάζονται τὸν μονογενῆ, καὶ οὐκ εἶναι μὲν ἐν ὑ. τῇ καθ' ἑαυτόν, ῥῆμα δὲ ἁπλῶς id.*Thds.*(p.50.27; 5[2].12B) = *inc.unigen.*(5[1].686A); ἐν τῇ φυσικῇ ταυτότητι ἕν ἐστιν ὁ ἐκ θεοῦ λόγος πρὸς τὸν... πατέρα, εἰ καὶ νοεῖται καθ' ὑπόστασιν ἑκάτερος ἰδικήν id.*Arcad.*(p.91.15; 5[2].86A); οὐκ ἐν οὐσίᾳ μᾶλλον ἑτέρᾳ παρὰ τὴν ὡς θεοῦ, ἀλλ' ἐν ὑ. τῇ ὡς υἱοῦ id.*dial.Trin.*1(5[1].408D); cf. Κύριλλος, ὅτε τὸ ὄντως σημαινόμενον τῆς οὐσίας καὶ τῆς ὑ. δηλῶσαι ἠβουλήθη, διαρρήδην τὸ πρὸς ἄλληλα διάφορον αὐτῶν ἐκήρυξεν Eub.*fr.*ap.*Doct.Patr.*22(p.148.8); 'ἡμετέραν' εἰρηκώς, τὸν τῶν ὑ. δεδήλωκεν ἀριθμόν Thdt.*qu.*19 *in Gen.*(1.23); τριάδα ὁμοούσιον, μίαν θεότητα ἐν τρισὶν ὑ., ἤγουν προσώποις CCP(553)*can.*1; in this sense also rendered by *substantia* in the West: cf. *dictum est a nostris Graecis una essentia, tres substantiae: a Latinis autem, una essentia vel substantia, tres personae; quia...non aliter in sermone nostro...essentia quam substantia solet intelligi,* Aug.*Trin.*7.4.7(M.*PL.*42.939); *ib.*7.4.9(M.942); *ib.*7.5.10(M.942); *est igitur et hominis quidem essentia, i.e.* οὐσία, *et subsistentia, i.e.* οὐσίωσις, *et* ὑπόστασις, *i.e. substantia, et* πρόσωπον *i.e. persona:* οὐσία *quidem atque essentia, quoniam est;...ὑ. vero atque substantia, quoniam subest ceteris, quae subsistentiae non sunt, i.e.* οὐσιώσεις*...dicimus unam esse* οὐσίαν *vel* οὐσίωσιν, *i.e. essentiam vel subsistentiam deitatis; sed tres ὑ., i.e. tres substantias,* Boethius *Eut.et Nest.*(M.*PL.*64.1345Af.); *fides apud Graecos de trinitate hoc modo est: una* οὐσία, *ac si dicat una natura aut una essentia: tres* ὑποστάσεις, *quod resonat in Latinum vel tres personas vel tres substantias. nam Latinitas proprie non dicit de deo nisi essentiam; substantiam vero non proprie dicit, sed abusive; quoniam vere substantia apud Graecos persona intelligitur, non natura,* Isid.H.*etym.*7.4.11f.; other writers rendered by *subsistentia*, opp. substantia as equivalent of οὐσία: cf. (ref. CAlex.(362)*ep.*) *de differentia substantiarum et subsistentiarum sermo ejus per scripturam motus est. Graeci* οὐσίας *et ὑ. vocant. quidam etenim dicebant substantiam et subsistentiam unum videri; et quia tres subsistentias non dicimus in deo. alii vero...dicebant quia substantia ipsam rei alicujus naturam rationemque, qua constat, designat: subsistentia autem uniusquisque personae, hoc ipsum quod exstat et subsistit, ostendat,* Rufin.*h.e.*1.29(M.*PL.*21.499Cf.); *deus...in subsistentia triplex est, quia sibi quisque subsistit, ita in substantia simplex,* Faustus *ep.*7(M.*PL.*58.858A); *tria nunc in una deitate doceamus, tria nomina non tria regna...tres hypostases vel subsistentias, sed non tres substantias,* Paschasius Diac.*de Spiritu sancto* 1.4(M.*PL.*62.13A); ‡Ambr.*symb.*2(M.*PL.*17.511B); **2.** in various Trin. controversies; **a.** ref. Montanists (acc. Didym.) Μοντανιστῶν ἡ πλάνη...ὅτι ἀπομαντεύονται ἐν πρόσωπον εἶναι τῶν τριῶν θείων ὑ. Didym.*Trin.*3.41(M.39.984B); **b.** ref. Monarchians οἱ συγχέοντες πατρὸς καὶ υἱοῦ ἔννοιαν καὶ τῇ ὑ. ἕνα διδόντες εἶναι τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν Or.*comm.in Mt.*17.14(p.624.13; M.13.1520B); οἰόμενοι προφορὰν πατρικὴν...εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, καὶ κατὰ τοῦτο ὑπόστασιν αὐτῷ...οὐ διδόασιν id.*Jo.*1.24(23; p.29.24; M.14.65B); δογματίζων μηδὲ οὐσίαν τινὰ ἰδίαν ὑφεστάναι τοῦ ἁγίου πνεύματος ἑτέραν παρὰ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν...ἡμεῖς μέντοι γε τρεῖς ὑ. πειθόμενοι τυγχάνειν *ib.*2.10(6; p.65.16; 128A); *ib.*10.37(21; p.212.16; 376B) cit. s. διαφέρω; οὐ γὰρ ἐν ψιλαῖς φαντασίαις τοῦ θεοῦ...τὴν ὑ. ἔχει ἡ σοφία αὐτοῦ κατὰ τὰ ἀνὰ λόγον τοῖς ἀνθρωπίνοις ἐννοήμασι, φαντάσματα. εἰ δέ τις οἷός τέ ἐστιν ἀσώματον ὑ. ... ζῶσαν καὶ οἱονεὶ ἔμψυχον ἐπινοεῖν, εἴσεται τὴν ...σοφίαν τοῦ θεοῦ *ib.*1.34(39; p.43.18; 89B); esp. Sabellius εἰ τῷ τρεῖς εἶναι τὰς ὑ. μεμερισμένας εἶναι λέγουσι, τρεῖς εἰσι, κἂν μὴ θέλωσιν, ἢ τὴν θείαν τριάδα παντελῶς ἀνελέτωσαν Dion.Al.*fr.* ap.Bas.*Spir.*72(3.61A; M.32.201C); ὀνόμασιν μὲν διαφόροις πατρὸς καὶ υἱοῦ χρηματίζοντα οὐσίᾳ δὲ καὶ ὑ. ἓν ὄντα...τὸν Σαβέλλιον ὑποδυόμενος Eus.*Marcell.*1.1(p.4.26; M.24.720A); μαίνεται...Σαβέλλιος λέγων...τὸν υἱὸν εἶναι πατέρα, ὑ. μὲν ἕν, ὀνόματι δὲ δύο ‡Ath.*Ar.*4.25(p.72.22; M.26.505C); ὁ...ἓν πρᾶγμα πολυπρόσωπον λέγων [sc. ὁ Σαβελλισμός] πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, καὶ μίαν τῶν τριῶν τὴν ὑ. ἐκτιθέμενος Bas.*ep.*210.3(3.315A; M.32.772B); πατέρα καὶ υἱὸν ἐπινοίᾳ μὲν εἶναι δύο, ὑ. δὲ ἓν *ib.*210.5(316D; M.776A) reported as words of Gr. Thaum. but v. not. ad loc.; ὥσπερ ὁ τὸ κοινὸν τῆς οὐσίας μὴ ὁμολογῶν, εἰς πολυθεΐαν ἐκπίπτει· οὕτως ὁ τὸ ἰδιάζον τῶν ὑ. μὴ διδούς, εἰς τὸν Ἰουδαϊσμὸν ὑποφέρεται...οὐ γὰρ ἐξαρκεῖ διαφορὰς προσώπων ἀπαριθμήσασθαι, ἀλλὰ χρὴ ἕκαστον πρόσωπον ἐν ὑ. ἀληθινῇ ὑπάρχον ὁμολογεῖν *ib.*(316Ef.; M.776Bf.); Σαβελλίου...λέγοντος· ἕνα μὲν εἶναι τῇ ὑ. τὸν θεόν, προσωποποιεῖσθαι δὲ ὑπὸ τῆς γραφῆς διαφόρως, κατὰ τὸ ἰδίωμα τῆς ὑποκειμένης ἑκάστοτε χρείας *ib.*214.3(322C; M.788C); ὃν Σαβέλλιος λέγει 'τριώνυμον', τοῦτον Εὐνόμιος ὀνομάζει 'ἀγέννητον'· οὐδέτερος δὲ τούτων ἐν τῇ τριάδι τῶν ὑ. θεωρεῖ τὴν θεότητα Gr.Nyss.*Eun.*10(2 p.234.29; M.45.836D); τὴν Σαβελλίου πλάνην φαντάζεται, ὡς οὐκ ὄντος τοῦ υἱοῦ καθ' ἑαυτόν, τῇ δὲ τοῦ πατρὸς ὑ. προσαλιφέντος *ib.*(2 p.249.19; 853B); δογματίζει...τὸν αὐτὸν εἶναι πατέρα...υἱόν... ἅγιον πνεῦμα· ὡς εἶναι ἐν μιᾷ ὑ. τρεῖς ὀνομασίας...ὡς ἐὰν ᾖ ἐν ἡλίῳ ὄντι μὲν ἐν μιᾷ ὑ., τρεῖς δὲ ἔχοντι τὰς ἐνεργείας Epiph.*haer.*62.1(p.689.13ff.; M.41.1052B); **c.** ref. Paul. Sam. ἠναγκάσθησαν οἱ πατέρες, οἱ κρίναντες Παῦλον τὸν Σαμοσατέα...ἵνα δείξωσιν ὅτι ὁ υἱὸς ὑ. ἔχει Geo.Laod.*ep.dogm.*ap.Epiph.*haer.*73.12(p.285.5; M.42.428B); οὗτος [sc. Paul. Sam.]...ἀναιρεῖ...τὴν τοῦ υἱοῦ θεότητα καὶ ὑ. καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος Epiph.*haer.*65.3(p.5.12; 16A); ἔστι γὰρ ταὐτὸν τῇ θεότητι καὶ τῇ οὐσίᾳ ὁ υἱὸς πρὸς τὸν πατέρα...οὐδὲ ἀπὸ ἄλλης ὑ. ἀλλὰ ὡς ἀληθῶς υἱὸς πατρὸς τῇ τε οὐσίᾳ καὶ τῇ ὑ. καὶ τῇ ἀληθείᾳ *ib.*65.8(p.11.13; 25B); **d.** ref. Marcellus, Eus.*Marcell.*2.4(p.57.12; M.24.821A) cit. s. ἐνέργεια; id.*e.th.*1.1(p.63.5; M.24.829C) cit. s. υἱός; ἀχώριστον αὐτὸν τῇ ὑ. ἓν καὶ ταὐτὸν εἶναι τῷ πατρὶ παρίστησιν *ib.*1.17(p.77.23; 860A); Μάρκελλος...πάντα φύρας, ποτὲ μὲν εἰς αὐτὸν ὅλον τὸν Σαβελλίου βυθὸν χωρεῖ, ποτὲ δὲ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως ἀνανεοῦσθαι πειρᾶται τὴν αἵρεσιν, ποτὲ δὲ Ἰουδαῖος ὢν ἄντικρυς ἀπελέγχεται· μίαν γὰρ ὑ. τριπρόσωπον ὥσπερ καὶ τριώνυμον εἰσάγει *ib.*3.6(p.164.26; 1016A); Μάρκελλος ἐτόλμησεν ἀσεβῶν εἰς τὴν ὑ. τοῦ...Χριστοῦ, καὶ ψιλὸν αὐτὸν ἐξηγούμενος λόγον Bas.*ep.*125.1(3.215B; M.32.545C); οὔτε τὰς τρεῖς ὑ. ὁμολογεῖν ἤθελον Epiph.*haer.*72.1(p.255.20; M.42.384A); Μάρκελλος ...ἠρνήθη τῶν ὑ. τὴν τριάδα Thdt.*haer.*2.10(4.336); **e.** ref. Arians ὁ κύριος...οὐ πατέρα ἑαυτὸν ἀναγορεύων οὐδὲ τὰς τῇ ὑ. δύο φύσεις μίαν εἶναι σαφηνίζων Alex.Al.*ep.Alex.*9(p.25.23; M.18.561B); *ib.*4(p.22.10; 553A) cit. s. ἰδιότροπος; ἡ θεότης οὐχ ἓν πρόσωπόν ἐστι κατὰ τὴν Ἰουδαίων ὑπόληψιν, ἀλλὰ τρία πρόσωπα καθ' ὑ. ἀληθινήν, οὐκ ὀνόματι ψιλῷ Hosius ap.Gel.Cyz.*h.e.*2.12.2(M.85.1249B); εἰ...'ἦν ὅτε οὐκ ἦν' τὸ ἀπαύγασμα· ποῦ ἡ ἀπαυγάζουσα αὐτὸ ὑ. τοῦ φωτός; Didym.*Trin.*1.15(M.39.308B); accusation by Arians λέγοντες, τὸν υἱὸν κατὰ τὴν ὑ. ὁμοούσιον λέγεσθαι παρ' ἡμῶν Bas.*ep.*214.3(3.322A; M.32.788B); ref. Sabellius and Arius ἐκεῖνοι...διὰ τῶν ἐναντίων, εἰς τὸ ἴσον κακὸν ἐμπεπτώκασιν· ὁ μὲν διὰ τὴν οὐσίαν εἰς μίαν ὑ. συγχέων τὰς ὑ., ὁ δὲ διὰ τὰς ὑ. συνδιαιρῶν ταύταις καὶ τὴν οὐσίαν Leont.B.*Nest.et Eut.*1(M.86.1276C); its use as equivalent to οὐσία (v. infra II.D.4) forbidden by Arianizing councils τὸ...ὄνομα τῆς οὐσίας...περιαιρεθῆναι ...μήτε μὴν δεῖν ἐπὶ προσώπου πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος μίαν ὑ. ὀνομάζεσθαι *Symb.Nic.*(359)ap.Thdt.*h.e.*2.21.7(3.881); cf. οὐδὲ ὀφείλει ὑ. περὶ πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος ὀνομάζεσθαι *ib.* ap.Ath.*syn.*30(p.259.16; M.26.748C); Ἄρειον...μήτε...οὐσίαν αὐτὸν [sc. θεόν] εἶναι δογματίζειν μήτε ὑ. μήτε ἄλλο μηδὲν ὧν ὀνομάζεται Philost.*h.e.*10.2(M.65.584C); Socr.*h.e.*3.7.13f.(M.67.393A).

C. exeg. Heb.1:3 variously interpreted: cf. *figura expressa substantiae vel subsistentiae ejus,* Or.*princ.*1.2.8(p.38.2ff.; M.11.136B); early writers gen. treat as *substance, reality* πότε δὲ ἡ τῆς...ὑ. τοῦ πατρὸς εἰκών, ὁ χαρακτήρ,...οὐκ ἦν; *ib.*4.4.1(p.349.21); τὸν υἱὸν...τὸν ...χαρακτῆρα τῆς ὑ. ἀεὶ ὄντα...ὡς τὸν ἰδόντα τοῦτον, ὁρᾶν ἐν αὐτῷ καὶ τὴν ὑ., ἧς καὶ χαρακτήρ ἐστιν Ath.*Ar.*2.33(M.26.217B); τίς τολμᾷ λέγειν ἀλλότριον εἶναι τὸν χαρακτῆρα τῆς ὑ. *ib.*2.32(216B); εἰ... ὑπάρχοντος φωτός, ἔστιν εἰκὼν αὐτοῦ τὸ ἀπαύγασμα· καὶ οὔσης ὑ. ἔστι ταύτης ὁ χαρακτὴρ ὁλόκληρος *ib.*1.20(53B); ὅταν...ὁ...χαρακτὴρ πάσῃ τῇ ὑ. τοῦ πατρὸς ἐπιθεωρούμενος τὸ ἀνελλιπὲς τοῦ ἰδίου μεγέθους διασημαίνῃ, καὶ ἡ μορφὴ τοῦ θεοῦ τὴν διὰ πάντων καταμηνύῃ ταυτότητα Gr.Nyss.*Eun.*8(2 p.192.3; M.45.788A); τὸν ἄνθρωπον εἶναι τῆς τοῦ θεοῦ δόξης ἀπαύγασμα, καὶ ἐν τῷ σαρκίνῳ θεῷ...τὴν τοῦ θεοῦ ὑ. χαρακτηρίζεσθαι id.*Apoll.*19(M.45.1160C); ἄλλο δέ ἐστιν ἄνθρωπον εἰκόνα εἶναι θεοῦ...καὶ ἄλλο ἐστίν, κατὰ τὸ σύμμορφον...ἀπαύγασμα εἶναι δόξης, καὶ χαρακτῆρα ὑποστάσεως ἐνυποστάτου Didym.*Trin.*1.16(M.39.337B); but clarification of terminology which associated ὑ. with Person in Trin. set a problem in exegesis, Gr.Nyss.*diff.ess.*6(M.32.336Cf.); οὕτως οἴεται δεῖν ὁ ἀπόστολος...τὸ προσεχὲς...τοῦ μονογενοῦς πρὸς τὸν πατέρα...παρίστησιν, οὐχ ὡς οὐκ ὄντος ἐν ὑ. καὶ τοῦ μονογενοῦς· ἀλλ' ὡς οὐ παραδεχομένου μεσότητά τινα τῆς ἑαυτοῦ πρὸς τὸν πατέρα ἑνώσεως· ὥστε τὸν τῷ χαρακτῆρι τοῦ μονογενοῦς...ἐνατενίσαντα καὶ τῆς τοῦ πατρὸς ὑ. ἐν περινοίᾳ γενέσθαι *ib.*7(337Df.); ὁ τοῦ υἱοῦ τὴν οἱονεὶ μορφὴν τῇ διανοίᾳ λαβών, τῆς πατρικῆς ὑ. τὸν χαρακτῆρα

ἀνετυπώσατο, βλέπων διὰ τούτου ἐκεῖνον, οὐ τὴν ἀγεννησίαν τοῦ πατρὸς ...ἀλλὰ τὸ ἀγέννητον κάλλος ἐν τῷ γεννητῷ κατοπτεύσας...ὥστε ἡ τοῦ υἱοῦ ὑ. οἱονεὶ μορφὴ καὶ πρόσωπον γίνεται τοῦ πατρὸς ἐπιγνώσεως· καὶ ἡ τοῦ πατρὸς ὑ. ἐν τῇ τοῦ υἱοῦ μορφῇ ἐπιγινώσκεται, μενούσης αὐτοῖς τῆς ἐπιθεωρουμένης ἰδιότητος εἰς διάκρισιν ἐναργῆ τῶν ὑ. *ib.*8(340Bf.); other interpretations in terms of subsistence δηλῶν...ὅτι ὥσπερ ἐστὶν ὁ πατὴρ ἐνυπόστατος, καὶ πρὸς ὑπόστασιν οὐδενὸς δεόμενος· οὕτω καὶ ὁ υἱός Chrys.*hom.2.1 in Heb.*(12.14B); οὐσίαν μίαν ἔλαβε καὶ ὑ. εἰς δύο ὑποστάσεων παράστασιν...ἑνός τινος ἐπελάβετο εἰς τὴν τῶν δύο ὑ. *ib.2.2*(12.16Cf.); τὸ μὲν πρῶτον [sc. ἀπαύγασμα τῆς δόξης]...εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ἐκ τῆς οὐσίας ἀμερῶς εἶναι, τὸ δὲ δεύτερον, ὅτι οὐκ ἀνυπόστατον Sever.*Heb.*1:3(p.346.26); Isid.Pel.*epp.*3.18(M.78.744D); original line of exegesis persisted ἀκριβῆ...φησί, σώζει τὸν χαρακτῆρα τῆς φύσεως ὥστε ὅπερ ἂν ἐκείνην νοήσῃς τὴν ὑ., τοῦτο νόει καὶ ταύτην εἶναι Thdr.Mops.*Heb.*1:2f.(p.201.34); ταῖς ἡμετέραις ἐμπρέπει ψυχαῖς ὁ χαρακτὴρ τῆς ὑ. τοῦ θεοῦ καὶ πατρός, ἀναμορφοῦντος ἡμᾶς τοῦ ἁγίου πνεύματος, δι' ἁγιασμοῦ, πρὸς αὐτόν Cyr.*Is.*4.2(2.591B); χαρακτὴρ τῆς ὑ. τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας ὁ υἱός id.*thes.*12(5¹.110B); id.*dial.Trin.*5(5¹.558B); Leont.H.*Nest.*2.1(M.86.1525C,1532A).

D. as equivalent of οὐσία, *substance*; influence of Heb.1:3 together with use of *substantia* as its Latin counterpart account for many, though not all, of instances where ὑ. denotes divine essence; where it parallels οὐσία the emphasis lies on the *actual existence*, the *reality* of substance; cf. *ne forte ipsa ὑ. (id est substantia) ejus corporeum aliquid habeat...quis unquam...magnitudinem in sapientia requisivit?* Or.*princ.*1.2.2(p.28.20; M.11.130C); ‡Ath.*dial.Trin.*1.19(M.28.1148A) cit. s. στόμα; *ib.*1.4(1121C) cit. s. ἐντολή; ref. Son οὐ χρῄζειν ἔοικε τὸ ἅγιον πνεῦμα διακονοῦντος αὐτοῦ τῇ ὑ., οὐ μόνον εἰς τὸ εἶναι, ἀλλὰ καὶ σοφὸν εἶναι Or.*Jo.*2.10(6; p.65.24; M.14.129A); **1.** in Monarchian controversy, Dion.R.ap.Ath.*decr.*26 (p.22.3; M.25.461D) cit. s. δύναμις; **2.** agst. Paul. Sam. τὸν υἱὸν... σοφίαν καὶ λόγον καὶ δύναμιν θεοῦ, πρὸ αἰώνων ὄντα οὐ προγνώσει ἀλλ' οὐσίᾳ καὶ ὑποστάσει, θεὸν...ὁμολογοῦμεν Hymen.*ep.*(p.324.24); ταύτην...τὴν ὑ. οὐσίαν ἐκάλεσαν οἱ πατέρες [i.e. CAnt.(269)] Geo.Laod. *ep.dogm.*ap.Epiph.*haer.*73.12(p.285.28; M.42.428D); **3.** Marcellus εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἣν ὁ τοῦ θεοῦ λόγος ἀνείληφεν σάρκα ἀφορῶν [sc. Ἀστέριος] καὶ δι' αὐτὴν οὕτω [sc. 'δύο ὑποστάσεις'] φανταζόμενος Marcell.*fr.*57 ap.Eus.*e.th.*2.19(p.123.8; M.24.944A); τὸν υἱὸν ὑποστάσει διῃρημένον...φάσκοι Marcell.*fr.*58 *ib.*(p.123.18; 944B); Marcell. *fr.*60 *ib.*3.4(p.158.33; 1005A); ὁμολογοῦμεν πατέρα ἀΐδιον, υἱοῦ ἀϊδίου ὄντος καὶ ὑφεστῶτος· καὶ πνεῦμα ἅγιον ἀϊδίως ὂν καὶ ὑφεστός. οὐ γὰρ ἀνυπόστατον τὴν τριάδα λέγομεν· ἀλλ' ἐν ὑ. αὐτὴν γινώσκομεν Eugen.*exp.fid.*2(M.18.1304B); **4.** in Arian controversy ἴδιον οὐδὲν ἔχει τοῦ θεοῦ καθ' ὑπόστασιν ἰδιότητος Ar.*Thal.fr.*2.8 ap.Ath.*syn.*15 (p.242.16; M.26.705D); τρεῖς εἰσιν ὑ. καὶ ὁ μὲν θεὸς...ἔστιν ἄναρχος ...ὁ δὲ υἱὸς...πρὸ αἰώνων κτισθεὶς id.*ep.Alex.ib.*16(p.244.8; 709B); τοὺς δὲ λέγοντας...ἐξ ἑτέρας ὑ. ἢ οὐσίας...ἀναθεματίζει ἡ...ἐκκλησία *Symb.Nic.*(325)(p.52)ap.Eus.*ep.Caes.*4(M.20.1540C); repeated in *Symb.Ant.*(341)4 ap.Ath.*syn.*25(p.251.15; M.26.728A); *Symb.Ant.* (345)*ib.*26(p.252.4; 728C); οὔτε μὴν ἐξ ἑτέρας τινὸς ὑ. παρὰ τὸν πατέρα προϋποκειμένης ἀλλ' ἐκ μόνου τοῦ θεοῦ *Symb.Ant.*(345) 3 *ib.*(p.252.11; 727A) and *Symb.Sirm.*1 *anath.*1; ‡Ath.*interpr.*(p.66. 30; M.26.1232C); τῶν ὀνομάτων...σημαινόντων...τὴν οἰκείαν ἑκάστου τῶν ὀνομαζομένων ὑ. καὶ τάξιν καὶ δόξαν· ὡς εἶναι τῇ μὲν ὑ. τρία, τῇ δὲ συμφωνίᾳ ἓν *Symb.Ant.*(341)2 ap.Ath.*syn.*23(p.249.32; 724B); πιστεύω...εἰς τὸν υἱόν...ὄντα πρὸς τὸν θεὸν ἐν ὑ. *Symb.Ant.*(341)3 *ib.*24(p.250.12; 724C); μίαν εἶναι ὑ., ἣν αὐτοὶ οἱ αἱρετικοὶ οὐσίαν προσαγορεύουσι, τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος CSard. *ep.cath.*ap.Thdt.*h.e.*2.8.39(3.844); Οὐάλης καὶ Οὐρσάκιος...λέγοντες ...διαφόρους εἶναι τὰς ὑ. τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ εἶναι κεχωρισμένας *ib.*2.8.38(3.844); τὴν μίαν ὑ., ἥτις ἐστὶ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ *ib.*2.8.43(846); ἡ ἱερὰ φωνὴ ἐλάλησεν [Jo.10:30] καὶ διὰ τὴν τῆς ὑ. ἑνότητα, ἥτις ἐστὶ μία τοῦ πατρὸς καὶ μία τοῦ υἱοῦ *ib.*2.8.47(847); different usages set forth and explained: expression τρεῖς ὑ. allowed with proper safeguards οὓς... ἐμέμφοντό τινες ὡς τρεῖς λέγοντας ὑ. ... μὴ ἄρ' ὡς Ἀρειομανῖται λέγουσιν...ἑκάστην καθ' ἑαυτὴν ὑ. διῃρημένην...ἢ ὡς ἄλλοι αἱρετικοὶ τρεῖς ἀρχὰς...λέγουσιν...οὕτω...τρεῖς ὑ. λέγουσι· διεβεβαιώσαντο...εἰς ἁγίαν τριάδα πιστεύειν, οὐκ ὀνόματι τριάδα μόνον, ἀλλ' ἀληθῶς οὖσαν καὶ ὑφεστῶσαν...μήτε...τρεῖς ἀρχὰς...ἀλλ'...υἱόν...ὁμοούσιον...πνεῦμα... ἴδιον...τῆς οὐσίας τοῦ...πατρός...οἱ δὲ [sc. λέγοντες μίαν οὐσίαν]... διεβεβαιώσαντο...ὑ. μὲν λέγομεν ἡγούμενοι ταὐτὸν εἶναι εἰπεῖν ὑ. καὶ οὐσίαν· μίαν δὲ φρονοῦμεν, διὰ τὸ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρὸς εἶναι τὸν υἱόν, καὶ διὰ τὴν ταυτότητα τῆς φύσεως...ἀμέλει κἀκεῖ οἱ αἰτιαθέντες ὡς εἰρήκοτες τρεῖς ὑ. συνετίθεντο τούτοις· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ εἰρηκότες μίαν οὐσίαν τὰ ἐκείνων ὥσπερ ἑρμήνευσαν καὶ ὡμολόγουν Ath.*tom.*5f.(M.26. 801Bf.); ref. Mt.3:17 ἐκβοήσαντος τὴν πατρικὴν ὑ. περὶ αὐτοῦ ‡Ath. *Ar.*4.33(p.82.19; M.26.520A); εἰ παντὶ γεννητῷ αἰτία συγκεκλήρωται ἀναίτιος δὲ ἡ ἀγέννητος φύσις, οὐκ αἰτίαν δηλοῖ τὸ ἀγέννητον ἀλλ' ὑ. σημαίνει Aët.*synt.*ap.Epiph.*haer.*76.44(p.398.5; M.42.609C); Aët.*synt.* *ib.*76.54(p.409.16; 629C); ὑποστάσει δὲ γεννᾷ [sc. ὁ θεός], καὶ ἐντολῇ κτίζει ‡Ath.*dial.Trin.*1.8(M.28.1128C); τὸν μὲν γὰρ υἱόν...μόνον τῇ ἑαυτοῦ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ ἐγέννησέ τε καὶ ἔκτισε...οὐδὲν τῆς ἑαυτοῦ ὑ. μεταδοὺς τῷ γεννηθέντι...ὁ δ' ἄφθαρτος τῆς ἑαυτοῦ οὐσίας οὐ μεταδίδωσιν...οὔτε κατὰ τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν, ἀλλ' οἷον ἐβουλήθη, ἐγέννησε Eun.*apol.*28(M.30.868A); ref. H. Ghost οὐ γὰρ ἂν ὑπηριθμήθη τούτῳ [sc. τῷ μονογενεῖ] ὡς ἰδίαν ἔχων ὑ. *ib.*25(861C); τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν μιᾶς οὐσίας...πιστεύεσθαι χρῆναι, καὶ τῆς αὐτῆς ὑ. καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον Dam.Papa *ep.Illyr.*ap.Thdt.*h.e.*2.22.7(3.883); τί γὰρ ὄντι αὐτῷ κατὰ τὴν φύσιν καὶ τὴν ὑ. ὑπάρχει τὸ μὴ ἀρχὴν ἔχειν; Gr.Naz. *or.*28.9(p.35.8; M.36.37A); τῆς τοῦ πατρὸς ὑ. συνυφεστὸς τὸ ἀπαύγασμα Didym.*Trin.*1.9(M.39.284A); οὐδ' ὁ θεὸς ἐπεκτήσατο ἔξωθεν τὸν υἱόν, ἀλλ' ἐξ ὅλης τῆς ὑ. ἐγέννησεν ἀδιαστάτως, ἅτε ἀσώματος *ib.* 1.10(292B); εἰ γάρ, φησίν...ἐγέννησε ἐξ αὐτοῦ ὁ θεὸς ⟨υἱόν⟩, ὡς εἰπεῖν, ἐξ ἰδίας ὑ. φύσει ἢ ἐξ ἰδίας οὐσίας, οὐκοῦν ὠγκώθη ἢ τομὴν ἐδέξατο Epiph.*haer.*69.15(p.164.22; M.42.225A); **5.** in positive statements ἀκατάληπτος...ἡ ὑ. ἡ θεία Cyr.H.*catech.*6.5; αὔταρκες ἡμῖν εἰδέναι ταῦτα...φύσιν δὲ ἢ ὑ. μὴ πολυπραγμόνει *ib.*16.24; ἡ...γῆ τοῦ οἰκείου κεραμέως...τὴν ὑ. λέγειν οὐ δύναται *ib.*11.11; αὐτοὶ [sc. angels]... ἐκτίσθησαν, οὐ μέντοι ἐξεπορεύθησαν ἐκ τῆς ὑ. τοῦ θεοῦ καὶ πατρός Didym.*Trin.*2.4(M.39.481C); τὸ...ἅγιον πνεῦμα, συμφυῶς καὶ ἐνοειδῶς ἀπὸ τῆς...πατρικῆς ὑ. *ib.*(484A); ἐτέχθη...ἐκ μὲν τῆς ὑ. τοῦ πατρός, ἀνάρχως...ἐκ δὲ τῆς ἀμιάντου παρθένου *ib.*3.3(817B); τριὰς αὕτη...μία θεότης τῆς αὐτῆς οὐσίας...τῆς αὐτῆς ὑ. Epiph.*anc.*67(p.82.6; M.43. 137C); ὅπου γὰρ ὁμοούσιον, μιᾶς ὑ. ἐστι δηλωτικόν· ἀλλὰ καὶ ἐνυπόστατον σημαίνει τὸν πατέρα καὶ ἐνυπόστατον τὸν υἱὸν καὶ ἐνυπόστατον τὸ πνεῦμα *ib.*6(p.12.18; 25B); Παυλῖνος...ὃς παρῃτεῖτο τρεῖς ὑ. λέγειν ῥητῶς, δυνάμει καὶ ἀληθῶς ταῦτα φρονῶν...ἠκολούθησε δὲ τοῖς Δυτικοῖς...ἐπισκόποις τῷ ἐστενῶσθαι τὴν Ῥωμαϊκὴν φωνὴν καὶ μὴ δύνασθαι πρὸς τὴν ἡμετέραν τῶν Γραικῶν φράσιν τρεῖς ὑ. λέγειν Acac.B.*ep. Cyr.*(p.99.25ff.; M.77.100D); on Western terminology v. I.B.6; τὸν λόγον οὐσιωδῶς τέτοκεν, ἵνα τὴν ὑ., καὶ τοῦ πατρὸς δύναμιν διηγήσηται αὐτὸς λόγος ὢν Aen.Gaz.*dial.*(M.85.960A).

III. Christol; **A.** ante CChalc.(451); **1.** *state of being, constitution*, reflecting origin μαρτυρία τοῦ...βαπτιστοῦ περὶ Χριστοῦ ἐστι, τὴν προηγουμένην αὐτοῦ ὑ. ... διδάσκουσα Or.*Jo.*2.35(29; p.94.13; M.14. 177C); περὶ ποίου γεννήματος...τοῦ κατὰ σάρκα...ἢ τοῦ κατὰ τὸν μονογενῆ θεόν. διπλῆς γὰρ οὔσης τῆς θεωρίας, ἐπί τε τῆς θείας...ζωῆς καὶ ἐπὶ τῆς ὑλικῆς...ὑ. Gr.Nyss.*Eun.*4(2 p.49.12; M.45.617C); εἰ τὸ 'ἐποίησεν' [sc. in other places in scripture]...εἰς τὸ προαιώνιον ἀναπέμπει νόημα, καλῶς ἂν ἔχοι καὶ τὴν ἐνταῦθα φωνὴν [sc. 2Cor.5:21] ...εἰς τὴν πρώτην τῆς οὐσίας ἀνάγειν ὑπόστασιν *ib.*6(2 p.130.28; 713D); τὴν πρώτην τοῦ μονογενοῦς ὑ. *ib.*(2 p.133.15; 717B); οὕτως ἀυλός τις... ἡ τοῦ ὑψίστου δύναμις, τὴν δουλικὴν μορφὴν τὴν διὰ τῆς παρθένου ὑ. διαλαβοῦσα, πρὸς τὸ ἴδιον ὕψος ἀνήγαγεν id.*Apoll.*25(M.45.1177C); ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἐκ νοερᾶς ψυχῆς, σώματι συνδραμούσης, τὴν ὑ. ἔχει... ὥσπερ οὖν ἐφ' ἡμῶν ζωοποιός τις δύναμις ἐνθεωρεῖται τῇ ὕλῃ, ἀφ' ἧς ὁ ἐκ ψυχῆς τε καὶ σώματος συνεστὼς ἄνθρωπος διαπλάσσεται· οὕτως ἐπὶ τῆς παρθενίας ἡ τοῦ ὑψίστου δύναμις...τὴν ἐκ τοῦ παρθενικοῦ σώματος πρὸς τὸ πλασσόμενον συνεισφορὰν παρεδέξατο, καὶ οὕτως ἐκτίσθη ὁ καινὸς ὡς ἀληθῶς ἄνθρωπος, ὁ πρῶτος καὶ μόνος τὸν τοιοῦτον τρόπον τῆς ὑ. ἐφ' ἑαυτοῦ καταδείξας *ib.*54(1256Af.); ὁ σωτὴρ δηλῶν τὴν ὑ. τῆς οἰκείας θεότητος Mac.Mgn.*apocr.*2.9(p.12.6); **2.** *nature* πῶς... εἰς μίαν ὑ. συνάγει συγχέων τὰς φύσεις, φυσικὴν τὴν θείαν ἕνωσιν ἀποκαλῶν; Andr.Sam.*fr.*ap.Cyr.*apol.orient.*3(p.38.6; 6¹.164B); but v. 5.c infra; τὰς ὑ. διαιρεῖν εἴτ' οὖν φύσεις...τελεία μὲν ἡ τοῦ θεοῦ λόγου ὑ. ... τελεία δέ...ἡ τοῦ δούλου μορφή, δι' ὃ καὶ ὑποστάσεις εἶπεν, ἀλλ' οὐχ ὑπόστασιν...ἓν μὲν πρόσωπον...ὁμολογεῖν εὐσεβές, δύο δὲ τὰς ἑνωθείσας ὑ. εἴτ' οὖν φύσεις Thdt.ap.Cyr.*apol.Thdt.*3(p.117.12ff.; 6¹. 210Ef.); cf. *ipsa substantia quae est divina, remansit an humana? nam nos unum Christum...confitemur, non naturarum confusione neque temperamento, sed manentibus utrisque naturis in sua proprietate inconfusis ita unitum accepimus*, Synodus Orientalium *decreta* 2(*ACO* 1.5.2 p.289.25); *si post unionem non sunt naturarum substantiae, divina scilicet et humana, in sua proprietate, omnis fidei corruisse videtur professio*, *ib.*3(p.290.7); **3.** concrete *instance* of an abstract essence, nature realized in an *individual*; **a.** in Thdr. Mops. and Nest. ὅταν μὲν γὰρ τὰς φύσεις διακρίνωμεν, τελείαν τὴν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου φαμέν, καὶ τέλειον τὸ πρόσωπον· οὐδὲ γὰρ ἀπρόσωπον ἔστιν ὑ. εἰπεῖν· τελείαν δὲ καὶ τὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν, καὶ τὸ πρόσωπον ὁμοίως· ὅταν μέντοι ἐπὶ τὴν συνάφειαν ἀπίδωμεν, ἓν πρόσωπον τότε φαμέν Thdr.Mops.*fr.inc.*8(p.299.21ff.; M.66.981B); in this sense

Nestorius maintains two in Christ: cf. *conjunctionis...confiteamur dignitatem* ⟨*unam*⟩, *naturarum autem substantias duplices*, Nest.*fr.* C 27(p.340.18); cf. *je sépare les propriétés de l'union à chacune des natures, de sorte que chacune de celles-ci subsiste dans son hypostase. je ne dis pas qu'elles remontent à Dieu le Verbe, comme s'il était les deux par essence; ou que les propriétés de la chair soient prises sans* (*leur*) *hypostase par Dieu...il n'a un corps que de nom, sans hypostase et sans opération, c'est pourquoi tu l'appelles homme comme chose superflue, par le nom et en paroles seulement, puisque tu n'acceptes pas de reconnaître l'essence et l'opération de l'homme, et l'existence de deux natures dans leurs propriétés, dans l'hypostase et dans l'essence de chacune d'elles*, Nest.*Heracl.*2.1.291(pp.184f.); *on ne doit pas concevoir une essence sans hypostase, comme si l'union* (*des essences*) *avait eu lieu en une essence et qu'il y eût un prosôpon d'une seule essence. mais les natures subsistent, dans leurs prosôpons et dans leurs natures et dans le prosôpon d'union. quant au prosôpon naturel de l'une, l'autre se sert du même en vertu de l'union, ainsi il n'y a qu'un prosôpon pour les deux natures*, *ib.*2.1.305(pp.193f.); opp. πρόσωπον: *veux-tu donc que nous regardions le prosôpon comme une hypostase, comme nous disons une essence de la divinité et trois hypostases, et que, par hypostases nous entendions les prosôpons? ib.* 1.3.229(p.138); *de quel côté vous rangez-vous?...de ceux qui rapportent l'union à l'hypostase ou de ceux qui la rapportent au prosôpon? ib.*1.3.265(p.160); *un et le même* (*est le*) *prosôpon, mais* (*il n'en est pas de même pour*) *l'essence. car l'essence de la forme de Dieu et l'essence de la forme du serviteur demeurent dans leurs hypostases, ib.*1.3.252(p.152); **b.** in Cyr. ὁ ἅγιος Κύριλλος, ποτὲ μὲν ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς ὄντος τῷ ὀνόματι τῆς ὑ. χρησάμενος...ποτὲ δὲ...ἐπὶ τοῦ καθ' ἑαυτὸ ἰδιοσυστάτως ὑφεστῶτος προσώπου Leont.B.*fr.*(M.86.2012D); **i.** in analysis: two before the union διδασκέτω...εἰ δίχα τῶν ὑ. μόναι καὶ καθ' ἑαυτὰς αἱ μορφαὶ συνῆλθον ἀλλήλαις...οὐ γὰρ ὁμοιότητες ἁπλῶς ἀνυπόστατοι καὶ μορφαὶ συνέβησαν ἀλλήλαις καθ' ἕνωσιν οἰκονομικήν, ἀλλὰ πραγμάτων αὐτῶν ἢ γοῦν ὑποστάσεων γέγονεν σύνοδος Cyr.*apol. Thdt.*1(p.112.13ff.; 6^1.206B); cf.id.*apol.orient.*3(p.40.27; 6^1.167C); united εἴ τις...διαιρεῖ τὰς ὑ. μετὰ τὴν ἕνωσιν id.*apol.Thdt.anath.*3(p.116.10; 6^1.210A); διϊστάντας [sc. Nestorians] εἰς δύο τὰς ὑ., ἀποφοιτώσας μὲν ἀλλήλων εἰς τὸ ἰδίᾳ τε εἶναι καὶ ἀνὰ μέρος id.*apol.orient.*3(p.40.18; 167A); without confusion κατ' αὐτὸ δὴ τουτὶ καὶ μόνον νοηθείη ἂν ἡ τῶν φύσεων ἢ γοῦν ὑ. διαφορά· οὐ γάρτοι ταυτὸν ὡς ἐν ποιότητι φυσικῇ θεότης τε καὶ ἀνθρωπότης id.*ep.*40(p.26.26; 5^2.116C); εἰ μή τις γένοιτο τῶν ὑ. εἰς ἀλλήλας ἀνάχυσις ἢ γοῦν σύγκρασις· καίτοι τῶν τῆς ἐκκλησίας διδασκάλων οὐ τοῦτον ἡμᾶς μυσταγωγούντων τὸν τρόπον id.*Nest.*2.1(p.34.34; 6^1.33E); ἀσύγχυτον παντελῶς τῶν ὑ. σύνοδον id.*apol.Thdt.*3(p.119.19; 213B); ἀσύγχυτοι μεμενήκασιν αἱ φύσεις ἤγουν ὑ. id.*schol. inc.*11(M.75.1381B); **ii.** in synthesis where Cyr. is concerned to present Christ as one Person, ὑ. (or πρόσωπον with which it is often associated) denotes Person of Word (cf. II.B.1) who has taken human nature, become incarnate ἑνὶ προσώπῳ τὰς ἐν τοῖς εὐαγγελίοις πάσας ἀναθετέον φωνάς, ὑποστάσει μιᾷ τῇ τοῦ λόγου σεσαρκωμένῃ. κύριος γὰρ εἷς...κατὰ τὰς γραφάς Cyr.*ep.*17(p.38.22; 5^2.73D); τὰς ἐν τοῖς εὐαγγελίοις τοῦ σωτῆρος ἡμῶν φωνὰς οὔτε ὑ. δυσὶν οὔτε μὴν προσώποις καταμερίζομεν. οὐ γάρ ἐστι διπλοῦς ὁ εἷς...Χριστός, κἂν ἐκ δύο νοῆται καὶ διαφόρων πραγμάτων εἰς ἑνότητα...συνενηνεγμένος καθάπερ ἀμέλει καὶ ἄνθρωπος...εἷς *ib.*(p.38.4; 5^2.73A); εἰ μὲν ἕνα φῇς υἱὸν καὶ μίαν ὑ. τὴν τοῦ λόγου σεσαρκωμένην, οὐκ αὐτὸς ἔσται θεότητος ὄργανον, κεχρήσεται δὲ μᾶλλον...τῷ ἰδίῳ σώματι καθάπερ ἀμέλει καὶ ἡ τοῦ ἀνθρώπου ψυχή id.*Nest.*2.8(p.46.29; 6^1.51C); δεδυσσέβηκεν...διϊστὰς εἰς δύο πρόσωπά τε καὶ ὑ. ... ἀλλήλων διῃρημένας ἑκατέρᾳ τε λόγους τοὺς αὐτῇ πρέποντας ἀνατιθεὶς ἰδικῶς *ib.*2.1(p.34.38; 34A); εἴ τις προσώποις δυσὶν ἢ γοῦν ὑ. ... διανέμει [sc. what has been said of Christ] ἀ. ἔ. id.*apol.Thdt.anath.*4(p.120.24; 6^1.214C); οὐκ ἐφιεὶς εἰς δύο μερίζεσθαι πρόσωπά τε καὶ ὑ. τὸν ἕνα...Χριστόν id.*apol.orient.*4(p.42.31; 6^1.170C); ἐκ τελείας ὑ. τοῦ θεοῦ λόγου καὶ μὴν καὶ ἐξ ἀνθρωπότητος τελείως ἐχούσης κατὰ τὸν ἴδιον λόγον εἷς ὁ Χριστός, ὁ αὐτὸς ὑπάρχων ἐν ταυτῷ θεός τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος id.*schol.inc.*8(p.221.9; M.75.1377C); **c.** in later writings of Thdt. (but v. 2) ὁ...'Ισαάκ, καὶ ὁ κριός [sc. as type of Christ], κατὰ μὲν τὸ διάφορον τῶν φύσεων, τῇ εἰκόνι συμβαίνουσι, κατὰ δὲ τὸ διῃρημένον κεχωρισμένων τῶν ὑ., οὐκ ἔτι. θεότητος γὰρ ἡμεῖς καὶ ἀνθρωπότητος τοιαύτην κηρύττομεν ἕνωσιν ὡς ...ἓν πρόσωπον Thdt.*eran.*3(4.203); ἕτερος...κατὰ τὴν ὑ. ὁ ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, καὶ ἕτερος ἐκεῖνος οὗ ἐν μορφῇ ὑπάρχει id.*inc.*10(M.75.1429D); **d.** foreshadowing the terminology of Sev. Ant., v. infra B.2; συμφέρομαι...ἀναθεματίζων τοὺς διαιροῦντας μετὰ τὴν ἕνωσιν εἰς δύο φύσεις ἢ ὑ. ἢ πρόσωπα τὸν ἕνα κύριον...μεμφόμενος...τῆς φωνῆς τῆς ἐμαυτοῦ, ἣν περὶ τῶν δύο φύσεων κατεθέμην...καὶ προσκυνῶ τὴν μίαν φύσιν τοῦ μονογενοῦς...σεσαρκωμένου Bas.Sel.ap.CEph.(449)*act.* (*ACO* 2.1.1 p.179.18; H.2.213C); μέμφομαι τῇ φωνῇ μου ἣν εἶπον ...δεῖν ἐν δύο φύσεσι τὸν κύριον...μετὰ τὴν ἕνωσιν, ἀναθεματίζων τοὺς εἰς δύο φύσεις ἢ δύο ὑ. ἢ δύο πρόσωπα μετὰ τὴν ἕνωσιν διαιροῦντας τὸν κύριον Seleucus Amasenus *ib.*(p.181.10; H.2.216D); **4.** *substantive existence, concrete reality* εἰ τὴν μὲν θεότητά τις αὐτοῦ παραδέχοιτο, τῇ δὲ ἀνθρωπότητι προσκόπτων μηδὲν ἀνθρώπινον... πιστεύοι γεγονέναι, ἢ ὑ. εἰληφέναι...ἢ εἰ ἀνάπαλιν τὰ μὲν περὶ αὐτὸν ἀνθρώπινα προσίοιτο, τὴν δὲ ὑ. τοῦ μονογενοῦς...ἀθετοῖ Or.*Jo.*32.16(9; p.452.9ff.; M.14.784B); occasionally in Nestorius: cf. *pour ne pas faire, à l'imitation de Sabellius, les prosôpons sans hypostase et sans essence. celui qui empêche de dire que le Fils est adoré avec le Père, empêche aussi que le Fils soit en hypostase...celui qui empêche de dire deux essences et 'qui est adoré avec lui' empêche que l'humanité et la divinité ne soient en essence et en hypostase, comme nous l'avons dit de la Trinité*, Nest.*Heracl.*2.1.316f.(p.202); cf.Leont.H.*Nest.*1.39(M.86.1500C) cit. s. ἄνθρωπος; **5.** *Person*; **a.** Apollinarian μίαν ὑ. καὶ ἓν πρόσωπον, καὶ μίαν τὴν προσκύνησιν τοῦ λόγου καὶ τῆς σαρκός Apoll.*fid.sec.pt.*28 ap.Leont.B.*Apoll.*(M.86.1972D; p.177.7 om. μίαν ὑ. καὶ); οὐ διαιροῦμεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς αὐτοῦ σαρκός, ἀλλ' ἔστιν ἓν πρόσωπον, μία ὑ., ὅλος ἄνθρωπος, ὅλος θεός id.*fid.inc.*3(p.194.23; M.*PL*.8.876C); μία φύσις, μία ὑ., μία ἐνέργεια, ἓν πρόσωπον *ib.*6(p.199.16; 877C); ἐρεῖ τις...μέρος οὖν τοῦ λόγου τὸ σῶμα, συμπληρωτικὸν τῆς τοῦ υἱοῦ ὑ. ... ἐπεὶ πάλιν, εἰ μία ὑ. τοῦ λόγου καὶ τῆς σαρκός, πῶς δὲ υἱὸς αὕτη τοῦ θεοῦ;...ὁ λόγος...τέλειος...καὶ ἰδίαν καθ' ἑαυτὸν ἔχων ὑ. ἀεὶ καὶ μηδενὸς προσδεόμενος id.*quod un.Chr.*7(p.299.5ff.; M.28.128B); orthodox accused of proclaiming two in Christ οἱ ταῦτα κατηγοροῦντες τὴν ἑαυτῶν γνώμην φανερὰν καθιστῶσιν, ὅτι δύο ὑ. τοῦ κυρίου ἡμῶν...λέγουσιν, ἄλλην ὑ. εἰσάγοντες...τοῦ ἀναληφθέντος ἀνθρώπου, ὡς αὐτοί φασι, καὶ ἄλλην τοῦ ἀναλαβόντος θεοῦ, ἄλλο πρόσωπον τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ ἄλλο πρόσωπον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου...ἡμεῖς δὲ... ἕνα θεὸν ὁμολογοῦμεν τὸ συναμφότερον, μίαν ὑ. καὶ ἓν πρόσωπον, οὐχ ἵνα συμπληρωτικὸν τῆς ὑ. τὸ σῶμα γένηται...ἀλλ' ὁ ἀληθῶς τέλειος καὶ τὸ ἀτελὲς ἐτελείωσεν *ib.*8f.(pp.299.15–300.21; 128C–129A); ὑ. μίαν σύνθετον καὶ πρόσωπον ἓν ἀδιαίρετον Job.Ep.*symb.*(p.286.22)ap. Leont.B.*Apoll.*(M.86.1952C); μίαν ὑ. καὶ ἓν πρόσωπον τοῦ θεοῦ λόγου καὶ τῆς ἐκ Μαρίας σαρκός ‡Jul.Papa *ep.encycl.*(p.292.19); conviction that νοῦς necessarily entailed a ὑ. was reason why assumption of manhood complete and entire was rejected, Epiph.*anc.*77(p.96.23, M.43.161B); id.*haer.*77.24(p.437.1; M.42.676A); **b.** against Paul. Sam. δύο ὑποστάσεις λέγοντός σου καὶ δύο πρόσωπα τοῦ ἑνὸς... Χριστοῦ ‡Dion.Al.*ep.Paul.Sam.*(p.3); ἓν πρόσωπον ὢν...καὶ μία ὑ. προσώπου *ib.*(p.5); cf. καί τοι φησὶν μὴ δύο ὑφίστασθαι υἱούς· εἰ δὲ υἱὸς ὁ 'Ιησοῦς...υἱὸς δὲ καὶ ἡ σοφία, καὶ ἄλλο μὲν ἡ σοφία, ἄλλο δὲ 'Ιησοῦς Χριστός, δύο ὑφίστανται υἱοί Paul.Sam.*fr.*B.10(p.331.1ff.) ap.Leont.B.*Nest.et Eut.*3(M.86.1393B); **c.** against Nest. ἡ σὰρξ τοῦ κυρίου...μετέχουσα καθ' ὑπόστασιν τοῦ θεοῦ λόγου Marc.Er. *Nest.*8(p.94.28); *ib.*15(p.100.27); ὡς...προσώποις δυσὶν ἢ ὑ. δυσὶν ἢ υἱοῖς δυσίν, διαιροῦντας τὴν ἕνωσιν ἢ γοῦν τὸν ἕνα υἱόν, τὰς φωνὰς ἐφαρμόζειν οὐ δεῖ Andr.Sam.ap.Cyr.*apol.orient.*4(p.41.8ff.; 6^1.168Af.); **d.** leading up to *Symb.Chalc.* ἐγὼ...ἕνα εἰδώς τε καὶ διδαχθεὶς... υἱόν, μίαν ὁμολογῶ· τὴν τοῦ σαρκωθέντος λόγου ὑ. Procl.CP *Arm.*(p.191.21; M.65.864D); ἔστιν εἷς υἱός, οὐ τῶν φύσεων εἰς δύο ὑ. διαιρουμένων, ἀλλὰ τῆς φρικτῆς οἰκονομίας τὰς δύο φύσεις εἰς μίαν ὑ. ἑνωσάσης id.*fr.*ap.*Doct.Patr.*7(p.49.3f.); ἐκ δύο φύσεων ὁμολογοῦμεν τὸν Χριστὸν εἶναι μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, ἐν μιᾷ ὑ. καὶ ἑνὶ προσώπῳ Flav.CP ap.CCP(448)*act.*ap.CChalc.(*ACO* 2.1.1 p.114.9; H.2.128E); id.*ep.Thds.*(p.35.19; cf.M.65.892B); id.*ep.Leon.*1(p.37.10; M.*PL*.54.726A); τῆς ἰδιότητος ἑκατέρας φύσεως...εἰς ἓν πρόσωπον καὶ μίαν ὑ. συντρεχούσης *Symb.Chalc.*(p.129.33; H.2.456C).

B. post CChalc.; **1.** rarely in sense A.1, *state of being, constitution* as derived from origin ὁ λόγος εἰς τὸ εἶναι...θεός, τελείως εἶχεν ἀεὶ... ἀλλὰ χρεία...πρὸς συμπλήρωσιν τῆς κατ' εὐδοκίαν θεοῦ πρὸς ἀνθρώπους ἑνώσεως ἑκατέρᾳ φύσει τῆς ἑτέρας εἰς ἀποτέλεσμα τοῦ εἶναι ἐκ τῶν πεφυκότων διακεκριμένως ἐν διαφόροις ὑ. ὁρᾶσθαι φύσεων καὶ υἱοτήτων τελείων καθ' ἓν τὸ αὐτοῦ πρόσωπον γίνεσθαι συνέλευσιν Leont.H.*Nest.*3.1(M.86.1605B); *ib.*1.34(1497C) cit. s. ἔνσαρκος; *ib.*2.28(1588C) cit. s. διαιρέω; **2.** monophysite: equated with φύσις and with πρόσωπον; **a.** Sev.Ant.*fr.*ap.Eust.Mon.*ep.*(M.86.908A) cit. s. ἐπίνοια; ἐπὶ τοῦ τριαδικοῦ λόγου οὐ ταὐτὸν φύσις καὶ ὑ.· ἐπὶ δὲ τῆς σαρκώσεως τοῦ Χριστοῦ, ταὐτὸν ἡ φύσις ἐστί, καὶ τὸ πρόσωπον, ἤγουν ἡ ὑ. id.ap. Anast.S.*hod.*9(M.89.148C); ἓν πρόσωπον καὶ ὑ. μία ἡ αὐτοῦ τοῦ λόγου σεσαρκωμένη id.ap.*cat.1Petr.*4:1(p.71.28); opp. οὐσία: οὐκ ἂν τὸ ἓν τῇ φύσει καὶ τῇ ὑ. ταυτὸν τῇ οὐσίᾳ id.*fr.*ap.*Doct.Patr.*6(p.43.20); οὐκ οὐσίας νοοῦμεν τὰς φύσεις, τὰς τῆς κοινότητος δηλωτικάς, καὶ πολλῶν ὑ. περιεκτικάς id.ap.Eust.Mon.*ep.*(M.86.920D); οὐκ ἄν τις...εἴποι τὴν τοῦ θεοῦ λόγου...σάρκα τὴν ἑνωθεῖσαν αὐτῷ καθ' ὑ. γεγενῆσθαι μιᾶς

οὐσίας καὶ ποιότητος id.*fr*.ap.Leont.H.*monoph*.(M.86.1848C); one in Christ though composite ἐν συνθέσει δὲ ὑφισταμέναις ταῖς φύσεσιν ἐξ ὧν ὁ εἷς Χριστός, καὶ μίαν ἀποτελούσαις ὑ. καὶ φύσιν τὴν τοῦ μονογενοῦς λόγου σεσαρκωμένου...συναπολήγει καὶ ἡ φαντασθεῖσα τῇ ἐπινοίᾳ τῶν ὑ. καὶ προσώπων δυάς, εἰς ἕν τι συνδραμοῦσα τὴν ἐξ ἀμφοῖν μίαν ὑ. id.ap.Eust.Mon.*ep*.(908Af.); τὴν μίαν ὑ. τοῦ λόγου καὶ τὴν μίαν σάρκα τὴν ἐψυχωμένην νοερῶς, ἐξ ὧν ἀτρέπτως συνενήνεκται εἰς ἓν καὶ συντέθειται. καὶ ἔστι μία φύσις τε καὶ ὑ. ἡ τοῦ λόγου σεσαρκωμένη *ib*.(920Df.); εἴ τις τὰ ἐξ ὧν ἔστι σκοπῆσαι ζητήσειεν, νοῦ μόνῃ φαντασίᾳ...θεωρεῖ δύο φύσεων, ἤγουν ὑ., σύνοδον·...συνειςιοῦσα δὲ τῇ διανοίᾳ καὶ ἡ τῆς ἑνώσεως δύναμις, καὶ τὴν ἐξ ἀμφοῖν δείξασα μίαν ὑ. *ib*.(921Af.); τὰ δύο τὰ ἐξ ὧν ἡ ἕνωσις, ἐν τῷ συντεθεῖσθαι τῷ νῷ μόνον ἀπ' ἀλλήλων συνθέτως διακρινόμενα· μεταβέβληται γὰρ οὐδαμῶς μὴ εἶναι δύο καὶ ταῖς ὑ. *ib*.(936D); entailing one ἐνέργεια: ἀκόλουθον οὖν ἐστι συνθέτου νοουμένης ἡμῖν καὶ μιᾶς τῆς θεανδρικῆς ἐνεργείας, τοιαύτην εἶναί τε καὶ λέγεσθαι καὶ τὴν τοῦ ταύτην προφέροντος φύσιν τε καὶ ὑ., ὡς ἂν μηδὲν ἔχοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἀπεοικός id.*fr*.ap.*Doct.Patr*.41(p.310.11); μιᾶς ὑ. ὁμολογουμένης τοῦ Ἐμμανουήλ, ἀκόλουθον μίαν φύσιν ὁμολογεῖν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην, καὶ αὐτὴν ἐνεργοῦσαν τὰ θεοπρεπῆ καὶ ἀνθρώπινα· καὶ οὐ κατὰ τὸν Λέοντος τόμον ἐνεργούσας δύο φύσεις id.ap.CCP(681)*act*.10(II.3.1244A); cf.Sev.Ant.*ib*.(H.3.1241D); **b.** Jo. Philoponus' attempt to systematize the terminology cf. ἑκάστη φύσις...λέγεται...διχῶς· καθ' ἕνα μὲν τρόπον, ὅταν τὸν κοινὸν ἑκάστης φύσεως λόγον αὐτὸν ἐφ' ἑαυτοῦ θεωρῶμεν...καθ' ἕτερον δέ, ὅταν αὐτὴν δὴ ταύτην τὴν κοινὴν φύσιν ἐν τοῖς ἀτόμοις γινομένην κατίδωμεν Jo.Philop.*arb*.ap.*Doct.Patr*.36(p.275.26ff.) also ap.Jo.D.*haer*.83(M.94.748A); ὅτι δὲ καὶ ἰδικώτερον πάλιν τὸ τῆς φύσεως γινώσκομεν ὄνομα, τὸν κοινὸν λόγον τῆς φύσεως ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀτόμων ἤγουν τῶν ὑ. ἑκάστης ἴδιον γενόμενον θεωροῦντες *ib*.(p.277.8; M.94.748C); οὐ γὰρ δὴ τὴν κοινὴν [sc. φύσιν] ἐπὶ τῆς ἁγίας τριάδος νοουμένην τῆς θεότητος σεσαρκῶσθαί φαμεν...οὐδὲ τὸν κοινὸν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως λόγον ἡνῶσθαι τῷ θεῷ λόγῳ...φύσιν θεότητος ἐνταῦθά φαμεν τὴν ἐν τῇ ὑ. τοῦ λόγου τῆς κοινῆς θεότητος ἐξιδιασθεῖσαν φύσιν...καὶ φύσιν πάλιν ἀνθρωπότητος λέγομεν ἡνῶσθαι τῷ λόγῳ τὴν μερικωτάτην ἐκείνην ὕπαρξιν ἣν μόνην ἐκ πασῶν ὁ λόγος προσείληφεν. ὥστε σχεδὸν κατὰ τοῦτο τῆς φύσεως τὸ σημαινόμενον ταυτὸν ἂν εἴη φύσις καὶ ὑ., πλὴν ὅτι τῆς ὑ. ὄνομα συνεπινοουμένας ἔχει καὶ τὰς ἐπιγινομένας παρὰ τὴν κοινὴν φύσιν ἑκάστῳ τῶν ἀτόμων ἰδιότητας...ἔνθεν τῶν ἡμετέρων πολλοὺς διαφόρως εὑρεῖν ἔστι λέγοντας φύσεων ἤγουν ὑ. ἕνωσιν γεγονέναι. ἡ γὰρ ὑ., ὡς ἐδείξαμεν, τὴν ἰδικὴν ἑκάστου καὶ ἄτομον σημαίνει ὕπαρξιν *ib*.(pp.277.19–278.23; 748C–749A); οὐκοῦν ὡς ἐπὶ τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ καὶ φύσιν αὐτῆς καὶ ὑ. ὁμολογοῦμεν, οὕτω δήπου καὶ ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος αὐτοῦ, ὥσπερ φύσιν, οὕτω καὶ τὴν ἰδικὴν ταύτην ὑ. ὁμολογεῖν ἀνάγκη, ἵνα μὴ ἀνυπόστατον...τὴν φύσιν ἐκείνην λέγειν ἀναγκαζώμεθα *ib*.(p.281.3ff.; 752B); ἀλλ' εἰ προϋπέστη ἡ ἑνωθεῖσα τῷ λόγῳ μερικὴ φύσις, ἀνάγκη πᾶσα προϋποστῆναι καὶ τὴν αὐτῆς ὑ. τούτων γὰρ οὐκ ἐνδέχεται θάτερον εἶναι τοῦ λοιποῦ μὴ ὄντος, τὴν μερικὴν λέγω φύσιν ἄνευ τῆς ἰδίας αὐτῆς ὑ. ἢ τὴν μερικὴν ὑ. ἄνευ τῆς ἰδίας αὐτῆς φύσεως. ἓν γάρ ἐστιν ἄμφω τῷ ὑποκειμένῳ καὶ εἰς ταυτὸν πολλάκις συντρέχουσι παρὰ τοῖς χρησαμένοις...εἰ τοίνυν ὥσπερ ἡ ὑ., οὕτω καὶ ἡ φύσις ἡ τῷ λόγῳ ἑνωθεῖσα οὐ προϋπέστη τῆς πρὸς αὐτὸν ἑνώσεως, διόπερ ἄρα μίαν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀξιοῦσιν ὑ., διὰ τοῦτο καὶ φύσιν αὐτοῦ μίαν ἀξιούτωσαν εἶναι *ib*.(p.283.5; 753C); human element in Christ is neither a φύσις nor an ὑ. in full sense of word but τὸ ἀνθρώπινον, *ib*.(p.282.15; 752A); ἡ μερικὴ φύσις or ἡ μερικὴ ὑ., *ib*.(p.283.8f.) (since for practical purposes he identified the two); **c.** other monophysites μίαν αὐτοῦ τὴν ὑ. σύνθετον καταγγέλλω, μηδετέρας τραπείσης διὰ τὴν ἕνωσιν φύσεως...ἡ γὰρ κατὰ σύνθεσιν ἤτοι καθ' ὑ. ἕνωσις τὴν σύγχυσιν ἀποβάλλεται *Ep*.ap.CCP(681)*act*.10(H.3.1249E); cf.Leont.B.*arg.Sev*.(M.86.1929D) cit. s. ἐπίνοια; **3.** orthodox; **a.** ref. Nestorians εἰ ἐκ φύσεων ὑ. σύνθετόν φατε, συμφήσομεν· εἰ δὲ τὴν ὡς ἐξ ὑποστάσεων, μὴ γένοιτο Leont.H.*Nest*.2.24(M.86.1585C); οὐ μὴν πραγματικῶς ἀνὰ μέρος τὴν τῶν φύσεων ποιοῦνται διαίρεσιν εἰς δύο ὑ. ἤτοι πρόσωπα Justn.*conf*.(p.84.17; M.86.1007B); κ]ατὰ [Νε]στορίου τοῦ διελόντος τὸν Χριστὸν εἰς δύο ὑ. *CIG* 8961.5; and Eutychians ὁ μὲν τέμνει τὰς φύσεις εἰς ὑ., ὁ δὲ φύρει τὰς φύσεις εἰς φύσιν Leont.B.*Nest.et Eut*.1(M.86.1276C); **b.** ref. Sev. Ant. and Jo. Philop. παρὰ τίνος σοι τὸ ἐξ ὑποστάσεων τὸν Χριστὸν συντιθέναι...; πότε γὰρ διῃρημένας τὰς φύσεις, καὶ καθ' ἑαυτὰς ὑποστάσας ἔγνως, ἵνα ταύτας συνάψας ἐξ ὑποστάσεων αὐτὸν εἶναι δογματίσῃς; Leont.B.*arg.Sev*.(M.86.1933A); cf. φύσεως καὶ προσώπου οὐκ οἶδεν διαφοράν Eust.Mon.*ep*.(M.86.932C); εἰ μὲν ταυτόν ἐστι φύσις καὶ ὑ., ἀνάγκη ἡμᾶς ὁμολογῆσαι τὸ ἄτομον. εἰ δὲ ἄλλο ἐστὶ φύσις, καὶ ἄλλο ὑ., τίς ἡ ἀποκλήρωσις, λέγοντας ἡμᾶς δύο φύσεις, ὁμολογῆσαι πάντως καὶ δύο ὑ.; †Leont.B.*sect*.5.6(M.86.1233A); Max.*opusc*.(M.91.40A) cit. s. διαίρεσις; tritheistic conclusions to which this identification with φύσις leads, *ib*.; Cyr.S.*v.Sab*.56(p.149.23); Tim.CP *haer*.(M.86.61B); **c.** on terminology: of Cyril λέγεται γὰρ καὶ ὑ. παρὰ τὸ ὑφεστηκέναι ἡ φύσις Leont.H.*monoph*.(M.86.1825A); Eulog.*fr.dogm*.(M.86.2953Bf.); ὑποστάσεων ἕνωσιν λέγει ὁ...Κύριλλος καὶ διαφορὰν καὶ ἰδιότητα, ἀντὶ οὐσιῶν κέχρηται τῇ φωνῇ, τὸ ὑφεστὸς τῶν πραγμάτων ...δεικνύς, σαφῶς διδάσκων, ὡς οὐχ ὁμοιοτήτων τινῶν ἢ μορφῶν ἀνυποστάτων γέγονεν ἕνωσις, ἀλλ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων Eub.*fr*.ap.*Doct.Patr*.22(p.142.4); of monophysites λεγέτω τις τὸν λόγον, καθ' ὃν ὑ. μὲν καὶ οὐσία, ἤγουν φύσις καὶ πρόσωπον· ἐπὶ τῆς θεολογίας τὸ κοινὸν ἢ τὸ ἴδιον ὁρίζουσι...οὐχ οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῆς οἰκονομίας Leont.B.*arg.Sev*.(M.86.1924A); cf.Sev.Ant.ap.Anast.S.*hod*.9(M.89.148C); ἐν καταχρήσει ἔστι πολλάκις μεταγενόμενα εὑρεῖν καὶ τὰ τῆς φύσεως καὶ οὐσίας καὶ ὑ. καὶ προσώπου ὀνόματα ἐπὶ τῆς οἰκονομίας Leont.H.*monoph*.(1852B); οὐδὲ καθ' ὃ μίαν ὑ. λέγομεν τῆς θεότητος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος τοῦ Χριστοῦ, οὕτω δυνατὸν καὶ μίαν φύσιν λέγειν Χριστοῦ, ἐπειδὴ μὴ ταὐτὸν φύσις τε καὶ ὑ. Justn.*conf*.(p.86.17f.; M.86.1009C); Σευῆρος κακούργως ταυτὸν εἶναι λέγει τῇ φύσει τὴν ὑ., ἵνα τὴν σύγχυσιν διὰ τῆς μιᾶς κυρώσῃ φύσεως...καὶ πάλιν τὴν διαίρεσιν εἰσηγήσηται τὴν ἐξ ὑ. πρεσβεύων ἕνωσιν καὶ ὅτι καθάπερ Νεστόριος ψιλὴν λέγων τὴν ἕνωσιν, πραγματικὴν εἰσῆγε διαίρεσιν· οὕτω καὶ Σευῆρος ψιλὴν λέγων φύσεων διαφοράν, πραγματικὴν ποιεῖται τὴν σύγχυσιν Max.*opusc*.(M.91.40A); **d.** doctrine εἰ οὐκ ἔστι φύσις ἀνυπόστατος ἐκ δύο δὲ φύσεων ὁμολογεῖτε τὸν κύριον, ἐκ δύο ἄρα ἔσται καὶ ὑ. ... οὐ ταυτὸν...ὑ. καὶ ἐνυπόστατον. ὥσπερ ἕτερον οὐσία καὶ ἐνούσιον· ἡ μὲν γὰρ ὑ. τὸν τινὰ δηλοῖ, τὸ δὲ ἐνυπόστατον τὴν οὐσίαν· καὶ ἡ μὲν ὑ., πρόσωπον ἀφορίζει τοῖς χαρακτηριστικοῖς ἰδιώμασι· τὸ δὲ ἐνυπόστατον, τὸ μὴ εἶναι αὐτὸ συμβεβηκός δηλοῖ, ὃ ἐν ἑτέρῳ ἔχει τὸ εἶναι...ὁ τοίνυν λέγων, οὐκ ἔστι φύσις ἀνυπόστατος, ἀληθὲς μὲν λέγει· οὐ μὴν ὀρθῶς συμπεραίνει, τὸ μὴ ἀνυπόστατον συνάγων εἰς τὸ ὑ. εἶναι Leont.B.*Nest.et Eut*.1(M.86.1277Cf.); τῇ...ἰδίᾳ ὑ. αὐτὴν [sc. τὴν σάρκα] ἀνειληφὼς ἐπροσωποποίησεν Leont.H.*Nest*.5.25(M.86.1748A); οὐδεὶς εὐσεβῶν δύο ὑ. ἔχειν αὐτόν φησι ὄντως τὸν λόγον· ἀλλὰ τὴν μίαν αὐτοῦ ὑ., πάλαι μὲν ἐξ ἀποιήτων...γνωρίζεσθαι ἰδιωμάτων...νῦν δὲ καὶ ἐκ ποιητῶν ἔχειν λόγων καὶ πραγμάτων ἐκ περιουσίας τὰς ὑποστατικὰς ἑαυτῆς ὑπογραφάς *ib*.2.39(1596C); *ib*.2.7,22(1549D,1584B); δύο...κατὰ φύσιν τὰ ἑνούμενα, ὡς ἑνούμενα· ἓν δὲ τὴν ὑ. ὡς ἡνωμένα id.*monoph*.3(M.86.1772A); τὸ δὲ ἀριθμῷ ἓν λεγόμενον, τὸ τῇ ὑ. ἓν ὄν φαμεν, καὶ οὐ τὸ τῇ φύσει ἓν *ib*.61(1804B); ἕνωσις μὲν ὑποστάσεων ἐν μιᾷ φύσει ἐπὶ τῆς...τριάδος, ἕνωσις δὲ τῶν φύσεων ἐν μιᾷ ὑ. ἐπὶ τῆς...σαρκώσεως τοῦ λόγου *ib*.18(1780D); διπλοῦς κατὰ τὴν οὐσίαν...οὐ διπλοῦς τῇ χαρακτηριστικῇ ὑ. Ephr.Ant.*fr*.(M.86.2108D); εἴ τις τὴν μίαν ὑ. τοῦ... Χριστοῦ οὕτως ἐκλαμβάνει, ὡς ἐπιδεχομένην πολλῶν ὑ. σημασίαν, καὶ διὰ τούτου εἰσάγειν ἐπιχειρεῖ...δύο ὑ., ἤτοι δύο πρόσωπα...ἀλλὰ μὴ ὁμολογεῖ τὸν...λόγον σαρκὶ καθ' ὑπόστασιν ἑνωθῆναι καὶ διὰ τοῦτο μίαν αὐτοῦ τὴν ὑ. ἤτοι ἓν πρόσωπον...ἀ. ἔ. CCP(553)*anath*.5; πεπρᾶχθαί φαμεν τὴν ἕνωσιν καθ' ὑ. ... ὁ θεὸς λόγος, τουτέστιν ἡ μία ὑ. ἐκ τῶν τριῶν τῆς θεότητος ὑ. ... ἐδημιούργησεν ἑαυτῷ...ἐν τῇ ἰδίᾳ ὑ. σάρκα ἐψυχωμένην ψυχῇ λογικῇ καὶ νοερᾷ ὅπερ ἐστὶ φύσις ἀνθρωπίνη...διὰ γὰρ τοῦ εἰπεῖν 'ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων' τὴν τοῦ λόγου ὑ. ὑπάρχουσαν ἔδειξεν ἐν οὐσίᾳ θεοῦ, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν 'μορφὴν δούλου ἔλαβεν' οὐσίᾳ ἀνθρώπου καὶ οὐχ ὑ. ἤτοι προσώπῳ ἑνωθῆναι τὸν λόγον ἐσήμανεν Justn.*conf*.(p.74.24ff.; M.86.997B); μίαν ὑ. τοῦ θεοῦ λόγου σύνθετον ...ἐπειδὴ ὅτε καθ' ἑαυτὴν ἁπλῶς φύσις λέγεται μὴ προσκειμένου ταύτῃ ἰδικοῦ τινος προσώπου, ἀόριστόν τι καὶ ἀνυπόστατον δηλοῖ *ib*.(p.86.36; 1011A); μίαν ὑ. σύνθετον, ἐκ δύο συντεθειμένην φύσεων... ἀλλήλαις ἡνωμένων κατ' αὐτὴν τὴν τοῦ λόγου ὑ. ... οὐ γὰρ ὑπέστη καθ' αὑτὸ κἂν ἀκαριαίως τὸ τοῦ Χριστοῦ ἀνθρώπινον ὡς ἂν ὑ. τοῦτο λέγοιτο ‡Cyr.*Trin*.18(6^3.24Bf.; M.77.1157A); κενωθεὶς μὲν σπορᾷ γέγονε τῆς οἰκείας σαρκός, ἀρρήτῳ δὲ συλλήψει συντιθεὶς αὐτῆς ὑ. γέγονε τῆς προσληφθείσης σαρκός Max.*ambig*.(M.91.1037A); ἐκ τούτων δὲ θείας φύσεως καὶ ἀνθρωπίνης φύσεως λέγω, καὶ ἐν ταύταις, καὶ τούτων ὑ. ἐστι...ὁ εἷς καὶ μόνος Χριστὸς καὶ υἱός id.*opusc*.(M.91.96A); ‡Gr.Nyss.*hom.9.50 in Jo*.(p.296.5); ἕνα...Χριστὸν...ἐκ δύο καὶ ἐν δύο οὐσίαις...ὑποστῆναι γινώσκομεν...σωζομένης τῆς ἰδιότητος ἑκατέρας φύσεως καὶ εἰς ἓν πρόσωπον καὶ μίαν ὑ. συντρεχούσης Agath.Papa *ep.syn*.(M.*PL*.87.1222C); ἡ θεότης...καὶ ἡ ἀνθρωπότης τοῦ Χριστοῦ...ἔχει...ἑκατέρα κοινὴν τὴν μίαν σύνθετον αὐτοῦ ὑ.· ἡ μὲν θεότης προαιωνίως...ἡ δὲ...σὰρξ...ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ὑπ' αὐτῆς προσληφθεῖσα καὶ ἐν αὐτῇ ὑπάρξασα, καὶ αὐτὴν ἐσχηκυῖα ὑ. Jo.D.*nat*.6(M.95.120D); ἡ αὐτὴ...τοῦ λόγου ὑ., ἀμφοτέρων τῶν φύσεων ὑ. χρηματίσασα, οὔτε ἀνυπόστατον αὐτῶν μίαν εἶναι συγχωρεῖ, οὔτε μὴν ἑτεροϋποστάτους ἀλλήλαις εἶναι παραχωρεῖ...ἀεὶ ἀμφοτέρων ἀδιαιρέτως, καὶ ἀχωρίστως ὑπάρχει ὑ. id.*f.o*.3.9(M.94.1017Af.); so two ἐνέργειαι of one Person καθ' ἑκάτερον ὧν ὑπῆρχεν ὑ. φυσικῶς ἐνήργει μὴ διαιρούμενος Max.*opusc*.(M.91.36C); ὁ αὐτὸς θεὸς τέλειός ἐστιν ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος τέλειος, ἐκ δύο φύσεων...καὶ ἐν δύο φύσεσι...θελητικαῖς

τε καὶ ἐνεργητικαῖς...μιᾷ δὲ συνθέτῳ ὑ. Jo.D.*f.o.*1.2(M.94.793A); ἐπειδὴ μὲν οὖν δύο φύσεις τοῦ Χριστοῦ, δύο αὐτοῦ καὶ τὰ φυσικὰ θελήματα, καὶ τὰς φυσικὰς ἐνεργείας φαμέν. ἐπειδὴ δὲ μία τῶν δύο φύσεων αὐτοῦ ἡ ὑ., ἕνα καὶ τὸν αὐτόν φαμεν θέλοντά τε καὶ ἐνεργοῦντα φυσικῶς *ib.*3.14(1033A).

ὑποστατικός, **A.** *substantive*; **1.** *being of the substance of, belonging to* τὸ δὲ ἑξῆς, ἑτέρας ὂν διανοίας ὑ., συνάψωμεν τοῖς ἐπιλεγομένοις Eus.*qu.Marin.*1.2(M.22.940B); **2.** *giving substance to, causing the existence of* εἰς συνηγορίαν προβάλλεται τῶν ἰδίων ῥημάτων τὴν ὑ. τῆς κτίσεως ἐν τῷ θείῳ θελήματι κίνησιν Gr.Nyss.*Eun.*12(2 p.291.7; M.45.1000D); τὴν ἀγαθὴν καὶ αἰωνίαν ζωήν, καὶ ὡς σοφήν, καὶ ὡς αὐτοσοφίαν ὑμνῶμεν, μᾶλλον δὲ ὡς πάσης σοφίας ὑ. Dion.Ar.*d.n.*7.1(M.3.865B); τὸν θεὸν τοῦ κόσμου τοῦ καθ' ἡμᾶς αὐτῷ συναϊδίου ποιητικήν τε καὶ ὑ. αἰτίαν καταφάσκειν Zach.Mit.*opif.*(M.85.1113A); **3.** *essential* αὐτὴν ὑ. ὁρῶντες τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύνην Eus.*fr.Lc.*6:20(M.24.536B); τὸ οὖν θέλημα τοῦ ἀνθρώπου ὡς παράστασις ὑ.· μὴ παρόντος δὲ θελήματος, οὐδ' αὐτὸς ὁ θεός τι ποιεῖ, καίπερ δυνάμενος, διὰ τὸ αὐτεξούσιον Mac.Aeg.*hom.*37.10(M.34.757A); ref. 2Cor.3:7 ὑ. φωτὸς ἐν ταῖς ψυχαῖς βεβαία καὶ διηνεκὴς ἔλλαμψις id.*libert.ment.*22(M.34.956D); **4.** *actual* (opp. potential) τὰ μὲν ὑ. τοῦ νοὸς εἴδωλα πονηρότερά ἐστι καὶ ἐπικρατέστερα, τὰ δὲ λογιστικά, τούτων αἴτια καὶ προηγητικά Marc.Er.*opusc.*1.183(M.65.928B).

B. theol., *of* or *pertaining to a person, personal, hypostatic*; **1.** of Father and Son ὁ λόγος θεός, ζῶσα σοφία, ὑ., λόγος ἐνεργὴς καὶ υἱός, αὐτὴ οὐσιωμένη Acac.Caes.*fr.Marcell.*ap.Epiph.*haer.*72.7(p.262.16; M.42.392D); εἰ μὲν γὰρ οὐσιώδη καὶ ὑ. εἶναι δώσετε ταύτην [sc. τὴν βούλησιν τοῦ πατρός], πῶς ἔτι μονογενὴς ὁ υἱός, τρίτος ὢν ἐκ πατρός; Cyr.*thes.*8(5^{1}.61B); μήτε τῶν ὑ. ὑπάρξεων συγχεομένων ‡Gr.Nyss.*hom.1.15 in Jo.*(p.98.10); of Trin. πᾶσαν ὑ. πληθὺν ἐκτρεπομένων Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3153D); τῆς ἀγεννησίας, καὶ τῆς γεννήσεως, καὶ τῆς ἐκπορεύσεως· ἐν ταύταις γὰρ μόναις ταῖς ὑ. ἰδιότησι διαφέρουσιν ἀλλήλων αἱ ἁγίαι τρεῖς ὑποστάσεις ‡Cyr.*Trin.*9(6^{3}.14B; M.77.1140D) = Jo.D.*f.o.*1.8(M.94.824B); διαιρετὴν μὲν ταῖς ὑποστάσεσι καὶ ταῖς ὑ. ἰδιότησιν, ἡνωμένην δὲ τῇ οὐσίᾳ †Jo.D.*B.J.*19(M.96.1028A); **2.** Christol.; **a.** in gen. τὴν αὐτὴν [sc. ὑπόστασιν] ἔχει, μετὰ μέν τοι προσθήκην τῶν τε ὑ. ἰδιωμάτων σαρκός Leont.H.*Nest.*1.28(M.86.1493D); οὔτε μὴν ὑ. δυὰς κατὰ Νεστόριον Max.*ep.*13(M.91.525B); διὰ τὴν ὑ. ταυτότητα, ἤγουν τὴν μίαν ὑπόστασιν *ib.*(516C); **b.** opp. προφορικός: ἀποστελλόμενον, κατὰ καιρὸν εὐδοκίας τοῦ πατρικοῦ θελήματος, οὐχ ὡς προφορικὸν κατὰ καιρὸν χρόνου πρὸς χρείαν ἀπογεννώμενον, ἀλλ' ὡς ὑ. ‡Ath.*annunt.*4(M.28.921C); **c.** opp. φυσικός: τῆς φυσικῆς δυάδος τὴν ἕνωσιν, καὶ τὴν ὑ. μονάδα Leont.H.*monoph.*(M.86.1809B); κατὰ τὸ φυσικὸν ὄνομα, ὁμοιότης τινὸς πρὸς τινά ἐστιν πότε· κατὰ δὲ ὑ., ἑτερότης μόνον id.*Nest.*2.18(M.86.1577B); εἰ μὲν ὑ. αὐτὸ [sc. θέλημα] φήσουσιν, ἑτερόβουλος οὕτω γε ἔσται ὁ υἱὸς τῷ πατρί. μόνης γὰρ ὑποστάσεως χαρακτηριστικὸν τὸ ὑ. Max.*Pyrr.*(M.91.313C); τίς γὰρ ὁ λέγων ὑ., ὑπάρχειν ἐνέργειαν; καὶ οὕτως ἀλλότριον τοῦ πατρὸς κατ' ἐνέργειαν αὐτὸν ὁ τοιοῦτος ἀποφαίνει λόγος, εἴπερ ὑ., καὶ οὐ φυσικὴν ἔχει παρὰ τὸν πατέρα ἐνέργειαν. τοῖς γὰρ ὑ. ἰδιώμασιν, τὴν πρὸς αὐτὸν κέκτηται διαφορὰν προδήλως ὁ λόγος id.*opusc.*(M.91.85B); ἰδιώματα τῆς θείας φύσεως...φυσικὰ καὶ οὐχ ὑ. ‡Cyr.*Trin.*13(6^{3}.19B; M.77.1149A); φυσικὰ γάρ, καὶ οὐχ ὑ. φαμεν τὰ θελήματα καὶ τὰς ἐνεργείας...εἰ γὰρ ὑ. δῶμεν αὐτά, ἑτεροθελεῖς καὶ ἑτεροενεργεῖς τὰς τρεῖς ὑποστάσεις τῆς ἁγίας τριάδος εἰπεῖν ἀναγκασθησόμεθα Jo.D.*f.o.*3.14(M.94.1036A); τὸ πρωτότυπον καὶ ἡ εἰκών, ἓν μέν ἐστι τῇ ὑ. ὁμοιώσει δύο δὲ τῇ φύσει Thdr.Stud.*antirr.*3.3.1(M.99.428C); **d.** ref. hypostatic union ἐν τῇ κατ' οὐσίαν ὑ. ἑνώσει Leont.B.*Nest.et Eut.*proem.1(M.86.1308C); λέγεται [sc. ἕνωσις]...φυσική, ἡ ὡς κατὰ λόγον φύσεως οὖσα τῷδέ τινι...λέγεται φυσικὴ καὶ ἡ ὡς φύσεών τινων ἁπλῶς ἢ φύσεως οὖσα καὶ οὐ συμβεβηκότων...ὡσαύτως δὲ καὶ ὑ. ἡ μέν τις λέγεται μερῶν κατὰ λόγον ὑποστάσεως, ἡ δὲ ὡς ὑποστάσεων· φυσικὴν μὲν οὖν φαμεν ἡμεῖς τὴν ἕνωσιν ἐπὶ Χριστοῦ, ὡς φύσεων ἡνωμένων κατ' αὐτόν...καὶ ὑ. δέ φαμεν τὴν ἕνωσιν ἐπὶ Χριστοῦ· ἀνάπαλιν μέντοι τῷ σημαινομένῳ ἡμῖν κατὰ τὴν φυσικήν· οὐ γὰρ ὡς ὑποστάσεων, ἀλλ' ὡς τοῦ λόγου οὖσαν τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ Leont.H.*Nest.*1.50(M.86.1512Cff.); *ib.*3.5(1617A); ὑ. οὖν ἕνωσίς ἐστιν, ἡ τὰς διαφόρους οὐσίας ἤγουν φύσεις εἰς ἓν πρόσωπον, καὶ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὑπόστασιν συνάγουσά τε καὶ συνδέουσα· ὑ. δὲ διαφορὰ τυγχάνει λόγος, καθ' ὃν ἡ κατὰ τὸ ἄθροισμα τῶν ἐνθεωρουμένων ἰδιωμάτων τῷ κοινῷ τῆς οὐσίας ἑτερότης, τέμνουσα κατ' ἀριθμὸν ἄλλον ἐπ' ἄλλου, τὴν τῶν ἀτόμων ποιεῖται πληθὺν Max.*opusc.*(M.91.152B); *ib.*(61C); αὐτὴ [sc. ἕνωσις] δὲ πρὸς ἑαυτὴν οὐδεμίαν ὑ. ἔχει διαφοράν Jo.D.*dialect.*66(M.94.665B); **e.** ref. θέλημα of Christ ποτὲ δὲ ὑ. αὐτὸ λέγων, τῇ διαφορᾷ τῶν ὑποστάσεων συνεισῆγε καὶ τὸ διάφορον τῶν θελημάτων ἐπὶ τῶν ὁμοουσίων Max.*Pyrr.*(M.91.329C); and properties τὴν μίαν αὐτοῦ ὑπόστασιν, πάλαι μὲν ἐξ ἀποιήτων τὸ ὅλον γνωρίζεσθαι ἰδιωμάτων ἐντελῶς, νῦν δὲ καὶ ἐκ ποιητῶν ἔχειν λόγων καὶ πραγμάτων ἐκ περιουσίας τὰς ὑ. ἑαυτῆς ὑπογραφάς Leont.H.*Nest.*2.39(M.86.1596C); τοῖς ὑ. ἰδιώμασιν Thdr.Stud.*antirr.*3.1.34(M.99.405C).

ὑποστατικῶς, **1.** *fundamentally* ὅταν ἴδῃς τὰ ἐγκείμενα ὑ. κινούμενα καὶ εἰς πάθος προκαλούμενα τὸν νοῦν ἡσυχάζοντα Marc.Er.*opusc.*1.180(M.65.928A); **2.** *in person* πῶς...τὸ πανάγιον πνεῦμα κατελθὸν ἐν τῇ Ἰορδάνῃ καὶ μεῖναν ἐν Χριστῷ; κατ' οὐσίαν καὶ κατ' ἀλήθειαν ὑ. Anast.S.*hod.*22(M.89.272C); **3.** Christol., *hypostatically*; *in virtue of* or *in terms of the Person, as one Person* ὅσα...ὑ. ἥνωται, κἂν ἐκ δύο νοεῖται, ὅμως τὸ τῇ τοῦ δυνατωτέρου φύσει συνενωθέν, ἐκεῖνο καὶ νοεῖται καὶ ὀνομάζεται Marc.Er.*opusc.*10.5(M.65.1124B); τὴν μὲν [sc. διαφορὰν] ἐν τῷ φυσικῷ λόγῳ...τελείως συντηρουμένην, τὴν δὲ [sc. ἕνωσιν]...ἐν τῷ οἰκονομικῷ τρόπῳ...ὑ. σωζομένην Max.*opusc.*(M.91.84B); εἷς ὁ προαιώνιος λόγος τοῦ θεοῦ καὶ μετὰ τὴν πρόληψιν τῆς σαρκὸς ὑ. καὶ οὐ φυσικῶς Jo.D.*disp.*(M.96.1345B).

ὑπόστατις, ἡ, fem. of ὑποστάτης, *one who gives substance* or *reality*; of God as πάντων αἰτία, Dion.Ar.*d.n.*1.7(M.3.596C).

ὑποστατός (ὑπόστατος), *substantially existing* καθ' ἑαυτὴν...οὐκ ἔστιν ὑ. [sc. ὕλη] Alex.Lyc.*Man.*6(p.10.25; M.18.420C); ὡς ἐκ θεοῦ θεός ἐστι...οὕτως ἐξ ὑποστάσεως ὑ. ‡Ath.*Ar.*4.1(p.45.4; M.26.469A); of Logos, Didym.*Trin.*3.4(M.39.789A); as subst. οὔτε ἡ ψυχὴ μόνη γίνεται ὑπόστασις οὔτε τὸ σῶμα, ἀλλ' ἐν ὑ. Melet.*nat.hom.*31(M.64.1309B).

ὑποστέγω, *hold out, resist* an attack, Geo.Pis.*carm.*1.34.

ὑποστεναχίζω, *groan under*, Paul.Sil.*Soph.*190(M.86.2127A).

***ὑποστερηνέω**, ? *strengthen* πῶς γὰρ οἰκέτης δεσπότην ἐνισχύσειεν, ἢ πνεῦμα πέτραν ὑποστερηνήσειεν ‡Caes.Naz.*dial.*29(M.38.888).

ὑπόστημα, τό, **1.** *garrison* [Hebr. נְצִיב], ref. 1Reg.13:3 ὑ. ... ἐκάλεσε τὴν φρουράν Thdt.*qu.27 in 1Reg.*(1.373); *position*, Sophr.H.*nativ.*(p.513.12); **2.** = ὑπόστασις in sense of *substance*, ref. Jer.23:8 οὔτε τις ἄλλος...ἔστη ἐν ὑ. καὶ οὐσίᾳ κυρίου Gr.Naz.*or.*28.19(p.51.8; M.36.52B); ἕωλον μὲν τῶν ἡμερῶν διαστήμασι, ζῷον δὲ τῷ ἐκ τῆς θεότητος ὑ. Germ.CP *or.*2(M.98.261A).

ὑποστήριγμα, τό, *prop, support* τὰ ὀστᾶ ταῦτα τὰ τῆς σαρκὸς ὑ. Bas.*hom.in Ps.*33(1.156C; M.29.381C); ἐπὶ οἰκίας σαθρῶς διακειμένης, οὐδεὶς ὑ. τίθησιν...ἀλλὰ καταλύσας...ἀνακαινίζει Chrys.*hom.5.3 in Tit.*(11.761B); ἔπηξε τὴν γῆν, ἀναδείξας τὰ ὑ. αὐτῆς Cyr.*Jo.*12.1(4.1094B); fig. ὑπὸ...ῥαθυμίας λήθης τε καὶ ἀγνοίας τὰ τῶν λοιπῶν παθῶν ὑποστηρίγματα κραταιοῦνται καὶ μεγαλύνονται Marc.Er.*opusc.*5.12(M.65.1049A); τὸ ὑ. τῶν νοητῶν ἀλλοφύλων *ib.*5.13(1049B).

***ὑποστηριγμός, ὁ**, = foreg. ἔστω [sc. bishop] αὐτοῖς ὑπό σε βακτηρία καὶ ὑ. *Euchol.*(p.256).

ὑποστηρίζ-ω, *underprop, sustain*, met. ὅση δ' αὐτοῦ τῇ ψυχῇ πίστεως ἐνθέου ὑπεστήρικτο δύναμις Eus.*v.C.*4.15(p.123.18; M.20.1164A); ἐλπίδι δὲ καὶ ὑπομονῇ ἀντὶ βακτηρίας...~εσθαι Gr.Nyss.*virg.*18(p.318.20; M.46.392A); τοὺς τὸ ὁμοούσιον δοξάζοντας ὀρθοδόξους ὑπεστήριζε Thphn.*chron.*p.53(M.108.188C).

***ὑποστήριξις, ἡ**, *support*, Geo.Pis.*hex.*263(M.92.1455A).

ὑποστιγμή, ἡ, **1.** *comma*, ref. exegesis ἀναγνωσόμεθα...οὐ πάντως προστακτικῶς ἀλλ' ὡς ἐν συνέσει μᾶλλον καὶ ὑ. Cyr.*Jo.*3.2(4.260C); ὑμεῖς δὲ σοφιστικῶς τελείᾳ στίζοντες, καὶ οὐχ ὑποστιγμῇ καθ' ἡμᾶς 'τὸν ἕνα υἱόν' Leont.H.*monoph.*(M.86.1864B); Anast.S.*hod.*proem.(M.89.36B); **2.** *pause, punctuation mark*, used in conjunction with ἐρώτησις: ὡς ἐν ὑ. τε καὶ ἐρωτήσει λέγων τὰ ἑξῆς Cyr.*Rom.*5:14(p.184.12; M.74.785B); ἀναγνωσόμεθα...τὸν πρῶτον στίχον κατ' ἐπερώτησιν καὶ ὑ. id.*Os.*155(3.188A); id.*Jo.*5.4(4.511A); *ib.*6.1(593B).

ὑποστίζω, *put a comma*, Eus.*qu.Marin.*1.2(M.22.940A); Chrys.*hom.15.2 in 1Cor.*(10.127A); Sev.Ant.*res.*(p.842.1; M.46.645A).

ὑποστικτέον, *one must punctuate* or *put a comma*, Didym.*Pr.*1:7(M.39.1624B); Thdt.*Rom.*11:7(3.119); id.*Ps.*4:5(1.631).

***ὑποστιρίτης, ὁ**, *base*, *IGC As.Min.*10 (saec. iv–v).

ὑποστολή, ἡ, *shrinking back*; **1.** *humility* τῷ δὲ λέγειν κλίνειν αὐτὸν οὐρανὸν καὶ κατεληλυθέναι σημαίνει τὴν ὑ. τῆς ἐνθέου δόξης Eus.*d.e.*6.1(p.252.8; M.22.413C); **2.** *retirement* τοῦ δὲ κατ' αὐτοὺς τρόπου ἐν ὑ. γενόμενος [sc. of Zerah, Gen.38:28–30] id.*qu.Steph.*7.5(M.22.909B); **3.** *reserve* of language περιγράψας δὲ ἐνταῦθα τὴν κατ' αὐτῶν πρόρρησιν, ὑ. χρῆται id.*d.e.*2.3(p.72.24; M.22.132B); οὐδεμιᾶς ὑ. κατὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς ἐννοίας ἔν τινι τῶν ὀνομάτων ἐπ' αὐτοῦ [sc. θεοῦ] γινομένης Gr.Nyss.*Eun.*7(2 p.162.28; M.45.752C); Chrys.*hom.3.1 in 1Tim.*(11.563B); **4.** *caution*, Proc.G.*Is.*48:18(M.87.2457D); **5.** *timidity* τί οὖν βούλεται ἡ ὑ. τῆς ψυχῆς καὶ ἡ μεγαλοψυχία ἐπὶ μὲν τοῦ πατρὸς φιλοτιμουμένων καὶ τῷ υἱῷ τυχεῖν τὰ ἴσα χαριζομένων, ἐπὶ δὲ τοῦ πνεύματος σμικρολογούντων τὴν χάριν; Gr.Nyss.*Maced.*11(M.45.1313C); of preaching gospel χωρὶς ὑ. τινος, καὶ μετὰ ἐλευθερίας ἁπάσης Chrys.*hom.34.2 in Mt.*(7.390D); id.*hom.73.2 in Jo.*(8.431B);

Cyr.*Am*.9(3.261C); Thdt.*ep*.122(4.1205); **6.** *reluctance*, Areth.*Apoc*. 9:4(M.106.624C).

ὑποστόρνυμι (**ὑποστρώννυμι**), **1.** *spread out*, of God *νύκτα δ' ὑποστρώσας μελαντέρῳ χρώματι* Eus.*l.C*.6(p.207.30; M.20.1344B); *τὴν θάλασσαν ὑπεστόρεσεν* Chrys.*hom.23.3 in 1Cor*.(10.204A); medic. *ὑπεστορῆσθαι τὸν πλεύμονα τῇ καρδίᾳ* id.*hom.5.5 in Heb*.(12.60C); with personal object *κήρυκας...ὑποστρωννύμενοι* *M.Polyc*.2.4; reflex. *ὑποστρώσασα ἑαυτὴν εἰς προσευχήν* *M.Ner.et Ach*.22(p.21.21); **2.** *scatter*, Eust.*engast*.30(p.62.17; M.18.673C); **3.** met., act., *make subject*, Eus.*d.e*.10.8(p.489.14; M.22.785C); *ὡς ὀλετῆρα...τοῦ ἰδίου καρποῦ, ταῖς ἰσορρόποις ὑπέστρωσε δίκαις* Cyr.*ador*.7(1.242A); *τὰς τῶν ζῴων ἀγέλας τοῖς ποσὶν ὑπεστόρεσε* [sc. *τοῦ Ἀδάμ*] Bas.Sel.*or*. 29.1(M.85.328A); of an adulteress *ἑτέροις αὐτὴν ὑποστρώσασα* Vict. *Mc*.8:38(p.351.4); *μὴ βάϊα καταστρωννύντες αὐτοῦ τῇ ὁδῷ, ἀλλ' ἡμᾶς αὐτοὺς ὑποστρωννύντες ὡς ἐφικτὸν ψυχῆς ταπεινότητι καὶ γνώμης ὀρθότητι* Andr.Cr.*or*.9(M.97.992D).

ὑποστρέφ-ω, *turn back, return*, of penitents *ἡ ψυχὴ...τῇ κακίᾳ προσκλινομένη...εἰ μὴ ~οι, ὑπὸ τῆς ἀνοίας ἀποκτηνοῦται* Or.*princ*.1.8.4 (p.104.9; M.11.180B); *ἐν τῇ τῶν ~όντων τάξει ὑποπίπτειν* Gr.Thaum. *ep.can*.8(M.10.1041D); *Euchol*.(p.538).

ὑποστροφή, ἡ, *return*; **1.** *recurrence*, astron. *τὴν στροφήν, μᾶλλον δὲ ὑ. τοῦ σεληνιαίου κύκλου* Mac.Mgn.*apocr*.2.10(p.15.16); medic. *ὁ ὑ. πρὸς ἴασιν πάλιν οὐκ ἔχει* *Hom.Clem*.14.5; in gen. *τὴν ὑ. τῶν δαιμόνων* Tit.Bost.*fr.Lc*.8:38(p.179); to former way of life *εἰς ἀπώλειαν* Chrys.*serm.8.5 in Gen*.(4.682C); id.*hom.42.2 in 1Cor*.(10.397B); *δύο κατὰ ταυτὸν αἰτεῖ, ἀπόλυσιν μὲν τῆς συμβάσης ἀποστροφῆς, τοῦ γε ἁγίου πνεύματος ὑποστροφὴν εἰς ἡμᾶς* Cyr.*Ps*.50:13(M.69.1100B); ref. Lot's wife *ἔχουσα τῆς πονηρᾶς προαιρέσεως καὶ ὑ. τὴν μνήμην* Cyr.H. *catech*.19.8; **2.** in phrase *ἐξ ὑποστροφῆς* *turning sharply round*, met. *ὥσπερ ἐξ ὑ. νῦν τὰ περὶ αὐτῶν διδάσκεται* Oecum.*Apoc*.11:3-6(p.128); *πρὸς τὸν σαταναν ἐξ ὑ. αὐτομολῆσαι* *ib*.12:1(p.135).

ὑπόστρωμα, τό, *bed*, met. *ἡ τῶν ἐθνῶν πληθύς...ὑ. δὲ καὶ καθέδρα δαιμονίων τυγχάνουσα* Job.Mon.*inc*.1(M.86.3316A).

ὑποστρώννυμι, v. *ὑποστόρνυμι*.

ὑπόστρωσις, ἡ, *spreading, scattering*, Nil.*epp*.3.243(M.79.497C).

***ὑποστυγνάζω**, *make dimmer*, Thdr.Stud.*poen*.1.73(M.99.1741D).

***ὑποσυγκεχυμένως**, *somewhat confusedly*, Or.*comm.min.in Cant*. (p.51.9; *συγκεχυμένως* M.13.36B).

ὑποσυλ-άω, *steal away secretly* *~ᾷ τὰ τῆς ἀληθείας* *Hom.Clem*.2.22; *ὑπεσύλα καὶ τὸν νοῦν ἔκλεπτεν* Eust.*engast*.12(p.36.16; M.18.640B); *ἵν' ἐκείνων τῶν προσδοκωμένων ~ήσω τὸν ὄγκον* Thdt.*h.rel*.28(3.1287); *τοὺς ἁπλουστέρους...~ᾶν* Zach.Mit.*opif*.(M.85.1036A).

***ὑποσύλησις, ἡ**, *suborning*, Leont.H.*monoph*.(M.86.1884C).

ὑποσύμβολον, τό, plur., *veiled language* *τὰ σκοτεινῶς ὑπὸ τοῦ Πυθαγόρου λεγόμενα πρὸς τοὺς μαθητὰς δι' ὑποσυμβόλων* Hipp.*haer*. 6.27(p.153.16; M.16.3234A).

***ὑποσυνᾴδω**, *chime in with*; met. *agree with*, Areth.*Apoc*.1:4(M. 106.504D).

***ὑποσφύζω**, *throb underneath*, ‡Nil.*narr*.2(M.79.600A); fig., Jo.VI CP *ep*.(M.96.1429B).

***ὑποσχεδιάζω**, *do* something *off-hand*; hence *make without difficulty*, of God *κτίσιν ὑποσχεδιάσας* Cyr.*Juln*.1(6^2.24E).

ὑποσῴζω, s.v.l., *preserve*, Cyr.*hom.div*.21.5(M.77.1113C; *ἀποσώζων* p.539.23).

***ὑποταγάδην**, *in subjection, like subjects*, Thphn.*chron*.p.313(M. 108.760C).

ὑποταγή, ἡ, **A.** *subjection, submission*; *obedience*; **1.** of creatures to God *πάντα ἐν ὑ. μένει τοῦ θεοῦ· ὑ. δὲ θεοῦ, ἀφθαρσία* Iren.*haer*.4.38. 3(M.7.1108A); Eus.*l.C*.1(p.197.20; M.20.1321A); ref. Ps.102:19 and Is.66:1 *θρόνοι δηλοῦσιν τὴν ὑ. πάσης κτίσεως* ‡Ath.*serm.fid*.29(p.26; M.26.1284B); of angels to Logos *ἡ δὲ τῶν ἀγγέλων ὑ. τὴν θεότητα τοῦ λόγου δείκνυσιν* Ath.*Ar*.3.40(M.26.409B); of the world to Christ, id. *inc.et c.Ar*.(M.26.1020A); **2.** of Christ on earth to God, Cyr.*ador*.11 (1.396C); for discussion of subjection of Son, esp. ref. 1Cor.15:28, v. *ὑποτάσσω*; **3.** of things to men, ref. Ps.8:6, Thphl.Ant.*Autol*. 1.6(M.6.1033A); Thdr.Mops.*fr.Apoll*.(p.320.30; M.66.1001A); **4.** of members of body and of body to spirit *τὰ δὲ ἐλάχιστα μέλη τοῦ σώματος ἡμῶν ἀναγκαῖα...πάντα...ὑ. μιᾷ χρῆται εἰς τὸ σώζεσθαι ὅλον τὸ σῶμα* *1Clem*.37.5; *ζητητέον πῶς χωρὶς ὑ. οὐδεὶς ὄψεται τὸν θεόν; τί γάρ; ἡ Αἰγυπτία Μαρία, καὶ ἄλλοι τινὲς μὴ ὑποταγέντες τινί, οὐκ ὄψονται τὸν κύριον; λέγομεν οὖν, ὅτι οὐ λέγει περὶ τῆς σωματικῆς μόνης ὑ., ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ψυχικῆς. οὐδένα οὖν εὕρομεν τῶν ἁγίων, ὃς οὐχ ὑπέταξε τὸ σῶμα τῷ πνεύματι* *Schol*.14 in Jo.Clim.*scal*.4(M.88.732D); **5.** of laity to bishop, *A.Phil*.91(p.35.25); **6.** monastic; in gen., Bas. *renunt*.9(2.211B; M.31.648A); Marc.Er.*opusc*.2.166(M.65.956D); *ib*.2. 169(956D); Esaias *or*.5.3(p.37); illustrated met. *τύπος...ἀρίστης ὑ. ὁ ...ὑδρώδης ἄργυρος ἔστω· ὑποκάτω γὰρ κυλινδούμενος πάντων, παντὸς ῥυπουμένου μένει ἀνεπίμικτος* Jo.Clim.*scal*.4(M.88.716C); in description of *ὑπακοή*, Ant.Mon.*hom*.39(M.89.1556B); its necessity, Jo.Clim. *scal*.4(M.88.725C); *μετὰ δὲ τὴν ἐν τῷ σταδίῳ λοιπὸν τῆς...ὑ. εἴσοδον, μηκέτι τὸν καλὸν ἡμῶν ἀγωνοθέτην ἔν τινι τὸ σύνολον ἀνακρίνωμεν... εἰ δὲ μή, οὐδὲν ἐκ τῆς ὑ. οἱ ἀνακρίνοντες ὠφελούμεθα* *ib*.(680D); conditions *ἐν ὑ. δὲ ὤν, μηδέποτε πιστεύσῃς τῇ καρδίᾳ σου· τυφλώττει γὰρ ἀπὸ τῶν παλαιῶν προσπαθειῶν* Dor.*doct*.17.3(M.88.1804A); *ὁ θέλων ἐν ὑ. γενέσθαι, ἀποτασσέσθω τὰ ἴδια θελήματα...ὁ θέλων οὖν ἐν ὑ. εἶναι, καταλείψῃ τὰ νεκρὰ αὐτοῦ θελήματα...νεκρωσάτω ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς προσκαίρου ζωῆς* Ant.Mon.*hom*.113(M.89.1785B); perfect renunciation of world, Thdr.Stud.*or*.11.9(M.99.812C); temptation to combine with selfish desire, Marc.Er.ap.*Schol*.38 in Jo.Clim.*scal*.4 (741C); *μηδέποτε ὑποδέχου τὸν ἐν ὑ. σου· παράσχου μοι, λέγοντά σοι, ἐξουσίαν χρόνον πρὸς ἀρετήν...ὁ γὰρ δὴ οὕτως λέγων, δῆλον ὅτι τὸ ἴδιον ἀποτελεῖ θέλημα καὶ τῆς...ὑ. τὰς συνθήκας ἀθετεῖ* Jo.Carp. *cap*.32(M.85.1844); *ἀπάτη...τοῦ πονηροῦ πρὸς τὸ ἐμποδίσαι τῇ...ὑ., καὶ τῇ κατ' αὐτὴν ἀσφαλεῖ σωτηρίᾳ* Dor.*doct*.17.3(M.88.1804A); Jo.Clim. *scal*.4(708B); *ib*.(725B); effects *ὁ ἐν ὑ. ὢν παρὰ πολλῶν ὑβριζόμενος... καθαίρεται, καὶ γίνεται ὡς τὸ πυρούμενον ἀργύριον ἐναποστίλβον* Ant. Mon.*hom*.113(M.89.1785C); cf. *ἡ ὑ. μετὰ ἐγκρατείας ὑποτάσσει θηρία* *Apophth.Patr*.(M.65.88B); freeing from fear of death, Jo.Clim.*scal*. 4(705A); defeating arrogance, *ib*.(708A).

B. *appendix* or *footnote* *μηδὲν ἕτερον διδούς, εἰ μὴ τὰ τῇ ὑ. τῆς διατάξεως περιεχόμενα* Ath.Scholast.*coll*.4.4(p.54).

***ὑποτακτήτης, ὁ**, v. **ὑποτακτίτης*.

ὑποτακτικός, **1.** *submissive, subordinate*, *Const.App*.4.11.3; Marc. Er.*opusc*.2.24(M.65.933C); of wife's status, Chrys.*hom.20.1 in Eph*. (11.144A); esp. ref. monastic obedience, Isid.Pel.*epp*.1.278(M.78. 345C); Nil.*epp*.1.46(M.79.104B); Marc.Er.*opusc*.2.170(956D); *V.Alex. Acoem*.43(p.692.10); in Arian theology, of Son in rel. to Father, ‡Chrys.*Trin*.2(1.835A); **2.** *befitting a subordinate*, ref. Ps.15:10, †Gregent.*disp*.(M.86.645D).

ὑποτακτικῶς, *in the subjunctive mood*, ‡Hipp.*fr.26 in Pss*.(p.150. 13; M.10.721C).

***ὑποτακτίτης** (**-τήτης**), **ὁ**, *one under obedience* or *under a rule*; of a monk, Thdr.Stud.*catech.parv*.125(p.295); id.*or*.11.44(*ὑποτακτήτης* M.99.848C).

***ὑποτάκτρια, ἡ**, fem. of foreg., Steph.Diac.*v.Steph*.(M.100.1130A).

***ὑποταξία, ἡ**, *obedience, submission*; of monks, Nil.*epp*.2.101 (M.79.245B).

***ὑποταπεινόω**, *humble* *ἑαυτοὺς ὑ. τοῖς ὑποδεεστέροις* Bas.*hom.in Ps*.33(1.155E; M.29.381A); med., Thdr.Stud.*epp*.2.105(M.99.1624A).

ὑποτάσσ-ω, *subject, subdue, make subordinate*;

A. act.; **1.** of God subjecting all things to Christ, ref. 1Cor.15:27, Clem.*str*.1.24(p.100.25; M.8.908B); **2.** his subjection of creation to man, ref. Ps.8:6, *Diogn*.10.2; Just.*2apol*.5.2(M.6.452B); **3.** of Christ, ref. Ps.2:8 *τὴν ὑπὸ τοῦ πατρὸς δεδομένην αὐτῷ κληρονομίαν ὑπέταξε τοῖς ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις, τῷ τοὺς εἰς αὐτὸν πεπιστευκότας τοῖς τούτων ὑποτετάχθαι λόγοις* Eus.*d.e*.6.2(p.253.20; M.22.416D); **4.** of man *ὑ. αὐτοῦ τὸ σῶμα εἰς ἁγνείαν* Meth.*res*.1.59 (p.323.17; M.41.1156D); of a monk *ἑαυτὸν ὑποτάξας τῇ τῶν συνασκουμένων ὑπηρεσίᾳ* Nil.*epp*.2.101(M.79.245A).

B. pass.; **1.** *be submissive, obedient*, or *made subject*, of creation to God, *1Clem*.20.1; Athenag.*leg*.18.2(M.6.925B); Meth.*res*.2.27(p.384. 8; M.41.1157B); of all things to Christ, Polyc.*ep*.2.1; of demons to his name, Just.*dial*.30.3(M.6.540E); of Christ to his parents, ref. Lc.2:51, ‡Ath.*Maced.dial*.1.19(M.28.1324A); to Law, ref. Phil.2:7, Procl.CP *hom*.2.3(M.65.840B); of man to God's commandments, Herm.*mand*.12.5.1; exeg. Ps.36:7 *οὐ δεῖ πρότερον περὶ ἁμαρτίας ἱκετεύειν, ἢ ὑποταγέντα τῷ κυρίῳ, τουτέστιν ἐκστάντα τῆς ἁμαρτίας* Or.*exc.in Ps*.36:7(M.17.124B); of his mind to Father, Esaias *or*.4.12 (p.31); of Christians to one another *μηδὲν ἀλαζονευόμενοι, ~όμενοι μᾶλλον ἢ ~οντες* *1Clem*.2.1; *ib*.38.1; to bishops and presbyters, Ign. *Eph*.2.2; to presbyters and deacons, Polyc.*ep*.5.3; deacon to bishop, Ign.*Magn*.2; slaves to masters, *Did*.4.11; of woman to man (v. *γυνή*), Chrys.*hom.26.2 in 1Cor*.(10.229E); of the passions *εἰ τῷ νῷ τῶν ἁγίων ὑπετάγησαν αἱ ἀντιστρατευόμεναι τῷ νῷ κινήσεις, πῶς οὐχὶ τῷ θεῷ λόγῳ ὑποταγήσονται, ἑνωθέντι ψυχῇ νοερᾷ μετὰ σαρκός*; ‡Ath.*dial.Trin*.5.50(M.28.1285B); **2.** *be subordinate*; **a.** Trin.; of Son in rel. to Father *οἴδαμεν γὰρ καὶ αὐτόν, εἰ καὶ ὑποτέτακται τῷ πατρὶ καὶ τῷ θεῷ, ἀλλ' ὅμως πρὸ αἰώνων γεννηθέντα ἐκ τοῦ θεοῦ θεὸν κατὰ φύσιν τέλειον εἶναι καὶ ἀληθῆ καὶ μὴ ἐξ ἀνθρώπων μετὰ ταῦτα θεόν* *Symb.Ant*.(345)(p.252.30; M.26.729C); *οὐ γὰρ συντάσσομεν υἱὸν τῷ πατρί, ἀλλ' ὑποτεταγμένον τῷ πατρί* *Symb.Sirm*. 1 *anath*.18(p.255.31; M.26.737D); *καὶ τοῦτο δὲ καθολικὸν εἶναι οὐδεὶς*

ἀγνοεῖ δύο πρόσωπα εἶναι πατρὸς καὶ υἱοῦ, καὶ τὸν μὲν πατέρα μείζονα, τὸν δὲ υἱὸν ὑποτεταγμένον τῷ πατρὶ μετὰ πάντων, ὧν αὐτῷ ὁ πατὴρ ὑπέταξε *Symb.Sirm.*2(p.251.15; M.26.741C); ὑποτεταγμένον οὐσίᾳ καὶ γνώμῃ Eun.*apol.*26(M.30.864B); of H. Ghost in rel. to Son and Son to Father, *ib.*27(865A); of H. Ghost τρίτης γε [sc. οὐσίας] τῆς μηδεμιᾷ μὲν τούτων συντατομένης, ἀλλὰ τῇ μὲν διὰ τὴν αἰτίαν, τῇ δὲ διὰ τὴν ἐνέργειαν καθ' ἣν γέγονεν ~ομένης id.ap.Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.67.28; M.45.297A); doctrine refuted, Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.77.27ff.; 308Dff.); **b.** perf. ptcpl. pass., *subordinate*; of monks, Bas.*reg.fus.*26 (2.371B; M.31.985C); Mac.Aeg.*perf.*9(M.34.848B); **c.** exeg.; **i.** scriptural senses discussed, ref. Pss.8:6, 46:4ff., 1Cor.15:24, Gr.Nyss. *Eun.*1(1 p.77.27ff.; M.45.308Dff.); and 1Petr.2:18, concluding ἡμεῖς ἀλλήλοις ~όμενοι διὰ τὴν ἀγάπην, οὐχ ὡς τὰ κτήνη φυσικῶς, οὐδ' ὡς τὰ ἔθνη τῇ πίστει, οὐδ' ὡς δοῦλοι τῷ νόμῳ ‡Ath.*Maced.dial.*1.18 (M.28.1321C); **ii.** Rom.8:7, Meth.*res.*1.59ff.(p.322.15; M.41.1156A); **iii.** 1Cor.15:28, acc. Marcellus τὴν δ' ὑποταγὴν τοῦ υἱοῦ ἕνωσιν ἑρμηνεύει τοῦ λόγου, ἓν καὶ ταυτὸν γενησομένου τῷ πατρὶ καθ' ἃ καὶ πρότερον ἦν, ὡς αὐτὸς ἔφη Eus.*e.th.*3.15(p.172.6; M.24.1028C); cf. τοῦτο δηλοῖ καὶ τὸν υἱὸν ἀναλύεσθαι εἰς πατέρα Cyr.H.*catech.*15.30; ref. Marcellus' exegesis ὥσπερ οὐχ ἕνωσιν ὁ ἀπόστολος ἐδήλου λέγων ὑποταγήσεσθαι τῷ υἱῷ τὰ πάντα, ἀλλὰ τὴν ἐξ αὐθεκουσίου προαιρέσεως ὑπακοὴν...ἣν ἀποδώσει αὐτῷ τὰ πάντα οἷα...βασιλεῖ τῶν ὅλων, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ αὐτὸν ὑποταγήσεσθαι τῷ πατρὶ οὐδὲν ἕτερον σημαίνοι ἂν ἢ τὴν δόξαν...τήν τε αὐθεκούσιον ὑπακοήν, ἣν καὶ αὐτὸς ἀποδώσει τῷ θεῷ καὶ πατρί, ἐπειδὰν τοὺς πάντας ἀξίους τῆς πατρικῆς θεότητος εἶναι παρασκευάσῃ Eus.*e.th.*3.15(p.172.17ff.; M.24.1029Aff.); ὁ υἱὸς...ὑποταγήσεται, οὐχ ὅτι τότε ἄρχεται πειθαρχεῖν τῷ πατρὶ... ἀλλ' ὅτι καὶ τότε ὑπακούει Cyr.H.*catech.*15.30; ὅταν φησὶν ὑποταγῶμεν οἱ πάντες τῷ υἱῷ, εὑρεθῶμεν αὐτοῦ μέλη, καὶ γενώμεθα αὐτῷ εἰς υἱοὺς θεοῦ...τότε δὲ αὐτὸς ὑποταγήσεται ἀνθ' ἡμῶν τῷ πατρί, ὡς κεφαλὴ ὑπὲρ τῶν ἰδίων μελῶν Ath.*inc.et c.Ar.*20(M.26.1020C); τὴν ὑποταγὴν τῆς δουλικῆς μορφῆς ἀνειληφώς, ὑπὲρ ἡμῶν ~εται τῷ ἑαυτοῦ πατρί, οὐ φύσει θεότητος, ἀλλ' ἑνώσει μορφῆς δουλικῆς, ἧς ἔλαβε ‡Ath.*Maced. dial.*1.18(M.28.1321D); Gr.Naz.*or.*30.4,5(p.113.15ff.; M.36.108Bff.); Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.78.15; M.45.309B); full discussion, id.*hom.in 1Cor.15:28*(M.44.1304ff.); Cyr.*thes.*29(5[1].253Cff.); Max.*ambig.*(M. 91.1076A); ‡Caes.Naz.*dial.*127(M.38.1024); cf. exeg. Ps.109:1 ἐν τῷ παρόντι βίῳ καὶ ὁ πατὴρ ~ει τῷ υἱῷ, καὶ ὁ υἱὸς ~ει τῷ πατρὶ τὴν ἀνθρωπότητα Hesych.H.*fr.Ps.*109:1(M.93.1324A); **d.** Eph.1:22 οὐχ ἁπλῶς ἀνώτερον ἐποίησεν, ὡς προτιμᾶσθαι αὐτῶν, οὐδὲ κατὰ σύγκρισιν, ἀλλ' ὡς δούλων προκαθῆσθαι Chrys.*hom.3.2 in Eph.*(11.19C); **e.** Eph.5:22, *ib.*20.2(143D).

ὑποτέλειος, *less than complete*; ὑ. ἀριθμοί numbers *which exceed the sum of their factors*, Meth.*symp.*8.11(p.95.11; M.18.156C).

ὑποτελέω, *pay, discharge* an oath, Ath.Scholast.*coll.*4.1(p.51); *ib.*9.4(p.101).

***ὑποτεταγμένως**, *submissively*, *1Clem.*37.2.

***ὑποτετρακάνθηλος**, ? *supported on four pack-saddles* ἐπενοήθη διὰ ζῴων σαγματουμένων ὑ. σανίδας ἐπιτίθειν, καὶ οὕτως ἐκφέρειν τοὺς νεκρούς Thphn.*chron.*p.355(M.108.853B).

ὑποτεχνάομαι, *construct below*, ‡Caes.Naz.*dial.*92(M.38.956).

ὑποτηρέω, *hold in store*, Gr.Naz.*or.*16.4(M.35.940A).

ὑποτίμησις, ἡ, *toning-down, modification*, Or.*Cels.*2.25(p.155.5; M.11.845B); Proc.G.*Jos.*13:1(M.87.1024C).

***ὑποτινάσσω**, *shake from below*, Pall.*v.Chrys.*1(p.5.15; M.47.6); met., Nil.*epp.*1.26(M.79.92D).

ὑποτίτθιος, *at the breast*, Clem.*paed.*1.6(p.117.12; M.8.304C); Chrys.*hom.12.4 in 1Cor.*(10.102E);‡Meth.*Sym.et Ann.*3(M.18.353A).

ὑπότιτθος, = foreg., Cyr.*Joel.*29(3.220C); Thdt.*h.e.*1.21.6(3.802); τὰ ὑ. *children at the breast*, ‡Caes.Naz.*dial.*109(M.38.984).

***ὑπότιτλος**, ὁ, *sub-section*, Ath.Scholast.*coll.*9(p.111).

***ὑποτίτλωσις**, ἡ, *entering under sub-sections*, Jo.Scholast.*nomoc.* (p.9.3).

ὑποτοπητέον, *one must surmise, suppose*, Clem.*paed.*2.10(p.219. 24; M.8.521B); id.*str.*3.12(p.232.19; M.8.1181A); Cyr.*Is.*4.1(2.570A).

ὑποτραυλίζω, med., *lisp somewhat*, Gr.Nyss.*res.*3(M.46.672C).

ὑποτραχύνομαι, met., *become somewhat exasperated*, Gr.Nyss.*ep.* 29(M.45.237C).

ὑποτρίβω, *rub a little*, met. ὑ. τὸ μέτωπον *harden* the forehead; hence *be shameless*, Epiph.*haer.*57.1(p.344.14; M.41.996B).

***ὑποτροφέω**, s.v.l., *nourish, rear*, Clem.*paed.*1.6(M.8.300C; ὑποτροφ⟨ὴν⟩ οὖσαν p.115.18).

ὑποτρύζω, *murmur*, Nonn.*par.Jo.*7:12(M.43.805C); *ib.*7:32(809B).

ὑποτυπ-όω, **1.** *form, represent*; **a.** lit. ῥῖνας στέρνα τε καὶ ὤμους ~ωσάμενος τέχνῃ τῇ πλαστικῇ Eus.*d.e.*4.5(p.157.1; M.22.261B); **b.** met. ἀλληγοροῦντες τὴν διαταγὴν τῶν ἀστρολόγων τὸ μὲν κέντρον οἱονεὶ θεὸν καὶ μονάδα καὶ κύριον τῆς πάσης γενέσεως ~οῦσι Hipp.*haer.*5. 15(p.110.31; M.16.3170D); ἱστορίας τῶν πάλαι θεοφιλῶν Ἑβραίων, ὥσπερ τινὰς ἀρετῶν εἰκόνας ~ωσάμενος Eus.*d.e.*5 proem.(p.206.13; 341C); Nil.*epp.*2.9(M.79.205A); **2.** ? *form* an idea, so *imagine* τοῦτο ταῖς ἑαυτοῦ παροινίαις καθ' αὐτὸν (sic) ~ωσάμενος, ἔγνω στρατεύειν ἐπ' αὐτόν [sc. τὸν Χριστόν] *V.Const.*11(p.553.17); **3.** *represent in words*; hence *draft, compose, outline* παρατηρητέον ὅτι ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Λουκᾶς δόξαιεν ἂν τοῖς πολλοῖς τὴν αὐτὴν ἀναγεγραφέναι ὑποτετυπωμένην πρὸς τὸ δεῖν οὕτως προσεύχεσθαι προσευχήν Or.*or.*18 (p.340.11; M.11.473B); Hipp.*haer.*6.37(p.166.16; M.16.3251A); ὡς ἀσθενὴς ὢν ὁ λόγος, περιυβρίζων μᾶλλον, ἤπερ ἐξομοιούμενος σοῖς ἔργοις τῇ δυνάμει, ~ώσεται Gr.Thaum.*pan.Or.*2(p.5.4; M.10.1056B); Eus.*h.e.*4.23.1(M.20.384B); **4.** *symbolize, exemplify* τὸ δειλὸν τῶν τρυγόνων τὴν πρὸς τὰς ἁμαρτίας εὐλάβειαν ~οῦται Clem.*paed.*1.5 (p.98.16; M.8.265B); τούτων ἤδη προδιηνυσμένων ἑπόμενον ἂν εἴη τὸν παιδαγωγὸν ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν βίον ἡμῖν τὸν ἀληθινὸν ~ώσασθαι καὶ τὸν ἐν Χριστῷ παιδαγωγῆσαι ἄνθρωπον *ib.*1.12(p.148.14; 368A); ὁ δὲ μακάριος Ἰωάννης...τὰς τῶν καμήλων εἵλατο τρίχας καὶ ταύτας ἠμπίσχετο, τὸ εὐτελὲς καὶ ἄδολον τοῦ βίου ~ούμενος *ib.*2.10(p.224.14; 532B); **5.** *typify, figure* τοῦτό τοι πάλιν καὶ νόμος ἡμῖν ἱερὸς αἰνιγματωδῶς ὑπετύπου Cyr.*ador.*14(1.480D); Euthal.Diac.*epp.Paul.*(M.85. 761B); Dion.Ar.*e.h.*4.11(M.3.484C); οἱ δὲ ἑπτὰ τῶν τετρακισχιλίων ἄρτοι τὴν νομικήν, ὡς οἶμαι, μυσταγωγίαν ὑποτυποῦσιν Max.*ambig.*(M. 91.1401D).

ὑποτύπωσις, ἡ, **1.** *outline, sketch*, Clem.*str.*4.1(p.248.10; M.8. 1216A); ἁπλῶς δὲ καὶ ὡς ἐν ὑ., ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν Chrys.*hom.5.3 in Phil.*(11.232E); οὐ γάρ ἐστιν ὅρος ἡ ὑ., ἀλλὰ διαζωγράφησίς τις τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως *cat.2Tim.*1:13(p.61.3); **2.** *form, shape, pattern* ἔστι δὲ ἡ κατὰ τὸν θεὸν παιδαγωγία κατευθυσμὸς ἀληθείας εἰς ἐποπτείαν θεοῦ καὶ πράξεων ἁγίων ὑποτύπωσις ἐν αἰωνίῳ διαμονῇ Clem.*paed.*1.7(p.122.10; M.8.313B); [Ezech.18:4–9] ταῦτα ὑποτύπωσιν Χριστιανῶν περιέχει πολιτείας *ib.*1.10(p.146.27; 364C); ὅθεν τὸ ἀσθενὲς τῆς μνήμης τῆς ἐμῆς ἐπικουφίζων, κεφαλαίων συστηματικὴν ἔκθεσιν μνήμης ὑπόμνημα σωτήριον πορίζων ἐμαυτῷ, ἀναγκαίως κέχρημαι τῇδε τῇ ὑ. id.*str.*1.1(p.10.27; M.8.704A); *ib.* (p.11.29; 705A); *ib.*1.12(p.36.4; 753B); πληρωθείσης ὡς ἔνι μάλιστα κατὰ τὰ προκείμενα ἡμῖν ὑποτυπώσεως *ib.*4.1(p.248.16; 1216A); ἡ τῶν Στρωματέων ἡμῖν ὑ. λειμῶνος δίκην πεποίκιλται *ib.*6.1 (p.423.5; M.9.209A); Ant.Mon.*hom* 66(M.89.1628A); **3.** plur., *marks, characteristics* αὗται γὰρ αἱ πρὸς αὐτὴν ὑ. οὐκ ἐῶσι σκώληκι παραβάλλεσθαι τοὺς δυνάμει ἔχοντας τὴν ἀρετήν Or.*Cels.*4.25(p.294.17; M.11.1064A); αἱ τῶν εὐαγγελικῶν πολιτευμάτων ὑ. Bas.*Spir.*35 (3.28D; M.32.128D); μάλιστα δὲ οὗτος [sc. Melchizedek], ὡς τῶν ἄλλων ἁπάντων πλείους ἐν ἑαυτῷ φέρων τοῦ Χριστοῦ τὰς ὑ. Max. *ambig.*(M.91.1141C); *ib.*(1361C); **4.** *example, model, pattern* εἰς τὴν τῶν λοιπῶν ὑ. ὑποδεικνύων ὅτι μηδὲν φοβερὸν ὅπου πατρὸς ἀγάπη *Ep.Lugd.*ap.Eus.*h.e.*5.1.23(M.20.417A); Chrys.*hom.4.2 in 1Tim.*(11. 569E); γένοιτο δ' ἂν τοῖς ἐθέλουσι εὐσεβεῖν ὑ. ἀγαθή Cyr.*glaph.Gen.*5 (1.157C); id.*Is.*4.4(2.669B); ὡς καὶ ἑτέροις ὑ. εἶναι πολιτείας ἀγγελικῆς id.*Lc.*12:41(M.72.752D); Antip.Bost.*fr.*(M.85.1796C); Max.*ambig.* (M.91.133C); id.*ep.*14(M.91.544A); 'πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ', τὸ σῶμα τοῦ αὐτοῦ κυρίου λέγων, ὃ ἐν τῷ ἀχράντῳ αὐτοῦ πάθει εἰς ὑ. ἡμῶν ἐκαθάρθη Areth.*Apoc.*3:4(M.106.552B); **5.** perh. *maxim* ποθούσης γὰρ οἶμαι ψυχῆς τὴν μακαρίαν παράδοσιν ἀδιάδραστον φυλάττειν ἡ τοιάδε ὑ. 'ἀνδρὸς δὲ φιλοῦντος σοφίαν εὐφρανθήσεται πατήρ' Clem. *str.*1.1(p.9.11; M.8.700B); **6.** *image, representation* πνευματικῶς οὖν τῶν νοητῶν ὑποτύπωσιν ποιούμενοι τὰ σωματικά Or.*adnot.in Dt.*23:14 (M.17.33A); ἔστι δὲ τὸ περὶ τοῦ Λαζάρου καὶ τοῦ πλουσίου διήγημα ὑποτύπωσις λόγου διδασκαλίαν ἔχοντος τοῦ μὴ δύνασθαι μετὰ τὴν ἐκ τοῦ σώματος ἔξοδον τῆς ψυχῆς ‡Just.*qu.et resp.*60(M.6.1304A); κατὰ τὴν ὑ. τῆς παραβολῆς *ib.*140(1393C); **7.** *representation, symbol* ποθεῖ δὲ ὁ πιστὸς καὶ τὴν ὅλην ὑ. κατανοῆσαι, πῶς ἔχει πρὸς τὴν ἀλήθειαν ‡Chrys.*pasch.*1(8.251C); Cyr.*ador.*13(1.455B); ὑ. δὲ τὸ δρώμενον ἦν τοῦ κατὰ καιροὺς ὑπάρξειν μέλλοντος τῇ μεμοιχευμένῃ τῶν Ἰουδαίων συναγωγῇ id.*Os.*34(3.61D); παρελήφθη πάλιν ὁ μακάριος Ἀαρὼν εἰς ὑ. τοῦ Ἐμμανουὴλ id.*Jon.*1(3.366B); ἐξεικονισμὸς δὲ ἄρα καὶ ὑ. τὸ δρώμενον ἦν τῶν διὰ Χριστοῦ κατωρθωμένων id.*Abac.*33(3.548A); of Mosaic law ὅπως ἂν ἡμᾶς ἀληθῶς μυήσαιτο, θείας αὐτὴν εἶναι καὶ ἱερᾶς [sc. θεσμοθεσίας] ὑποτύπωσιν Dion.Ar.*c.h.*4.3(M.3.180D); of pictures of martyrs οὐδὲν ἕτερόν εἰσι, ἢ ἀνδρείας ὑπογραμμός, πολιτείας τε εὐάγους καὶ ἀρετῶν ὑ. Germ.CP *ep.dogm.*4(M.98.172C); **8.** plur. as title of a theological treatise; perhaps *outlines, characteristics*, or *patterns*, Clem.*fr.*(p.195 et sq.); Θεόγνωστος...ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Ὑ. Ath.*decr.*25(p.20.35; M.25.460C); 'αἱ θεολογικαὶ ὑ.' Dion.Ar.*d.n.*1.1 (M.3.585B); **9.** figure of speech, prob. misunderstood by Isid. H. from Quintilian *inst.*9.2.40; cf. *nona species definitionis est, quam*

Graeci κατὰ ὑποτύπωσιν, *Latini per quandam imaginationem dicunt, ut: 'Aeneas est Veneris et Anchisae filius'*, Isid.H.*etym*.2.29.10; but cf. *quot modis in divina lege allegoria cognoscitur?...aut secundum translationem vel metaphoram, ut est: 'iratus est Dominus et descendit'* [Ex.4:14]...*aut secundum imaginationem vel hypotyposin, ut est in Evangelio: 'homo quidam descendebat ab Jerusalem in Jericho': et rursus parabola vineae atque agricolarum*, Junilius. *inst.reg*.1.5(M.*PL*.68.18D).

***ὑποτυπωτέον**, *one must outline*, Or.*princ*.4.2.7(14; p.318.8; M.11.372A).

ὑποτυφόομαι, *become infuriated*, Pall.*v.Chrys*.6(p.34.1; M.47.21).

ὑπότυφος, *conceited*, Synes.*Dion* 3(p.241.4; M.66.1120D).

***ὑπουλέω**, pass., ? *become a spy* τοῦτον [sc. Moses] ὑπουληθῆναι τοῖς Αἰγυπτίοις [ref. education of Moses in Egyptian learning] ὁ θεὸς ᾠκονόμησεν Proc.G.*Ex*.2:11(M.87.517A), or ? f.l. for ὑπαυληθῆναι *be lodged with*.

***ὑπουλία**, ἡ, *deceit*, Gel.Cyz.*h.e*.2.27.13(M.85.1309B).

ὑπουλότης, ἡ, **1.** *deceitfulness*; of actors, †Cyr.*hom.div*.14(5^{2}.411E); of Devil, Jo.Clim.*scal*.24(M.88.981D); in a list of πάθη, Jo.D. *virt*.(M.95.88B) = Ephr.3.426D ὑπουλώτης; **2.** *corruption*; met., ref. heresy, CNic.(787)*act*.1(H.4.64C).

ὑπούλως, *deceitfully*, Hipp.*Dan*.4.47.5(M.10.664B); Chrys.*hom. 13.2 in Mt*.(7.170A); of Nestorians λέγουσι...τὸ ἀδιαίρετον καὶ τὴν ἕνωσιν...ὑ. Leont.H.*monoph*.testimonia(M.86.1809D).

***ὑπουρανός**, *beneath the sky*; neut. as adv. κέντρον τῆς ὑπουρανόν Didym.*Trin*.1.15(M.39.324B); ὁ μέλλων κρίνειν πᾶσαν τὴν ὑπουρανόν *Mir.Geo*.6(p.72.12).

ὑπουργ-έω, **1.** *render service* or *help*, *assist* τὸν μὲν πατέρα καὶ ποιητὴν εἰσάγων ὡς ἂν πανηγεμόνα βασιλικῷ νεύματι προστάττοντα, τὸν δὲ τούτῳ δευτερεύοντα θεῖον λόγον...ταῖς πατρικαῖς ἐπιτάξεσιν ~οῦντα Eus.*h.e*.1.2.5(M.20.56A); εἴ τις λέγων θεὸν τὸν Χριστὸν πρὸ αἰώνων υἱὸν τοῦ θεοῦ ~ηκότα τῷ πατρὶ εἰς τὴν τῶν ὅλων δημιουργίαν μὴ ὁμολογοίη, ἀνάθεμα ἔστω *Symb.Sirm*.1 *anath*.3; πνεῦμα...οὐδὲ ~εῖ ἀλλὰ συνεργεῖ καὶ δεσποτικῶς ἐνεργεῖ Thdt.*haer*.5.3(4.390); id.*Trin*. 26(M.75.1184D); **2.** c. dat. rei, *promote* ~ῆσαι τῷ πράγματι Phot. *nomoc*.2.1(p.491; M.104.572B).

***ὑπούργησις**, ἡ, *service* βελτίονος ἄξιον τὸ δῶμα ὑπουργήσεως ποιήσει [sc. God] Mac.Mgn.*apocr*.4.16(p.187.28); εἰς ὑ. τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἐντολῶν Mac.Aeg.*hom*.27.11(M.34.757D).

ὑπουργία, ἡ, **1.** *aid*, *help* οὔτε γὰρ ἐνέργεια οὔτε διάθεσις οὐδὲ μὴν μέρος τι ἡμέτερον ἡ ἡδονή, ἀλλ' ὑ. ἕνεκα παρῆλθεν εἰς τὸν βίον, ὥσπερ τοὺς ἅλας φασὶ τῆς παραπέψεως τῆς τροφῆς χάριν Clem.*str*.2.20(p.177.19; M.8.1064A); τίνος...ἂν...ὑ. δέοιτο ὁ θελήματι μόνῳ δημιουργῶν; Bas.*Eun*.2.21(1.257B; M.29.617C); **2.** *service* ἐπλήθυνεν τὰς τρίχας... εἰς σήν, ἄνθρωπε, ὑ., κεῖραι διδάξας τοὺς πόκους Clem.*paed*.3.3(p.25.19; M.8.589A); δεύτερον...φῶς ἄγγελος, τοῦ πρώτου φωτὸς ἀπορροή τις, ἢ μετουσία, τῇ πρὸς αὐτὸ νεύσει καὶ ὑ. τὸν φωτισμὸν ἔχουσα Gr. Naz.*or*.40.5(M.36.364B); τὴν παρθένον, παραληφθεῖσαν εἰς ὑ. τοῦ γεννῆσαι σαρκικῶς τὸν ἑνωθέντα σαρκί Cyr.*hom.pasch*.17(5^{2}.228C); εἰς τύπον...τοῦ πάντων δημιουργοῦ, ἡ πατρὸς καὶ μητρὸς ὑ. πρὸς ὕπαρξιν id.*ador*.7(1.235D); **3.** *use*, Clem.*paed*.3.4(p.253.14; M.8.596C); κατάρχουσαι τῶν ἀνδρῶν τῶν οἰκείων, εἰς ὑ. ἀπρεπῶν ἐχρῶντο πραγμάτων Thdr.Mops.*Am*.4:1–3(M.66.265B).

ὑπουργικός, *rendering service*, *ministering* καταδεξάμενος δὲ ἅπαξ ἐγκαταλεγῆναι τῷ σώματι τῆς ἀδελφότητος, ἐὰν κριθῇ σκεῦος γενέσθαι ὑ. Bas.*reg.fus*.28.2(2.372D; M.31.989B); πῶς οὐκ εἰσὶ τῶν φθορίμων πραγμάτων τὰ ἄφθαρτα ὑ.; ‡Just.*qu.Chr*.9(M.6.1476B); of angels, Cyr. *Zach*.105(3.799C); ὑ. ὥσπερ τινὰ τὴν διακονίαν ἀποπληρῶν [sc. Christ] id.*dial.Trin*.3(5^{1}.478E); *servile*, *subordinate* γένος ὑπηρετικὸν καὶ ὑ. τοῖς κρείττοσιν Juln.Imp.ap.eund.*Juln*.4(6^{2}.143B); denied of Son, Cyr.*Jo*.11.6(4.957A); and of H. Ghost, Thdt.*Trin*.22(M.75.1177C).

***ὑπουργικῶς**, *subordinately*, ref. Christ ὡσπεροῦν ἐν ὁμοιώματι κινήσεως ὁ υἱὸς ὑ. καὶ οὐ ταυτὸν ὡς ὁ πατὴρ αὐθεντικῶς Geo.Laod.*ep. dogm*.ap.Epiph.*haer*.73.18(p.291.5; M.42.436D); 'καταβέβηκα', ἔφη· αὐθαιρετικῶς, φησίν, οὐχ ὑ. Didym.*Trin*.3.12(M.39.860C); οὐχ ὑ. κτίζοντος αὐτὸν [sc. ἄνθρωπον] τοῦ υἱοῦ, θεϊκῶς δὲ μᾶλλον, ὡς φύσει δημιουργοῦ Cyr.*Arcad*.(p.76.21; 5^{2}.63E); ref. H. Ghost οὔτε ἀλλότριον τοῖς βαπτιζομένοις ἐνιέντα πνεῦμα δουλοπρεπῶς καὶ ὑ., ἀλλ' ὡς θεὸν κατὰ φύσιν μετ' ἐξουσίας τῆς ἀνωτάτω id.*inc.unigen*.(5^{1}.706A); id.*Nest*.4.2(p.79.34; 6^{1}.101D); id.*dial.Trin*.3(5^{1}.469A).

ὑπουργός, *rendering service*; as subst., *minister*, *assistant*, *servant*, of parents (cf. ὑπουργία) ὑπὲρ ὃν [sc. θεόν] οὐ δεῖ ἀγαπᾶν πατέρα ἢ μητέρα· οἱ μὲν γάρ, ὑ. πρὸς τὴν γένεσιν· ὁ δέ, κτίζων θεός Proc.G.*Ex*.2:11(M.87.517A); of Moses ἔδει Μωϋσέα μὲν θαυμάζειν ὡς νόμου διάκονον καὶ χάριτος ὑ. ... ὑπερθαυμάζειν δὲ τὸν Ἐμμανουήλ... ὡς υἱὸν ἀληθινὸν τοῦ θεοῦ Cyr.*Lc*.5:13(M.72.557B); τῶν θείων θεσπισμάτων μεσίτης καὶ ὑ. id.*ador*.7(1.224B); τῶν τύπων τὸν ὑ. *ib*.10 (339D); of Jo. Bapt., ‡Bas.*h.myst*.40(p.387); of Christ λόγον ὄντα θεοῦ δημιουργικὸν καὶ τῷ πατρὶ συνεῖναι...ὑ. τε καὶ συνεργὸν τῷ πατρὶ τῆς τῶν ὅλων οὐσιώσεώς τε καὶ διακοσμήσεως γεγενημένον Eus.*d.e*. 5.1(p.212.32; M.22.353B); ἕτερος ὢν τοῦ πατρὸς ὑ. ἦν αὐτοῦ, ὥστε ἐπικελευομένου τοῦ μείζονος αὐτὸν δημιουργεῖν *ib*.5.5(p.227.18; 376B); τοῦ πατρὸς ὑ., ναὶ μὴν καὶ κύριον τῶν ὅλων *ib*.6 proem.(p.251.7; 412C); τὸν τῆς ἀρρήτου γνώμης τοῦ πατρὸς ὑ., τὸν τῶν ἁπάντων σὺν τῷ πατρὶ δημιουργόν id.*h.e*.1.2.3(v.l. τελειοτήν M.20.56A); τελειότατος γέγονεν ὑ. πρὸς πᾶσαν δημιουργίαν καὶ γνώμην τοῦ πατρός Eun.*apol*.15(M.30. 852D); *ib*.27(864C) cit. s. γέννημα; ὑ. αὐτῷ ἐχρήσατο εἰς τὴν τῶν λοιπῶν δημιουργίαν ὁ θεός Geo.Laod.*ep.dogm*.ap.Epiph.*haer*.73.13 (p.286.11; M.42.429B); ὑ. αὐτὸν ὀνομάζουσι [sc. Arius and Eunomius] Thdt.*1Cor*.3:9(3.181); Gel.Cyz.*h.e*.2.16.2(M.85.1260C); orthodox refusal of term to Son τίς ἄρα ταύτην ὑμῖν τὴν μωρὰν καὶ καινὴν ἐπίνοιαν ὑπέβαλεν, ἵνα εἴπητε τὸν μὲν υἱὸν μόνον μόνος ὁ πατὴρ αὐτούργησε, τὰ δ' ἄλλα πάντα διὰ τοῦ υἱοῦ γέγονεν ὡς δι' ὑ.; Ath.*decr*.7 (p.6.28; M.25.'436'(428)B); *ib*.8(p.7.19; '437'(429)A); ἀσθένειαν περὶ τὸν θεὸν εἰσάγουσι οἱ ἄφρονες...ὅτι μὴ μόνος ἠδυνήθη ποιῆσαι, συνεργοῦ δὲ ἢ ὑ. χρείαν ἔσχε id.*Ar*.2.29(M.26.208B); εἰ...οὐκ ἐν τῷ θεὸς εἶναι τέλειος τὴν δόξαν κέκτηται, ἀλλ' ἐν τῷ ὑ. ἀκριβής, τί διοίσει τῶν λειτουργικῶν πνευμάτων, ἀμέμπτως τὸ ἔργον τῆς διακονίας ἐπιτελούντων; Bas.*Eun*.2.21(1.257C; M.29.620A); τὸν Χριστὸν αἴτιον πάντων γενόμενον, καὶ οὐδαμοῦ τὸ τοῦ ὑ. ὄνομα, οὐδὲ τὸ τοῦ διακόνου Chrys.*hom. 2.1 in Eph*.(11.10D); ὅτι κατὰ φύσιν δημιουργὸς ὁ υἱὸς μετὰ πατρός, ὡς ἐκ τῆς οὐσίας ὑπάρχων αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὥσπερ ὑ. παραλαμβανόμενος Cyr.*Jo*.1.5 tit.(4.43C); 'διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ'. καὶ ἵνα μή τις ὑπολάβῃ ὑ. εἶναι τοῦ πατρὸς τὸν υἱόν, εὑρὼν προσκείμενον τὸ διά, ἐπήγαγε 'τοῦ θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν' Thdt.*Gal*.1:1(3.360); and to H. Ghost ἵνα μή τις αὐτὸ ὑ. ὑπολάβῃ, ἀναγκαίως προστέθεικεν ὅτι κύριος τὸ πνεῦμα id.*2Cor*.3:17(3.306); id.*Ps*.57:6(1.986); τοῖς ὑ. λέγουσι τοῦ πατρὸς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἐνταῦθα πάλιν ὁ Παῦλος καιρίαν δίδωσι τὴν πληγήν *cat.Ac*.28:25(p.417.31).

***ὑπόφανσις**, ἡ, *suggestion* ψευδὴς ἡ...ὑ. τῆς πρώτης...προτάσεως Leont.H.*Nest*.1.1(M.86.1401D).

***ὑποφαντικός**, *significant*, Epiph.*anc*.36(p.46.5; M.43.81C).

ὑποφαρμάττω, *drug*, *doctor*; met., Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.26.4; M.45. 253C).

ὑπόφασις, ἡ, a *being half seen*; plur., ref. objects which are lower in the field of vision ἐντεῦθεν [sc. in a perspective drawing] ἐπιφάσεις καὶ ὑ. καὶ φάσεις σῴζονται, καὶ τὰ μὲν δοκεῖ προὔχειν, τὰ δὲ εἰσέχειν, τὰ δ' ἄλλως πως φαντάζεσθαι ἐν τῷ ὁμαλῷ καὶ λείῳ Clem.*str*.6.7(p.460.10; ὑποθέσεις M.9.277C).

ὑποφέρω, *bring down*, *bring*, of Devil ἀνθρώπους εἰς θάνατον ὑ. Clem.*prot*.1(p.8.12; M.8.64A); pass., *slip* εἰς...προδήλους ἐναντιότητας ὑ. Bas.*Eun*.1.5(1.213D; M.29.513C); φιλεγκλήμονες...ἐπιτωθάζουσι τοῖς ἄλλοις, εἰ δήπου συμβαίνοι παρολισθεῖν καὶ ὑ. Cyr.*Ps*.37:8(M.69. 960D); *bring under*, *subject*, c. dat., id.*Is*.1.4(2.96C); pass., id.*Ps*. 34:8(900B); id.*ador*.1(1.11D).

***ὑπόφημι**, s.v.l., *express* ὁ κάλαμος τὸ βασίλειον σκῆπτρον...ὑπέφησεν ‡Dion.Al.*fr.in Lc*.22:42(p.240.14, v.l. ὑπέφηνεν M.10.1592B).

ὑποφητεύ-ω, *be an interpreter*, *act as mouthpiece*, of Balaam ὑ. τῷ θείῳ θελήματι Gr.Nyss.*v.Mos*.(M.44.325C); ἀληθῶς ἐστι προφήτης,... ~ων τῷ πνεύματι id.*Apoll*.1(M.45.1125A); *interpret*, Gr.Thaum.*pan. Or*.15(p.33.17; M.10.1093B).

ὑποφήτης, ὁ, *interpreter*, *expounder* τοῦ προσκυνητοῦ νόμου ὑ. Const.ap.Ath.*apol.sec*.87(p.166.14; M.25.405B); Eus.*h.e*.10.4.23(M.20. 857C); γνήσιον ὑ. τοῦ πνεύματος Gr.Nyss.*laud.Bas*.(M.46.789C); ὑ. τοῦ ψεύδους Thdt.*1Tim*.4:2(3.659); ὑ. ... δαιμόνων Bas.Sel.*v.Thecl*. proem.(M.85.561B).

***ὑποφητικός**, *interpreting*, *communicating*, ref. order of archangels τοῖς δέ [sc. ἀγγέλοις κοινωνεῖ], ὅτι καὶ τῆς ὑ. ἐστι τάξεως Dion. Ar.*c.h*.9.2(M.3.257C); *ib*.12.2(293A); τῶν ἐσομένων τὰς ὑ. προαναρρήσεις id.*e.h*.3.3.4(M.3.429C); Mod.*dorm*.4(M.86.3289A).

***ὑποφητικῶς**, *so as to interpret*, Dion.Ar.*c.h*.4.2(M.3.180B); Mod. *dorm*.9(M.86.3301A).

ὑποφθέγγομαι, *speak quietly*, *suggest*; of Father speaking to men through Son, Eus.*e.th*.2.22(p.132.13; M.24.957D); of H. Ghost, Cyr.H.*catech*.16.20; *mutter*, Philost.*h.e*.3.11(p.41.26; M.65.497B).

ὑποφθείρω, *corrupt gradually* or *secretly*, Or.*schol.in Cant*.8:6(M. 17.285C); ὑ. ἀπὸ τῆς ὀρθῆς πίστεως Epiph.*haer*.69.3(p.155.7; M.42. 208B); pass., *be disordered*; of the stomach, Gr.Nyss.*hom.opif*.13.15 (M.44.173A).

ὑποφλεγμαίνω, *be somewhat inflamed*, met. ὁ τοῦ βασιλέως θυμὸς ὑπεφλέγμαινεν Thphyl.*exc.Rom*.3(p.223.19; M.113.929D).

ὑποφορά, ἡ, a *bringing down*, Cyr.*ador*.7(1.244D).

ὑπόφορος, *subject to tribute, subject, T.Jud.*7.8(v.l. ὑποσπόνδους); Eus.*h.e.*1.6.6(M.20.88B); of Christ ὁ κριτὴς τοῦ παντὸς ὑ. τοῖς δυναστεύουσι γίνεται Gr.Nyss.*beat.*1(M.44.1201B); fig. γαστρίμαργος μοναχός, κοιλίας ὑ. Nil.*spir.mal.*2(M.79.1145C).

***ὑποφραστήρ,** ὁ, *expounder*, Gr.Naz.*carm.*2.2(poem.)7.131(M.37.1561A).

***ὑπόφρουρος,** *under garrison*, Proc.G.*2Reg.*7:14(M.87.1132D).

***ὑποφύωσις,** ἡ, *gradual growth*, Or.*schol.in Lc.*17:12f.(M.17.365C).

ὑποφων-έω, 1. *sing in answer, respond, T.Job* 31(p.122.25); *ib.*33(p.124.10); ὑ. τὸ ἀμὴν ὁ λαϊκός Chrys.*hom.35.3 in 1Cor.*(10.325E); ~ουμένης εὐχῆς Thdr.Stud.*epp.*2.115(M.99.1648C); **2.** *cheer on* a contestant, c. acc., Gr.Nyss.*v.Mos.*1(M.44.300A); c. dat., id.*Eun.*2(2 p.387.21; M.45.569B); pass., ‡Caes.Naz.*dial.*29(M.38.889); **3.** *say quietly, hint, suggest* αἰνιγματωδῶς ἡμῖν ~οῦντος τοῦ πράγματος, ὡς... Cyr.*ador.*2(1.78E); *ib.*7(220A); *ib.*14(511D).

***ὑποφώνημα,** τό, *shout of encouragement*, Bas.*ep.*222(3.335A; M.32.817C).

ὑποφώνησις, ἡ, *shouting of encouragement*, Bas.*hom.*12.14(2.110D; M.31.417A); Gr.Naz.*ep.*18(M.37.52C); Gr.Nyss.*Eun.*2(2 p.387.26; M.45.569B); *exhortation, M.Thdot.*1 9(p.671.1); τῆς τοῦ νόμου ὑ. *Const.App.*7.33.3; *cry* (liturg.) ἐφ' ἑκάστῳ ἀναγνώσματι τῆς εἰρήνης ὑ. Max.*myst.*12(M.91.689D).

***ὑποφωνητής,** ὁ, *one who sings in response*; met., *humble follower*, ‡Ign.*Philad.*5.

ὑποχάλασις, ἡ, *letting down, lowering*, ‡Just.*qu.et resp.*29(M.6.1277B).

ὑποχαλ-άω, 1. *slacken a little, lower, relax* χεῖρας...ὑ. [i.e. after prayer] Evagr.Pont.*or.*106(M.79.1189D); ὑ. τῆς ὀργῆς *cat.Jo.*7:35(p.268.20); pass., ‡Ath.*syntag.*5.9(p.125; M.28.841C); *be slack, lax, abandoned*, Epiph.*haer.*75.1(p.333.15; M.42.504B); **2.** *yield* βαρβάρῳ φρονήματι ἥκιστα ~ῶν Men.*exc.Rom.*5(p.189.22; M.113.880B).

ὑποχαράσσω, *carve out underneath*, Gr.Nyss.*ordin.*(M.46.545A); *trace for a pattern* τὰ πρῶτα στοιχεῖα...παιδίοις ὑ. id.*Eun.*1(1 p.36.20; M.45.264C).

***ὑποχαρίζομαι,** perf. ptcpl. as adj., *attractive, Chron.Pasch.*p.312(M.92.793D).

ὑποχάσκω, *gape below*, Nil.*Magn.*9(M.79.981B).

ὑποχαυνόω, *relax, slacken*, Bas.*ep.*45(3.133E; M.32.365C); Gr.Nyss.*v.Gr.Thaum.*(M.46.908B); Cyr.*Jo.*3.4(4.289D).

***ὑποχειμάζω,** pass., *be tempest-tossed*; met., Cyr.*Jo.*11.9(4.983C).

ὑποχείριος, *under* one's *hand* or *control, under command, subject*, of men δαίμοσιν ὑ. γεγόνατε *Hom.Clem.*10.25; of demons to God, Gr.Nyss.*v.Gr.Thaum.*(M.46.917A); c. genit., Epiph.*haer.*28.6(p.318.21; M.41.384D); neut. as subst., *body of men under* one's *command*, Gr.Nyss.*v.Gr.Thaum.*(913D); of Son (Eunomian) ὡς μέρος τῆς...ὑ. φύσεως καὶ τὸν υἱὸν ποιῆσαι id.*Eun.*2(2 p.359.20; M.45.537C); of H. Ghost, id.*Maced.*16(M.45.1320D).

***ὑποχειριότης,** ἡ, *subordination*; of clergy to bishop, Procl.CP *ep.*13(p.67 32; M.65.881B).

***ὑποχερσόω,** *make solid ground beneath*, Gr.Nyss.*or.catech.*23(p.88.3; M.45.61C).

***ὑποχλωρίζω,** *be pale*, Or.*comm.in Mt.*10.7(p.8.18; M.13.852A).

ὑποχορηγέω, *supply*, Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.34.18; M.45.261C).

ὑποχρεμετίζω, *neigh in response*, Cyr.*Am.*3(3.317A,B).

ὑπόχρεως, *indebted*; hence *dependent* upon ὥσπερ ὑ. υἱὸς πατρί, οὕτω καὶ πᾶς διάκονος ἐπισκόπῳ *Const.App.*2.30.2.

***ὑποχρόνιος,** *subject to time, within time* ἀρχὴν ὑ. δείκνυσιν ἡ κατὰ σάρκα γέννησις [sc. Χριστοῦ] Thdot.Anc.*hom.BMV et Sym.*4(M.77.1393D).

ὑπόχρονος, = foreg., Leont.H.*Nest.*4.4(M.86.1660B); of incarnate Christ, *ib.*2.23(1584Dff.); Jo.D.*haer.Nest.*17(M.95.196D).

***ὑποχρόνως,** *in subjection to time*, of Christ's human nature κατὰ τὸ εἶναι ὑ. Leont.H.*Nest.*4.3(M.86.1657C).

***ὑποχρυσίζω,** *have a golden tinge* ὑ.... κατὰ τὴν κόμην Gr.Nyss.*Eun.*2(2 p.360.2; M.45.537D).

***ὑποχώννυμι,** *cover with a heap of earth*, Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.429A).

ὑποχωρητικός, *inclined to withdraw, retiring*, Gr.Naz.*or.*36.3(M.36.268C).

ὑποψάλλω, 1. *sing in response*, of congregational singing of refrain between verses of psalms ὑ. ... τὸ ἀλληλούϊα *A.Mt.*B 25(p.254.9); τοὺς τοῦ Δαυὶδ ψαλλέτω ὕμνους, καὶ ὁ λαὸς τὰ ἀκροστίχια ὑ. *Const.App.*2.57.6; Chrys.*exp.in Ps.*144:1(5.466E); id.*hom.36.5 in 1Cor.*(10.340B); **2.** *sing* καλὸν ἐπιτάφιον αὐτῷ ὁ Δαυὶδ ὑ. id.*exp.in Ps.*3:1(5.5C); Thdt.*h.rel.*3(3.1137).

***ὑπόψαλμα,** τό, *chanted response*; of words of a psalm sung as refrain between verses, Gr.Nyss.*ordin.*(M.46.552B).

ὑποψελ(λ)ίζω, *lisp* or *stammer a little, Libell.*ap.CSyr.*act.*(p.108.13; H.2.1392A); met., ὑποψελίζων [sc. Law] ἡμῖν τὸ τῷ θεῷ δοκοῦν Cyr.*Ps.*48:1(M.69.1068C).

ὑποψεύδω, pass., *be devised falsely*, Bas.Sel.*or.*6.3(M.85.97A).

***ὑποψηφίζομαι,** *be a candidate for election*, Gr.Nyss.*v.Gr.Thaum.*(M.46.933D).

***ὑποψήφιος,** = sq.; Soz.*h.e.*2.20.1(M.67.984C); of a bishop-elect, *Euchol.*(p.252).

***ὑπόψηφος, 1.** *liable for election* τοὺς ὑ. τῇ βασιλείᾳ Synes.*provid.*1.6(p.74.4; M.66.1221A); as bishop, Socr.*h.e.*4.29.2(M.67.541B); *ib.*5.5.6(572A); Soz.*h.e.*6.23.1(M.67.1348B); **2.** *under trial*, ‡Chrys.*prov.*4(2.765B).

***ὑποψιάομαι,** *fear*, Ephr.3.162D.

ὑποψιθυρίζω, *whisper softly*, Gr.Naz.*ep.*11(M.37.41B); Synes.*ep.*79(M.66.1445C); Isid.Pel.*epp.*1.275(M.78.345A).

***ὕποψιν,** for ὑπ' ὄψιν, Thdr.Heracl.*Is.*63:11(M.18.1369B).

***ὑποψυχία,** ἡ, *coldness*; of the affections, Dor.*doct.*20(M.88.1812B).

***ὑποψυχραίνω,** pass., *be somewhat cold*, met. οἱ πρὸς τὸν ἅγιον ὑποψυχρανθέντες Niceph.Ur.*v.Sym.*139(M.86.3116B).

ὑπόψυχρος, *rather cold, lukewarm*, ‡Ath.*occurs.*18(M.28.996D); †Leont.B.*sect.*9(M.86.1257C).

ὑποψύχω, pass., *become somewhat cold, cool off*, ref. Origenist theory of soul ψυχὰς...ὑποψυγείσας μὲν τῆς τοῦ θεοῦ ἀγάπης, ἐντεῦθεν δὲ ψυχὰς ὀνομασθείσας Thdr.Scyth.*libell.*1(M.86.233B).

ὑπτιάζω, *behave arrogantly*, †Bas.*Is.*123(1.465B; M.30.320A).

ὑπτιόω, 1. *make supine, sluggish*; met., Tit.Bost.*Man.*2.15(M.18.1164A); Isid.Pel.*epp.*1.345(M.78.378C); pass., *be sluggish*, Cyr.*Is.*2.5(2.321B); Jo.Carp.*cap.*43(M.85.1845); ‡Meth.*Sym.et Ann.*11(M.18.376C); **2.** pass., *be elated, puffed up*, Jo.Mal.*chron.*6 p.153(M.97.253B); *ib.*7 p.190(301A); *ib.*9 p.224(349A).

ὑπτίως, 1. *backwards*, Geo.Pis.*hex.*396(M.92.1464A); **2.** *supinely*; met., *sluggishly*; comp., Chrys.*hom.21.2 in Heb.*(12.195D).

ὑπτίωσις, ἡ, *supineness*, moral *sluggishness*, Cyr.*Is.*4.2(2.590D).

***ὑπτιωτέον,** *one must be supine, sluggish*; met., Cyr.*Jo.*6(4.572B).

ὑπωπιάζω, (often confused with ὑποπιάζω and ὑποπιέζω), *strike under the eye*; met., *bruise, mortify*, ref. 1Cor.9:27, Epiph.*haer.*64.71(p.519.8; M.41.1196C); Chrys.*hom.33.4 in Heb.*(12.309B, vv.ll. ὑποπιάζω, ὑποπιέζω); Thdt.*h.rel.*proem.(3.1103); ὑ. τὰ μέλη ἡμῶν ἀπὸ παντὸς πράγματος νεκροῦ Esaias *or.*25.18(p.171; cf.M.40.1186C); cf. οὐκ ἀνέχομαι, ἀλλὰ καταστέλλω καὶ ὑποτάττω μετὰ πολλῶν τῶν ἱδρώτων αὐτήν [sc. ἐπιθυμίαν]. ... οὐκ εἶπεν, ἀναιρῶ οὐδὲ κολάζω· οὐδὲ γὰρ ἐχθρὰ ἡ σάρξ· ἀλλ' ὑ., ὃ δεσπότου ἐστίν, οὐ πολεμίου Chrys.*hom.23.2 in 1Cor.*(10.202C); ἡ φιλοπονία καὶ ἡ ἐγκράτεια ἐμὲ μὲν ῥώννυσι, τὸν δὲ ἀνταγωνιστὴν καταβάλλει Thdt.*1Cor.*9:27(3.225); οὐκ ἀφίημι, φησί, τῇ γαστρὶ καὶ τῷ σώματι τὰς ἡνίας, ἀλλὰ περισφίγγω αὐτὸ καὶ ὑποτάσσω *cat.1Cor.*9:27(p.183.29); ref. acceptance of a reprimand, Nil.*Magn.*40(M.79.1017C).

ὑπωπιασμός, ὁ, *mortification*, of the body, ref. 1Cor.9:27 μετὰ... σεμνότητος ἐσθίουσι...διὰ τοῦ ὑ. τῆς σαρκός Ephr.2.128C; ὁ ὑ. τοῦ σώματος...ὑπὸ τῆς ἐγκρατείας Bas.*reg.fus.*16.1(2.358B; M.31.957B); *ib.*37.1(382A; M.1009C); ἀποχὴν τῶν βρωμάτων...διὰ τοῦ ὑ. τῆς σαρκὸς τὸν ἁγιασμὸν κατορθοῦσαν †Bas.*Is.*31(1.404D; M.30.180C); Gr.Naz.*or.*32.19(M.36.196C).

ὑπώπιον, τό, **1.** *bruise*, met. ὑ. τῶν κακῶν Mac.Mgn.*apocr.*2.51(p.44.4); *ib.*3.9(p.70.20); **2.** *disgrace*, *ib.*2.19(p.35.7); *ib.*3.12(p.83.15); **3.** neut. plur., ? as adv., *before the eyes* τὴν παρ' αὐτοῖς μαθήτειαν λαβόντες ὑ. Nil.*Magn.*64(M.79.1056C).

ὕσσωπος, ἡ (-πον, τό), *hyssop*; in gen., symbol of healing ἐντέταλται...περιτιθέναι τὸ ἔριον τὸ κόκκινον ἐπὶ ξύλον...καὶ τὸ ὕ., καὶ οὕτως ῥαντίζειν τὰ παιδία καθ' ἕνα τὸν λαόν...διατί δὲ ἅμα τὸ ἔριον καὶ τὸ ὕ.; ὅτι ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ [sc. Χριστοῦ] ἡμέραι ἔσονται πονηραὶ καὶ ῥυπαραί, ἐν αἷς ἡμεῖς σωθησόμεθα· ὅτι ὁ ἀλγῶν σάρκα διὰ τοῦ ῥύπου τοῦ ὕ. ἰᾶται *Barn.*8.1ff.; of baptismal cleansing τοὺς μέλλοντας ὑσσώπῳ ῥαντίζεσθαι, καὶ καθαρίζεσθαι ὕ. τῷ νοητῷ, καὶ τῇ δυνάμει τοῦ κατὰ τὸ πάθος ὕ. καὶ καλάμῳ ποτισθέντος Cyr.H.*catech.*3.1; exeg. Ps.50:9, connected with Ex.12:22 as type of Passion, Thdt.*Ps.*50:9(1.939); ὕ. τὴν τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐνέργειαν ἀφομοιοῖ Cyr.*Ps.*50:9(M.69.1096C,D); exeg. Jo.19:29 οὕτως αὐτὸν ἐπότιζον, ὡς τοῖς καταδίκοις αὐτὸ προσφέρονται, ἐπεὶ καὶ τὸ ὕ. διὰ τοῦτο πρόσκειται Chrys.*hom.85.2 in Jo.*(8.507B); ref. harmonization with parallel passages οἱ μὲν καλάμῳ περιθέντες τὸν σπόγγον, οἱ δὲ τῷ ξύλῳ τῆς καλουμένης ὕ., βοτάνης δὲ εἶδος ἡ ὕ. Cyr.*Jo.*12(4.1067E); symbol of healing through Resurrection, ‡Dion.Al.*fr.in Lc.*22:42(p.240.14; M.10.1592B); exeg. Heb.9:19 διὰ τί τῷ ὕ.; πυκνόν ἐστι καὶ κρατητικόν Chrys.*hom.16.2*

in Heb.(12.159B); τύπος ἦν…τῆς τοῦ θείου πνεύματος χάριτος, ἡ τοῦ ὑ. θερμότης Thdt.*Heb.*9: 18ff.(3.602).

ὑστέρα, ἡ, *womb*; name given by Cainites to maker of Universe, Epiph.*haer.*38.1(p.63.15; M.41.656B); cf.Iren.*haer.*1.31.2(M.7.705A).

***ὑστερεύω,** *be later* than, c. genit., Didym.*Trin.*1.15(M.39.328B).

ὑστερ-έω, 1. *be behind, occur later; delay* εἴ τις ~ησεν εἰς τὴν ἐννάτην ‡Chrys.*pasch.*1(8.250A); **2.** *fall short, be wanting,* Clem.*str.*4.13(p.287.26; M.8.1297B); med., Just.*dial.*82.1(M.6.669B); *fall short of* μηδεὶς ~είτω τῆς κλήσεως ‡Meth.*palm.*1(M.18.384B); **3.** *be in need, Did.*11.12; med., *Barn.*10.3; Herm.*vis.*3.9.2; *be in need of, lack*; c. genit., Clem.*ecl.*12(p.139.29; M.9.704B); cf. ~ηθεὶς τοῖς ὀψωνίοις Hipp.*Dan.*4.46.4; **4.** *make to fail of* οὐχ ~ησάς με ἐκ τῆς ἐπιθυμίας μου Gr.Nyss.*v.Macr.*(M.46.977A, v.l. ἐστέρησας p.389.12); *take away* τούτῳ τῷ Ἔβερ θεὸς οὐχ ~ησε τὴν ἀρχαίαν φωνήν Jo.Mal.*chron.*1 p.12(M.97.76B).

ὑστέρημα, τό, *deficiency, lack*; **1.** in gen., *T.Benj.*11.5; *1Clem.*38.2; *shortcoming,* Herm.*vis.*3.2.2; **2.** Gnost., ref. abortive passion of Sophia, Iren.*haer.*1.14.1(M.7.593A); τὸν…μόνον θεὸν παντοκράτορα…ἐξ ὑ., καὶ αὐτοῦ ἐξ ἄλλου ὑ. γεγονότος, προβεβλῆσθαι λέγοντες· ὥστε …εἶναι αὐτὸν προβολὴν τρίτου ὑ. *ib.*1.16.3(636A); τὴν δυοδεκάδα περὶ ἣν καὶ τὸ μυστήριον τοῦ πάθους τοῦ ὑ. γεγονέναι, ἐξ οὗ πάθους τὰ βλεπόμενα κατεσκευάσθαι θέλουσιν *ib.*1.18.4(648B); of region outside Pleroma, Clem.*exc.Thdot.*22(p.114.14; M.9.669B); καλεῖται Ὅρος μὲν οὗτος, ὅτι ἀφορίζει ἀπὸ τοῦ πληρώματος ἔξω τὸ ὑ. Hipp.*haer.*6.31(p.159.13; M.16.3242A); τῷ Δημιουργῷ ἄνω τῷ ἐν ὑ. γεγονότι Epiph.*haer.*36.2(p.46.10; M.41.636A); as name of aeon, *ib.*31.4(p.388.1; 480A); **3.** exeg. Col.1:24 ἀνταναπληρῶ, φησί, τὰ ὑ. τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ…δοκεῖ μὲν μέγα εἶναι ὅπερ ἐφθέγξατο, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀπονοίας…ἀλλὰ καὶ πολλῆς φιλοστοργίας τῆς περὶ τὸν Χριστόν· οὐ γὰρ βούλεται αὐτοῦ εἶναι, ἀλλ' ἐκείνου τὰ πάθη, τούτους οἰκειῶσαι αὐτῷ βουλόμενος. καὶ ἃ ἐγὼ πάσχω, δι' ἐκεῖνον πάσχω, φησίν· ὥστε μὴ ἐμοὶ χάριν ὁμολογεῖτε, ἀλλ' ἐκείνῳ· αὐτὸς γὰρ πάσχει ταῦτα Chrys.*hom.* *4.2 in Col.*(11.352C); cf. τί δὲ ἦν τὸ προσλεῖπον; τὸ μαθόντας ὑμᾶς τίνα ἐστὶν τὰ ὑπὲρ ὑμῶν κατορθωθέντα παρ' αὐτοῦ, δέξασθαι τὴν περὶ αὐτῶν ἐπαγγελίαν. τοῦτο δὲ ἄνευ…θλίψεων γενέσθαι οὐδαμῶς οἷόν τε ἦν· ὑπὲρ δὴ τούτων πάσχω, περιϊὼν καὶ κηρύττων…ὥστε ὑμᾶς…τὴν πρὸς αὐτὸν οἰκείωσιν δέξασθαι Thdr.Mops.*Col.*1:24(p.279.24; M.66.929A); Χριστὸς τὸν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας κατεδέξατο θάνατον…καὶ ὁ…ἀπόστολος ὡσαύτως ὑπὲρ αὐτῆς ὑπέστη τὰ…παθήματα…ἀνταναπληροῦν δὲ ἔφη τὰ ὑ. … ὡς τὸ λειπόμενον πληρῶν. … ἐλείπετο δὲ τὸ κηρῦξαι τοῖς ἔθνεσιν Thdt.*Col.*1:24(3.481).

ὑστέρησις, ἡ, *deficiency, want,* Herm.*sim.*6.3.4; Serg.*Olymp.*1.12(p.418.20); *defect, failure,* Bas.*renunt.*10(2.211B; M.31.648A).

***ὑστερινός,** *last-born, youngest,* Barth.Edess.*Agar.*(M.104.1421D).

***ὑστεροβουλέω,** *deliberate after the event,* Cyr.*Jo.*5.3(4.499B); *ib.*6.1(594C); id.*Juln.*8(6².286A).

ὑστεροβουλία, ἡ, *deliberation after the event, second thoughts, change of mind,* Gr.Naz.*or.*40:24(M.36.392C); Gr.Nyss.*virg.*3(p.256.24; M.46.325B); Cyr.*Juln.*9(6².309C).

ὑστερογενής, *later in origin* τὴν ψυχὴν οὐκ ἀξιώσω ποτὲ σώματος ὑστερογενῆ νομίζειν Synes.*ep.*105(M.66.1485B); of Christ in rel. to Moses πρεσβύτερος μὲν…κατὰ τὴν θεότητα· ὑστερογενέστερος δὲ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα †Cyr.*coll.VT*(6¹.8D; M.77.1188A).

***ὑστεροδόμιον, τό,** *top part of a house, gable,* Cyr.*ador.*8(1.284E); met., of belief in Christ as God, ref. Jo.3:16 κορωνίδα…καὶ ὑ. τῶν ἰδίων ἡμῖν ἐποιήσατο συγγραμμάτων id.*dial.Trin.*4(5¹.507A; M.75.864D).

***ὑστερομέσως,** *with the natural order reversed,* so that what should come last in a sentence or paragraph comes in the middle, Didym.*Trin.*3.31(M.39.953B).

***ὑστερόμητις,** *wise after the event,* Nonn.*par.Jo.*20:28(M.43.913B).

ὑστερόπρωτος, *in inverted order,* Hipp.*Dan.*1.5.3(M.10.689A).

***ὑστεροπρώτως,** *with the natural order reversed,* so that words which should come second in a sentence come first, Didym.*Trin.*1.32(M.39.428C).

***ὑστεροστάτης, ὁ,** *member of the lowest grade* in a monastery, Thdr.Stud.*iamb.*13(M.99.1785A).

***ὑστεροτόκια, τά,** *rights of the younger son,* opp. πρωτοτόκια, Leont.H.*Nest.*3.9(M.86.1641B).

***ὑστεροφεγγής,** *shining later,* Synes.*hymn.*4.215(p.32; M.66.1607).

ὑστερόφωνος, *sounding afterwards,* Gr.Naz.*carm.*1.2.29.153(M.37.895A); *ib.*2.2(poem.)3.209(1495A); neut. as subst., *after-sound,* Germ.CP *or.*2(M.98.281C).

***ὑστεροχρονέω,** *be subsequent in time,* Clem.*str.*8.9(p.99.9; M.9.597A).

***ὑφαδρύνομαι,** *become mature,* Nil.*exerc.*52(M.79.784B).

ὑφαίρεσις, ἡ, 1. *purloining, pilfering,* met. παρὰ…τῆς ἁμαρτίας εἴσοδον, ἐνώπιον τις ὑ. ἦν ἡ τοῦ παρακοῦσαι τῆς ἐντολῆς συμβουλή Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.396D); **2.** *withdrawal, subtraction* σοφῶς ὑπαλλάττων ἡμᾶς ταῖς κατὰ μικρὸν ὑ., καὶ μετάγων ἐπὶ τὸ εὐαγγέλιον Gr.Naz.*or.*45.12(M.36.640B); παραδοθείσης τῆς πίστεως οὔτε ὑ. … οὔτε προσθήκην ποιούμεθα Gr.Nyss.*Eun.*2(2 p.297.20; M.45.468C); μηδὲ μιᾶς γενομένης προσθήκης τῇ…τριάδι, ἢ ὑ., ἐκ τῆς τοῦ λόγου σαρκώσεως Max.*ep.*12(M.91.468D).

ὑφαιρ-έω, 1. *subtract,* Hipp.*haer.*6.52(p.186.8; M.16.3286A); ‡Ath.*dial.Trin.*3.11(M.28.1220B); **2.** med., *refuse* διαδέχεσθαι πενίας…~οῦνται πάντες Just.*1apol.*12.8(M.6.544B).

***ὑφάλλομαι,** *escape from* ὑ. θάνατον Cyr.*glaph.Ex.*2(1.290C).

ὕφαλος, *clandestine,* Sophr.H.*carm.*1.102(M.87.3737B); *abstruse,* Thdt.*affect.*8(p.195.4; 4.898).

***ὑφανσία, ἡ,** *weaving,* Thdr.Stud.*poen.*1.110(M.99.1748C).

ὑφάπτω, *give light from underneath*; of candles in church compared with stars in heavens, ‡Sophr.H.*liturg.*3(M.87.3984C).

***ὑφαρπαγή, ἡ,** *leading astray, deception*; esp. in argument or doctrine, Ath.*Ar.*3.59(M.26.448A); τοῦ καθ' ὑφαρπαγὴν αὐτῷ προληφθέντος λόγου Bas.*Eun.*1.5(1.216D; M.29.520B); Gr.Nyss.*ep.*16(M.46.1056C); Max.*opusc.*(M.91.181A).

ὑφαρπάζω, *lead astray, mislead,* Alex.Al.*ep.Alex.*1(p.19; M.18.548B); Const.ap.Thdt.*h.e.*1.20.7(3.799); Ath.*ep.Aeg.Lib.*8(M.25.556A).

ὑφεδρία, ἡ, *lower seat,* Gr.Naz.*or.*4.111(M.35.648B); met., *subordinate ministry, ib.*43.27(M.36.533B).

***ὑφεδριάομαι,** *be seated below,* Gr.Naz.*carm.*2.1.16.9(M.37.1255A).

***ὑφεί,** v. *ὑφή.

***ὑφειλμός, ὁ,** *subtraction,* †Gregent.*leg.Hom.*57(M.86.612C).

***ὑφερμηνευτής, ὁ,** *interpreter,* Eus.*v.C.*4.32(p.129.33; M.20.1181A); met., id.*l.C.*11(p.225.16; M.20.1377C).

***ὑφερμηνεύω,** *interpret,* Eus.*v.C.*3.13(p.83.13; M.20.1069B); id.*Hierocl.*21(M.22.828B); id.*p.e.*11.10(M.21.873C, v.l. ἑφ- 527C); abs., ref. a dream, id.*h.e.*4.15.10(M.20.345C).

ὕφεσις, ἡ, *letting down, slackening*; **1.** met., *falling short, defect* τὸ ἀγέννητον οὐχὶ ἐπίτασίς ἐστι τοῦ γεννητοῦ· οὐδὲ μὴν τὸ γεννητὸν ὕ. τίς ἐστι τοῦ ἀγεννήτου Bas.*Eun.*2.28(1.264E; M.29.637A); Gr.Nyss.*Eun.*12(2 p.294.14; M.45.908B); ὑ. καὶ ἐπιτάσεως…τὸ μέσον ἀπολαβὼν τὴν ἀρετὴν ἐκ τῆς κακίας διέκρινε id.*virg.*8(p.283.1; M.46.353B); υἱὸν…ὡς ἐν ὑ. τυχὸν [l. τυχόντα] τῆς πρὸς τὸν πατέρα ἰσότητος, καθὸ πέφυκεν ἄνθρωπος Cyr.*ador.*10(1.334E); **2.** *inferiority* within Trin.; denied, Gr.Naz.*or.*31.9(p.156.1; M.36.141D); Didym.*Trin.*2.2(M.39.460C); as taught by Eun. οὐσίας…πηλικότητι καὶ ἀξιωμάτων ὑφέσει διαφερούσας Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.87.1; 317D); ἐν ὁμοειδεῖ μέν, ὑφειμένῳ δὲ φωτὶ νοεῖν τὸν υἱόν, μὴ τὴν οὐσίαν ἐξαλλάττοντας, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπερβεβληκὸς καὶ ἐν ὑ. θεωροῦντας †Apoll.*ep.Bas.*2(M.32.1104C); **3.** *low estate*; of man contrasted with heavenly powers, Nil.*epp.*2.188(M.79.297C); Dion.Ar.*c.h.*7.1(M.3.205D); assumed by Christ, Cyr.*Pulch.*10(p.33.20; 5².139A); id.*ador.*9(1.306E); *lowliness* of Christ on earth, id.*Is.*3.5(2.536E); **4.** *moderation* in behaviour, *modesty,* Gr.Naz.*ep.*53(M.37.109B); *restraint* in speech, Chrys.*hom.23.4 in 1Cor.*(10.600C); **5.** of numbers, *lowering,* Cyr.*ador.*17(1.627C).

***ὑφεστώτως,** *in actual existence, in actual fact* τὰ ἐν αὐτῷ [sc. Χριστῷ] ὑ. ὄντα ὁμολογεῖν, οὐκ ἔστι πρὸ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν αὐτῷ Leont.H.*monoph.*58(M.86.1801B).

***ὑφεύρεμα, τό,** f.l. for ἐφεύρημα, Epiph.*haer.*proem.2(M.41.176A).

***ὑφή (ὑφεί, ὕφη, ὕφι),** = οἰφεί, *ephah,* a Hebr. measure, Epiph.*mens.*24(M.43.281A); ὕφη *ib.*21(272B); ὕφι Gr.Nyss.*Eun.*12(1 p.283.18; M.45.992B); ὑφεί Thdt.*qu.*59 *in 1Reg.*(1.394).

ὑφή, ἡ, *web*; met., *course*; of a letter, Chrys.*hom.in Philm.*proem.(11.774B); ὑ. τῶν νοημάτων Sever.*Gal.*4:23f.(p.302.19); Euthal.Diac.*epp.Paul.*(M.85.701A).

ὑφήγησις, ἡ, 1. *leading, guidance* τοῖς μὴ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς σαρκὸς περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πνεύματος καὶ τὴν ὑ. Meth.*res.*2.8(p.345.2; M.41.1176C); of God ταῖς σαῖς ὑ. ἐνεστησάμην σωτηριώδη πράγματα Eus.*v.C.*2.55(p.63.28; M.20.1029C); ἐπιστολὰς …Παῦλος…ἐπέστειλε καθ' ὑφήγησιν τοῦ ἁγίου πνεύματος *Const.App.*2.57.7; **2.** *teaching, Hom.Clem.*11.20; ἀρετῆς τὴν ὑ. Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.340D); κατὰ τὴν ὑ. τοῦ διδασκάλου Isid.Pel.*epp.*2.251(M.78.688D); **3.** *exposition,* Eus.*h.e.*2.18.1(M.20.184C); Gr.Nyss.*hom.2 in Cant.*(M.44.788C); **4.** *interpretation, explanation,* Or.*Jo.*20.10(p.337.29; M.14.592C); Thdt.*Ps.*51:1(1.946); **5.** *narration,* Eus.*p.e.*11.4(512C; M.21.849C); Epiph.*haer.*30.9(p.344.22; M.41.420D); of a play, *plot* οὐκ ὢν βασιλεύς, ἀλλὰ σχῆμα ἔχων διὰ τῆς ὑ. Chrys.*Laz.*6.5(1.780C).

ὑφήλιος, *under the sun*; ἡ ὑ. *the world,* Ath.*inc.*14.3(M.25.121A); Mac.Mgn.*apocr.*3.4(p.57.8); Cyr.*Ps.*67:18(M.69.1152B).

***ὑφήμερος,** *over-polite, obsequious,* Cosm.Mel.*schol.*(M.38.531) in Gr.Naz.*carm.*2.1.44.36.

***ὑφήνιος**, *under control, subject*, Max.*ep.*11(M.91.457D); Jo.D. *hom.*11.6(M.96.768D).

***ὗφι**, v. *ὑφή.

ὑφιζάν-ω, **1.** *sink*; of the skin in starvation, *sag*, Chrys.*Thdr.*1. 14(1.22B); met., of Christ, ref. Jo.5:19 ὡς ἠρέμα μὲν ∼ει τὸ τῷ μονογενεῖ πρέπον ἀξίωμα, ἀναβαίνει δὲ τὴν ἀνθρώπου φύσιν Cyr.*Jo.*2.6 (4.215A); **2.** *be lower* than, *inferior* to, of angels ὑ. τοῦ ἀκτίστου πνεύματος Didym.*Trin.*2.4(M.39.481B); of Christ ∼ων τι βραχὺ τοῦ ἐν δόξῃ θεοπρεποῦς, ὡς ἄνθρωπος Cyr.*inc.unigen.*(5[1].698C).

ὑφίζησις, ἡ, **1.** *sinking*, Cyr.*glaph.Gen.*2(1.40B); **2.** *inferiority* ἐν ὑπεροχῇ τριάδος...ὁ...θεὸς λόγος· ἐν ὑ. δὲ τὸ ἀνθρώπινον *ib.*6(187A).

ὑφίζω, = ὑφιζάνω; τὰ ὑφιζηκότα *inferior things*, Cyr.*Juln.*2(6[2].68E).

ὑφιστάω, = sq.; participial form ὑφιστῶσα (? for ὑφιστᾶσα, but cf. vv.ll.): τῆς μὲν νοητῆς φύσεως τὰς νοητὰς ὑφιστώσης δυνάμεις Gr. Nyss.*hom.opif.*24.2(M.44.213B; v.l. ὑφεστώσης); ἐπακολουθοῦσαν πρὸς τὴν τῶν ὄντων ὑπόστασιν τὴν ὑφιστῶσαν τὰ πάντα δύναμιν id. *Eun.*1(1 p.135.24, v.l. ὑφεστῶσαν; M.45.373C).

ὑφίστημι, **A.** trans.; **1.** *place* or *set under*; *lay as a foundation* τῶν ὄντων ἁπάντων πρῶτον ὑφίστησι αὐτοῦ γέννημα τὴν πρωτότοκον σοφίαν Eus.*d.e.*4.1(p.15.31; M.22.253A); **2.** *support, uphold* θεὸς...ἐν ἀρχῇ ...κατὰ μὲν τὴν μηδέπω γεγενημένην ποίησιν μόνος ἦν· καθὸ δὲ πᾶσα δύναμις ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων [αὐτὸς ὑπόστασις] ἦν σὺν αὐτῷ, τὰ πάντα σὺν αὐτῷ διὰ λογικῆς δυνάμεως αὐτὸς [καὶ ὁ λόγος, ὃς ἦν ἐν αὐτῷ] ὑπέστησεν Tat.*orat.*5(p.5.21; M.6.813C); Christ ὑποστήσαντα ἰδίῳ θελήματι ἄτρεπτον καὶ ἀναλλοίωτον κτίσμα τοῦ θεοῦ τέλειον, ἀλλ' οὐχ ὡς ἓν τῶν κτισμάτων Ar.*ep.Alex.*ap.Ath.*syn.*16(p.243.33; M.26. 709A); **3.** *take up*, of Christ ὅλον τὸ Ἀδαμιαῖον φύραμα ἐν ἑαυτῷ ὑποστήσαντι Germ.CP *or.*2(M.98.261C); **4.** *institute, set up, introduce* ὁ θεὸς...φῶς δεύτερον κατὰ πάντα ἑαυτῷ ἀφωμοιωμένον ὑπεστήσατο Eus.*d.e.*4.3(p.153.16; M.22.256B); πρὸς ἡδονὴν σαρκὸς κατέσεισεν ὁ διάβολος, δι' ἧς ὑποστήσας τὸν θάνατον Thdt.*pental.*(5.131); **5.** ? *prick up* τὸ οὖς ὑποστήσαντες Cyr.*ador.*6(1.209D); **6.** *give substance to, cause to subsist* or *exist, make*; in gen. οὐδὲ γὰρ ὑπέστησέν τις ἐν αὐτῷ πατὴρ τὴν πονηρίαν, ἀλλ' ἡ ἀπὸ θεοῦ ἐκτροπὴ γεγέννηκεν αὐτήν Or.*Jo.*20.22(20; p.355.26; M.14.621C); τότε εἰς τὸ μὴ ὂν ἔσται ἀνάλυσις τῆς τῶν σωμάτων φύσεως, ὑποστησομένης δεύτερον, ἐὰν πάλιν λογικὰ ὑποκαταβῇ id.*princ.*2.3(p.118.7); ἀκρογωνιαῖος...λίθος μίαν ἐκ δυεῖν οἰκοδομῶν ὑποστησάμενος Eus.*d.e.*1.7(p.37.22; M.22.73A); Chrys.*hom. 13.5 in Rom.*(9.550B); met. ἡ ἐλπὶς ὑφίστησιν αὐτήν [sc. ἀνάστασιν] ἐν ἡμετέρᾳ ψυχῇ· τοῦτό ἐστιν 'ὑπόστασις πραγμάτων' id.*hom.21.2 in Heb.*(12.197B); of God at Creation εἰ θελήσας ὑποστῆσαι ὅ τι βούλεται ὁ θεός Or.*comm.in Gen.*ap.Eus.*p.e.*7.20(334D; M.12.48A); ἐργάζεται ...οὐκ ἐξ αὐτοῦ προάγων τὰ δημιουργήματα, ἀλλ' ἐνεργητικῶς ὑφιστάς Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(M.29.736B); (Arian) of God making Son οὐκοῦν ὁμοιότητα διασώζει, οὐ κατὰ τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ κατὰ τὸν τῆς θελήσεως λόγον, οἷον ἠθέλησεν ὑπεστήσατο *Symb.*ap.Geo.Laod.*ep.dogm.*ap. Epiph.*haer.*73.21(p.294.2; M.42.441A); Aët.*synt.*3 *ib.*76.11(p.353.7; 536C); βουλήσει, φασίν, ὁ πατὴρ τὸν υἱὸν ὑποστήσας, οὕτως αὐτὸν ἐποίησε καὶ δημιουργόν Cyr.*thes.*21(5[1].211E); of God as creator ἀγαθότητι πάσας ἡ...θεαρχία τὰς τῶν ὄντων οὐσίας ὑποστήσασα, πρὸς τὸ εἶναι παρήγαγεν Dion.Ar.*c.h.*4.1(M.3.177C); τὴν μὲν οὐσίαν ἡμῶν καὶ ζωὴν...ὑποστήσασα, καὶ ἀρχετύποις κάλλεσι τὸ θεοειδὲς ἡμῶν μορφώσασα id.*e.h.*3.3.7(M.3.436C); of Christ's flesh σάρκα ἐμψυχωμένην ψυχῇ λογικῇ τε καὶ νοερᾷ ὑπεστήσατο Jo.D.*f.o.*3.2(M.94. 985C); cf.id.*fid.Nest.*23(p.569); **7.** *treat as subsisting* μὴ τὸν πατέρα μὲν οὐσιώσωμεν, τἆλλα δὲ οὐχ ὑποστήσωμεν Gr.Naz.*or.*31.32(p.188.2; M.36.169B).

B. intrans.; **1.** *exist*, of Christ πότερον οὖν ἐφ' ἑαυτοῦ ὑπέστη, καὶ ὑποστὰς προσκεκόλληται τῷ πατρί; ‡Ath.*Ar.*4.3(p.46.13; M.26.472A); ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς ἀρχῆς ἐστι φύσει...οὐχ ὡς ἀρχὴ ἑτέρα καθ' ἑαυτὸν ὑφεστὼς οὐδ' ἔξωθεν ταύτης γεγονώς *ib.*4.1(p.44.7; 468B); εἰ δύναται καὶ πρὸ τοῦ ὑποστῆναι τὸν υἱὸν ὁ θεὸς καλεῖσθαι πατήρ; Socr.*h.e.*5.23.2 (M.67.645B); εἰ...οὐκ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρὸς προῆλθεν ὁ υἱός, ὑπέστη δὲ ἐξουσιαστικῶς; Cyr.*thes.*10(5[1].81B); of dead persons δεῖ τοίνυν ὑφεστάναι καὶ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ἵνα τῶν ὄντων θεὸς ᾖ ὁ θεός Cyr.H.*catech.*18.11; **2.** *subsist, exist as a substance* or *entity*, of Trin. οὐκ ὀνόματι τριάδα μόνον, ἀλλ' ἀληθῶς ὄντα καὶ ὑφεστῶτα, πατέρα τε ἀληθῶς ὄντα καὶ ὑφεστῶτα, καὶ υἱὸν ἀληθῶς ἐνούσιον ὄντα καὶ ὑφεστῶτα, καὶ πνεῦμα ἅγιον ὑφεστὸς καὶ ὑπάρχον οἴδαμεν Ath.*tom.*5(M.26.801B); of Father and Son τὸ τελείως μὲν ὑφεστάναι πατέρα καθ' ἑαυτόν, τελείως καὶ τὸν υἱὸν καθ' ἑαυτὸν ὑφεστάναι ‡Ath.*Sabell.*9(M.28.112B); of Son and H. Ghost πατέρα ἀΐδιον, υἱοῦ ἀϊδίου ὄντος καὶ ὑφεστῶτος καὶ πνεῦμα ἅγιον ἀϊδίως ὂν καὶ ὑφεστός Eugen.*exp.fid.*2(M.18.1304B); of Son τοῦ λόγου, δι' οὗ τὰ πάντα γέγονεν, ὑφεστηκότος οὐσιωδῶς κατὰ τὸ ὑποκείμενον, τοῦ αὐτοῦ ὄντος τῇ σοφίᾳ Or.*Jo.*6.38(22; p.146.14; M.14.264C); πατὴρ λόγου ζῶντος, σοφίας ὑφεστώσης καὶ δυνάμεως καὶ χαρακτῆρος ἀϊδίου Gr. Thaum.*symb.*(p.3.2; M.10.984); ὁ τοῦ θεοῦ λόγος, τῷ μὲν ὑφεστάναι καθ' ἑαυτόν, διήρηται πρὸς ἐκεῖνον παρ' οὗ τὴν ὑπόστασιν ἔχει Jo.D. *f.o.*1.6(M.94.804B); of heavenly powers τἀγαθὸν...πᾶσι τοῖς οὖσιν... ἐφίησι τὰς τῆς...ἀγαθότητος ἀκτῖνας. διὰ ταύτας ὑπέστησαν αἱ νοηταὶ καὶ νοεραὶ...οὐσίαι καὶ δυνάμεις καὶ ἐνέργειαι Dion.Ar.*d.n.*4.1(M.3. 693B); ref. existence of creatures by virtue of participation in essential divine goodness, *ib.*4.20(720B); *ib.*4.23(725A); cf.*ib.*5.4 (817D); of grace, ref. 1Cor.12:4–6 τῆς εἰρημένης ὕλης τῶν χαρισμάτων ἐνεργουμένης μὲν ἀπὸ τοῦ θεοῦ, διακονουμένης δὲ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ, ὑφεστώσης δὲ κατὰ τὸ ἅγιον πνεῦμα Or.*Jo.*2.10(6; p.65.30; 129A); **3.** *be eclipsed* ἡ δὲ σελήνη ὑπέστη Thphn.*chron.*p.255(M.108.637B).

***ὑφομολογέω**, *admit covertly*, Gr.Nyss.*Eun.*9(2 p.208.24; M.45. 805D).

ὑφοράομαι, **1.** *view with suspicion, distrust*; *fear*, Just.*dial.*131. 5(M.6.781B); Clem.*str.*7.11(p.48.8; M.9.493A); Bas.*hom.*21.8(2.169E; M.31.556B); *suspect*, Or.*Cels.*1.68(p.121.29; M.11.788A); c. ὅτι, *ib.*1.69 (p.123.21; 789B); ὑπιδόμενος τὴν...ἀπολογίαν *ib.*3.42(p.238.7; ὑπειδόμενος 973C); **2.** *respect, pay attention to*, Chrys.*hom.18.2 in Rom.*(9. 632E); id.*hom.17.1 in Jo.*(8.96C).

***ὑφορμάω**, v.l. for -έω, Chrys.*hom.37.1 in Mt.*(7.415B).

ὑφορμέω, *beset, arise to trouble*; abs., *be troublesome*, Chrys.*hom. 79.2 in Jo.*(8.467C); *ib.*5.2(37A); Synes.*ep.*4(M.66.1336A); neut. ptcpl. as subst., *problem, difficulty arising*, Bas.*ep.*156.2(3.246B; M. 32.616C); Chrys.*hom.55.1 in Ac.*(9.411D); Thdt.*Rom.*6:14(3.65).

ὕφος, τό, *web*; *woven material* or *structure*; met., of words τὸ τῆς ὑποθέσεως ὑ. Pall.*v.Chrys.*1(p.3.33; M.47.5); *text*, *M.Ner.et Ach.*11 (p.10.15); *complete text*; of a connected passage opp. isolated phrases, Clem.*str.*7.16(p.68.9; M.9.533B); Or.*Cels.*6.55(p.126.18; M. 11.1384B); *arrangement in a series, ordered succession*, Eus.*qu. Steph.suppl.*3(M.22.961A); id.*ep.Carp.*(M.22.1276C).

***ὑψάντυξ**, *high-arched*, Nonn.*par.Jo.*5:2(M.43.784C).

ὑψαυχενία, ἡ, = ὑψηλαυχενία, *haughtiness, pride*, *A.Thom.*A 99 (p.211.15); Didym.*Ps.*91:10(M.39.1501A); Epiph.*haer.*65.1(p.2.15; M.42.12C).

ὑψαυχενίζω, med., *behave arrogantly*, Thphyl.*exc.Rom.*5(p.224. 16; M.113.932B).

***ὑψαυχένιος**, *haughty*, †Cyr.*hom div.*10(5[2].370E).

ὑψαύχενος, = foreg., *Orac.Sib.*8.37; *ib.*12.230.

***ὑψηγόρως**, *in lofty language*, Clem.*str.*6.15(p.494.28; M.9.348C).

ὑψηλαυχενία, ἡ, *pride*, Thdr.Heracl.*Is.*38:1f.(M.18.1329A).

***ὑψηλαυχέω**, *behave proudly*, Nil.*epp.*3.99(M.79.432B).

***ὑψηλοβατέω**, *ascend on high*; of Elijah, ‡Chrys.*Petr.et El.*2(2. 732E).

ὑψηλογνώμων, *high-minded*, Bas.Sel.*v.Thecl.*1(M.85.504D).

***ὑψηλοκαρδία**, ἡ, *pride*, Esaias *or.*5.6(p.41).

ὑψηλοκάρδιος, *proud in heart*, *arrogant* οὐδὲ μοναχὸς ὑ. sc. ὑποκλίνει] ὑπακοὴν κτήσασθαι. ἀνὴρ ὑ. τοῦ ἄρχειν ὀρέγεται...ἀκάθαρτος παρὰ κυρίῳ πᾶς ὑ. Jo.Clim.*scal.*23(M.88.965D); Hesych.S.*temp.*1. 63(M.93.1501A).

***ὑψηλοπετέω**, v. *ὑψιπετέω.

ὑψηλοπέτης, *flying high*, Eus.*Lc.*12:22(M.24.557A); †Gr.II Papa *ep.Leon.*1(Hard.4.5B).

ὑψηλός, *high*; **1.** lit. τὰ ὑ. *high places* devoted to idol worship, Eus.*l.C.*9(p.218.24; M.20.1364B); exeg. 4Reg.23:9 ὅτι δὲ ὑψηλὰ οὐ μόνον οἱ τῶν εἰδώλων ἐκαλοῦντο βωμοί, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς ὑ. χωρίοις δομηθέντα τῷ θεῷ θυσιαστήρια Thdt.*qu.55 in 4Reg.*(1.551); of persons, *tall*, Herm.*sim.*8.1.2; *ib.*9.3.1; of flesh, *rounded*, Chrys.*hom. 1.3 in 1Cor.*(10.7C); **2.** met.; in gen., *high, lofty*; of persons, *of high degree*, *Barn.*19.6; of God, *sublime*, Chrys.*exp.in Ps.*143:3(5.462A); Thdt.*Ps.*98:5(1.1308); *lofty in mind, spiritual in outlook*, Chrys. *hom.64.1 in Mt.*(7.636A); ὑ. λοιπὸν καὶ πρόθυμοι πρὸς ἐλεημοσύνην *ib.80.2*(767C); τὸ πνεῦμα τὸ δυνάμενον ὑ. αὐτοὺς ποιῆσαι *ib.90.2* (841B); esp. paradoxically ref. humility ἐπεὶ μέγαν ἔχεις δεσπότην, γενοῦ καὶ σὺ ὑ. ... ὑ. δὲ ὁ ταπεινὸς τὴν διάνοιαν καὶ τὰς φαντασίας τοῦ παρόντος βίου οὐδὲν εἶναι νομίζων id.*exp.in Ps.*144:3(5.468D); id. *hom.1.3 in 1Cor.*(10.7A); ref. heights of contemplation or virtue, Or.*Jo.*20.10(p.338.23; M.14.593B); Gr.Nyss.*hom.6 in Cant.*(M.44. 889C); id.*v.Mos.*(M.44.372C) cit. s. ἀκόλουθος; *profound* σημαινέτω τι καὶ ὑψηλότερον ἡ κάμηλος Clem.*q.d.s.*26(p.177.24; M.8.632C); Or. *princ.*4.2.6(12; p.315.13; M.11.368B); as epithet of scriptural writers, Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.377A); ‡Caes.Naz.*dial.*107(M.38.973); *ib.*108 (977); *serious* ὑ. αἱμομιξιῶν †Jo.Jej.*poenit.*(M.88.1904D).

***ὑψηλοφανῶς**, *with sublime appearance, in sublime form*, Thdr. Stud.*antirr.*2.28(M.99.372A).

***ὑψηλοφερής**, *raising on high*, †Cyr.*hom.div.*10(5[2].377E).

***ὑψηλόφθαλμος**, *with uplifted eyes*, prob. implying immodest curiosity, *Did*.3.3.

ὑψηλοφρον-έω, *be proud*, Hipp.*Dan*.3.10.4; †Bas.*Is*.127(1.468A; M.30.325A); ref. 1Tim.6:17, Chrys.*stat*.2.5(2.27C); *ἀσφαλίζου τὴν αὐθάδειαν, μὴ ἐπιπλήξεις τινί, ἵνα μὴ κατακριθῇς ὡς ∼ήσας* Nil.*paraen*.135(M.79.1261B); *μετανοοῦντι ∼εῖν ἀλλότριον* Marc.Er.*opusc*.2.102(M.65.945A).

***ὑψηλοφροσύνη, ἡ**, *haughtiness*; as a sin, Herm.*mand*.8.3; Meth.*symp*.11(p.129.27; M.18.205A); Ephr.3.305F; *ὑστέρησις καὶ ἀτιμία ἐξ ὑ. τίκτεται* Bas.*renunt*.10(2.211B; M.31.648B); induced by Devil, Mac.Aeg.*pat*.13(M.34.876C); Isid.Pel.*epp*.1.15(M.78.189B); *ὅταν λογισμὸς ὑ. ... ὑπεισέλθοι σε, ἐρεύνα σοῦ τὸ συνειδός Apophth.Patr*.(M.65.389B); Max.*ambig*.(M.91.1352D); esp. as sin of Adam, ref. Gen.3:5, Mac.Aeg.*cust.cor*.12(M.34.832C); id.*hom*.27.5(M.34.696D); Dor.*doct*.1.7(M.88.1625C).

ὑψηλόφρων, *haughty, conceited*, Herm.*sim*.8.9.1; †Bas.*Is*.92(1.443E; M.30.269C); *οὐκ ἔστιν ὑ. εἶναι μὴ ὄντα μωρόν* Chrys.*hom.8.5 in Phil*.(11.252E).

ὑψηλόφωνος, *shrill-sounding*, ‡Caes.Naz.*dial*.20(M.38.877).

ὑψηλῶς, *loftily*; met., Clem.*str*.1.12(p.35.32; M.8.753B); *ib*.7.13(p.59.30; M.9.516C); comp., *in a higher* or *more subtle sense εἰ ...ὑ. ἀκοῦσαι βούλει τοῦ* [Jer.12:11] Or.*hom.11.2 in Jer*.(p.79.12; M.13.368D); id.*fr.57 in Lam*.2:11(p.258.17; M.13.636D); *in a more spiritual manner*, Chrys.*hom.50.2 in Mt*.(7.516D); in form *ὑψηλοτέρως*, Epiph.*haer*.31.4(p.387.25; M.41.480A).

ὑψήνωρ, *exalting men*, Nonn.*par.Jo*.3:36(M.43.773A); *ib*.7:18(808B).

ὕψι, *above*; c. genit., Nonn.*par.Jo*.3:31(M.43.772B).

***ὑψιβιβάς**, *walking proudly*, Gr.Naz.*carm*.2.1.32.18(M.37.1302A).

ὑψιβρεμέτης, *high-thundering*; of God, *Orac.Sib*.3.1.

***ὑψιγένεθλος**, *of high birth*, Nonn.*par.Jo*.1:1(M.43.749A).

***ὑψίδμητος**, *high-built*, *Orac.Sib*.14.217.

ὑψιθέμεθλος, *high-founded, high-set ὑ. Ἰουδαίων πέδον* Nonn.*par.Jo*.4:3(M.43.773B).

***ὑψιθέω**, *move swiftly on high*, Gr.Naz.*carm*.1.1.4.40(M.37.418A).

***ὑψιθόωκος**, *seated on high*, Gr.Naz.*carm*.1.1.3.6(M.37.408A); *ib*.1.2.9.148(679A).

ὑψίθρονος, *high-throned*; of God, Gr.Naz.*carm*.1.2.2.452(M.37.614A); Nonn.*par.Jo*.12:26(M.43.853C); of Christ, Gr.Naz.*carm*.2.1.38.10(1326A).

***ὑψίθωκος**, *throned on high*, Synes.*hymn*.1.54(p.59; M.66.1589).

ὑψικάρηνος, *with head held high*, Gr.Naz.*carm*.1.2.1.216(M.37.539A); met., of virginity, *ib*.1.2.1.529(562A).

ὑψικέλευθος, *on a lofty path*; of man as *tending heavenwards*, Gr.Naz.*carm*.2.2(poem.)7.53(M.37.1555A).

***ὑψικέραυνος**, *thundering on high*; of God, *Orac.Sib*.1.323; *ib*.2.239; *ib*.5.302.

ὑψίκομος, *with plumage* soaring *aloft*; of phoenix, *cat.Apoc*.7:9(p.292.4).

***ὑψιλόγος**, *talking loftily σοφιστῶν...ὑ.* Gr.Naz.*carm*.2.2(epitaph.)5.6(M.38.13A).

ὑψιμέδων, *ruling on high*; of God, *Orac.Sib*.2.309; Gr.Naz.*carm*.1.2.1.6(M.37.522C); *CIG* 8608.

ὑψινεφής, *dwelling high in the clouds*, Nonn.*par.Jo*.8:50(M.43.821A); *ib*.15:9(873B).

***ὑψιπετέω**, *fly high*, Meth.*Porph*.1(p.504.32); fig., *soar ἡ ἱερωσύνη εὐπαρρησιάστως ὑ. ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανόν* Ephr.3.2E = ‡Chrys.*sac*.7(ὑψηλοπετεῖ 1.805D); of humility, Ant.Mon.*hom*.70(M.89.1637A).

ὑψιπετής, *lofty*; neut. as subst., met., of Church, Eus.*d.e*.7.1(p.313.32; M.22.513A).

***Ὑψιστάριοι (*Ὑψιστιανοί), οἱ**, *worshippers of the Most High*, name of a Judaistic sect *τὰ εἴδωλα καὶ τὰς θυσίας ἀποπεμπόμενοι, τιμῶσι τὸ πῦρ καὶ τὰ λύχνα·...τὸ σάββατον αἰδούμενοι καὶ τὴν περὶ τὰ βρώματα ἔστιν ἃ μικρολογίαν, τὴν περιτομὴν ἀτιμάζουσιν. ὑ. τοῖς ταπεινοῖς ὄνομα, καὶ ὁ παντοκράτωρ δὴ μόνος αὐτοῖς σεβάσμιος* Gr.Naz.*or*.18.5(M.35.992A); *τοῖς λεγομένοις ὑψιστιανοῖς, ὧν αὕτη ἐστὶν ἡ πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς διαφορά, τὸ θεὸν μὲν αὐτοὺς ὁμολογεῖν εἶναί τινα, ὃν ὀνομάζουσιν ὕψιστον ἢ παντοκράτορα, πατέρα δὲ αὐτὸν εἶναι μὴ παραδέχεσθαι* Gr.Nyss.*Eun*.2(2 p.310.28; M.45.484A).

ὕψιστος, *most high*; of God *Most High ἡ ἀνδρεία ἀπὸ ὑ. δίδοται τοῖς ἀνθρώποις T.Sym*.2.5; *εὐλογήσω τὸν ὕ. ib*.6.7; *1Clem*.45.7; *Orac.Sib*.2.245; Arist.*apol*.15.1; Just.*dial*.32.3(M.6.514C); *ὕ. δὲ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἀνώτερον τῶν πάντων* Thphl.Ant.*Autol*.1.4(M.6.1029B); *ὕ. αὐτὸν καλῶν, οὐ τόπῳ αὐτὸν περιορίζω· ἀλλὰ καὶ τὸ ὑψηλὸν καὶ μεγαλεῖον αὐτοῦ τῆς φύσεως δηλῶ* Chrys.*exp.in Ps*.143:3(5.462A); of Father, Clem.*paed*.3.12(p.291.18; M.8.681B); *Hom.Clem*.18.4; perh. as Patripassian interpolation *τοῦ ᾅδου σκυλευομένου* [*ἐπὶ τῷ πάθει τοῦ ὑ.*] *T.Lev*.4.1; used by Callistus, Hipp.*haer*.9.15(p.253.15; M.16.3391A); of Son before Creation, Ath.*Ar*.1.38(M.26.92B); *ὕ. ἄρα υἱός, ἐπειδήπερ καὶ κύριος* Thdt.*haer*.5.2(4.384); exeg. Lc.1:35 (Valent.) *ὕ. ἐστιν ὁ δημιουργός...οἱ κατὰ τὸν Ἀδὰμ κτισθέντες ἀπὸ μόνου ἐκτίσθησαν τοῦ ὑ., τουτέστι...τοῦ δημιουργοῦ· ὁ δὲ Ἰησοῦς...ἀπὸ πνεύματος ἁγίου* ⟨*καὶ τοῦ ὑ.*⟩ Hipp.*haer*.6.35(p.164.20; 3246C); *ib*.6.51(p.253.15; 3391A).

***ὑψίτμητος**, f.l. for *ὑψίδμητος*, *Orac.Sib*.14.217.

ὑψιφανής, *exhibited on high*; of Christ crucified, Nonn.*par.Jo*.19:23(M.43.901C).

ὑψιφόρητος, *borne from on high*, Synes.*hymn*.4.36(p.42; M.66.1612).

***ὑψίφορος**, neut. as subst., *flight heavenwards*, Dion.Ar.*c.h*.15.8(M.3.337A).

ὑψίφρων, *high-minded*, Gr.Naz.*carm*.2.2(poem.)6.104(M.37.1550A).

ὑψόθι, c. genit., *above*, Nonn.*par.Jo*.19:18(M.43.901B); *upon*, *ib*.2:14(764A); *ib*.6:10(793C).

***ὑψοποιός**, *exalting*; of humility, Hesych.S.*temp*.1.63(M.93.1500C); neut. as subst., of temperance, *ib*.1.2(1481B).

ὕψος, τό, *height*; **1.** lit., for *εἰς ὕ.*, ref. carrying on a shield in triumph *ἀναγαγόντες αὐτὸν ὕψος Chron.Pasch*.p.338(M.92.881B); of heaven *τὰ ὕ. τῶν οὐρανῶν 1Clem*.36.2; *ἀνέρχομαι εἰς ὕψος A.Phil*.140(p.75.9); Cosm.Ind.*top*.2(M.88.128C); **2.** met., *sublimity τὸ ὕ. εἰς ὃ ἀνάγει ἡ ἀγάπη ἀνεκδιήγητόν ἐστι 1Clem*.49.4; Clem.*str*.7.7(p.35.5; M.9.465C); Gr.Nyss.*Pss.titt*.B 16(M.44.597B) cit. s. *ἀνάβασις*; consisting in humility, Chrys.*hom.65.5 in Mt*.(7.650C); ref. Abraham, Gen.18:27 *ἀπὸ πολλοῦ διανοίας ὕ. ἐφθέγγετο τὸ ῥῆμα,...ἀπὸ ὕ., οὐκ ἀπὸ ἀπονοίας* id.*hom.1.3 in 1Cor*.(10.7C); *ἡ πρόσπτωσις αὕτη* [i.e. before love of Christ] *ὕψους ἐστὶν ὑπόθεσις καὶ ῥίζα* Cyr.*Ps*.44:6(M.69.1038A); *ὄρος Σιών, τοὺς τὸ ὕ. τῆς θεολογίας πεπιστευμένους ἐκάλεσε* Thdt.*Ps*.47:12(1.911); in bad sense *ὅπως ἐξ ὕ. κατενεχθῇ εἰς γέλωτα Const.App*.6.9.4; of God, Gr.Nyss.*Eun*.5(2 p.117.7; M.45.697B) cit. s. *δεξιός*; *δείκνυται...σοῦ τὸ ὕ. διὰ τῆς ἀρρήτου δυνάμεως* Thdt.*Ps*.20:14(1.732); also as synonym for God, *Pss.Sal*.17.7; *οὐκ ἐσμέν τινες χαμαιρριφεῖς, ὑπὸ τοιούτου ὕ. γνωρισθέντες A.Andr.fr*.1(p.38.7); *τίς ἐλάλησε τοσαύτην ἀδικίαν εἰς τὸ ὕ. ποτέ;* Bas.*Eun*.1.16(1.229A; M.29.549C); *ib*.2.19(254C; M.612A); **3.** *arrogance θρασύτης, ὕ., ἀλαζονεία Did*.5.1; cf.*Barn*.20.1.

ὑψόω, **A.** *lift high, raise up*; **1.** of levitation *ὁρᾷ αὐτὴν ὑψωθεῖσαν ὡς ἕνα πῆχυν ἀπὸ τῆς γῆς...καὶ οὕτω προσεύχεσθαι* ‡Sophr.H.*v.Mar.Aeg*.15(M.87.3708D); **2.** ref. buildings, *erect*, Eus.*v.C*.2.45(p.60.10; M.20.1021B); id.*l.C*.9(p.220.14; M.20.1368B); **3.** Christ, ref. Jo.3:14 *ὁ ὑψωθεὶς ἐπὶ κεράτων μονοκέρωτος* Claud.*fr.pasch*.(M.5.1297A); Clem.*paed*.2.8(p.202.19; M.8.485B); Eus.*d.e*.10.6(p.468.17; M.22.753C); *τὸ ὑψωθῆναι δηλοῖ τὸ ἐμφανῆναι καὶ ἐπίσημον γενέσθαι* Ammon.*Jo*.3:14(M.85.1409D); *οὐκ εἶπε, κρεμασθῆναι δεῖ, ἀλλ', ὑψωθῆναι. ὅπερ γὰρ εὐφημότερον εἶναι ἐδόκει διὰ τὸν ἀκροώμενον, καὶ ἐγγὺς τὸν τύπον, τοῦτο τέθεικεν* Chrys.*hom.27.2 in Jo*.(8.155E); *εἴη δὲ καὶ ἡμᾶς διαφυγεῖν τὰ τῶν ὄφεων δήγματα· εἰ δὲ καὶ δηχθείημεν, εἰς τὸν ὑψωθέντα ὑπὲρ ἡμῶν ἀπιδεῖν, καὶ τὴν θεραπείαν ἑλκύσαι* Thdt.*Cant*.8:14(2.164); exeg. Jo.12:32 *εὐφήμως δὲ λίαν, ἀντὶ τοῦ σταυρωθῆναι τὸ ὑ. φησι* Cyr.*Jo*.8(4.707E); contrast exeg. Jo.8:28 *τοῦτ' ἔστιν ὅταν τῆς ἐπ' ἐμοὶ μικρᾶς τε καὶ χαμαιπετοῦς ἀποπαύσησθε διαλήψεως, ὅταν ὑψηλόν τε καὶ ὑπέργειον φρονήσητε περὶ ἐμοῦ, καὶ θεὸν ἐκ θεοῦ πεφηνότα πιστεύσητε ib*.5.4(516A); **4.** liturg., *elevate*, Max.*schol.e.h*.3.2(M.4.137A); *Lit.Jac*.(p.226.20); Thdr.Stud.*praesanct*.(M.99.1689A); *Lit.Bas*.(p.341.14); *τὸ δὲ ὑ. τὸν θεῖον ἄρτον μόνον, τοῦτό ἐστιν, ἐπεὶ αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς κύριος καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλή,...τὰ δὲ ἄλλα τίμια δῶρα, μέλη Χριστοῦ, καὶ σῶμα* ‡Germ.CP *contempl*.(M.98.448D); *ὑψοῦται ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ ἱερέως ὡς ἐπὶ σταυροῦ* ‡Jo.D.*corp*.5(M.95.409C).

B. *elevate, exalt*; **1.** God *εἰ δὲ θεὸς γενετὴς ὑψούμενός ἐστι δι' αὐτοῦ* [sc. Christ], *καὶ...ὑψώσειε...υἱῆα* Nonn.*par.Jo*.13:32(M.43.865A); ref. Jo.21:19 *δοξάσωμεν οὖν καὶ ἡμεῖς ὑψώσαντες τῷ ἑαυτῶν θανάτῳ τὸν θεόν* Or.*mart*.50(p.47.3; M.11.636A); *οὐ ταπεινὸς ὢν ὁ θεὸς ὑψοῦται οὐδὲ ὃ μὴ ἔχει προσλαμβάνει· ἀλλ' ὅπερ ἔχει δεικνύουσιν...δείκνυται γὰρ σοῦ τὸ ὕψος διὰ τῆς ἀρρήτου δυνάμεως* Thdt.*Ps*.20:14(1.732); *τὸ δὲ ὑψοῦτε, ἀντὶ τοῦ τὸ ὑψηλὸν αὐτοῦ κηρύττετε ib*.98:5(1308); Christ, ref. Phil.2:9 *ὡς ἄνθρωπος ὑψοῦται* Ath.*inc.et c.Ar*.11(M.26.1004B); *πρῶτον οὖν τὸ ἴδιον σῶμα ἤγειρεν ὁ κύριος ἐκ νεκρῶν, καὶ ὕψωσεν ἐν ἑαυτῷ· μετὰ ταῦτα ἐγερεῖ καὶ τὰ μέλη...αὐτὸς οὖν...ἑαυτὸν ὑψοῖ ib*.12(1004B); Ath.*Ar*.1.45(M.26.104C) cit. s. *ἄνθρωπος*; *οὐχ ἵνα αὐτὸς ὑψωθῇ· ὕψιστος γάρ ἐστιν· ἀλλ' ἵνα αὐτὸς μὲν ὑπὲρ ἡμῶν δικαιοσύνη γένηται, ἡμεῖς δὲ ὑψωθῶμεν ἐν αὐτῷ ib*.1.41(97B); ref. God's exaltation of men: martyrs, *Ep.Lugd*.ap.Eus.*h.e*.5.2.5(M.20.436A); *πλέον ὑψουμένων παρ' ὃ ὑψώθησαν ἂν δίκαιοι μὲν γενόμενοι μὴ μαρτυρήσαντες δέ* Or.*mart*.50(p.46.27; M.11.636A); *πάντων αὐτὸν* [sc. S. Peter] *προὔθηκεν, ὑψώσας ταῖς ἄνωθεν δωρεαῖς* Ast.Am.*hom*.8(M.40.273D);

ὅσον τις ἑαυτὸν ταπεινοῖ, πολλαπλασίως ὑψοῖ αὐτὸν ὁ θεός Ant.Mon. *hom.*70(M.89.1637A); as between men ὑψῶν τὸ διανοητικὸν ἡμῶν ὁ ἀπόστολος Or.*princ.*4.3.6(p.332.7; M.11.388A); in honour, Eus.*v.C.* 3.59(p.105.23; M.20.1125B); τὸ τῆς ἐκκλησίας ἦθος [γρ. ἔθος], οἷον ὑ. μὲν ταπεινόν, ταπεινῶσαι δὲ ὑψηλόν Synes.*ep.*90(M.66.1456D); **2.** of pride and self-exaltation, *T.Jos.*17.8; οὐχ ὑψώσεις σεαυτόν, ἔσῃ δὲ ταπεινόφρων *Barn.*19.3; Herm.*sim.*9.22.3; of antichrist ἄρχεται ἑαυτὸν ὑ. καὶ δοξάζειν ὡς θεόν Hipp.*antichr.*47(p.30.16; M.10.765B); med., *be exalted, proud* ἐν πλεονεξίᾳ ὑ. *T.Jud.*21.8; Clem.*q.d.s.*1 (p.160.3; M.9.605A); Chrys.*exp.in Ps.*3:1(5.5A); **3.** pres. ptcpl. act. as adj. ἡ ὑ. ὁδός *the higher interpretation*, ‡Chrys.*pasch.*4(8.260B).

ὕψωμα, τό, 1. lit.; **a.** *height*; of buildings, Const.*or.s.c.*17(p.178. 1; M.20.1284A); of high places used in pagan worship, Cyr.*ador.*6 (1.178E); id.*Os.*3(3.76B); esp. of heaven, *A.Jo.*23(p.163.27); ὁ θεὸς τῶν ὑ. *Protev.*6.2(p.13); λέγουσί τινα εἶναι ἐν ἀοράτοις...ὑ. τέλειον Αἰῶνα πρόοντα Iren.*haer.*1.1.1(M.7.445A); ἐξ ἁγίων ὑ. καὶ κατοικητηρίων σου καταβάς Niceph.Ur.*v.Sym.*146(M.86.3124A); **b.** *lifting up* χειρὸς ὑ. Const.*or.s.c.*17(p.178.34; M.20.1285A); Gr.Naz.*carm.*1.2. 8.147(M.37.659A); **c.** *being lifted up, elevation*, Hipp.*haer.*7.23(p.201. 2; M.16.3310B); **2.** met.; **a.** *height* τὸ ὑ. τῶν διδασκομένων Cyr.H. *procatech.*12; τὰ πονηρὰ τῆς τῶν δαιμόνων κακίας ὑ. Gr.Nyss.*hom.5 in Cant.*(M.44.861B); ἐν ἀπορρήτοις νοημάτων ὑ. Proc.G.*Is.*6:1ff.(M. 87.1933A); **b.** of God's sublimity ἡ θεία...φύσις, οὐκ ἔν γε τοῖς καθ' ἡμᾶς, ἀλλ' ἐν ἰδίοις, καὶ ταῖς αὐτῇ πρέπουσιν ὑ. Cyr.*Is.*1.4(2.123A); id.*Pulch.*13(p.36.4; 5².142D); id.*Ps.*44:2(M.69.1029B); **c.** *exaltation* πρὸς τῷ κλήρῳ τὰ ταπεινώματα καὶ ὑ. ἀνθρώποις γίνεται *Hom.Clem.* 19.23; **d.** of pride, *T.Job* 41(p.130.17); ὁ ὄφις...ὑπέσπειρε τῷ Ἀδὰμ ὑ., ὅτι ὡς θεὸς γίνῃ Mac.Aeg.*cust.cor.*12(M.34.832C); ἐν τῷ ὑ. τῆς ὑπερηφανίας Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.417B).

***ὑψώνω,** s.v.l., *exalt, make proud*, ‡Chrys.*hom.*10(13.245A).

ὕψωσις, ἡ, *raising high*; **1.** lit., of Ascension, exeg. Ac.5:31 οὐχ ἁπλῶς τὴν ἀνάστασιν τοῦτο μόνην, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑ., τουτέστιν, τὴν ἀνάληψιν, δηλοῖ Chrys.*hom.13.1 in Ac.*(9.104B); **2.** *exaltation*; met., of Christ as man, Ath.*Ar.*1.45(M.26.105A) cit. s. ἄνθρωπος; τὸ... ὑπερύψωσεν, οὐ τὴν οὐσίαν τοῦ λόγου ὑψουμένην σημαίνει...ἀλλὰ τῆς ἀνθρωπότητός ἐστιν ἡ ὑ. *ib.*1.41(96C); and of men in him τὴν δὲ τοιαύτην εἰς ἡμᾶς γενομένην ὑ. προανεφώνει τὸ πνεῦμα [Ps.88:17] *ib.*(97C); *ib.*1.45(105A); ‡Ath.*Apoll.*2.9(M.26.1148B); of martyrs λόγον...ἔχει τὸ ἰδίως τὸν ἐν μαρτυρίῳ θάνατον ὑ. καλεῖσθαι, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ [Jo.12:32] Or.*mart.*50(p.47.1; M.11.636A); in gen., of men ὑ. ἡ προέρχεται...κατόρθωσις Or.*fr.20 in Lam.*1:7(p.243.26; M.13.617B); ἐκ ταπεινώσεως...σωτηρία καὶ ὑ. Jo.D.*hom.*4.39(M.96.641D); of pride ποῦ ἐστιν...ἡ δόξα σου καὶ ἡ ὑ. σου; *A.Andr.et Mt.*26(p.104.11); **3.** liturg.; **a.** *elevation* τάχα τὸν κουφισμὸν καὶ τὴν ὑ. τῆς μιᾶς εὐλογίας τοῦ θείου ἄρτου φησίν, ὃν ὑψοῖ ὁ ἱερεύς, λέγων, τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις Max.*schol.e.h.*3.2(M.4.137A); Jo.D.*trisag.*27(M.95.57D); ἡ δὲ ὑ. τοῦ τιμίου σώματος, εἰκονίζει τὴν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὑ., καὶ τὸν ἐν αὐτῷ θάνατον, καὶ αὐτὴν τὴν ἀνάστασιν ‡Germ.CP *contempl.*(M.98.448B); Thdr.Stud.*praesanct.*(M.99.1689A); **b.** *Exaltation* of Cross, feast celebrated on 14th Sept. ἐν τῇ ὑ. τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ... τῇ ἁγίᾳ καὶ πανυμνήτῳ ἑορτῇ Leont.N.*v.Sym.*5(M.93.1673C); ἐν τῇ τρίτῃ ὑ. ἀποδεθεὶς τῷ ζωοποιῷ σταυρῷ ὁ τίμιος σπόγγος καὶ αὐτὸς συνυψοῦται αὐτῷ ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ *Chron.Pasch.*p.385 (M.92.988B); Sophr.H.*v.Anast.*(M.92.1713A); ‡Sophr.H.*v.Mar.Aeg.* 22(M.87.3712D); Thphn.*chron.*p.135(M.108.372A); Eustrat.*v.Eutych.* 70(M.86.2353C).

ὑώδης, *swinish*; of men, Clem.*prot.*10(p.68.9; M.8.205B); id. *paed.*3.11(p.278.4; M.8.652B); id.*str.*1.12(p.35.25; M.8.753A).

Φ

***φαβρικήσιος (φαβρικίσιος), ὁ,** (cf. Lat. *faber*) *armourer*, Justn. *nov.*85.3(p.415.27); -ίσιος, Ath.Scholast.*coll.*20.4(p.176).

***φαβρικόν, τό,** *arsenal*, Jo.Mal.*chron.*12 p.307(M.97.464B).

***φαβρίξ, ἡ,** = foreg., Ath.*h.Ar.*18(M.25.713B); Jo.Mal.*chron.*12 p.307(M.97.464B); *ib.*13 p.343(512A).

φαγᾶς, ὁ, *glutton*, †Gregent.*leg.Hom.*45(M.86.605B).

***φαγίον, τό,** *food*, *Apophth.Patr.*(M.65.408B); Cyr.S.*v.Sab.*40 (p.131.10); *V.Dan.*(p.69.24).

***φαγόγηρος, ὁ,** *old glutton*, Pall.*h.Laus.*22(M.34.1083C; v.l. for κακόγηρε p.73.23); v.l. for πολιόφαγε *ib.*18(p.57.2; 1065D).

φαγολοίδορος, *swallowing insults*, Hier.*Ezech.*proem.(M.*PL.*28. 940A).

***φαγοπόλιος, ὁ,** *hoary old glutton*, Zos.*alloquia* 9(M.78.1693B); Anast.Ap.*a.Max.*2.27(M.90.164C).

***φαιδράζω,** *appear bright*, Leont.H.*monoph.*(M.86.1892C).

***φαιδρόκοσμος,** *brightly arrayed*, Meth.*symp.*11.2(p.133.12; M.18. 209B).

***φαιδροποιός,** *making to shine*, Eus.*d.e.*4.15(p.175.20; M.22.292D).

***φαιδροπρεπῶς,** *joyously*, ‡Ath.*occurs.*13(M.28.989B).

φαιδρός, *bright, beaming, cheerful*; fem. as subst., *festival*, *Cod. Afr.*61; cf.Meth.*res.*2.21(p.376.4; M.18.316A).

φαιδρότης, ἡ, 1. *brightness, brilliance*, met. τὴν ἔσω καὶ εἰς νοῦν πνευματικὴν φ. Cyr.*Ps.*23:4(M.69.845B); id.*Lc.*12:35(M.72.744D); Isid.Pel.*epp.*2.210(M.78.649C); **2.** *splendour*, Eus.*v.C.*3.53(p.100.19; M. om.); Chrys.*scand.*17(3.504D); Gel.Cyz.*h.e.*2.7.30(M.85.1240A).

***φαιδρόψυχος,** *bright-souled*, Thdr.Stud.*cant.*2.7(p.340).

φαιδρυντικός, *illuminatory*, Bas.*hom.in Ps.*33(1.147A; M.31.360C).

***φαίδρυσμα, τό,** *radiancy*, Clem.*paed.*3.11(p.272.5; M.8.640A).

***φαινακίζω,** = φενακίζω, *deceive*, Max.*opusc.*(M.91.76D).

***φαῖναξ, ἡ,** *moon*, ‡Caes.Naz.*dial.*95(M.38.960); *ib.*130(1032).

***φαινής,** *renowned*, Anast.S.*defunct.*(M.89.1200C).

[*]**φαινόλιον, τό,** = φελόνιον, ‡Germ.CP *contempl.*(M.98.393D).

***φαινότης, ἡ,** *splendour*, Nil.*epp.*1.12(M.79.88A).

φαίν-ω, *bring to light, cause to appear, show*; perf. act. and pass.; **1.** *appear, come into being, be made manifest*, esp. of Christ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν φανήσεται ἐπὶ γῆς *T.Sym.*6.5; *T.Benj.*10.7; οὗτος ὁ ἀπ' ἀρχῆς, ὁ καινὸς φανεὶς καὶ παλαιὸς εὑρεθεὶς καὶ πάντοτε νέος ἐν ἁγίων καρδίαις γεννώμενος ‡*Diogn.*11.4; τὸ γὰρ ὡς υἱὸν ἀνθρώπου εἰπεῖν, ~όμενον μὲν καὶ γενόμενον ἄνθρωπον μηνύει Just.*dial.*76.1(M.6.625C); τὸν θεὸν λόγον, ὅστις ποτ' ἦν ὁ διὰ τοῦ ~ομένου ἀνδρὸς τὰς θαυματουργίας ἐκτελῶν, ἐποπτεῦσαι Eus.*d.e.*3.7(p.147.15; M.22.248B); τὸν ἐκ θεοῦ πεφηνότα θεὸν ἀληθινόν Cyr.*Jo.*6(4.564E); θεὸς γὰρ ἦν φύσει, πεφηνὼς καθ' ἡμᾶς, εἷς τε καὶ μόνος υἱὸς καὶ ὅτε γέγονε σάρξ id.*expl.xii cap.* 5(p.21.13; 6¹.152B); τὸν χρόνῳ ~όμενον [sc. Χριστόν] καὶ ἀεὶ ὄντα *V.Aberc.*16(p.14.7); Manich. ἐλθὼν ὁ υἱὸς μετεσχημάτισεν ἑαυτὸν εἰς ἀνθρώπου εἶδος· καὶ ἐφαίνετο τοῖς ἀνθρώποις ὡς ἄνθρωπος, μὴ ὢν ἄνθρωπος, καὶ οἱ ἄνθρωποι ὑπελάμβανον αὐτὸν γεγεννῆσθαι Hegem. *Arch.*8.4(p.12.11; M.10.1440B); **2.** abs., of what *appears* to the senses; hence *be visible*; **a.** in gen. ἐὰν γὰρ εὑρεθῶ [sc. Χριστιανός] καὶ λέγεσθαι δύναμαι, καὶ τότε πιστὸς εἶναι, ὅταν κόσμῳ μὴ ~ωμαι. οὐδὲν ~όμενον καλόν· ὁ γὰρ θεὸς ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἐν πατρὶ ὤν, μᾶλλον ~εται Ign.*Rom.*3.2–3; id.*Polyc.*2.2; τὸ νοερόν, ὃ δὴ λογιστικὸν καλεῖται, ὁ ἄνθρωπός ἐστιν ὁ ἔνδον, ὁ τοῦ ~ομένου τοῦδε ἄρχων ἀνθρώπου Clem.*paed.*3.1(p.236.5; M.8.556A); ὁ...~όμενος κόσμος Mac.Aeg.*hom.*15.49(M.34.609B); Chrys.*hom.29.1 in Mt.*(7.343B); neut. ptcpl. sing. and plur., *the visible world*, Arist.*apol.*1.5; Clem. *str.*7.2(p.8.19; M.9.413A); ἐν τοῖς ~ομένοις γὰρ πάντα τὰ τοῦ νυμφίου τῆς νύμφης εἰσί Mac.Aeg.*hom.*16.13(624A); of the heavenly bodies τὰ δὲ ἐν οὐρανῷ ~όμενα Clem.*prot.*4(p.48.21; M.8.164B); cf.Athenag. *leg.*5.2(M.6.900B); **b.** theol.; **i.** distinguishing outward form from spiritual reality ὁ ἄρτος καὶ τὸ ἔλαιον ἁγιάζεται τῇ δυνάμει τοῦ ὀνόματος θεοῦ, τὰ αὐτὰ ὄντα κατὰ τὸ ~όμενον οἷα ἐλήφθη· ἀλλὰ δυνάμει εἰς δύναμιν πνευματικὴν μεταβέβληται Clem.*exc.Thdot.*82(p.132.11; M. 9.696C); ὁ ~όμενος ἄρτος οὐκ ἄρτος ἐστίν, εἰ καὶ τῇ γεύσει αἰσθητός, ἀλλὰ σῶμα Χριστοῦ Cyr.H.*catech.*22.9; **ii.** distinguishing the literal from the spiritual sense of scripture τὸ γὰρ ~όμενον αὐτοῖς μόνοις Ἰουδαίοις ἁρμόττει· τὸ δὲ μυστικόν τε καὶ κεκρυμμένον, πᾶσιν ἀνθρώποις Thdt.*Ezech.*34:12(2.966); **iii.** expressing implications of docetic heresies with regard to Christ's body ἐξεκέντησαν δὲ τὸ ~όμενον, ὃ ἦν σὰρξ τοῦ ψυχικοῦ Clem.*exc.Thdot.*62(p.128.4; 689A); **3.** *be obvious, apparent*, Or.*princ.*4.1.1(p.292.10; M.11.341B); μακραῖς, καὶ ταύταις οὐ ~ομέναις, ἐπαγγελίαις πεπιστευκότες Thdt.*affect.*9 (p.240.14; 4.947); ἡ παιδεία ἀνιαρὰ μὲν ἔχει καὶ ἀλγεινὰ τὰ ~όμενα ὀνησιφόρα δὲ τὰ μετὰ ταῦτα id.*Jer.*1:12(2.408); **4.** impers, *it seems good*; cf.Aristeas ap.Eus.*p.e.*8.3(351C; M.21.589C); hence τὰ φανέντα, *my opinions*, Eus.*d.e.*6.11(p.260.25; M.22.428D).

***φαιοτρίβων,** *black-cloaked*, Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.30.13; φακοτρίβων M.45.257C).

[*]**φακεόλιον,** [*]**φακεώλιον,** v. φακιόλιον.

[*]**φακή, ἡ,** *pulse, lentil*; as part of monastic diet, Anton.Hag. *v.Sym.Styl.*(p.34.22).

φακιάλιον, v. φακιόλιον.

φακιόλιον, τό, (variant spellings) *cloth* for head or face, *towel, kerchief*, worn by Christ at Passion (= καθάπλωμα) ὁ κούρσωρ...τὸ φακεώλιον αὐτοῦ ἥπλωσε χαμαὶ καὶ...αὐτὸν περιπατῆσαι πεποίηκεν *A.Pil.*A 1.2(p.217, v.l. φακεόλ-); *ib.*1.6(p.222, v.l. φακεολ-); by which he was bound τὸ ἐπιτραχήλιόν ἐστι τὸ φ. μεθ' οὗ ἐπεφέρετο ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως δεδεμένος ἐπὶ τῷ τραχήλῳ ὁ Χριστός ‡Bas.*h.myst.*

19(p.262.10) ∞ ‡Germ.CP *contempl.*(φακεώλιον M.98.393C); worn by desert fathers οὐκ ὀθόνην ἐφόρεσεν ἐκτὸς φ. Pall.*h.Laus.*1(p.15.15; φακιαλίου M.34.1009B); ὁ μὲν τὴν προσκομίδην ἔλεγεν, οἱ δὲ φακιολίοις ἐρρίπιζον Jo.Mosch.*prat.*196(M.87.3081A); ἑλίξαντα τὰς χεῖρας ...φακεολίῳ ἢ ἄλλῳ τινὶ ῥάκει *Schol.*28 in Jo.Clim.*scal.*15(M.88.913B); used as *towel* or *handkerchief* τὰς ὄψεις...εἴς τι φ. ἐκμαξάμενος Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*2(M.87.3429B); Anast.S.*Ps.*6(M.89.1113A); as *head covering* for a woman (= ὠράριον), *A.Petr.et Paul.*80b(p.214. 3,6,10, v.l. φακεολ-); *headband, turban* ἐν...τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λινόχρυσον φακιόλιν ἐσφενδονισμένον Jo.Mal.*chron.*18 p.457(M.97.669B); ἀποδύεται τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἐπετέθη αὐτὸ εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, δήσας αὐτὸ εἰς αὐτὴν ὡς φακίολιν Leont.N.*v.Sym.*35(M.93.1713B).

φακός, ὁ, *vessel, casket* shaped like a lentil, ‡Just.*coh.Gr.*37(M.6. 309A); hence *oil-flask*, Epiph.*haer.*79.2(p.477.16; M.42.741D); *water-flask*, Chrys.*hom.in Rom.12:20*(3.170A).

***φακοτρίβων,** v. *φαιοτρίβων.

***φακτιωνάριος, ὁ,** (Lat. *factio*) *principal charioteer*; of a circus faction, Jo.Mal.*chron.*16 p.395(M.97.585B).

***φάκτον, τό,** (Lat. *factum*) *action*, Leo Mag.*ep.*23.1(p.46.32; M. *PL.*54.734A).

φαλάκρα, ἡ, *baldness*, Synes.*calv.*tit.(p.190.2; M.66.1168); *ib.*8 (p.206.8; 1181B).

φάλκη, ἡ, *bat*, *Orac.Sib.*14.160.

φαλλαγώγια, τά, festival on which phallic procession took place, Evagr.*h.e.*1.11(p.20.13; M.86.2452C).

φαλλαγωγία, ἡ, = foreg., Thdt.*affect.*3(p.92.10; 4.783); *ib.*7(p.183. 20; 885).

***φαλλαρίζω,** *practise obscenity*, Epiph.*exp.fid.*10(p.510.19; φαλα- M.42.800B).

***φάλσευμα, τό,** (cf. Lat. *falsum*) *falsification*, Steph.Diac. *v.Steph.*(M.100.1141B).

***φαλσεύω,** (Lat. *falso*) *falsify*, CCP(681)*act.*3(H.3.1068E); *ib.*12 (1312B); Anast.S.*hod.*10(M.89.184D).

***φαλσόγραφος,** *spurious*, Leont.H.*monoph.*(M.86.1852A).

***φάλσος,** (Lat. *falsus*) *spurious*, Adam.*dial.*1.5(p.8.25; M.11. 1721B); *ib.*(p.10.19; 1724A); CCP(681)*act.*12(H.3.1312A).

***φαμενώθ,** Coptic month, Petr.I Al.*fr.*(M.18.516A); *PLond.*1913. 1; roughly corresponding to April, Epiph.*haer.*51.27(p.298.24; M. 41.936C).

φαμιλία, ἡ, (Lat. *familia*) *household*, †Gregent.*leg.Hom.*64(M.86. 616B); Rom.Mel.2.163(*SBBAW* 1901 p.742); *Chron.Pasch.*p.394(M. 92.1009B).

***φάμουσον (φάμοσον), τό,** (cf. Lat. *famosus*) plur., *slanderous, libellous information*, Leont.N.*v.Jo.Eleem.*36(p.72.5); *ib.*(p.72.11); φάμοσα Phot.*nomoc.*9.36(p.574; M.104.795D).

φανδόν, s.v.l., *openly*, Eust.*engast.*22(M.18.660A; cj. ἀναφανδὸν p.51.1).

***φάνεια, ἡ,** *appearing, manifestation*, Eus.*qu.Steph.suppl.*(M.22. 972B).

***φανεροβλαβής,** *openly pernicious*, *Proem.*in Dor.*doct.*(M.88. 1612B).

***φανερολογία, ἡ,** *clear statement, demonstration*, Marc.Er.*opusc.*4 (M.65.1024C).

φανεροποιέω, *make manifest, evident*, *1Clem.*60.1; Or.*fr.59 in Jo.* (p.532.3); Marc.Er.*opusc.*4(M.65.1009C).

φανερός, 1. = τις, *certain, some*; **a.** of persons, Pall.*h.Laus.*46 (p.134.9; M.34.1225A); Soz.*h.e.*1.4.3(M.67.868B); Jo.Mal.*chron.*5 p.108 (M.97.200B); **b.** of times ἐν ἡμέρᾳ τινὶ φανερᾷ τοῦ ἔτους Epiph.*haer.* 79.1(p.476.17; M.42.741A); Marc.Diac.*v.Porph.*11; of things, CChalc. *act.*4(*ACO* 2.1.3 p.104.23; H.2.437A); **2.** *definite* φανερὸς γὰρ ἑκάστῳ εἰς τὸ βασιλεύειν ὡρίσθη καιρός Thdt.*Dan.*7:12(2.1200); id.*Os.*4:8(2. 1328); Socr.*h.e.*3.19.10(M.67.428C).

φανερότης, ἡ, *clarity*, Leo Mag.*ep.*44.1(p.25.18; M.*PL.*44.828B).

φανερ-όω, *reveal, make manifest*; **1.** in gen. χάρις...∼οῦσα μυστήρια ‡*Diogn.*11.5; τὸ αἷμα τοῦ λόγου πεφανέρωται ὡς γάλα Clem.*paed.*1.6 (p.114.20; M.8.297C); φωτισμὸς ἡ μαθητεία κέκληται ἡ τὰ κεκρυμμένα ∼ώσασα id.*str.*5.10(p.369.12; M.9.97B); δι' αὐτοῦ [sc. τοῦ σταυροῦ] τὰ τῆς θεογνωσίας ἔργα πᾶσι πεφανέρωται Ath.*gent.*1(M.25.4B); of revelations in prayer or visions, *M.Polyc.*12.3; Ath.*v.Anton.*59 (M.26.928B); impers., *Barn.*14.5; *ib.*16.5; ἐπεὶ...τελείως πεφανέρωτο ὅτι... *Diogn.*9.2; **2.** of God ὁ πατὴρ πάντα ∼οῖ περὶ τοῦ υἱοῦ Ἰησοῦ *Barn.*12.8; εἰ οὖν ἐν τοσαύταις μορφαῖς οἴδαμεν πεφανερῶσθαι τὸν θεόν Just.*dial.*75.4(M.6.652B); Clem.*exc.Thdot.*48(p.122.10; M.9.681B); Pall.*v.Chrys.*8(p.51.7; M.47.30); of God's revelation through Christ εἷς θεός ἐστιν· ὁ ∼ώσας ἑαυτὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ Ign.*Magn.*8.2; δι' οὗ καὶ ἐφανέρωσεν ἡμῖν τὴν ἀλήθειαν *2Clem.*20.5; διὰ τοῦ ἀγαπητοῦ παιδὸς...ἐφανέρωσε τὰ ἐξ ἀρχῆς ἡτοιμασμένα *Diogn.* 8.11; διὰ...Χριστοῦ, κατὰ τὸ ἐφικτὸν ἡμῖν τὴν ἑαυτοῦ ἐφανέρωσε γνῶσιν Jo.D.*f.o.*1.1(M.94.792A); **3.** of Christ in Inc. θεοῦ ἀνθρωπίνως ∼ουμένου Ign.*Eph.*19.3; *Barn.*5.6; ὅτε δὲ τοὺς ἰδίους ἀποστόλους... ἐξελέξατο...τότε ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν εἶναι υἱὸν θεοῦ *ib.*5.9; ἐν σαρκὶ... αὐτοῦ μέλλοντος ∼οῦσθαι *ib.*6.7; σάρξ, δι' ἧς πεφανέρωται Clem.*paed.* 1.5(p.103.24; M.8.277A); τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ, ἐν Ἰησοῦ ἡμῖν ∼ουμένου Or.*Cels.*8.34(p.249.18; M.11.1565D); at Resurrection ἀνέστη ἐκ νεκρῶν καὶ ∼ωθεὶς ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς *Barn.*15.9; in OT types, *ib.*7.7; *ib.*12.10; docetist δοκήσει τινὲς αὐτὸν πεφανερῶσθαι ὑπέλαβον Clem.*str.*6.9(p.467.13; M.9.292C); Gnost. αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπὸ ἑαυτοῦ προαγαγὼν ἐφανέρωσεν ἑαυτῷ τὴν ἰδίαν ἐπίνοιαν Hipp.*haer.*6. 18(p.144.26; M.16.3222B); **4.** of Spirit, containing power of all the aeons, which descended at Christ's baptism (Marcosian) τὸ πνεῦμα ...τὸ ὁμολογῆσαν ἑαυτὸ υἱὸν ἀνθρώπου καὶ ∼ῶσαν τὸν πατέρα *ib.*6.51 (p.184.2; 3282A); **5.** of Church ἦν γὰρ πνευματική, ὡς καὶ ὁ Ἰησοῦς ἡμῶν, ἐφανερώθη δὲ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἵνα ἡμᾶς σώσῃ· ἡ ἐκκλησία δὲ πνευματικὴ οὖσα ἐφανερώθη ἐν τῇ σαρκὶ Χριστοῦ *2Clem.* 14.2; of its members ἐν ἀρχῇ τοίνυν συνελογίσθημεν, φασί, καὶ ἐφανερώθημεν Clem.*exc.Thdot.*41(p.119.24; M.9.677D); eschatol. ∼ωθήσονται ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ *1Clem.*50.3; ὅταν οὖν ἐπιλάμψῃ τὸ ἔλεος τοῦ κυρίου, τότε ∼ωθήσονται οἱ δουλεύοντες τῷ θεῷ, καὶ πάντες ∼ωθήσονται Herm.*sim.*4.2.2.

φανέρωσις, ἡ, 1. *disclosure*, Or.*fr.15 in Mt.*1:19(p.22.32); φ. τοῦ ἁγίου...μνήματος Eus.*v.C.*3.28 tit.(p.73.20; M.20.1088D); **2.** *revealing* βούλεται ὁ τύπος, ἵνα ὑφεστήκῃ, ἐμποδίζειν τῇ φ. τῆς ἀληθείας Or.*Jo.* 28.12(11; p.404.4; M.14.705B); id.*fr.42 in Jo.*(p.517.6); Max.*myst.*5 (M.91.680B); ἐνέργεια, καὶ ἡ διὰ τῆς προφορᾶς τοῦ λόγου φ. καὶ ἐξάπλωσις τῶν νενοημένων Jo.D.*f.o.*3.15(M.94.1048C); **3.** *revelation* ἡ τῶν κεκρυμμένων φ. Gr.Nyss.*Eun.*3(2 p.10.6; M.45.573B); ‡Proc.G. *Pr.*12:1(M.87.1336A); †Jo.D.*B.J.*8(M.96.917B); *prophetic revelation*, Hipp.*haer.*7.38(p.224.9; M.16.3346A); *ib.*10.20(p.280.23; 3438B); **4.** *manifestation* τῆς οἰκονομίας τὴν φ. Didym.(‡Bas.)*Eun.*4(1.292B; M.29.701A); of Inc., Just.*1apol.*32.2(M.6.377B); id.*dial.*49.3(M.6. 584B); περὶ φανερώσεως τῆς θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος αὐτοῦ Or.*fr. 53 in Jo.*(p.527.21); Ath.*inc.*1.3(M.25.97B); of Transfiguration εἰς τὸ ὑψηλὸν τῆς φ. αὐτοῦ ὄρος Or.*schol.in Lc.*9:27(M.17.340D); of Resurrection τὴν τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς φ. Eus.*d.e.*1.1(p.4.9; M.22.17B); Gnost. εἷς δέ ἐστιν ἀγαθός, οὗ παρρησία ἡ διὰ τοῦ υἱοῦ φ. Val.Gn.ap. Clem.*str.*2.20(p.175.2; M.8.1057B); Hipp.*haer.*5.8(p.93.7; M.16.3146B).

Φάνης, ὁ, a divinity in the Orphic system, representing first principle of life, Athenag.*leg.*20.3(M.6.932B); *Hom.Clem.*6.5; Gr. Naz.*or.*31.16(p.164.16; M.36.152A).

***φανητία, ἡ,** *ostentation*, Jo.Mosch.*prat.*187(M.87.3065A); ‡Max. *cap.al.*185(M.90.1444D).

***φανητίας, ὁ,** *ostentatious person*, Gr.Naz.*carm.*1.2.34.84(M.37. 951A).

φανητιασμός, ὁ, *love of show and ostentation*, Jo.Clim.*scal.*2(M.88. 656C); Hesych.S.*temp.*2.73(M.93.1536C); Jo.D.*imag.*2(M.94.1284B).

***φανητιάω,** *love ostentation, swagger*, Afric.ap.Eus.*h.e.*1.7.11(M.20. 93C); Mac.Mgn.*apocr.*2.9(p.12.15); Marc.Er.*opusc.*2.181(M.65.957D).

***φανητικῶς,** *ostentatiously*, Eus.*qu.Steph.*14(M.22.928B).

***φανίζω,** s.v.l., *publish*, Cyr.*ep.*40(5^2.110C; ἐνεφανίσθη p.21.17).

***φανταζομένως,** *imaginatively*, Meth.*symp.*8.17(M.18.173D; φανταζομένη p.112.3).

φαντάζ-ω, A. act.; **1.** *delude*, *T.Sim.*4.9; ἵνα τὸν ἄνθρωπον ∼ειν ἀεὶ πρὸς ἀδικίαν ἔχῃ Meth.*res.*1.38(p.281.11; M.41.1105B); ἀσέμνως καὶ ἄχρι αὐτῆς μυσαρᾶς πράξεως ∼ει ἡμᾶς ὁ δράκων Ephr.1.209B; τῶν δαιμόνων, τῶν φαντασάντων τὰς ὄψεις τῶν ὁρώντων ‡Just.*qu.et resp.* 26(M.6.1273B); abs., *create an illusion* ∼ων καὶ μαγεύων Epiph.*haer.* 34.1(p.5.13; M.41.581D); ἄρα ∼ων, καὶ οὐκ ἐργαζόμενος τὰ σημεῖα Chrys.*hom.49.1 in Jo.*(8.288C); c. cogn. acc. μέλλομεν...ἐλέγχεσθαι ὡς ψευδεῖς. ἃ ἐφαντάσαμεν, ἐφαντάσαμεν *Pers.*(p.15.1; M.10.104B); esp. ref. docetic views of Christ ὁρώμενος καὶ ὑπὸ ἁφὴν τοῖς μαθηταῖς εὑρισκόμενος καὶ μὴ ∼ων Epiph.*haer.*42.11(p.150.28; 765D); *ib.* (p.157.2; 768A); *create an illusory appearance of* οὐ γὰρ ψιλὴν μόνην ἐφάντασεν ἡμῖν ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐν εἴδει σαρκὸς διαμόρφωσιν Max.*ambig.* (M.91.1048C); οὐ φαντάσας σαρκὸς εἴδει καὶ σχήματι τὴν οἰκονομίαν *ib.*(1320C); id.*opusc.*(M.91.93C); **2.** *astonish* φαντάσω...τούτους τῷ σῷ ἀργυρίῳ †Polyb.*v.Epiph.*44(M.41.80D); ∼ειν ἅπαντας τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς τῷ μεγέθει τῶν γιγνομένων Thdr.Mops.*Zach.*10:1(M.66. 564C); **3.** = med., *imagine* ὁ ὑπὲρ ἐκείνους ἑαυτὸν ∼ων Nil.*exerc.*34 (M.79.764A).

B. med. and aor. pass.; **1.** *form a conception of, picture to oneself, imagine* γέγονεν...ἀπὸ τοῦ τελείου ἀνθρώπου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὃν ἔγνωκεν οὐδείς, ∼εται δέ...ὡς γέννημα θηλείας ἡ κτίσις πᾶσα τὸν υἱὸν

ἀγνοοῦσα Hipp.*haer*.8.13(p.233.8; M.16.3359A); οὐχὶ κακῶς ὁρῶν ὀφθαλμός, ἔργον ἐστὶ τοῦ κυρίου, ἀλλ' ὁ ὁρῶν καὶ ~όμενος τὰ θεῖα Or.*exp.in Pr*.20:12(M.17.212C); μὴ νοήσαντες, μόνον δὲ τὸ ἀπαθὲς... φαντασθέντες id.*Jo*.10.6(4; p.176.19; M.14.316B); δόγματα ἀνθρώπων μηδ' ὄναρ φύσιν ἀόρατον καὶ ἀσώματον πεφαντασμένων, οὖσαν κυρίως οὐσίαν *ib*.20.18(16; p.351.11; 613D); ὑπερθαυμάσαντες τῆς τοσαύτης αὐτὸν σοφίας τε καὶ δυνάμεως, ἣν ἐκ τῶν ἔργων ἐφαντάσθησαν Eus.*p.e*.1.6(17C; M.21.48B); ἐν ὕλῃ...τὸ θεῖον εἶναι ~ομένοις id.*l.C*.14(p.241.27; M.20.1409A); εἰκότως ~ονται τοιούτου υἱοῦ ἀεὶ μὴ εἶναι τὸν θεὸν πατέρα Ath.*decr*.10(p.9.16; M.25.433A); ~ου τὸ φρικῶδες ἐκεῖνο κρῖμα Ammonas *fr*.2(p.486.11); ἔνεστι γὰρ καὶ ἐπὶ γῆς ὄντα ἑστάναι ἐν οὐρανῷ, καὶ τὰ ἐκεῖ ~εσθαι Chrys.*hom.2.5 in Jo*.(8.14C); ὁ παράκλητος...ἔτι μένοντας ἐν σαρκὶ τὴν τῶν ἀγγέλων ἔπεισε ~εσθαι διακονίαν id.*sac*.3.4(p.51.6; 1.382C); ὅταν μὲν οὖν πρὸς τὴν θεότητα βλέψωμεν...ἐν ἡμῖν τὸ ~όμενον ‡Cyr.*Trin*.10(6^3.16C; M.77.1144C); ὃν καὶ φαντασίαν καλοῦσι τοῦ ζῴου...περὶ ἣν συνίστασθαι τὴν αἴσθησίν φασιν οἱ σοφοὶ τὰ τοιαῦτα, ὄργανον αὐτῆς οὖσαν ἀντιληπτικὸν τῶν αὐτῇ φαντασθέντων Max.*ambig*.(M.91.1116A); μονοφυσῖται ταυτοβουλίαν καὶ ταυτοπραξίαν ἐφαντάσθησαν Anast.S.*hod*.1(M.89.48B); **2.** μεγάλα ~εσθαι περί τινος *think great things of, have high opinion of*, Chrys.*hom.26.2 in Mt*.(7.315C); id.*hom.33.4 in Heb*.(12.309A); *ib*.5.1(51D); **3.** *perceive, contemplate* ὁ ὠφελούμενος εὐλαβεῖται ἐμβλέψαι εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ διὸ ~όμενος τὸν θεὸν πίπτει ἐπὶ πρόσωπον Or.*comm.in 1Cor*.14:24(*JTS* 10 p.39); καθαροῖς διανοίας ὄμμασι φαντασθέντες Eus.*h.e*.1.2.6(M.20.57A); τὸν θεὸν ἀεὶ ~ονται [sc. οἱ ἄγγελοι] Chrys.*hom.15.2 in Jo*.(8.86B); τὴν θείαν ~όμενος θεωρίαν id.*h.rel*.12(3.1202); **4.** *pretend to* Κολλούθου τοῦ πρεσβυτέρου φαντασθέντος ἐπισκοπήν Ath.*apol.sec*.76(p.156.6; M.25.385B); ἐπὶ τιμῇ ~εται, ὡς ἅτε δὴ ἐγχειρισθεὶς Ephr.1.16F.

C. pass.; **1.** *be deluded*, Bas.*mor*.15.3(3.556A; M.32.1312B); **2.** *appear, become visible* μή σε τὰ πολλὰ καὶ ἐπιτερπῆ ~όμενα ἀφέληται σοφίας Clem.*prot*.10(p.78.6; M.8.225C); οὕτω καὶ ἡ φιλοσοφία ἐκ τῆς θείας γραφῆς τὸ ἐμπύρευμα λαβοῦσα ἐν ὀλίγοις ~εται id.*str*.6.17(p.508.28; M.9.380C); ἐν μόνῃ γὰρ τῇ τοῦ προφορικοῦ λόγου τὸ τῆς σοφίας ὄνομα ~εται *ib*.7.10(p.40.33; 477D); **3.** *pose as, appear as* σεμνός τις τοῖς πολλοῖς ἐφαντάζετο Eus.*d.e*.3.4(p.119.34; M.22.204C).

φαντασία, ἡ, 1. *unreal appearance, illusion*; esp. ref. docetic Christologies τῶν κατὰ φαντασίαν λεγόντων τὰ διὰ τοῦ σωτῆρος γεγενῆσθαι Or.*schol.in Lc*.1:6(M.17.312C); οὐ δοκήσει καὶ φ. τῆς ἐνανθρωπήσεως γενομένης, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ Cyr.H.*catech*.4.9; μίσησον τοὺς λέγοντας, ὅτι κατὰ φ. ἐσταυρώθη. εἰ γὰρ κατὰ φαντασίαν ἐσταυρώθη, ἐκ σταυροῦ δὲ ἡ σωτηρία, καὶ ἡ σωτηρία φ. εἰ φ. ὁ σταυρός, φ. καὶ ἡ ἀνάστασις *ib*.13.37; Bas.*ep*.260.8(3.400D; M.32.965B); Bas.Sel.*or*.10.1(M.85.140C); ἄνθρωπος γέγονε...οὐδὲ κατὰ δόκησιν ἢ φ. ὡς Εὐτυχιανισταὶ λέγουσιν Oecum.*Apoc*.3:7(p.60); ‡Cyr.*Trin*.17(6^3.23E; M.77.1156C); CCP(681)*act*.11(H.3.1276D); in Jewish argument, ref. virgin birth λοιπὸν ἐν φ. καὶ δοκήσει ἐξ αὐτῆς ἐγεννήθη, καὶ οὐκ ἀληθείᾳ· ἀδύνατον γὰρ τοῦτο †Gregent.*disp*.(M.86.657B); **2.** *delusion*, Chrys.*hom.43.3 in Mt*.(7.462C); **3.** *vision in a dream*, Juln.Imp.ap.Cyr.*Juln*.9(6^2.314D); Diad.*perf*.37(p.42.16); *ib*.38(p.44.8); **4.** *fantasy* εἰς φ. μοναρχίας Or.*dial*.4(p.126.17); ‡Just.*coh.Gr*.21(M.6.280B); Evagr.*h.e*.3.5(p.106.1; M.86.2608A).

φαντασιάζω, 1. *delude*, Epiph.*anc*.63(p.76.7; M.43.129B); id.*haer*.19.4(p.221.12; M.41.265B); *ib*.55.1(p.325.10; 972C); **2.** pass., *be vainly imagined*, *ib*.55.6(p.332.14; 984A); *ib*.64.63(p.502.8; 1180A); **3.** s.v.l., *give form to*, Iren.*haer*.1.13.6(M.7.589A).

***φαντασιανισταί, οἱ,** name given to *Eutychians*, Eust.Mon.*ep*.(M.86.904D,909B).

φαντασιασταί, οἱ, name given to *Manicheans*, Tim.CP *haer*.(M.86.57B); Geo.Pis.*Pers*.1.149(M.92.1208A).

φαντασιαστικός, *visible*, Clem.*paed*.3.1(p.237.22; M.8.557C).

φαντασιοκοπέω, 1. *conceive vain fancies*, Malch.*ep*.ap.Eus.*h.e*.7.30.9(M.20.712C); Eust.*engast*.4(p.21.24; M.18.621A); Bas.Sel.*v.Thecl*.1(M.85.504B); **2.** *delude by mere appearances*, Ath.*inc*.55.4(M.25.193C); Chrys.*hom.7.3 in Phil*.(11.248B); Nil.*Eulog*.29(M.79.1132B).

***φαντασιοκοπία, ἡ,** *vain fancy*, Eust.*engast*.9(p.29.3; M.18.629D); *ib*.25(p.56.13; 665C).

φαντασιοκόπος, 1. *conceiving vain fancies*, Eus.*d.e*.3.6(p.133.4; M.22.224D); masc. as subst., Cosm.Ind.*top*.1(M.88.57D), v.l. φαντασιοσκόπους; **2.** *deluding by appearances*, Chrys.*hom.37.1 in Jo*.(8.212E); **3.** neut. as subst., *illusion, trick* of a conjuror, Hesych.S.*temp*.1.43(M.93.1493D).

***φαντασιολογία, ἡ,** *strange, fanciful language*, Epiph.*haer*.25.4(p.271.26; M.41.325B).

***φαντασιομάχος,** *champion of fancy*; of Manes, Eulog.*palm*.8(M.86.2928B) cit. s. ἀνθρωπολάτρης.

***φαντασιοποιός, ὁ,** *illusionist, conjuror*, Hesych.S.*temp*.1.43(M.93.1493D).

***φαντασιοσκοπέω,** *show as an illusion*, Cyr.H.*catech*.15.10; *ib*.15.14 (vv.ll. φαντασιοκοπῶν, φαντασιοκοπεῖ); ? f.l. for φαντασιοκοπέω, Eustrat.*stat.anim*.16(p.458).

***φαντασιοσκόπος, ὁ,** *illusionist, conjuror*, Hesych.S.*temp*.2.4(M.93.1513A); v.l. for φαντασιοκόπος, Cosm.Ind.*top*.1(M.88.57D).

φαντασι-όω, 1. act.; **a.** *bring images before* the mind of, *inform by images* ἤτοι ψιλὸν ἄνθρωπον...ἤτοι τὸν θεὸν ὁμολογοῦντες, ἀναίνονται πάλιν τὸν ἄνθρωπον, πεφαντασιωκέναι διδάσκοντες τὰς ὄψεις αὐτῶν τῶν θεωμένων Hipp.*fr.in Mt*.25:24(p.209.7; M.10.868A); εἴτ' ἀγγέλου εἴθ' οὑτινοσοῦν ~οῦντος τὴν ψυχὴν Or.*Cels*.1.66(p.120.8; M.11.784C) ἄλλα μυρία δαιμονίων ~ούντων ἡμᾶς id.*Jo*.20.36(29; p.376.6; M.14.657B); *Hom.Clem*.17.2; **b.** *imagine* τὸ μὲν γὰρ μεταξὺ πατρὸς καὶ υἱοῦ οὐδὲν δείκνυσιν εἶναι διάστημα, οὐδ' ἄχρι τινὸς ἐννοίας τοῦτο φαντασιῶσαι τῆς ψυχῆς δυναμένης Alex.Al.*ep.Alex*.4(p.22.17; M.18.553B); **2.** med. and pass., *imagine, form a mental picture*, Meth.*symp*.8.2(p.83.15; M.18.141A); πολλάκις μὲν ~οῦται [sc. ὁ νοῦς] περὶ τῶν οὐκ ὄντων ὡς ὄντων Bas.*ep*.233.1(3.355E; M.32.865A); Chrys.*hom.5.4 in 1Thess*.(11.465B); ἵνα τῷ νῷ φαντασιωθῶμεν τοῦ κτιστοῦ τὸ μέγεθος Mac.Mgn.*apocr*.4.16(p.189.3); **3.** pass.; **a.** of the mind, *be informed by images*, Or.*Cels*.1.48(p.97.24; M.11.748B); *ib*.4.3(p.276.6; 1032C); †Bas.*Is*.184(1.515A; M.30.432B); **b.** *be deluded* τὴν διάνοιαν πεπονηρευμένην ἀπὸ τῆς...πλάνης καὶ πεφαντασιωμένην Epiph.*haer*.21.2(p.239.13; M.41.288A); **c.** *be imagined* οὕτω δυνατὸν ἀπὸ τῶν αὐτῶν φαντασιῶν τοὺς παραπλησίους ἐγγενέσθαι τύπους τοῖς ἐν διαφόροις οὐσίαις τυγχάνουσι καὶ ~ουμένοις Or.*Jo*.20.24(20; p.358.27; M.14.628B).

φαντασιώδης, 1. *fantastic*, Hipp.*haer*.1.2(p.8.23; M.16.3028A); Epiph.*exp.fid*.11(p.511.16; M.42.801B); Chrys.*hom.14.4 in 1Tim*.(11.630A); **2.** *unreal, imaginary*, Cyr.H.*catech*.13.4; Thdt.*eran*.2(4.93).

φαντασιωδῶς, 1. *in appearance*, Iren.*haer*.2.32.4(M.7.828C); Eustrat.*stat.anim*.10(p.384); **2.** *in imagination*, *ib*.16(p.457).

φάντασμα, τό, 1. *apparition, phantom*, ref. Christ's Resurrection πείθοντα ὅτι αὐτὸς εἴη καὶ οὐ φ., ἀλλὰ ἔνσαρκος ἦν Hipp.*haer*.7.38(p.224.17; M.16.3346B); Or.*fr.106 in Jo*.(p.561.14); Chrys.*hom.75.3 in Jo*.(8.442C); **2.** *image*; met., applied to Devil σὺ τοῦ κόσμου φ. εἶ, ἐγὼ δὲ διὰ τοῦτο ἀπὸ γυναικὸς ἐγεννήθην *Contrad*.1(p.5); *ib*.2(p.9).

φανταστικός, 1. *imaginative* ἡ δὲ σοφιστικὴ τέχνη...δύναμίς ἐστι φ. Clem.*str*.1.8(p.25.30; M.8.736A); Or.*Jo*.20.24(20; p.358.7; M.14.625C); φύσεως φ. τεταγμένως κινούσης τὴν ὁρμήν id.*princ*.3.1.2(p.197.3; M.11.249C); τὰ δὲ αἰσθήσεως ὁρμῆς τε φ. μεμοιραμένα, οἷα ζῴων τὰ ἄλογα Eus.*p.e*.7.4(302D; M.21.513B); Synes.*ep*.154(M.66.1556D); ἡ δὲ ὄρεξις φ. μόνης ἐστὶ τῆς διανοητικῆς δυνάμεως ἄνευ τοῦ βουλευτικοῦ λόγου τῶν ἐφ' ἡμῖν Max.*opusc*.(M.91.13B); neut. as subst., *the imaginative faculty* ἐπιδημοῦντος ἡμῶν τῷ φ. πνεύματος θεοῦ καὶ φαντάζοντος ἡμᾶς τὰ τοῦ θεοῦ Or.*Cels*.4.95(p.368.20; M.11.1173C); Melet.*nat.hom*.synops.(M.64.1108A); **2.** *imaginary* οὐδὲν ἦν σωματικὸν ἢ φ. Chrys.*hom.8.1 in Heb*.(12.81B); ἢ ὡς φ. τὴν δεῖξιν ποιησαμένου τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς ‡Ath.*Apoll*.2.1(M.26.1133A).

φανταστός, 1. *acting upon the imagination* διὰ τοῦτο δεῖν ἐπὶ τῶν θείων τὸ φ. οἴεσθαι μὴ παρεῖναι νομίζω πρόσφορον Max.*ambig*.(M.91.1236B); **2.** *imagined* ὥσπερ γὰρ θεὸς οὐ κτιστός, οὕτως ὁ αὐτὸς καὶ ἄνθρωπος οὐ φ. Procl.CP *Arm*.12(p.193.8; M.65.868C).

***φαραγγίζω,** *make into valleys*, ref. Lc.3:5 ἐγέννησεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν φαραγγίσαντα τὸν ἔρημον Chrysipp.*enc.in Jo.Bapt*.(p.33.4).

***φαράγγωσις, ἡ,** met., *plunge*, ‡Justic.*ep*.(p.12.28; H.2.841A).

***Φαραώ, ὁ,** (Hebr. פַּרְעֹה) *Pharaoh*; **1.** etym.; cf. *nec enim poterat cum exterminatore—hoc enim interpretatur in lingua nostra Pharao—virtus habitare*, Or.*hom.6.2 in Gen*.(p.67.17; M.12.196A); τὸ δέ γε Φ. τῆς βασιλείας δηλωτικόν Thdt.*Jer*.44:29(2.583); cf.Proc.G.*Is*.30:1(M.87.2260B); **2.** esp. exeg. Ex.7:3; against Marcionites, Iren.*haer*.4.29.2(M.7.1064B); ὁ θεός φησιν· 'ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φ.', πλεονάκις. εἰ γὰρ ὑπὸ θεοῦ σκληρύνεται καὶ διὰ τὸ σκληρύνεσθαι ἁμαρτάνει, οὐκ αὐτὸς ἑαυτῷ τῆς ἁμαρτίας αἴτιος· εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲ αὐτεξούσιος ὁ Φ. Or.*princ*.3.1.7(p.204.15; M.11.260A); cf.Thdt.*qu.12 in Ex*.(1.125); **3.** Pharaoh's daughter as figure of Church, cf.Or.*hom.2.4 in Ex*.(p.159.29; M.12.308D); *sed et nos etiam si Pharaonem habuimus patrem, etiam si nos in operibus malis genuit princeps hujus mundi cum venimus ad aquas, assumamus ad nos legem dei*, *ib*.(p.161.3; 309D); Cyr.*glaph.Ex*.1(1.252B); **4.** as manifestation or figure of Devil, cf. *Pharaonem, id est diabolum*, Or.*hom.6.1 in Ex*.(p.192.26; M.12.332C); cf.id.*hom.22.3 in Jos*.(p.435.6; M.12.932B); τὸν Φ. φασι τύπον ἀπενέγκασθαι [τὸν] κατὰ τὴν Αἴγυπτον τοῦ διαβόλου Meth.*symp*.4.2(p.47.19; M.18.89A); Cyr.H.*catech*.19.2–3; Cyr.*hom.pasch*.28(5^2.328A); **5.** cf. Φαραώ[θ]; one of the angels in system of Justinus, Hipp.*haer*.5.26(p.127.15; M.16.3195A).

***Φαραωνίζομαι**, *behave like Pharaoh*, Isid.Pel.*epp*.1.419(M.78.416C).

***Φαραώνιος**, *of Pharaoh*, Tim.Ant.*cruc*.(M.86.261D).

***Φαραωνίτης, ὁ**, *Pharaonian*, ‡Jo.D.*hom*.5(M.96.653A).

***Φαραωνιτικός**, *Pharaonic*, ‡Jo.D.*ep.Thphl*.23(M.95.373D).

φαρετροφόρος, *quiver-bearing*, *Orac.Sib*.11.174; *ib*.14.68.

***Φαρισαΐζω**, *play the Pharisee*, Sophr.H.*v.Cyr.et Jo*.3(M.87.3384B).

***Φαρισαϊκός**, *of the Pharisees*, *Pharisaical*, Cyr.*Ps*.16:1(M.69.813C); Nil.*exerc*.8(M.79.728B); Tim.Ant.*caec*.9(M.28.1013D).

***Φαρισαϊκῶς**, *Pharisaically*, Or.*Jo*.6.22(13; p.132.16; M.14.240B); Evagr.Pont.*or*.102(M.79.1189C).

***Φαρισαῖος, ὁ**, *Pharisee*, member of Jewish sect; **1.** in gen., derivation of name *ἐλέγοντο δὲ Φ. διὰ τὸ ἀφωρισμένους εἶναι αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἄλλων διὰ τὴν ἐθελοπερισσοθρησκείαν τὴν παρ' αὐτοῖς νενομισμένην. Φάρες γὰρ κατὰ τὴν Ἑβραΐδα ἑρμηνεύεται ἀφορισμός* Epiph. *haer*.16.1(p.211.8; M.41.249A); coupled with Scribes *ἡ τῶν Φ. αἵρεσις ἄλλη τις· οἵτινες τὰ αὐτὰ τούτοις* [sc. *τοῖς Γραμματεῦσι*] *ἐφρόνουν* *ib*.(p.210.9; 248B); rigorous self-discipline, *ib*.(p.210.12ff.; 248B,C); apparel *τῷ δὲ προειρημένῳ σχήματι τῶν Γραμματέων προήρχοντο διά τοι τῆς ἀμπεχόνης...καὶ γυναικικῶν ἱματίων ἐν πλατείαις ταῖς κρηπῖσιν καὶ γλώτταις τῶν ὑποδημάτων προϊόντες* *ib*.(p.211.4ff.; 249A); beliefs *ὡμολόγουν δὲ οὗτοι ἀνάστασιν νεκρῶν, ἐπίστευόν τε ἀγγέλους εἶναι καὶ πνεῦμα. ἠγνόησαν δὲ υἱὸν θεοῦ ὡς οἱ ἄλλοι. ἀλλὰ καὶ εἱμαρμένη καὶ ἀστρονομία παρ' αὐτοῖς σφόδρα ἐχρημάτιζεν* *ib*.16.2(p.211.11ff.; 249B); belief in fate inconsistent with belief in Judgement, *ib*.16.3(p.212.17ff.; 253A); said to give half possessions as alms, Chrys.*hom.44.4 in Mt*.(7.641A); blasphemy against H. Ghost in rejection of Jo. Bapt., Ath.*ep.Serap*.4.12(M.26.653A,B); pride and delight in power, Amph.*hom*.4(M.39.69C); Chrys.*hom.62.4 in Mt*.(7.625B); innocent of death of Jo. Bapt. but guilty through a previous generation of that of Zacharias, Or.*comm.ser.26 in Mt*.(p.44.17; M.13.1632B); their blasphemy against Christ *οἱ τότε Φ. τῷ βεελζεβοὺλ τὰ τοῦ πνεύματος ἀνετίθεσαν* Ath.*ep.Serap*.1.33(M.26.608B); *τίνος γοῦν ἕνεκεν οἱ Φ. τὸν Χριστὸν ἔλεγον δαιμονᾶν; οὐκ ἐπειδὴ τῆς παρὰ τῶν πολλῶν ἐπεθύμουν δόξης;* Chrys.*hom.40.4 in Mt*.(7.443B); and its punishment *τοιαῦτα καὶ νῦν τολμῶντες οἱ Φ. τοιαύτην ἐσχήκασι παρὰ τοῦ σωτῆρος τὴν ἀπόφασιν οἵαν καὶ ὁ...βεελζεβοὺλ ἔσχεν ἤδη καὶ ἔχει· ὥστε αὐτοὺς εἰς τὸ ἡτοιμασμένον πῦρ ἐκείνῳ αἰωνίως συγκατεσθίεσθαι μετ' αὐτοῦ* Ath.*ep.Serap*.4.17(M.26.661B); their position as interpreters of the Law *οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φ. εἶχον τὰς κλεῖς τῶν θυρῶν τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, τουτέστι τὰς θείας γραφάς* Or.*fr.in Mt*.23:13(p.187); *ὡς τὴν κλεῖδα τῆς βασιλείας πεπιστευμένων* [sc. *τῶν Φ.*] *ἥτις ἐστὶ γνῶσις, ἣ μόνη τὴν πύλην τῆς ζωῆς ἀνοῖξαι δύναται...ἀλλὰ ναί, φησίν* [sc. *ὁ Χριστός*], *κρατοῦσι μὲν τὴν κλεῖν τοῖς δὲ βουλομένοις εἰσελθεῖν οὐ παρέχουσιν* *Hom.Clem*.3.18; denial of Christ's Resurrection *ἐπ' ὄψει πάντων γενομένων τοῦ τε θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεως, οὐκ ἠθέλησαν οἱ τότε Φ. πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τοὺς ἑωρακότας τὴν ἀνάστασιν ἠνάγκασαν ἀρνήσασθαι ταύτην* Ath.*inc*.23.3(M.25.137A); **2.** ref. Lc.18:9ff. *ἐπειδὴ αὐτὸν* [sc. *τὸν τελώνην*] *ἐκάκισεν ὁ Φ. ἀπῆλθεν ἅπαντα ἀπολέσας* Chrys.*stat*.3.5(2.42D); Pharisee's allegations serve only to bring forgiveness to publican, id.*David* 3.4(4.775D); *ἐπεὶ καὶ ὁ Φ. ἐδόκει πληθύνειν τὴν δέησιν...'σταθεὶς δὲ ὁ Φ. ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν προσηύχετο', οὐχὶ πρὸς τὸν θεόν, ἐπανήρχετο γὰρ πρὸς ἑαυτὸν ἐπείπερ ἐν ἁμαρτίᾳ τῆς ὑπερηφανίας ἐγίνετο* †Bas.*Is*.36(1.408E; M.30.189C); *πάλιν ἕτερος ηὔξατο καὶ προσέκρουσε τῷ θεῷ· τοσοῦτόν ἐστι τὸ μὴ ποιεῖν τι διὰ τὸν θεόν· ὁ Φ. λέγω...οὐ παρὰ τὴν εὐχὴν ἀλλὰ παρὰ τὴν γνώμην, μεθ' ἧς ηὔξατο κατέπεσε προσκρούσας* Chrys.*kal*.6(1.706B).

***φαρμάζω**, *poison*, Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo*.59(M.87.3633A).

φαρμακεύω, **1.** *practise sorcery*, *Did*.2.2; Eus.*d.e*.3.6(p.133.15; M.22.225A); **2.** *purge*, Bas.Sel.*or*.35.2(M.85.377A); **3.** act. and med., *poison*, Meth.*symp*.8.16(p.108.1; M.18.169D); ‡Epiph.*phys*.16(M.43.529A); **4.** *season*, in cookery, Chrys.*Anna* 5.3(4.744D).

φαρμακοθήκη, ἡ, *medicine-chest*, Procl.CP *or*.18.1(M.65.820A).

***φαρμακολύτρια, ἡ**, *one who cures* wounds, etc.; epithet of S. Anastasia, *Exorc*.(p.345).

φαρμακόμαντις, ὁ, *one who is at once* φαρμακός *and* μάντις, *Apophth.Mac.Aeg*.(M.34.212C); Jo.Sync.*narr*.(H.4.320D).

φάρμακον, τό, 1. *remedy*, of death of Christ *τῷ θανάτῳ* [sc. *τοῦ Χριστοῦ*]*...ἀναδιδομένῳ τρόπον φαρμάκου ἐπὶ τὰς ἀντικειμένας ἐνεργείας* Or.*Jo*.1.32(37; p.41.28; M.14.85D); of baptism *ἀφιεμένων τῶν πλημμελημάτων ἑνὶ παιωνίῳ φ., λογικῷ βαπτίσματι* Clem.*paed*.1.6(p.108.2; M.8.285C); Gr.Naz.*or*.40.12(M.36.373B); *φ. ... πρὸς τὴν τῶν ἁμαρτιῶν ἀναίρεσιν* Chrys.*proph.obscurit*.2.9(6.196A); of Lent, id. *hom.1.1 in Gen*.(4.1B); of good works as prescribed by Church, *ib*.(4.2C) cit. s. *ἐκκλησία*; of name of Jesus in visitation of sick, Serap.*euch*.8.2; of eucharist *τῷ παρ' ἑαυτῆς φ. τούτῳ τὸ σῶμα πᾶν ἐπαλείφουσα* Gr.Naz.*or*.8.18(M.35.809C); of penance *τὸν δὲ ὀλίγα ἡμαρτηκότα, δι' ὑπερηφανίαν μὴ προελθεῖν τῷ φ. τῆς ἐξομολογήσεως* *cat.Lc*.7:43(p.62.20); **2.** *medicine* as a means, of eucharist *φ. ἀθανασίας* Ign.*Eph*.20.2; *φ. ζωῆς* Serap.*euch*.13.15; of Christian life *φ. ἀθανασίας* Clem.*prot*.10(p.76.3; M.8.221B); *φ. σωτηρίας* id.*str*.7.11(p.44.30; M.9.485C); of action *φ. ὁλοκληρίας* Serap.*euch*.17.2; *ib*.29.1; of baptism *φ. σωτηρίας* Thdt.*Is*.10:23(p.57.23; 2.247).

φαρμακός, ὁ, *wizard*, *witch*, *Orac.Sib*.3.283; Arist.*apol*.8.2; Or.*Cels*.5.38(p.43.2; M.11.1241A); *M.Glyc*.1.4(p.13*.4B).

***φαρμουθί**, Coptic month, Petr.I Al.*fr*.(M.18.516B); *Chron.Pasch*.p.252(M.92.609A).

φασήλιον, τό, kind of bean, *calavance*, Epiph.*haer*.66.28(p.64.2; M.42.76C); *ib*.66.34(p.73.22, v.l. *φασίλεος* 81D).

φάσις, ἡ, *appearance*, plur., of objects in the middle distance, opp. *ἐπιφάσεις* and *ὑποφάσεις*, Clem.*str*.6.7(p.460.11; M.9.277C).

***φασκιάριος, ὁ**, ? *potter* (Lat. *vascularius*), Ephr.2.176C.

***φασκίδιον, τό**, (cf. Lat. *fascia*) *strap*, *thong*, *V.Dan*.(pp.52.25, 55.22).

φασκιόω, (Lat. *fascio*) *bandage*, *tie up*, *swathe*, Anton.Hag. *v.Sym.Styl*.5(p.24.16); v. *φουσκιάζω*.

φάσμα, τό, 1. *apparition*, *phantom* *φ. μὲν νενομικέναι τὸν Ἰησοῦν, μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν* Or.*Cels*.7.35(p.185.30; M.11.1469C); **2.** *appearance* *ὁ ἀπιστῶν τῷ περὶ τοῦ εἴδους τῆς περιστερᾶς φάσματι τοῦ ἁγίου πνεύματος* *ib*.1.43(p.93.10; 737C); Cyr.ap.*cat.Heb*.suppl.7:1(p.525.2); *outward appearance*, *form* *τοὺς αὐτῶν θεούς...ἀπογυμνοῦντες τοῦ φ. καὶ τὴν εἴσω τῆς ἐπικεχρωσμένης μορφῆς ἀμορφίαν τοῖς πάντων ὀφθαλμοῖς ἐνδεικνύμενοι* Eus.*v.C*.3.54(p.102.15; M.20.1120A); id.*l.C*.8(p.217.17; M.20.1361A).

φασματώδης, 1. *phantasmal*, Meth.*symp*.8.3(p.83.22; M.18.141B); Jo.D.*hom*.12.21(M.96.809C); ref. Inc. *ὡς ἄνθρωπον οὐ φορέσαντα ἄνθρωπον, ἀλλὰ δόκησίν τινα φ.* Hipp.*fr.in Mt*.25:24(p.209.9; M.10.868A); **2.** *monstrous*, *fantastic*, Thphn.*chron*.p.128(M.108.353A).

***φατνιάω**, *be stabled*, Geo.Pis.*Heracl*.2.53(M.92.1321A).

φάτνωσις, ἡ, *panelling*; of ceiling, Eus.*v.C*.3.49(p.98.18; M.20.1109B); Gr.Nyss.*hom.4 in Cant*.(M.44.837A).

φατρία, ἡ, 1. *family*, *tribe*, *nation*, Epiph.*exp.fid*.10(p.509.26; M.42.797C); gentiles regarded as a *φατρία*, Mac.Mgn.*apocr*.3.29(p.122.21); **2.** *league*, *association* *τὴν τῶν δαιμόνων καὶ φιλοσόφων...φ.* Chrys.*hom.32.4 in Rom*.(9.759E); Sever.*Eph*.3:15(p.310.26); Eustrat.*v.Eutych*.38(M.86.2320A); **3.** *conspiracy*, CChalc.*can*.18; Rom.Mel.(*SBBAW* 1901 p.745); **4.** *faction*, Bas.*ascet*.2.2(2.325B; M.31.885A); Socr.*h.e*.6.4.4(M.67.672A); Thdr.Lect.*h.e*.1.19(M.86.173C).

φατριάζω, *conspire*, CChalc.*can*.18; †Pach.*poen*.(p.63).

***φατριάρχης, ὁ**, *chief conspirator* (play on *πατριάρχης*), term of abuse for iconoclast patriarchs, ‡Jo.D.*Const*.15(M.95.332B); *ὁ ἀνάξιος τοῦ πῖ, καὶ μᾶλλον ἐπάξιος τοῦ φῖ· φ. γὰρ ἤπερ πατριάρχης τῇ ἐκκλησίᾳ ἐξέφανεν* Steph.Diac.*v.Steph*.(M.100.1112C).

***φατριαστής, ὁ**, *conspirator*, Thphn.*chron*.p.341(v.l. for *φρατρ*- M.108.821D).

***φατριόω**, *conspire against*, *Hymn*.(*AS* 1 p.609).

***φαυλεπιθυμία, ἡ**, *evil desire*, Gr.Agr.*Eccl*.1.21(M.98.801B).

φαυλισμός, ὁ, *contempt*, *disparagement*, Or.*enarr.in Job* 2:11(M.17.64C); Bas.*reg.fus*.8.2(2.349B; M.31.937A); Gr.Nyss.*Eun*.3(2 p.35.26; M.45.601D).

φαῦλος, 1. *bad* *οἱ φ. δαίμονες* Just.*1apol*.57.1(M.6.413C); *τὸ θέλειν τὰ καλὰ καλόν ἐστιν ἢ φ.* Or.*princ*.3.1.18(p.229.19; M.11.288A); *τῇ φύσει οὐδὲν φ. ... τῷ δὲ τῆς χρήσεως τρόπῳ κακόν* Meth.*arbitr*.15(p.183.7; *κακόν* M.18.264A); Ath.*inc*.3.4(M.25.101C); **2.** of health, *injured*, *damaged*, Marc.Diac.*v.Porph*.81; **3.** phrase *παρὰ φαῦλον τίθεσθαι* *despise*, *V.Const*.19(p.555.34).

***φαυλοτριβής**, *occupied with mean things*, Isid.Pel.*epp*.1.439(M.78.424C).

φαῦσις, ἡ, *illumination*, Cyr.*hom.pasch*.14(5[2].195B); ‡Paul.Sil. *therm.Pyth*.(M.86.2267); †Jo.D.*B.J*.7(M.96.909A).

Φεβρουάριος** (Φευρ-**), *February*, *Φευρ-*, Ath.*h.Ar*.81(p.230.20; M.25.795B v.l.); Epiph.*haer*.51.25(p.295.16; *Φευρ-* M.41.933C); *Φευρ-* *Chron.Pasch*.p.11(M.92.89A); Thphn.*chron*.p.72(M.108.229A).

***φεγγάριον, τό**, *moon*, †Andr.Cr.*cycl*.(M.19.1333A).

φεγγίτης, as adj., *light-giving*, ‡Chrys.*hom.in Jo.17:11*(8.43C).

φεγγοβολέω, *shed rays of light*, Hesych.S.*temp*.1.35(M.93.1492D); Anast.S.*qu.et resp*.40(M.89.585B).

***φεγγοβόλος**, *shedding rays of light*, *radiant*, Eust.*engast*.6(p.24.9; M.18.624C); Bas.Sel.*or*.41.7(M.85.468C).

***φεγγοειδής**, *shining*, *radiant*, met., Hesych.S.*temp*.1.35(M.93.1492D); *ib*.2.3(1512C).

***φεγγοτόκος**, *radiant*, Sophr.H.*carm*.9.85(M.87.3780A).

***φεγγώδης**, = φεγγοειδής, *A.Thom.*A 34(p.151.16); †Gr.Thaum. *ep.Philagr.*(M.46.1105C).

***φειδεκόμμισσον, τό**, v. *φιδεκόμμισσον.

φείδ-ομαι, 1. *spare* μηδὲν βδελυσσομένου ὧν ἐποίησεν καὶ ~ομένου πάντων Or.*Jo.*20.17(15; p.349.29; M.14.621C); ἵνα τί ἐπὶ τοσοῦτον ἐφείσω ἡμῶν, οὐκ ἐπισκεπτόμενος ἡμᾶς ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις; id.*princ.* 3.1.12(p.215.3; M.11.269B); Ath.*inc.*13.6(M.25.120A); **2.** *have consideration, care for*, Eus.*h.e.*8.6.5(M.20.753A); Hegem.*Arch.*5(p.6.5; M.10.1433B); *ib.*(p.7.15; 1436B); διὰ τί μὴ ~ονται τῆς σωτηρίας τῆς αὐτῶν [sc. εἰδώλων]; Chrys.*hom.8.5 in 2Tim.*(11.713B); Thdot.Anc. *hom.*3.1(p.71.26; M.77.1385B); neg. *pay no heed to* μηδὲ φείσασθαι τῷ πατρί μου Ἰακὼβ *T.Sym.*2.7.

φειδώ, ἡ, 1. *mercy*, Diod.*Gen.*49:4(M.33.1578C); Evagr.Pont.*or.* 26(M.79.1172D); Geo.Pis.*Pers.*2.237(M.92.1226A); of God, Clem.*fr.* 56(p.226.15); Or.*hom.7.1 in Jer.*(p.52.1; M.13.329B); Cyr.*Is.*1.1(2. 3C); **2.** *care, consideration*, Clem.*str.*3.12(p.231.20; M.8.1177C); ἵνα... πολλῇ τῇ φ. καὶ προνοίᾳ τειχίζῃ [sc. τὸ πνεῦμα] πάντοθεν τὸ νεοπαγὲς τῆς πίστεως φυτόν Chrys.*hom.1.5 in 2Cor.4:13*(3.264D); Cyr.*Jo.*11 (4.978D); φειδοῖ, *with regard for* τὸν ὄφιν, φειδοῖ τῆς σαρκὸς τὴν βρῶσιν ὑποτιθέμενον Bas.*hom.*1.4(2.3C; M.31.168B); Evagr.*h.e.*1.11 (p.18.29; M.86.2449B); **3.** *caution*, Thdt.*Rom.*7:6(3.70).

***φειδωλεῖον, τό**, *parsimony*, †Nil.*vit.*3(M.79.1141D).

φειδωλῶς, *sparingly*, Phot.*nomoc.*9.1(p.533; M.104.709A).

φελλάτας, ὁ, a kind of *stone*, of which statues were made, Clem. *prot.*4(p.36.24; M.8.137A).

[*]**φελόνιον (φελώνιον), τό**, (Lat. *paenula*) *chasuble*, φελόνιον Gr.Mag.*dial.*(tr.Zach.)1.9(M.*PL.*77.195A); φελώνιον ‡Sophr.H.*liturg.* (M.87.3988B); *Euchol.*(p.48).

***φεράλληλος**, *mutually linked*; of Persons of Trin., ‡Gr.Nyss. *imag.*(M.44.1341D); *ib.*(1344A).

***φεραλλήλως**, *in being mutually linked*, Anast.S.*hod.*16(M.89. 261C).

***φερέδειπνος**, *which summons to a meal*, Nonn.*par.Jo.*6:8(M.43. 793B).

φερέζωος, *life-bringing*, †Apoll.*met.Ps.*4:8(M.33.1317A); *ib.*19:6 (1337A); Nonn.*par.Jo.*16:27(M.43.881C).

φερέοικος, ὁ, *snail*, Gr.Naz.*carm.*1.2.1.535(M.37.562A).

φερεπόνως, *patiently, laboriously*, Anast.S.*haer.*(p.257).

***φέρι**, exclamation of anger, Ath.*ep.Jov.*(M.26.821A).

***φερνοφόρος**, *dowry-bearing*, title of Ptolemy Philadelphus, Hier.*Dan.*11:6(φορνοφόρος M.*PL.*25.560B).

φέρ-ω, [ἔφερα = ἤνεγκον, Jo.Mosch.*prat.*140(M.87.3004A)]; **1.** *bear, carry*, met. τὸ ὄνομα τοῦ τὴν αἵρεσιν ἐφευρόντος ~ουσιν Ath.*Ar.* 1.3(M.26.17B); of Son τὴν ἡμετέραν σάρκα ~ων *ib.*1.66(285A); τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ~ει...καὶ σῶμα τὸ ἐν αὐτῷ ~ον αὐτὰς αὐτοῦ ἴδιόν ἐστι *ib.*3.31(389B); τὸ δὲ ἅγιον πνεῦμα...ἀεί ἐστιν ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ πέμποντος πατρὸς καὶ τοῦ ~οντος υἱοῦ id.*exp.fid.*4(M.25.208A); τρόπαια καὶ νίκας κατὰ τοῦ θανάτου ~ων τὴν ἐν τῷ σώματι γενομένην ἀφθαρσίαν καὶ ἀπάθειαν id.*inc.*26.1(M.25.141A); πᾶσαν ἐν αὐτῷ ~οντος τὴν θεότητα Thdt.*Col.*2:9(3.486); **2.** *bear a character* φόνος δικαιοσύνην ἤνεγκε Chrys.*Thdr.*2.3(1.38C); **3.** med., *bear oneself, be* τὸ ~εσθαι ἐξ ἐναντίας πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν Eus.*d.e.*3.5(p.121.8; M.22. 205C); **4.** pass., *be carried away*, met. οὐκοῦν ἔδει τοὺς ἀνθρώπους μὴ ἀφιέναι ~εσθαι τῇ φθορᾷ Ath.*inc.*6.10(M.25.107B); τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ἄμοιρον τῆς τοῦ θεοῦ γνώσεως ~εσθαι id.*gent.*46(M.25.92A); **5.** *produce, bear*; met. ἡ μὲν γὰρ ἤνεγκεν αὐτόν [sc. Christ], ἡ Βεθλεέμ Chrys.*hom.29.1 in Mt.*(7.342C); pass., *arise from* τὸ πρᾶγμα ἀφ' οὗ ~εται τὸ φωνεῖν Clem.*str.*7.11(p.44.26; M.9.485C); **6.** *provide, bring* βάπτισμα τὸ ~ον ἄφεσιν ἁμαρτιῶν *Barn.*11.1; τοῦτο γὰρ ὑμῖν ~ει μεγίστην κατάγνωσιν Ath.*apol.sec.*36(p.114.14; M.25.309B); βομβύκια ἅτινα ~ει [sc. ὁ διάβολος]...οὐδὲν τῷ βίῳ χρήσιμον id.*ep.Amun.*(M.26. 1172A); οὐκ ἔστι ταῦτα λέγοντας ἐνεγκεῖν δόξαν...τῷ κυρίῳ id.*Ar.*1.18 (M.26.49A); οὐ γὰρ ἀδοξίαν ἤνεγκεν ἡ σὰρξ τῷ λόγῳ id.*ep.Adelph.*4 (M.26.1077A); **7.** *bring forward, summon*, persons as witnesses, Jul.Papa *ep.Dian.*(p.108.26; M.25.296D); for judgement, Thdt.*eran.* 3(4.262); *Chron.Pasch.*p.327(M.92.844A); **8.** *bring, lead* into a certain condition ὅρος ἀνθρώπους εἰς τελειότητα ~ων Ath.*fug.*11(p.78. 16; M.25.660A); ~ει γὰρ αὐτοὺς ἡ ἀκολουθία τοιαῦτα...ὑπονοεῖν id. *Ar.*1.63(M.26.144A); ταῦτα ποιοῦσιν...ἵνα τοὺς ἀκεραίους εἰς ἀπόγνωσιν ἐνέγκωσιν id.*v.Anton.*25(M.26.881B); ref. Logos τὰ κτίσματα ...εἰς οὐσίαν ἤνεγκε id.*Ar.*2.64(284B); τὸ φθαρτὸν εἰς ἀφθαρσίαν ἐνεγκεῖν id.*inc.*7.5(M.25.109A); Arian ἀρχὴν τὸν υἱὸν ἔθηκε τῶν γενητῶν ὁ ἄναρχος καὶ ἤνεγκεν εἰς υἱὸν ἑαυτῷ τόνδε τεκνοποιήσας Ar. *thal.*2 ap.eund.*syn.*15(p.242.15; M.26.705D); pass., *be swayed, influenced* τοὺς ὑπ' ἐκείνου [sc. τοῦ εὐαγγελίου] ~ομένους Chrys.*hom. 3.1 in 1Tim.*(11.561E); κατὰ συκοφαντίαν...κατά τινων ~εσθαι Epiph. *haer.*16.3(p.212.15; M.41.252B); met., *be permeated, inspired* τὸ πνεῦμα ᾠκείωται τῇ ὑπ' αὐτοῦ ~ομένῃ ψυχῇ Clem.*paed.*2.2(p.168.10; M.8. 412A); **9.** *assert, hold* οἱ ἀσεβεῖς...ταῦτα ~οντες δυσφημοῦσι μὲν τὸν κύριον Ath.*Ar.*3.7(M.26.333C); *ib.*3.11(344A); pass., be *recorded, written* τὰ ἐν τοῖς εὐαγγελίοις αὐτοῦ ~όμενα Eus.*d.e.*1.3(p.17.22; M. 22.40A); *Symb.Sel.*3 ap.Ath.*syn.*29(p.252.11; M.26.729A); Thdt.*Os.* 8:4(2.1347); **10.** *place, attribute* μετὰ τὸ ἑκατοστὸν ἔτος τῆς Ἰλίου ἁλώσεως τὴν Ὁμήρου ἡλικίαν ~ει Clem.*str.*1.21(p.74.14,21; M.8. 845A); κατὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν...~εσθαι αὐτόν *ib.*(p.74.1; 844A); **11.** pass., *be in circulation, be extant*; of literary works, Chrys. *hom.7.3 in 1Cor.*(10.54A); Max.*schol.c.h.*15.6(M.4.112A); of heresies, *survive* τῶν...αἱρέσεων...ἐξ ὧν οὐκέτι ~ονται [ἀλλ'] ἢ τρεῖς μόναι τῶν Σαμαρειτῶν Epiph.*haer.*20.3(p.227.2; v.l. ἐμφέρονται M.41.273B); hence *exist* τῷ μηδὲ ~εσθαι θείαν βίβλον ἐξ ἐκείνου καὶ μέχρι τῶν τοῦ σωτῆρος χρόνων Eus.*d.e.*8.1(p.354.25; M.22.577A); *be in circulation as the work of, be attributed to* τὴν ~ομένην Ἰωάννου...ἐπιστολὴν id.*h.e.*3.25(p.250.23; M.20.268D); Dion.Al.*ib.*7.25(p.694.14; 700A); **12.** *refer, apply* to τοῦτο...ἀλληγοροῦντες ~ουσιν ἐπὶ τὸν σωτῆρα Hipp.*ben.Jac.*(p.27.10); of a word or term σῶμα γὰρ ἔμψυχον λέγεται ἐφ' ᾧ ἐνυποστάτως τὸ τῆς ψυχῆς ~εται ὄνομα ‡Ath.*Apoll.*1.20(M.26. 1128B); **13.** *come within the sphere of* καὶ τὰ λοιπὰ πάντα ὅσα ὑπομνημάτων χρῄζουσι, πλὴν εἰ μὴ εἰς ἀρχικὴν ~ουσι δικαιοδοσίαν Ath. Scholast.*coll.*4.19(p.66); **14.** *turn*; as nautical term, *bear* τὸ δεξιὸν ~οντα, νῦν δὲ τὸ εὐώνυμον μεταφέροντα Thdt.*provid.*2(4.500); met., *turn, adapt* to a purpose τὰ τῆς φύσεως ἁμαρτήματα ταῦτα ~ουσιν εἰς τέρψιν Chrys.*hom.3.3 in 1Tim.*(11.565E); **15.** imperative used parenthetically, *for instance* ἐξ ἐκκλησίας, φέρε, ἢ ἀγορᾶς Clem. *paed.*2.10(p.215.8; M.8.512B); id.*str.*7.7(p.30.29; M.9.456C); Eus.*p.e.* 3.13(120A; M.21.216A); **16.** neut. ptcpl., *advantage* πῶς...τῷ ~οντι ἤδη τὸ δοκοῦν ἀποφθέγγεσθε; Leont.H.*Nest.*4.12(M.86.1673B).

φευκταῖος, *to be avoided*, ‡Ath.*v.Syncl.*87(M.28.1540D).

***Φευρουάριος**, v. *Φεβρουάριος.

***φημάριον, τό**, *reputation*, †Ath.*fr.Mt.*(M.27.1381A); †Ath.*fr.* (M.26.1253C).

φθάζ-ω, *arrive at, attend* ~ουσιν ἐν τῇ Τύρῳ τῶν θαυμαστῶν ἐπισκόπων τὴν σύνοδον Gel.Cyz.*h.e.*3.18.4; pass., *be overtaken, caught* πρὸς τὸ μὴ καταδιωχθέντα αὐτὸν φθασθῆναι Jo.Mal.*chron.*13 p.331(M.97.493B).

φθάν-ω, *anticipate*; **1.** ptcpl., expressing previous action (= *already*) καθὼς φθάσαντες εἴπομεν Gr.Nyss.*hex.*14(M.44.77A); Didym.*Trin.*1.26(M.39.384C); Cyr.*Is.*2.3(2.260E); **2.** *arise* from ἀπὸ δὴ τούτων τὰ κακὰ...ἔφθασεν Ath.*gent.*25(M.25.49C); **3.** *reach, arrive at*, places [Ps.131:7] οὐ ἔφθασαν οἱ πόδες αὐτοῦ [sc. τοῦ θεοῦ] οἱ ἀπόστολοι Clem.*paed.*2.8(p.194.19; M.8.465C); φθάσαντες τὴν Κωνσταντινούπολιν Gel.Cyz.*h.e.*3.13.7; Dor.*doct.*1.15(M.88.1637B); words in prayer ὡς ἔφθασαν εἰς τὸν λόγον τοῦ 'ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα' Leont.N.*v.Jo.Eleem.*39(p.78.1); death τοὺς ἐφθακότας εἰς τοῦτον [sc. τὸν θάνατον] Eus.*d.e.*6.7(p.257.21; M.22.424A); ref. Inc. ὥστε καὶ εἰς ἡμᾶς φθάσαι καὶ φανῆναι τὸν κύριον ἐν ἀνθρώποις Ath.*inc.* 4.2(M.25.104A); of abstracts οὐχὶ καὶ αἱ προαιρέσεις ~ουσι πρὸς τὸν θεόν Clem.*str.*7.7(p.29.8; M.9.453A); ἄχρι τούτων ἔφθασεν αὐτῶν ἡ ματαιοπονία Epiph.*haer.*66.6(p.27.10; M.42.40B); *ib.*78.2(p.453. 8; 701B); Dor.*doct.*1.9(M.88.1628B); of news, reports, Or.*Cels.*7.42 (p.193.5; M.11.1481B); ἔφθασεν εἰς πάντας ἀνθρώπους ἡ φήμη Eus.*d.e.* 3.6(p.137.14; M.22.232C); τὸ γενόμενον...ἄχρι τῆς βασιλίδος ἔφθασεν Gel.Cyz.*h.e.*3.10.5; *extend* to, Epiph.*haer.*30.17(p.357.6; M.41.433D); *have recourse* to ~ουσι γὰρ καὶ ἕως μαγειῶν καὶ φαρμακειῶν †Jo.Jej. *poenit.*(M.88.1904B); met., *come within the sphere of* τῶν...εἰς τὴν ἡμετέραν πρόνοιαν ~όντων Gr.Nyss.*tres dii*(M.45.125C); **4.** *approach, draw near* ἐπ' αὐτὴν γὰρ οὔπω δυνάμεθα φθάσαι τὴν κεφαλὴν [sc. τοῦ Ἰησοῦ] Or.*schol.in Lc.*7:48(M.17.337B); πρὸς θεὸν ἔφθασε Cyr.H. *catech.*6.3; καταφευγέτω Χριστόν, ὅπου ὁ πολέμιος τῆς ζωῆς ἡμῶν οὐ δύναται καταδιώκων φθάσαι Nil.*epp.*3.100(M.79.432D); ref. Creation ὁ μὲν θεὸς καὶ πατὴρ συνέχων τὰ πάντα ~ει εἰς ἕκαστον τῶν ὄντων, μεταδιδοὺς ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ ἰδίου τὸ εἶναι Or.*princ.*1.3.5(p.56.1; M.11. 150B); **5.** *arrive* ἔφθασεν ὁμοῦ αὐτὸς εἰσερχόμενος εἰς τὸν πυλῶνα Leont.N.*v.Jo.Eleem.*22(p.41.11); *come to pass* ἔφθασεν γάρ σου τὸ τέλος τῆς ἀπωλείας *A.Thom.*A 33(p.150.1); πρᾶξίς τις ἔγγραφος ἔφθασε καθ' ἡμῶν *Pers.*(p.14.19; M.10.104B); *occur, fall on a date* ἐὰν ἐν κυριακῇ φθάσῃ ἡ ιδ' τῆς σελήνης *Chron.Pasch.*p.226(M.92.549A); met., *come upon* ἔφθασε δὲ αὐτοὺς ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ εἰς τέλος *T.Lev.*6. 11; ἀπὸ δὴ τούτων τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις εἰς πλῆθος ἔφθασεν Ath. *gent.*25(M.25.49C); τοῦ Ἀδὰμ παραβάντος, εἰς πάντας ἀνθρώπους ἔφθασεν ἡ ἁμαρτία id.*Ar.*1.51(M.26.117C); of disease τῆς φθασάσης αὐτὴν...νόσου Gel.Cyz.*h.e.*3.10.5; exeg. Mt.12:28, Lc.11:20 ἐπειδὴ... ταῦτα...πληροῦται...οὐχ ἑτέρως ἀλλ' ἢ τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος... οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν εἰπεῖν ἢ τὸ ἠγγικέναι τὴν βασιλείαν, ἧς εὐαγγελιστὴς

ὑμῖν καὶ πρόξενος ἐγώ, ὑπισχνούμενος ὑμῖν τὴν μετάδοσιν τοῦ πνεύματος, ὑφ' οὗ καὶ γίνεται πάντα τὰ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς βασιλείας... γενήσεσθαι ὀφείλοντα Or.*fr.264 in Mt.*(p.120); ἐὰν πιστεύητε, ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· εἰ δὲ οὔκ, ἀπωλείᾳ παραδοθήσεσθε *ib.266* (p.121); τεκμήρια δὲ ταῦτα...τῆς τοῦ θεοῦ βασιλείας καθαιρούσης... πᾶσαν ἀρχὴν...καὶ πᾶσαν...τυραννίδα...διό φησι...'ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία' Eus.*Lc.*11:21(M.24.553C,D); ἔφθασεν...ἐφ' ὑμᾶς· ὡσανεὶ ἔλεγεν, ὑμῖν ἥκει τὰ ἀγαθά· διατί οὖν πρὸς τὰ οἰκεῖα καλὰ ἀηδῶς διάκεισθε;...οὗτος ἐκεῖνος ὁ καιρός, ὃν πάλαι προὔλεγον οἱ προφῆται Chrys.*hom.41.2 in Mt.*(7.447A); πεπλούτηκεν ἡ ἀνθρώπου φύσις ἐν ἐμοὶ καὶ πρώτῳ τὴν θεοπρεπῆ βασιλείαν. ... τοῦτό ἐστι τὸ ἔφθασεν κτλ. Cyr.*Lc.*11:20(M.72.704C); **6.** *attain, achieve* τὸν ἀναγνώστην καὶ διάκονον φθάσας Pall.*v.Chrys.*16(p.95.12; M.47.54); ref. abstracts οἱ δὲ μήπω τὴν τελειότητα φθάσαντες Thdt.*Cant.*1:3(2.35); ὅπως τὴν τῆς Δομετίλλας ~ει σύνεσιν *M.Ner.et Ach.*19(p.18.12); *attain* to, *equal* μηδεμία εἰκὼν ~ει πρὸς τὴν ἀλήθειαν Gr.Naz.*or.*23.11(M.35.1164A); [Gen.13:10] αὕτη [sc. ἡ περίχωρος]...ἡ ~ουσα τῇ εὐθηνίᾳ τὸν παράδεισον τοῦ θεοῦ Chrys.*hom.8.3 in 1Thess.*(11.481B); Trin. ἵνα ὁ μὲν υἱὸς προκόψας μὴ φθάσῃ τὴν τοῦ πατρὸς μεγαλειότητα Epiph.*haer.*69.53(p.200.19; M.42.285A); **7.** *succeed in, be able to* οὕτως δὴ ~ειν ἐπιχειροῦντα τῇ ἐπιβουλῇ Clem.*str.*1.21(p.88.28; M.8.880B); οὐ ~ει πρὸς Πέτρον ἐλθεῖν...οὐδὲ γενέσθαι αὐτῶν ἐγγὺς Chrys.*oppugn.*3.19(1.111A); †Jo.D.*B.J.*9(M.96.932A); **8.** *refer, apply to* τὸ γὰρ 'ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν ἡμετέραν' ~ει ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους Or.*hom.2.1 in Jer.*(p.17.10; M.13.277C); οὐκ εἰς τὸν Δαβὶδ ~ει τὰ τοιαῦτα ῥητά Ath.*Ar.*2.16(M.26.180A,B); Epiph.*haer.*5.35(p.310.21; M.41.953B).

φθάρμα, τό, *destructive creature* τῆς ἀποθήκης τὰ φ., τουτέστι καὶ σκώληκας καὶ σῆτας Epiph.*haer.*59.10(p.375.13; M.41.1033A).

***φθαρτολάτραι, οἱ,** *worshippers of the corruptible,* name given to one of the branches of the Γαϊανῖται: φ. καὶ κτιστολάτρας ὀνομάζουσι Tim.CP *haer.*(M.86.57B).

***φθαρτοποιός,** *rendering corruptible,* Amph.*hom.*2.4(M.39.40D).

φθαρτός, *subject to decay, corruption*; **1.** in gen.; of matter etc., Arist.*apol.*4.1; Just.*1apol.*9.3(M.6.340B); Athenag.*leg.*4.2(M.6.897B); of things of this world οὐχ ὁρᾷ [sc. ὁ ἀγαθός] ἐμπαθῶς τὰ φ. *T.Benj.* 6.2; εἰ γὰρ ἐν τῷ ἀφθάρτῳ κοινωνοί ἐστε, πόσῳ μᾶλλον ἐν τοῖς φ.; *Barn.*19.8; Χριστιανοὶ παροικοῦσιν ἐν φθαρτοῖς τὴν δὲ ἐν οὐρανοῖς ἀφθαρσίαν προσδεχόμενοι *Diogn.*6.8; as created, v. γενητός; **2.** partic.; **a.** of human flesh, Herm.*sim.*5.7.2; ἐν φ. καὶ παθητῷ κατοικοῦσα σώματι μηδὲν ἠδίκηται [sc. ἡ ψυχή] Athenag.*res.*10(p.59.3; M.6.992C); not created φθαρτός but made so because of transgression, Meth.*symp.*9.2(p.116.15; M.18.181A); ἡ σάρξ...ἐκρατήθη δὲ διὰ τὴν ἡδονὴν ὑπὸ τῆς φθορᾶς...γεγένηται φ. id.*res.*2.18(p.368.16; M.18.264A); εἰ δὲ φ. [sc. ὁ Ἀδάμ] τί πλέον ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως λεγούσης 'ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε' Proc.G.*Gen.*3:18(M.87.216C); contrast οἱ δὲ ἄνθρωποι...κατὰ φύσιν φ., χάριτι δὲ τῆς τοῦ λόγου μετουσίας τοῦ κατὰ φύσιν ἐκφυγόντες εἰ μεμενήκεισαν καλοί Ath.*inc.*5.1(M.25.105A); no longer φθαρτός after resurrection οὐκ ὄντος τοῦ σώματος τοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ ἐνδοξότερον τὸ εἶδος αὐξηθὲν οὐκέτι ἐν φ. ἀλλ' ἐν ἀπαθεῖ καὶ πνευματικῷ δειχθήσεται σώματι Meth.*res.*1.25(p.252.21); redeemed by Inc. and death of Christ, *Diogn.* 9.2; μίξας τὸ φ. τῷ ἀφθάρτῳ...σώσῃ τὸν ἀπολλύμενον ἄνθρωπον Hipp.*antichr.*4(p.6.23; M.10.732B); αὐτοῦ [sc. τοῦ θεοῦ λόγου] γὰρ ἦν πάλιν καὶ τὸ φ. εἰς ἀφθαρσίαν ἐνεγκεῖν Ath.*inc.*7.5(109A); id.*ep.Serap.*2.1(M.26.609A); **b.** of soul (pagan) τὴν ψυχὴν...σύνθετον καὶ γενητὴν καὶ φ. Hipp.*haer.*1.19(p.21.9; M.16.3044A); in controversy with Heracleon οὐ ταὐτὸν δέ ἐστιν ⟨τὸ⟩ τὴν φ. φύσιν ἐνδύεσθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ τὴν φ. φύσιν μεταβάλλειν εἰς ἀφθαρσίαν Or.*Jo.*13.61(59; p.293.21; M.14.516C); **c.** ref. body of Christ ὁ Κέλσος παραβάλλων τὰς ἀνθρωπίνας τοῦ Ἰησοῦ σάρκας χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ...ὅτι αὗται ἐκείνων φθαρτότεραι id. *Cels.*3.42(p.237.23; M.11.973B); οὕτω μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτὸν ὁρῶντες τοὺς τύπους ἔχοντα οὐκ ἐροῦμεν αὐτὸν φ. εἶναι λοιπόν Chrys. *hom.87.1 in Jo.*(8.520D); ὡς δῆλον, πρὸ μὲν τῆς ἀναστάσεως φ. εἶναι τὸ σῶμα, μετὰ δὲ τὴν ἀνάστασιν, ἄφθαρτον †Leont.B.*sect.*10.2(M.86.1261B); περὶ φ. καὶ ἀφθάρτου μόνον διαφερόμενοι [sc. οἱ Θεοδοσιανοί] Tim.CP *haer.*(M.86.41B); Γαϊανῖται...λέγουσι τὸ σῶμα τοῦ κυρίου δυνάμει μὲν φ. μηδόλως δὲ φθαρῆναι τῇ ἐγκρατείᾳ τοῦ λόγου *ib.*(44B); **d.** ref. materialist conception of nature of God οὐκ αἰδοῦνται λέγειν ὅτι καὶ φθαρτός ἐστιν [sc. ὁ θεός] σῶμα ὤν, φ. δὲ ὄντα μὴ φθείρεσθαι τῷ μὴ εἶναι τὸν φθείροντα αὐτὸν λέγουσιν Or.*Jo.*13.21(p.245.10ff.; M.14.433A,B); **3.** of what is transient and typical, opp. real οὕτως ἐστὶν...φ. καὶ ἄφθαρτον, θνητὸν καὶ ἀθάνατον τὸ τοῦ πάσχα μυστήριον ...φ. κατὰ τὴν τοῦ προβάτου σφαγὴν Mel.*pass.2* p.1.6; *ib.3* p.1.11; **4.** *poor, contemptible, worthless* ἦν ἡμῶν τὸ κατοικητήριον τῆς καρδίας φ. καὶ ἀσθενές *Barn.*16.7; εἰς τοὺς φ. ἀγῶνας καταπλέουσιν πολλοί *2Clem.*7.1; τῶν μὲν οὖν Ἀρειανῶν θνητὸν καὶ φ. τὸ τοιοῦτον φρόνημα Ath.*ep.Serap.*2.2(M.26.609B).

φθείρ-ω, 1. *defile,* met. ἐάν τις ἡμῶν τηρήσῃ αὐτὴν [sc. τὴν ἐκκλησίαν] ἐν τῇ σαρκὶ καὶ μὴ ~ῃ, ἀπολήψεται αὐτὴν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· ἡ γὰρ σὰρξ αὕτη ἀντίτυπός ἐστιν τοῦ πνεύματος· οὐδεὶς οὖν τὸ ἀντίτυπον φθείρας τὸ αὐθεντικὸν μεταλήψεται *2Clem.*14.3; ὁ τὸν φθαρτὸν ἀγῶνα ἀγωνιζόμενος, ἐὰν εὑρεθῇ ~ων...ἔξω βάλλεται τοῦ σταδίου...ὁ τὸν τῆς ἀφθαρσίας ἀγῶνα ~ας τί παθεῖται; *ib.*7.4f.; **2.** *ravish, violate* one's virginity, Or.*Cels.*8.66(p.283.1; M.11.1617A); of BMV οὐκ ἐφθάρη παρὰ τοῦ Ἰωσήφ †Gregent.*disp.*(M.86.656C); **3.** *hold to be subject to decay* or *dissolution* κατὰ τοὺς ~οντας τὸν κόσμον Or.*Cels.* 4.60(p.332.4,6; M.11.1128B); σωματικὰς λέγοντας [sc. τοὺς Στωϊκούς] εἶναι τὰς ἀρχὰς καὶ διὰ τοῦτο πάντα ~οντας κινδυνεύοντας δὲ καὶ αὐτὸν φθεῖραι τὸν ἐπὶ πᾶσι θεόν *ib.*6.71(p.141.16,17; 1405C); **4.** pass.; **a.** *perish, be subject to decay* ὁ θεὸς...ἄφθαρτος ὅτι μὴ ~εται Didym.(‡Bas.)*Eun.*4(1.284D; M.29.684C); of Christ as life αἰώνιος γὰρ ἡ ζωὴ αὐτοῦ καὶ μηδέποτε ~ομένη...ἀναφαίρετος γὰρ ἡ χάρις καὶ ἡ δωρεὰ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ μὴ ἀναλισκομένη μηδὲ ~ομένη ἐν τῷ μετέχοντι αὐτῆς Or.*Jo.*13.10(p.234.22,25; M.14.413B); **b.** *go, betake oneself* εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν αὖθις ~εται Gr.Naz.*carm.*2.1.11.1013(M.37.1099A).

***φθινοπωρεία, ἡ,** *produce,* ‡Caes.Naz.*dial.*147(M.38.1096).

***φθονητός,** *envied,* Clem.*str.*7.2(p.7.5; M.9.409C).

φθόνος, ὁ, *envy, ill-will,* **1.** in gen.; as cause of disorder in Church, *1Clem.*3.2; resulting in murder of Abel ζῆλος καὶ φ. ἀδελφοκτονίαν κατειργάσατο *ib.*4.7; καταλήγει γάρ πως ἐν τούτοις ὁ φ. ἀεί Cyr.*glaph.Gen.*6.2(1.181E); responsible for martyrdom of SS. Peter and Paul, *1Clem.*5.2; τὸν δὲ σὸν φ. δύνασαι στῆσαι, ἐὰν ἐν οἷς χαίρει ὁ ὑπὸ σοῦ φθονούμενος συγχαίρῃς Max.*carit.*3.91(M.90.1045A); **2.** ref. Phil.1:15 τινὲς μὲν διὰ φθόνον [sc. τὸν Χριστὸν κηρύσσουσι]...ἐπειδὴ κατεσχέθη ὁ Παῦλος, τὸν πόλεμον ἐγεῖραι βουλόμενοι...τὸν παρὰ τοῦ βασιλέως πολλοὶ τῶν ἀπίστων, καὶ αὐτοὶ τὸν Χριστὸν ἐκήρυττον· ὥστε μείζονα γενέσθαι τῷ βασιλεῖ τὴν ὀργήν,... καὶ εἰς τὴν τοῦ Παύλου κεφαλὴν τὸ πᾶν ἐλθεῖν τοῦ θυμοῦ Chrys.*hom.2.2 in Phil.*(11.205A); cf.Thdr.Mops.*Phil.*1:15(p.207.24ff.); Thdt. *Phil.*1:15(3.448); **3.** denied of God; ref. Creation ἀγαθῷ γὰρ περὶ οὐδενὸς ἂν γένοιτο φ.· ὅθεν οὐδὲ τὸ εἶναί τινι φθονεῖ Ath.*gent.*41(M.25.81D); id.*inc.*3.3(M.25.101B); ref. will to save οὔτ' οὖν φθονοίη ποτ' ἄν τισιν ὁ πάντας μὲν ἐπ' ἴσης κεκληκώς, ἐξαιρέτους δὲ τοῖς ἐξαιρέτως πεπιστευκόσιν ἀπονείμας τιμάς...ἀλλ' οὐδὲ ἅπτεται τοῦ κυρίου ἀπαθοῦς ἀνάρχως γενομένου φθόνος Clem.*str.*7.2(p.7.4; M.9.409C); ref. revelation through allegories etc. οὐ φθόνῳ (οὐ γὰρ θέμις ἐμπαθῆ νοεῖν τὸν θεόν), ἀλλ', ὅπως εἰς τὴν τῶν αἰνιγμάτων ἔννοιαν ἡ ζήτησις παρεισδύουσα ἐπὶ τὴν εὕρεσιν τῆς ἀληθείας ἀναδράμῃ *ib.*5.4(p.341.2: 44A); ref. participation in pagan cults θεὸς ἅπασι κοινὸς...καὶ ἔξω φ.· τί οὖν κωλύει τούς...καθωσιωμένους αὐτῷ καὶ τῶν δημοτελῶν ἑορτῶν μεταλαμβάνειν; Cels.ap.Or.*Cels.*8.21(p.238.17; M.11.1549A); **4.** ref. Devil οὐ τῷ φ. θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον Or.*Jo.* 32.2(p.428.23; M.14.745A); ὁ θεὸς...ηὐδόκησε...καθαίρεσιν...ποιήσασθαι τοῦ διὰ φθόνον ἀπατήσαντος ἐχθροῦ ‡Ath.*Apoll.*2.9(M.26.1148B).

φθορά, ἡ, 1. *destruction*; of gen. destruction of world at Flood, Or.*Cels.*4.21(p.291.10; M.11.1056A); Stoic τῇ φ. τῶν πάντων ἀνθρώπων *ib.*4.45(p.318.24; 1101D); of world in future, *ib.*4.57(p.330.14; 1124B); *ib.*4.61(p.333.3; 1128C); in gen. λέγεται γὰρ φ. ἡ παντελὴς διάλυσις τοῦ σώματος εἰς τὰ στοιχεῖα...καὶ λέγεται φ. τὰ ἀνθρώπινα ταῦτα πάθη, τοῦτ' ἔστι τὸ πεινῆν καὶ διψῆν...ὅταν οὖν εἴπῃ τις τῶν πατέρων ὅτι οὐχ ὑπέμεινε φ. τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τοῦτο λέγει, ὅτι οὐ διαμπὰξ ἐλύθη †Leont.B.*sect.*10.2(M.86.1261C); **2.** *defilement,* i.e. *sin,* esp. of the flesh οὗτος ὁ αἰὼν...λέγει μοιχείαν καὶ φ. καὶ φιλαργυρίαν *2Clem.*6.4; **3.** *corruption,* of corruptible state of present life πρὶν ἐκδύσασθαι τὴν φ. Clem.*ecl.*12(p.140.10; M.9.704B); id.*str.*3.9(p.225.12; M.8.1165C) cit. s. γένεσις; ὁ δὲ ἄνθρωπος...τῆς ἀφθαρσίας ἐν μέσῳ βεβηκὼς καὶ τῆς φ., εἰς ὁποτέραν ⟨ἂν⟩ αὐτῶν νεύσας προσκλιθῇ... ἐκκλίνας μὲν γὰρ εἰς τὴν φ. φθαρτὸς γίνεται καὶ θνητὸς Meth.*symp.*3.7(p.34.6; M.18.72A); τὸ ἡμέτερον σῶμα οὐ φ. ἢ ἀφθαρσία τυγχάνον δέχεται κατὰ διαφόρους χρόνους τὰς ἐγκειμένας οὐσιώδεις ποιότητας Didym.*1Cor.*15:42f.(p.10.2); ref. Fall ἀθάνατον δὴ τὸν ἄνθρωπον γεγονέναι φαίνεται, φθορᾶς τε ἁπάσης καὶ νόσων ἐκτὸς Meth.*res.*1.34(p.272.10; M.41.1097D); ἡ σὰρξ οὐκ οὖσα οὔτε φ. οὔτε ἀφθαρσία, ἐκρατήθη δὲ διὰ τὴν ἡδονὴν ὑπὸ τῆς φ., ποίημα τῆς ἀφθαρσίας καὶ κτῆμα ὑπάρχουσα *ib.*2.18(p.368.14; M.18.284A); *ib.*2.21(p.375.2; 285C); μετὰ τὸ μετοικισθῆναι τὸν ἄνθρωπον ἐκβληθέντα διὰ τὴν παράβασιν, τὸ ῥεῦμα τῆς φ. ἐπὶ πολὺ προσεχύθη id.*symp.*4.2(p.46.7; 88C); contrast εἰ...παραβαῖεν...γιγνώσκοιεν ἑαυτοὺς τὴν ἐν θανάτῳ κατὰ φύσιν φ. ὑπομένειν καὶ μηκέτι μὲν ἐν παραδείσῳ ζῆν, ἔξω δὲ τούτου λοιπὸν ἀποθνήσκοντας μένειν ἐν τῷ θανάτῳ καὶ ἐν τῇ φ. Ath.*inc.*3.4(M.25.101C); man's state discussed; ref. Adam's sin, Proc.G.*Gen.*3:18(M.

87.216C,D); of salvation from corruption by Inc. and Resurrection *οἱ δὲ ἄνθρωποι...συμβουλίᾳ τοῦ διαβόλου εἰς τὰ τῆς φ. ἐπιστραφέντες ἑαυτοῖς αἴτιοι τῆς ἐν τῷ θανάτῳ φ. γεγόνασιν...διὰ γὰρ τὸν συνόντα τούτοις λόγον καὶ ἡ κατὰ φύσιν φ. τούτων οὐκ ἤγγιζε* Ath.*inc*.5.1(M.25.104D); *τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην τῆς φ. ἀπάλειψιν ib*.22.4(136B); *ἀπεσόβησε μὲν αὐτῆς* [sc. *τῆς σαρκός*] *τὴν φ.* Cyr.*Lc*.22:19(M.72.909A); Thdt.*Eph*.1:10(3.405); Max.*ambig*.(M.91.1044D) cit. s. *θεουργέω*; ref. baptism *ἵνα θάνατος θανάτῳ λυθῇ, ἀναστάσει δὲ ἡ φ.· διὰ γὰρ πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος σφραγισθεὶς ἀνεπίληπτός ἐστι πάσῃ τῇ ἄλλῃ δυνάμει καὶ διὰ τριῶν ὀνομάτων πάσης τῆς ἐν φ. τριάδος ἀπηλλάγη* Clem.*exc.Thdot*.80(p.131.27; M.9.696B); *τῶν ἀποκαθαιρομένων τὴν φ. τῷ λουτρῷ* Meth.*symp*.8.6(p.88.6; 148A); *διὰ τῆς παλιγγενέσεως τοῦ παναγίου βαπτίσματος, τῆς μὲν προτέρας ἐλευθεροῦντα φ.* Thdt.*Ps*.18:15(1.724); ref. birth of Christ *τὴν παρθενικὴν καὶ καθαρὰν γέννησιν καὶ ἀπὸ μηδεμιᾶς φ. τοῦ...σώματος* Or.*Cels*.6.73(p.142.24; M.11.1408C); ref. Christ's human nature *μὴ τοῖς τῆς φ. ἔξωθεν ἐνικλυσθεὶς ῥεύμασιν* Meth.*symp*.3.5(p.31.22; 68C); Christ's body not committed to *φθορά* and *ἀπώλεια*, Eus.*l.C*.15.2(p.244.23; M.20.1413C); *αὐτὸ δὲ τὸ σῶμα φύσιν ἔχον θνητὴν ὑπὲρ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἀνέστη διὰ τὸν ἐν αὐτῷ λόγον, καὶ πέπαυται μὲν τῆς κατὰ φύσιν φ. ἐνδυσάμενον δὲ τὸν ὑπὲρ ἄνθρωπον λόγον, γέγονεν ἄφθαρτον* Thdt.*eran*.3(4.239); Christol. *εἴ τις...τὴν θεότητα αὐτοῦ φθορὰν...ὑπομεμενηκέναι λέγοι, ἀνάθεμα ἔστω Symb.Sirm*.1 *anath*.13; of Devil *φ. καὶ λύμη ὑπάρχων* Ath.*ep.Amun*.(M.26.1172A).

***φθορεργάτης, ὁ,** *worker of corruption*, Thdr.Stud.*epp*.2.156(M.99.1489B).

***φθοριμαῖος,** *corrupt, pernicious, destructive*, of words, doctrines, etc. *ξένην τε καὶ φθοριμαίαν ψευδοδοξίαν* Eus.*h.e*.4.28.1(M.20.400A); *ἔχοντες φ. ὑπόνοιαν* Epiph.*ep.Arab*.78.22(p.472.4; M.42.733B); *φ. δὲ γνῶσιν* ⟨*σχηματί*⟩*ζονται* id.*haer*.38.3(p.66.19; M.41.657D); of persons *τὸ ἄθροισμα οἱ φ. ... μαγγανείας ἕνεκα ἐποιοῦντο ib*.30.8(p.343.20; 420A); of demons, Thdt.*h.e*.4.8.4(3.957).

***φθοροκτόνος,** *ending* or *saving from destruction*, ref. Resurrection *ἡ φ. φύσις* Geo.Pis.*carm*.75.2(14 p.61).

***φθοροποιΐα, ἡ,** *poisoning*, Leont.H.*Nest*.5.20(M.86.1741D).

φθοροποιός, 1. *deadly, bringing destruction τοῦ ἀντικειμένου φ. διαβόλου* Ptol.*ep*.ap.Epiph.*haer*.33.3(p.451.3; M.41.557B); *οὐ φ. θεοῦ ἀλλὰ δικαίου καὶ μισοπονήρου ib*.(p.451.17; 557C); *φ. δαίμων* Eus.*h.e*.10.4.58(M.20.872C); of fruit of tree of knowledge, Gr.Nyss.*hom.12 in Cant*.(M.44.1021C); met., *pernicious*, of doctrine, etc. *τὴν φ. ... διδασκαλίαν* Alex.Al.*ep.Alex*.2(p.21.1; M.18.552A); *τῆς...φ. ὑπονοίας* Epiph.*haer*.66.55(p.91.27; M.42.112B); *φ. ψευδοδοξίαν Chron.Pasch*.p.260(M.92.633C); **2.** *subject to corruption ὁ σαρκικὸς...οὑτοσὶ καὶ φ. ... βίος* Clem.*paed*.2.1(p.156.11; M.8.384B); *ταῦτα γεώδη καὶ θνητὰ καὶ μέρη τῆς κάτω φ. καὶ γεώδους φύσεως* Eus.*d.e*.4.3(p.154.11; M.22.257A).

φίβλα, ἡ, (Lat. *fibula*) *brooch*; used with chlamys at emperor's coronation, *Euchol*.(p.726).

φιβλίον, τό, *clasp*, for f.l. *βιβλίον*, Cosm.Mel.*schol*.(M.38.450) in Gr.Naz.*carm*.2.1.34.193ff.

***φιβλ-όω,** *pierce, transfix τοὺς αὐτοῦ πόδας ~οῖ ἐπὶ τὰ σφυρά* Jo.Mal.*chron*.5 p.111(M.97.204A); *~ωθεὶς ὁ Ἀχελῷος ib*.6 p.165(268C).

***φιδεκόμμισσον (*φειδεκόμμισσον), τό,** (Lat. *fideicommissum*) *legacy in trust*, Gr.Naz.*test*.(M.37.389C); *φειδ-*, Phot.*nomoc*.2.1(p.489; M.104.569C).

***φικόλα, ἡ,** ? *jar, water-pot* (cf. Mod. Gr. *βίκα, βικοῦλλα*) *ἔοικε δὲ εἶναι κατὰ τὸν Σηθιανῶν λόγον...τὸ σκοτεινὸν ὕδωρ...ἡ φ.* Hipp.*haer*.5.20(p.122.11; M.16.3187A), v. *περεηφικόλα*.

φιλαγαθία, ἡ, *love of goodness*, Clem.*paed*.1.8(p.130.29; M.8.333B); Maximinus Daia ap.Eus.*h.e*.9.7.14(M.20.813C); Chrys.*hom.21.4 in Heb*.(12.200A).

φιλάγαθος, *loving goodness*; of God, Isid.Pel.*epp*.3.153(M.78.845A); Cyr.*Mich*.53(3.444D); Dion.Ar.*e.h*.7.3.7(M.3.564B).

***φιλαγαθοσύνη, ἡ,** *love of goodness*, Chrys.*hom.27.7 in Gen*.(4.267A).

φιλαγάθως, *benignantly*, Clem.*str*.4.23(p.314.11; M.8.1357C); *κρίνει ὁ θεὸς ἢ φ. ἢ δικαίως* Cyr.*Ps*.18:11(M.69.833A); id.*Os*.71(3.107A).

***φιλάγγελος,** *loving angels*, Dion.Ar.*c.h*.13.4(M.3.320C).

***φιλαγέννητος,** *fond of term 'unbegotten'*, Gr.Naz.*or*.23.7(M.35.1160A); *ib*.29.11(p.89.8; M.36.88C).

***φίλαγνος,** *chaste*, Jo.Clim.*scal*.1(M.88.636B); Jo.D.*hom*.9.19(M.96.752B); ‡Gr.Naz.*Chr.pat*.2590(M.38.337A).

φιλάγρυπνος, *watchful*, Cyr.*Jo*.4.6(4.427E).

***φιλαγρύπνως,** *watchfully*, Cyr.*Jo*.12.1(4.1122B).

φιλάγων, *fond of contests*, Steph.Diac.*v.Steph*.(M.100.1120A).

φιλαδελφέω, *show brotherly love*, Gr.Naz.*ep*.215(M.37.352A).

φιλαδελφία, ἡ, 1. *brotherly love*, between Christians *φ. ἡ φιλανθρωπία τοῖς τοῦ αὐτοῦ πνεύματος κεκοινωνηκόσιν* Clem.*str*.2.9(p.135.7; M.8.977A); *ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀρετῇ, πίστει καὶ...ἀγάπῃ καὶ φ.* id.*q.d.s*.18(p.171.9; M.9.621C); Pall.*v.Chrys*.3(p.17.1; M.47.12); *φ. ἐνταῦθα τὴν τῶν χρημάτων φιλοτιμίαν ἐκάλεσε* Thdt.*1Thess*.4:10(3.517); as complimentary style of address, Pall.*v.Chrys*.19(p.120.3; M.47.67); **2.** in concrete sense, *brotherhood*, *1Clem*.47.5.

φιλαδέλφως, *affectionately, in a brotherly manner*, Clem.*q.d.s*.3(p.161.10; M.9.605D).

***φιλάζω,** *pretend friendship*, †Cyr.*coll.VT*(6^4.51A; M.77.1252A).

***φιλαίθριος,** *loving fresh air*, Gr.Naz.*carm*.2.1.11.1356(M.37.1122A).

***φιλαινίδειος,** *following the doctrines of Philaenis* of Leucadia, Just.*2apol*.15.3(M.6.468C).

***φιλαιρετικός,** *fond of heretics*, Bas.*ep*.237.2(3.365D; M.32.888A).

***φιλακροάμων, ὁ,** *one who listens attentively, eagerly*, Cyr.*Os*.proem.(3.2A); Zach.Mit.*opif*.(M.85.1037A); Mod.*dorm*.1(M.86.3280B).

φιλαλήθης, *loving truth*, Clem.*prot*.1(p.8.21; M.8.64B); Or.*Cels*.2.15(p.144.15; M.11.825B); *αἱ φ. γραφαί ib*.6.16(p.86.23; 1313C); *φ. λογισμῷ Hom.Clem*.1.18; *ἡ σὴ εὐσέβεια φ. οὖσα* Ath.*apol.Const*.1(p.279.15; M.25.597A); in complimentary address *φ. βασιλεῦ ib*.9(605B); *ib*.26(628A); superl., Pall.*v.Chrys*.4(p.25.29; M.47.17); *ib*.13(p.79.14; M.47.45); neut. as subst.; **1.** *love of truth* or *fact*, Or.*Cels*.4.44(p.317.22; 1101A); *ib*.1.63(p.115.19; 777B); *ὁ Ματθαῖος δι' ὑπερβολὴν ἐπιεικείας τὸ φ. ὑποφαίνων τοῦ ἰδίου τρόπου* Eus.*d.e*.3.5(p.126.14; M.22.216A); *σκόπει...τὸ φ. τῶν ἀποστόλων, πῶς τὰ ἐλαττώματα οὐ κρύπτουσιν* Chrys.*hom.87.1 in Jo*.(8.519E); **2.** title of a work by Hierocles against Christianity, Eus.*Hierocl*.1(511A; M.22.796A); title of a polemical work by Severus of Antioch, directed against John of Caesarea (saec. vi), Eust.Mon.*ep*.(M.86.920A); Anast.S.*hod*.6(M.89.105C).

φιλαλληλία, ἡ, *love of one another*, Or.*adnot.in Dt*.(M.17.28A); *τί ...ἀγαπᾷ τὸ θεῖον πνεῦμα ἢ τὴν...ὁμόνοιαν καὶ τὴν φ. τῶν ἀδελφῶν*; Nil.*epp*.1.146(M.79.144A); *τὸ δὲ ἀγαπᾶν ἔλεος, τῆς φ. ἔχει τὰ αὐχήματα* Cyr.*Mich*.56(3.448E); id.*Zach*.36(3.712D); *Μωσέα τὸν...τῆς φ. εἰσηγητὴν καὶ διδάσκαλον* Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo*.27(M.87.3497D); in bad sense *ἐπιζήμιον δὲ κομιδῇ τὸ μὴ ἐν καιρῷ μαλακίζεσθαι πρὸς ἀνάνδρους φ.* Cyr.*ador*.6(1.180E).

φιλαλλήλως, *with love towards one another*, Cyr.*Ps*.37:12(M.69.964B); id.*Chr.un*.(5^1.734E).

***φιλαλλογενής,** *loving the alien*, Cyr.*glaph.Num*.(1.381C).

φιλαμαρτήμων, *prone to sin*; of persons, Or.*exc.in Ps*.36:1(M.17.120A); Tit.Bost.*Man*.2.12(M.18.1157A); Cyr.*Abac*.49(3.563B); of the flesh, Ath.*exp.Ps*.21:31(M.27.137D); *τὴν φ. γνώμην* Nil.*epp*.2.168(M.79.285A); Isid.Pel.*epp*.1.11(M.78.188A); Max.*ambig*.(M.91.1045B).

***φιλαμάρτητος,** *loving sin*, Gr.Nyss.*bapt.diff*.(M.46.428A); Cyr.*ador*.1(1.46E).

***φιλάμαρτος,** = foreg., Nil.*epp*.3.4(M.79.365B); Ant.Mon.*hom*.18(M.89.1485A).

***φιλάναρχος,** *upholding doctrine of* one as *ἄναρχος*: *προσερήσομαί σε...φιλαγέννητε σὺ καὶ φ., πότερος θεὸς ἀτιμάζει μᾶλλον* Gr.Naz.*or*.23.7(M.35.1160A); ref. Creation, id.*carm*.1.1.4.18(M.37.417A).

φιλανθρώπευμα, τό, *act of mercy οὐ καθέλκεται...τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐκ τῶν...περὶ ἡμᾶς αὐτοῦ φ.* Didym.*Trin*.2.8(M.39.620A).

φιλανθρωπεύ-ω, *show kindness, love to men ~σαι τὸν ἀδελφόν, τοῦτο πρέπει Χριστιανοῖς* Chrys.*hom.14.3 in 2Cor*.(10.541C); usu. med.; in gen., c. acc., Ath.*apol.Const*.35(M.25.641C); Eus.*h.e*.10.8.11(M.20.897B); Chrys.*hom.3.2 in Philm*.(11.788D); c. dat., Gr.Nyss.*v.Gr.Thaum*.(M.46.924A); abs. *τὴν ἐλεημοσύνην διαφερόντως ἀγαπῶν, τὸ λαθεῖν ~όμενος ἐθηρᾶτο...οἱ γὰρ μετ' ἐπιδείξεως ταύτην διαπραττόμενοι οὔ μοι δοκοῦσι ~εσθαι* Isid.Pel.*epp*.2.151(M.78.605C); impers. pass. *τῶν δὲ ὄχλων κραζόντων φιλανθρωπευθῆναι αὐτοῖς, συνεχώρησεν ὁ Φωκᾶς* Thphn.*chron*.p.247(M.108.620B); *show mercy* towards penitent, CAnc.(314)*can*.5; ref. divine love; of God, Ath.*Ar*.3.67(M.26.465C); *ὁ γὰρ κύριος πολὺ ~εται σπλαγχνιζόμενος* Mac.Aeg.*hom*.4.16(M.34.484D); *τὸν θεὸν θαυμάζομεν...ὅταν θαύματα ἐργάζεται, πολλῷ δὲ πλέον ὅταν ~ηται* Chrys.*hom.3.6 in Heb*.(12.37B); *Chron.Pasch*.p.324(M.92.829A); ref. Inc. *πάντας εἶναι βούλεται, ἵνα καὶ ~εσθαι δύναται* Ath.*gent*.41(M.25.84A); of Christ *διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν ἐφιλανθρωπεύσατο καὶ ἐν ἀνθρωπίνῳ γενέσθαι καὶ φανῆναι σώματι* id.*inc*.4.3(M.25.104A); id.*Ar*.2.51(M.26.233C); *Ἰουδαίοις ὁ Χριστὸς ~εται* Hesych.H.*Os*.16(M.93.1348A).

φιλανθρωπία, ἡ, *love towards men*;

A. in gen.; **1.** characteristics *ἥ τε φ. ... φιλικὴ χρῆσις ἀνθρώπων ὑπάρχουσα...εἰ δ' ὁ τῷ ὄντι ἄνθρωπος ὁ ἐν ἡμῖν ἐστιν ὁ πνευματικός, φιλαδελφία ἡ φ. τοῖς τοῦ αὐτοῦ πνεύματος κεκοινωνηκόσιν* Clem.*str*.2.9(p.135.3ff.; M.8.977A); *τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ...ἐμποιεῖ...φ. καὶ χρηστότητα...ἐν τοῖς...παραδεξαμένοις...τὸν περὶ θεοῦ καὶ Χριστοῦ...*

λόγον Or.*Cels.*1.67(p.121.25; M.11.785C); ἡ φ. μέγιστον ἀγαθὸν Clem. *ep.*8(M.2.44A); ἀγνοεῖν τί ποτ' ἐστὶ φιλανθρωπίας μέγεθος, ἥτις ἐστὶν ἡ ἄνευ τοῦ φυσικῶς πείθοντος ἡ πρὸς οἷον δήποτε στοργὴ καθὸ ἄνθρωπός ἐστιν *Hom.Clem.*12.25; φ. ἐστὶν ἀρρενόθηλυς, ἧς τὸ θῆλυ μέρος ἐλεημοσύνη λέγεται, τὸ δὲ ἄρρεν αὐτῆς ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον ὠνόμασται...χρὴ οὖν τὸν ἀσκοῦντα μιμητὴν εἶναι τοῦ θεοῦ, εὐεργετοῦντα δικαίους καὶ ἀδίκους...εἰ δὲ θέλεις ἀγαθοὺς μὲν εὐεργετεῖν, κακοὺς δὲ μηκέτι...οὐ τὸ τῆς φ. σπουδάζεις ἔχειν *ib.*12.26; cf.*ib.*12.32; πολλὴ δὲ διαφορὰ μεταξὺ φιλίας καὶ φ. ὅτι ἡ μὲν φιλία ἐξ ἀμοιβῆς γίνεται *ib.*12.25; ἀθανασίας γὰρ αἰτία οὖσα ἡ φ. πολλοῦ δίδοται...ταύτην...λαβεῖν ἔστιν ἐὰν πληροφορηθῇ τις ὅτι οἱ ἐχθροὶ πρὸς καιρὸν κακουχοῦντες οὓς μισοῦσιν, αἰωνίου κολάσεως ἀπαλλαγῆς αὐτοῖς αἴτιοι γίνονται· προσέτι δὲ αὐτοὺς ὡς εὐεργέτας σφόδρα ἀγαπήσουσιν. ἡ δὲ ὁδὸς τοῦ ταύτην λαβεῖν...ἐστὶ φόβος θεοῦ *ib.*12.33; as an attribute of Christians, *ib.*9.23; ὁ δὲ διδάσκαλος...ἐλεεῖν συνεβούλευσεν ὡς φ. ἀσκοῦσιν...ἀδικουμένους καὶ ἀπολύειν τῆς καταδίκης τοὺς ἀδικοῦντας *ib.*12.30; of Christian doctrine ὁ Κέλσος...τὴν τοῦ λόγου φ. καὶ φθάνουσαν ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν...οἴεται εἶναι ἰδιωτικήν Or.*Cels.*1.27(p.79.8; 712C); **2.** in objective sense πλὴν ὅσων ἀπολαύομεν ἀγαθῶν, τῷ αὐτοῦ ἐλέῳ εἰς τὴν ἡμετέραν φ. βιάζεται τὴν κτίσιν *Hom.Clem.*11.10; **3.** in bad sense στερηθέντες γὰρ τῆς Ἰησοῦ βοηθείας δι' ὑπερηφανίας ἢ φ. ἢ κενοδοξίας Hesych.S.*temp.*1.52(M.93.1497B).

B. of divine love towards humanity (cf. ἀγάπη); **1.** of God, in gen. ὁ γὰρ θεὸς ἐκ πολλῆς τῆς φ. ἀντέχεται τοῦ ἀνθρώπου Clem.*prot.*10(p.67.20; M.8.204B); id.*q.d.s.*3(p.161.30; M.9.608B); διὰ δὲ τὴν ἐκείνου φ., καὶ ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις τὰ τῆς αἰωνίου ζωῆς ἀψευδῶς ἐπήγγελται Cyr.H.*catech.*18.29; Euthal.Diac.*epp.cath.*(M.85.618A) cit. s. ἀνεξικακία; ἐξιστάμενοι τῆς φ. τὸν κύριον ὅτι μὴ ἄρδην τὸ ὅλον συνέστειλεν Petr.II Al.*encycl.*ap.Thdt.*h.e.*4.22.6(3.988); φιλανθρωπίας δὲ γενομένης παρὰ θεοῦ ἐπὶ τὸ χεῖρον πάλιν γεγόνασιν [sc. οἱ ἄνθρωποι] Thphn.*chron.*p.196(M.108.508B); extended also towards animals, Thdt.*Ps.*35:8(1.831); as a divine attribute σωφροσύνην καὶ...φ. καὶ ὅσα οἰκεῖα θεῷ ἐστι Just.*1apol.*10.1(M.6.340C); ἐστὶ θεὸς...εὐεργέτης, φ. νομιστεύων *Hom.Clem.*2.45; compared with human beneficence ὅσον σταγὼν πρὸς πέλαγος ἄπειρον, τοσοῦτον ἡμῶν ἡ ἀγαθότης πρὸς τὴν ἄφατον αὐτοῦ φ. Chrys.*hom.in Mt.18:23*(3.5B); shown in making man in divine image, *Hom.Clem.*16.19; ref. Mosaic law ὅτι ὁ νόμος ἀπαγορεύει ἀδελφῷ δανίζειν...ἆρ' οὐ δοκεῖ σοι φιλανθρωπίας εἶναι τὸ παράγγελμα τοῦτο; Clem.*str.*2.18(p.157.24; M.8.1024A); shown in admonishing wrongdoers, id.*prot.*9(p.62.11; M.8.193A); id.*paed.*1.8(p.133.12; M.8.340A); and even in afflictions, *Hom.Clem.*15.9; shown towards penitents ἡ γὰρ χρηστότης καὶ ἡ φ. τοῦ θεοῦ...τὸν μετανοοῦντα ἀπὸ τῶν ἁμαρτημάτων...ὡς δίκαιον καὶ ἀναμάρτητον ἔχει Just.*dial.*47.5(M.6.577C); εὖ ποιεῖ δὲ ἐπὶ μετανοίᾳ ἡ φ. Clem.*prot.*10(p.75.7; 220C); contrast false conception τῇ τοῦ θεοῦ φ. ταῦτα φθέγγονται ...πάντα ὁ θεὸς ἀφίησιν ἡμῖν τὰ ἁμαρτήματα Chrys.*hom.28.1 in Jo.*(8.158C); expressed in Christ's Inc. and death; by pre-existent Word, Clem.*paed.*1.8(p.126.26; M.8.325A); id.*str.*7.2(p.7.23; M.9.412B) cit. s. εὐπάθεια; Or.*Cels.*4.15(p.284.30; M.11.1045B); ἡ ἡμῶν παράβασις τοῦ λόγου τὴν φ. ἐξεκαλέσατο Ath.*inc.*4.2(M.25.104A); by Father, *Diogn.*9.2; κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς φ. καὶ τὴν σφαγὴν ἀνεδέξατο Or.*Jo.*6.53(35; p.162.7; M.14.292D); κατὰ φ. καὶ ἀγαθότητα τοῦ ἑαυτοῦ πατρός,...ἐν ἀνθρωπίνῳ σώματι ἡμῖν πεφανέρωται Ath.*inc.*1.3(97C); **2.** of Logos μιγνύμενος γὰρ ὁ λόγος φιλανθρωπίᾳ ἰᾶταί τε ἅμα τὰ πάθη καὶ ἀνακαθαίρει τὰς ἁμαρτίας Clem.*paed.*1.6(p.120.21; M.8.309C); **3.** of Christ τῆς φ. αὐτοῦ ἔργον ἐστὶ καταλιπεῖν τὴν οἰκίαν καὶ ἀπιέναι πρὸς τοὺς μὴ δυναμένους ἥκειν πρὸς αὐτόν Or.*comm.in Mt.*10.1(p.1.5; M.13.836A); id.*Jo.*6.57(37; p.165.34; M.14.300B) cit. s. ἁρπαγμός; μάθε καὶ τοῦ σταυρωθέντος τὴν φ. ... λέγει 'Πάτερ ἄφες αὐτοῖς' Chrys.*hom.4.9 in Ac.princ.*(3.95A); ref. future reward 'εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου' ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν χάριτι καὶ φ. τοῦ κυρίου...Ἰησοῦ Χριστοῦ ‡Hipp.*consumm.*49(p.309.22; M.10.952A); Chrys.*hom.3.6 in Heb.*(12.37C); ‡Nil.*tract.*4(M.79.1285B); **4.** of H. Ghost (ref. Rom.8:26) τοὺς ἡμετέρους διὰ τὴν πολλὴν φ. ... ἀναδεχόμενον στεναγμούς Or.*or.*2.3(p.301.14; M.11.420C); **5.** *clemency, providence* εὔξασθε ὑπὲρ ἐμοῦ ἵνα ἀποθῶμαι τὸ ἐν τῇ γαστρὶ μετὰ φ. Marc.Diac.*v.Porph.*39; *Chron.Pasch.*p.335(M.92.872A).

C. *clemency, mercy* in interpreting law, towards those committing impieties τῶν ἁγίων πατέρων φ. ἐπ' αὐτῶν χρησαμένων Gr.Nyss.*ep.can.*(M.45.225D); *ib.*(228A); towards penitents, CAnc.(314)*can.*5; towards those abandoning schism, Jul.Papa *ep.Dian.*ap.Ath.*apol.sec.*28(p.108.21; M.25.296C); towards those who profess virginity and subsequently marry, CChalc.*can.*16; of emperor ἡ δὲ τοῦ θεοῦ χάρις...τὴν εὐσέβειαν τοῦ βασιλέως εἰς φιλανθρωπίαν κεκίνηκε Ath.*apol.sec.*9(p.95.19; 265A); CSard.*ep.Alex.ib.*39(p.117.26; 316B); as complimentary title in address to emperor παρὰ τῇ σῇ φ. Ath.*apol.Const.*2(p.280.1; M.25.597A); *ib.*10(608A); id.*syn.*55(p.278.12; M.26.792B).

φιλάνθρωπος, A. *loving mankind, benevolent*; **1.** of divine love, *Diogn.*8.7; τοσούτῳ τινές εἰσιν ἀθεώτεροι ὅσῳ φιλανθρωπότερος ὁ θεός Clem.*prot.*9(p.62.32; M.8.193B); καταστήσας δὲ εἰς δέος τὴν ἐπὶ τὰς ἁμαρτίας ἀνέκοψεν φορὰν καὶ τὸ φ. αὐτοῦ ἐνδείκνυται id.*paed.*1.8(p.129.34; M.8.332B); ἐνδείκνυταί τε παρὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς ἀπειλῆς ἡσυχῇ τὸ φ. τὸ ἑαυτοῦ *ib.*(p.130.30; 333B); *ib.*(p.133.24; 340B) cit. s. ἐμπαθής; ἆρά γε καὶ ὁ θεὸς μέλλων ποτὲ κρίνειν...οὐ φ. ἐστιν;... τοὐναντίον λέγεις. ἐπεὶ γὰρ κρίνει διὰ τοῦτο φ. ἐστιν *Hom.Clem.*12.27; ὁ θεὸς ἡμῶν ὡς φ. χαρίσεται ἡμῖν τὸν φόβον αὐτοῦ Dor.*doct.*4.11(M.88.1673D); towards penitents, Just.*dial.*107.2(M.6.725A); Clem.*paed.*1.9(p.134.26; 341A); of Logos, *ib.*1.1(p.91.17; 252B); *ib.*1.7(p.124.22; 320B); ὅρα δὲ εἰ μὴ φιλανθρωπότερον ὁ θεῖος λόγος εἰσάγει τὸν 'ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν', θεὸν λόγον γινόμενον σάρκα Or.*Cels.*7.42(p.193.5; M.11.1481B); Ath.*inc.*15.2(M.25.121C); as παιδαγωγός, Clem.*paed.*1.3(p.94.5; 257A); *ib.*3.8(p.261.21; 613B); of Christ τὸ φ. αὐτοῦ μὴ ὑπερορῶντος...οὐδὲ κώμην τινὰ τῆς Ἰουδαίας ἵνα πανταχοῦ ἀπαγγείλῃ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ Or.*Cels.*2.38(p.163.19; 860B); διὰ τὸ πρὸς ἐκείνους φ. θέλων μὴ παθεῖν τὸν λαὸν ἃ ἔμελλε πάσχειν φησὶ τὸ 'πάτερ εἰ δυνατόν ἐστι παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο' *ib.*2.25(p.155.9; 845B); **2.** of abstracts, met. ὀλιγωρεῖται...τὸ ἀγαθὸν χρηστευόμενον ἀεί, θεραπεύεται δὲ ὑπομιμνῆσκον τῷ φ. τῆς δικαιοσύνης φόβῳ Clem.*paed.*1.9(p.140.28; M.8.353B); κοινωνικὸν δὲ ἡ σοφία καὶ φ. id.*str.*1.1(p.3.16; M.8.689A); of Mosaic law, *ib.*2.18(p.161.21; 1032A); of Christian law, Or.*Cels.*3.8(p.209.5; M.11.929C); **3.** of emperor, Ath.*ep.Aeg.Lib.*23(M.25.592A); id.*apol.sec.*3(p.89.13; M.25.252C); id.*apol.Const.*3(M.25.600A).

B. *lenient, merciful* μέχρις ἂν τῷ κοινῷ τῶν ἐπισκόπων δόξῃ τὴν φιλανθρωποτέραν...ἐκθέσθαι ψῆφον CNic.(325)*can.*5; *ib.*12.

φιλανθρώπως, *lovingly towards mankind* τὸν θεόν...λογικῶς καὶ φ. κατηχοῦντα Clem.*prot.*10(p.75.1; M.8.220C); ref. Inc. εἰ μὴ τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων ἡνώθη φ. Isid.Pel.*epp.*1.124(M.78.265A); *ib.*1.310(361C); comp., Clem.*paed.*1.7(p.124.29; M.8.321A); superl., Or.*Cels.*3.75(p.267.9; M.11.1017C).

***φιλαπατέων,** *loving to deceive,* Diad.*perf.*56(p.62.20).

***φιλαπερίγραπτος,** *following the doctrine that Christ is* ἀπερίγραπτος, Thdr.Stud.*antirr.*1.4(M.99.332D).

***φιλαπόστολος,** *loving the apostles,* ‡Dion.Al.*ep.Paul.Sam.*2.9(p.36); φιλοπροφήτης...ὁ σωτὴρ καὶ φ. Cyr.*Jo.*2.5(4.200D).

φιλάρπαξ, *ravening,* Geo.Pis.*Heracl.*2.95(M.92.1323B).

φιλαυτέω, *love oneself, be self-centred,* Or.*Jo.*28.23(18; p.418.6; M.14.729A); Cyr.*Jo.*6.1(4.646B).

φιλαυτία, ἡ, *love of self* ἀρχὴ κακῶν τῇ ψυχῇ ἡ φ. γέγονεν· φ. δέ ἐστιν ἡ τοῦ σώματος φ. Thal.*cent.*2.4(M.91.1437B); ἐκ γὰρ τῆς περὶ θεοῦ ἀγνοίας ἡ φ. Max.*ep.*2(M.91.397A); alleged of Christ 'ὁ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται'...τὸν μὲν γὰρ Χριστὸν ἐνόμισαν ἂν φ. ἕνεκεν ταῦτα... φθέγγεσθαι καὶ κομπάζειν Chrys.*hom.31.1 in Jo.*(8.176A).

***φιλείδωλος,** *prone to idol-worship,* ‡Ath.*qu.Ant.*4(M.28.601B); Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*31(M.87.3521C).

***φιλειρηνικός,** *peace-loving*; of Constantine, Jo.Nic.*nativ.*(M.96.1440C).

***φιλείρηνος,** = foreg., Heracl.*ep.*(M.92.993C).

φιλεκδημητής, *inclined to travel about* μὴ ἔσο φ. περιάγων τὰς κώμας †Ph.Carp.*ep.*(p.396.9; v.l. φιλενδείκτης M.32.352B).

***φιλεκκλήσιος,** *loving the Church,* Max.*ep.*44(M.91.645D); *ib.*45(649A).

***φιλέλεος,** *merciful,* Cyr.*Joel.*26(Aubert; πολυέλ- 3.219D).

φιλέμπορος, *fond of trading,* Ast.Am.*hom.*13(M.40.368B); Nonn.*par.Jo.*2:14(M.43.764A); fig. οἱ τοῦ λόγου φ. Amph.*mesopent.*(M.39.124A).

***φιλενδείκτης, ὁ,** *ostentatious person* ἀποκαλεῖ τὸν σπουδαῖον ἐν ψαλμῳδίᾳ φ. Ephr.1.13E; †Ph.Carp.*ep.*(M.32.352B; φιλεκδημητής p.396.9); κενόδοξός ἐστι πᾶς φ. Jo.Clim.*scal.*22(M.88.949C).

***φιλενδειξία, ἡ,** *ostentation,* Max.*cap.theol.*21(M.90.1092A).

***φιλέννυχος,** *shining through the darkness* φέγγος ἔλαμπε φ. Paul.Sil.*Soph.*827(M.86.2150B).

φιλέντολος, ὁ, *lover of* God's *commandments,* Pall.*h.Laus.*52(p.145.6–8not.; M.34.1217B).

φιλέορτος, *loving festivals,* Gr.Naz.*or.*5.35(M.35.709C); Gr.Nyss.*res.*3(M.46.652D); τὴν φ. τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν ‡Meth.*palm.*1(M.18.384A).

***φιλεπίσκοπος,** *loving guidance,* Jo.Clim.*scal.*1(M.88.636B).

***φιλεπίστροφος,** *recrudescent,* ‡Nil.*vit.cog.*(M.79.1448B); Jo.Clim.*scal.*3(M.88.664D).

φιλεπιτιμητής, ὁ, *censorious person,* *Const.App.*2.21.1.

***φιλεργασία**, ἡ, *congenial task*, Or.*adnot.in Dt.*20:5(M.17.28D).

***φιλεργάτης**, ὁ, *hard worker*, Thdr.Stud.*cant.*2.4(p.339).

***φιλεργάτις**, ἡ, fem. of foreg. τὴν μέλισσαν τὴν φ. Geo.Pis.*hex.* 1328(M.92.1537A).

***φιλεργής**, *welcoming work*, Cyr.*Os.*4(3.23A).

***φιλερημέω**, *love solitude*, Pall.*v.Chrys.*19(p.123.11; M.47.69).

φιλεριστ-έω, *strive, argue*, Just.*dial.*118.1(M.6.749A); *ib.*123.7 (764B); περὶ τούτου τοῦ κεφαλαίου μὴ ~ήσαντες πρὸς ἑαυτούς Iren. ap.Eus.*h.e.*5.24.16(M.20.505B); ἐπιδεικνύναι ~οῦσιν Iren.*haer.*1.18.4 (M.7.649B).

***φιλεριστικῶς**, *contentiously*, Iren.*haer.*5.13.2(M.7.1157B).

φιλέριστος, *contentious*, Just.*dial.*64.2(M.6.621C); *ib.*67.11(632C).

***φιλερίστως**, *contentiously, for the sake of argument*, Adam.*dial.* 3.1(p.116.1; M.11.1792C).

***φιλευγενής**, *loving nobility*, Thphyl.*exc.gent.*5(p.482.9; M.113. 941C).

φιλεύδιος, *loving calm weather*, Geo.Pis.*bell.Avar.*128(M.92.1273A).

***φιλευλαβής**, *loving piety*, Cyr.*Jo.*2.5(4.201E).

***φιλεύνοος**, *benignant*, ‡Caes.Naz.*dial.*192(M.38.1169).

φιλευποιΐα, ἡ, *kindliness, love of good deeds*, Ephr.1.72C.

***φιλευπρόσωπος**, *under cloak of respectability*, ‡Pion.*v.Polyc.*14; ἡ γὰρ πολυγαμία...φιλευπρόσωπος πορνεία †Bas.*contub.*10(M.30.825B).

***φιλευσεβέω**, *love piety*, Sophr.H.*carm.*5.58(M.87.3757B).

***φιλευσεβής**, *reverent* φ. λογισμὸς ἐσοφίσατο τὸ ἀδύνατον Ast.Am. *hom.*9(M.40.312A); τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας ἄνδρες φ. *ib.*(313A); Jo. Eleem.*v.Tych.*2(p.112).

***φιλεύσπλαγχνος**, *showing pity, compassionate*, of God ὡς κηδεμών, ὡς φ. ‡Chrys.*Bass.*1(2.725C); *Apophth.Patr.*(M.65.397D); of BMV, Ephr.3.526A; Jo.VI H.*v.Jo.D.*18(M.94.457A).

***φιλευσπλάγχνως**, *kindly*, †Jo.Jej.*poenit.*(M.88.1901D).

***φιλεχθρία**, ἡ, *pleasure in strife*, †Bas.*Is.*19(1.391E; M.30.149D).

φίλεχθρος, *discordant, hostile* συμπέφυκε...τῇ ἀσεβείᾳ τὸ φ. τε καὶ πολεμοχαρές Leont.B.*Nest.et Eut.*2(M.86.1317B); of fire and water τὴν φ. μίξιν ‡Paul.Sil.*therm.Pyth.*159(M.86.2266).

φιλέχθρως, *in a hostile manner*, Tat.*orat.*1(p.1; M.6.804A); Or. *Cels.*3.36(p.232.7; M.11.965B); Cyr.*Ps.*36:12(M.69.932B).

φιλ-έω, **1.** *love, regard with affection*; **a.** dist. from ἀγαπάω v.s.v.; **b.** used interchangeably; v. ἀγαπάω; **c.** contrasted with love of creator through his creatures οὐδὲ ἄρα ~εῖ τινα τὴν κοινὴν ταύτην φιλίαν, ἀλλ' ἀγαπᾷ τὸν κτίστην διὰ τῶν κτισμάτων Clem.*str.*6.9(p.467. 30; M.9.293A); **d.** characterized τὸν ~οῦντά με οὐχ ὅταν ἐπαινῇ με μόνον ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐγκαλῇ καὶ διορθῶται, τότε φαίην ἂν ἔγωγε ~εῖν Chrys.*hom.3.1 in Ac.9:1*(3.115E); ὁ ~ῶν οὐκ ἐπιτάττειν βούλεται οὐδὲ ἄρχειν· ἀλλὰ χάριν ἔχει μᾶλλον ἀρχόμενος καὶ ἐπιταττόμενος· χαρίζεσθαι βούλεται μᾶλλον ἢ χάριν λαμβάνειν· ~εῖ γάρ, καὶ ὡς οὐκ ἐμπλήσας αὐτοῦ τὴν ἐπιθυμίαν, οὕτω διάκειται id.*hom.2.4 in 1 Thess.* (11.438E); **e.** of Christian love towards one's neighbour τοὺς πλησίον ~οῦσι [sc. οἱ Χριστιανοί] Arist.*apol.*15.4; ~ῶμεν οὖν ἀλλήλους ὡς καὶ ταύτῃ τὸν ~οῦντα ἡμᾶς ἀγαπήσοντες θεόν Chrys.*hom.23.4 in Rom.*(9.690C); ἡ ἀγάπη...εἰ οὐκ ἔστιν ἀνθρωπίνη, ἀλλὰ διὰ τὸν θεὸν ~εῖς, πάντας ~εῖ· ὁ γὰρ θεὸς οὕτως ἐπέταξε καὶ τοὺς ἐχθροὺς ~εῖν id.*hom.2.2 in 2 Thess.*(11.516D); ὅταν δὲ τοὺς ἐχθροὺς ~ήσωμεν, τοῦ θεοῦ κατὰ δύναμιν ἀνθρωπίνην ὅμοιοι γεγόναμεν id.*cruc.*1.5(2.411A); ὁ μὲν γὰρ ὅτι ~εῖται ~εῖ· ὁ δὲ ὅτι ἐτιμήθη...διὰ δὲ τὸν Χριστὸν δύσκολόν ἐστιν εὑρεῖν τινα γνησίως καὶ ὡς ἐχρῆν ~εῖν τὸν πλησίον ~οῦντα...ἀλλ' οὐχ ὁ Παῦλος οὕτως ἐφίλει, ἀλλὰ διὰ τὸν Χριστόν· διὸ καὶ μὴ ~ούμενος οὕτως ὥσπερ ἐφίλει, οὐ κατέλυσε τὴν ἀγάπην, ἐπειδὴ ῥίζαν ἰσχυρὰν κατεβάλετο τοῦ φίλτρου id.*hom.61.3 in Mt.*(7.609Cff.); **f.** of man's love for God καὶ τοῦτο δόξα δεσπότου, τὸ οὕτω ~εῖν αὐτὸν τοὺς δούλους id.*hom.2.4 in Philm.*(11.785C); **g.** of God's love for man οὐ παύεται...~ῶν Clem.*prot.*10(p.68.29; M.8.208A); ~εῖται ἄρα πρὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἄνθρωπος. πῶς γὰρ οὐ ~εῖται δι' ὃν ὁ μονογενὴς ἐκ κόλπων πατρὸς καταπέμπεται λόγος τῆς πίστεως; id.*paed.*1.3(p.94. 29; M.8.257C); Chrys.*hom.2.4 in Philm.*(11.785D); **2.** *kiss* (v. also ἀσπάζομαι); ref. custom of kissing doors of church ναός ἐσμεν τοῦ Χριστοῦ· τὰ τοίνυν πρόθυρα ~οῦμεν τοῦ ναοῦ καὶ τὴν εἴσοδον, ἀλλήλους ~οῦντες. ἢ οὐχ ὁρᾶτε ὅσοι καὶ τὰ πρόθυρα τοῦ ναοῦ τούτου ~οῦσιν... καὶ διὰ τούτων τῶν πυλῶν καὶ τῶν θυρῶν καὶ εἰσῆλθε καὶ εἰσέρχεται πρὸς ἡμᾶς ὁ Χριστός, ἡνίκα ἂν κοινῶμεν...διὰ τοῦτο...~οῦμεν Chrys. *hom.30.2 in 2Cor.*(10.650D); in gen. between Christians οὕτως ἀλλήλους ~ῶμεν ὡς ἀδελφοὺς ἀδελφοί,...καὶ ἐξ ἀποδημίας ἐπανιόντες ἀλλήλους ~οῦμεν, τῶν ψυχῶν ἐπιγινομένων εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους συνουσίαν *ib.30.1*(650C); at ordination πάντων αὐτὸν [sc. τὸν ἐπίσκοπον] φιλησάντων τῷ ἐν κυρίῳ φιλήματι *Lit.*ap.*Const.App.*8.5.10; **3.** med., c. dat., *be content with* τῇ χρείᾳ ~ούμενοι Serap.*ep.mon.*3 (M.40.929A).

***φιληδον-έω**, **1.** *take pleasure in, delight in*, Or.*Cels.*7.5(p.157.9; M.11.1428A); **2.** abs., *pursue pleasure* τὰ νοήματα...ἐφθάρη ~ούντων ἡμῶν Clem.*str.*3.14(p.239.16; M.8.1193C); *ib.*3.17(p.244.31; 1209A); Marc.Er.*opusc.*4(M.65.997A); Cyr.*Jo.*10.2(4.895E).

***φιληδόνως**, *in pleasure-seeking* ζῶσιν ὡς βούλονται· βούλονται δὲ φ. Clem.*str.*3.4(p.209.33; M.8.1136A); *Hom.Clem.*11.15.

φιληκοΐα, ἡ, **1.** *attentiveness, love of hearing*, Chrys.*hom.5.4 in 2Tim.*(11.691D); Bas.Sel.*or.*31.1(M.85.337D); in complimentary address πρὸς τὴν ὑμετέραν φιληκοΐαν βοῶ Chrys.*pan.Rom.*2.2(2. 619D); **2.** met., *observance* διὰ τὴν τοῦ νόμου φ. Vict.*Mc.*1:21(p.274. 28).

φιλήκοος, *fond of hearing* discourses, *eager to listen* εἰδὼς...σὲ δὲ τῶν αὐτοῦ [sc. τοῦ Παύλου] ῥημάτων φ. Ath.*apol.Const.*1(p.279. 5; M.25.596A); αἱ φ. τε καὶ εὐμαθεῖς...ψυχαί Cyr.*Jo.*2.1(4.131A); of S. Peter, Nonn.*par.Jo.*13:36(M.43.865B); of Joseph of Arimathea Χριστοῖο φ. ... μαθητής *ib.*19:38(905C).

φίλημα, τό, *kiss*, **1.** myst., exeg. Cant.1:2; cf. *cum enim nullo hominis vel angeli ministerio divinis sensibus et intellectibus mens repletur, tunc 'oscula' ipsius verbi dei suscepisse se credat. ... dum enim incapax fuit, ut ipsius verbi dei caperet meram solidamque doctrinam, necessaria suscepit oscula, id est sensus ab ore doctorum. ...ideo autem et pluraliter oscula posuit, ut intelligamus uniuscujusque obscuri sensus illuminationem osculum esse verbi dei ad animam perfectam delatum...os autem sponsi intelligamus virtutem dici, qua illuminat mentem et...incognita quaeque sibi et obscura manifestat et hoc est verius propiusque, et sanctius osculum, quod ab sponso dei verbo porrigi dicitur sponsae, purae scilicet animae et perfectae. cujus rei imago est illud osculum, quod in ecclesia sub tempore mysteriorum nobis invicem damus*, Or.*Cant.*1(p.91.16ff.; M. 13.85Cff.); ὁ διὰ τῆς κατὰ στόμα γινομένης αὐτῷ παρὰ τοῦ θεοῦ ὁμιλίας ...ἐν ἐπιθυμίᾳ μείζονι τῶν τοιούτων φ. ἐγένετο Gr.Nyss.*hom.1 in Cant.*(M.44.777C); ὁ κύριος...οὐδένα βούλεται τῶν σωζομένων τοῦ τοιούτου φ. εἶναι ἀμέτοχον· καθάρσιον γάρ ἐστι ῥύπου παντὸς τοῦτο τὸ φ. *ib.*(780A); φ. γὰρ πνευματικὸν φ. σαρκικοῦ πολὺ καὶ ἀσυγκρίτως διενήνοχε, καθάπερ ἡ ἡμέρα τῆς νυκτὸς φωτὶ ἐπερίσσευσεν Ph.Carp. *Cant.*1:1(M.40.33A); φ. δὲ νοοῦμεν οὐ στομάτων συνάφειαν ἀλλ' εὐσεβοῦς ψυχῆς καὶ θείου λόγου κοινωνίαν Thdt.*Cant.*1(2.28); **2.** *kiss of peace* (cf. ἀσπασμός); **a.** in greeting between Christians, *A.Andr. et Mt.*19(p.90.8); φ. ... ἅγιον καὶ σεμνὸν καὶ γνησίας ἀγάπης γέμον Chrys.*exp.in Ps.*140:3(5.436C); ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φ. ἁγίῳ. τί ἐστιν ἁγίῳ; μὴ ὑπούλῳ, μὴ δολερῷ, καθάπερ ὁ Ἰούδας τὸν Χριστὸν ἐφίλησε. διὰ γὰρ τοῦτο τὸ φ. δέδοται, ἵνα ἐμπύρευμα τῆς ἀγάπης γένηται, ἵνα ἀνακαίῃ τὴν διάθεσιν, ἵνα οὕτως ἀλλήλους φιλῶμεν, ὡς ἀδελφοὺς ἀδελφοί, ὡς παῖδες πατέρας...οὕτως αἱ ψυχαὶ ἀλλήλαις συνδέονται id. *hom.30.1 in 2Cor.*(10.650C); abused, Athenag.*leg.*32.3(M.6.964C); **b.** at eucharist ἀλλήλους φιλήματι ἀσπαζόμεθα παυσάμενοι τῶν εὐχῶν Just.*1apol.*65.2(M.6.428A); μὴ ὑπολάβῃς τὸ φ. ἐκεῖνο σύνηθες εἶναι τοῖς ἐπ' ἀγορᾶς γινομένοις ὑπὸ τῶν κοινῶν φίλων. οὐκ ἔστι τοίνυν τοιοῦτον τὸ φ. ἀνακίρνησι τὰς ψυχὰς ἀλλήλαις καὶ πᾶσαν ἀμνησικακίαν αὐταῖς μνηστεύεται. σημεῖον τοίνυν ἐστὶ τὸ φ. τοῦ ἀνακραθῆναι τὰς ψυχὰς καὶ πᾶσαν ἐξορίζειν μνησικακίαν...οὐκοῦν τὸ φ. διαλλαγή ἐστι, καὶ διὰ τοῦτο ἅγιον Cyr.H.*catech.*23.3; ἀσπαζέσθωσαν ἀλλήλους οἱ ἄνδρες καὶ ἀλλήλας αἱ γυναῖκες τὸ ἐν κυρίῳ φ. *Const.App.*2.57.17; *Lit.ib.*8.11.9; μνημονεύωμεν...τῶν ἁγίων φ. καὶ τοῦ φρικωδεστάτου ἀσπασμοῦ τοῦ πρὸς ἀλλήλους Chrys.*prod.Jud.*1.6(2.385D); ἀσπαζόμενοι μὲν ἀλλήλους μέλλοντος τοῦ δώρου προσφέρεσθαι...; ὁ δὲ κύριος...βούλεται...τὸ ἀπὸ τῆς ψυχῆς φ. καὶ τὸν ἀπὸ τῆς καρδίας ἀσπασμὸν διδόναι τῷ πλησίον ἡμᾶς id.*compunct.*1.3(1.127B); cf.*Lit.Marc.*(Brightman p.123.15,23); *Lit.Chrys.*(p.382.18); its abuse ἀγάπη δὲ οὐκ ἐν φ. ἀλλ' ἐν εὐνοίᾳ κρίνεται. οἱ δὲ οὐδὲν ἀλλ' ἢ φ. καταψοφοῦσι τὰς ἐκκλησίας, τὸ φιλοῦν ἔνδον οὐκ ἔχοντες αὐτό, καὶ...τοῦτο ἐκπέπληκεν ὑπονοίας αἰσχρᾶς καὶ βλασφημίας τὸ ἀνέδην χρῆσθαι τῷ φ. ὅπερ ἐχρῆν εἶναι μυστικόν ('ἅγιον αὐτὸ κέκληκεν ὁ ἀπόστολος)...ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἄναγνον φ. πλῆρες ἰοῦ ἁγιωσύνην ὑποκρινόμενον Clem.*paed.*3.11(p.281.5ff.; M.8.661A); **c.** at baptism, Chrys.*hom.3.6 in Ac.princ.*(3.81B) cit. s. εἰρήνη; **d.** at ordination, *Lit.*ap.*Const.App.*8.5.10; **3.** of Judas φ. δεδολωμένον ἔχων Clem.*paed.*2.8(p.195.6; M.8.468B); ὢ φιλήματος αἵματος πεπληρωμένου. ὢ πολέμου κεχρωσμένου φιλήματι. ὢ φίλημα δῆγμα θανάτου γενόμενον. ὢ φ. ἀσπίδων ἰὸν ἐρευγόμενον Bas.Sel.*prod.Jud.* 5(M.28.1052C); Chrys.*exp.in Ps.*140:3(5.436C).

φιλήσυχος, *loving quiet, solitude*, Nil.*Eulog.*12(M.79.1109B); Cyr. S.*v.Sab.*6(p.90.24); Thdr.Stud.*or.*12.26(M.99.880D).

φιλητής, ὁ, **1.** *lover*, Hipp.*haer.*4.23(p.52.23; M.16.3087B); *ib.*4. 24(p.53.4; 3087C); πράγματος μουσικοῦ φιληταί *ib.*(p.53.3; 3087C); **2.** *follower* γενοῦ αὐτοῦ φ. καὶ σπουδαστής Chrys.*hom.11.3 in Col.*(11. 409A); Pall.*v.Chrys.*20(p.129.1; M.47.72).

***φιλητικῶς,** *affectionately* ἡ φιλοσοφία...φ. διατεθεῖσα πρὸς τὴν σοφίαν Clem.*str*.6.7(p.459.21; M.9.277A).

φιλία, ἡ, *affectionate regard, friendship*; **1.** in gen. τριττὰ δὲ εἴδη φιλίας διδασκόμεθα...τὸ μὲν πρῶτον καὶ ἄριστον τὸ κατ' ἀρετήν...τὸ δὲ δεύτερον καὶ μέσον ⟨τὸ⟩ κατ' ἀμοιβήν...κοινὴ γὰρ ἡ ἐκ χάριτος φ.· τὸ δὲ ὕστατον...ἡμεῖς μὲν τὸ ἐκ συνηθείας φαμέν, οἱ δὲ τὸ καθ' ἡδονὴν τρεπτὸν καὶ μεταβλητόν...ἡ μὲν φιλοσόφου φ., ἡ δὲ ἀνθρώπου, ἡ δὲ ζῴου Clem.*str*.2.19(p.168.18ff.; M.8.1045B); **2.** in Christian life, characterized πάντα γὰρ κοινὰ ποιούμεθα...καὶ λύπας καὶ εὐφροσύνας· τοιοῦτον γὰρ ἡ φ. Gr.Naz.*ep*.15(M.37.48C); τοῦτό ἐστι φ., ἵνα μὴ τὰ αὐτοῦ ἑαυτοῦ τις νομίζῃ ἀλλὰ τὰ τοῦ πλησίον, τὰ δὲ αὐτοῦ ἀλλότρια Chrys.*hom.2.4 in 1Thess*.(11.438A); τεῖχος ὄντως ἀρραγὲς ἡ φ. καὶ οὐδὲ τῷ διαβόλῳ ἁλώσιμον μήτι γε ἀνθρώποις id.*hom.40.4 in Ac*.(9.307B); διὰ τοῦτο καὶ τὰς φ. ἐποίησεν ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ κακῷ...ἀλλ' ἐπ' ἀγαθῷ καὶ χρησίμῳ id.*hom.49.7 in Mt*.(7.503C); οὐδὲν ἡμῖν ἐστι χρηστὸν φιλίας χωρίς id.*hom.40.3 in Ac*.(9.305E); ἡ γὰρ ὑποβάθρα πάντων τῶν ἀγαθῶν...ἐστι...φ. id.*hom.7.3 in 2Tim*.(11.703A); contrasted with spiritual love τῆς μὲν σωματικῆς φ. ὀφθαλμοὶ πρόξενοι γίνονται...τὴν δὲ ἀληθινὴν ἀγάπην ἡ τοῦ πνεύματος δωρεὰ συνίστησι Bas.*ep*.133(3.225B; M.32.569B); *ib*.154(243B; M.609C); its causes ἔχομεν γὰρ φήμην πρόξενον τῆς φ., μεγαλοφώνως τὰ σὰ πᾶσιν ἀνθρώποις συμβοῶσαν *ib*.63(156E; M.420A); ὁμοτροπία...ὃ μάλιστα πήγνυσι τὰς φ. Gr.Naz.*ep*.230(M.37.373A); καὶ θλῖψις ποιεῖ φιλίας καὶ συνάγει Chrys.*hom.40.3 in Ac*.(306A); πολλαὶ προφάσεις εἰσὶν αἱ φ. ποιοῦσαι ...βιωτικαὶ μὲν οὖν εἰσιν αὗται· οἷον εὖ ἔπαθέ τις, ἀπὸ προγόνων ἐκτήσατο φίλον, ἐκοινώνησε τραπέζης ἢ ἀποδημίας...αἱ δὲ φυσικαὶ οἷον πατρὸς πρὸς υἱὸν...μητρὸς πρὸς τέκνα...καὶ τὴν τῆς γυναικὸς πρὸς ἄνδρα id.*hom.1.3 in Col*.(11.325E); καὶ πάντοθεν μᾶλλόν ἐσμεν φίλοι ἢ ἀπὸ εὐσεβείας, δέον ἐκ ταύτης μόνης συνάπτεσθαι τὰς φ. id.*hom.59.5 in Mt*.(7.602A); ὃ γὰρ λέγει [sc. ὁ Χριστός] τοιοῦτόν ἐστιν· εἴ τις ἐμὲ τῆς πρὸς τὸν πλησίον φ. ὑπόθεσιν προηγουμένην ἔχει, μετ' αὐτοῦ ἔσομαι ...νῦν δὲ τοὺς πλείονας ὁρῶμεν ἑτέρας ἔχοντας φ. ἀφορμὰς *ib*.61.3(609B); enjoined by Christ ὁ Χριστὸς...εἰς φ. ... καλῶν Just.*dial*.139.4(M.6.796B); causes of its dissolution ἡ κολακεία τὴν φ. ὑποδυομένη λύμη ἐστὶ τῆς φ. Bas.*ep*.272(3.418C; M.1005C); οὐδὲν γὰρ οὕτω φ. διαλύειν εἴωθεν ὡς δειλία καὶ προδοσίας φήμη Chrys.*hom.1.2 in 2Tim*.(11.661E); friendship with heretics harmful to soul, Ath.*v.Anton*.68(M.26.940B); **3.** between God and mankind (usu. ἀγάπη) ἡ τῆς εὐδαιμονίας ἐλπὶς...[sc. καὶ] ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἀγάπη...τῆς θείας ἀπαρτωμένη φ. ἀδούλωτος ἄνω περιπολεῖ Clem.*str*.4.8(p.274.19; M.8.1269B); καθ' ὁμοίωσιν οὖν τοῦ θεοῦ ὁ εἰς υἱοθεσίαν καὶ φ. τοῦ θεοῦ καταταγείς ...γίνεται *ib*.6.14(p.489.21; M.9.337C); of God towards Abraham φ. ... ἐπιστατικῆς ἐστι κοινωνία id.*paed*.1.7(p.123.21; M.8.317B); δοκεῖ καὶ Πυθαγόρας σοφὸν μὲν εἶναι τὸν θεὸν λέγειν μόνον...ἑαυτὸν δὲ διὰ φ. τὴν πρὸς τὸν θεὸν φιλόσοφον id.*str*.4.3(p.252.6; 1221A); βίον ὃν Ἰησοῦς ἐδίδαξεν ἀνάγοντα ἐπὶ τὴν πρὸς θεὸν φ. Or.*Cels*.3.28(p.226.17; M.11.956D); ἡ κατὰ τοῦτον ζωῆς ἔξαψις, ᾗ καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν [sc. τὸν θεόν] ἐγγίνεται φ. ... τῷ δὴ οὖν τὴν πρὸς αὐτὸν στειλαμένῳ φ. τί ἂν ἔτι λείποιτο; Eus.*p.e*.1.1(2B; M.21.24B); **4.** towards Christ ἀλλὰ ἀνάγκη καὶ τὴν φ. τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν ἔχθραν ποιῆσαι πρὸς τὸν ὄφιν, καὶ τὴν φ. τὴν πρὸς τὸν ὄφιν ἔχθραν γεννῆσαι τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν Or.*hom.20.7 in Jer*.(p.188.20; M.13.517A); ὁ τὸ στάσιμον ἔχων καὶ ἀμετακίνητον τῆς εἰς Χριστὸν φ., οὗτος ἄξιος τῆς αὐτοῦ φ. Bas.*hom.in Ps*.44(1.160D; M.29.392C); τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις ἢ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι τυχὸν διὰ πίστεως εἰς φ. ἀναβαίνουσι τὴν πρὸς τὸν...Χριστὸν Cyr.*Jo*.10.2(4.889C); **5.** of Devil σατανᾶ...ἀποτάσσομαί σοι ἐπιβούλῳ ὄντι καὶ προσποιήσει φιλίας πράξαντι πᾶσαν παρανομίαν Cyr.H.*catech*.19.4; **6.** fig., *harmony* διὰ τὸ καλὸν αἱ πάντων ἐφαρμογαὶ καὶ φ. καὶ κοινωνίαι Dion.Ar.*d.n*.4.8(M.3.704A); τἀγαθὸν...ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς καὶ ἑνὸς ἔκγονον αἰτίου, κοινωνίᾳ καὶ...φ. χαίρει *ib*.4.19(717A); ὁ ἀκόλαστος... μετέχει δὲ ὅμως τἀγαθοῦ κατ' αὐτὸ τὸ τῆς ἑνώσεως καὶ φ. ἀμυδρὸν ἀπήχημα *ib*.4.20(720C).

φιλιάζ-ω, *be friendly, show friendship*, Ephr.3.322F; τὸ ἑαυτῶν θέλημα ἐπιδιδόντες τῇ κακίᾳ καὶ συνηδόμενοι καὶ ~οντες Mac.Aeg.*hom*.27.2(M.34.693D); Chrys.*exp.in Ps*.3:1(5.3E); met., of opposing elements φύσει μὲν ὄντα ἐναντία, τῇ δὲ τοῦ κυβερνῶντος βουλήσει ~οντα Ath.*gent*.37(M.25.73B).

***φιλικά, τά,** *banquets* of kinsfolk, Jo.Mal.*chron*.7 p.180(M.97.288B).

φίλιος, *friendly*; met., of wind, *favourable*, Thdt.*provid*.4(4.538).

φιλι-όω, pass., *become friends*, of Christ τῷ λῃστῇ σταυρούμενος ἐφιλιώθη †Epiph.*num.myst*.4(M.43.513B); towards God ἵν' ἡ ψυχὴ ...φιλιωθῇ τῷ θεῷ Or.*Jo*.1.32(36; p.41.1; M.14.85B); with Devil, Martin.*ep*.13(M.*PL*.87.194B); met. οὔτε ἄσπλαγχνος...λογισμὸς τῇ ἀγαθοθελείᾳ ~οῦσθαι ἀνέχεται Nil.*epp*.1.298(M.79.192B).

***φιλιππότης, ὁ,** *keen horseman*, Geo.Pis.*res*.79(M.92.1380B).

φιλιστορ-έω, *love research* φιλεῖ γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ~εῖν ἡ ψυχή Gr.Naz.*or*.43.7(M.36.501C).

φιλόβιβλος, *fond of the Bible*, ‡Chrys.*pseud*.1(8.73A).

***φιλόβιος,** *loving the things of this life*, Anast.S.*qu.et resp*.95(M.89.733A).

***φιλοβλαβής,** *pernicious*, Geo.Pis.*Pers*.2.198(M.92.1223B).

***φιλοβόρβορος,** *fond of the dirt*, met. ὁ μὴ τηρήσας τὴν ἐντολὴν ἀκάθαρτος...καὶ φ. Cyr.*Jo*.10(4.833E); ὁ...γήινος καὶ φ. [sc. νοῦς] id.*hom.pasch*.10(5^2.137B).

***φιλόβρομος,** *loving noise*, Jo.Clim.*scal*.1(M.88.636B).

***φιλογαστορίδης, ὁ,** *glutton*, Gr.Naz.*carm*.2.2(epigr.)29.6(M.38.99A).

***φιλόγλωσσος,** *talkative*, Gr.Naz.*carm*.2.1.11.1232(M.37.1113A).

***φιλογνήσιος,** *loving legitimacy* φ. φύσις Cyr.*glaph.Gen*.3(1.74D).

***φιλογράμματος, ὁ,** *book-lover*, *Pers*.(p.21.6).

***φιλογρηγόριος,** *loving the works of Gr. Naz.*; as subst., Cosm. Mel.*schol*.proem.(M.38.346).

***φιλογρήγορος,** *vigilant*, Cyr.*ep*.41(p.42.23; 5^2.124B).

***φιλοδαίμων,** *loving demons*, Gr.Naz.*or*.4.88(M.35.617A); id.*carm*.2.2(poem.)7.73(M.37.1556A); οἱ φ. Ἰουδαῖοι Leont.B.*mesopent*.(M.86.1980B).

[*]**φιλοδάκρυος (φιλόδακρυς), 1.** *prone to weeping, tearful*, Cyr. *Jo*.12(4.1064B); Μαγδαλινὴ Μαρίη φ. Nonn.*par.Jo*.19:25(M.43.904B); *ib*.20:1(908B); Sophr.H.*carm*.13.87(p.45; M.87.3800A); **2.** *woeful* τὸν φιλόδακρυν ἀποσείσασθαι πόλεμον Thphyl.*exc.gent*.(p.479.36; -δάκρυον M.113.940A).

φιλόδενδρος, *fond of trees* ἔχις...δρυΐνας καλεῖται, ἀπὸ τοῦ φ. εἶναι Epiph.*haer*.65.9(p.13.8; M.42.28D).

***φιλοδεσποτικός,** *loving one's master*, ‡Chrys.*neg*.2(8.138A).

φιλοδέσποτος, = foreg., *Const.App*.4.12.3; Chrys.*stat*.12.2(2.148A); ref. God, *M.Polyc*.2.2; Ephr.3.423D.

***φιλόδηρις,** *quarrelsome*, Gr.Naz.*carm*.1.1.7.78(M.37.444A).

***φιλοδιδάσκαλος,** *loving one's teacher*, Pall.*v.Chrys*.9(p.58.9; M.47.34).

***φιλοδοκήτης, ὁ,** *follower of docetist teaching*, Eust.Mon.*ep*.(M.86.916D).

***φιλόδολος,** *crafty, cunning*, *A.Thom*.A 159(p.271.16, cj. φειδωλός).

***φιλοέταιρος,** *companionable*, Jo.Mosch.*prat*.172(M.87.3040C).

***φιλοζηλία, ἡ,** *diligence*, Thdr.Stud.*or*.11.5(M.99.808B).

***φιλοζητητής, ὁ, 1.** *one fond of inquiry*, Cyr.*Ps*.48:2(M.69.1068D); id.*Jo*.1.9(4.102A); id.*Is*.3.5(2.529E); **2.** *inquisitive person*, id.*hom.pasch*.24.3(5^2.289C).

φιλοζωέω, *love life*, Clem.*paed*.3.11(p.279.15; M.8.656B); in bad sense, id.*str*.4.4(p.256.6; M.8.1229B); Or.*Cels*.8.54(p.271.12; M.11.1600A); Chrys.*hom.9.2 in 1Thess*.(11.487B).

***φιλοθεέω,** *be a lover of God*, Cyr.*ador*.14(1.517B); id.*Jo*.5.4(4.513C; ἡ φιλοθέους, ὡς Aubert).

φιλοθεΐα, ἡ, *love of God, piety*, Pall.*h.Laus*.11(p.32.17; M.34.1033D); ‡Ammon.*Mt*.26:54(M.85.1388D); ἡ πρακτικὴ καὶ ἡ φυσικὴ καὶ ἡ θεολογικὴ...φιλοσοφία ταὐτὸν δέ ἐστιν εἰπεῖν φ. Max.*ambig*.(M.91.1296B); in complimentary address τῆς σῆς φ. Jo.Ant.*ep.Nest*.5 (p.96.11; M.77.1456D); Thdt.*ep*.12(4.1070); *ib*.16(1077); *ib*.28(1090).

***φιλοθεόδωρος,** *admirer of Theodore* φ. ἦν ὁ Χριστόδωρος Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo*.8(M.87.3441A).

φιλόθεος, *loving God, devout*, Just.*dial*.118.3(M.6.749C); τὸν ἄνθρωπον...φ. ζῷον Clem.*paed*.1.8(p.127.9; M.8.325B); Or.*Jo*.2.2(p.54.23; M.14.108C); of Abraham ἀντὶ φυσιολόγου σοφὸς καὶ φ. γενόμενος Clem.*str*.5.1(p.331.9; M.9.20A); of the soul, Cyr.*Os*.20(3.43C); Diad. *perf*.71(p.88.15); cf.Eus.*v.C*.3.29(p.91.16); of abstracts ταῖς φ. ὑπὲρ ἡμῶν ἱερουργίαις id.*p.e*.1.1(1A; M.21.24A); χρὴ οὖν τὴν ἐκκλησίαν...φ. ἔχειν τάξιν *Hom.Clem*.3.67; φ. ἱστορία Thdt.*h.rel*.tit.(3.1099); comp., Dion.Al.ap.Eus.*h.e*.7.23.4(M.20.692C); superl., Or.*Jo*.13.1(p.226.1; M.14.400A); Cyr.*Am*.31(3.281B).

φιλοθεότης, ἡ, *love towards God*, ‡Chrys.*pasch*.5(8.263E); Euthal. Diac.*epp.Paul*.(M.85.760A).

φιλοθέως, *devoutly, reverently*, Cyr.*Os*.170(3.195D); Dion.Ar.*c.h*.7.2(M.3.208B).

φιλοθηρ-έω, 1. *seek, pursue zealously*, met. χρῆναι...τὸ ὠφελοῦν... ~εῖν Cyr.*ador*.5(1.152C); ~εῖν...τὴν ἀλήθειαν id.*glaph.Ex*.2(1.287B); ~εῖν...τὴν τῶν δογμάτων ἀκρίβειαν id.*Jo*.11.3(4.947A); οὐδὲ δόξαν ἐροῦμεν ~εῖν τὴν διάκενον *ib*.5.2(489A); **2.** *influence, impel* τὰς τῶν οὔπω πεπιστευκότων ψυχὰς ~εῖν εἰς εὐσέβειαν *ib*.10.2(893B).

φιλοθρέμμων, *that delights in nourishing*, *Orac.Sib*.5.395.

φιλόθρηνος, *oft-lamented*, Nonn.*par.Jo*.11:13(M.43.841A).

***φιλοϊερεύς,** *showing goodwill to priests*, ‡Jo.D.*ep.Thphl*.27(M.95.380B).

***φιλοικειότης, ἡ,** *goodwill towards one's neighbour*, Cyr.*ador*.8(1.269E).

***φιλοιν-έω,** ? *entertain* τοὺς κεκλημένους ὁ βασιλεὺς ~εῖ Eulog.*fr. Novat*.(M.104.349B).

φιλοΐστωρ, *fond of literary research*, Epiph.*mens*.14(M.43.260C); Πυθαγόρας καὶ Πλάτων...φιλομαθέστατοι καὶ φ. Cyr.*Juln*.1(6^{2}.29E); *Dial.Tim.et Aquil*.115 v°(p.90).

***φιλοκαθεδρέω,** *be ambitious of high authority*, *Clem.ep*.3(M.2.37A).

***φιλοκαθεδρία, ἡ,** *desire for episcopal office* φ. καὶ πρωτοκαθεδρίας πάθει, δι' ὧν εἰργάσαντο τὸ σχίσμα Pall.*v.Chrys*.20(p.145.11; M.47.81); Ἀρείου...φ. λοιμικῆς τὸ ἐπιθύμημα Cyr.*hom.div*.4(p.103.15; 5^{2}.356E); Socr.*h.e*.5.21.13(M.67.624A).

***φιλοκακοῦργος,** *delighting to do evil* τὰ φ. τῶν δαιμόνων στίφη Cyr.*Ps*.31:7(M.69.868B); id.*Is*.2.1(2.190D); of Devil δεινός ἐστι καὶ φ. *ib*.3.1(371E); τὴν τοῦ διαβόλου φ. γνώμην id.*Jo*.12.1(4.1110D).

***φιλοκακούργως,** *with delight in contriving evil*, Cyr.*Ps*.63:4(M.69.1125C); id.*ador*.6(1.205D); id.*hom.pasch*.23(5^{2}.279E).

φιλοκαλ-έω, 1. *value highly, cherish*, Gr.Naz.*ep*.33(M.37.73A); Nil.*epp*.3.52(M.79.416D); *be enthusiastic about* ~εῖν...τὴν τούτων ἐκμάθησιν Proc.G.*Is*.3:1(M.87.1893C); in bad sense τὰ συμπόσια φιλοκαλήσωμεν Pall.*v.Chrys*.12(p.75.5; M.47.42); **2.** *look after, tend*, Mac.Mgn.*apocr*.3.11(p.77.23); Nil.*epp*.1.101(M.79.125B); *ib*.2.213(312B); **3.** *put in good order, prepare*, Epiph.*haer*.16.1(p.210.17; M.41.248C); *Apophth.Patr*.(M.65.120D); Cyr.S.*v.Sab*.66(p.167.12); met., Nil.*epp*.3.25(M.79.381D); Dor.*doct*.12.5(M.88.1756C).

φιλοκαλία, ἡ, 1. *love for what is beautiful* or *good*, Clem.*paed*.3.7(p.258.5; M.8.608B); Melet.*nat.hom*.synops.(M.64.1113B); **2.** *care, attention*, Cyr.S.*v.Sab*.82(p.187.11); Dor.*doct*.12.4(M.88.1756A); in criticism or research, *scholarship*, Epiph.*haer*.8.8(p.195.2; M.41.220B); *ib*.42.11(p.124.15; 725D); *ib*.76.13(p.360.11; M.42.545B); **3.** *work of scholarship* Βήρυλλος σὺν ἐπιστολαῖς καὶ συγγραμμάτων διαφόρους φ. καταλέλοιπεν Eus.*h.e*.6.20.2(M.20.572B); **4.** *adornment*, id.*v.C*.3.47(p.97.30; M.20.1108B); τὰς...πόλεις ταῖς τῶν εὐκτηρίων φ. ἐκπρέπειν ἐποίει *ib*.3.50(p.98.27; 1109C); Jo.Schol.*coll.cap*.27(p.387).

***φιλοκαλλιπρόσωπος,** *loving beauty of face*, Jo.Clim.*scal*.8(M.88.832B).

φιλόκαλος, *loving what is beautiful* or *good*; of those devoted to ascetic life, Ath.*v.Anton*.4(M.26.845B); *interested in learning, scholarly* ἐπιστολὰς ἐγκυκλίους αἵτινες παρὰ φιλοκάλοις ἔτι σώζονται Epiph.*haer*.69.4(p.155.27; M.42.209A); *ib*.69.9(p.159.28; 217A).

***φιλοκαλοῦργος,** Cyr.*Is*.2.1(2.200E) for φιλοκακοῦργος.

***φιλοκαρτερία, ἡ,** *perseverance* φ. ... ἐν εὐχαῖς Chrys.*hom.36.5 in 1Cor*.(10.340A).

φιλόκενος, *loving empty words*, Const.Diac.*laud*.21(M.88.504B).

***φιλοκοιρανίη, ἡ,** *desire for* or *love of power*, *Orac.Sib*.14.4.

***φιλόκολπος,** *fond of the* κόλπος: καταλέγειν τὰ περὶ... Ἀθηνᾶς τῆς φιλοκόλπου Thphl.Ant.*Autol*.3.3(M.6.1125A).

φιλόκομος, *proud of one's hair*, Synes.*calv*.3(p.193.9; M.66.1169D); *ib*.4(p.196.7; 1173A); *ib*.24(p.232.1; 1205C).

***φιλοκομπαστής, ὁ,** *boastful person*, Cyr.*Jo*.2.5(4.202D).

***φιλοκομπέω,** *delight in pompous words*, Cyr.*apol.Thdt*.2(p.116.2; 6^{1}.209D).

***φιλοκομπία, ἡ,** *ostentation, display*, Cyr.*fr.Ac*.2:3(M.74.760A); id.*Is*.2.5(2.322D); id.*Juln*.10(6^{2}.353B).

***φιλόκομπος,** *boastful, ostentatious*, Just.*2apol*.3.1(M.6.448A); Cyr.*Abac*.8(3.523E).

***φιλοκόμπως,** *boastfully*, Cyr.*Jo*.3.4(4.294C).

***φιλοκοσμέω,** *love ornaments*, Apollon.ap.Eus.*h.e*.5.18.11(M.20.480B); Clem.*paed*.2.10(p.223.6; M.8.529A).

φιλοκοσμία, ἡ, 1. *love of ornament*, Clem.*paed*.2.8(p.194.21; M.8.465C); ἀνέτρεψε τὴν Ἑλλάδα ἡ βάρβαρος φ. ... αἱ βάρβαροι φ. ἑταίραν ἤλεγξαν τὴν Διὸς θυγατέρα *ib*.3.2(p.244.1; M.8.573B); μέγα μὲν καὶ καθ' ἑαυτὸ κακὸν ἡ φ. Chrys.*hom.10.5 in Col*.(11.403D); Isid.Pel.*epp*.1.461(M.78.436B); **2.** *love of worldly things*, Diad.*perf*.27(p.30.6).

φιλόκοσμος, *loving worldly things* ἀμαθεῖς δὲ καὶ φ. Bas.*hom.in Ps*.1(1.92C; M.29.216B); Gr.Naz.*carm*.2.1.44.11(M.37.1350A); Cyr.*Is*.1.3(2.69D).

***φιλοκρατία, ἡ,** *love of power*, Meth.*symp*.11(p.130.2; M.18.205B).

φιλοκριν-έω, variant for φυλοκρινέω, *distinguish*, *Hom.Clem*.19.12; *ib*.20.8; ~εῖ τοὺς μέλλοντας ὁ θεός, τοὺς μὲν παράγων ὡς ἀγαθοὺς ἐσομένους, τοὺς δὲ κωλύων Proc.G.*Gen*.1:26(M.87.109D).

***φιλοκρινητέον,** v. *φυλοκρινητέον.

φιλόκροτος, *noisy*, Nonn.*par.Jo*.2:23(M.43.765A).

φιλοκτέανος, *greedy for gain*, Nonn.*par.Jo*.2:16(M.43.764B); *ib*.13:2(860B); *ib*.13:26(864C).

φιλοκτημοσύνη, ἡ, *love of possessions*, ‡Chrys.*hom*.10(13.242D) = Ephr.3.227B.

φιλοκτήμων, *loving possessions*, Clem.*str*.4.6(p.261.27; M.8.1241C); Or.*adnot.in Dt*.20:5(M.17.28D) = Cyr.*ador*.5(1.149C); Gr.Nyss.*Eun*.11(2 p.253.23; M.45.860C).

***φιλόκτιστος,** *devoted to building*, fig. τεσσαράκοντα φ. ἐνιαυτῶν Nonn.*par.Jo*.2:20(M.43.764C).

***φιλοκτονία, ἡ,** *love of murder*, Nil.*epp*.3.105(M.79.433B).

φιλολαλία, ἡ, *talkativeness*, Gr.Naz.*or*.32.32(M.36.212A).

φιλόλιθος, *fond of precious stones*, Clem.*paed*.3.2(p.242.2; M.8.569B).

***φιλολογεύς, ὁ,** *learned scholar*, Or.*fr*.59 *in Jo*.(p.531.22).

***φιλολόγημα, τό,** *argument, contention*, Thdr.Stud.*antirr*.1.3(M.99.332B).

***φιλολογητέον,** *one must study*, Clem.*paed*.2.9(p.207.12; M.8.496B).

***φιλολογιστικός,** *fond of reasoning*, Epiph.*haer*.76.26(p.373.23; M.42.568B).

φιλόλυπος, *grieving, nursing one's grief*, Bas.*hom*.4.5(2.29C; M.31.228C).

φιλομαθῶς, *with zeal for knowledge, learnedly*, Or.*Cels*.2.55(p.179.12; M.11.885A); Ath.*decr*.2(p.2.33; M.25.420B); Isid.Pel.*epp*.1.449(M.78.429B).

***φιλομάκελλος,** (cf. Lat. *macellum*) *loving the shambles* τὸν φ. κύνα Jo.Clim.*scal*.1(M.88.636B); φ. κύων Ἰσμαήλ ‡Jo.D.*hom*.5(M.96.657B).

***φιλόμαρτυς,** *fond of martyrs, reverencing martyrs*, Bas.*hom*.19.1(2.149B; M.31.508B); Nil.*epp*.4.62(M.79.581B); Eus.Al.*serm*.8(M.86.357C).

***φιλομετρία, ἡ,** *love of versification*, Synes.*Dion* 18(p.278.14; M.66.1161D).

***φιλομονάζω,** v. φιλομόναχος.

φιλομόναχος, *befriending monks*, Pall.*h.Laus*.52(p.145.2, v.l. φιλομονάζων M.34.1217A); Nil.*epp*.2.60(M.79.225D); Jo.Mosch.*prat*.196(M.87.3080D).

***φιλομυθής,** *full of fables, devoted to fables* βίβλον τὴν λεγομένην φιλαλήθη, μᾶλλον δὲ φ. Anast.S.*hod*.6(M.89.105A).

***φιλομύστης, ὁ,** *fellow devotee*, Jo.Clim.*scal*.8(M.88.832B).

φιλονεικ-έω, 1. *strive contentiously, strive to surpass*, usu. in bad sense; fig. μὴ ~είτω ἡ τέχνη πρὸς τὴν φύσιν Clem.*paed*.2.12(p.233.14; M.8.552B); *quarrel*, c. dat., *T.Gad* 6.4; Meth.*fr*.17 *in Job*(p.516.8); *Hom.Clem*.15.6; *rival, challenge comparison with* Ἀβραὰμ καὶ Σάρρα...ἀρχὴ καὶ ῥίζα πληθύος ἀνθρώπων ~ούσης τοῖς ἄστροις Cyr.*Is*.4.5(2.700D); fig. ὡς δικαιοσύνην ἔχων, ἥτις ~εῖ τοῖς λίαν ἠρμένοις τῶν ὀρῶν id.*Ps*.35:6(M.69.917C); **2.** *endeavour, strive* κἂν μυριάκις φιλονεικήσωμεν Chrys.*hom.3.5 in Mt*.(7 43A); id.*hom.32.3 in Jo*.(8.189A); id.*hom.12.8 in Rom*.(9.554C); c. infin. κἂν εἰς ὕψος ἀρθῆναι φιλονεικήσῃ ποτὲ ἡ φλόξ id.*virg*.34(1.292E); Isid.Pel.*epp*.2.94(M.78.540A); Thdt.*Mal*.1:3(2.1672); **3.** *tend* to, *be wont* to ὁ χρόνος... τοιαῦτα ἀμείβειν ~ῶν Thdt.*h.rel*.5(3.1164); **4.** *assert, argue contentiously, contend* τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἐπιτελεῖν ~οῦντες Hipp.*haer*.8.5(p.225.17; M.16.3347E); Meth.*symp*.8.10(p.93.6; M.18.153C); ~οῦσι ποίημα εἶναι τὸν τοῦ θεοῦ υἱόν Ath.*fr.Job*(M.27.1344B); Chrys.*hom.35.4 in Mt*.(7.404A); **5.** *dispute, question* ~εῖν τὴν ἀκατάληπτον καὶ ἄρρητον τοῦ θεοῦ πρόνοιαν id.*scand*.2(3.467A).

φιλονεικητέον, *one must strive, contend*, Isid.Pel.*epp*.2.146(M.78.592C).

φιλονικέω, *strive to surpass*, Meth.*res*.1 27(p.256.4; v.l. φιλονεικεῖν).

[*]**φιλόνυμφος,** *loving one's bride*, Jo.D.*hom*.11.19(M.96.781A).

***φιλοξενιτεύω,** *act hospitably*, Eus.Al.*serm*.1(M.86.324C).

***φιλοπάθεια, ἡ,** *sensuality*, Isid.Pel.*epp*.1.220(M.78.321A).

φιλοπαθής, *sensual, devoted to one's passions*, Esaias *or*.23.7 (cf. M.40.1174A); *ib*.25.18(cf.1186C).

***φιλοπαιδεύτριος,** *fond of teaching* (or perh. as subst.) κατὰ φύσιν δὲ ἡ πατρὶς φ. ἐστιν ἐν τῇ παιδεύσει τῶν γραμμάτων Call.*v.Hyp*.(p.7).

φιλοπαιδία, ἡ, 1. *love of children*, Cyr.*ador*.6(1.179D); id.*Mich*.15(Pusey p.624.10; Aubert om.); **2.** *childishness*, ‡Caes.Naz.*dial*.35(M.38.897).

***φιλοπατορία, ἡ,** *love of parents*, ‡Caes.Naz.*dial*.130(M.38.1032).

φιλοπάτωρ, *loving one's father*, of one's spiritual father ὅσοι τέλειοι φ. τοῦ...θεοφόρου ἀνδρὸς [sc. S. Paul]...καὶ γνήσιοι παῖδες τυγχάνετε Eustrat.*v.Eutych*.101(M.86.2389A); of God, ref. Sabellians δέον μήτε οὕτως εἶναί τινας φ. ὡς καὶ τὸ εἶναι πατέρα περιαιρεῖν Gr.Naz.*or*.2.38(M.35.445B) = *ib*.20.6(1072C).

***φιλοπείσμων,** s.v.l., *persuasive*; of persons, Meth.*symp*.proem.(M.18.29C, v.l. φιλόπευστον; φιλοπευστῶν p.4.16).

***φιλοπενής**, *friend to the poor*, ‡Chrys.*eleem*.1(9.832B,C).

***φιλόπιστος**, *faith-loving* ὁ πιστὸς...μὴ ἐξηγητικὸς ἀλλὰ φ. †Ph.Carp.*ep*.(M.32.352A); Alex.Sal.*Barn*.37(448F).

***φιλοπλατύνω**, *be arrogant*, *Apophth.Patr*.(M.65.184A); *Schol*.12 in Jo.Clim.*scal*.15(M.88.908A).

φιλοπλούσιος, *loving riches* ἔστω δὲ ὁ ἐπίσκοπος...μὴ φ. *Const.App*.2.6.1.

***φιλοποίμην**, *loving one's shepherd* λίαν φ. γεγόναμεν, καὶ οὐκ ἔχομεν εὑρεῖν ἀγαθῶν δύο [sc. Meletius and Paulinus] τὸ αἱρετώτερον Gr.Naz.*or*.23.4(M.35.1156A).

φιλοπόλεμος, *fond of war* ὁ...σωτὴρ...τὸν...φ. διάβολον ἐξ ὑμῶν ἀπελάσειεν Gr.Ant.*bapt*.2.10(M.88.1884A); neut. as subst., Thphyl.*exc.gent*.4(p.481.7; M.113.940D).

φιλοπολίτης, *fond of cities*, †Ph.Carp.*ep*.3(3.127D; M.32.353A).

***φιλοπονεῖον, τό**, *infirmary*, Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo*.5(M.87.3432C).

φιλοπονηρία, ἡ, *love of wickedness, depravity*, Areth.*Apoc*.6:23(M.106.544C).

***φιλοπονητέον**, *one must strive, toil*, Or.*comm.in Eph*.4:31(p.558).

***φιλοπονικός**, *industrious*; superl., Cosm.Ind.*top*.7(M.88.340A).

φιλόπονος, **1.** adj.; **a.** *industrious*; hence *painstaking, conscientious*, of those fasting until fourth watch before Easter τοὺς...μέχρι τετάρτης φυλακῆς διεγκαρτεροῦντας...ὡς γενναίους καὶ φ. ἀποδεχόμεθα Dion.Al.*ep.can*.(p.101; M.10.1277A); of writers of lives of saints ὁ μὲν σκοπὸς εἷς ἐστιν ἡμῶν τε καὶ τῶν πρὸ ἡμῶν φ. καὶ ὁσίων ἀνδρῶν ὁ ἐπὶ τῇ παρούσῃ τοῦ ἀοιδίμου ἀνδρὸς τοῦ βίου διηγήσει Leont.N.*v.Jo.Eleem*.proem.(p.1.5); Geo.Al.*v.Chrys*.1(p.158.15); **b.** painstaking in mental tasks, *learned*, Clem.*str*.7.18(p.79.6; M.9.557A); τοῦ φ. Ὠριγένους Ath.*decr*.27.1(p.23.19; M.25.465B); Bas.Sel.*or*.1.1(M.85.28B); **2.** subst.; member of a lay group which undertook certain duties in church, Leont.N.*v.Jo.Eleem*.19(p.37.6); ἦν δὲ καὶ πλῆθος σχολαστικῶν καὶ ταχυγράφων καὶ φ. ἐκλαμβανόντων τὰ λεγόμενα ὑπ' αὐτοῦ [sc. Chrys.] Geo.Al.*v.Chrys*.41(p.217.25); acting as nurses to sick, Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo*.5(M.87.3432C); τοὺς φιλοπόνους (ἐξ αὐτῶν δέ εἰσι ἀσθενῶν οἱ δυνάμενοι) *ib*.35(3544C).

φιλοπόνως, *learnedly*, Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.318C; M.29.764A); τοῦ Ὠριγένους φ. περὶ τὸ βιβλίον τοῦτο σπουδάσαντος Gr.Nyss.*hom.in Cant*.proem.(M.44.764A); *Proem*.in Dor.*doct*.(M.88.613B).

***φιλόπορνος**, *lecherous*, Ephr.3.400F; Nil.*epp*.2.142(M.79.265A); id.*sent*.84(M.79.1248C).

***φιλοπόρφυρος**, *loving purple*, *Orac.Sib*.13.21; Clem.*paed*.3.2(p.242.2; M.8.569B).

φιλοπραγματίας, ὁ, *meddlesome person, busybody*, Cyr.*Is*.5.4(2.831E).

φιλοπραγμονέω, *busy oneself about, investigate*, Pall.*h.Laus*.32(p.90.6; M.34.1100A); *ib*.37(p.110.10; 1185D); abs., *be busy*, Isid.Pel.*epp*.2.240(M.78.680B).

φιλοπρόβατος, *loving one's sheep* τοῦ σωτῆρος...τοῦ φ. ποιμένος Pall.*v.Chrys*.5(p.33.15; M.47.21).

***φιλοπροεδρία, ἡ**, *ambition*, Soz.*h.e*.7.2.5(M.67.1420C).

***φιλοπροτιμία, ἡ**, *ambition*, Bas.Sel.*or*.28.1(M.85.320A).

***φιλοπροφήτης**, *loving prophets*; of Christ, Cyr.*Jo*.2.5(4.200D).

φιλοπρωτεύω, *be ambitious*, Nil.*epp*.3.241(M.79.496B).

φιλοπτωχία (φιλοπτώχεια), ἡ, *love of the poor* ἦν γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις...τὸ τῆς φ. ἐξαίρετον †Or.*schol.in Lc*.3:11(M.17.328D); Ath.*v.Anton*.17(M.26.869B); Gr.Naz.*or*.14.1(M.35.860A); τῆς χήρας...δεῖγμα...τὰ τῆς φιλοξενίας, τὰ τῆς φ. Chrys.*hom.36.5 in 1Cor*.(10.340A); δεῖ τὸν θησαυρὸν πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχειν τὸν τῆς ἀληθείας...τὸν τῆς φ. ‡Chrys.*hom.in Ps.95:1*(5.631E); Cyr.*ador*.8(1.268D); of Judas ὦ φιλαργυρίας φ. ἐνδυομένης προσωπεῖον...κάπηλος φ. Ἰούδας καὶ αὐτὸ τῆς φ. τὸ σχῆμα πραγματευόμενος Bas.Sel.*prod.Jud*.2(M.28.1049B).

***φιλόπτωχος**, *loving the poor*, ‡Hipp.*consumm*.42(p.306.20; M.10.944C); τῶν ἀσκητῶν τὴν νηστείαν...τὸ φ. Ath.*v.Anton*.30(M.26.889A); ὁ Ἀβραὰμ...ἡ...φ. Isid.Pel.*epp*.1.172(M.78.296A).

φιλόργιος, *abounding in worship*, Nonn.*par.Jo*.6:4(M.43.793A).

***φιλορύπαρος**, *loving what is foul* or *sordid* φ. δαίμων Nil.*epp*.2.167(M.79.284B); *ib*.4.12(556A).

***φιλόρυπος (φιλόρρυπος)**, = foreg., Nil.*epp*.1.327(M.79.201A); *ib*.3.143(449C).

***φιλόρφανος**, *loving orphans*, *Didasc.patr*.8(p.17.11).

φίλος, A. adj., *beloved, dear*; **1.** *dear* to God εἰκότως ἄρα φ. ὁ ἄνθρωπος τῷ θεῷ ἐπεὶ καὶ πλάσμα αὐτοῦ ἐστιν Clem.*paed*.1.3(p.94.8; M.8.257A); of prophets, Gr.Thaum.*pan.Or*.15(p.34.3; M.10.1093C); in complimentary address τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ φ. τοῦ θεοῦ Ἀθανασίῳ Ath.*ep.Jov*.(M.26.813A); **2.** *pleasing* to God, *according to* God's *will* οὐδὲν ὑγιὲς δρῶσιν οὐδὲ θεῷ φ. Just.*dial*.3.3(M.6.480B); ὁ φ. τῷ θεῷ, τοῦτο γενέσθω id.*1apol*.68.2(M.6.432A); ταῦτα μὲν ὅπῃ τῷ θεῷ φίλον ταύτῃ ἐχέτω Dion.Ar.*d.n*.13.4(M.3.984A); τὰ τῷ θεῷ φ. ἀναζητεῖ ποιεῖν *Const.App*.1.4.1; τὰ θειωδῶς ἐπηγγελμένα καὶ φ. θεῷ Dion.Ar.*e.h*.7.3.7(M.3.564B); of abstracts ὦ ἐγκράτεια φ. θεοῦ καὶ παρὰ ἁγίοις ἐγκωμιαζομένη Ath.*virg*.24(p.59.15; M.28.280D); **3.** *friendly, kind*, met. τὸ διάδημα τοῦτο [sc. crown of thorns] τοῖς ἐπιβουλεύουσι πολέμιον ἐκώλυσεν αὐτούς, τοῖς συνεκκλησιάζουσιν φίλον ἐθρίγκωσεν αὐτούς Clem.*paed*.2.8(p.203.3; M.8.485C); = *harmonious*, of elements ὡς φ. καὶ ἀδελφά Ath.*gent*.42(M.25.84C); διὸ καὶ φ. τἀγαθὰ καὶ ἐναρμόνια πάντα Dion.Ar.*d.n*.4.21(M.3.724A); **4.** *delighting* in, fig. τίνα δ' ἂν φωνὴν ἄλλην, εἰ φωνὴν λάβοιεν Αἰγυπτίων θεοί,...προσήσονται ἢ τὴν Ὁμηρικήν τε καὶ ποιητικήν, τῆς κνίσης τε καὶ ὀψαρτυτικῆς φ. Clem.*prot*.2(p.31.12; M.8.124C).

B. as subst., *friend*; **1.** characterized ὁ δὲ εἰς δύναμιν ἀμειβόμενος δι' ἀγάπης τὴν εὐποιίαν ἤδη φ. Clem.*str*.7.3(p.15.17; M.9.425B); φ. μὲν γάρ ἐστιν ἀληθινός τε καὶ βέβαιος ὁ καὶ ἐχθροὺς γενομένους ἡμᾶς τοῦ ἀγαπᾶν μὴ παυσάμενος Gr.Nyss.*hom.13 in Cant*.(M.44.1044B); ποιῶμεν φ. τοὺς δυναμένους ἡμῶν ἀεὶ ῥυθμίσαι τὴν ψυχήν, συμβουλεῦσαι τὰ δέοντα...καὶ εὐχαῖς βοηθοῦντας προσάγειν τῷ θεῷ Chrys.*kal*.4(1.703C); οἶδα ἐγώ τινα ὃς ὑπὲρ φίλου τοὺς ἁγίους ἄνδρας παρακαλῶν, παρεκάλει εὔχεσθαι πρότερον ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ τότε ὑπὲρ ἑαυτοῦ id.*hom.2.3 in 1Thess*.(11.437E); φ. ἐκεῖνός ἐστι γνήσιος ὁ τὰς ἐκ περιστάσεως θλίψεις καὶ ἀνάγκας καὶ συμφορὰς ἐν καιρῷ πειρασμοῦ συνυποφέρων τῷ πλησίον ὡς ἰδίας ἀθορύβως καὶ ἀταράχως Max.*carit*.3.79(M.90.1041B); excellence and desirability of friends εἴ τις ἐρωτήσειέ με τί τῶν ἐν τῷ βίῳ κάλλιστον; εἴποιμι ἂν ὅτι φίλοι Gr.Naz.*ep*.103(M.37.201C); φ. πιστὸς θησαυρὸς ἔμψυχος...ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον πολύν...κῆπος κεκλεισμένος, πηγὴ ἐσφραγισμένη, κατὰ καιρὸν ἀνοιγόμενά τε καὶ μεταλαμβανόμενα...λιμὴν ἀναψύξεως...εἰ δὲ καὶ υἱὸς φωτὸς...τοῦτο μὲν ἤδη δῶρον θεοῦ καὶ φανερῶς ὑπὲρ τὴν ἀξίαν τὴν ἡμετέραν id.*or*.11.1(M.35.832B); ὄντως φ. πιστὸς φάρμακον ζωῆς...πιστὸς σκέπη κραταία...κἂν μυρίους θησαυροὺς εἴπῃς οὐδὲν ἀντάξιον γνησίου φ. Chrys.*hom.2.3 in 1Thess*.(11.437C); καὶ τοῦ φωτὸς αὐτοῦ ποθεινότερος φ.· τὸν γνήσιον λέγω...βέλτιον γὰρ ἡμῖν σβεσθῆναι τὸν ἥλιον ἢ φίλων ἀποστερηθῆναι· βέλτιον ἐν σκότῳ διάγειν ἢ φίλων εἶναι χωρίς...πολλοὶ τὸν ἥλιον ὁρῶντες ἐν σκότῳ εἰσί, φίλων δὲ εὐποροῦντες οὐδ' ἂν ἐν θλίψει γένοιντο· περὶ φίλων λέγω τῶν πνευματικῶν, τῶν οὐδὲν προτιμώντων φιλίας...πατέρας καὶ υἱοὺς ὑπερβαίνουσι φ., φ. οἱ κατὰ Χριστὸν...καὶ τῆς παρούσης ζωῆς ὁ φ. ἡδύτερος· πολλοὶ γοῦν μετὰ τὴν τῶν φ. τελευτὴν οὐκ ηὔξαντο ζῆσαι λοιπόν, μετὰ φίλου καὶ ὑπερορίαν τις ἡδέως ἂν ἐνέγκοι, χωρὶς δὲ φίλου οὐδὲ τὴν αὐτοῦ οἰκῆσαι ἕλοιτο ἄν· μετὰ φίλου καὶ πενία φορητόν, τούτου δὲ ἄνευ καὶ ὑγεία καὶ πλοῦτος ἀφόρητον *ib*.2.4(438B–439D); dist. from flatterers, etc. φ. κόλακος διενήνοχε τῷ τὸν μὲν πρὸς ἡδονὴν ὁμιλεῖν, τὸν δὲ μηδὲ τῶν λυπούντων ἀπέχεσθαι Bas.*ep*.2c(3.98A; M.32.285C); τὸ δὲ ἐπαινεῖν μὲν ἄν τι τῶν δεόντων γίνηται, ἐγκαλεῖν δὲ ἄν τι διαμαρτάνηται, τοῦτο φ. καὶ κηδεμόνος...τὸ ἁπλῶς πάντα ἐπαινεῖν...οὐκ ἔστι φ. ἀλλὰ πλανῶντος Chrys.*hom.3.1 in Ac*.9:1(3.115E); enemies more beneficial than friends (ref. Lc.6:22) οὐκ ὠφελοῦσι φ. ἐπαινοῦντες καὶ χαριζόμενοι, τοσαῦτα ὠφελοῦσιν ἐχθροὶ κακῶς λέγοντες...οἱ μὲν γὰρ φ. ... κολακεύουσιν· οἱ δ' ἐχθροὶ τὰ ἁμαρτήματα εἰς μέσον ἄγουσιν id.*David* 3.4(4.774E); exeg. Mt.5:29 ὁ Χριστὸς ἐκέλευσεν...τοὺς φ. ἐκείνους, τοὺς ἐν ὀφθαλμῶν τάξει ποθεινοὺς ὄντας...ἀποκόπτειν καὶ βάλλειν ἂν παραβλάπτωσιν εἰς τὴν τῆς ψυχῆς σωτηρίαν ἡμᾶς id.*kal*.4(1.703D); id.*exp.in Ps*.4:10(5.27C,E); cf.id.*incomprehens*.1(1.451A); **2.** partic. of friends of God κἂν Σκύθης ᾖ τις ἢ Πέρσης, ἔχει δὲ τὴν τοῦ θεοῦ γνῶσιν...περιτέτμηται τὴν καλὴν καὶ ὠφέλιμον περιτομὴν καὶ φ. ἐστὶ τῷ θεῷ Just.*dial*.28.4(M.6.536C); ὁ ἄρα γνωστικὸς...τέλειος ὄντως ἀνὴρ καὶ φ. τοῦ θεοῦ, ἐν υἱοῦ καταλεγεὶς τάξει Clem.*str*.7.11(p.49.13; M.9.496A); οὐ...πρέπον ἔτι τὸν φ. τοῦ θεοῦ...ἡδοναῖς ἢ φόβοις περιπίπτειν καὶ περὶ τὴν καταστολὴν ἀποσχολεῖσθαι τῶν παθῶν *ib*.6.9(p.469.25; 296C); εἰ δὲ 'κοινὰ τὰ τῶν φίλων', θεοφιλὴς δὲ ὁ ἄνθρωπος (καὶ γὰρ οὖν φ. τῷ θεῷ μεσιτεύοντος τοῦ λόγου) γίνεται δὴ οὖν τὰ πάντα τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι τὰ πάντα τοῦ θεοῦ, καὶ κοινὰ ἀμφοῖν τοῖν φ. τὰ πάντα, τοῦ θεοῦ καὶ ἀνθρώπου id.*prot*.12(p.86.10; M.8.244C); δίκαιοι ἄνδρες γεγένηνται φ. θεοῦ Hipp.*haer*.10.33(p.290.26; M.16.3450C); ὁ δὲ βαπτιζόμενος ὑπαρχέτω...φ. θεοῦ *Const.App*.3.18.1; ἐπειδὴ γὰρ πρὸ τοῦ φωτίσματος ἐχθρὸς ἦν, μετὰ δὲ τὸ φώτισμα γέγονε φ. τοῦ κοινοῦ πάντων ἡμῶν δεσπότου Chrys.*hom.3.6 in Ac.princ*.(3.81B); of Abraham, *1Clem*.17.2; Clem.*paed*.3.8(p.261.14; M.8.613B); *Hom.Clem*.18.12; ref. Jo.15:12–15 τῷ ὄντι μόνοι φ. θεοῦ καὶ ἀλλήλοις οἱ ἅγιοι· οὐδεὶς δὲ τῶν πονηρῶν καὶ ἀμαθῶν φ. Bas.*hom.in Ps*.44(1.160D; M.29.392C); δεῖ...ὑπὲρ δὲ τῶν φ. τὴν ψυχὴν τιθέναι ὅταν χρεία καλῇ. τοιαύτην ἔχοντα ἀγάπην οἵαν ἔσχε πρὸς ἡμᾶς ὁ θεὸς καὶ ὁ Χριστὸς αὐτοῦ id.*moral*.5(2.238C; M.31.708B); of Christ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων οἵ εἰσι Χριστοῦ φ. Just.*dial*.8.1(M.6.492C); εἰ δὲ καὶ οἷός τέ ἐστιν....

ῥύσασθαι αὐτοὺς ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου, μακάριος ἔσται καὶ φ. τοῦ Χριστοῦ Const.App.5.1.3; Μωσῆς...καὶ Ἠλίας...ὡς φ. Χριστοῦ καὶ οἰκεῖοι ib.6.19.4; τίς ἂν οἰηθείη τι μεῖζον, τί δὲ εἶναι λαμπρότερον ἐρεῖ τοῦ φ. εἶναι καὶ λέγεσθαι Χριστοῦ; Cyr.Jo.10.2(4.889A); οἱ μὲν τοῦ Χριστοῦ φ. πάντας ἀγαπῶσι γνησίως. οὐχ ὑπὸ πάντων δὲ ἀγαπῶνται. οἱ δὲ τοῦ κόσμου φ., οὐδὲ πάντας ἀγαπῶσι οὐδὲ ὑπὸ πάντων ἀγαπῶνται. καὶ οἱ μὲν τοῦ Χριστοῦ μέχρι τέλους τὴν συνέχειαν τῆς ἀγάπης διατηροῦσιν· οἱ δὲ τοῦ κόσμου μέχρις οὗ ἀλλήλοις διὰ τὰ κόσμου προσκρούσωσι Max.carit.4.98(M.90.1072D); of God as friend of the humble, *Const. App.*8.39.3; **3.** of friends (ministers) of emperor βασιλεὺς...διὰ φίλων αὐτοῖς [sc. countries under his rule] ἐπιστέλλει Ath.inc.13.5 (M.25.120A); **4.** *supporter, adherent*: of persons φ. τοῦ μακαρίου Δανιήλ Ath.apol.Const.17(M.25.617B); φίλους τῶν ἐπισκόπων id.h.Ar. 31(p.200.18; M.25.729A); Παῦλος ἀπόστολος εἶχε φ. τοὺς τῆς τοῦ καίσαρος οἰκίας ib.52(p.213.11; 756C); id.apol.sec.59(p.139.20; M.25. 357A); οἱ τοιοῦτοι [sc. Arians]...Χριστιανῶν μὲν ἀλλότριοι, διαβόλου δὲ καὶ δαιμόνων φ. id.ep.Aeg.Lib.5(M.25.549A); id.v.Anton.28(M.26. 885A); of abstracts φ. τῶν ἀρετῶν καὶ προήγορος Gr.Thaum.pan.Or. 12(p.28.9; M.10.1085B); τῆς ἀληθείας...φ. Ath.gent.31(M.25.61C); id. ep.Aeg.Lib.4(M.25.548B).

***φιλοσαρκέω**, *love the flesh*, Cyr.Jo.2.5(4.191D); ib.12(1065D).

φιλοσαρκία, ἡ, *love of the flesh, sensuality*, Or.adnot.in Dt.20:8 (M.17.29B); Cyr.ador.1(1.7A); id.glaph.Ex.2(1.287C).

***φιλόσαρκος, 1.** *loving human flesh* τῶν ἑπτὰ Μακκαβαίων ἡ μήτηρ, διὰ τὸ ψυχὴν ἔχειν φιλόθεον μᾶλλον ἢ φ. Gr.Nyss.mart.2(M.46.785C); μὴ λέγε, ὁ φιλάνθρωπος τοῦ θεοῦ λόγος, ἀλλὰ μᾶλλον εἰπέ, ὁ φ.· εἰ γὰρ οὐ κατηξίωσεν ἑνωθῆναι ἀνθρώπῳ, πῶς φιλάνθρωπος; ‡Ath.dial.Trin. 4.9(M.28.1264B); **2.** *sensual*; of persons, Pall.v.Chrys.5(p.32.20; M. 47.20); of demons, Nil.epp.3.33(M.79.392B); of abstracts τοῖς φ. ἐνηδυπαθοῦντες λογισμοῖς Chrys.hom.in Mt.7:14(3.26D); τὴν φιλήδονον καὶ φ. ... ζωήν Cyr.Jon.5(3.371E); τῶν φ. παθῶν κατεκράτησε Rom.Mel.(AS 1 p.69).

***φιλοσεβής**, *reverent, pious*, ‡Jo.D.hom.5(M.96.653D).

***φιλοσκιρτητής**, *fond of dancing*, Ast.Am.hom.10(M.40.324C).

φιλοσοφ-έω, A. *be a philosopher, practise philosophy*; **1.** pagan; ref. Plato's doctrine of the philosopher-king, Just.1apol.3.3(M.6. 332A); ref. schools of philosophy ἕκαστος τῶν ~εῖν νομιζόντων,... ἀπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ λόγου τὸ ὄνομα ἧς ~εῖ φιλοσοφίας ἡγεῖται φέρειν id.dial.35.6(M.6.552B); ref. inability of philosopher to attain the wise men's goal of divine knowledge, Clem.str.6.7(p.462.25; M.9. 284A); ref. possession by philosophers of σωφροσύνη θνητή, opp. γνῶσις θεία, ib.6.15(p.495.10; 349A); opp. δεισιδαιμονεῖν, Or.Cels.5. 35(p.38.14; M.11.1236A); opp. μυθοποιεῖν, ib.5.57(p.60.7; 1272A); ref. inferiority of philosophy to Judaism οἱ μὲν ~οῦντες μετὰ τοὺς σεμνοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ λόγους καταπίπτουσιν ἐπὶ τὰ εἴδωλα καὶ τοὺς δαίμονας ib.5.43(p.47.1; 1248D); ref. philosophers' perception of God καὶ κατ' ἔμφασιν δὲ καὶ διάφασιν οἱ ἀκριβῶς παρ' Ἕλλησι ~ήσαντες διορῶσι τὸν θεόν· τοιαῦται γὰρ αἱ κατ' ἀδυναμίαν φαντασίαι ἀληθείας, ὡς φαντασία καθορᾷ τὰ ἐν τοῖς ὕδασιν ὁρώμενα Clem.str.1.19(p.61.2; M.8.812A); ref. philosophy learnt by poets from Hebrew sources ποιηταὶ δι' ὑπονοίας πολλὰ ~οῦσι, τὸν Ὀρφέα λέγω,...τὸν Ὅμηρον ib. 5.4(p.340.26; M.9.44A); οἱ ~οῦντες opp. οἱ πολλοί, Hom.Clem.4.9; poverty of many philosophers rebuts Celsus' reproach of Christ's poverty, Or.Cels.2.41(p.164.31; 861C); **2.** ref. Jewish lawgivers and prophets, Tat.orat.40(p.41.6; M.6.884B); συμβολικῶς ~ούντων Clem.str.5.9(p.364.6; M.9.88A); **3.** ref. following of Christian doctrine πάντες οἱ βουλόμενοι ~εῖν παρ' ἡμῖν Tat.orat.32(p.33.27; M.6. 873A); ἔξεστι γὰρ τῷ καθ' ἡμᾶς πολιτευομένῳ καὶ ἄνευ γραμμάτων ~εῖν, κἂν βάρβαρος ᾖ κἂν Ἕλλην...κἂν παιδίον κἂν γυνή Clem.str.4. 8(p.275.5; M.8.1272A); hence, *practise Christianity* ~ήσει ὅ τε οἰκέτης ἥ τε γυνή ib.(p.278.25; 1277C); πῶς δὲ ἔτι ἀγαπᾷς τὸν θεὸν καὶ τὸν πλησίον σου, μὴ ~ῶν; id.paed.3.11(p.279.14; M.8.656B); teach Christianity πλήθη ~οῦντος ἀκουσόμενα βασιλέως [sc. Constantine] Eus.v.C.4.29(p.128.22; M.20.1177B).

B. *live like a philosopher*, (i.e. rationally and virtuously, and esp. in accordance with Christian morality); **1.** in gen. οἱ πανταχοῦ κατὰ λόγον τὸν ὀρθὸν νομοθετήσαντες καὶ φ. ἄνθρωποι Just.2apol. 7.7(M.6.456C); ἀναγκαῖον γοῦν τὸ πολιτεύεσθαι ὀρθῶς, ἄριστον δὲ τὸ φ. Clem.str.1.25(p.104.3; M.8.913A); **2.** of Jews under Law βουληθῆναι γνησίως ~εῖν ib.2.20(p.180.22; 1069A); ἔθνος ὅλον ~οῦν Or. Cels.4.31(p.302.3; M.11.1076C); **3.** Christian; **a.** in gen. οὐ πάντες, φησί, ~οῦμεν. μή τι οὖν οὐδὲ πάντες τὴν ζωὴν μετερχόμεθα;...καὶ ταύτῃ ~ούντων οἱ ἀγοραῖοι καὶ οἱ κάπηλοι· 'οὐ γὰρ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου ἐπὶ ματαίῳ...' Clem.paed.3.11(p.279.12,27; M.8.656B–657A); ὁ ...τῶν ἄλλων γάμος ἐφ' ἡδυπαθείᾳ ὁμονοεῖ, ὁ δὲ τῶν ~ούντων ἐπὶ τὴν κατὰ λόγον ὁμόνοιαν ἄγει id.str.2.23(p.192.3; M.8.1093B); A.(Pass.) Andr.12(p.29.11); Gr.Thaum.pan.Or.6(p.15.27; M.10.1069B); τοιαῦτα μανθάνειν ~εῖν μὴ μόνον ἄνδρας ἀλλὰ καὶ γυναῖκας Eus.d.e.1.6(p.34. 27; M.22.68B); ~οῦντες ἐν οὐ ~οῦσιν Gr.Naz.or.25.6(M.35.1205B); οἱ ὑπὲρ τῶν οὐρανῶν ~οῦντες Chrys.hom.51.3 in Jo.(8.303B); **b.** ref. special virtues; implying esp. poverty, Clem.str.2.5(p.124.15; 953C); τίνες γὰρ ἐν ἀνέσει, οἱ τῷ παρόντι παραχρησάμενοι βίῳ, ἢ οἱ ~ήσαντες; Chrys.hom.9.3 in 2Cor.(10.501D); ἐὰν γὰρ ~ῇς, καὶ μυρίων ἀγαθῶν ἔσται [πενία] σοι πηγή id.hom.90.3 in Mt.(7.843C); fasting τοῖς γε ~εῖν ἐθέλουσι καὶ σφόδρα ἡδὺ τὸ πρᾶγμα ib.30.3(352C); ἐνήστευσεν Ἠλίας...~ῶν Thdt.Os.1:4(2.1315); patience and forbearance τί γάρ σε καὶ τοιοῦτον ἐλύπησεν ὁ λελυπηκώς...; ἂν...~ῇς, εἰς τὴν ἐκείνου κεφαλὴν περιστήσεται τὸ δεινόν Chrys.hom.61.5 in Mt.(617C); ὁ ~ήσας, καὶ τρόπαιον λαμπρὸν...ἔστησε κατὰ τῆς ὀργῆς ib.84.3(802B); ὁ γὰρ ~ῶν...φέρων ὕβρεις Isid.Pel.epp.4.196(M.78.1284C); Thdt. Rom.12:19f.(3.135); ἐὰν διαβληθεῖσα ~ήσῃς †Jo.Jej.serm.(M.88. 1945D); humility, Chrys.hom.52.2 in Mt.(531D); ὁ Ματθαῖος ~εῖ, οὐκ ἀποκρυπτόμενος τοὺς ἑαυτοῦ προτιμηθέντας ib.56.1(565D); ref. publican (Lc.18:11ff.), id.poenit.4.4(2.307D); **c.** effects τέλος τῷ ~οῦντι ἡ πρὸς θεὸν ὁμοίωσις †Just.fr.122(p.53; M.6.1600C); ἡ ~οῦσα ψυχὴ εὐτονωτέρα Chrys.hom.27.3 in Ac.(9.220A); κἂν πένης ᾖς, δύνασαι μετὰ εὐθυμίας ζῆν ~ῶν id.hom.29.6 in 1Cor.(10.268A); hence **4.** *practise, exercise, oneself in*, virtue ἵνα ~ήσῃ τὸ ταπεινὸν εἰς κάθαρσιν Gr.Naz.or.24.12(M.35.1184B); παρὼν ἐφιλοσόφει τῷ βίῳ ib. 24.19(1193A); πάμπολλα ὑπὲρ προσευχῆς ~ει Evagr.Pont.or.18(M.79. 1172A); **5.** *live as an ascetic*, Gr.Nyss.v.Macr.(p.379.18; M.46.968C); τῶν ἐν τῷ τόπῳ ~ούντων ib.(p.411.4; 996D); τῶν ~ούντων ὁ βίος, καὶ τῶν τὴν μονήρη δίαιταν ᾑρημένων Chrys.comp.1(1.116C); ἴσα τοῖς ἀγγέλοις ~οῦντες Hesych.H.fr.Ps.49:8(M.93.1197B); παρὰ τοῖς ἐν Σκήτει ~οῦσιν Soz.h.e.8.12.1(M.67.1545B); Thdt.affect.12(p.307.19; 4.1021).

C. *behave like a philosopher*; intrans., *remain indifferent, show indifference* φ. ἐν ἀλλοτρίοις παθήμασιν Bas.ep.289(3.428A; M.32. 1028A); ἐν ταῖς ἀλλοτρίαις φ. συμφοραῖς Chrys.sac.4.9(p.126.16; 1. 414E); id.oppugn.2.8(1.70A); trans., *bear with indifference* οὐ συγχωρεῖται ~ῆσαι τὴν ἑαυτοῦ κλοπήν Gr.Naz.or.24.17(M.35.1189C); νόσος ~εῖται ib.43.63(M.36.577C).

D. *treat, investigate philosophically* δεήσει μὲν τὸν ~οῦντα τὰ τοῦ λόγου κατασκευάζειν μετὰ παντοδαπῶν ἀποδείξεων Or.Cels.4.9(p.280. 21; M.11.1040A); ib.3.79(p.270.15; 1024B); ib.4.40(p.313.17; 1093A); *treat, discuss spiritually* περὶ τούτου χρίσματος φ. Cyr.H.catech. 21.7; περί τε τῆς ψυχῆς ἡμῖν ~οῦσα Gr.Nyss.v.Macr.(M.46.977C); Chrys.hom.46.3 in Jo.(8.273B); περὶ ἀθανασίας, καὶ περὶ ἀναστάσεως ~οῦσι †Chrys.Jud.et gent.1(1.559C); *meditate* περὶ ἀναστάσεως φ. Chrys.stat.1.6(2.9A); *interpret allegorically* περὶ τῶν τοῦ Δαυὶδ καὶ τοῦ Γολιὰθ ὅπλων ἐφιλοσοφοῦμεν...εἰ γὰρ τῷ Παύλῳ ~εῖν ἔξεστι περὶ τῆς κατὰ τὴν ἔρημον πέτρας, πάντως οὐδὲ ἡμῖν νεμεσήσει τις τὸν λίθον τοῦτον [i.e. David's weapon] κατὰ τὸν αὐτὸν ἐκλαμβάνουσι τρόπον id. anom.11.1(1.541D,E).

***φιλοσόφησις, ἡ**, *study of philosophy*, Gr.Thaum.pan.Or.14(p.31. 4; M.10.1089B).

φιλοσοφία, ἡ, I. *philosophy*;

A. pagan; **1.** gen. descriptions φ. ... ἐπιστήμη ἐστὶ τοῦ ὄντος καὶ τοῦ ἀληθοῦς ἐπίγνωσις, εὐδαιμονία δὲ ταύτης τῆς...σοφίας γέρας Just.dial.3.4(M.6.481A); φ. ... πολυχρόνιός ἐστι συμβουλή, σοφίας ἀΐδιον μνηστευομένη ἔρωτα Clem.prot.11(p.79.25; M.8.229B); φ. οὔσης ὀρέξεως τοῦ ὄντως ὄντος καὶ τῶν εἰς τοῦτο συντεινόντων μαθημάτων id.str.2.9(p.137.7; M.8.981A); τοῦτο δὴ τὸ ἄριστον φ. ἔργον, ὃ δὴ καὶ δαιμόνων τῷ μαντικωτάτῳ ἀνατίθεται ὡς πάνσοφον πρόσταγμα, τὸ 'γνῶθι σαυτόν' Gr.Thaum.pan.Or.11(p.27.8; M.10. 1084B); φ., τὴν ὄντως ὑψηλήν τε καὶ ἄνω βαίνουσαν, ὅση τε πρακτικὴ καὶ θεωρητική, ὅση τε περὶ τὰς λογικὰς ἀποδείξεις καὶ ἀντιθέσεις ἔχει καὶ τὰ παλαίσματα, ἣν δὴ διαλεκτικὴν ὀνομάζουσιν Gr.Naz.or.43. 23(M.36.528A); τῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων γνῶσις ἡ φ. Chrys.hom.9.1 in Col.(11.391B); definitions by various Gr. philosophers, Isid.Pel.epp.5.558(M.78.1637A); **2.** systems; discussion why these are so many, Just.dial.2.1,2(M.6.476B); cf.id.1apol.7.3(M.6. 337A); φ. δὲ οὐ τὴν Στωϊκὴν λέγω οὐδὲ τὴν Πλατωνικὴν ἢ τὴν Ἐπικούρειόν τε καὶ Ἀριστοτελικήν, ἀλλ' ὅσα εἴρηται παρ' ἑκάστῃ τῶν αἱρέσεων τούτων καλῶς,...τοῦτο σύμπαν τὸ ἐκλεκτικὸν φ. φημί Clem. str.1.7(pp.24.30–25.2; M.8.732C,D); discussion of various schools of Gr. philosophy, ib.1.14,15 passim(pp.37.16–47.19; 757B–784A); **3.** derived from OT revelation; Plato admits having learned what is best in his philosophy from 'barbarians', Clem.str.1.15(p.42.3; M. 8.768B); ib.5.14(p.388.23; M.9.140B); ἐκ τῆς βαρβάρου φ. μαθὼν [sc. Heraclitus] τὴν διὰ πυρὸς κάθαρσιν ib.5.1(p.332.1; 21A); τὴν Περιπατητικὴν φ. ἔκ τε τοῦ κατὰ Μωϋσέα νόμου καὶ τῶν ἄλλων ἠρτῆσθαι

προφητῶν *ib.*5.14(p.390.17; 145A); connexion with Pythagoreans, *ib.* 5.5(p.342.20; 45C); φ. ... πολυωφελές τι χρῆμα πάλαι μὲν ἤκμασε παρὰ βαρβάροις κατὰ τὰ ἔθνη διαλάμψασα, ὕστερον δὲ καὶ εἰς Ἕλληνας κατῆλθεν *ib.*1.15(p.45.19; M.8.777A); ἐκ τῆς βαρβάρου φ. πᾶσαν φερομένην τὴν παρ' Ἕλλησιν ἐνδεικνύμενοι σοφίαν *ib.*5.14(p.420.22; M.9.205A); **4.** favourably regarded by Christians: God as source and giver of Gr. philosophy πάντων...αἴτιος τῶν καλῶν ὁ θεός, ἀλλὰ τῶν μὲν κατὰ προηγούμενον ὡς τῆς τε διαθήκης τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας, τῶν δὲ κατ' ἐπακολούθημα ὡς τῆς φ. Clem.*str.*1.5(p.18.1; M.8.717D); *ib.*6.5(p.452.22; M.9.261B); κἂν λέγῃ τις κατὰ σύνεσιν ἀνθρώπων φ. ηὑρῆσθαι πρὸς Ἑλλήνων, ἀλλὰ τὰς γραφὰς εὑρίσκω τὴν σύνεσιν θεόπεμπτον εἶναι λεγούσας *ib.*6.8(p.463.15; 284C); κινδυνεύουσι...οἱ φάσκοντες μὴ θεόθεν φ. δεῦρο ἥκειν ἀδύνατον εἶναι λέγειν πάντα τὰ ἐπὶ μέρους γινώσκειν τὸν θεὸν μηδὲ μὴν πάντων εἶναι τῶν καλῶν αἴτιον...οὐκ ἂν δὲ τὴν ἀρχὴν ὑπέστη τι τῶν ὄντων ἀβουλήτως ἔχοντος τοῦ θεοῦ, εἰ δὲ βουλομένου, θεόθεν ἡ φ., τοιαύτην εἶναι βουληθέντος αὐτήν, οἵα ἐστίν *ib.*6.17(p.512.12ff.; 388B); communicated through inferior angels, *ib.*7.2(p.6.17; 409B); hence leading to worship of God ἔργον ἐστὶ φ., ἐξετάζειν περὶ τοῦ θείου Just.*dial.*1.3(M.6.473B); Clem.*str.*1.5(p.19.18; M.8.724A); φιλοσοφίαν ἐκ τῆς θείας προνοίας δεδόσθαι προπαιδεύουσαν εἰς τὴν διὰ Χριστοῦ τελείωσιν, ἣν μὴ ἐπαισχύνηται γνώσει βαρβάρῳ μαθητεύουσα [φ.] προκόπτειν εἰς ἀλήθειαν *ib.*6.17(p.510.22ff.; M.9.384C); as preparation for Christian faith, *ib.*1.2(p.14.1; M.8.709B); *ib.*1.5(p.17.33; 717C); therefore necessary for the Greeks, *ib.*; its place in Christian life: leading to piety, *ib.*1.4(p.17.24ff.; 717B,C); assisting truth agst. sophistic arguments, *ib.*1.20(p.63.31; 817A); in life of the 'gnostic' εἰ δέ που σχολὴ...ἀντὶ τῆς ἄλλης ῥαθυμίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐφάπτεται φ. *ib.*6.18(p.515.19; M.9.396A); ἡ ἠθική τε καὶ φυσικὴ φ. γένοιτο ἂν ποτε τῷ ὑψηλοτέρῳ βίῳ σύζυγος...μόνον εἰ τὰ ἐκ ταύτης κυήματα μηδὲν ἐπάγοιτο τοῦ ἀλλοφύλου μιάσματος Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.337A); defence; this the purpose of *Stromateis*, Clem.*str.*1.1(p.13.9ff.; M.8.708B); μήτε...τὴν φ. λυμαίνεσθαι τὸν βίον,...φαύλων ἔργων δημιουργὸν ὑπάρχουσαν, ἥ τινες διαβεβλήκασιν ἀληθείας οὖσαν εἰκόνα ἐναργῆ, θείαν δωρεὰν Ἕλλησι δεδομένην, μήτε ἡμᾶς ἀποσπᾶσθαι τῆς πίστεως...ἀλλ' ὡς ἔπος εἰπεῖν, περιβολῇ πλείονι χρωμένους, ἁμῇ γέ πῃ συγγυμνασίαν τινὰ πίστεως ἀποδεικτικὴν ἐκπορίζεσθαι *ib.*1.2(p.13.28; 709B); cf.*ib.*2.11(p.141.14; 989A); ἡ...Ἑλληνικὴ φ., ὡς μέν τινες, κατὰ περίπτωσιν ἐπήβολος τῆς ἀληθείας ἁμῇ γέ πῃ, ἀμυδρῶς δὲ καὶ οὐ πάσης, γίνεται· ὡς δὲ ἄλλοι βούλονται, ἐκ τοῦ διαβόλου τὴν κίνησιν ἴσχει. ἔνιοι δὲ δυνάμεις τινὰς ὑποβεβηκυίας ἐμπνεῦσαι τὴν πᾶσαν φ. ὑπειλήφασιν. ἀλλ' εἰ καὶ μὴ καταλαμβάνει ἡ Ἑλληνικὴ φ. τὸ μέγεθος τῆς ἀληθείας, ἔτι δὲ ἐξασθενεῖ πράττειν τὰς κυριακὰς ἐντολάς, ἀλλ' οὖν γε προκατασκευάζει τὴν ὁδὸν τῇ βασιλικωτάτῃ διδασκαλίᾳ, ἁμῇ γέ πῃ σωφρονίζουσα καὶ τὸ ἦθος προτυποῦσα καὶ προστύφουσα εἰς παραδοχὴν τῆς ἀληθείας ⟨τὸν⟩ τὴν πρόνοιαν δοξάζοντα *ib.*1.16(p.52.15ff.; 796A); *ib.*1.17(p.55.31; 801B); *ib.*6.8(p.465.3ff.; M.9.288Bff.); **5.** its inferiority; **a.** to Judaism τὴν δὲ ἀνὰ τὸν κλύδωνα τὸν ἐθνικὸν γεννωμένην...φ. Ἑλληνικὴν οἱ ἰχθύες ἐμήνυον, εἰς διατροφὴν ἐκτενῆ τοῖς ἔτι χαμαὶ κειμένοις δεδομένοι· αὐξήσαντες μὲν οὐκέτι Clem.*str.*6.11(p.479.7; M.9.316A); ὅτι μὴ ἄνευ λόγου σώφρονος δεύτερα θέμενοι τὰ τῆς Ἑλλήνων φ. τὴν παρ' Ἑβραίοις θεολογίαν προτετιμήκαμεν, γνοίης ἄν, μαθὼν ὡς καὶ αὐτῶν Ἑλλήνων οἱ δὴ μάλιστα ὀρθότερον φιλοσοφίας ἁψάμενοι,...οὐδ' ἕτερα τῶν παρὰ τοῖς Ἑβραίοις προκεκυρωμένων ἐφεῦρον ἀληθῆ δόγματα Eus.*p.e.*10.4(468D; M.21.780C) cf. supra 3; **b.** to Christianity ἀληθῆ σοφίαν...ἣν φιλοσοφίας ἄκροι μόνον ἠνίξαντο, οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ μαθηταὶ...ἀνεκήρυξαν Clem.*prot.*11(p.79.15; M.8.229A); ἡ μὲν Ἑλληνικὴ φ. τῇ ἐκ τῆς θρυαλλίδος ἔοικεν λαμπηδόνι, ἣν ἀνάπτουσιν ἄνθρωποι...κηρυχθέντος δὲ τοῦ λόγου πᾶν ἐκεῖνο τὸ ἅγιον ἐξέλαμψεν φῶς id. *str.*5.5(p.345.4; M.9.52B); δεῖ...διὰ Χριστοῦ τὴν ἀλήθειαν μεμαθηκότας σώζεσθαι, κἂν φιλοσοφήσαντες τὴν Ἑλληνικὴν φ. τύχωσιν *ib.*5.13(p.383.19; 128C); ὁ...τοῦ διδασκάλου τοῦ ἡμετέρου λόγος οὐκ ἔμεινεν ἐν Ἰουδαίᾳ μόνῃ, καθάπερ ἐν Ἑλλάδι ἡ φ. ... καὶ τὴν μὲν φ. τὴν Ἑλληνικὴν ἐὰν ὁ τυχὼν ἄρχων κωλύσῃ, οἴχεται παραχρῆμα, τὴν δὲ ἡμετέραν διδασκαλίαν...κωλύουσιν ὁμοῦ βασιλεῖς καὶ τύραννοι...ἣ δὲ καὶ μᾶλλον ἀνθεῖ *ib.*6.18(p.518.5ff.; 400B); cf. *philosophia enim neque in omnibus legi dei contraria est neque in omnibus consona. multi enim philosophorum unum esse deum, qui cuncta creavit, scribunt. in hoc consentiunt legi dei...moralis vero et physica, quae dicitur philosophia, paene omnis, quae nostra sunt, sentit. dissidet vero a nobis, cum deo dicit esse materiam coaeternam*, Or.*hom.14.3 in Gen.*(pp.123.30–124.5; M.12.237D–238A); πολλὴ διαφορὰ...μεταξὺ τῶν τῆς θεοσεβείας λόγων καὶ τῶν τῆς φ. ὁ γὰρ τῆς ἀληθείας λόγος ἀπόδειξιν ἔχει τὴν ἐκ προφητείας, ὁ δὲ τῆς φ. καλλιλογίας παρέχων ἐκ στοχασμῶν δοκεῖ παριστάνειν τὰς ἀποδείξεις *Hom.Clem.*15.5; **c.** defects ψυχαὶ...Ἑλληνικὴν νεμόμεναι φ., ἧς καθάπερ καὶ τῶν καρύων οὐ τὸ πᾶν ἐδώδιμον Clem.*str.*1.1(p.6.23; M.8.693B); *ib.*6.8(p.465.34; M.9.289B); ποτέραν δεῖ τῶν φ. ἑλέσθαι μᾶλλον, τὴν ἔξω καὶ παίζουσαν τὰς τῆς ἀληθείας σκιὰς ἐν τῷ τῆς φ. σχήματι...ἢ τὴν ἡμετέραν Gr.Naz.*or.*25.4(M.35.1204A); τὰ καλὰ τῶν δογμάτων παρὰ τῇ ἔξω φ. ταῖς ἀτόποις προσθήκαις καταμολύνεται Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.337B); its useless fruits, such as κατηγορίαι τινές, καὶ ἀναλύσεις, καὶ μίξεις κτλ. Gr.Naz.*or.*25.6(1205B); οἱ δὲ ἐξ ἐθνῶν...ἀεὶ τοῖς τῶν παραπαιόντων ἐνστρεφόμενοι μύθοις (τοῦτο γὰρ ἡ τῶν ἔξωθεν φ.) Chrys.*hom.9.1 in Jo.*(8.53C); μέγα ἀγαθὸν φ.· φ. δὲ λέγω τὴν παρ' ἡμῖν. τὰ γὰρ τῶν ἔξωθεν, ῥήματα καὶ μῦθοι μόνον εἰσί· καὶ οὐδὲ αὐτοὶ οἱ μῦθοι φιλόσοφόν τι ἔχοντες *ib.43.1*(375E); Ἕλληνες ἄνδρες τριωβολιμαῖοί τινες καὶ κύνες, φ. τοιαύτην ἀναδεξάμενοι τριωβολιμαῖον· τοιαύτη γὰρ ἡ Ἑλληνική· μᾶλλον δὲ οὐδὲ αὐτήν, ἀλλ' ὄνομα αὐτῆς καὶ τρίβωνα περιθέμενοι...πολλοὺς δυσωποῦσι id.*hom.21.3 in Eph.*(11.162C); **6.** S. Paul's attitude Παῦλος...οὐ φ. διαβάλλων φαίνεται, τὸν δὲ τοῦ γνωστικοῦ μεταλαμβάνοντα ὕψους οὐκέτι παλινδρομεῖν ἀξιοῖ ἐπὶ τὴν Ἑλληνικὴν φ., στοιχεῖα τοῦ κόσμου ταύτην ἀλληγορῶν Clem.*str.*6.8(p.463.2ff.; M.9.284B); Παῦλος συνιδὼν ὅτι ἔστιν ἐν φ. Ἑλληνικῇ οὐκ εὐκαταφρόνητα τοῖς πολλοῖς πιθανά Or.*Cels.* proem.5(p.54.9; M.11.648B); **7.** Origen as teacher of philosophy, Gr.Thaum.*pan.Or.*11(p.25.24; M.10.1081C); **8.** relations between φ. and σοφία, v. σοφία.

B. Christian (and Jewish); **1.** gen. description ἔστι...φ. μέγιστον κτῆμα καὶ τιμιώτατον θεῷ, ᾧ τε προσάγει καὶ συνίστησιν ἡμᾶς μόνη, καὶ ὅσιοι ὡς ἀληθῶς οὗτοί εἰσιν οἱ φιλοσοφίᾳ τὸν νοῦν προσεσχηκότες Just.*dial.*2.1(M.6.476B); φ. γάρ ἐστιν ἠθῶν κατόρθωσις μετὰ δόξης τῆς περὶ τοῦ ὄντος γνώσεως ἀληθοῦς Nil.*exerc.*3(M.79.721B); **2.** of Jewish religion ἡ...κατὰ Μωϋσέα φ. τετραχῇ τέμνεται, εἴς τε τὸ ἱστορικὸν καὶ τὸ κυρίως λεγόμενον νομοθετικόν...τὸ τρίτον δὲ εἰς τὸ ἱερουργικόν...καὶ τέταρτον ἐπὶ πᾶσι τὸ θεολογικὸν εἶδος Clem.*str.*1.28(p.108.24; M.8.921C); Meth.*symp.*7.4(p.75.15; M.18.129C); ἡ τῶν Ἑβραίων φ. Thdt.*affect.*2(p.59.11; 4.751); **3.** of Christianity; **a.** in gen. Χριστιανοὶ καλοῦνται...ὄνομα τῆς φ. κοινὸν ἔχουσιν Just.*1apol.*26.6(M.6.369A); ἡ ἡμετέρα φ. Tat.*orat.*31(p.31.5; M.6.868C); Χριστιανῶν φ. Eus.*h.e.*2.13.6(M.20.169A); Evagr.Pont.*ep.*1(M.32.248A); τοῦτο οἰκετῶν εὐγνωμόνων, τὸ κακῶς πάσχοντας μένειν τὸν δεσπότην θεραπεύοντας· ταῦτα φιλοσοφίας διδάγματα Chrys.*exp.in Ps.*43:21f.(5.157A); id.*hom.4.4 in Col.*(11.357B); ἡ καθ' ἡμᾶς φ. Dion.Ar.*d.n.*2.2(M.3.640A); †Jo.D.*B.J.*23(M.96.1069A); **b.** as ἡ βάρβαρος φ.: χαίρειν εἰπὼν καὶ τῇ Ῥωμαίων μεγαλαυχίᾳ καὶ τῇ Ἀθηναίων ψυχρολογίᾳ...τῆς καθ' ἡμᾶς βαρβάρου φ. ἀντεποιησάμην Tat.*orat.*35(p.37.7; M.6.877C); cf.Athenag.*leg.*2.4(M.6.896B); ἡ γὰρ καθ' ἡμᾶς φ. πρότερον μὲν ἐν βαρβάροις ἤκμασεν Mel.*fr.*ap.Eus.*h.e.*4.26.7(M.20.393B); ἡ...βάρβαρος φ., ἣν μεθέπομεν ἡμεῖς, τελεία τῷ ὄντι καὶ ἀληθής Clem.*str.*2.2(p.115.10; M.8.933C); contrasted with wranglings of contemporary Gr. philosophers, *ib.*8.1(p.80.5ff.; M.9.557C–560A); hence ὁρᾷς φ. βάρβαρον ἔργα ἐπαγγελλομένην, οὐ λόγους *ib.*1.16(p.50.20; M.8.792A); Chrys.*hom.6.3 in 1Cor.*(10.47A); **c.** its superiority as the true philosophy διαλογιζόμενός τε πρὸς ἐμαυτὸν τοὺς λόγους αὐτοῦ [sc. Χριστοῦ] ταύτην μόνην εὕρισκον φ. ἀσφαλῆ Just.*dial.*8.1(M.6.492D); πάσης μὲν φ. ἀνθρωπείου ὑπέρτερα id.*2apol.*15.3(M.6.468C); τὴν ἀληθῆ φ. δι' υἱοῦ παραδιδομένην Clem. *str.*1.18(p.58.2; M.8.805A); ὁ Χριστιανισμός, οὔτε Ἑλληνισμός τις ὢν οὔτε Ἰουδαϊσμός, ἀλλὰ τὸ μεταξὺ τούτων...ἀρχαιοτάτη μέν τις φ. πλὴν ἀλλὰ νεωστὶ πᾶσιν ἀνθρώποις...νενομοθετημένη Eus.*d.e.*1.2(p.8.35; M.22.25A); ἀνωτάτω φ. *ib.*1.6(p.31.32; 61D); ἱερὰ φ. Gr.Nyss.*res.*3(M.46.677D); ref. Magi οὐδὲ γὰρ πρόβατα καὶ μόσχους ἔθυσαν, τῆς δὲ ἐκκλησιαστικῆς ἐγγὺς ὄντα φ.· ἐπίγνωσιν γὰρ καὶ ὑπακοὴν καὶ ἀγάπην αὐτῷ προσῆγον Chrys.*hom.8.1 in Mt.*(7.119B); φ. ἀληθῆ id.*hom.2.4 in Jo.*(8.13C); φιλοσοφεῖν ἐπετήδευσαν...Ἑλλήνων πολλοί, καὶ Ἰουδαίων δὲ οὐκ ὀλίγοι· μόνοι δὲ τὴν ἀληθῆ φ. ἐζήλωσαν οἱ τοῦ Χριστοῦ μαθηταί Nil.*exerc.*1(M.79.720A); *ib.*3(721C); **4.** in rel. to virtue; **a.** ἀρετή and φ. freq. coupled or equated, Meth.*symp.*proem.(p.4.22; M.18.32A); Eus.*h.e.*1.2.19(M.20.61C); Chrys.*hom.29.6 in 1Cor.*(10.268B); Thdt.*Dan.*proem.(2.1062); id.*Cant.*6:7f.(2.126); id. *provid.*9(4.642); ἀρετὴν μὲν ὁριζόμεθα, φρόνησιν, σωφροσύνην, ἀνδρίαν, δικαιοσύνην, καὶ τὰ ἀπὸ τούτων γεννώμενα...τῆς φ. μόρια *ib.*6(566); τοὺς μὲν ἀκτημοσύνην ἀσκοῦντας, καὶ τῇ ἄλλῃ φ. διαλάμποντας Isid. Pel.*epp.*3.17(M.78.744B); **b.** practice involving self-control, temperance, moderation οὐδεὶς κακῷ κακὸν ἰᾶται, ἀλλ' ἀγαθῷ τὸ κακόν. ταῦτα παρ' Ἕλλησί τινες φιλοσοφοῦσιν. αἰσχυνθῶμεν τοίνυν, εἰ παρ' Ἕλλησι τοῖς ἀνοήτοις τοσαύτης οὔσης τῆς φ., ἡμεῖς ἐλάττους φαινόμεθα. πολλοὶ ἠδικήθησαν, καὶ ἤνεγκαν· πολλοὶ ἐσυκοφαντήθησαν, καὶ οὐκ ἠμύναντο Chrys.*hom.51.3 in Jo.*(8.303A); οὐ δοκεῖ σοι φιλοσοφίας εἶναι μεγάλης, ὅταν κύων δακνόμενος ὑπὸ τοῦ λιμοῦ, μετὰ τὸ λαβεῖν καὶ θηρεῦσαι, παρούσης ἀπέχηται τῆς τροφῆς; id.*hom.34.5 in Ac.*(9.266D); γυναῖκες, ὅσαι πᾶσαν μὲν ἐπεδείξαντο φ., ταύτην δὲ τὴν δυσκληρίαν [sc. childlessness] οὐκ ἤνεγκαν id.*Anna* 2.1(4.712C); *ib.*2.3(4.715B); id.*hom.87.3 in Mt.*(7.821B); ref. David's moderation towards

Saul, id.*David* 3.3(4.772E–773A); Thdt.*qu.56 in 1Reg.*(1.391); also patience *παλαιῶν ἀνδρῶν ἐν...πλήθει τῶν ἀνιόντων ἀκατάσειστον...φ.* Dion.Ar.*e.h.*3.3.4(M.3.429C); magnanimity, Chrys.*hom.15.10 in Mt.*(7.202C); humility and meekness, *ib.*57.4(580E); id.*hom.32.2 in Jo.*(8.186C); **5.** denoting spiritual life; **a.** in gen., Gr.Nyss.*instit.*(p.83.3; M.34.436B); Chrys.*hom.14.1 in Gen.*(4.107C); Thdt.*h.rel.*2(3.1121); id.*affect.*12(p.299.1; 4.1012); **b.** ref. asceticism *ἄπαιδες γεγόνασιν...γυναικείας δ' ἀποστροφῇ μίξεως, ἣν...φιλοσοφίας ἔρωτι προείλοντο* Eus.*v.C.*4.26(p.127.8; M.20.1173C); *χρὴ...σώματος ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι, οὐ διὰ τὸ σῶμα, ἀλλ' ὑπηρεσίαν...φιλοσοφίᾳ κτωμένους. ἀδύνατον γὰρ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σώματος εὐήνιον πρὸς φιλοσοφίαν μὴ ἔχοντας, ἢ ἀναγνώσμασι φιλοσόφοις ἀρκέσαι, ἢ τὸν νοῦν...πρὸς εὐχὴν δεόντως συντεῖναι, ἢ συνόλως τι τῶν φιλοσοφίᾳ ἐπιβαλλόντων...ἐργάσασθαι* †Bas.Anc.*virg.*11(M.30.692B); *καλὴ ἡ φ. ... ὅτι οὐδὲ ἰατρεύεσθαι πολυτελῶς τοῖς τροφίμοις αὐτῆς ἐπιτρέπει· ἀλλὰ τὸ αὐτὸ καὶ ὄψον ἐστὶ παρ' αὐτῇ, καὶ πρὸς ὑγείαν ἀρκεῖ* Bas.*ep.*186(3.267C; M.32.661D); *οὐδὲν ὁ μετέχων τῆς τροφῆς, τοῦ μὴ μετέχοντος δεύτερος εἰς φ. φανεῖται* ‡Bas.*const.*4.4(2.547A; M.31.1352C); *ὅσοι τῆς φ. τρόφιμοι...τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστὴν χαίροντες ὑποδέξασθε* Ast.Am.*hom.*14(M.40.372B); possible and necessary also for those living in the world, Chrys.*hom.55.6 in Mt.*(7.564C); id.*oppugn.*3.9(1.91A); Thdt.*h.rel.*2(3.1123); **c.** sources of *φ.* and means of attaining it: *ἐνῆγεν* [sc. Christ] *εἰς φ.* Chrys.*hom.19.1 in Mt.*(7.244B); *ταύτην παρὰ τοῦ διδασκάλου τὴν φ. ἐμάνθανε* id.*stat.*1.3(2.5C); *ἡ δὲ τοῦ πνεύματος χάρις...πᾶσι τοῖς προσέχουσι φ. ἐντίθησι ib.*1.1(3A); *ἀρκεῖ δὲ ἕκαστος στίχος* [sc. of Pss.] *πολλὴν ἡμῖν ἐνθεῖναι φ.* id.*exp.in Ps.*41:3(5.141D); poverty, Bas.*ep.*4(3.76C; M.32.236C); humility *τὸ μετὰ τῶν ἐσχάτων ἑαυτὸν ἀριθμεῖν. τοῦτο φ. πάσης ἀρχή* Chrys.*hom.3.5 in Mt.*(7.42C); solitude, id.*hom.42.1 in Jo.*(8.248D); prayer, id.*exp.in Ps.*4:2(5.8A); simplicity, id. *hom.7.3 in Ac.*(9.59E); purity of mind, Max.*cap.*5.94(M.90.1388D); **d.** highest degree *οὗτος γὰρ φιλοσοφίας ὅρος, μετὰ συνέσεως ἄπλαστον εἶναι· τοῦτο βίος ἀγγελικός* Chrys.*hom.62.4 in Mt.*(7.624E); *ὅσοι τῆς φ. εἰς ἄκρον ἐληλύθασι, καὶ σφᾶς ἄγειν δύνανται καὶ μόνοι διατρίβειν* Soz.*h.e.*6.31.4(M.67.1388C); **6.** of spiritual doctrine *οὓς ἀμφὶ τὰ Ἑλλήνων...μαθήματα δεινῶς ἐπτοημένους, φιλοσοφίας αὐτοῖς ἐνεὶς* [sc. Or.] *ἔρωτα* Eus.*h.e.*6.30(M.20.589B); *πόθος...τῶν θείων δογμάτων, καὶ τῆς περὶ ἐκεῖνα φ. ... πρὸς τὴν ἀνωτάτω φ. παιδαγωγῶν* Evagr.*ep.*1(M.32.248A); *αὐτὰ δὲ εἰρημένα Παύλῳ φιλοσοφίας ἔγεμε* Chrys.*hom.49.3 in Ac.*(9.368A); Thdt.*ep.*7(4.1066); ref. apostolic teaching *μεστὴ ...πάσης φ.* Cyr.*Lc.*6:27(M.72.596A); *ἐπιστολὴν...πολλῆς γέμουσαν φ.* †Jo.D.*B.J.*36(M.96.1201A); **7.** of religious life *ἠξίου τοῦ* [sc. Constantine] *τιμῆς πλείονος τοὺς τὸν σφῶν βίον τῇ κατὰ θεὸν ἀναθέντας φ.* Eus.*v.C.*4.28(p.128.13; M.20.1177A); id.*h.e.*6.10(M.20.541B); *πάσης ὕλης βιωτικῆς γυμνωθέντας ἐντὸς τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν γενέσθαι βίου* Bas.*ascet.*2.1(2.323E; M.31.881B); *τὴν τῶν μοναχῶν φ. ... λάμπουσαν* Chrys.*hom.6.3 in 1Cor.*(10.48A); *φ. ἀποστρέφεται θόρυβον, καὶ γυμνασία μοναχικὴ ἔξω κατορθοῦται συγχύσεως* Isid.Pel.*epp.*1.92(M.78.245B); Thdt.*h.e.*4.28.1(3.1007); *οἱ δὲ τῆς εὐαγγελικῆς ἐρασθέντες φ. πόρρωθεν τῶν πολιτικῶν θορύβων γεγένηνται* id.*affect.*12(p.306.1; 4.1019); *τῶν μοναχῶν φιλοσοφίαν, ἐν ἐπιστήμῃ τῶν ἑνοποιῶν ἐντολῶν ἐνεργουμένην* Dion.Ar.*e.h.*6.3.2(M.3.533D); †Jo.D.*B.J.*18(M.96.1017D); **8.** virtually equated with sanctity *τὴν Ἰωάννου εὐχάριστον φ.* Pall.*v.Chrys.*11(p.66.14; M.47.37); *οὐκ ἤνεγκεν ὁ φθόνος τὰς τῆς ἐκείνου φ. μαρμαρυγάς* Thdt.*h.e.*5.34.1(3.1073); id.*h.rel.*21(3.1240); **9.** of love of God *ἀρετὴ δὲ καὶ φ., μόνη μένει ἀγαθῶν...ἀδύνατον γὰρ κατορθῶσαι φ. τὸν μὴ θερμὸν τοῦ θεοῦ γενόμενον ἐραστήν· μᾶλλον δὲ αὐτὸ τοῦτο φ. καλεῖται. σοφία γὰρ ὁ θεὸς καὶ ἔστι, καὶ καλεῖται* Thdt. *carit.*(3.1311); id.*h.rel.*3(3.1145).

II. *discipline, adherence to* medic. *regime οἱ νοσοῦντες, ἂν μὴ διαπαντὸς εὐτακτῶσιν, οὐδὲν αὐτοῖς ὄφελος τῆς μέχρι τριῶν καὶ τεσσάρων ἡμερῶν φ.* Chrys.*stat.*3.7(2.46D).

***φιλοσοφικῶς**, *with the austerity becoming to a philosopher*, Eus. *Hierocl.*18(523D; M.22.824D); Epiph.*haer.*77.18(p.432.5; M.42.665D).

φιλόσοφος, ὁ, A. *philosopher*; **1.** gen. characteristics *ἀγαπᾷ τὴν ἀλήθειαν ὁ φ., ἐκ τοῦ θεράπων εἶναι γνήσιος δι' ἀγάπην ἤδη φίλος νομισθείς* Clem.*str.*2.9(p.136.30; M.8.980C); fleeing licentiousness and luxury, *ib.*2.20(p.181.16; 1069C); *τριῶν...ἀντέχεται ὁ ἡμεδαπὸς φ., πρῶτον μὲν τῆς θεωρίας, δεύτερον δὲ τῆς τῶν ἐντολῶν ἐπιτελέσεως, τρίτον ἀνδρῶν ἀγαθῶν κατασκευῆς ib.*2.10(p.137.14; 981B); *φ. δὲ λέγονται παρ' ἡμῖν μὲν οἱ σοφίας ἐρῶντες τῆς τοῦ πάντων δημιουργοῦ... υἱοῦ τοῦ θεοῦ, παρ' Ἕλλησι δὲ οἱ τῶν περὶ ἀρετῆς λόγων ἀντιλαμβανόμενοι ib.*6.7(p.459.22; M.9.277B); *δύο...δυσκράτητα, θεὸς καὶ ἄγγελος· καὶ τὸ τρίτον φ., ἄυλος ἐν ὕλῃ, ἐν σώματι ἀπερίγραπτος, ἐπὶ γῆς οὐράνιος...νικῶν τῷ νικᾶσθαι τοὺς κρατεῖν νομίζοντας* Gr.Naz.*or.*26.13(M.35.1245B); *φ. ... καλῶ τοὺς οὐδὲν περιττὸν ἐπιζητοῦντας* Chrys. *hom.34.5 in 1Cor.*(10.317D); id.*hom.21.4 in Eph.*(11.164A); traits unworthy of a philosopher: calumny, Just.*2apol.*3.2(M.6.448A); avarice, id.*dial.*2.3(M.6.477A); **2.** pagan *οἱ φ. περὶ θεοῦ τὸν ἅπαντα ποιοῦνται λόγον...καὶ περὶ μοναρχίας αὐτοῖς καὶ προνοίας αἱ ζητήσεις γίνονται ἑκάστοτε* Just.*dial.*1.3(M.6.473B); Athenag.*leg.*5.1(M.6.900A); moral teaching, Clem.*paed.*1.10(p.145.17; M.8.361A); *ib.*1.13(p.150.22; 372B); *ἡ...ἀνθρωπίνη ἐγκράτεια, ἡ κατὰ τοὺς φ. λέγω τοὺς Ἑλλήνων* id.*str.*3.7(p.222.14; M.8.1161A); Gr.Thaum.*pan.Or.*11(p.26.24; M.10.1084B); *πρὸς τὸν αἴτιον καὶ αὐτῶν τῶν ὄντων καὶ τῆς γνώσεως αὐτῶν ἐχρῆν ἀνάγεσθαι τοὺς ἀληθεῖς φ.* Dion.Ar.*ep.*7.2(M.3.1080B); errors *φιλοσόφων παρατρέπεται χορὸς πρὸς μὲν τὴν οὐρανοῦ θέαν παγκάλως γεγονέναι τὸν ἄνθρωπον ὁμολογούντων, τὰ δὲ ἐν οὐρανῷ φαινόμενα...προσκυνούντων* Clem.*prot.*4(p.48.19; M.8.164B); condemnation of Christians, id.*str.*7.1(p.3.4; M.9.401B); *Hom.Clem.*1.10; *ἐνηδρεύθησαν...οἱ τῶν Ἑλλήνων φ. ib.*2.7; derided by Christians *τίς ...τοὺς ληρώδεις ἐκείνων λόγους ἀποδέχῃ τῶν...φ.; Diogn.*8.2; Tat. *orat.*19(p.20.27; M.6.848B); *ὁ φ. ... μετὰ τῆς μακρηγορίας, καὶ ἀσαφείας πολλῆς τὰ εἰρημένα ἐνέπλησεν* Chrys.*hom.1.5 in Mt.*(7.11A); *ποῦ νῦν εἰσιν οἱ τῶν Ἑλλήνων φ. ... ; ib.10.4*(144C); in rel. to Christianity *νήπιοι...οἱ φ., ἐὰν μὴ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ἀπανδρωθῶσιν* Clem.*str.*1.11(p.34.22; M.8.752A); cf.*ib.*5.4(p.341.20; M.9.44B); Chrys. *hom.5.1 in 1Cor.*(10.34B); teaching borrowed from revelation *οἱ... φ. ἔκλεψαν ἐκ τῶν ἁγίων γραφῶν* Thphl.Ant.*Autol.*1.14(M.6.1045A); Clem.*str.*6.4(p.448.20; M.9.253A); cf.*ib.*1.21(p.64.18; M.8.820A); *κλέπτας λέγεσθαι τοὺς τῶν Ἑλλήνων φ., παρὰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν τὰ κυριώτατα τῶν δογμάτων οὐκ εὐχαρίστως εἰληφότας ib.*5.1(p.332.15; M.9.24A); Christians retain what is true in pagan teaching, Gr.Thaum.*pan.Or.*14(p.33.11; M.10.1093A); **3.** Christian; **a.** of Christians in gen., as true philosophers, Just.*dial.*8.2(M.6.492D); Gr.Naz.*or.*25.6(M.35.1205A); **b.** of ascetics *βίῳ φ. ἀληθῆ...Πάμφιλον* Eus.*h.e.*7.32.25(M.20.732B); *οὗτοι γάρ εἰσιν...φ. θεοῦ, οἱ ὁδηγούμενοι ...κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον ὑπὸ τῆς θεϊκῆς δυνάμεως* Mac.Aeg.*hom.*17.10(M.34.629D).

B. *ascetic, monk ὁ γὰρ ἀκριβὴς φ. φροντιστήριον ἔχων τὸ σῶμα, καὶ καταγωγὴν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ, κἂν ἐπ' ἀγορᾶς ὢν τύχῃ, κἂν ἐν πανηγύρει, κἂν ἐν ὄρει...ἐν τῷ φυσικῷ μοναστηρίῳ καθίδρυται, ἔνδον συνάγων τὸν νοῦν* ‡Bas.*const.*5(2.550C; M.31.1360B); Thdt.*affect.*12(p.305.12; 4.1019); *πρὸ πάντων ἐλεύθερον εἶναι δεῖ τὸν φ., καὶ μᾶλλον φεύγειν τὸ δοῦλον εἶναι παθῶν, ἢ ἀργυρώνητον* Nil.*exerc.*1(M.79.720B).

C. as adj.; **1.** *loving wisdom*, opp. *φιλόδοξος*, Just.*2apol.*3.6(M.6.449B); opp. *μικρόψυχος*, Chrys.*hom.38.7 in 1Cor.*(10.361B); **2.** *wise*; of a chaste woman, *Hom.Clem.*5.8; of Magi, Chrys.*hom.7.5 in Mt.*(7.113A); *μετὰ τῆς χάριτος, καὶ ἡ γνώμη τῶν γυναικῶν φ. ἦν* id.*hom.62.3 in Jo.*(8.373A); *δόξης καταφρονῶν καὶ φ. ἐστιν· οἶδε γὰρ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα* id.*hom.9.1 in Col.*(11.391B); **3.** *Christian φ. βίος* Eus.*l.C.*17(p.255.14; M.20.1432C); *φ. δόγματα ib.*(p.258.2; 1436D); id.*h.e.*4.7.14(M.20.321A); id.*d.e.*3.5(p.124.14; M.22.212C); hence **4.** *virtuous ψυχὴ φιλοσοφωτέρα τοσαύταις ἐντρεφομένη μελέταις* [sc. prayer and thanksgiving] Chrys.*hom.2.4 in Mt.*(7.28A); free from passions, *ib.*4.4(52B); showing forbearance, *ib.*48.5(500B); *ib.*73.4(713B); *φιλοσοφωτέρας δεῖται ψυχῆς, τὸ χαίρειν μετὰ χαιρόντων, μᾶλλον ἢ τὸ κλαίειν μετὰ κλαιόντων* id.*hom.22.1 in Rom.*(9.680D); ref. ascetical life of early Christians *ἄσκησις φιλοσοφωτάτη* Eus.*h.e.*2.16.2(M.20.173A); *φ. βίος ib.*6.9.6(540B); of Jo. Bapt., Chrys.*hom.37.3 in Mt.*(7.418E); *φ. ὁ ἀνήρ, καὶ τῷ σκληρῷ βίῳ συντεθραμμένος* Thdt.*h.rel.*3(3.1144); **5.** *contemplative φ. γνώμης καὶ ὑψηλῆς διανοίας* Chrys.*hom.8.1 in Rom.*(9.498B); *ib.17.2*(623D); *ὁ τέλειος καὶ φ. βίος* Thdt.*qu.1 in Lev.*(1.180); **6.** *τὸ φ.* *solitary, contemplative life μήτε τὸ φ. ἀκοινώνητον ᾖ, μήτε τὸ πρακτικὸν ἀφιλόσοφον* Gr.Naz.*or.*43.62(M.36.577B); *humility*, Chrys.*hom.53.1 in Mt.*(7.539B); *ib.58.2*(586C); **7.** *monastic μετασχεῖν τῆς φ. τραπέζης* Gr.Nyss.*v.Macr.*(p.411.12; M.46.997A).

***φιλοσοφροσύνη, ἡ,** v. ******φιλοσωφροσύνη*.

φιλοσόφως, *philosophically*; hence **1.** *uncomplainingly, patiently*, Chrys.*David* 3.5(4.775E); id.*hom.84.4 in Mt.*(7.802C); **2.** *ascetically*, Gr.Nyss.*instit.*(p.66.14; M.34.421C).

***φιλοσπεύδω,** v. ***φιλοσπουδέω.**

***φιλοσπουδέω**, *be eager to learn*, *Apoc.En.*21.5(p.50.12) v.l. *φιλοσπεύδεις*.

***φιλόσταυρος**, *loving the Cross*, Leont.N.*v.Sym.*5(M.93.1673C).

φιλοστοργία, ἡ, *tender love, affection*, esp. of family *affection*; **1.** in gen. *ἥ τε φ. φιλοτεχνία τις οὖσα περὶ στέρξιν φίλων ἢ οἰκείων* Clem.*str.*2.9(p.135.5; M.8.977A); *ib.*2.16(p.152.20; 1013A); of Christians *τὴν φ. ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους Diogn.*1; *παραχωρείτω δὲ ἕκαστος τῶν πρωτείων τῷ πέλας. τοῦτο γὰρ τῆς...φ. τεκμήριον* Thdt.*Rom.*12:10(3.133); of S. Paul for his converts, Chrys.*comm.in Gal.*4:13(10.707A); Thdt.*1Thess.*2:11(3.509); enjoined on BMV and S. John by Christ on the Cross, Cyr.H.*catech.*7.9; *ὅνπερ γὰρ τρόπον ἡ Μαρία*

μήτηρ Ἰωάννου διὰ τὴν φ. οὐ διὰ τὸ γεννῆσαι *ib.*; **2.** of God's love for humanity, Chrys.*Is.1 interp.*(6.13D); id.*Eutrop.*1.3(3.383C); τὴν τοῦ πλάστου πρὸς ἡμᾶς κηδεμονικὴν φ. Areth.*Apoc.*11:1(M.106.648A); **3.** of Christ's love for Father (ref. Sonship) οὐ γὰρ δοῦλός ἐστιν, ἵνα ἀνάγκῃ ὑποταγῇ· ἀλλὰ υἱός ἐστιν· ἵνα προαιρέσει καὶ φ. πεισθῇ Cyr.H.*catech.*15.30.

φιλόστοργος, *loving tenderly, affectionate*; of Father, Clem.*prot.*10(p.68.28; M.8.205C); ὁ δὲ θεὸς...μητέρων φιλοστοργότερος Chrys.*hom.4.9 in Ac.princ.*(3.95B); Nonn.*par.Jo.*15:15(M.43.876A); of Christ, *ib.*13:23(864B); φιλοξείνους δὲ γυναῖκας Ἰησοῦς ἀγάπαζε φ. τινὶ θεσμῷ *ib.*11:5(840B); met. ἡ τοῦ γάλακτος ζωοτρόφος οὐσία φιλοστοργοις πηγάζουσα μαστοῖς Clem.*paed.*1.6(p.111.7; M.8.292C); φ. τραπέζης Nonn.*par.Jo.*13:2(860B); of devout use of scripture φιλοσυνήθης τε γάρ ἐστιν αὕτη καὶ φ. Euthal.Diac.*Ac.*(M.85.633A).

φιλοστόργως, *lovingly, tenderly*, ref. God, towards the dead τὸν προσλαβόμενον αὐτὸν φ. δεσπότην Nil.*epp.*2.170(M.79.285D); ref. Creation τοῦ δημιουργήσαντος...πανσόφως ἅμα καὶ φ. τεκτηναμένου τὸ δαίδαλμα Bas.Sel.*or.*2.1(M.85.37B).

***φιλοσυγγένεια**, ἡ, *love of relatives*, Pall.*h.Laus.*6(p.22.13; M.34.1018B).

***φιλοσύγχυτος**, *leading to confusion*, Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3172D).

***φιλοσυμπαθής**, *compassionate*, Jo.Mosch.*prat.*37(M.87.2885D); *ib.*184(3056D); Thdr.Stud.*epp.*1.49(M.99.1084D).

***φιλοσχισματικός**, *schismatic*; of persons, Esaias *or.*5.2(p.36; cf. M.40.1122A).

φιλοσώματος, *loving the body*, i.e. *loving earthly life*, Chrys.*hom.34.4 in Mt.*(7.394C); μέλλων ἀπιέναι θρηνεῖς, καὶ ἐμφιλοχωρεῖς τοῖς ἐνταῦθα φ. ὤν; id.*hom.2.4 in Col.*(11.338C); Max.*ambig.*(M.91.1101D).

***φιλοσωφροσύνη**, ἡ, *courtesy, respect*, Geo.Al.*v.Chrys.*(p.238.10, v.l. φιλοσοφρ-); Anast.S.*qu.et resp.*146(M.89.800D).

φιλοσώφρων, *loving virtue* or *chastity*, Gr.Naz.*or.*24.10(M.35.1180A).

φιλοτάραχος, *loving tumult, confusion*, Eust.Mon.*ep.*(M.86.932C); of Devil, Gr.Ant.*bapt.*2.10(M.88.1884A).

φιλοτερπής, *fond of pleasure*, ‡Chrys.*meretr.*3(10.783E).

φιλοτεχνέω, **1.** *make, produce, skilfully*, Thdt.*provid.*5(4.547); Bas.*hom.*7.4(3.56A; M.31.289A); Const.Diac.*laud.*28(M.88.572B); of God ὑπ' αὐτοῦ τοῦ θεοῦ φιλοτεχνηθέντα παντοῖα γένη τῶν φυτῶν †Bas.*parad.*3.1(1.347F; M.30.64A); Gr.Nyss.*anim.et res.*(M.46.153C); ref. creation of man, ‡Gr.Nyss.*or.2 in Gen.1:26*(M.44.280C); **2.** *invent* Ὄλυμπος ὁ Μυσὸς τὴν Λύδιον ἁρμονίαν ἐφιλοτέχνησεν Clem.*str.*1.16(p.49.16; M.8.788B).

φιλοτέχνημα, τό, *work of art*, ref. creation of man by God, ‡Gr.Nyss.*or.1 in Gen.1:26*(M.44.260C); Nil.*epp.*4.42(M.79.569C).

***φιλοτεχνήμων**, ὁ, *artificer*; of God, Cyr.*thes.*32(5^{1}.329E).

***φιλοτέχνησις**, ἡ, *artistic skill*; of God, ‡Gr.Nyss.*or.2 in Gen.1:26*(M.44.281A).

φιλοτιμ-έω, **A.** act., *honour* with gifts σοὶ τὰ σά. ∼οῦμέν σε, οὐρανοδύναμε *Pers.*(p.18.7; M.10.108B).

B. usu. med.; **1.** *be generous, indulgent, behave generously* δαψιλέστερον πρός με ∼ούμενος *Hom.Clem.*5.3; ὁ δὲ ∼ούμενος ἥδεται Thdt.*2Cor.*9:5(3.334); ref. Mt.18:21 νομίσαντος αὐτοῦ μεγάλα ∼εῖσθαι, καὶ δαψιλεύεσθαι Chrys.*hom.in Mt.18:23*(3.5B); id.*hom.61.1 in Mt.*(7.610D); **2.** *endow, present, bestow* τὴν Ῥωμαίων ὤνησε πόλιν...καὶ γὰρ πολλὰ ἐφιλοτιμήσατο Socr.*h.e.*5.18.1(M.67.609B); πάντας ἐφιλοτιμεῖτο δώροις †Jo.D.*B.J.*3(M.96.877C); Thphn.*chron.*p.183(M.108.477A); of God μετὰ τὸν κατακλυσμὸν πλείονι τοῦτον [sc. τὸν ἄνθρωπον] ἴτα: ∼ετρυφῇ Thdt.*qu.55 in Gen.*(1.67); τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐφιλοτιμήσατο τῆς βασιλείας τὴν πρόνοιαν Heracl.*ep.*(M.92.992B); μέλλοντος κατὰ χάριν ∼εῖσθαι τοῖς οὖσι τὴν ἑαυτῶν, καὶ ἄλλων, ὅ τί ποτε κατ' οὐσίαν ὑπάρχουσι γνῶσιν Max.*cap.*4.32(M.90.1317B); pass. ὡς πειραθησόμενοι...μετουσίας...τῆς τῶν ∼ουμένων ὑπὲρ τοῦ εὖ ἀγαθῶν παρὰ τοῦ θεοῦ Didym.*Trin.*2.8(M.39.589C); μὴ οὖν...τῷ τοῦ αὐτεξουσίου δώρῳ ∼ούμενοι πρὸς ἀλογίαν ἐκπίπτωμεν Const.Diac.*laud.*14(M.88.496C); **3.** *seek to contrive, design* ∼ουμένου τοῦ σατανᾶ καὶ δι' ἐκείνων [sc. τῶν ἁγίων μαρτύρων] ῥηθῆναί τι τῶν βλασφήμων Eus.*h.e.*5.1.16(M.20.413C); παντοδαποὶ γάρ, τῶν τοιούτων τρόπων παρὰ Πέρσαις εἰς ὠμότητα ∼ουμένων Soz.*h.e.*2.14.4(M.67.969A).

***φιλοτίμησις**, ἡ, **1.** *ambition, aspiration*, Epiph.*haer.*63.1(p.399.12; M.41.1064B); **2.** *generosity, benefaction* τὰς εἰς τοὺς πτωχοὺς φ. †Bas.*miser.*(2 p.1069C; M.31.1709D).

φιλοτιμητέον, *one must strive*, Clem.*str.*2.21(p.184.4; M.8.1076B); Or.*Jo.*13.63(60; p.296.3; M.14.520D); †Bas.*Is.*63(1.425C; M.30.229A).

φιλοτιμία, ἡ, **A.** *ambition, desire*; **1.** ref. God ἀγνοούμενος ὁ θεὸς ἐν ἀνθρώποις, καὶ παρὰ τοῦτ' ἔλαττον ἔχειν δοκῶν, ἐθέλοι ἂν γνωρισθῆναι ...πολλήν τινα καὶ πάνυ θνητὴν φ. τοῦ θεοῦ καταμαρτυροῦσι Cels.ap.Or.*Cels.*4.6(p.278.21; M.11.1036B); οὐδεμίαν οὖν θνητὴν φ. ὁ Χριστιανῶν λόγος καταμαρτυρεῖ τοῦ θεοῦ *ib.*(p.279.3; 1036D); εὐεργετικῇ φ. ἐκτίσθη ὁ υἱός Ast.Soph.*fr.*5 ap.Ath.*syn.*19(p.246.29; M.26.716B); **2.** in concrete sense, *object of ambition* οὐ τετυχηκότα τῆς φ. Cyr.*Lc.*9:42(M.72.657B); **3.** *position of honour, office* οἱ μετασχόντες στρατείας ἢ ἀξίας ἢ συνηγορίας ἢ δημοσίας φ. ... παρὰ μόνων ὀρθοδόξων κληρονομοῦνται Phot.*nomoc.*10.8(M.104.832C); **4.** *distinction, distinguishing mark* εἰ μὴ ἐφόρει χλαμύδα ἔχουσαν φ. βασιλικῆς ἐσθῆτος Jo.Mal.*chron.*2 p.34(M.97.103A); **5.** *ambitious display, ostentation* Jul.Papa *ep.Dian.*ap.Ath.*apol.sec.*21(p.103.10; M.25.284B); **6.** *contention* in argument διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς φ. Clem.*str.*1.19(p.60.14; M.8.809B).

B. *zeal, care* τὴν μεγίστην φ. εἰς τοῦτο προσενεγκαμένου Clem.*str.*1.22(p.92.9; M.8.892A); Or.*fr.incert.in Jer.*(p.195.11; M.14.1309C).

C. *lavish outlay*; **1.** *munificence* σὺν οἵᾳ πάντων ὑμῶν φ. Eus.*h.e.*10.4.26(M.20.860B); ἀφθόνῳ φ. τῶν ἀναλωμάτων χρώμενος *ib.*10.4.42(865B); plur., *munificent works*; **a.** of buildings τὰς...πόλεις ταῖς τῶν εὐκτηρίων φ. ἐκπρέπειν ἐποίει Eus.*v.C.*3.50(p.98.27; M.20.1109B); **b.** of public entertainments, shows, *M.Perp.*10(p.79.4); Eus.*m.P.*6.2(p.920.16; M.20.1481A); *M.Ign.Ant.*5(M.5.984C); **2.** *generosity, liberality* οὐ γὰρ οἶμαι τῷ ποσῷ τῆς διδομένης ὕλης...ταῖς δὲ προσφερούσαις γνώμαις μᾶλλον καὶ προαιρέσεσι τὴν φ. καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν, ὁ ἱερὸς λόγος ἐσταθμήσατο Gr.Thaum.*pan.Or.*3(p.7.4; M.10.1057D); οὐ...μόνον ἃ βούλεται λαβεῖν κελεύει δοῦναι ἀλλὰ καὶ πλείονα ἐπιδείξασθαι φ. Chrys.*hom.18.2 in Mt.*(7.236C); καὶ γὰρ ὁ θεὸς διὰ τοῦτο ἡμᾶς βούλεται ἄρχεσθαι τῆς τοιαύτης φ., ἵνα ἀφορμὴν λάβῃ τοῦ πλείονα ἡμῖν ἀντιδοῦναι *ib.15.10*(202B); φιλαδελφίαν ἐνταῦθα τὴν τῶν χρημάτων φ. ἐκάλεσε, περὶ ἧς ἔφη μὴ χρῄζειν αὐτοὺς παραινέσεως· ἐκ θείας γὰρ αὐτοῖς προσγεγενῆσθαι χάριτος τὸ κατόρθωμα Thdt.*1Thess.*4:10(3.517); shown in extending forgiveness, *generosity* of mind *benevolence, kindliness*, id.*2Cor.*2:10(3.298); of God τὰ μὲν λοιπὰ τῶν ἀγαθῶν ἔδωκεν ἐκ φ. τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει Gr.Nyss.*hom.opif.*9.1(M.44.149B); τὴν ἀνεκδιήγητον φ. Chrys.*hom.15.8 in Mt.*(7.199A); λοιπὸν ἀναγκαίως εἰσφέρεται τῆς διὰ Χριστοῦ φ. ἡ χάρις, δικαιοῦσα τὸν ἀσεβῆ καὶ ἀπαλλάττουσα τῶν πλημμελημάτων τοὺς ἐνισχομένους αὐτοῖς Cyr.*Is.*3.5(2.518D); Thdt.*qu.18 in Num.*(1.231); κἂν γὰρ μυριάκις ὑπόσχηται ἀγαθά, ἀναξίους δὲ ἡμᾶς αὐτοὺς τῆς δωρεᾶς καταστήσωμεν, ἐμπόδιον γινόμεθα τῇ θείᾳ φ. id.*Dan.*9:3(2.1229); in bad sense, *lavishness, prodigality* πολλὴν ἐν τοῖς βιωτικοῖς φ. ἐπιδείκνυσθαι Chrys.*hom.45.3 in Mt.*(480A); id.*hom.6.2 in Gal.*(10.725E); **3.** *generous bestowal* ὡραιότης δὲ τοῦ οἴκου, [sc. κατὰ τὸν ἀπόστολον] ἡ χάρις τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἡ τοῦτον ὡραΐζουσά τε καὶ λαμπρύνουσα τῇ παντοδαπῇ φ. τῶν δωρεῶν Thdt.*Ps.*67:13(1.1062).

D. *abundance* βούλεται...δεῖξαι τὴν ὑπερβολὴν...ἀπὸ...τῆς φ. τοῦ καλλωπισμοῦ τῆς δοθείσης τοῖς κρίνοις Chrys.*hom.22.1 in Mt.*(7.274D); οὐκ ἔχοντες ἁπλῶς ὅπως χρήσωνται τῇ φ. τοῦ ὕδατος Nil.*narr.*5(M.79.648C).

φιλότιμος, **1.** *generous, liberal, lavish*; of God, Chrys.*hom.15.5 in Gen.*(4.121D); Mac.Mgn.*apocr.*4.25(p.207.12); χαρίζεται γὰρ τῇ φ. δεξιᾷ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τὸ ζῆν Cyr.*Ps.*5:8(M.69.740D); of entertainments or hospitality, Eus.*m.P.*6(p.920.16; M.20.1480C); ἡ...φ. τράπεζα †Cosm.Mel.*schol.*(M.38.546) in Gr.Naz.*carm.*2.2(epitaph.)50; of praise etc., Gr.Thaum.*pan.Or.*3(p.6.16; M.10.1057B); ὅσοι δὲ φιλοτιμώτερον τὸ σέβας ἐνδείκνυνται Jo.VI H.*v.Jo.D.*1(M.94.429A); in bad sense, *prodigal*, Chrys.*hom.66.3 in Mt.*(7.657C); **2.** *abundant*, met. ὅπως...πληρώσῃ τὴν χρείαν φ. Nil.*Magn.*16(M.79.989D).

φιλοτίμως, **1.** *liberally, generously*, Chrys.*hom.50.4 in Mt.*(7.519E); Isid.Pel.*epp.*1.217(M.78.320B); Thdt.*Rom.*12:7(3.132); **2.** *with care, zeal*, Clem.*fr.*22(p.201.20)ap.Eus.*h.e.*6.14.2(M.20.549B).

***φιλότμητος**, *appointed for circumcision*, Nonn.*par.Jo.*14:5(M.43.868A).

***φιλότοπος**, *loving one's country*, ‡Chrys.*Abr.*1(2.742A).

***φιλοτρυφητής**, ὁ, *one fond of luxurious living*, Jo.Sync.*narr.*(H.4.320E).

***φιλουλία**, ἡ, *love of worldly things*, ‡Proc.G.*Pr.*21:6(M.87.1432A); as a ψυχικὸν πάθος, Ephr.3.426C = Jo.D.*virt.*(M.95.88B).

***φιλόϋλος**, *loving material things, unspiritual* οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοὶ πῦρ φ. Ign.*Rom.*7.2; τὴν...φ. ... ζωὴν ‡Proc.G.*Pr.*10:3(M.87.1309D); ὁ ταραχώδης καὶ φ. λογισμὸς ὑπὲρ τοῦ εἰσοικίσασθαί τι τῶν αἰσθητῶν Max.*ambig.*(M.91.1120B); of persons, id.*qu.Thal.*19(M.90.532B).

***φιλοφλύαρος**, *foolish, trifling*, Jo.Carp.*cap.*59(M.85.1849).

***φιλόφονος**, *murderous*; neut. as subst., Thphn.*chron.*p.222(M.108.565C).

φιλοφρον-έω, **1.** *treat kindly*, usu. med.; act., Thphn.*chron.*p.91(M.108.272B); pass., *be treated kindly*, *ib.*p.335(M.108.808C); *be treated*

with honour ἡ τῆς θείας εἰρήνης ∼εῖται παρουσία Max.*ep.*43(M.91.641C); **2.** med.; *be disposed to* φ. διαφέρεσθαι πρὸς ταῦτα Meth.*creat.*12(p.499.20; M.18.344A).

φιλοφρόνημα, τό, *act* or *proof of kindness*, ‡Gr.Naz.*Chr.pat.*1381 (M.38.246A).

***φιλόφρονος,** *kindly*, Eus.*v.C.*4.44(p.136.5; M.20.1193C).

φιλόχηρος, *kind to widows*, *Const.App.*2.4.1; *ib.*2.50.1; Euthal. Diac.*Ac.*14:1(M.85.656A).

φιλόχρηστος, *aspiring, ambitious* πάθος...τὴν ψυχὴν λυμαινόμενον οἷον...τὸ φ. Gr.Nyss.*hom.12 in Cant.*(M.44.1017B).

φιλόχριστος, *loving Christ, devout*; of persons, Ath.*apol.Const.*3 (M.25.600A); Cyr.H.*catech.*6.12; Cyr.*ep.*55(p.60.11; 5[2].189D); of cities, *Lit.Marc.*(p.120.7); Leont.N.*v.Jo.Eleem.*2(p.7.19); of abstracts φ. εὐσέβεια Ath.*syn.*39(p.265.25; M.26.761C); Bas.*ep.*70(3.163D; M.32.433B); Chrys.*hom.3.2 in 1Cor.*(10.17B).

***φιλόχρονος,** *taking account of time*, ref. Eunomian view of generation of Son ἵνα σου ῥᾳδίως φύγωμεν τὰς περιέργους ἐνστάσεις καὶ φ. Gr.Naz.*or.*29.5(p.79.8; M.36.80B).

***φιλοχρυσέω,** *love wealth*, Thdr.Stud.*epp.*2.180(M.99.1557D).

φιλοχρυσία, ἡ, *love of gold*, Chrys.*Is.1 interp.*(6.15B).

φιλόχρυσος, *greedy for gold*, Clem.*paed.*3.2(p.242.1; M.8.569B); φ. μᾶλλον ἢ φιλοχρίστους Gr.Naz.*or.*21.21(M.35.1105A); met. παλάμῃσι φ. id.*carm.*2.2(epigr.)62.4(M.38.115A).

φιλόχωρος, *fond of a place* μὴ φ. μὴ φιλοπολίτης ἀλλὰ φιλέρημος †Ph.Carp.*ep.*3(3.127D; M.32.353A); of creatures, *with fixed habitat*, Gr.Naz.*or.*28.23(p.57.17; M.36.57C).

φιλοψία, ἡ, *fondness for dainties*, Clem.*paed.*2.10(p.213.18; M.8.508B); *ib.*3.2(p.241.28; 569B).

***φιλοψογέω,** *delight in being censorious*, Cyr.*glaph.Ex.*1:7(1.255E); id.*Am.*37(3.291C); id.*Is.*3.2(2.418A).

***φιλοψογία, ἡ,** *censoriousness*, Cyr.*glaph.Gen.*6(1.180D); id.*Zach.*17(3.674A); id.*Jo.*4.4(4.385E).

***φιλόψοφος,** *loving noise*, opp. φιλόσοφος, Just.*2apol.*3.1(M.6.448A); Tat.*orat.*3(p.4.12; M.6.812A).

φιλόψυχος, *loving souls*; of God, Or.*Jo.*20.17(15; p.349.29; M.14.612C); οὐ γὰρ βούλεται τῶν πλημμελούντων τὴν ἀπώλειαν φ. ὤν Pall. *v.Chrys.*1(p.6.12; M.47.7); ‡Jo.D.*fid.dorm.*16(M.95.261D).

φιλόω, pass., *become friends* (variant of φιλιόω q.v.), Eus.*h.e.*1.6.3 (M.20.88A); *Hom.Clem.*5.3; *Chron.Pasch.*p.177(M.92.433D); towards God, Max.*ep.*24(M.91.609A); met., of human nature τὴν ὑλικὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν...τῷ θεῷ καὶ πατρὶ προσαγαγὼν [sc. ὁ λόγος] σωθεῖσαν, φιλωθεῖσάν τε καὶ θεωθεῖσαν *ib.*12(468C); of elements στοιχεῖα... φιλωθέντα ἀλλήλοις Epiph.*exp.fid.*9(p.506.28; M.42.792C).

φίλτρον, τό, *love charm, that which arouses love*; hence *love, affection*; **1.** ref. human love ἐνέθηκε γὰρ ὁ θεὸς φ. τῇ φύσει τῇ ἡμετέρᾳ, ὥστε ἀλλήλους ἀγαπᾶν Chrys.*hom.2.3 in Eph.*(11.12E); of disciples towards Christ, Nonn.*par.Jo.*15:19(M.43.881C); Chrys.*hom.70.2 in Jo.*(8.415A); τὸ περὶ τὸν διδάσκαλον φ. Thdt.*1Cor.*15:5(3.266); towards God ἵν' ἴδωμεν, ὅσον δύναται κατὰ τῶν τραχυτάτων πόνων... εὐσέβεια καὶ τὸ πρὸς θεὸν φ., παντὸς φ. καθ' ὑπερβολὴν πλεῖον δυνάμενον Or.*mart.*27(p.23.27; M.11.596C); ἡ λογικὴ ψυχὴ...φ....ἀναλαμβάνει φυσικὸν τὸ πρὸς τὸν κτίσαντα, καὶ διὰ τὸ πρὸς ἐκεῖνον φ. ὑπεραποδέχεται καὶ τὸν ταῦτα πρῶτον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι παραστήσαντα id. *Cels.*3.40(p.236.22; M.11.972C); Gr.Naz.*or.*6.5(M.35.728B); τῷ θείῳ πυρπολούμενοι φ. Thdt.*Ps.*118:165(1.1479); διήγειρας ἡμᾶς πρὸς ἔρωτά σου, καὶ φ. σου id.*Cant.*4(2.100); met., of abstracts τῷ φ. τῆς ὁμονοίας Gel.Cyz.*h.e.*3.19.39(M.85.1353D); φ. τῆς ἀληθείας *Cod.Afr.* 57; within soul ἀγαθὸς ὢν ἀγαθὸν ἠγάπησεν, καὶ τὸ φ. ἔνδον ἐστὶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, τοῦθ' ὅπερ ἐμφύσημα εἴρηται θεοῦ Clem.*paed.*1.3(p.94.15; M.8.257B); **2.** of passion οἰστροῦνται τῷ φ. Hegem.*Arch.*9(8; p.14.5; M.10.1441A); Chrys.*hom.33.5 in 1Cor.*(10.306B); τῷ φ. καιόμενον id.*sac.*6.12(p.166.14; 1.433A); **3.** met., *desire* φ. κλαπέντος εἰς ξένον ποθούμενον καλοῦσι δ' αὐτὴν ζηλοτυπίαν οἱ πάλαι Gr.Naz.*carm.*1.2.34.80(M.37.951A); **4.** of divine *love* for man; of Christ πάντα ἐμοὶ μικρὰ...πρὸς τὸ φ. ἐκεῖνο Chrys.*hom.15.5 in Rom.*(9.600D); Nonn. *par.Jo.*15:10(M.43.873C); of God, Mac.Aeg.*libert.ment.*20(M.34.953D); Chrys.*scand.*6(3.474A); Thdt.*Jer.*2:33(2.420); ὁ...θεὸς τοῦ περὶ ἡμᾶς φ. δηλοῖ τὴν ὑπερβολήν, τοῦ Χριστοῦ τὸν θάνατον, οὐχ ὑπὲρ δικαίων ἀλλ' ὑπὲρ ἁμαρτωλῶν γεγενῆσθαι Thdt.*Rom.*5:9(3.54).

φιλτροποιός, *making love-charms*, Thdr.Stud.*epp.*1.55(M.99.1108C).

***φίλυλος,** *loving material things, unspiritual* φ. διαθέσει κατὰ φύσιν Max.*ambig.*(M.91.1033B); of persons, *ib.*(1101D).

Φιλωνίζω, *imitate Philo*, Isid.Pel.*epp.*3.81(M.78.788C).

[*]φίμετρον, τό, variant of φίμωτρον; met., *means of checking* ἀκηδίας...φ. Dan.Raith.*v.Jo.Clim.*(M.88.601A).

φιμόω, 1. *silence*, met. τὰ στόματα φιμώσαντες Anon.ap.Eus.*h.e.*5.16.17(M.20.472A); ἔγραψε καὶ...Σαβέλλιον ἐφίμωσεν Ath.*Dion.*27 (p.66.15; M.25.520C); φιμωθέντες τῇ ἀληθείᾳ ‡Meth.*palm.*7(M.18.396D); φιμοῦσθε τοῦ λέγειν ‡Anast.S.*Jud.disp.*3(M.89.1241D); of Christ ἐφίμωσε τοὺς δαίμονας Ath.*ep.Aeg.Lib.*3(M.25.544A); ὁ...διάβολος...ἐφιμώθη δὲ παρὰ τοῦ σωτῆρος *ib.*8(556B); id.*syn.*39(p.265.18; M.26.761B); of God ὁ θεὸς...'Ιουδαίων ἐφίμωσε στόματα Procl.CP *or.*5.4(M.65.721A); **2.** *bridle, subdue*, met. φιμώσωμεν τῆς ἑαυτῶν σαρκὸς τὸ φρόνημα Marc.Er.*opusc.*9(M.65.1116A); ὁ διάβολος φιμωθήτω *A.Jo.*114(p.214.8); ref. Inc. ἵνα λοιπὸν ὁ θάνατος φιμωθῇ Cyr.H.*catech.*3.11; of God ὁ τὴν ἀπόκρυφον νόσον τῆς ψυχῆς μου φιμώσας *A.Jo.*113 (p.213.7); ἐφίμωσέν τε ὁ θεὸς καὶ πᾶν ἔθνος ἀπὸ τοῦ περικύκλου αὐτοῦ †Gregent.*leg.Hom.*(M.86.580C).

φιμώτης, ὁ, *subduer*, †Gregent.*disp.*(M.86.756A).

φίμωτρον, τό, *muzzle*; met., †Nil.*vit.*2(M.79.1141B); ‡Anast.Ant. *serm.*4(M.89.1392C).

***φισκίνα, ἡ,** (Lat. *piscina*) *fountain* εἰς τὸ χεῖλος τῆς φ. ὅπου ἐβαπτίσατέ με †Anast.S.*relat.*51(*OC* 3 p.74).

***φισκόομαι,** (cf. Lat. *fiscus*) *be confiscated, appropriated to the public treasury*, Phot.*nomoc.*3.14(p.505; M.104.609B).

φίσκος, ὁ, (Lat. *fiscus*) *imperial treasury*, Maximinus Daia ap. Eus.*h.e.*9.10.11(M.20.836A); Nil.*epp.*2.178(M.79.292B); Phot.*nomoc.*9.27(p.561; M.104.1121B).

***φλαγελλόω,** (Lat. *flagello*) *scourge*, ‡Chrys.*poenit.*5(9.771D).

***φλαμία, ἡ,** *spear*, *A.Thom.*A 165(p.278.8).

***φλάμουλον, τό,** (Lat. *flammula*) *banner*, Thphn.*chron.*p.305(M.108.744A).

φλασκίον, τό, *wine-flask*, Jo.Mosch.*prat.*143(M.87.3029D).

***φλεβοσυλία, ἡ,** *drawing from the veins*, Tim.Ant.*descr.BMV* 9(M.28.957C).

φλεβοτομέω, *open a vein, bleed*; pass., Adam.*dial.*5.17(p.210.2; M.11.1856C).

φλεγμαίνω, 1. *be heated, inflamed*; met., of language, *be grandiose*, Synes.*ep.*4(M.66.1332C); **2.** *inflame*; met., Clem.*paed.*2.1(p.165.8; M.8.404A); ἡ...διάθεσις...τὸν λογισμὸν...πιέζει καὶ φλεγμαίνει ταῖς συντρόφοις ἐπιθυμίαις id.*q.d.s.*15.2(p.169.19; M.9.620B).

φλεγμονή, ἡ, *stiffness, numbness, phlegma autem dixerunt quod sit frigida. Graeci enim rigorem* (v.l. *frigorem*) *φ. appellant*, Isid.H. *etym.*4.5.7.

***φλεκτικός,** *burning*, Geo.Pis.*hex.*1563(M.92.1556A).

***φληναφέω,** *babble*, Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.116.9; M.45.352A); Cyr. *ep.Calos.*(6[2].364C; φλυαροῦντες Pusey, p.604.22); Sophr.H.*ep.syn.* (M.87.3192C).

φληνάφημα, τό, *idle talk, nonsense*; of heresy, Jo.D.*dialect.* proem.(M.94.524C).

φληναφία (-εια), ἡ, *babbling, nonsense* τὴν Ἀρειανικὴν λέγων φ. εἶναι Germ.CP *syn.haer.*11(M.98.49B); Jo.D.*hom.*4.6(M.96.608C); *cat.Apoc.*9:3(p.313.32).

***φληνάφως,** *foolishly, thoughtlessly*, Cyr.*ador.*6(1.175A); id.*glaph.Gen.*2(1.57C); id.*hom.pasch.*11(5[2].146E).

φλιά, ἡ, *lintel* of a door, ref. Passover anointing (v. χρίω), as moral allegory and esp. as type of baptismal sealing (v. σφραγίζω, σφραγίς) καθίξετε τῆς φ., καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν, ἀπὸ τοῦ αἵματος ὅ ἐστι παρὰ τὴν θύραν, φλιᾶς μέν, ὡς ἀποδέδωκέ τις τῶν πρὸ ἡμῶν, τοῦ λογικοῦ· ἀμφοτέρων δὲ σταθμῶν, θυμικοῦ καὶ ἐπιθυμητικοῦ Or.*sel.in Ex.*12:22(M.12.285A); ἀνάμνησιν τῆς κατ' Αἴγυπτον τῶν πατέρων αὐτῶν γεγενημένης σωτηρίας ἡγούμενοι [sc. οἱ 'Ιουδαῖοι] μόνην εἶναι τὸ μυστήριον τοῦ προβάτου, ὁπότε...διεσώθησαν, τὰς φ. τῶν σφετέρων οἴκων φοινίξαντες τῷ αἵματι· οὐκέτι δὲ καὶ τῆς σφαγῆς τύπον ἡγήσαντο τοῦτο προδηλωτικὸν γεγονέναι Χριστοῦ, οὗ αἱ κατησφαλισμέναι τῷ αἵματι καὶ σφραγισθεῖσαι ψυχαὶ...περισωθήσονται τῆς ὀργῆς Meth.*symp.*9.1(p.115.15; M.18.180B); ref. Easter χθὲς ὁ ἀμνὸς ἐσφάζετο καὶ ἐχρίοντο αἱ φ., καὶ ἐθρήνησεν Αἴγυπτος τὰ πρωτότοκα, καὶ ἡμᾶς παρῆλθεν ὁ ὀλοθρεύων, καὶ ἡ σφραγὶς φοβερὰ καὶ αἰδέσιμος, καὶ τῷ τιμίῳ αἵματι ἐτειχίσθημεν Gr.Naz.*or.*1.3(M.35.397A); ὡς γὰρ ὄλεθρον 'Εβραίων ποτὲ παῖδες ὑπέκφυγον αἵματι Χριστῷ, τὸ φλιὰς ἐκάθηρεν, ὅτ' ὤλετο πρωτογένεθλος Αἰγύπτου γενεὴ νυκτὶ μιῇ, ὣς καὶ ἔμοιγε σφρηγὶς ἀλεξικάκοιο θεοῦ τόδε [sc. baptism] id.*carm.*1.1.9.89 (M.37.463A); διπλῆ δέ τίς ἐστιν ἡ εἴσοδος τῷ θανάτῳ, καὶ διὰ τοῦτο διπλῆ γίνεται τοῦ αἵματος ἡ σφραγίς· ἐπὶ τῶν δύο, φησί, σταθμῶν καὶ ἐπὶ τῆς φ. εἰσέρχεται μὲν γὰρ δι' ἁμαρτίας ὁ θάνατος...ἁμαρτία δέ, ἡ μὲν κατὰ τὸ πάθος τὸ ἐν ἡμῖν (διττὸν δὲ τοῦτο, ἢ μαλακτικὸν τῆς ψυχῆς εἰς ἁπαλότητα, ἢ σκληροποιὸν εἰς τραχύτητα)· ἡ δὲ κατὰ τὸν λογισμόν. ...καὶ ἔστιν ὁ μὲν λογισμός, οἱονεὶ φλιά, τουτέστιν ὑπέρθυρον... ἡγεμονικὸς γὰρ καὶ ἀνώτερος τῇ φύσει, τὸ δὲ πάθος ἀνάλογον ἔχει τοῖς σταθμοῖς, ὑποκείμενον τῷ λογισμῷ ‡Chrys.*pasch.*2(8.254E–255A);

Χριστὸς γὰρ τὸ ἀληθινὸν...ἀρνίον ἐσφάγη, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐχρίσθη ἐπὶ τῶν φ. τῆς καρδίας, ὅπως γένηται τὸ...αἷμα τοῦ Χριστοῦ τῇ μὲν ψυχῇ εἰς...ἀπολύτρωσιν, τοῖς δὲ...δαίμοσιν εἰς...θάνατον Mac.Aeg. *hom.*47.8(M.34.801A); πάντων τὸ τέλος ἤγγικεν· εἴ τις οὐκ ἐνεσημάνθη τῇ σφραγῖδι τοῦ πνεύματος, σημειωθήτω φωτὶ τοῦ βαπτίσματος, καὶ τῷ ἀχράντῳ αἵματι τὰς νοερὰς ἐπιχρίσει φλιάς, καὶ τοὺς σταθμοὺς τῶν αἰσθήσεων. οὐ γὰρ ἄλλως τὸν ὀλοθρευτὴν διαφεύξεται Const.Diac. *laud.*37(M.88.521C).

***φλιοβατέω**, *cross the threshold*, Geo.Al.*v.Chrys.*18(p.180.10).

***φλογής**, *blazing*; of fire, *T.Abr.*A 17(p.99.18).

***φλογιέω**, s.v.l., *burn up, consume with fire*, Gr.Naz.*or.*40.36(M.36.412A).

φλογίζ-ω, *burn*, fig. πόθῳ πατρικῷ ~όμενοι Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3197A).

φλόγινος, *flaming, fiery*, Hipp.*haer.*6.17(p.143.25; M.16.3219C); *A.Phil.*B 27(p.332.3); Cyr.*Jo.*5.1(4.466A).

φλογισμός, ὁ, *burning*, Nect.*Thdr.*6(M.39.1828B).

***φλογιφόρος**, *blazing*, Anast.S.*hex.*12(M.89.1076A).

φλογμός, ὁ, *flame, blaze*; fig., *fiery heat*, of desire ὁ τῶν σωμάτων φ. ... ἐξάπτει τὴν ψυχήν Chrys.*hom.*3.5 *in 1Thess.*(11.447C); of temptation, Gr.Nyss.*hom.*2 *in Cant.*(M.44.795A); *ib.*4(844D).

***φλογοειδῶς**, *passionately*, *Mir.Geo.*4(p.32.3).

***φλογοείκελος**, *flame-like* αἱ φ. τῶν ἀγγέλων ἀξίαι τῶν ἀνθρώπων ἀεὶ μακρῷ καλλίους εἰσίν Eust.*engast.*10(p.31.4; M.18 om.).

***φλογοτρόφος**, *blazing*; of a furnace, Gr.Nyss.*Thdr.*(M.46.737D).

***φλογοφανής**, *fire-coloured*, Thdr.Stud.*nativ.BMV* 7(M.96.693D).

***φλογοφόρος**, *flaming*, Ephr.3.530C; of BMV ἡ φ. βάτος ἣν εἶδε ...Μωϋσῆς ‡Jo.D.*hom.*5(M.96.649B).

φλογόω, *blaze, burn with fire*; met., *be inflamed* with passion, Meth.*symp.*11(p.134.14; M.18.209D).

***φλοισβόπορος**, *noisy, turbulent*, fig. φ. βιότοιο Geo.Pis.*carm. vit.*29.

φλόξ, ἡ, 1. *flame* ὁ σωτὴρ...τῷ πυρὶ δεδίττεται τοὺς ἀνθρώπους, ἀνάπτων ἐκ κίονος τὴν φ., δεῖγμα ὁμοῦ χάριτος καὶ φόβου Clem.*prot.*1 (p.8.32; M.8.64C); met. σὺ δέ, Αὐρηλιανέ, φ. πάντων ἀδικημάτων Const.*or.s.c.*24(p.190.16; M.20.1309A); δεινοτέραν ἢ οἱ πρόσθεν τὴν τῆς δυσσεβείας ἐξάπτων φ. Eus.*v.C.*2.1(p.40.6; M.20.980A); ἀνάλωσον ἡμῶν τὰς εὐθύνας· τῇ καθαρτικῇ φ. τῆς θεότητός σου *Lit.Jac.*(*NBP* 10² p.107); **2.** *fever*, Chrys.*sac.*1(p.22.7; 1.370A); id.*laud.Paul.*7(2.512E); **3.** *blade* of a sword φ. δὲ τὸ σιδήριον τῆς μαχαίρας ὠνόμασε Thdt.*qu.*9 *in Jud.*(1.329).

***φλυκτιδόομαι**, *become blistered*, *Pers.*(p.24.15).

φλυκτίς, ἡ, 1. *boil*, Gr.Nyss.*v.Mos.*28(M.44.309A); **2.** *blister*, *Pers.* (p.24.17).

φοβερίζω, *terrify*, *M.Tar.*7(p.465); *ib.*8(p.469); Hipp.*Dan.*3.1.

φοβερισμός, ὁ, *that which terrifies, terror* οἱ δὲ τοῦ πατρὸς φ. μόνον αὐτὸν ἐξετάραξαν Didym.*Ps.*87:17(M.39.1485B); Epiph.*haer.*69.34 (p.182.22; M.42.256A); CCP(681)*act.*4(H.3.1124D).

φοβεροειδής, *of terrifying appearance*, *M.Ariadn.*(p.133).

φοβερός, 1. *fearful, awful*; of death, Clem.*str.*7.11(p.44.28; M.9.485C); πάλαι μὲν...φ. ἦν καὶ αὐτοῖς τοῖς ἁγίοις ὁ θάνατος...ἄρτι δὲ τοῦ σωτῆρος ἀναστήσαντος τὸ σῶμα, οὐκέτι μὲν ὁ θάνατός ἐστι φ. Ath.*inc.* 27.2(M.25.141D); ὁ θεὸς τότε [sc. in the time of the prophets] ἐβούλετο φ. εἶναι τὸν θάνατον, ἵνα δειχθῇ μετὰ ταῦτα τῆς χάριτος τὸ μέγεθος Chrys.*pan.Bern.*3(2.637E); τὸν θάνατον δεδοίκαμεν, οὐκ ἐπειδὴ φ. ἐστιν ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδ' ὁ τῆς βασιλείας ἡμᾶς ἔρως ἀνῆψεν, οὔτε ὁ τῆς γεένης φόβος κατέσχεν, καὶ...ὅτι τὸ συνειδὸς οὐκ ἔχομεν ἀγαθόν id.*stat.*6.3(2.77B); of God's judgement-seat, id.*hom.*34.4 *in Mt.* (7.394A); id.*cruc.*2.4(2.418C); id.*hom.*3.2 *in 2Tim.*(11.675A); of heavenly powers, *Lit.Jac.*(p.198.28); of angels, †Bas.*hom.in Ps.*33 (1.151D; M.30.372A); of God, Max.*qu.Thal.*10(M.90.289A); *Lit.Jac.* (pp.194.4,196.9); of sanctuary of a church, *ib.*(p.178.6); of eucharist, *ib.*(p.190.22); **2.** *formidable* ἔστι δὲ ὁ χαρακτηρισμὸς οὐ φ. ἄγαν αὐτοῦ [sc. τοῦ παιδαγωγοῦ] Clem.*paed.*1.12(p.148.16; M.8.368A); **3.** *wonderful, impressive*, of objects ἐκαύθη...ἡ μεγάλη ἐκκλησία πᾶσα σὺν τοῖς φ. ... κίοσι *Chron.Pasch.*p.337(M.92.877A); Thphn.*chron.*p.198(M.108.513A); of persons ἀνὴρ φ. ἐν σοφίᾳ Jo.Mal. *chron.*2 p.26(M.97.92B); of abstracts φ. φιλοτιμία *ib.*16 p.398(589A).

***φοβεροχάριτος**, *full of terror and grace*; of the Cross, ‡Chrys. *ador.*2(11.824B).

φοβερωπός, *terrible of aspect*, *Orac.Sib.*13.78.

φοβ-έω, *fear*;

A. act. οὐ φ. οὖν τὴν ἀνομίαν τῆς πτέρνης Or.*Ps.*48:6(p.49).

B. usu. med.; **1.** in gen., ref. Christ εἰ μὲν ἄνθρωπος ψιλός ἐστιν ὁ λαλῶν, κλαιέτω καὶ ~είσθω τὸν θάνατον, ὡς ἄνθρωπος· εἰ δὲ λόγος ἐν σαρκὶ...τίνα θεὸς ὢν εἶχε ~εῖσθαι; ἢ διὰ τί τὸν θάνατον ἐφοβεῖτο ζωὴ ὢν αὐτὸς καὶ ἄλλους ἐκ τοῦ θανάτου ῥυόμενος; ἢ πῶς λέγων 'μὴ φοβεῖσθε τὸν ἀποκτείνοντα τὸ σῶμα', αὐτὸς ἐφοβεῖτο; Ath.*Ar.*3.54 (M.26.436C); death ἐκεῖνοι μὲν γὰρ καλῶς ~οῦνται τὸν θάνατον, ἀναστάσεως γὰρ ἐλπίδα οὐκ ἔχουσι Chrys.*stat.*5.2(2.62B); καὶ πρὸς τούτοις πάλιν οὐ ~ούμεθα γέενναν, διὰ τοῦτο ~ούμεθα θάνατον *ib.*5.3 (63D); in other contexts οὔτε γὰρ τὴν φωνὴν τοῦ πατρὸς ἐφοβήθησαν, οὔτε τοῦ σωτῆρος ᾐδέσθησαν τὰ ῥήματα Ath.*Ar.*2.32(M.26.216A); cf. id.*ep.Serap.*1.3(M.26.536A); πάνυ ~οῦνται [sc. οἱ δαίμονες] τὸ σημεῖον τοῦ κυριακοῦ σταυροῦ id.*v.Anton.*35(M.26.893B); **2.** ref. fear of God ὁ...πατὴρ ἔχει σπλάγχνα ἐπὶ τοὺς ~ουμένους αὐτόν *1Clem.*23.1; ~ούμενος γὰρ τὸν κύριον πάντα καλῶς ἐργάσῃ· οὗτος δέ ἐστιν ὁ φόβος, ὃν δεῖ σε φοβηθῆναι καὶ σωθήσῃ Herm.*mand.*7.1; τοῖς ~ουμένοις γὰρ τὸν θεὸν αἱ ἐντολαὶ τοῦ θεοῦ οὐκ εἰσὶ βαρεῖαι Ath.*virg.*23(p.58.20; M.28.280B); Chrys.*exp.in Ps.*111:1(5.277E); ὁ τὸν θεὸν ~ούμενος...τῶν κυμάτων ἀπηλλαγμένος, ἐν γαλήνῃ κάθηται καὶ λιμένι, τὴν ὄντως δρεπόμενος μακαριότητα *ib.*127:1(359A); ref. fear of God excluding fear of demons, etc. τὸν δὲ διάβολον μὴ φοβηθῇς· ~ούμενος γὰρ τὸν κύριον κατακυριεύσεις τοῦ διαβόλου, ὅτι δύναμις ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν Herm. *mand.*7.2; τὸν θεὸν ἄρα μόνον ~εῖσθαι δεῖ...καὶ μηδ' ὅλως αὐτοὺς [sc. τοὺς δαίμονας] δεδιέναι Ath.*v.Anton.*30(M.26.888C); explanations ἐπὰν οὖν ἀκούσωμεν '...πλὴν δὲ αὐτοῦ μὴ φοβοῦ ἄλλον', τὸ ~εῖσθαι ἁμαρτάνειν...ἐκδεχόμεθα...~εῖται γάρ τις οὐ τὸν θεὸν ἀλλὰ τὸ ἀποπεσεῖν τοῦ θεοῦ· ὁ δὲ τοῦτο δεδιὼς τὸ τοῖς κακοῖς περιπεσεῖν ~εῖται καὶ δέδιεν τὰ κακά Clem.*str.*2.8(p.134.5; M.8.976A); οὐχ ὡς ~οῦμαι τὸ θηρίον καὶ μισῶ (διττοῦ τυγχάνοντος τοῦ φόβου), ὡς δὲ καὶ τὸν πατέρα δέδια, ὃν ~οῦμαι ἅμα καὶ ἀγαπῶ· πάλιν, ~ούμενος μὴ κολασθῶ, ἐμαυτὸν ἀγαπῶ, αἱρούμενος τὸν φόβον· ὁ ⟨δὲ⟩ ~ούμενος προσκόψαι τῷ πατρὶ ἀγαπᾷ αὐτόν *ib.*2.12(p.142.7f.; 992A); Dor.*doct.*4.1(M.88.1657D); ref. its attainment λέγει γὰρ ὅτι ἠρώτησεν ἀδελφός τινα τῶν γερόντων, τί ποιήσω, πάτερ, ἵνα ~οῦμαι τὸν θεόν; καὶ λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, ὕπαγε, κολλήθητι ἀνθρώπῳ ~ουμένῳ τὸν θεὸν καὶ ἐκ τοῦ ~εῖσθαι αὐτὸν τὸν θεὸν διδάσκει καὶ σὲ ~εῖσθαι τὸν θεόν *ib.*4.5(1664D); **3.** *honour, revere* οὕτως ἐστὶ πᾶσα παρθένος μὴ ἔχουσα ὃν ~εῖται Ath.*virg.*14 (p.48.24; M.28.268C).

φοβητέον, *one must fear* φ. ἄρα οὐχὶ νόσον τὴν ἔξωθεν, ἀλλὰ ἁμαρτήματα, δι' ἃ νόσος, καὶ νόσον ψυχῆς, οὐ σώματος Clem.*ecl.*11(p.139. 24; M.9.704A); God τὸν μὲν γὰρ ἄνθρωπον ἀνθρωπίνως τιμητέον, φ. δὲ μόνον τὸν θεόν Tat.*orat.*4(p.4.25; M.6.813A).

φόβητρον, τό, *that which terrifies, terror* δαίμονες φαῦλοι...φόβητρα ἀνθρώποις ἔδειξαν Just.*1apol.*5.2(M.6.336A); id.*2apol.*9.1(M.6.460A); Eus.*d.e.*3.5(p.120.29; M.22.205B); id.*theoph.*3(p.12.4; M.24.617B); of sign of the cross, id.*v.C.*2.16(p.47.32; M.20.993C); fig. γαστριμαργία ...στοχασμοῦ φ. †Nil.*vit.*2(M.79.1141B).

φόβος, ὁ, A. *fear*; **1.** in gen., placed among φυσικὰ καὶ ἀδιάβλητα πάθη assumed by Christ at Inc., Jo.D.*f.o.*3.20(M.94.1081B); ref. Apollinarian Christology σῶμα δὲ πάλιν ἄψυχόν τε καὶ ἄνουν...οὐδ' ἂν ἐννοήσειέ τι τῶν σκυθρωπῶν ἢ τὸν ἐκ τῶν ἔσεσθαι προσδοκωμένων προαναθρήσει φ. Cyr.*Pulch.*39(p.58.28; 5².176B); arising from lack of faith οὐ πᾶς φ. ἀγαθόν ἐστι καὶ σωτήριον, ἀλλ' ἔστι τις καὶ ἐχθρὸς φ., ὃν ἀπεύχεται ὁ προφήτης ἐγγενέσθαι αὐτοῦ τῇ ψυχῇ...ἐχθρὸς γὰρ φ. ὁ θανάτου ἡμῖν δειλίαν ἐμποιῶν...καὶ ὁ ὑπὸ δαιμόνων εὐπτόητος τὸν ἐχθρὸν ἔχει φ. ἐν αὐτῷ. καὶ ὅλως ὁ τοιοῦτος φ. ἀπιστίας ἔοικεν ἔγγονον εἶναι πάθος Bas.*hom.in Ps.*33(1.151B; M.29.369C); from anticipation of evil φ. δὲ ἐλπιζομένων κακῶν ἐπίτασις, ἐπὶ κατεγνωσμένῳ συνιστάμενος συνειδότι Chrys.*hom.*1.2 *in Is.*6:1(6.98C); ref. fear of hell οὐδὲν τοῦ ταύτης χρησιμώτερον φ.· ὁ γὰρ τῆς γεέννης φ. τὸν τῆς βασιλείας ἡμῖν κομίζει στέφανον. ἔνθα φ. ἐστίν...ἐπιθυμία κατέσταλται πονηρά, ἅπαν ἀλόγιστον ἐξώρισται πάθος...καὶ πᾶσαν εἰσάγει μετὰ πολλῆς εὐκολίας τὴν ἀρετήν...διὰ τοῦτο τὸν μὴ συζῶντα φόβῳ, ἀδύνατον κατορθοῦσθαι· ὥσπερ οὖν τὸν ἐν φ. ζῶντα ἀδύνατον διαμαρτεῖν id.*stat.* 15.1(2.152Bff.); εἰ ὁ τῆς γεέννης φ. κατεῖχεν ἡμῶν τὰς ψυχάς, οὐκ ἂν ὁ τοῦ θανάτου φ. κατέσχεν *ib.*5.3(64A); of all creation at Crucifixion τὴν κτίσιν πᾶσαν...μαρτυροῦσαν τῷ φ. τὴν τοῦ δεσπότου παρουσίαν Ath. *inc.*9.3(M.25.129B); at baptism, Clem.*exc.Thdot.*83(p.132.18; M.9.696D); v. χαρά; **2.** Valentinian, as a source of material substance, Iren.*haer.*1.5.3(M.7.497A); τὸν μὲν φ. ἐποίησεν οὐσίαν Hipp.*haer.*6.32 (p.160.28; M.16.3243A); ποιεῖ [sc. ὁ δημιουργός]...ἐκ τοῦ φ. τὰ θηρία Val.Gn.ap.Clem.*exc.Thdot.*47(p.122.15; M.9.681C); **3.** *fear* of God; **a.** in gen. Δαβὶδ δὲ καὶ τὸν φ. τὸν θεῖον ἐν τοῖς διδακτοῖς τίθεται †Bas. *Is.*40(1.411C; M.30.196C); ἐὰν μὴ φ. παιδεύῃ ἡμῶν τὴν ζωήν, ἀμήχανον κατορθωθῆναι τὸν ἁγιασμὸν ἐν τῷ σώματι id.*hom.in Ps.*33(1.149C; M.29.365B); its goodness, Clem.*str.*2.8(p.134.1; M.8.976A); ὁ τοῦ ἀπαθοῦς θεοῦ φ. ἀπαθής· φοβεῖται γάρ τις οὐ τὸν θεὸν ἀλλὰ τὸ ἀποπεσεῖν τοῦ θεοῦ...ἀνάγει γοῦν ὁ τοιοῦτος φ. ἐπὶ τὴν μετάνοιαν ἐπί τε τὴν ἐλπίδα *ib.* (p.134.10; M.l.c.); its value ἔχεις τοῦ θεοῦ τὸν φ., πάντων χρημάτων εὐπορώτερον θησαυρόν Chrys.*kal.*3(1.700E); must not be superficial

only ὁ γὰρ μόνοις τοῖς ἤθεσι τὸν τοῦ θεοῦ φ. ὑποκρινόμενος, οὐδὲν τοῦ πιθήκου τὸ σύνολον διενήνοχεν, ἀνθρώπων ἤθη μιμουμένου...ὥσπερ καὶ ὁ τὰ μὲν ἤθη τῶν ἀληθῶς φοβουμένων τὸν κύριον πρὸς τὴν τῶν ὁρώντων ἀπάτην μιμούμενος, τὴν δὲ τῆς γνώμης διάθεσιν οὐκ ἔχων κατὰ τὸ ἴσον ἐκείνοις τῷ θείῳ φ. πεποιωμένην, Σαδδουκαῖός τις ἕτερος ἢ γραμματεὺς καὶ ὢν καὶ καλούμενος Max.*ep*.20(M.91.600D); contrasted with fear of punishment διττός ἐστιν ὁ τοῦ θεοῦ φ.· ὁ μὲν ἐκ τῶν ἀπειλῶν τῆς κολάσεως ἡμῖν ἐντικτόμενος...ὁ δέ, αὐτῇ τῇ ἀγάπῃ συνέζευκται, εὐλάβειαν τῇ ψυχῇ ἀεὶ ἐμποιῶν, ἵνα μὴ διὰ τὴν τῆς ἀγάπης παρρησίαν, εἰς καταφρόνησιν θεοῦ ἔλθῃ id.*carit*.1.81(M.90.977C); id.*cap*.1.69,70(M.90.1208A,B); id.*qu.Thal*.10(M.90.289A–C); exeg. 1Jo.4:18 δεῖξαι ἡμῖν θέλει ὁ ἅγιος ὅτι δύο εἰσὶ φ., εἷς εἰσαγωγικὸς καὶ εἷς τέλειος· καὶ ὅτι ὁ μὲν εἷς τῶν ἀρχομένων ἐστίν, ὡς ἂν εἴποι τις τοῦ θεοσεβοῦς· ὁ δὲ ἄλλος τῶν ἁγίων τῶν τελειωθέντων ἐστὶ τῶν φθασάντων εἰς τὸ μέτρον τῆς ἀγάπης. οὗτος οὐ ποιεῖ ἀκμὴν δι' αὐτὸ καλόν, ἀλλὰ διὰ τὸν φ. τῶν πληγῶν. ἄλλος δὲ ποιεῖ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ἀγαπῶν αὐτὸν τὸν θεόν...οὗτός ἐστι ὁ ἔχων τὴν ἀληθινὴν ἀγάπην, ἣν λέγει ὁ ἅγιος τελείαν, καὶ αὕτη ἡ ἀγάπη φέρει αὐτὸν εἰς τὸν τέλειον φ. οὗτος οὖν ὁ τέλειος φ. ὁ ἐκ τῆς ἀγάπης ταύτης γινόμενος, ἔξω βάλλει τὸν εἰσαγωγικὸν φ. ... ἀδύνατον δέ ἐστιν ἐλθεῖν τὸν τέλειον φ. εἰ μὴ διὰ τοῦ εἰσαγωγικοῦ Dor.*doct*.4.1(M.88.1657C,D); **b.** exeg. Pr.1:7(Ps.110:10) τὴν σοφίας λέγει ποίησιν, ἢ ἐστι φ. θεοῦ ὁδοποιῶν εἰς σοφίαν Clem.*str*.2.7(p.130.21; M.8.968C); 'ἀρχὴ σοφίας φ.' εἴρηται 'κυρίου', παρὰ κυρίου διὰ Μωϋσέως δοθεὶς τοῖς ἀπειθοῦσι καὶ σκληροκαρδίοις· οὓς γὰρ οὐχ αἱρεῖ λόγος, τιθασεύει τούτους φ. *ib*.2.8(p.132.20f.; M.8.972C); τί τοῦτο λέγων ἀρχὴν σοφίας; τὸν φ. οὐ γὰρ ἀπὸ θεωρίας ἀρξαμένους εἰς φ. χρὴ καταλήγειν...ἀλλὰ φ. στοιχειουμένους...εἰς ὕψος αἴρεσθαι, οὗ γὰρ φ., ἐντολῶν τήρησις Gr.Naz.*or*.39.8(M.36.344A); οὕτω δὴ...εἰπὼν τὸν φ., οὐκ ἐκεῖνον μόνον λέγει τὸν ἀπὸ τῆς γνώσεως, ὃν καὶ δαίμονες ἔχουσιν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο προστίθησιν λέγων ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα Chrys.*exp.in Ps*.111:1(5.277B); ἀρχὴν λέγει τὸν εἰσαγωγικὸν φ., μεθ' ὅν ἐστιν ὁ τέλειος ὁ τῶν ἁγίων. ὁ οὖν εἰσαγωγικὸς φ. τῆς καταστάσεως ἡμῶν ἐστιν· οὗτος φυλάττει τὴν ψυχήν, ὥσπερ ἡ γάνωσις ἀπὸ τῆς κακίας...ἐὰν οὖν ἐκκλίνῃ πᾶς ἀπὸ κακοῦ διὰ τὸν φ. τῆς κολάσεως... ἔρχεται κατὰ μέρος καὶ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ ἀγαθὸν Dor.*doct*.4.3(M.88.1660D); Gnost. οἱ ἀμφὶ τὸν Βασιλείδην τοῦτο ἐξηγούμενοι τὸ ῥητὸν αὐτόν φασιν Ἄρχοντα ἐπακούσαντα τὴν φάσιν τοῦ διακονουμένου πνεύματος ἐκπλαγῆναι τῷ τε ἀκούσματι καὶ τῷ θεάματι παρ' ἐλπίδας εὐηγγελισμένον, καὶ τὴν ἔκπληξιν αὐτοῦ φ. κληθῆναι ἀρχὴν γενόμενον σοφίας φυλοκρινητῆς...καὶ τελεωτικῆς καὶ ἀποστατικῆς Clem.*str*.2.8(p.132.3; M.8.972A); Val.Gn.*ib*.(p.132.8f.; 972B); criticized, Clem.*ib*.(p.133.3f.; 973A,B); **c.** in rel. to Law ὁ νόμος φόβου ἐμποιητικὸς *ib*.2.7(p.130.22; 968C); εἰ τοίνυν κακῶν ἀποχὴν ἀφοβίαν εἴρηκεν ἢν ὁ τοῦ κυρίου φ. ἐργάζεται, ἀγαθὸν ὁ φ., καὶ ὁ ἐκ τοῦ νόμου φ. οὐ μόνον δίκαιος, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὸς κακίαν ἀναιρῶν· φόβῳ δὲ ἀφοβίαν εἰσάγων οὐ πάθει ἀπάθειαν, παιδείᾳ δὲ μετριοπάθειαν ἐμποιεῖ *ib*.2.8(p.134.1f.; 976A); οἱ τοίνυν ἐμπαθοῦς φ. περιποιητικὸν τὸν νόμον ὑπολαβόντες οὔτε ἀγαθοὶ συνιέναι οὔτε ἐνενόησαν τῷ ὄντι τὸν νόμον. 'φ. γὰρ κυρίου ζωὴν ποιεῖ' *ib*.2.18(p.157.6; 1021C); ὃν ἐγέννησε φ. ὁ νόμος, ἐλεήμων οὗτος εἰς σωτηρίαν *ib*.1.27(p.108.13; 921B); old and new covenants contrasted ἡ δὲ παλαιὰ διαθήκη...μετὰ φ. καὶ τρόμου διετάγη τοῖς πατράσιν ὑμῶν ...ἑτέραν διαθήκην ἔσεσθαι ὁ θεὸς ὑπέσχετο...ἄνευ φ. καὶ τρόμου Just.*dial*.67.9(M.6.632B); τῷ πρεσβυτέρῳ λαῷ πρεσβυτέρα διαθήκη ἦν καὶ νόμος ἐπαιδαγώγει τὸν λαὸν μετὰ φ. καὶ λόγος ἄγγελος ἦν, καινῷ δὲ καὶ νέῳ λαῷ καινὴ καὶ νέα διαθήκη δεδώρηται καὶ ὁ λόγος ⟨σὰρξ⟩ γεγένηται καὶ ὁ φ. εἰς ἀγάπην μετατέτραπται Clem.*paed*.1.7(p.124.31f.; M.8.321A); Christian fear of God contrasted with that of Hebrews διττὸν δὲ τὸ εἶδος τοῦ φ., ὧν τὸ μὲν ἕτερον γίνεται μετὰ αἰδοῦς, ᾧ χρῶνται πολῖται μὲν πρὸς ἡγεμόνας ἀγαθοὺς καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸν θεόν, καθάπερ οἱ παῖδες οἱ σώφρονες πρὸς τοὺς πατέρας...τὸ δὲ ἕτερον εἶδος τοῦ φ. μετὰ μίσους γίνεται, ᾧ δοῦλοι πρὸς δεσπότας κέχρηνται χαλεποὺς καὶ Ἑβραῖοι δεσπότην ποιήσαντες, οὐ πατέρα τὸν θεόν *ib*.1.9(p.140.29; 353B); teaching of Christ as παιδαγωγός being free from fear, *ib*.1.3(p.95.24; 260B); καὶ γὰρ ὁ νόμος αὐτοῦ τὸν φ. ὑπεκλύειν βούλεται τὸ ἑκούσιον ἐλευθερώσας εἰς πίστιν *ib*.3.12(p.284.5; 665B); **d.** in rel. to πίστις: τῆς οὖν πίστεως ἡμῶν εἰσιν βοηθοὶ φ. καὶ ὑπομονή *Barn*.2.2; τοὺς ἐκ φ. εἰς πίστιν ἐπιστραφέντας καὶ δικαιοσύνην εἰς αἰῶνα παραμένειν λέγει Clem.*ecl*.60(p.154.24; M.9.728B); ὡς οὖν αἱ ἡμέραι μόριον βίου τοῦ κατ' ἐπανάβασιν, οὕτω καὶ ὁ φ. τῆς ἀγάπης ἀρχή, κατὰ παραύξησιν πίστις γινόμενος, εἶτα ἀγάπη id.*str*.2.12(p.142.6; M.8.992A); ref. pagan opinion that faith is founded in fear, *ib*.2.6(p.129.6; 965A); **e.** as σωτήριος: ἱστᾶσιν γοῦν τῶν ἁμαρτιῶν τὰς νομὰς αἱ πικραὶ τοῦ φ. ῥίζαι· διὸ καὶ σωτήριος, εἰ καὶ πικρός, ὁ φ. id.*paed*.1.9(p.139.2; M.8.349B); id.*ecl*.20(p.142.17; M.9.708B); *Lit*.ap.*Const.App*.8.6.5; ἀρχὴ σωτηρίας ἀνθρώπων ὁ τοῦ θεοῦ φ. Sever.ap.†Max.*loc.comm*.24(M.91.864A); ὁδὸς δὲ πρὸς σωτηρίαν...ὁ τοῦ θεοῦ φ. Cyr.*Is*.3.2(2.418E); **f.** as preventative of sin φ. ... αἴτιος τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν τοῖς πολλοῖς Clem.*str*.6.12(p.481.19; M.9.320B); τὸ ἁμαρτάνειν ἡμῖν κατὰ ἀπουσίαν τοῦ φ. τοῦ θεοῦ γίνεται Bas.*ep*.174(3.262B; M.32.652A); οὐδὲν γάρ ἐστι κακὸν ὃ μὴ σβέννυσιν ὁ τοῦ θεοῦ φ. ... καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ βαφέντας οὐδενὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἀφίησιν ὑποσκελίζεσθαι Chrys.*exp.in Ps*.127:1(5.359E); φ. κατέχοντος ψυχὰς οὐδὲν τῶν ἀνελευθέρων παθῶν ἐπεισέρχεται ῥᾳδίως ἡμῖν id.ap.†Max.*loc.comm*.24(M.91.864A); double effect διςσοὶ οὖν εἰσιν οἱ φ.· ἐὰν γὰρ θέλῃς τὸ πονηρὸν ἐργάσασθαι, φοβοῦ τὸν κύριον καὶ οὐκ ἐργάσῃ αὐτό· ἐὰν δὲ θέλῃς πάλιν τὸ ἀγαθὸν ἐργάσασθαι, φοβοῦ τὸν κύριον καὶ ἐργάσῃ αὐτό. ὥστε ὁ φ. τοῦ κυρίου ἰσχυρός ἐστι καὶ μέγας καὶ ἔνδοξος Herm.*mand*.7.4; **g.** exeg. Gen.31:53 φ. τοῦ Ἰσαὰκ τὴν εὐσέβειαν ἐκάλεσε, τουτέστι τὸν θεόν, οὗ τὸν φ. ἐν τῇ ψυχῇ περιέφερεν Thdt.*qu.91 in Gen*.(1.99); **4.** of Christ μαθέτωσαν ἄπιστοι πάντες ὅτι ὁ τοῦ Χριστοῦ φ. πᾶσαν ἐξουσίαν δύναται χαλινοῦν Chrys.*stat*.6.3(2.77A); **5.** *fear, reverence*, towards God's ministers πάσῃ βασιλείᾳ καὶ ἀρχῇ ὑποτάγητε ἐν οἷς ἀρέσκει θεῷ... πάντα φ. τὸν ὀφειλόμενον αὐτοῖς ἀποπληρώσατε *Const.App*.4.13.1; of deacons at eucharist οἱ μὲν τῇ προσφορᾷ τῆς εὐχαριστίας σχολαζέτωσαν ὑπηρετούμενοι τῷ τοῦ κυρίου σώματι μετὰ φόβου *ib*.2.57.15; of widows and orphans παραινοῦμεν οὖν ταῖς χήραις καὶ τοῖς ὀρφανοῖς μετὰ παντὸς φ. ... μεταλαμβάνειν τῶν αὐτοῖς χορηγουμένων *ib*.4.5.1; cf. *Can.App*.41; **6.** *respect, honour*, towards masters or magistrates, *Did*.4.11; ὀφειλήματα...καὶ τὸν φ. καὶ τὴν τιμὴν ὀνομάζει Thdt.*Rom*.13:7(3.137).

B. *that which causes fear* or *terror* εἰ γὰρ 'οἱ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φ. τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ', πῶς ὁ φύσει ἀγαθὸς θεὸς φ. ἔσται τῷ μὴ ἁμαρτάνοντι; Clem.*paed*.1.9(p.138.16; M.8.349A); ὁ διάβολος μόνον φ. ἔχει, ὁ δὲ φ. αὐτοῦ τόνον οὐκ ἔχει Herm.*mand*.12.4.7.

C. *that which causes fear* or *reverence* δίκαιον γὰρ καὶ φόβου μεστὸν τὸ θεοῦ κριτήριον Thdt.*Ps*.6:11(1.644).

φοιβάω, *prophesy*, Cyr.*Os*.99(3.131D).

***φοιδερατικός**, (cf. Lat. *foederatus*) *pertaining to confederates* τὰς στρατιωτικὰς καὶ φ. διςcussίονας (sic) Ath.Scholast.*coll*.20.5(p.178).

***φοιδερᾶτος**, (Lat. *foederatus*) *allied*, Nil.*epp*.1.284 tit.(M.79.185C); plur. as subst. οὓς δὴ καὶ φοιδεράτους οἱ Ῥωμαῖοι καλοῦσιν Malchus *exc.gent*.4(p.571.28; M.113.785B); Jo.Mal.*chron*.14 p.364 (M.97.541B); *ib*.18 p.493(713B).

***φοινικεῖον, τό,** *red dye*, †Cyr.*hom.div*.14(5².413D).

φοινικίζω, *stain red*, Proc.G.*Is*.1:20(M.87.1852D).

φοινίκιον, τό, *date*, Pall.*h.Laus*.87(p.107.6; M.34.1179D); Dor.*doct*.11.8(M.88.1745A).

***φοινικός**, *dark red*, Thdt.*haer*.5.28(4.475).

***φοινικόχρως**, *dark red*, Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo*.25(M.87.3493B).

φοῖνιξ, ὁ (A), the fabulous bird *phoenix*; its legend interpreted as an image of the resurrection μέγα καὶ θαυμαστὸν οὖν νομίζομεν εἶναι, εἰ ὁ δημιουργὸς τῶν ἁπάντων ἀνάστασιν ποιήσεται...ὅπου καὶ δι' ὀρνέου [sc. τοῦ φοίνικος] δείκνυσιν ἡμῖν τὸ μεγαλεῖον τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ *1Clem*.26.1; Cyr.H.*catech*.18.8; *Const.App*.5.7.15; coupled with misinterpretation of Ps.91:13 (where φοῖνιξ = *palm-tree*) πῶς ...οἱ Ἰουδαῖοι ἠπίστησαν τὴν τριήμερον ἀνάστασιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπείπερ τὸ ὄρνεον διὰ τριῶν ἡμερῶν ἐζωοποιήθη, καὶ ὁ κύριος ἡμῶν...τῷ τρόπῳ οὐκ ἐδύνατο ἐγεῖραι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν; διὰ τοῦτο ἔλεγεν ὁ προφήτης· δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει †Epiph.*phys*.11 (M.43.528A); cf.Tert.*de resurrectione carnis* 13(M.*PL*.2.811B); Thdt.*Cant*.5:1(2.117) cit. s. ἐλάτη; another legend, *Apoc.Bar*.6(pp.88f.).

φοῖνιξ, ὁ (B), name of a wind φ., ὁ καλούμενος εὐρόνοτος Jo.D.*f.o*.2.8(M.94.900D).

φοίνιξις, ἡ, a *becoming red, reddening*, Max.*ambig*.(M.91.1344B).

φοιτάω, *spring up, pullulate*, of doctrines τὰς ἐν Αἰγύπτῳ φοιτησάσας τῶν ἀκεφάλων αἱρέσεις Anast.S.*haer*.(p.265).

φοίτησις, ἡ, *coming*; of Christ's second coming, ‡Caes.Naz.*dial*.21(M.38.881A).

φοιτητής, ὁ, *pupil, disciple*; in OT, Eus.*d.e*.1.1(p.5.24; M.22.20B); Max.*ambig*.(M.91.1124C); of disciples of Christ, Eus.*d.e*.1.7 (p.38.32; 76A); διὰ τῆς τῶν φ. ... διδασκαλίας καὶ παραδοξοποιΐας id.*h.e*.2.3.2(M.20.144A); Isid.Pel.*epp*.2.88(M.78.532A); of disciples of apostles, Clem.*str*.3.18(p.246.32; M.8.1212C); Μάρκος γνώριμος καὶ φ. [sc. τοῦ Πέτρου] Eus.*d.e*.3.5(p.127.5; 216C); ref. Clement of Rome, id.*h.e*.5.11.1(M.20.456C); in gen., *ib*.6.3.8(528C); *ib*.6.4.2(532A); *ib*.6.6 (536A); fig. τῆς ἀρετῆς...φ. Thdt.*eran*.3(4.181); Max.*ambig*.(1209B).

***φολερόν, τό,** = φολλερόν q.v., Jo.Mosch.*prat*.61(M.87.2913C); Leont.N.*v.Sym*.32(M.93.1709B); *ib*.47(1728B).

[*]**φόλης, ὁ,** v. φόλλις.

φολιδόομαι, *be covered with scales*, Or.*Cels*.4.76(p.346.25; M.11.1148C).

[*]**φόλις, ὁ,** v. φόλλις.

φολίς, ἡ, *horny scale* of reptiles; of scales upon eyes, Bas.Sel. *v.Thecl.*2.7(M.85.576C); plur., of scale-armour, *Orac.Sib.*14.326; fig. ὁ...ὁλκὸς τοῦ θηρίου τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ συνεσπαρμένος...τῇ φ. τῆς ἁμαρτίας ἀεὶ περιτραχύνει τὸν βίον Cyr.*resp.*25(6².396C).

φόλις ([*]φόλης), ὁ, (Lat. *follis*) *a small coin,* $\frac{1}{288}$ of a *solidus* φόλης ὃ καὶ ταλάντιον καλεῖται· διπλοῦν δέ ἐστιν, ὑπὸ δύο ἀργύρων συγκείμενον, οἳ γίνονται ση' δηνάρια· καὶ φ., δύο λεπτοὶ κατὰ τὸν δηναρισμὸν ἀλλ' οὐ κατὰ τὸν ἀργυρισμόν Epiph.*mens.*24(M.43.292A); πέντε φόλεις Jo.Mosch.*prat.*111(M.87.2976A).

***φολ(λ)ερόν (*φαλερόν), τό,** a small coin = Lat. *follis,* Jo.Mal. *chron.*p.400(M.97.593A); cf. *nummis quos Romani Terentianos* [forte *Teruntios*]...*vocant, Graeci follares, Anastasius princeps suo nomine figuratis placabilem plebi commutationem distraxit,* Marcellinus *chron.*(M.*PL.*51.935B); Jo.Mosch.*prat.*61(M.87.2913C); *ib.*111(2976A); given as alms, φαλερόν, *ib.*85(2941C).

***φονειώδης,** *murderous,* Ephr.2.307C.

***φόνευσις, ἡ,** *murder, A.Andr.et Mt.*31(p.113.6).

***φονευτήριον, τό,** *place of execution,* Steph.Diac.*v.Steph.*(M.100.1169C).

φονευτής, ὁ, *slayer, Protev.*22.1(p.42); v. αὐτοφονευτής.

φονεύτρια, ἡ, *murderess*; fig., Geo.Pis.*carm.*3.58; λάβωμεν πίστιν τῶν φόνων φ. Thphn.*chron.*p.257(M.108.641B); as adj. γενεᾶς τῶν Ἰουδαίων τῆς ἀπίστου καὶ φ. Cyr.*Ps.*11:8(M.69.797D).

φονοκτονέω, 1. *defile with blood,* ref. Num.35:33, Ps.106:38 ἐφονοκτόνουν τὴν γῆν θύοντες τὰ τέκνα Chrys.*fr.in Jer.*3:9(M.64.784B); pass., met., *be defiled* τῇ ἁμαρτίᾳ πεφονοκτόνητο ἡ γῆ ‡Ath. *pass.*16(M.28.213A); **2.** *murder,* Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.396D); Leont.B. *mesopent.*(M.86.1992A).

φονοκτονία, ἡ, *murder,* Epiph.*haer.*26.2(p.277.5; M.41.333B); Nil. *epp.*1.245(M.79.172D); fig. ἐβασίλευεν ὁ ζόφος τῆς φ. ‡Bas.Sel.*or.*41 (M.85.465B).

φονοκτόνος, ὁ, *murderer,* Geo.Pis.*carm.*48.10.

φονώδης, *murderous,* Epiph.*haer.*26.3(p.280.3; M.41.337A).

φοράδιον, τό, dim. of sq., Gr.Naz.*test.*(M.37.392A).

φοράς, ἡ, *mare, T.Jud.*2.3 margin; Bas.*ep.*303(3.440A; M.32.1052D); Pall.*h.Laus.*17(p.45.3; M.34.1044B).

[*]φοράω, *detect,* Diod.*Ps.*63:7(M.33.1598B).

φορβαία, ἡ, *halter,* Ath.*v.Anton.*24(M.26.880B); *Apophth.Patr.* (M.65.181A).

***φόρβειος, ὁ,** *pupil of the eye,* ‡Ath.*qu.al.*19(M.28.792A).

***φορβιάζω,** *put a halter on,* Pall.*h.Laus.*17(p.45.12, v.l. φορτιάσας M.34.1044C).

φόρεμα, τό, *apparel, dress,* Hipp.*haer.*9.15(p.254.5; M.16.3391B); Mac.Aeg.*hom.*2.4(M.34.465D); Nil.*epp.*1.285(M.79.185C).

***φορεσία, ἡ,** *apparel, dress, costume, M.Areth.*(p.46); *Chron. Pasch.*p.44(M.92.164A); *ib.*p.47(169B); Phot.*nomoc.*3.10(p.504; M.104.1052C).

φορ-έω, A. *bear, carry*; in chains or bonds, *1Clem.*5.6; Ath.*apol. sec.*43(p.120.20; M.25.328B); met., of bearing sign of the cross; of Christians id.*inc.*29.4(M.25.145D); id.*ep.Aeg.Lib.*2(M.25.541B); τὴν σάρκα...ἣν ἡμεῖς ~οῦμεν καὶ τὰ λοιπὰ ζῷα id.*virg.*19(p.54.19; M.28.276A); εἰκόνα αὐτοῦ [sc. of God] ~οῦντες [sc. οἱ ἄνθρωποι] *ib.*15(p.50.9; 269B); of bearing name of Christ ἐὰν [οὖν] τὸ ὄνομα ~ῇς, τὴν δὲ δύναμιν μὴ ~ῇς αὐτοῦ, εἰς μάτην ἔσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ~ῶν...ὃς ἂν τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ ~ῇ, καὶ τούτων [sc. τῶν παρθένων] ὀφείλει ~εῖν τὰ ὀνόματα· καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ υἱὸς τὰ ὀνόματα τῶν παρθένων τούτων ~εῖ...τῶν τοιούτων δὲ ~ούντων τὰ ὀνόματα τῶν παρθένων ἐστὶν ἡ κατοικία εἰς τὸν πύργον Herm.*sim.*9.13.2–5; βλέπεις οὖν ποίους βαστάζει; τοὺς ἐξ ὅλης καρδίας ~οῦντας τὸ ὄνομα αὐτοῦ *ib.*9.14.6; *ib.*9.15.2,3; πρὶν γάρ, φησί, ~έσαι τὸν ἄνθρωπον τὸ ὄνομα [τοῦ υἱοῦ] τοῦ θεοῦ, νεκρός ἐστιν *ib.*9.16.3; ref. indwelling of H. Ghost ὅσοι γὰρ πνεῦμα θεοῦ ~οῦσι, φῶς ~οῦσι· καὶ οἱ ~οῦντες φῶς Χριστὸν εἰσιν ἐνδεδυμένοι...οἱ γὰρ ~οῦντες τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ ἀφθαρσίαν ~οῦσιν Ath.*inc.et c.Ar.*15(M.26.1009C).

B. *wear*; **1.** Christol.; **a.** exeg. Jo.1:14 οὐκ εἰς σάρκα ἀναλυθεὶς ἀλλὰ σάρκα ~έσας ‡Ath.*serm.fid.*1(p.5; M.26.1265A); 'ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο'...οὐκ εἶπεν δὲ σῶμα, ἵνα μὴ εἴπωσί τινες, ὅτι οὐράνιον σῶμα ἐφόρεσεν Ammon.*Jo.*1:14(M.85.1397C); **b.** in gen. μὴ νομίσῃς, ὅτι φύσεως ἀκολουθίᾳ σῶμα πεφόρηκεν ὁ σωτήρ Ath.*inc.*1.3(M.25.97C); τοῦ ἐκ Μαρίας δι' ἡμᾶς ἐφόρεσε σώματος ‡Ath.*serm.fid.*24(p.20; 1277A); οὐ κενωθεὶς τὸ εἶναι λόγος διὰ τὸ σάρκα ~έσαι *ib.*25(p.22; 1280B); *ib.*35(p.29; 1288D); **c.** ref. human attributes and sensations of incarnate Word ὡς σῶμα ~ῶν ὁ Ἰησοῦς ᾔσθιεν Or.*Cels.*7.13(p.165.3; M.11.1440A); ὡς δὲ σῶμα ~ῶν, ἐδίψα καὶ ἐκοπία καὶ ἔπασχεν· οὐ γὰρ ἦν ἴδια ταῦτα τῆς θεότητος Ath.*ep.Serap.*4.14(M.26.656C); ἐκ τῶν τῆς σαρκὸς παθῶν ἐδείκνυσεν ὅτι ἀληθὲς ἐφόρει σῶμα id.*Ar.*3.41(M.26.412A); θεότης δὲ οὔτε σῶμα οὔτε αἷμα ἔχει, ἀλλ' ὃν ἐφόρεσεν ἐκ τῆς Μαρίας ἄνθρωπον, αἴτιος τούτων γέγονε ‡Ath.*serm.fid.*29(p.26; M.26.1284C); **d.** ref. purpose and effects of Inc. εἰ γὰρ μὴ διὰ τὸ ἐλευθερῶσαι τὴν σάρκα καὶ ἀναστῆσαι σάρκα ἐφόρεσε, τί καὶ περισσῶς σάρκα ἐφόρει; Meth.*res.*2.18(p.370.4; M.18.284C); ὁ ἀληθινὸς καὶ φύσει υἱὸς τοῦ θεοῦ τοὺς πάντας ἡμᾶς ~εῖ, ἵνα οἱ πάντες τὸν ἕνα φορέσωμεν θεόν Ath.*inc.et c.Ar.*8(M.26.997A); ref. Jo.16:64 ἴσον τῷ εἰπεῖν...ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας ἐστὶν ἡ σάρξ ἣν ἐγὼ ~ῶ id.*ep.Serap.*4.19 (M.26.668A); εἰ γὰρ μὴ ἤμην ἐλθὼν καὶ ~έσας τὸ τούτων σῶμα, οὐδεὶς ἂν αὐτῶν ἐτελειώθη, ἀλλ' ἔμενον οἱ πάντες φθαρτοί...καὶ ὥσπερ δέδωκάς μοι τοῦτο ~έσαι, δὸς αὐτοῖς τὸ πνεῦμά σου id.*Ar.*3.23(M.26.372B); ὡς ἂν πάντες ~εσθέντες παρ' ἐμοῦ, πάντες ὦσιν ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, καὶ εἰς ἄνδρα τέλειον καταντήσωσιν *ib.*3.22(369A); cf. εἰκότως ἄρα ~ῶν τοὺς δύο [sc. Jews and gentiles] ἐν αὐτῷ *ib.*2.55(265A); ref. baptism of Christ ἡ εἰς αὐτὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ τοῦ πνεύματος γενομένη κάθοδος, εἰς ἡμᾶς ἦν γινομένη, διὰ τὸ ~εῖν αὐτὸν τὸ ἡμέτερον σῶμα *ib.*1.47 (108C); at Ascension ἀναφέρων εἰς τὸν οὐρανὸν ἣν ἐφόρει σάρκα *ib.*3.48 (425B); fig. καὶ ἡ ζωὴ τὸ νεκρὸν ἐφόρεσεν ἔνδυμα, ἵνα εἰς τὴν ἰδίαν ἀφθαρσίαν μεταβάλῃ τὴν νέκρωσιν Bas.Sel.*or.*10.1(M.85.140D); Gnost. διδάσκοντες...ὡς ἄνθρωπον οὐ ~έσαντα ἄνθρωπον, ἀλλὰ δόκησίν τινα Hipp.*fr.in Mt.*25:24(p.209.8; M.10.868A); Sabellian τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἐφόρεσεν ὁ λόγος, αὐτὸν εἶναι λέγουσι τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὸν μονογενῆ, καὶ μὴ τὸν λόγον υἱόν ‡Ath.*Ar.*4.20(p.66.1; M.26.497A); καί φασι μὴ τὸν ἄνθρωπον καθ' ἑαυτόν, ὃν ἐφόρησεν ὁ κύριος, ἀλλὰ τὸ συναμφότερον, τόν τε λόγον καὶ τὸν ἄνθρωπον, εἶναι υἱόν *ib.*4.21(p.68.4; 500B); ref. denial of real humanity of Christ's flesh τίς δὲ ἤκουσεν ἐν ἐκκλησίᾳ ἢ ὅλως παρὰ Χριστιανῶν, ὅτι θέσει καὶ οὐ φύσει σῶμα πεφόρηκεν ὁ κύριος; Ath.*ep.Epict.*2(p.4.14; M.26.1053A); **2.** fig. στεφάνους δόξης φ. *T.Benj.*4.1; **3.** *be dressed* καλῶς φ. Dor.*doct.*2.5(M.88.1645B); ἐν σχήματι ἐπισκόπου ~οῦντα *ib.*5.5(1681D).

φόρησις, ἡ, *carrying*; of restless *movement* in sickness βοαί, φορήσεις, ὠχρότητες...τῶν εὐπορούντων [sc. εἰσί]· τῶν κόρων οὗτοι τόκοι Gr.Naz.*carm.*1.2.8.128(M.37.658A).

***φορητέον,** *one must wear,* Clem.*paed.*3.11(p.270.3; M.8.633A).

***φορητῶς,** *tolerably,* Cyr.*Os.*49(3.80A); id.*Nah.*25(3.504B); id. *Zach.*102(3.795C).

φόριμος, *fruitful,* Clem.*str.*6.15(p.491.16; M.9.341C).

φόρμιγξ, ἡ, *lyre*; fig., of the tongue, Geo.Pis.*carm.*47.

***φορνοφόρος,** v. *φερνοφόρος.

***φορογράφος, ὁ,** *clerk employed on the tribute,* Gr.Naz.*carm.*2.1.12.154(M.37.1177A).

***φοροθετέω,** *make a charge for* τίς...τῶν ἐπισκόπων τοὺς λόγους ἐφοροθέτησε Gr.Nyss.*ep.*27(M.32.1092C; v.l. for ἐφορολόγησε p.82.3).

φόρον, τό, (Lat. *forum*), Gr.Naz.*carm.*2.1.11.1212(M.37.1112A); Jo.Mal.*chron.*7 p.171(M.97.276A); *Chron.Pasch.*p.305(M.92.776B).

φόρος, ὁ, *payment, tribute,* met. ἄλλον τινὰ φ. παντὶ προσφέρει τῷ ζῴῳ Thdt.*provid.*6(4.573); τῆς ὑποσχέσεως ἀπαιτηταὶ φοροὶ [l. φόρου] καθεστήκατε Bas.Sel.*or.*3.1(M.85.49B).

***φοροστάσιον, τό,** *? platform* ἄλλα τινὰ νεώτερα γέγονεν ἔν τε δομήσεσι καὶ...περιβόλοις καὶ λοετροῖς καὶ φ. καὶ πράγμασι διαφόροις Cosm.Mel.*schol.*(M.38.547) in Gr.Naz.*carm.*2.2(epigr.)50.1f.

φορτηγέω, *carry loads* or *burdens,* Bas.Sel.*v.Thecl.*2.7(M.85.576C).

***φορτιάζω,** *load a beast of burden,* Pall.*h.Laus.*17(M.34.1044C; v.l. φορβιάσας p. 45.12).

φορτικός, 1. *burdensome, hard to bear* φ. καὶ βάναυσα Just.*dial.*3.3 (M.6.481A); τὸ γὰρ σεμνὸν κατάστημα οὐ προσθήκῃ τοῦ φ. ... περιγίγνεται Clem.*paed.*3.11(p.269.14; M.8.632B); Chrys.*hom.35.1 in Mt.*(7.397B); of life, *ib.53.4*(543D); ref. Inc. τὸ τῆς οἰκονομίας φ. οὐκ ἐσόμενον ἔξω θαύματος Cyr.*Is.*4.4(2.664A); of persons, Clem. *paed.*2.8(p.194.13; 465C); ἀλαζόνα καὶ φ. Hipp.*haer.*6.8(p.135.27; M.16.3207B); οὐκ ἂν αὐτοὺς ἐνομίσαμεν εἶναι φ. [sc. τοὺς πένητας] Chrys.*hom.35.5 in Mt.*(405A); **2.** *difficult* τῇ Ῥωμαίων φωνῇ...φ. ...ἐμοί Gr.Thaum.*pan.Or.*1(p.3.4; M.10.1053A); Cyr.*ador.*2(1.58C); **3.** *severe*; of laws, Cyr.*Is.*3.4(2.504A); id.*ador.*13(1.460A); of punishments, etc., id.*Am.*31(3.282E); id.*Mich.*17(3.406B); φορτικώτερον τῶν διδασκόντων τὸ κρίμα id.*Lc.*12:41ff.(M.72.752C); of any judgement οὐδὲ γὰρ εἶπε λύουσιν, ἀλλὰ τὸ φορτικώτερον, βεβηλοῦσι [sc. the Sabbath] Chrys.*hom.39.2 in Mt.*(7.433E); of persons φ. ὧν καὶ λυπῶν ὑμᾶς διὰ τῶν ῥημάτων *ib.43.5*(465B); *ib.45.1*(476E); id.*hom. 65.2 in Jo.*(8.392A); Cyr.*Jo.*5.1(4.462E).

***φορτισμός, ὁ,** *carrying burdens* ὁ θεὸς...ἔδησεν αὐτοὺς δεσμοῖς ἀλύτοις στιβώσει φορτισμοῦ *Const.App.*6.20.6.

φορτοφορέω, *be pregnant, Orac.Sib.*2.190.

φορτ-όω, 1. *load, burden,* †Gregent.*leg.Hom.*26(M.86.596B); Thphn.*chron.*p.286(M.108.704A); Manich. πλοῖα γὰρ θέλει λέγειν ἥλιον καὶ σελήνην· καὶ τὸ μὲν μικρὸν πλοῖον ~οῦσθαι ἕως ἡμερῶν

δεκαπέντε Epiph.*haer*.66.9(p.30.18; M.42.44B); met. ἐφόρτωσεν ἡμῶν τὰς ἀκοὰς Ἰωάννης καταπληκτικοῖς λόγοις ‡Chrys.*theoph*.1(2.810C); βουνοῖς καὶ λόφοις πεφορτωμένην χέρσον Mac.Mgn.*apocr*.4.17(p.191.8); **2.** *oppress, afflict* οὔτε κρύος αὐτοὺς [sc. Ἀδὰμ καὶ Εὔαν] ἐφόρτου Epiph.*haer*.52.2(p.313.16; M.41.957A); **3.** *take a burden on oneself* σὺ μὲν ἐφόρτους τὴν ἀποσκευήν Ast.Am.*hom*.2(M.40.181C).

***φορτώνω,** *lay a load* upon ὥσπερ τοῖς ζῴοις...τούτοις φορτώνειν *A.Thom*.A 83(p.198.22).

[*]φόρυβος, ὁ, for θόρυβος, *noise, tumult, Exorc*.21(p.339).

φορυτός, ὁ, *what is blown about by the wind, rubbish*; met., *heap, burden,* of evil τὴν δὲ ψυχὴν φ. τοσούτων κακῶν ἐπισυρομένην περιορᾷς; Chrys.*hom.42.4 in Mt*.(7.457A); id.*hom.24.4 in Rom*.(9.699D); πολὺν δὲ ἁμαρτημάτων φ. ἐπιφέρεσθαι Thdt.*h.rel*.9(3.1190).

***φοσσατεύω (*φοσατεύω, *φουσατεύω, *φωσατεύω),** (cf. Lat. *fosso*) **1.** *encamp,* Jo.Mal.*chron*.12 p.293(M.97.444A); φωσα-, Thphn.*chron*.p.163(v.l. ἐφοσάτευσεν M.108.440A); **2.** *campaign* κατὰ τῶν Σκυθῶν...ἐφουσάτευσεν Steph.Diac.*v.Steph*.(M.100.1125C, v.l. ἐφοσσάτευσεν); **3.** *enroll an army,* φουσ-, Barth.Edess.*Agar*.(M.104.1436B).

φοσσάτον ([*]φουσάτον (-ᾶ-), [*]φοσάτον), τό, (Lat. *fossatum*) **1.** *trench,* Jo.Mal.*chron*.18 p.461(M.97.676A); φοσάτον *ib*.p.309(465A); **2.** *entrenched camp,* Anast.Ap.*a.Max*.1.31(M.90.168B,C); **3.** *army* τὸ φοσάτον ὅλον τοῦτο διελάλει *ib*.1.1(112B); φουσ-, Barth.Edess.*Agar*.(M.104.1389A; 1440A); v. φώσατον.

***φοσσεύω,** (cf. Lat. *fosso*) *besiege,* Jo.Mal.*chron*.12 p.304(M.97.460A); *ib*.15 p.389(577A); *ib*.18 p.465(680B).

***φουκά,** (= Heb. פּוּךְ, cf.Is.54:11) a dark stone, *Apoc.En*.18.8 (p.46.19).

***φουλκίζω,** variant for φουρκίζω, Jo.Mal.*chron*.18 p.431(M.97.636B).

***φοῦλκον, τό,** *wedge, body of troops drawn up in the form of a wedge,* Thphn.*chron*.p.265(M.108.660A; de Boor om.).

***φουμίζ-ω,** (cf. Lat. *fumus, fumosus*) *vaunt* περὶ κομπαζόντων καὶ ∼όντων Leont.et Jo.*sacr*.10.15 tit.(M.86.2024D).

***φούρκα, ἡ,** (Lat. *furca*) *gibbet,* Leont.N.*v.Sym*.50(M.93.1732C); Thphn.*chron*.p.156(M.108.424B); τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν φ. ὀνομάσει *Vaticin*.2(p.53).

***φουρκίζω,** (cf. Lat. *furca*) *gibbet,* Ephr.3.xxixC; Jo.Mal.*chron*.18 p.431(M.97.636B); Leont.N.*v.Sym*.50(M.93.1732B); εἰς ἄνθρωπον πεφουρκισμένον καὶ κατάδικον ἐλπίζετε ‡Anast.S.*Jud.disp*.3(M.89.1241A); v. φουσκιάζω.

***φούρναξ, ὁ,** (Lat. *fornax*) *kiln,* Epiph.*haer*.30.12(p.347.29; M.41.425B); *ib*.(p.348.21; 428A).

φοῦρνος, ὁ, (Lat. *furnus*) *oven,* ‡Rom.Mel.(*OC* 2 p.59); Cyr.S.*v.Sab*.5(p.89.17); Jo.Mosch.*prat*.92(M.87.2949B); τοῦ σκευοφυλακίου τοῦ φουρίου (v.l. φούρνου, ? f.l. for φρουρίου) *Chron.Pasch*.p.337(M.92.880A).

***φουσατεύω,** v. *φοσσατεύω.

[*]φουσάτον (-ᾶ-), τό, v. φοσσάτον.

***φουσκάριον, τό,** (cf. Lat. *posca*) *wine-shop,* Leont.N.*v.Sym*.41 (M.93.1721A); *ib*.42(1721B); *ib*.56(1740B).

***φουσκάριος, ὁ,** (cf. Lat. *posca*) *seller of wine,* Leont.N.*v.Sym*.31(M.93.1709A).

***φουσκιάζω,** prob. for φουρκίζω: κεφαλὰς...φουσκιάσας τῷ βασιλεῖ ...ἀπέστειλεν Thphn.*chron*.p.334(φασκιώσας M.108.805A, vv.ll. φουσκίσας, φουρκίσας).

***φραγγελλόω,** v. φραγελλόω.

***φραγγελόω,** = foreg.

φραγέλλιον, τό, (Lat. *flagellum*) *scourge, M.Con*.6.2(p.66.24); *Chron.Pasch*.p.391(M.92.1000C); ref. Jo.2:15, †Bas.*Is*.131(1.470C; M.30.329C); interpreted by Heracleon τὸ φ. δὲ πεποιῆσθαι ἐκ σχοινίων ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ, οὐχὶ παρ' ἄλλου λαβόντος ἰδιοτρόπως ἀπαγγέλλει, λέγων τὸ φ. εἰκόνα τυγχάνειν τῆς δυνάμεως καὶ ἐνεργείας τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκφυσῶντος τοὺς χείρονας, καί φησι τὸ φ. καὶ τὸ λίνον καὶ τὴν σινδόνα, καὶ ὅσα τοιαῦτα, εἰκόνα τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐνεργείας εἶναι τοῦ ἁγίου πνεύματος. [ἔπειτα ἑαυτῷ προσείληφεν τὸ μὴ γεγραμμένον, ὡς ἄρα] εἰς ξύλον ἐδέδετο τὸ φ.· ὅπερ ξύλον τύπον ἐκλαβὼν εἶναι τοῦ σταυροῦ [φησι] τούτῳ τῷ ξύλῳ ἀνηλῶσθαι καὶ ἠφανίσθαι τοὺς κυβευτὰς ἐμπόρους καὶ πᾶσαν τὴν κακίαν. [καὶ οὐκ οἶδ' ὅπως φλυαρῶν φησιν] ἐκ δύο τούτων πραγμάτων φ. κατασκευάζεσθαι. ... οὐ γὰρ ἐκ δέρματος...νεκροῦ ἐποίησεν αὐτό, ἵνα τὴν ἐκκλησίαν κατασκευάσῃ οὐκέτι λῃστῶν καὶ ἐμπόρων σπήλαιον, ἀλλὰ οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Heracleon ap.Or.*Jo*.10.33(19; p.207.5f.; M.14.365Df.); ref. Mt.21:12, use denied, Max.*ambig*.(M.91.1208B).

***φραγελλίτης, ὁ,** *lictor,* Jo.Mosch.*prat*.49(M.87.2904C).

φραγελλόω ([*]φραγγελλόω, [*]φραγγελόω), (Lat. *flagello*) *scourge,* φραγγελλ-, *T.Benj*.2.3; *A.Paul.et Thecl*.21(p.249.10); Gr.Naz.*or*.38.18(M.36.332C); ref. Christ, φραγγελ-, Hesych.H.*Ps.tit*.21.35(M.27.725B); φραγγελ-, ‡Ath.*doct.Ant*.9(M.28.693D); Ast.Am.*hom*.8(M.40.288C); Nil.*epp*.1.85(M.79.120C).

***φραγέλλωσις, ἡ,** *scourging,* ‡Epiph.*hom*.2(M.43.461C).

φραγμός, ὁ, *fence,* met. φ. ἐστιν ἀπάθεια ψυχῆς λογικῆς Or.*exp.in Pr*.30:30(M.17.232A); Christ breaking the φ. in Hades, *Ep.Chr.suppl*.ap.Eus.*h.e*.1.13.20(M.20.128C); ‡Nil.*perist*.12.11(M.79.961C); of Law, Jo.D.*hom*.2.4(M.96.584B); ref. Eph.2:14 ἡ ἔχθρα τὸ μεσότοιχον ἦν τοῦ φ. κωλῦον τοῦ ἑνοῦσθαι τὴν ἀνθρώπων φύσιν, τῇ μακαριότητι τῶν κρειττόνων. τοῦτο οὖν τὸ μεσότοιχον τοῦ φ.... ἐλύθη διὰ τοῦ ἐνηνθρωπηκέναι τὸν σωτῆρα Or.*comm.in Eph*.2:14(p.406); φ. ὁ νόμος ἦν, ἀλλ' οὗτος ἐγένετο μὲν ἀσφαλείας ἕνεκεν· διὸ καὶ φ. ὠνόμαστο, ἵνα περιφράττῃ...γέγονε δὲ μεσότοιχον, οὐκέτι αὐτοὺς ἐν ἀσφαλείᾳ καθιστῶν, ἀλλὰ χωρίζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ θεοῦ Chrys.*hom.5.2 in Eph*.(11.34D); v. μεσότοιχος.

***φραγμόω,** *fence,* Geo.Pis.*hex*.146(M.92.1443A).

φράσσ-ω, 1. *fortify,* met. τοῖς ὅπλοις τοῦ κυρίου πεφραγμένος Clem.*str*.7.11(p.47.15; M.9.492A); ὁ...λόγος τοῦ θεοῦ δικαιοσύνης φράξας τὸν ἄνθρωπον ὅπλοις Meth.*Porph*.1(p.504.17; M.18.400B); τῇ τοῦ... βαπτίσματος πανοπλίᾳ φραξάμενον Thdt.*h.e*.4.12.2(3.968); Gel.Cyz.*h.e*.1.10.10(M.85.1214C); **2.** *guard, shield* τὰ ὦτα φ. ἀπὸ δυσφημίας Meth.*symp*.5.4(p.57.21; M.18.104A); **3.** *restrict, confine* ἐν ἑαυτῇ ∼ουσαν τὴν ὀργήν id.*arbitr*.2(p.149.18; M.18.244A).

φρατρία, ἡ, 1. *association, company* ref. Eph.3:15 (v.l.) τινὲς πατριὰν ἀνέγνωσαν, οὐ συνιέντες τὸ κείμενον· ἔστι δὲ φρατρία· πατριὰ μὲν γὰρ ἡ συγγένεια λέγεται, φρατρία δὲ τὸ σύστημα Thdr.Mops.*Eph*.3:15(M.66.917A); **2.** *faction,* Gr.Naz.*ep*.41(M.37.85C); Ast.Am.*hom*.2(M.40.188D); Thdt.*haer*.2.5(4.331) s.v.l.; v. φατρία.

φρατριάζω, *conspire,* Jo.Mal.*chron*.18 p.480(M.97.696D); Jo.Eub.*innoc*.1(M.96.1501B); Thdr.Stud.*poen*.1.30(M.99.1737A); v. φατριάζω.

φρατριαστής, ὁ, v. φατριαστής.

***φρατριαστικός,** *of a faction,* Leont.H.*monoph*.(M.86.1845B).

***φρατριόω,** *communicate,* Or.*exp.in Pr*.30:24(M.17.232A).

φρέαρ, τό, *well*; **1.** ref. lit. and spiritual exegesis of scripture (cf. πηγή), Or.*hom.18.4 in Jer*.(p.154.16; M.13.468A); **2.** exeg. Cant.4:15 πηγὴ δὲ κήπων, ὁ τοὺς ἀσθενεστέρους ποτίζων λόγος· καὶ φ. ὕδατος ζῶντος, ὁ τὰ βαθύτερα τοῖς πολλοῖς ἀσύνοπτα παραδιδοὺς μυστήρια· ῥοιζοῦσαν δὲ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ Λιβάνου εἶπεν τὴν πηγὴν ἢ τὸ φ., διὰ τὸ τοὺς διδασκάλους τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ὁρμᾶσθαι γένους Nil.ap.Proc.G.*Cant*.4:15(M.87.1668A); οὐ γὰρ μόνον τὴν εὐαγγελικὴν ἔχει διδασκαλίαν προφανῶς ῥέουσαν, ἀλλὰ καὶ τοῦ νόμου τὸ φ. Thdt.*Cant*.4:15(2.105); **3.** of BMV χαῖρε, τὸ φ. τοῦ ἀεὶ ζῶντος ὕδατος Chrysipp.*enc.in BMV* 1(p.337.8); **4.** of depth of hell, *Apoc.Paul*.41 (pp.61,62); *1 Apoc.Jo*.24(p.90).

φρεναπατάω, *deceive,* Hipp.*haer*.4.7(p.39.20; M.16.3070A); Ammon.*Ac*.17:32(M.85.1568C); *ib*.26:5(1596C).

***φρεναπατέω,** *deceive,* Iren.*haer*.1.9.1(M.7.537A); Ammon.*Ac*.16:23(M.85.1560B); Marc.Er.*opusc*.5.3(M.65.1033D).

φρεναπάτης, ὁ, *deceiver,* †Bas.*Is*.102(1.450A; M.30.284B); Pall.*v.Chrys*.9(p.56.23; M.47.33); Eust.Mon.*ep*.(M.86.941B).

***φρενερημία, ἡ,** *senseless idea,* Didym.*Trin*.3.42(M.39.992A).

***φρενητεία, ἡ,** *madness,* ‡Caes.Naz.*dial*.140(M.38.1069).

φρενῖτις ([*]φρενῆτις), ἡ, *brain-fever*; met., *distraction, madness,* Cyr.*Ps*.9:21(M.69.777A); τῇ φ. τῆς ἑαυτῶν προλήψεως ὑποσυρόμενοι Flav.Ant.*anath*.1(M.48.945); φρενῆτις, ‡Caes.Naz.*dial*.102(M.38.968).

***φρενοβάρβαρος,** *with the mind of a barbarian,* Sophr.H.*ep.syn*.(M.87.3192B).

φρενοβλαβέω, *be frantic,* Pall.*h.Laus*.25(p.80.9; M.34.1090D).

φρενοβλαβία, ἡ, = φρενοβλάβεια, *madness, folly* πρὸς ἔλεγχον δὲ τῆς Ἰουδαϊκῆς σκληροκαρδίας καὶ φ. *Dial.Christ.et Jud*.18(p.82.33).

***φρενοβλάβος,** *mad, Orac.Sib*.8.115.

***φρενοβλαβῶς,** *madly,* Eust.*engast*.20(p.47.22; M.18.653C).

***φρενοδινής,** *making the mind giddy,* Nonn.*par.Jo*.12:27(M.43.856A).

***φρενοκηδής,** *grieving,* Synes.*hymn*.2.85(p.47; M.66.1593).

***φρενοκρατής,** *mastering the mind* φ. ἔρως Geo.Pis.*carm*.4.36.

φρενόληπτος, *demented,* CCP(536)*act*.1(H.2.1209D); Jo.D.*hom*.12.13(M.96.797D).

***φρενόλυσσος,** *frenzied,* ‡Caes.Naz.*dial*.145(M.38.1096).

φρενοπλήξ, *demented,* Gr.Naz.*carm*.1.1.6.99(M.37.437A); *ib*.2.2 (poem.)5.83(1527A).

***φρενόσπορος,** *wise,* Geo.Pis.*bell.Avar*.12(M.92.1264A).

***φρενοφθόρος,** *destroying the mind,* Geo.Pis.*van*.123(M.92.1590A).

φρένωσις, ἡ, *admonition* φ. δέ ἐστι, ψόγος φρενῶν ἐμποιητικός Clem.*paed*.1.9(p.136.13; M.8.344C).

φρεωρυχία, ἡ, *digging, sinking, of wells*; *well-shaft* τῶν ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς φ. ἑστώτων Philost.*h.e*.3.9(M.65.492C).

φρεωρύχος, ὁ, *well-digger*, Bas.*hex*.1.7(1.8C; M.29.20B); Gr.Nyss. *Eun*.1(1 p.135.2; M.45.373A); id.*hex*.58(M.44.109D).

[*]**φριγάω**, = σφριγάω, *be at full growth* μονονουχὶ φριγώσης νυκτός, καὶ ἐν ἀκμαῖς ὄντος τοῦ σκότους Cyr.*Is*.2.2(2.233).

***φριγμός**, ὁ, *heat*, Gr.Nyss.*hom.9 in Cant*.(M.44.972D).

φρίκη, ἡ, *shivering fear, religious awe* τοῦ πνεύματος ἡμῖν διαλεγομένου...μετὰ πολλῆς δὲ τῆς φ. ἀκούειν ἡμᾶς δεῖν Chrys.*hom.47.1 in Jo*.(8.275B); ὅσαπέρ ἐστι φρίκης μεστὰ id.*hom.30.2 in 2Cor*.(10.651A); *ib*.4.5(218C).

φρικιάω, *shiver*, from ague, *Ep.Abg*.2(p.281.10); Jo.Mosch.*prat*.1 (M.87.2853A); from fear, *Pers*.(p.13.7; M.10.101B); Pall.*v.Chrys*.20 (p.139.20; M.47.78); ‡Felix III Papa *ep.Petr*.2(H.2.824E); from horror and indignation, Pall.*v.Chrys*.12(p.70.12; M.47.39).

φρικτός, *causing to shudder*; **1.** *shocking, abominable* φρικτὰ πεποιήκασι, τὸν κύριον...ἀποκτείναντες Or.*hom.18.8 in Jer*.(p.162.17; M.13.479D); συνίετε τὸ τῆς ἀσεβείας φ. Bas.*Eun*.2.25(1.262C; M.29. 629D); Chrys.*hom.21.1 in Mt*.(7.269D); **2.** *terrible, frightening* τοῦ πολεμιωτάτου ἀνθρώποις ὄφεως καὶ φρικτοτάτου Or.*Cels*.6.28(p.98.30; M.11.1537A); φ. τε καὶ πρὸς ὠμότητα οἱ τῆς θρησκείας...νόμοι Const. *or.s.c*.17(p.178.1; M.20.1284A); Eus.*v.C*.2.2(p.41.6; M.20.980C); φ. ἐγκλήμασιν Cyr.*Am*.36(3.290A); **3.** *inspiring fear and awe*; **a.** in gen. φ. ... ὅρκοις Hipp.*haer*.5.23(p.125.16; M.16.3191B); μύθῳ φ. Χριστὸς ἔμελλεν ἐπὶ τρίτον ἦμαρ ἐγείρειν Nonn.*par.Jo*.2:21(M.43.764C); of words of warning, etc., Chrys.*hom.48.4 in Mt*.(7.498C); id.*hom.3.2 in 2Tim*.(11.675A); †Jo.D.*B.J*.8(M.96.928B); **b.** of God φ. καὶ φοβερὸς τοῖς ἀγγέλοις Epiph.*haer*.69.38(p.186.20; M.42.261A); **c.** of BMV ὦ παρθένε, φρικτὸν τῆς ἐκκλησίας κειμήλιον ‡Epiph.*hom*.5(M. 43.497A); ὁ φ. τῆς οἰκονομίας ἱστὸς ἐν ᾧ...ὑφάνθη ὁ τῆς ἑνώσεως χιτών Procl.CP *or.laud.BMV* 1(p.103.18; M.65.681B); **d.** of death and judgement τοῦ βήματος τοῦ φ. Chrys.*hom.12.3 in Jo*.(8.71B); φ. ὁ θάνατος *ib.83.1*(489A); τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ καὶ φ. id.*hom.3.2 in 2Tim*.(11.674D); τοῦ ἀδεκάστου καὶ φ. κριτηρίου Isid.Pel.*epp*.1.30(M. 78.201A); **e.** of mysteries, Hipp.*antichr*.36(p.23.9; M.10.756A); of sacrament of penance, ‡Jo.D.*conf*.9(M.95.293B); of eucharist τὴν φ. τῶν μυστηρίων κοινωνίαν Chrys.*hom.10.3 in Jo*.(8.61B); id.*hom.18.3 in 2Cor*.(10.568B); id.*hom.3.4 in Phil*.(11.217E); id.*exp.in Ps*.140:3 (5.433D); τὴν φ. θυσίαν Philost.*h.e*.2.13(M.65.476C); καθαρᾶς...καὶ φ. σαρκός ‡Jo.D.*hom*.5(M.96.656D); **f.** in other contexts σημεῖον... δέδορκα φ. ἄδην πάντεσσιν Eudoc.*Cypr*.1.138(M.85.837B); τὸ φ. ... τοῦ θεογράφου τύπου...ἀπεικόνισμα Geo.Pis.*Pers*.2.86(M.92.1218A); of Ascension, Hipp.Th.*fr*.4.3(p.19.14).

***φρικτοτελής**, *filling with awe* τῇ φ. τραπέζῃ προσεγγίζειν τολμῶντες ‡Jo.D.*hom*.5(M.96.656D).

φρικτῶς, *in an awe-inspiring manner*, Chrys.*hom.16.1 in 1Tim*. (11.642B).

φρικώδης, **1.** *that causes shuddering* or *horror*, of dissent within Church τὸ φ., αὐτοὺς τοὺς προεστῶτας...ἐν τοσαύτῃ...τῇ πρὸς ἀλλήλους διαφορᾷ γνώμης τε καὶ δόξης καθεστῶτας Bas.*jud*.1(2.214A; M.31. 653B); of sight of gold and the desire arising from it, Chrys.*hom.9.6 in Mt*.(7.139A); *ib.21.1*(269D); **2.** *inspiring awe, awful*; of Jewish religious objects, id.*sac*.3.4(p.51.9; 1.382C); of ornaments of church τί γὰρ οὐχὶ ἐνταῦθα μέγα καὶ φ. id.*hom.32.6 in Mt*.(7.373C); of eucharist κατ' ἐκείνην τὴν φρικωδεστάτην ὥραν δεῖ ἄνω ἔχειν τὴν καρδίαν Cyr.H.*catech*.23.4; τῆς φρικωδεστάτης...θυσίας *ib*.23.9; Chrys. *laed*.11(3.457B); τῆς φρικωδεστάτης...τραπέζης id.*ep*.2.2(3.536B); τὸ ποτήριον τὸ φ. id.*hom.7.6 in Mt*.(7.114A); τὰ φ. μυστήρια *ib.25.3* (310D); τὴν γλῶσσαν τὴν φοινισσομένην αἵματι φρικωδεστάτῳ *ib.82.5* (788B); τῆς φ. ἐκείνης καὶ ποθεινῆς τραπέζης Nil.*epp*.2.144(M.79.265D); of kiss of peace τοῦ φρικωδεστάτου ἀσπασμοῦ τοῦ πρὸς ἀλλήλους Chrys.*prod.Jud*.1.6(2.385D); of Last Judgement τὸ φ. ... καὶ ἀδέκαστον δικαστήριον Chrys.*hom.20.6 in Mt*.(7.267E); πανταχόθεν φ. ἡ ἡμέρα ἐκείνη τότε *ib.79.1*(758C); in gen. ἀναπέμψαι τὴν φρικωδεστάτην φωνήν id.*hom.6.3 in Is.6:1*(6.141C); ὃ...ἦν φρικωδέστερον, τὸ γενέσθαι ὁμοίους τῷ θεῷ id.*hom.18.4 in Mt*.(7.239A); of admission to God's presence in prayer εἰς βασίλεια εἰσιών, οὐ τὰ ἐν τῇ γῇ, ἀλλὰ τὰ πολλῷ φρικωδέστερα τούτων, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς *ib.19.3*(248C); of baptismal renunciation id.*hom.2.7 in 2Cor*.(10.438D); of priest's mouth instructing candidate for baptism, *ib.30.2*(561A); τῇ φοβερᾷ καὶ φ. ἡμέρᾳ, ὅταν ἔλθῃ τὴν δόξαν ἐνδεικνύμενος τὴν ἑαυτοῦ id.*scand*. 17(3.504C); of subjects of Christ's teaching ἀπορρήτων πραγμάτων καὶ μυστηρίων φρικωδεστάτων id.*hom.43.3 in Mt*.(461D); εἴ τις ἐν γῇ ...ἀπείρῳ πολλοὺς ἔτεινεν οὐρανούς, καινὸν καὶ φ. ἂν ἔδειξε τὸ θέατρον *ib.69.3*(684B); οἱ τὰ πολλῷ τούτων ἀπορρητότερα καὶ φρικωδέστερα περιεργαζόμενοι, τουτέστι, πῶς ἐγέννησε τὸν υἱὸν κτλ. id.*hom.2.6 in Rom*.(9.447C).

***φρῖξις**, ἡ, *horror*, Epiph.*haer*.26.4(p.281.1; M.41.337C).

φρίσσω, **1.** *shiver, shudder*, with fear and awe; *be terrified* πέφρικέ τε τῇ τραπέζῃ προσιέναι Dion.Al.ap.Eus.*h.e*.7.9.5(M.20.656B); of heavenly powers, at Creation ὅτε ἐγένετο τὰ ἄστρα...ἔφριξαν καὶ ἐθαύμασαν Chrys.*hom.76.3 in Mt*.(7.736A); at Second Advent πῶς οὐ φρίξουσι καὶ σαλευθήσονται [sc. αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν]; *ib*.(736B); **2.** *make to shudder, terrify* τὸ μὲν εὐκαταφρόνητον φρίττει προσωπεῖον id.*stat*.5.3(2.64C).

***φρονεύω**, *take thought* καλῶς ἐφρονεύσατε Eus.Al.*serm*.21.13(M. 86.440B).

φρόνημα, τό, **1.** *thought, purpose, will* τὸ φ. τῆς σαρκός, opp. φ. πνεύματος or φ. ψυχῆς: δουλεύοντα τῷ φ. τῆς σαρκὸς Bas.*hom.in Ps*.33 (1.148B; M.29.364A); τὰ πάθη...ἐκ τοῦ φ. τῆς σαρκὸς ἐκφυόμενα †Bas. *Is*.230(1.553D; M.30.521A); μηκέτι τοῦ φ. τῆς σαρκὸς πρὸς τὴν ψυχὴν στασιάζοντος [sc. after resurrection]...ἀλλὰ...ἓν δι' ἀμφοτέρων ἔσται τὸ φ., τῆς σαρκός φημι καὶ τοῦ πνεύματος Gr.Nyss.*hom.1 in Cant*.(M. 44.777A); exeg. Rom.8:6–7 οὐ γὰρ τὴν σάρκα αὐτὴν ἀλλὰ τὸ φ. τῆς σαρκὸς ὑποτάσσεσθαι μὴ δύνασθαι τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ ὑπέθετο, ἕτερον παρὰ τὴν σάρκα ὑπάρχον Meth.*res*.1.59(p.322.14; M.41.1156A); φ. γὰρ σαρκὸς ἐνταῦθά φησι τὸν γεώδη λογισμόν, τὸν παχύν, τὸν πρὸς τὰ βιωτικὰ καὶ τὰς πονηρὰς πράξεις ἐπτοημένον Chrys.*hom.13.6 in Rom*. (9.566D); φ. τῆς σαρκός, τρυφή, σπατάλη· φ. τῆς σαρκός, πλεονεξία καὶ πᾶσα ἁμαρτία. διὰ τί φ. σαρκὸς εἴρηται; καίτοι γε οὐδὲν ἄνευ ψυχῆς εἰργάσατο ἄν. ... τί οὖν ἐστι σαρκικὰ φ.; αἱ ἁμαρτίαι. ... ἀρετὴ γὰρ σαρκὸς τὸ ὑποτετάχθαι τῇ ψυχῇ, κακία δὲ τὸ ἄρχειν ψυχῆς...τίνος οὖν ἕνεκεν φ. αὐτὸ σαρκὸς καλεῖ; ὅτι τῆς σαρκὸς ὅλον γίνεται id.*hom. 5.4 in Eph*.(11.36C–37C); τὸ φ. τῆς σαρκός, τουτέστι, τὰ τῶν παθημάτων σκιρτήματα Thdt.*Rom*.8:6(3.82); Gennad.*Rom*.8:5–6(p.376.3; M.85.1689C); **2.** *modesty*, Thdt.*1Cor*.15:10(3.267); id.*2Cor*.11:16(344); *ib*.12:11(350); **3.** *presumption, arrogance*; ref. Devil τῷ φ. πεσών [sc. ἐκ τῶν οὐρανῶν] Ath.*ep.Aeg.Lib*.8(M.25.556B); **4.** *faith, doctrine, tenet* ὀρθὸν τὸ φ. *ib*.20(585A); ἀποστολικὸν...τὸ φ. id.*syn*.5(p.234.12; M.26. 688D); τοῦ περὶ ἑνὸς θεοῦ φ. Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.301C; M.29.724A); τὸ ἐν τοῖς ἠθικοῖς τῆς ἐκκλησίας φ. Thdt.*haer*.5.23(4.460); of Arian beliefs, Ath.*hom.in Mt.11:27*(M.25.209C); id.*ep.Aeg.Lib*.19(584B); τῶν νῦν Ἰουδαίων τὸ φ. id.*Ar*.1.38(M.26.92A); οὐκ ἔστι μὲν τὸ τοιοῦτον ὑμῶν φ. εἰς ἕνα θεόν id.*ep.Serap*.1.29(M.26.596C); Thdt.*h.e*.2.29.2,4(3. 902,903); ref. interpretation of scripture πόθεν...τὸ καινὸν φ. τοῦτο; Ath.*Ar*.2.47(248B); fig. τὸ ὑδαρὲς τοῦ φ. ἐζωοποίησεν, [sc. ὁ Χριστός] τοῦ νόμου τὴν ἐργάτιν ἐξ Ἀδάμ, τὸν κόσμον ὅλον αἵματι πληρώσας ἀμπέλου Clem.*paed*.2.2(p.174.1; M.8.424B).

***φρονηματιάω**, *be self-confident*, Chrys.*hom.28.6 in Heb*.(12. 265C).

φρόνησις, ἡ, **1.** *intellect, understanding* ἴδε μὴ μόνον τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀλλὰ καὶ τῇ φ. *Diogn*.2.1; Clem.*str*.2.4(p.119.25; M.8.944C); τὸν διορατικὸν τῆς φ. ὀφθαλμὸν δείκνυσιν Meth.*symp*.7.2(p.72.21; M.18. 128A); defined φησὶν ἡ γραφὴ 'πνεῦμα αἰσθήσεως' δεδόσθαι τοῖς τεχνίταις ἐκ τοῦ θεοῦ, τὸ δὲ οὐδὲν ἀλλ' ἢ φ. ἐστι, δύναμις ψυχῆς θεωρητικὴ τῶν ὄντων καὶ τοῦ ἀκολούθου ὁμοίου τε καὶ ἀνομοίου διακριτική τε αὖ καὶ συνθετικὴ καὶ προστατικὴ καὶ ἀπαγορευτικὴ τῶν τε μελλόντων καταστοχαστική· διατείνει δὲ οὐκ ἐπὶ τὰς τέχνας μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν αὐτήν...πολυμερὴς δὲ οὖσα ἡ φ., δι' ὅλου τεταμένη τοῦ κόσμου διά τε τῶν ἀνθρωπίνων ἁπάντων, καθ' ἕκαστον αὐτῶν μεταβάλλει τὴν προσηγορίαν [sc. νόησις, γνῶσις τε καὶ σοφία καὶ ἐπιστήμη, πίστις, δόξα ὀρθή, τέχνη, ἐμπειρία] Clem.*str*.6.17(p.511.16; M.9.385B); in pagan philosophy ἐπεὶ καὶ Ξενοκράτης ἐν τῷ Περὶ φ. τὴν σοφίαν ἐπιστήμην τῶν πρώτων αἰτίων καὶ τῆς νοητῆς οὐσίας εἶναί φησι, τὴν φ. ἡγούμενος διττήν, τὴν μὲν πρακτικήν, τὴν δὲ θεωρητικήν, ἣν δὴ σοφίαν ὑπάρχειν ἀνθρωπίνην. διόπερ ἡ μὲν σοφία φ., οὐ μὴν πᾶσα φ. σοφία *ib*.2.5(p.125.20; M.8.957B); as image of Logos in man, id. *prot*.10(p.71.29; M.8.213A); v. εἰκών; fig. ἔσται ἡ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ ἓν σῶμα, μία φ., εἷς νοῦς Herm.*sim*.9.18.4; **2.** *wisdom, prudence*, in moral philosophy and Christian teaching; **a.** in gen. ἡ μὲν φ. πάσης τῆς ἐν Χριστῷ εἰς δόξαν θεοῦ ἀρετῆς θησαυρὸς ἀγαθός ἐστιν· ἡ δὲ φ. τῆς κακίας τῶν ἀπαγορευμένων ὑπὸ τοῦ κυρίου θησαυρὸς πονηρός ἐστιν Bas. *reg.br*.239(2.495E; M.31.1241C); πηγὴ γὰρ ὄντως καὶ ῥίζα φρονήσεώς ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὥσπερ οὖν καὶ πᾶσα πονηρία ἐξ ἀνοίας ἔχει τὴν ἀρχήν. καὶ γὰρ ὁ ἀλαζὼν καὶ ὁ ὀργίλος ἐξ ἐνδείας φ. ὑπὸ τῶν παθῶν ἁλίσκεται Chrys.*hom.41.3 in Jo*.(8.246E); ἡ φ. τῇ ἁπλότητι κιρνωμένη θεῖόν τι χρῆμα, φημὶ δὲ ἐντελεστάτην ἀρετήν, ἀποτελεῖ Isid.Pel.*epp*.2.175(M. 78.625C); φ. δὲ μὴ κοσμουμένη τῇ θείᾳ σοφίᾳ ἀνό[ν]ητος, ἅτε δὴ μὴ ἀνθηνιοχουμένη *ib*.5.271(1496A); its sphere ἐπὶ δὲ τῇ ἐπιθυμίᾳ τάττεται καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ σωτήριος φ. Clem.*str*.4.23(p.315.16; M.

8.1360C); ὡς γὰρ τὸ τεχνικῶς τι ποιεῖν ἐν τοῖς τῆς τέχνης θεωρήμασι περιέχεται, οὕτω τὸ φρονίμως ὑπὸ τὴν φ. τέτακται· ἀρετὴ δὲ ἡ φ.· καὶ ἴδιον αὐτῆς γνωρίζειν τά τε ἄλλα καὶ πολὺ πρότερον τὰ καθ' ἑαυτὴν *ib*.6.17(p.514.15; M.9.392C); opp. σωφροσύνη: γνώσει μὲν οὖν ἕπεται φ., σωφροσύνη δὲ τῇ φ.· εἰρήσθω γὰρ τὴν μὲν φ. ὑπάρχειν γνῶσιν θείαν καὶ ἐν τοῖς θεοποιουμένοις, τὴν δὲ σωφροσύνην θνητὴν καὶ ἐν ἀνθρώποις εἶναι φιλοσοφοῦσιν, οὐδέπω σοφοῖς...ἡ σωφροσύνη δὲ οἷον ἀτελὴς φ., ἐφιεμένη μὲν φρονήσεως, ἐργατικὴ δὲ ἐπιπόνως καὶ οὐ θεωρητικὴ *ib*.6.15(p.495.7; 349A); opp. σοφία: δύο γὰρ αὗται μερίδες φιλοσοφίας, θεωρία καὶ πρᾶξις· καὶ δῆτα δύο δυνάμεις ἑκατέρα παρ' ἑκατέραν μερίδα, σοφία, καὶ φ.· αὕτη μὲν δεομένη τύχης· σοφία δὲ αὐτάρκης Synes.*ep*.103(M.66.1476D); from which man has fallen, Gr.Nyss.*or.catech*.8(p.51.18; M.45.40B); attributed to serpent, ref. Mt.10:16, Chrys.*hom.33.2 in Mt*.(7.379C); οὐ γάρ ἐστιν ἐν τοῖς ἀλόγοις ζῴοις φ. μετὰ ἁπλότητος, ἀλλὰ τὰ μὲν τὴν πονηρίαν, τὰ δὲ τὴν ἁπλότητα μεταδιώκει Isid.Pel.*epp*.2.175(M.78.625C); **b.** as a virtue κεκοσμημένη ψυχὴ ἁγίῳ πνεύματι καὶ τοῖς ἐκ τούτου ἐμπνεομένη φαιδρύμασιν, δικαιοσύνῃ, φ. κτλ. Clem.*paed*.3.11(p.272.5; M.8.640A); Or.*Cels*.5.28(p.29.11; M.11.1224A); ἐκεῖνα κτώμεθα, ἃ καὶ μεθ' ἑαυτῶν ἆραι δυνάμεθα, ἅτινά ἐστι φ., δικαιοσύνη, σωφροσύνη, ἀνδρεία Ath.*v.Anton*.17(M.26.869B); defined ἐπιστήμη ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἢ ποιητέων καὶ οὐ ποιητέων ἡ φ. Gr.Thaum.*pan.Or*.9(p.24.8; M.10.1080C); τὴν φ. τοίνυν ἐπιστάμεθα οὖσαν μίαν τῶν γενικῶν ἀρετῶν, καθ' ἣν ἐπιστήμονες γινόμεθα ἀγαθῶν καὶ κακῶν καὶ οὐδετέρων οἱ ἄνθρωποι...ἢ δῆλον, ὅτι διπλοῦν ἐστι τὸ τῆς φ. ὄνομα; ἡ μὲν γάρ τις ἐστὶ φυλακὴ τοῦ οἰκείου συμφέροντος μετὰ τῆς τοῦ πλησίον ἐπιβουλῆς, οἵα ἡ τοῦ ὄφεως, τὴν κεφαλὴν ἑαυτοῦ συντηροῦντος...ἡ δὲ ἀληθὴς φ. διάγνωσίς ἐστι τῶν ποιητέων καὶ οὐ ποιητέων· ᾗ ὁ κατακολουθῶν, οὐδέποτε δὲ τῷ ὀλέθρῳ τῆς κακίας περιπαρήσεται Bas.*hom*.12.6(2.102D; M.31.397C); φ. μέν ἐστι τοῦ ἐν ἡμῖν λογικοῦ ἡ ἐγρήγορσις Thdt.*provid*.6(4.566); its function οὕτω γὰρ ἄν ποτε παραγενέσθαι ψυχῇ τὰς θείας ἀρετάς, φ. τε τὴν αὐτὰ ταῦτα τῆς ψυχῆς τὰ κινήματα κρίνειν πρῶτον δυναμένην, ἐξ αὐτῶν καὶ τῆς περὶ τὰ ἔξω ἡμῶν, εἴ τινά ἐστιν, ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἐπιστήμης γενομένης Gr.Thaum.*pan.Or*.9(p.23.28; 1080B); φρονεῖν δὲ πάλιν οὐχ ἧττον τῷ πρὸς ἑαυτὴν εἶναι καὶ ἑαυτοὺς γινώσκειν ἐθέλειν τε καὶ πειρᾶσθαι· τὸ δὲ εἶναι ὄντως ἔργον φρονήσεως, καὶ ταύτην εἶναι τὴν θείαν φ. καλῶς τοῖς παλαιοῖς λέγεται· τὴν αὐτὴν ὄντως οὖσαν θεοῦ καὶ ἀνθρώπου ἀρετήν, αὐτῆς τῆς ψυχῆς ἑαυτὴν ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ ὁρᾶν μελετώσης καὶ τὸν θεῖον νοῦν,...ἐν αὐ⟨τῇ⟩ κατοπτριζομένης ὁδόν τε ἀπόρρητόν τινα ταύτης ἀποθεώσεως ἐξιχνευομένης *ib*.11(p.27.6; 1084C); τοῦτο δὴ τὸ κενὸν καὶ ἀνωφελὲς μάθημα, εἰ ὁ λόγος εἴη τῶν ἔργων δίχα, καὶ φ. οὐχὶ ποιοῦσα τὰ ποιητὰ καὶ ἀποτρέπουσα τῶν οὐ ποιητῶν, γινώσκειν δὲ ταῦτα παρεχομένη τοῖς ἔχουσιν αὐτήν *ib*.9(p.24.9; 1080C); ὅπερ γάρ ἐστι, ὥς φασιν, ὁ αἰθὴρ ἤγουν τὸ πύρινον στοιχεῖον ἐν τῷ κατ' αἴσθησιν κόσμῳ, τοῦτο ἐν τῷ κόσμῳ τῆς διανοίας ἐστὶν ἡ φ., ὡς ἕξις φωτιστικὴ καὶ τῶν ἐφ' ἑκάστου τῶν ὄντων ἰδίως πνευματικῶν λόγων ἀποδεικτική Max.*ambig*.(M.91.1245B); μυστικῶς λόγον ἐπέχει... αἰθέρος δὲ καὶ φ. τὸ κατὰ Ἰωάννην [sc. εὐαγγέλιον], ὡς πάντων ἀνώτατον, καὶ ἁπλῆν μυστικῶς τὴν περὶ θεοῦ πίστιν εἰσάγον, καὶ ἔννοιαν *ib*.(1245D); **c.** as angelic virtue οἱ δαίμονες...ἐκπεσόντες δὲ ἀπὸ τῆς οὐρανίου φ. Ath.*v.Anton*.22(M.26.876A); **d.** of God, exeg. Jer.10:12 τρεῖς οἱονεὶ ἀρετὰς παραλαβὼν ὁ προφήτης τοῦ θεοῦ, ⟨τὴν⟩ ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ τὴν σοφίαν αὐτοῦ καὶ τὴν φ. αὐτοῦ, ἑκάστῃ αὐτῶν οἰκεῖόν τι ἔργον ⟨ἀπονέμει⟩...τῇ δὲ φ. τὸν οὐρανόν Or.*hom.8.1 in Jer*.(p.55.5,7; M.13.336A,B); οὐ συντυχικῶς τὴν φ. παρέλαβεν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ· εὑρήσεις γὰρ ἐν ταῖς Παροιμίαις λεχθέν· 'ὁ θεὸς...ἡτοίμασεν δὲ οὐρανοὺς ἐν φ.' ἔστιν οὖν τις φ. θεοῦ, ἣν μὴ ζήτει ⟨εἰ μὴ⟩ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. πάντα γὰρ ὅσα τοῦ θεοῦ τοιαῦτά ἐστιν, ὁ Χριστός ἐστιν·... οὕτως φ. αὐτός ἐστιν θεοῦ...οὕτως οὖν καὶ φ. αὐτὸν νοήσεις, ὅτε ἐπιστήμη ἐστὶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν καὶ οὐθετέρων *ib*.8.2(p.57.2; 337B); [ref. Pr.8:14] ὡς γὰρ αὐτὸς [sc. ὁ λόγος] ὢν ἡ φ., ἐν ᾗ τοὺς οὐρανοὺς ἡτοίμασε, καὶ...ἰσχὺς καὶ δύναμις Ath.*Ar*.3.63(M.26.457A); *ib*.3.65 (460C); ὁ ἄρα τοῦ θεοῦ υἱός, αὐτός ἐστιν ὁ λόγος καὶ ἡ σοφία, αὐτὸς ἡ φ. καὶ ἡ ζῶσα βουλή *ib*.(461A); ἔδει δὲ αὐτοὺς [sc. Arians] λέγοντας βουλήσει τὸν υἱόν, εἰπεῖν, ὅτι καὶ φ. [sc. τοῦ πατρὸς] γέγονε· ταὐτὸν γὰρ ἡγοῦμαι φ. καὶ βούλησιν εἶναι...περὶ δὲ τὸν θεὸν φ. καὶ βουλὴν καὶ σοφίαν ὡς ἕξιν συμβαίνουσαν καὶ ἀποβαίνουσαν ἀνθρωπίνως γίνεσθαι μυθολογοῦσι *ib*.(460B); **e.** of Christ χορός σε παρθένων προσεννέπει, τέλειον ἄνθος,...φ., σοφία Meth.*symp*.11(p.133.8; M.18.209A); **3.** as style of address, Const.ap.Ath.*apol.sec*.70(p.148.14; M.25.373A); ἡ ὑμετέρα φ. δυνήσεται κρίνειν Constantius ap.eund.*apol.Const*.23 (M.25.624B); Bas.*ep*.68(3.161C; M.32.429A); Isid.Pel.*epp*.5.276(M.78.1497B); **4.** *opinion, faith* τῆς ἐν Χριστῷ πίστεως τὴν ὀρθήν μου φ. Dion.Al.ap.Ath.*Dion*.(p.55.2; M.25.497B); ὅσον εὐσεβοῦς φ. ἡ Ἀρειανὴ αἵρεσις ἐστέρηται Ath.*decr*.2(p.2.21; M.25.420A); id.*Ar*.2.34(M.26.220B); ref. adoptionism ἐπὶ ταύτῃ τῇ φ., μᾶλλον δὲ ἀφροσύνῃ, ἀφορισθέντος τῆς κοινωνίας †Hipp.*Artem*.ap.Eus.*h.e*.5.28.9(M.20.513B); [ref. Arianism] τὴν ἀσεβῆ φ. Ath.*Ar*.2.5(M.26.157A); ἡ φ. αὐτῶν οὐκ ἔστι κατὰ θεὸν ἀλλ' ἀνθρωπίνη id.*h.Ar*.33(p.201.27; M.25.732B); ref. Apollinarianism, ‡Ath.*Apoll*.2.4(M.26.1127C).

φρονητικός, *exercising the understanding*, Max.*opusc*.(M.91.21B).

φρόνιμος, *intelligent*; of the serpent, Clem.*str*.6.17(p.511.21; M.9.385C); Thdt.*qu.31 in Gen*.(1.44,45); Eus.Al.*serm*.4(M.86.337C); of air φρονιμώτατός ἐστι διὰ τὴν καθαρότητα *Hom.Clem*.6.7; of fire ἀγαθὴ γὰρ δύναμις τὸ πῦρ...φθαρτικὴ τῶν χειρόνων καὶ σωστικὴ τῶν ἀμεινόνων διὸ καὶ φ. λέγεται παρὰ τοῖς προφήταις Clem.*ecl*.25(p.144.8; M.9.709C); id.*paed*.3.8(p.262.13; M.8.616B); id.*str*.7.6(p.27.7; M.9.449B); denied of God οὔτε μὴν φ. [sc. ὁ θεός]...ἀνθρώπων γὰρ τὰ τοιαῦτα *Hom.Clem*.19.10; acc. Basileides ἐποίησεν υἱὸν [sc. ὁ δημιουργός] φρονιμώτερον καὶ σοφώτερον Hipp.*haer*.10.14(p.275.28; M.16.3430C).

φρονιμότης, ἡ, *wisdom, cleverness*, ‡Ath.*pat*.7(M.26.1305C); τὴν τοῦ ὄφεως φ. Eus.Al.*serm*.4(M.86.337B); in bad sense, *self-assurance*, *M.Tar*.5(p.459); of Eve ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ φ. ἀντελάβετο τῆς ἀσθενείας Or.*or*.29(p.392.13; M.11.545A).

φροντίζ-ω, **1.** *take thought for* ἤτοι γὰρ οὐ ∼ει πάντων ἀνθρώπων ὁ κύριος; Clem.*str*.7.2(p.6.19; M.9.409B); Meth.*symp*.8.16(p.109.9; M.18.172C); id.*res*.2.10(p.349.12); **2.** *be in charge of* τῶν γηδίων φ. Pall.*v.Chrys*.14(p.86.20; M.47.49); φ. τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων Cyr.*ep*.10(p.110.19; 5².33A).

φροντίς, ἡ, **1.** *care, attention, solicitude*, ref. pagan deities πῶς οὖν τῶν ἀνθρώπων φ. ποιήσεται; Arist.*apol*.11.4(p.107.8); of God, Athenag.*res*.12(p.61.3; M.6.996B); ὁ θεὸς προνοεῖς...τῆς ψυχῆς φροντίδι νόμων *Lit*.ap.*Const.App*.8.16.3; Cyr.*ador*.4(1.112B); of Logos as παιδαγωγός: σωτήριον...εὐλόγου φροντίδος ὑπογραμμόν Clem.*paed*.1.9 (p.139.16; M.8.349C); **2.** *charge, oversight, cure* τὴν κοινὴν φ. τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ...ἀναδέξασθαι Or.*Cels*.8.75(p.292.7; M.11.1629B); Eus.*v.C*.3.62(p.110.12; M.20.1137A); τοῦ ἐπισκόπου...ᾧ ἡ φ. ἀνῆκε προηγουμένως τῆς ἐκκλησίας Bas.*ep*.156.2(3.245E; M.32.616B); τῶν ἱερῶν τῆς Ἀντιοχείας φροντίδων Philost.*h.e*.3.18(M.65.509B); **3.** a marginal mark, Φ *phi et ro, id est* φροντίς. *haec, ubi aliquid obscuritatis est, ob sollicitudinem ponitur*, Isid.H.*etym*.1.21.23.

φρόντισμα, τό, **1.** *care, anxiety* ἵνα...κοινωνήσωσιν ὑμῖν τῶν φ. Const.ap.Eus.*v.C*.4.42(p.134.27; M.20.1192B); Firminus *ep.Bas*.(3.209B; M.32.533B); **2.** *office, charge*, Nil.*epp*.3.241(M.79.496B); τῆς ἀξίας ἢ τοῦ φ. CChalc.*can*.2.

φροντιστήριον, τό, *place for meditation*, esp. *monastery* τῶν ἀσκητῶν φ. Pall.*v.Chrys*.11(p.65.11; M.47.37); Thdt.*h.e*.3.24.2(3.941); *V.Max*.5(M.90.72D); established on Christian model by Julian πήξασθαι...παρθενῶνας καὶ φ. Gr.Naz.*or*.4.111(M.35.648C); *monastic cell* τοιαῦτα γὰρ ὑπ' αὐτῶν πεπονθέναι ἐν τοῖς αὐτόθι φ. ἑκάστοις ὑμῶν γεγράφηκε Nil.*epp*.3.98(M.79.429C); *house of refuge* εἰς φ. ἀσθενῶν καταφεύγει Gr.Presb.*v.Gr.Naz*.(M.35.269B); φ. ταῦτα καλέσας πτωχῶν *ib*.(273C); fig. τὸ τῶν φρονούντων συνέδριον τῆς ἀληθείας φ. ἦν Gr.Nyss.*Steph*.1(M.46.713A); τὴν Ῥωμαίων ἐκκλησίαν. ...ὡς ἀποστόλων φ. καὶ εὐσεβείας μητρόπολιν Soz.*h.e*.3.8.5(M.67.1053A).

φροντιστής, ὁ, **1.** *one who bears responsibility* τοὺς ἁπλῶς μεριμνητάς τε καὶ φ. Clem.*str*.4.6(p.263.2; M.8.1245A); καὶ τούτων ἐστὶν ἐπιστάτης ἢ φ. ἢ δημιουργὸς οὐδείς Hipp.*haer*.7.24(p.202.16; M.16.3311C); in bad sense μούλτων καὶ στάσεων φ. Thph.*chron*.p.400 (M.108.956A); **2.** *one in charge, guardian*, in gen. σὺ αὐτῶν [sc. τῶν χηρῶν] φ. ἔσο Ign.*Polyc*.4.1; *M.Bon*.1(p.325); *Hom.Clem*.12.10; of God φ. δὲ τῆς χρείας πάρεστιν...ὁ θεός ‡Nil.*perist*.11.14(M.79.924B); in Church, Cyr.*Jo*.6.1(4.623E); as regular official φήσας...οἰκονόμους τε καὶ φ. κατ' οἰκείαν αὐθεντίαν ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ Procl.CP *ep*.(p.67.36; M.65.881C); τῆς ἐκκλησίας τῶν ἐν Ἱππῶν φ. *Cod.Afr*.78; *ib*.93; **3.** *champion, upholder* ἀρετῆς φ. Thdt.*h.e*.3.7.8(3.920); *ib*.4.29.4(1009); id.*haer*.5(4.425).

φροῦδος, neut. as adv., *utterly to ruin* εἰ μὴ ἡ τοῦ...θεοῦ φιλανθρωπία...φ. αὐτῶν τὰς βουλὰς ἀπετέλεσεν *Mir.Geo*.4(p.21.3).

***φρούδως**, *vainly, to no purpose*, Epiph.*haer*.64.63(p.501.10; M.41.1177C σφοδρῶς).

φρουμεντάριος, ὁ, (Lat. *frumentarius*) *soldier employed on special duty* as member of a corps of investigators and messengers, Dion.Al.*fr*.ap.Eus.*h.e*.6.40.2(M.20.601B).

***φρούξ, ὁ**, *custodian*, of harbour-master φ. λιμένος *Chron.Pasch*. p.382(M.92.980A).

φρουρά, ἡ, **1.** *prison*; to which earthly life is compared, *Diogn*.6.7; **2.** *protection, guardianship*; of God, Athenag.*leg*.6.1(M.6.901A); Clem.*str*.7.12(p.56.7; M.9.508C); Or.*Cels*.4.32(p.303.12; M.11.1077C).

φρουράρχης, ὁ, *commander of the watch*, Thphyl.*exc.Gent*.5(p.481.22; M.113.941A).

[*]**φρουρεῖον**, τό, *prison* πρὸς τὸ φ. ἑλκέσθω Sophr.H.*v.Anast*.(M.92.1701C); fig. πῶς τὰς τούτων [sc. martyrs] ἱκεσίας μὴ κτησώμεθα φρουρεῖον; ‡Jo.D.*Const*.22(M.95.340C).

***φρουριστής**, ὁ, *jailer*, Thdr.Stud.*epp*.2.218(M.99.1657C).

***φρουρόπωρος**, *keeping fruit* παραδείσου φυτοκόμου καὶ φ. ‡Caes.Naz.*dial*.3.144(M.38.1093).

***φρουροφυλακή**, ἡ, *guard*, *M.Ign.Rom*.1(p.494 v.l. for φρουρῶν φυλακῆς).

φρύαγμα, τό, **1.** *pride* ἐλαθόμην...μητρός τε καὶ γένους φ. Meth.*symp*.11.12(p.133.1; M.18.209A); γράφεται [sc. τὰ τέρατα] Χριστιανικοῦ χάριν φ. Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo*.(M.87.3437B); in bad sense, *insolence, arrogance* ἴδωμεν εἰ τὸ φ. τῶν λόγων σοῦ δι' ἔργων βεβαιοῦνται †Gregent.*disp*.(M.86.773D); **2.** *raging, fierceness* ἡ πόλις δὲ τὸ φ. μὲν κάτω βεβλήκει Gr.Naz.*carm*.2.1.11.1402(M.37.1126A); κατάβαλε τὸ φ. τῶν ἐθνῶν *Lit.Jac*.(p.210.24).

φρυγανίζω, *gather firewood*, Bas.*hex*.9.6(1.86E; M.29.204A); Gr.Nyss.*hom.7 in Eccl*.(M.44.713C).

φρυγανώδης, *like twigs* τὰ φ. μου πάθη, καὶ τὸν νοῦν καθαρὸν ὑλομανήσαντα Jo.Mon.*hymn.Blas*.3(M.96.1401C).

Φρύγες, οἱ, *Phrygians*, a name for Montanists, Anon.ap.Eus.*h.e*.5.16.22(M.20.472C); τῶν δ' αἱρέσεων αἱ μὲν ἀπὸ ὀνόματος προσαγορεύονται...αἱ δὲ ἀπὸ τόπου...αἱ δὲ ἀπὸ ἔθνους, ὡς ἡ τῶν Φ. Clem.*str*.7.17(p.76.25; M.9.552C); *ib*.4.13(p.289.13; M.8.1300C); Eus.*h.e*.4.27(M.20.397B); Ath.*Ar*.1.3(M.26.17A); Cyr.H.*catech*.16.8(l. Κατάφρυγας); their baptism invalid, Didym.*Trin*.2.15(M.39.720A) cit. s. ἀναβαπτίζω; Epiph.*haer*.48.1(p.219.7; M.41.856A); id.*anac*.2.3(p.211.7; M.41.845D Καταφρυγαστῶν); Soz.*h.e*.7.18.12(M.67.1472B); Thdt.*haer*.2(4.341).

φρυγία, ἡ, *burning heat*, ‡Caes.Naz.*dial*.1.41(M.38.908).

φρύγιον, τό, *dry stick, firewood* τί ἐστι φ., ὁ Σύμμαχος ἐδήλωσεν· ἐκδέδωκε γάρ, ἀπόκαυμα Hesych.H.*fr.Ps*.101:4(M.93.1273A).

φρυκτωρ-έω, **1.** *make signals by beacons*, fig. ἅπασι ∼εῖ [sc. ὁ Παῦλος] τὴν εὐσεβῆ πίστιν ὀρθόδοξον Thdr.Stud.*cant*.1.4(p.337); **2.** *illuminate, shed light on* ἥλιος ∼εῖ πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ Gr.Naz.*or*.29(p.67.15; M.36.68C); ἥλιον...πάντα ∼οῦντα τοῖς ἀγλαοῖς ἀμαρύγμασι Jo.D.*hom*.4.5(M.96.608B); fig. ἐγκάρδιος οὐρανὸς ἀπὸ τῆς θείας μόνης ∼ούμενος χάριτος Nil.*epp*.3.148(M.79.452D); **3.** pass., *be kindled*, as a beacon τὸ παρὰ τοὺς λιμένας ∼ούμενον πῦρ...ἐπιδείκνυσι τοῦ λιμένος τὸ στόμα Thdt.*ep*.10(4.1069).

φρυκτωρία, ἡ, *firebrand, torch*, of H. Ghost τῇ φ. λαμπομένῃ τοῦ πνεύματος Jo.D.*hom*.9.6(M.96.732C).

φυγαδευτήριον, τό, **1.** *refuge, retreat*, of church of Resurrection at Jerusalem τὸ καταφύγιον καὶ φ. πάντων τῶν ἀδικουμένων ἐκ παντὸς τοῦ κόσμου Cyr.S.*v.Sab*.57(p.153.27); fig. ὦ παθῶν δεινῶν φ. ‡Just.*cr.Gr*.5(M.6.237B); *city of refuge*, Eus.*onomast*.(p.6.11); Ath.*fug*.11(p.76.6; M.25.657C); Cyr.*Ag*.3(3.629A); **2.** *that which will banish* or *put to flight*, fig. Χριστοῦ τὸ αἷμα δαιμόνων καθέστηκε φ. Cyr.H.*catech*.19.3; Mac.Aeg.*hom*.25.10(M.34.673D); Jo.Clim.*scal*.22(M.88.940D).

***φυγαδευτής**, ὁ, *one who banishes* ὁ Βαρνάβας...ὁ τῶν δαιμόνων φ. Alex.Sal.*Barn*.proem.7(438E); Gr.Mag.*dial*.(tr.Zach.)1.10(M.*PL*.77.199); παθῶν φ.... καὶ ἐλατῆρα Philost.*h.e*.2.8(M.65.472A).

φυγαδευτικός, *banishing, able to banish*; fig., Clem.*paed*.2.5(p.186.22; M.8.449B); χρὴ νοεῖν τὸ πνεῦμα...φῶς καὶ ἡμέραν, ἧς ἡ πνοὴ φ. τῶν σκιῶν τῆς ματαιότητος γίνεται Gr.Nyss.*hom.7 in Cant*.(M.44.937A); δὸς δύναμιν...δαιμόνων φ. *Const.App*.8.29.3.

φυγαδεύ-ω, **1.** *put to flight, drive away* Ναυατιανῷ...τό τε πνεῦμα τὸ ἅγιον...∼οντι Dion.Al.*fr*.ap.Eus.*h.e*.7.8(M.20.653A); ἐπαοιδὸς...∼ει...ἑρπετόν ‡Just.*or.Gr*.5(M.6.237C); Bas.*hom.in Ps*.33(1.148C; M.29.364B); Thphn.*chron*.p.121(M.108.340A); of Christ πάντα δαίμονα φ. *Hom.Clem*.1.6; Isid.Pel.*epp*.2.212(M.78.652C); of abstracts ἡ γὰρ ...ἀληθὴς μετάνοια...∼ει τὸ σκότος *T.Gad* 5.7; Mac.Aeg.*hom*.47.1(M.34.797A); **2.** *allow to escape*, *A.Thom*.A 140(p.247.2); *ib*.151(p.261.7); Proc.G.*1Reg*.19:13(M.87.1105A).

φυγοδικέω, *shirk trial*, Ath.*apol.sec*.37(p.116.9; M.25.313A); *Can.App*.74.

***φυγοκύρις**, ὁ, *runaway*, Pall.*h.Laus*.21(p.65.8; M.34.1073D).

φυγόπατρις, ὁ, *fugitive from one's country*, Gr.Naz.*or*.26.14(M.35.1248A); id.*ep*.32(M.37.72A).

***φυγοπόλεμος**, *shunning war, cowardly*, Cyr.*ador*.6(1.176D); id.*apol.Thds*.(p.80.16; 6[1].247B); Thphn.*chron*.p.55(M.108.193A).

***φυγοπονέω**, *shun toil*, Or.*Cels*.7.10(p.162.7; M.11.1436A).

φυκόω, *redden with rouge* τὰς παρειὰς φ. Clem.*paed*.3.2(p.239.13; M.8.561B).

***φύκωμα**, τό, *paint, rouge* πρῶτον τῆς ἀσελγείας, φυκώματα καὶ ἐπιτρίμματα Chrys.*fr.in Jer*.16:5(M.64.912B).

φυλακή, ἡ, **1.** *protection, care*, ref. Ps.126:1 τὰ μὴ τυγχάνοντα τῆς ἀπὸ τούτου [sc. τοῦ θεοῦ] φ. ... ἀνηνύτως τηρεῖται Or.*princ*.3.1.18(p.231.6; M.11.289A); fig. ὁ...ψυχῶν ἰατρός, ὃ μάλιστα ἡμῶν οἶδε πρὸς ἁμαρτίαν ὀλισθηρότερον, τοῦτο ἰσχυροτέραις προκατελάβετο φυλακαῖς Bas.*hom*.3.1(2.17B; M.31.200C); **2.** *preventive* ἀλεξητήριον τοῦ κακοῦ...ἢ φ. παρέξειν τοῖς ὑγιαίνουσιν Bas.*Eun*.1.1(1.208A; M.29.500B); **3.** *control* τὰ...ἄστρα, τὰ εἰς διορισμὸν καὶ φ. ἀριθμῶν χρόνου γεγονότα...καὶ τροπὰς καιρῶν Meth.*symp*.8.15(p.104.2; M.18.168A); **4.** *observance, heed*, of sermons ὅπως...λάβοιτέ τινα ἀπὸ τῆς φ. ταύτης αἴσθησιν ὠφελείας πνευματικῆς Chrys.*Laz*.3(1.736D); of laws, ordinances φ. τῶν ἐντολῶν Clem.*str*.2.18(p.154.24; M.8.1017B); Thdt.*qu.3 in Jos*.(1.306); of Mosaic Law ὁ Χριστὸς...τοῖς Ἰουδαίοις...περιτιθεὶς...μήτε...φ. τινος ὅλως ἀξιοῦν τὸν ἄνωθεν αὐτοῖς διορισθέντα νόμον Cyr.*Jo*.6(4.582D); ἐπέδειξε [sc. ὁ Μωσῆς] τῆς τῶν νόμων φ. τὴν εὐκολίαν Thdt.*qu.38 in Dt*.(1.287); τὴν εἰρήνην διὰ τῆς τῶν ἐντολῶν προσκτώμενοι φ. id.*Ps*.118:165(1.1479); of sabbath, Eus.*e.th*.2.20(p.127.13; M.24.949C); τῆς τοῦ σαββάτου φ. οὐχ ἡ φύσις διδάσκαλος ἀλλ' ἡ θέσις τοῦ νόμου Thdt.*Ezech*.20:13(2.826); **5.** *watch* of night, fig. ἑσπερινὴ γὰρ φ. ὁ καιρός ἐστι τῆς ἀκμῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ νεότης Meth.*symp*.5.2(M.18.100C); **6.** *prison*, of hell ἀνυπέρβατον τὸ τεῖχος τῆς φ. †Cyr.*hom.div*.14(5[2].411C); fig. τὸ σῶμα...δεσμὸν...καὶ φ. καὶ σῆμα...εἶναι ἔφης Meth.*res*.1.30.4(p.263.8; M.41.1140C); *ib*.1.32.6(p.269.7; 1144D); **7.** *prisoner* εἰς διατροφὴν...τῶν πτωχῶν καὶ ὀρφανῶν καὶ φυλακῶν σιτομέτριον προσέθηκεν *Chron.Pasch*.p.294(M.92.737B).

φυλακίζ-ω, *imprison*, *1Clem*.45.4; Ἰησοῦ Χριστέ...ὁ δι' ἡμᾶς...∼όμενος ἐν δεσμωτηρίῳ *A.Thom*.A 48(p.164.19); Petr.I Al.*ep.can*.1(M.18.468A).

φυλακίτης, ὁ, *prisoner*, *Const.App*.4.2.1; Jo.Mosch.*prat*.189(M.87.3068B); fig. ὁ χειμὼν...φ. ἡμᾶς...πεποίηκε Mac.Mgn.*apocr*.4.11(p.172.12).

***φυλακταῖος**, *to be guarded* παραδιδότω ἀμφοτέρους φ. τοῖς κληρικοῖς τοῦ τόπου Ath.Scholast.*coll*.10.9(p.130).

[*]**φυλακτάρεον**, τό, v. φυλακτήριον.

φυλακτήριον (-άρεον), τό, **1.** *protection, safeguard*, of baptism τὸ τέλειον...φ. ... τὴν σφραγῖδα τοῦ κυρίου Clem.*q.d.s*.42(p.188.17; M.9.648C); of eucharist γίνεσθαι πᾶσι φ. εἰς ἀνάστασιν ζωῆς αἰωνίου Ath.*ep.Serap*.4.19(M.26.668A); τὰ μυστικὰ σύμβολα φ. ... τῶν περὶ τὴν ψυχὴν ἀγαθῶν Gr.Nyss.*Eun*.11(2 p.271.17; M.45.880D); τῶν ἀχράντων τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων...μεταλαβεῖν, ἀσφαλὲς φ. Niceph.Ur.*v.Sym*.106(M.86.3085C); **2.** *amulet* ἐγὼ...λαβὼν περιεζωσάμην, καὶ εὐθέως ἀφανεῖς ἐγένοντο...οἱ σκώληκες...διότι φ. ἐστιν τοῦ πατρὸς...περιζώσασθε αὐτὰς πρὶν τελευτήσω *T.Job* 47(p.135.6); γυνὴ μάντις, καὶ φυλακτάρεα (sic) καὶ ἐπαοιδίας ποιοῦσα Leont.N.*v.Sym*.8.53(M.93.1736C): in eccl. legislation οὐ δεῖ ἱερατικοὺς...ποιεῖν τὰ λεγόμενα φ. ἅτινά ἐστι δεσμωτήρια τῶν ψυχῶν αὐτῶν· τοὺς δὲ φοροῦντας ῥίπτεσθαι ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκελεύσαμεν CLaod.*can*.36; μὴ ἀπέρχεσθαι πρὸς ἐπαοιδόν, μήτε φ. ἑαυτῷ περιτιθέναι ‡Ath.*syntag*.2.5(p.122; M.28.837B); περὶ ὑδρομίκτων...περὶ τῶν φορούντων φ. †Jo.Jej.*serm*.(M.88.1924C); **3.** *phylactery* as worn by Jews φ. ἐν ὑμέσι λεπτοτάτοις γεγραμμένων χαρακτήρων τινῶν...περικεῖσθαι ὑμᾶς ἐκέλευσε [sc. ὁ θεός] Just.*dial*.46.5(M.6.576B); καὶ τίνα ταῦτά ἐστι τὰ φ. καὶ κράσπεδα;...ἐκέλευσεν [sc. ὁ θεός] ἐγγραφῆναι βιβλίοις μικροῖς τὰ θαύματα αὐτοῦ, καὶ ἐξηρτῆσθαι αὐτὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν...ἃ φ. ἐκάλουν. ὡς πολλαὶ νῦν τῶν γυναικῶν εὐαγγέλια τῶν τραχήλων ἐξαρτῶσαι ἔχουσι Chrys.*hom.72.2 in Mt*.(7.703B); φ. ... δελτία ἦν μικρά, ἴσω [l. ἔσω] τὸν νόμον ὠδίνοντα, ἅπερ ἐφόρουν οἱ τῶν Ἰουδαίων καθηγηταί, ὥσπερ νῦν [αἱ γυναῖκες τὰ] εὐαγγέλια [τὰ] μικρὰ Isid.Pel.*epp*.2.150(M.78.604B); cf. εἰωθόν τινες τὰ περίαπτα φ. ὀνομάζειν...τὰ δὲ σήματα τῆς πορφύρας φ. εἴωθον οἱ ἠκριβωμένοι μετονομάζειν Epiph.*haer*.15(p.209.18; M.41.245A); **4.** of things used by Christians as protective charms τὸ σῶμα κ(αὶ) τὸ δέμα (l. αἷμα) τοῦ χῡ φεῖσαι τοῦ δούλου σοῦ τὸν φοροῦντα (l. τοῦ -τος) τὸ φ. *PBerol*.9096.22(*PO* 18.412); of a metal cross worn round neck τὸ τοῦ σταυροῦ φ. Gr.Nyss.*v.Macr*.(p.404.12; M.46.989C); of a relic ἐδέοντο...καί τι παρ' αὐτοῦ κομίζεσθαι φ. Sophr.H.*v.Anast*.(M.92.1720C).

φυλακτήριος, ὁ, *purveyor of amulets*, CTrull.*can*.61.

***φυλακτόν**, τό, *amulet* ποιήσω σοι...φ. ἵνα μηδέποτε λάβῃς ἀπὸ ὀφθαλμοῦ Leont.N.*v.Sym*.53(M.93.1736C); ἐν τῷ τραχήλῳ φυλακτά Thphn.*chron*.p.318(M.108.769B).

φύλαξ, ὁ, **1.** *guardian, protector*; **a.** ref. pagan gods and images ἀθέμιτον...ἀνθρώπους θεῶν εἶναι φ. Just.*1apol*.9.5(M.6.340B); φ. ἀποκαλοῦνται τῆς τῶν σφῶν σωτηρίας...οὐκ ἐξαρκοῦντες ἑαυτοὺς φυλάσσειν...πῶς ἄλλοις γένοιντο φ. καὶ σωτῆρες; †Jo.D.*B.J*.10(M.96.

944B); **b.** of God ἀγαθῶν γάρ ἐστι καὶ δοτὴρ καὶ φ. Clem.*paed*.3.12 (p.283.28; M.8.665A); **c.** of Christ ὁ...λόγος...ὁ τῆς ἀνθρωπότητος φ. *ib*.3.4(p.262.9; 616A); ὁ σωτὴρ πάντων...ὁ ἄγρυπνος φ. Gr.Thaum. *pan.Or*.17(p.38.18; M.10.1101A); ref. Mt.11:27, Lc.10:22 οἷα φ. ἀγαθὸς...τὴν παραθήκην...παραδώσει τῷ θεῷ Eus.*e.th*.3.16(p.175.10; M.24.1033C); τῶν τε κατ' οὐρανὸν καὶ τῶν ἐπὶ γῆς...κηδεμόνα καὶ φ. ... ἀνέδειξε πατὴρ *ib*.1.13(p.73.11; 852A); **d.** of guardian angels θεῖος δέ τις συνοδοιπόρος καὶ πομπὸς ἀγαθὸς καὶ φ. ... ὁ θεῖος ἄγγελος Gr. Thaum.*pan.Or*.5(p.14.16; M.10.1068C); καθηδυνόμενος ἢ κατανυσσόμενος ἐν λόγῳ προσευχῆς, μένε ἐν αὐτῷ· ὁ γὰρ φ. ἡμῶν τότε ὑπάρχει ὁ συμπροσευχόμενος ἡμῖν Jo.Clim.*scal*.28(M.88.1132B); v. ἄγγελος; **e.** of patron saints πόλεις καὶ κῶμαι ταῦτα [sc. bodies of martyrs] διανειμάμεναι σωτῆρας καὶ ψυχῶν καὶ σωμάτων καὶ ἰατροὺς ὀνομάζουσι καὶ ὡς πολιούχους τιμῶσι καὶ φ. Thdt.*affect*.8(p.199.9; 4.902); **f.** of clergy τοὺς τοῦ θεοῦ ἱερέας ἐπήγετο...ὥσπερ τινὰς ψυχῆς ἀγαθοὺς φ. Eus.*v.C*.2.4(p.42.3; M.20.981C); **g.** met. ἀφάνισον πάντα οἶκον πλεονεξίας φ. Bas.*hom*.7.6(2.48D; M.31.273B); φ. αὐτός τέ εἰμι καί σε παρακαλῶ τῶν φιλοσοφίας ὀργίων εἶναι Synes.*ep*.142(M.66.1536D); τύμβον...ἀρηρότα λαϊνέσσιν φ. σώματος ἄχρι σάλπιξ ἠχηνέσσα *MAMA* 1.226; **2.** *one who shows care, attention* ἔσο...τῶν παρόντων φ., προνοητικὸς τοῦ μέλλοντος Bas.*hom*.3.5(2.20C; M.31.208B); **3.** *deputy* Μοδέστῳ...φ. ... τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου Sophr.H.*v.Anast*.(M.92. 1688A); cf.Leo Mag.*ep*.89(p.47; M.*PL*.54.930B); **4.** *one who observes* commands, etc. φ. τῶν παραδεδομένων ὑπ' αὐτοῦ [sc. τοῦ Χριστοῦ] διδαγμάτων Just.*dial*.69.7(M.6.640A); φ. τῶν ἐντεταλμένων id.*1apol*. 65.1(M.6.428A); *ib*.2.2(329A); καὶ ταύτην εἶναι, σωτειράν τινα καὶ φ. δογμάτων οὖσαν, τὴν ἀρετὴν ταύτην Gr.Thaum.*pan.Or*.11(p.27.24; cf. M.10.1085A).

φυλάσσ-ω, **1.** *guard, defend, protect* φυλάξεις δὲ ἃ παρέλαβες, μήτε προστιθεὶς μήτε ἀφαιρῶν *Did*.4.13; δεῖ οὖν ἡμᾶς ὡς ναὸν θεοῦ ~ειν τὴν σάρκα *2Clem*.9.3; οὐχ ὁ ἔχων καὶ ~ων ἀλλ' ὁ μεταδιδοὺς πλούσιος Clem.*paed*.3.6(p.257.16; M.8.605B); of God ὁ δὲ θεὸς τῶν πατέρων μου ἐφύλαξέν με *T.Jos*.1.4; of angels κατ' ἔθνος καὶ κατὰ βασιλείαν ἀρχάγγελοι διοικοῦσιν ~οντες· οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ καθ' ἕνα ἄνθρωπον ἄγγελος ἕπεται ~ων Cosm.Ind.*top*.2(M.88.132C); met. τὴν ἀλήθειαν ἀγαπᾶτε καὶ αὐτὴ φυλάξει ὑμᾶς *T.Reub*.3.9; τῷ μὴ ἁμαρτεῖν τὸ μὴ παθεῖν πεφυλαγμένοι Clem.*paed*.3.8(p.262.19; M.8.616B); αὕτη φραγμὸς ἡ ἀρετὴ...ἀσύλητα ~ουσα τῆς ψυχῆς τὰ κειμήλια ‡Nil.*perist*.12.11 (M.79.961C); ὁ...~ων τὴν ἀλήθειαν, δύναται ἑαυτῷ ζωὴν περιποιήσασθαι· ~εται γὰρ ὑπὸ τῆς ἀληθείας Ant.Mon.*hom*.66(M.89.1629C); **2.** *keep watch over* προσευχόμενος, τὴν μνήμην σου...~ε Evagr.Pont. *or*.44(M.79.1176C); **3.** met., *keep unchanged, retain, preserve* τὸν σίδηρον ἡ χρῆσις καθαρώτερον ~ει Clem.*str*.1.1(p.9.14; M.8.701A); αὕτη γὰρ ἡ κατὰ δύναμιν ἐξομοίωσις πρὸς θεόν, τὸ ~ειν τὸν νοῦν ἐν τῇ κατὰ τὰ αὐτὰ σχέσει *ib*.4.22(p.310.8; 1349B); λόγον περὶ Ἰωάννου... παραδεδομένον καὶ μνήμῃ πεφυλαγμένον id.*q.d.s*.42.1(p.188.2; M.9. 648B); Thdt.*h.e*.5.9.2(3.1028); ἴσον τῶν ψαλμῶν ~ουσιν ἀριθμόν id.*Ps*. 115(1.1421); πῶς δὲ καὶ πολλοῖς οὖσι [sc. θεοῖς] τὸ ἀπερίγραπτον φυλαχθήσεται Jo.D.*f.o*.1.15(M.94.801B); ref. order of Persons in baptismal formula ἀκίνητον...~ειν προσήκει τὴν ἀκολουθίαν ἣν... παρελάβομεν Bas.*ep*.125.3(3.217A; M.32.549D); of infinite power of God τὸ ἀνέκλειπτον τῆς τοιαύτης δυνάμεως...δυναμοῖ καὶ τὰς ἀθανάτους ζωὰς τῶν ἀγγελικῶν ἑνάδων...εἰς τὸ ~εσθαι ἀδιαλωβήτους. ~ει καὶ τὰς οὐρανίας τάξεις ἀναλλοιώτους Dion.Ar.*d.n*.8.5(M.3.904A); Christol. ~ει γὰρ ἑκατέρα [sc. ἡ τοῦ Χριστοῦ φύσις] τὴν ἑαυτῆς φυσικὴν ἰδιότητα ἀμετάβλητον Jo.D.*f.o*.3.5(1001A); **4.** *set aside* for a purpose, *reserve* ὅταν τὸν ὄντως θάνατον φοβηθῇς ὃς ~εται τοῖς κατακριθησομένοις εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον *Diogn*.10.7; [sc. οἱ Ἀκέφαλοι] ἀρύονται ὕδατα καὶ ταῦτα ~οντες ἐν αὐτοῖς βαπτίζουσιν· [sc. ἔχουσι] κοινωνίαν πεφυλαγμένην ἐκ τῶν παλαιοτέρων χρόνων Tim.CP *haer*.2(M.86.57A); **5.** *maintain, uphold* τὴν περὶ τῶν μεγίστων ὁμολογίαν ἡμεῖς μὲν ~ομεν οἱ δὲ παραβαίνουσι Clem.*str*.7.15(p.64.7; M.9.525A); ~έ μοι ταύτας τὰς ἰδιότητας [sc. τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ] Bas.*hom*.15.2(2. 132A; M.31.468A); **6.** *observe, keep* φυλάξατε...τὴν ἐντολὴν τοῦ κυρίου *T.Dan* 5.1; *2Clem*.8.4; Meth.*res*.1.38.4(p.281.4; M.18.265D); Thdt. *Ezech*.20:12(2.824); of bond of marriage τὴν διαλυθεῖσαν θανάτῳ συζυγίαν ἄχραντον ~ων Clem.*str*.3.12(p.234.2; M.8.1184B); **7.** of festivals, Just.*dial*.26.1(M.6.532A); Hipp.*haer*.8.18(p.237.17,19; M. 16.3366B); Eus.*v.C*.3.18(p.85.8; M.20.1073D); Epiph.*exp.fid*.22(p.523. 4; M.42.828A); ~ομεν τὴν ἡμέραν τῆς κυριακῆς ἵνα...τῇ εὐχῇ σχολάσωμεν Eus.Al.*serm*.16.3(M.86.417A); of sabbath, Just.*dial*.8.4(M.6. 493B); **8.** *pay heed to, study, observe* μάγους ~οντας τὰ μετέωρα τῶν... ...νεφῶν Clem.*str*.6.3(p.446.11; M.9.248B); παλμῶν ἑρμηνεύς, ~όμενος ἐν συναντήσει λώβας ὄψεως ἢ ποδῶν *Const.App*.8.32.11; **9.** *take care* ~εσθε πάντα εἰς ὑπακοὴν θεοῦ πράσσειν *ib*.1.1.1; **10.** *guard against, beware of, avoid* φ. τοῦ σχίσαι τὰ ἱμάτιά σου *Apoc.Bar.rel*.2.5; ~ου δὲ καὶ τῆς ὑπερηφανίας τὰ σύμβολα Clem.*fr*.(p.221.26); τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἁμαρτίας φυλαξάμενος id.*paed*.3.8(p.261.32; M.8. 616A); εἰσὶν ἀστέρες πονηροὶ τῆς ἀσεβείας...~εσθε ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τῶν ἡμερῶν ἀρχῆς αὐτῶν Hipp.*haer*.9.16(p.254.23; M.16.3391D); ref. Pr.10:3 ἀπὸ...τῆς ἐν τῷ κρυπτῷ νηστείας φυλαξώμεθα Bas.*hom*.2.8(2. 15E; M.31.197A); of persons ~εσθε τοὺς τοιούτους Ign.*Trall*.7.1; id.*Eph*.7.1.

φυλλοβόλος, *shedding its leaves*, Bas.*hex*.5.9(1.49A; M.29.116B); †Bas.*parad*.5(M.30.65C).

φύλλον, τό, 1. *leaf*; *leaf, page* of book, ‡Nil.*vit.cog*.(M.79.1457C); *Chron.Pasch*.p.320(M.92.856B); **2.** *plant* φ. Ἰνδικόν *clove*, Thphyl. *exc.Gent*.15(p.488.23; M.113.952B); Thphn.*chron*.p.324(M.108.589C).

***φυλλοροή, ἡ,** *shedding of leaves*, ‡Caes.Naz.*dial*.3.147(M.38. 1096).

***φυλοκρίνησις, ἡ,** *distinction, discrimination*, Gnost. τὴν φ. τῆς τε ἐκλογῆς τῶν τε κοσμικῶν Clem.*str*.2.8(p.133.12; M.8.973B); cf. Hipp.*haer*.7.27(p.207.12; M.16.3319B).

***φυλοκρινητέον,** *one must choose, select*, Synes.*regn*.27(p.57.18; v.l. φιλοκ- M.66.1104C).

***φυλοκρινητικός,** *able to distinguish*, Clem.*str*.2.8(p.132.4; M.8. 972A).

φῦλον, τό, *tribe*, of Christian *community* πᾶν τὸ Χριστιανικὸν φ. Thdr.Stud.*epp*.1.7(M.99.932A).

φύραμα, τό, 1. *mixture, paste* φυράμασί τισι καταπλαττόμεναι ψύχουσι μὲν τὸν χρῶτα Clem.*paed*.3.2(p.239.16; M.8.561C); **2.** *mass, bulk*, of any uncoordinated material, esp. potter's clay, or dough intended for baking; **a.** in gen., Hipp.*haer*.5.21(p.123.11; M.16. 3187C); Or.*hom.18.1 in Jer*.(p.151.3; M.13.464A); Synes.*insomn*.17 (11; p.180.20; M.66.1313A); **b.** fig. ἑαυτοὺς ἐκκαθάρωμεν τῆς παλαιᾶς ζύμης, καὶ νέον γενώμεθα φ. (ref. 1Cor.5:7) Jo.D.*hom*.4.3(M.96. 604B); ref. Rom. 9:21 πηλὸς ἀφ' οὗ φ. γίνεται εἰς τιμὴν καὶ εἰς ἀτιμίαν σκεύη...οὕτως...ἑνὸς φ. ὄντος τῶν λογικῶν ὑποστάσεων Or.*princ*.3.1. 22(p.239.4,6; M.11.297B); **c.** met., of human substance ὡς εἶναι τὸν ἄνθρωπον ἐκ φ. δύο, θηλείας τε καὶ ἄρρενος *Hom.Clem*.20.2; [sc. ἡμεῖς γυναῖκες] ἐκ τοῦ αὐτοῦ φ....τοῖς ἀνδράσιν ἐσμέν Bas.*hom*.5.2(2.34D; M. 31.241A); Chrys.*hom.1.3 in Mt*.(7.8A); ref. BMV καίπερ οὕτω τῇ καθαρότητι ὑπερανέχουσα τοῦ αὐτοῦ ἡμῖν μέτειχεν φ. *Cat.Apoc*.12:2 (p.351.24); assumed in Inc. τοῦτον ἄνθρωπον ἴσμεν ⟨ἐκ⟩ τοῦ καθ' ἡμᾶς φ. γεγονέναι Hipp.*haer*.10.33(p.291.26; M.16.3451C); [sc. τὴν ἔννοιαν] ἣν ἔχειν τινὲς ἡμῖν καταγγέλλονται, ὡς αὐτοῦ τοῦ θεοῦ εἰς σάρκα τραπέντος καὶ οὐχὶ προσλαβόντος, διὰ τῆς ἁγίας Μαρίας, τὸ τοῦ Ἀδὰμ φ. Bas.*ep*.262.1(3.404A; M.32.973B); Χριστοῦ...τοῦ ταπεινώσαντος ἑαυτὸν μέχρι τοῦ ἡμετέρου φ. Gr.Naz.*or*.14.15(M.35.876C); ἀνέλαβε τὸ φ. ὅλης τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ‡Sophr.H.*liturg*.10(M.87. 3989D); in rel. to ἀπαρχή q.v., ἀναλαβὼν μὲν τὸ φ. ὅλον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως...προσενεχθεὶς ὡς ἀπαρχὴ...τῷ θεῷ καὶ πατρὶ ‡Bas.*h.myst*.28 (p.263.25); cf.Gr.Nyss.*hom.in 1Cor.15:28*(M.44.1313B); ἦλθε μιμήσασθαι τὴν φύσιν ἵνα ἁγιάσῃ τὸ φ. διὰ τῆς ἀπαρχῆς Chrys.*hom.in Lc. 2:1*(2.804D); σήμερον τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ἡμετέρου φ., τουτέστι, τὴν σάρκα ἐν οὐρανοῖς Χριστὸς ἀνήγαγεν ‡Chrys.*ascens*.4(3.784B); Leont.H. *Nest*.1.18(M.86.1468B) cit. s. ἀνθρώπινος; Jo.D.*f.o*.3.2(M.94.985B,C); σάρκα λαβὼν...ἀπαρχὴν τοῦ ἡμετέρου φ. οὐ σπερματικῶς ἀλλὰ δημιουργικῶς διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος CNic.(787)*act*.3(II.4.144D); ref. effects of Inc. τὸ νέον φ. τῆς ἱερᾶς αὐτοῦ [sc. Χριστοῦ] συγκράσεως ἀπειλήφαμεν, ὅλοι δυνάμει κρείττονι ἀναζυμωθέντες καὶ ἀναφυραθέντες αὐτοῦ τῷ πνεύματι ‡Chrys.*pasch*.6.3(8.269E); exeg. Jo.6:35 τὴν ζύμην τοῦ ἀνθρωπείου φ. ἑνώσας καὶ καθάρας Isid.Pel.*epp*.1.360(M.78.388A); ἀνεζύμωσε καὶ τὸ ὅλον φ. Leont.B.*Nest.et Eut*.2(M.86.1344A); ὃς καὶ πρῶτον συγκατέβη τῷ ἡμετέρῳ φ. ὥστε ἀνελκύσαι τοῦτο πρὸς τὸ ὑπερουράνιον αὐτοῦ ὕψος Proc.G.*Pr*.30:4(M.87.1524A); **d.** *common mass, multitude of people*, Chrys.*pan.Eust.Ant*.4(2.610A); ἔχει δὲ καί τινα ὁμοίωσιν ὁ Νῶε πρὸς τὸν δεσπότην Χριστὸν κατὰ σάρκα. ὥσπερ γὰρ ἐκ τοῦ φ. τῶν πρώτων ἀνθρώπων διεφυλάχθη Cosm.Ind.*top*.5(M. 88.236C).

***φυρασία, ἡ,** *interest* on investments οἱ μὴ ψηφίζοντες τὴν φ. τῆς ἐνθήκης, καὶ τὰ κεφαλαῖα ζημιοῦνται †Cyr.*hom.div*.14(5^2.414C).

φυρατής, ὁ, *deceiver*, Cyr.*ep*.10(p.111.22; 5^2.34D).

φυρμός, ὁ, *confusion*, in gen. ἐμίαινον ἑαυτὰς ἐν φ. ἀναμίξεως *Pss. Sal*.2.15; φ. ἔσται πραγμάτων Cyr.*Is*.2.5(2.336D); πάντα...ἕστηκεν ἀσύγχυτα καὶ παντὸς ἐλεύθερα φ. Max.*ambig*.(M.91.1176C); Christol. ὡς ἰδίαν ἔχων αὐτὴν [sc. τὴν σάρκα] οὐ κατὰ σύγχυσιν ἢ φ. Cyr.*dogm*. (6.392D); σύγκρασις ἤτοι σύγχυσις ἢ φ. γέγονε τοῦ λόγου πρὸς τὸ σῶμα id.*ep*.45(p.152.27; 5^2.136E); *ib*.39(p.19.2; 107E); σύγχυσιν ἤτοι...φ. εἰσάγοντας τῇ ἐνανθρωπήσει Justn.ap.*Chron.Pasch*.p.343(M.92.896A); οὔτε γὰρ ἐν τῇ ἑνώσει τροπή τις ἢ φ. ἐμεσίτευσεν Sophr.H.*ep.syn*.(M. 87.3164B).

φύρσις, ἡ, **1.** *confusion* φ. πολλὴ καὶ κάματος Epiph.*haer*.70.9 (p.242.12; M.42.356A); πολλὴν φ. εἰργάσατο *ib*.73.23(p.296.19; 445); πολλὴ δὲ φ. καὶ φόβος...τοῖς ναυμαχοῦσι...συνήρχετο Geo.Pis.*bell. Avar*.464(M.92.1290B); **2.** *mixing, mingling*; Christol., Leont.H. *monoph*.(M.86.1813B); εἰ δὲ μήτε κατὰ φ. μήτε κατὰ τροπήν, πῶς ἔσται μία φύσις; *ib*.(M.1833C); τροπὴν ὁμοῦ καὶ φ. καὶ σύγχυσιν...δογματίζοντες ‡Hipp.*Ber.Hel*.5(p.324.15; M.10.836D).

***φύρτης**, ὁ, *one who mingles, mixes*, of monophysites ὁ φ. πάντα συγχέει, τοῖς Δοκήταις δῆθεν ἀντιλέγων Eust.Mon.*ep*.(M.86.932C).

***φυρτόω**, *load with cargo*, ‡Nil.*perist*.12.11(M.79.961D).

***φύσα**, ἡ, *crop* of birds, Proc.G.*Lev*.1:16(M.87.701A).

[*]**φυσαλίς**, ἡ, (= φυσαλλίς) *bubble*, fig. τοιαῦται τοῦ λογογράφου νοημάτων αἱ φ. Gr.Nyss.*Eun*.7(2 p.159.19; M.45.748D).

φύσησις, ἡ, *blowing upon* or *up* τὰς δὲ φ. τε καὶ ἀντιφυσήσεις, ἃς... ἀντεπεδείκνυτο, τὸ ἐπιβώμιον πῦρ ἀνάπτων Gr.Naz.*or*.5.22(M.35.689C).

***φυσιθεσίτης**, ὁ, term applied to those tainted with Nestorian heresy, advocates of double sonship in Christ—by nature and by adoption, *Schol.1 in Max.qu.Thal*.62(M.90.661A).

φυσικός, **1.** *belonging to one's nature, essential* ὁ θεὸς...οὐδεμίαν ἔχει πρὸς ἡμᾶς φ. σχέσιν...εἰ μή τις μέρος αὐτοῦ καὶ ὁμοουσίους... τολμήσει λέγειν Clem.*str*.2.16(p.152.6; M.8.1012C); θέλησίς ἐστι φ. δύναμις...φ. ὄρεξις...φ. αὐτοκράτορος νοῦ αὐτεξούσιος κίνησις id.*fr*.40 (p.220.13ff.; M.9.752A); οὐ προαιρέσει διδοὺς τὴν μάχην ἀλλὰ φ. διαστάσει, μηδέποτε ἐλθεῖν εἰς εἰρηνικὴν σύμβασιν δυναμένη Bas.*hom*.24. 4(2.192C; M.31.605D); φ. τινι...ἀξίᾳ τῆς ἀλόγου ζωῆς ἡ ἀνθρωπίνη κεχώρισται Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.153.28; M.45.393D); ὁ καιόμενος λύχνος οὐκ οὐσιῶδες καὶ φ. ἔχει τὸ φῶς ἀλλ' ἐπίβλητον ‡Gr.Nyss.*hom.1.44 in Jo*.(p.108.25); ἐνύπαρκτον δέ ἐστι τὸ οὐσιώδους καὶ φ. μετέχον ὑπάρξεως...ἐνδύναμον δέ ἐστι τὸ οὐσιώδη καὶ φ. ἔχον τὴν δύναμιν Max. *opusc*.(M.91.205B); λέγεται καὶ ἀρχὴ κατὰ τὸ αἴτιον...ἢ γὰρ φ., ὡς ἀρχὴ υἱοῦ, πατήρ· ἢ ποιητικὸν...ἢ μιμητικόν Jo.D.*Man*.1.3(M.94. 1509B); **2.** *natural, produced* or *caused by nature, innate* ἡ φ. κατασκευή opp. ἡ προαίρεσις, Or.*Jo*.13.10(p.235.5; M.14.413D); opp. γνωμικός q.v., Thdt.*Cant*.(2.10); ἡ φ. ἔχουσα δίαρμα ψυχή Or.*Jo*.10. 23(16; p.195.3; 348A); τὴν ἐν τῇ κοιλίᾳ γινομένην φ. σῆψιν τῶν εἰσφερομένων βρωμάτων Meth.*res*.2(p.382.13; M.18.329C); φ. τις ἔκκρισις ἀβουλήτως γίνεται...τῇ τῆς φύσεως ἀνάγκῃ Ath.*ep.Amun*.(M.26. 1172B); [sc. σάρξ] ᾗ φ. μὲν τὸ ἡγεμονεύεσθαι Apoll.*fr*.76(p.222.22) ap.Gr.Nyss.*Apoll*.40(M.45.1213C); τί...φ. εἶναι τὴν ἁμαρτίαν λέγοντες, κατὰ τὸν...Μανιχαῖον; ‡Ath.*Apoll*.1.14(M.26.1120B); τὰ μὲν φ. καὶ ἀναγκαῖα τῷ ζῴῳ, τὰ δὲ ἐκ προαιρέσεως Bas.*ep*.261.3(3.402E; M.32. 972A); θυμοῦ λέγω καὶ ἐπιθυμίας (ταῦτα γάρ ἐστι μάλιστα τὰ τυραννοῦντα ἐν ἡμῖν καὶ τῶν ἄλλων ὄντα φυσικώτερα) Chrys.*hom.17.1 in Mt*.(7.222E); ἔχον χάριτι θεοῦ φ. σύνεσιν Marc.Er.*opusc*.5.3(M.65. 1032C); ταύτην...τὴν γλῶτταν [i.e. Hebrew] διδακτὴν οὖσαν οὐ φ. Thdt.*qu.61 in Gen*.(1.73); οὐκ ἔσται φιλανθρωπίας συγκατάβασις [sc. on assumption of Sev. Ant.], ἀλλὰ φ. τοῦ ὑψηλοῦ πρὸς τὸ ταπεινὸν ἡ συνάφεια Leont.B.*arg.Sev*.(M.86.1940A); οὐ φ. ὄντος τοῦ τόκου [sc. of Christ] Leont.H.*Nest*.4.17(M.86.1684B); ref. birth of Christ τότε τοίνυν τὴν θείαν μορφήν, μορφῇ δούλου μεταμορφωθείς, περιεκάλυψε· νῦν δὲ [sc. at Transfiguration] τὴν μορφὴν τοῦ δούλου πρὸς τὴν φ. ἀποκαθίστησιν· οὐκ ἀποθέμενος μὲν τὴν οὐσίαν τὴν δουλικὴν· φαιδρύνας δὲ αὐτὴν τοῖς θεϊκοῖς ἰδιώμασι Anast.Ant.*serm*.1.4(M.89.1368B); of physical necessity φ. ... ἀνάγκῃ θείας οἰκονομίας γενέσει θάνατος ἕπεται Clem.*str*.3.9(p.225.24; M.8.1168A); *ib*.2.3(p.118.26; 941C); οὐ ...βιασθεὶς ὁ πατὴρ ὑπὸ ἀνάγκης φ. *Symb.Sirm*.1 *anath*.25(p.256.12; M.26.740B); *Disp.Phot*.(M.88.565D); φ. ἀκολουθία *order of nature* τὴν τῶν σωμάτων διάλυσιν...φ. τινι ἀκολουθίᾳ καὶ τάξει τῶν στοιχείων μεταβολῇ ᾠκονόμησε γίνεσθαι Clem.*fr*.42(p.221.1; M.9.768B); τὴν ἑαυτοῦ [sc. θεοῦ] μεγαλειότητα παρὰ τὰ εἰωθότα φ. ἔχειν τὴν ἀκολουθίαν id.*str*.6.3(p.448.9; M.9.252C); Marc.Er.*opusc*.2.56(M.65.937D); also φ. λόγος: φ. λόγῳ πρὸς τὴν ἀρετὴν τῆς κακίας ἀντικειμένης Athenag.*leg*. 3.1(p.4.25; M.6.896C); νόμος...φ. τοῖς γεννῶσιν ἀγαπᾶν τὰ γεννώμενα ...φ. ... διάθεσις...πρὸς τὰ τέκνα Or.*fr.50 in Jo*.3:35(p.525.3f.); φ. ἔννοιαι *innate ideas* ὑπὸ...νόμων πονηρῶν διαφθαρέντες τὰς φ. ἐννοίας ἀπώλεσαν Just.*dial*.93.1(M.6.697A); Clem.*str*.1.19(p.60.15; M.8.809B); τὴν φ. τοῦ θεοῦ ἔννοιαν Or.*Cels*.4.14(p.284.26; M.11.1045A); Eus. *h.e*.1.4.4(M.20.77B); of natural law τῶν...δικαιωθέντων ἐν τῷ φ. νόμῳ ‡Ath.*Apoll*.2.9(M.26.1148B); ἅπερ τοῖς παλαιοῖς νενομοθέτητο τοῖς πρὸ τοῦ νόμου φ. *Const.App*.6.12.13; v. νόμος; of principles of reason λόγου ὄντος φ. τὸ ἓν καὶ τέλειον τῶν διαφόρων κρεῖττον εἶναι Ath.*gent*.39(M.25.77D); in animals ἐν ζῴοις ἀλόγοις...μὴ φθείρεσθαι τὴν φύσιν οὐ κακόν, φθορὰ δὲ φύσεως...καὶ ἔλλειψις τῶν φ. ἕξεων Dion. Ar.*d.n*.4.25(M.3.728B); οἱ πάντες φ. λόγοι παρὰ τῆς καθόλου φύσεως *ib*.4.26(728C); opp. rational, *instinctive*, Or.*Cels*.4.87(p.358.7; M.11. 1161C); **3.** *of* or *concerning the order of external nature*; **a.** *natural, physical* ἴσως...φ. ... τις ἐπ' αὐτοῖς...λόγος...Ζεὺς μὲν τὸ πῦρ, Ἥρα δὲ ἡ γῆ Athenag.*leg*.22.1(p.26.9; M.6.936C); τὰ περὶ θεῶν αὐτοῖς μυθολογούμενα ἐπὶ τὰ φ. τοῦ κόσμου μέρη μεταφέρειν Eus.*p.e*.3.13 (119A; M.21.213B); οὐδ' αὖ διὰ τοῦ κτίσματος ἡ φ. μορφὴ τοῦ κτίσαντος κατανοεῖσθαι Didym.*Trin*.1.16(M.39.337A); φ. λέγει τὰ αἰσθητὰ καὶ ὁρατὰ Max.*schol.c.h*.13.3(M.4.97A); **b.** *concerned with the physical sciences*; abs. *natural philosopher*; superl. iron., *super-scientist*, Leont.H.*Nest*.4.17(M.86.1684B); **c.** *pertaining to the body*; **i.** *physical, material* πέμπτη τις...οὐσία, φ. ἀπηλλαγμένη στοιχείων πάντων... οἱονεί...τις ὑπερκόσμιος Hipp.*haer*.7.19(p.194.9; M.16.3299B); μὴ ἐγκαλεῖσθαι ὑπὸ θεοῦ κατὰ ἀνάγκην φ. διαδοχῆς παραβαίνοντας Marc.Er. *opusc*.4(M.65.1017C); τῇ δι' ὕδατος φ. καθάρσει Dion.Ar.*e.h*.2.3.1(M.3. 397B); τὸν ἔρωτα, εἴτε θεῖον, εἴτε ἀγγελικόν, εἴτε νοερόν, εἴτε ψυχικόν, εἴτε φ. id.*d.n*.4.15(M.3.713A); κινεῖσθαι...αὐτὸν [sc. τὸν θεόν]... οἰητέον, οὐ κατὰ φορὰν...ἢ ἀλλοίωσιν...ἢ τοπικὴν κίνησιν...οὐ τὴν νοητήν, οὐ τὴν ψυχικήν, οὐ τὴν φ. *ib*.9.9(916C); *ib*.9.10(917A); of Mosaic Law, Oecum.*Rom*.5:13f.(p.424.23); **ii.** ref. fallen nature with its disordered passions ὁ ταῦτα κατὰ τῶν φ. τοῦ σώματος ἐνεργῶν [i.e. ἡ ψυχή] Ath.*gent*.32(M.25.65A); θέλημα σαρκός, ἐστιν ἡ φ. τοῦ σώματος κίνησις μετὰ τῆς ἑπομένης χωρὶς λογισμοῦ πυρώσεως Marc.Er.*opusc*.7.21(M.65.1101D); **iii.** *natural, illegitimate* παλλακὴν ἢ φ. παῖδας μὴ ἐχέτωσαν [sc. οἱ κληρικοί] Ath.Scholast.*coll*.1.2(p.8); **4.** *essential, real* ὁ δέ γε 'υἱὸς' τὴν ἐκ πατρὸς ὕπαρξιν οὐσιώδη τε καὶ φ. κατασημήνειεν ἄν Cyr.*Pulch*.(p.29.30; 5².133C); μηδεμίαν τούτων [sc. Godhead and manhood in Christ] ἔρημον ἐπιστάμεθα φ. ὑπάρξεως Max.*opusc*.(M.91.96A); ‡Gr.Nyss.*hom.3.2 in Jo*.(p.135.19); *having actually taken place, actual, historical* εἰ μὲν γὰρ μυθικαὶ αἱ περὶ αὐτῶν ἱστορίαι, οὐδέν εἰσιν εἰ μὴ μόνον λόγοι· εἰ δὲ φ., οὐκ ἔτι θεοὶ εἰσιν οἱ ταῦτα ποιήσαντες καὶ παθόντες Arist.*apol*.13.7; of birth of Christ φ. καὶ ἀληθεστάτην τὴν γέννησιν ‡Ath.*Apoll*.1.7(M.26.1105B); ἐκ παρθένου...φ. γεννήσει *ib*.1.6(1104A); ἡ μορφὴ τοῦ δούλου, ἣν...ὁ λόγος ἰδιοποιήσατο φ. γεννήσει *ib*.1.12(1113A); *ib*.2.2(1133C); *ib*.2.5(1140A,B); **5.** Trin.; **a.** *belonging to one's nature, essential*; **i.** of Son, Eus.*d.e*.5.4 (p.225.25; M.22.372D) cit. s. ἐπίκτητος; ἐξ αὐτῆς τῆς προσηγορίας [i.e. μονογενής] ὁ υἱὸς τὴν πρὸς τὸν πατέρα φ. σχέσιν παρίστησιν id.*e.th*.1.10 (p.69.1; M.24.841C); cf.Clem.*str*.2.16(p.152.6; M.8.1012C) cit. s. 1; τὴν ἐκ τοῦ πατρὸς φ. γέννησιν Ath.*Ar*.2.7(M.26.161A); ὁ Χριστὸς ἡ φ. καὶ ἀληθινὴ δύναμις τοῦ θεοῦ id.*ep.Aeg.Lib*.12(M.25.565B); εἰκὼν θεοῦ φ. ὁ υἱός Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.314C; M.29.753B); φ. υἱός, οὐ θετός Epiph.*anc*.6(p.12.13; M.43.25B); ἐν...τῇ φ. ταυτότητι ἕν ἐστιν ὁ ἐκ θεοῦ λόγος πρὸς τὸν...πατέρα εἰ καὶ νοεῖται καθ' ὑπόστασιν ἑκάτερος ἰδικήν Cyr.*Arcad*.(p.91.14; 5².86A); μένων υἱὸς δείκνυσι τὸν ἐξ οὗ, καθάπερ εἰκὼν αὐτοῦ φ. ‡Cyr.*Trin*.13(6³.20A; M.77.1149C); **ii.** of H. Ghost τὸ πνεῦμα φ. ἔχει τὴν ἁγιότητα, οὐ κατὰ χάριν λαβόν Bas. *ep*.159.2(3.248C; M.32.621B); τὸ πνεῦμα...οὐκ ἀλλότριον ἄρα τῆς θείας οὐσίας ἐστίν, ἀλλ' ὡς ἐνέργεια φ. τε καὶ οὐσιώδης καὶ ἐνυπόστατος ἐξ αὐτῆς προϊοῦσα καὶ ἐν αὐτῇ μένουσα πάντα ἐργάζεται τὰ τοῦ θεοῦ Cyr. *thes*.34(5¹.341C); **iii.** of Trin. τοῖς...τι ἐκ τῆς τριάδος κτιστὸν λέγουσι καὶ χωρίζουσι τῆς μιᾶς φ. θεότητος Apoll.*fid.sec.pt*.34(p.180.23; M. 10.1117C); opp. ψιλῷ λόγῳ: ἡμῶν...ὁμολογούντων φ. εἶναι πατέρα καὶ φ. εἶναι υἱὸν καὶ φ. εἶναι ἅγιον πνεῦμα Epiph.*haer*.76.33(p.382.16; M. 42.584A); **iv.** of ἰδιώματα etc. ἤ...ἐν φ. δόξῃ καὶ ἀληθινῇ τὴν ὅλην τριάδα νοητέον, ἢ μονάδα καὶ οὐκέτι τριάδα λέγειν ἀναγκασθησόμεθα Apoll.*fid.sec.pt*.9(p.170.11; M.10.1108C); τὰ προσόντα τῷ θεῷ...φ. τε καὶ οὐσιώδη...ἰδιώματα Cyr.*thes*.14(5¹.145C); *ib*.32(297D); καὶ ἐν σαρκὶ γεγονότα τὸν ἴδιον υἱόν, οὐκ ἔξω τίθησιν ὁ πατὴρ τῶν ἐνόντων αὐτῷ φ. ἀξιωμάτων id.*hom.pasch*.17.2(5².226A); ἐξ οἰκείας...καὶ φ. ἀγαθότητος Dion.Ar.*e.h*.2.2.1(M.3.393A); **b.** *in terms of nature, relating to nature* τὴν πρὸς τὸν πατέρα τοῦ υἱοῦ φ. ὁμοιότητα καὶ ἰδιότητα Ath.*Ar*.3.36(M.26.401A); τοῦ υἱοῦ πρὸς τὸν πατέρα φ. ἑνότητα *ib*.3.20(365A); τὴν...τοιαύτην ἑνότητα καὶ φ. ἰδιότητα πῶς ἄν... ὀρθῶς καλέσειεν ἢ ὁμοούσιον γέννημα; id.*decr*.24(p.20.11; M.25.457C); ὁ ἐν αὐτῷ τε καὶ ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν υἱός, διῃρημένως τε ἅμα καὶ συμφυῶς καθ' ἑνότητα φ. Cyr.*Jo*.11.5(4.952E); Ammon.*Jo*.14:23(M. 85.1492C) cit. s. ἕνωσις; μίαν οὖν ἀρχὴν ὁμολογῶ, ὡς αἴτιον φ., τὸν πατέρα λόγου καὶ πνεύματος Jo.D.*Man*.1.4(M.94.1512A); **6.** Christol.; **a.** *proper to one's nature, essential*; **i.** ref. sonship of Christ (opp. χάριτι), exeg. Heb.2:10 ἐν τῷ τῆς υἱότητος λόγῳ καὶ συγκατατάττων ὁ ἀπόστολος φαίνεται τὸν ἀναληφθέντα ἄνθρωπον τοῖς πολλοῖς, οὐ καθ' ὁμοίωσιν ἐκείνοις τῆς υἱότητος μετέχων, ἀλλὰ καθ' ὁμοίωσιν καθ' ὃ χάριτι προσείληφεν τὴν υἱότητα, τῆς θεότητος μόνης τὴν φ. υἱότητα κεκτημένης Thdr.Mops.*fr.inc*.12(p.303.18; M.66.985B); ὡς ὁ μὲν θεὸς λόγος κατὰ τὴν φ. γέννησιν υἱὸς εἶναι λέγεται· ὁ δὲ ἄνθρωπος...τῆς ἀξίας ἀπολαύειν, διὰ τὴν πρὸς ἐκεῖνον συνάφειαν *ib*.(p.306.16; 988B); πεφόρηκε τὴν τοῦ δούλου μορφήν, καὶ...μεμένηκεν ἐν...κυριότητι τῇ φ. Cyr.*ep*.45(p.153.7; 5².137A); in rel. to mankind ἐν τοῖς φ. ἡμῶν

ὑπερφυὴς ἦν ἐν τοῖς κατ' οὐσίαν ὑπερούσιος Dion.Ar.*d.n.*2.10(M.3.649A); **ii.** of ἰδιώματα etc., *inherent in, proper to the nature,* ref. either nature of Christ οὐ...ταὐτὸν ὡς ἐν ποιότητι φ. θεότης τε καὶ ἀνθρωπότης Cyr.*ep.*40(pp.26.26,27.14; 5^2.116C,117A); τὸ μὲν δύο σκοπεῖν, τῇ φαντασίᾳ τοῦ νοῦ μόνον ἐφίεται, διακρίνοντος τὴν διαφοράν, τὴν ὡς ἐν ποιότητι φ. Sev.Ant.ap.Eust.Mon.*ep.*(M.86.908A); ἑκατέραν φύσιν τῷ ἑνὶ...Χριστῷ ζωὴν συνεισάγειν φησίν· ἀλλὰ τὴν μέν, τὴν φ. ἀνθρώπῳ· τὴν δέ, τὴν φ. θεῷ ζωὴν Leont.H.*monoph.*(M.86.1856D); δύο φ. θελήσεις...ἐν αὐτῷ καὶ δύο φ. ἐνεργείας...δύο μὲν φ. θελήματα οὐχ ὑπεναντία *Symb.CP*(681)(H.3.1400C); Max.*Pyrr.*(M.91.293D) cit. s. φυσικῶς; opp. what characterizes the individual ἓν μὲν κατὰ τὴν ὑπόστασίν τε καὶ πρόσωπον, δύο δὲ κατὰ τὰς φύσεις αὐτάς, καὶ τὰς φ. αὐτῶν ἰδιότητας Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3168A); τῆς θείας φύσεως ἰδιώματα...τῆς θείας μὲν φύσεως, ὅτι φ., καὶ οὐχ ὑποστατικά, ταῖς τρισὶν...προσόντα τῆς θεότητος ὑποστάσεσιν ‡Cyr.*Trin.*13(6^3.19B; M.77.1148D); φ. εἶναι θέλημα διωθούμενοι, ἢ ὑποστατικὸν αὐτό, ἢ παρὰ φύσιν λέξουσιν; Max.*Pyrr.*(M.91.313C); Anast.S.*hod.*17(M.89.264C); **b.** *in terms of nature, relating to nature* Χριστὸν σάρκα γενόμενον λόγον ...μείναντα τῆς φ. αὐτοῦ μονάδος ἐντός Apoll.*fr.*152(p.248.11); τῆσδε τῆς φ. δυάδος τὴν ἕνωσιν, καὶ τὴν ὑποστατικὴν μονάδα Leont.H.*monoph.*(M.86.1809B); οὔτε ἁπλῶς σῶμα, οὔτε μόνως ψυχὴ ὁ ἄνθρωπος λέγοιτο, φ. εἴδους λόγῳ...οὔτε θεός, οὔτε ἄνθρωπος, οὔτε θεὸς καὶ ἄνθρωπος ἅμα, ἀλλ' ἕτερόν τι εἶδος φ. ὁ Χριστός *ib.*4(1772Af.); of terms, *denoting nature* opp. προσωπικός and ὑποστατικός: τὸ... 'Χριστὸς' προσωπικόν, καὶ οὐ φ. ... ὄνομα Leont.H.*Nest.*4.37(M.86.1709A); τὸ 'θεὸς' πρῶτον μὲν φ. ὄνομά ἐστιν, οὐσίαν πρώτως καὶ οὐ πρόσωπον σημαῖνον· ὥσπερ καὶ τὸ 'ἄνθρωπος', οὐ τὴν ὑπόστασιν Παύλου, ἀλλὰ τὴν φύσιν λέγει...κατὰ τὸ φ. ὄνομα, ὁμοιότης τινὸς πρός τινά ἐστί ποτε· κατὰ δὲ τὸ ὑποστατικὸν ἑτερότης μόνον *ib.*2.18(1577B); **c.** of hypostatic union, *real,* cf. 4; Cyr.*ep.*1(p.15.32; 5^2.9B) cit. s. ἀνακίρνημι; Leont.H.*Nest.*1.14(M.86.1457B) cit. s. ἄνθρωπος; τὴν ἀσύγχυτον ὁμοῦ καὶ ἀμέριστον...ἕνωσιν, ἣν μόνην γνωρίζειν ἐπίσταται ἡ φ. καθ' ὑπόστασιν σύνοδος Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3165B); v. ἕνωσις; **7.** eucharistic; of benefits of sacrament not being within physical sphere, Sever.*creat.*6.4(M.56.488)ap.Cosm.Ind.*top.*10(M.88.425A) cit. s. δῶρον; of eucharistic union οὐ κατὰ σχέσιν τινὰ μόνην...ἐν ἡμῖν ἔσεσθαι...ὁ Χριστός, ἀλλὰ καὶ κατὰ μέθεξιν ἤτοι φ. Cyr.*Jo.*10.2(4.863A).

φυσικῶς, A. *by nature;* **1.** *in virtue of one's nature* or *essence* δύναμιν συνεστηριγμένην φ. τῷ φωτὶ τῷ λάμψαντι Hipp.*haer.*7.26(p.205.25; M.16.3318A); ἐκ τῆς αὐτοῦ φύσεως ἴδιον ἔχων τὸ ψεῦδος, φ. μὴ δυνάμενός ποτε ἀλήθειαν εἰπεῖν Heracleon ap.Or.*Jo.*20.28(22; p.365.12; M.14.637D); Bas.*hom.*9.7(2.79E; M.31.345B) cit. s. ἀνόρμητος; τὸ ἔκ τινος τοίνυν, ἢ δημιουργικῶς, ἢ γεννητικῶς, ἢ φ. ἐστιν ἐξ αὐτοῦ, ὡς ἡ ἐνέργεια ἡμῶν ἐξ ἡμῶν, ἢ ὡς τὸ ἀπαύγασμα τοῦ ἡλίου ἐξ αὐτοῦ Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.298B; M.29.716B); οὐ πάντως ἴδιόν ἐστι σαρκὸς τὸ δι' αὐτῆς μὲν ἐκφαινόμενον, οὐκ αὐτῆς δὲ φ. ἐκφυόμενον...ἐγὼ γὰρ γλώσσῃ λαλῶν...τῆς...ψυχῆς ἐκφαίνω διάνοιαν, ἐνέργειαν αὐτῆς ὑπάρχουσαν φυσικήν, μηδενὶ λόγῳ δείξας αὐτὴν γλώσσης...φ. ἐκφυομένην ‡Hipp.*Ber.Hel.*8(p.325.22ff.; M.10.837Df.); οὐδεὶς...λόγος...τὴν ψυχὴν τῶν προσόντων αὐτῇ φ. ... ἀλλοτριῶσαι δυνάμενος Max.*ep.*7(M.91.437A); **2.** *naturally;* opp. affectedly λαλεῖν φυσικώτερον Tat.*orat.*26(p.28.17; M.6.864A); ἡ...φιλανθρωπία ἄνευ τοῦ φ. πείθοντος πάντα ἄνθρωπον, καθὸ ἄνθρωπός ἐστι, φιλοῦσα εὐεργετεῖ *Hom.Clem.*12.25; φ. αἱ ἁμαρτίαι ἀναιροῦσι τὸν ἁμαρτάνοντα, κἂν ἀγνοῶν πράσσῃ ἃ μὴ δεῖ *ib.*10.12; φ. ἐψυχώθην opp. θείᾳ ἐμψυχίᾳ, ‡Ath.*dial.Trin.*4.1(M.28.1252A); [sc. the different members of the body] φ. ... οὕτω τέτακται i.e. to work in harmony, Chrys.*hom.10.1 in Eph.*(11.76A); opp. ἐπινοητικῶς Marc.Er.*opusc.*8.3(M.65.1105D); φ. διψῶμεν, φ. καθεύδομεν, φ. ἀναπνέομεν τὸν ἀέρα Thdt.ap.Cyr.*apol.Thdt.*3(p.117.1f.; 6.210C); οὐδὲ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς τὴν πρὸς τὸ ἑαυτῆς σῶμα συνάφειαν φ. πάσχειν, ἄνευ τῆς θείας δυνάμεως Leont.B.*arg.Sev.*(M.86^2.1940B); τὰς φ. ἐνεσπαρμένας αὐτῇ [sc. τῇ τῶν νοερῶν...αὐτεξουσιότητι] πρὸς τὸ φωτίζεσθαι δυνάμεις Dion.Ar.*e.h.*2.3.3(M.3.400A); Jo.D.*f.o.*1.1(M.94.789B) cit. s. γνῶσις; *ib.*1.3(793C); **3.** of second nature, *naturally, as a matter of course* ὥσπερ ἐσθίομεν...οὕτω καὶ μετανοεῖν φ. κεχρεωστήκαμεν Marc.Er.*opusc.*3.11(M.65.981C).

B. *physically, outwardly* τῷ σώματι καθαιρομένῳ φ. δι' ὕδατος Dion.Ar.*e.h.*2.3.1(M.3.397B); *by means of physical images* σωματοπρεπῶς...ἢ φ. id.*ep.*9.1(M.3.1105A).

C. *in fact, truly* τούτων οὕτως φ. εἰρημένων καὶ μὴ ἐχόντων ἀντίρρησιν Pall.*v.Chrys.*13(p.82.12; M.47.47); superl., Eus.*Ps.*13:1(*AS* 3 p.408) int. opp. Thdt.(1.682).

D. Trin.; *by nature, essentially;* **1.** esp. of relation between Persons, of Son υἱὸς...οὐχ ἁρπάσας τοῦ κυριεύειν, ἀλλὰ παρ' αὐτοπροαιρέτου λαβὼν φ. Cyr.H.*catech.*10.9; υἱὸν...φ. τὴν πατρικὴν θεότητα ἔχοντα Apoll.*fid.sec.pt.*27(p.176.20; M.10.1116B); ἡ τοῦ θεοῦ εἰκὼν...ἐπὶ μὲν τοῦ ἀνθρώπου μιμητικῶς εἰκών, ἐπὶ δὲ τοῦ θεοῦ φ. *Dial.Ath.et Zacch.*19(p.15); γεννητῶς ὑπάρχων ἐκ τοῦ πατρὸς ὁ υἱός, καὶ φ. ἐκτυπῶν ἐν ἑαυτῷ τὸν πατέρα Bas.*hom.*24.4(2.192C; M.31.608A); ὁ...θεὸς λόγος πατρικὴν θεότητα φ. καὶ ἀνάρχως ἐξεικονίζει Didym.*Trin.*1.16(M.39.336C); ἐκ πατρὸς φ. γεγεννημένος [sc. ὁ λόγος] ὥσπερ...τὸ φῶς ἐξ ἡλίου προελθὸν...τὰ αὐτῷ προσόντα φορεῖν φ. Cyr.*thes.*14(5^1.139Ef.); ἔχει...ὁ υἱὸς ἐν ἑαυτῷ τὸν γεννήτορα, μιᾶς πρὸς αὐτὸν ὑπάρχων οὐσίας, ἔστι δὲ καὶ αὐτὸς ἐν πατρὶ φ. id.*Jo.*10(4.831C); *ib.*12(1039C) cit. s. ἀλήθεια; **2.** of H. Ghost τὸ πνεῦμα ὁμοίως καλεῖται τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦτο φ. κατ' αὐτὴν τὴν οὐσίαν, οὐ κατὰ μετουσίαν θεοῦ Apoll.*fid.sec.pt.*25(p.176.8; M.10.1116A); οὐ γὰρ ἀλλότριον τῆς οὐσίας τοῦ μονογενοῦς τὸ ἅγιον νοεῖται πνεῦμα, πρόεισι δὲ φ. ἐξ αὐτῆς, οὐδὲν ἕτερον παρ' αὐτὸν ὑπάρχον, ὅσον εἰς ταυτότητα φύσεως, εἰ καὶ νοοῖτο τυχὸν ἰδιοσυστάτως Cyr.*Jo.*10.2(4.925C); οἱ ἐκ μετοχῆς τῆς τοῦ...πατρὸς εἶναι, καὶ οὐ φ. †Cyr.*Spir.*(M.75.1141A); **3.** of Trin. ἡ θεότης μία φ. ἐν τριάδι μαρτυρουμένη Apoll.*fid.sec.pt.*14(p.172.5; M.10.1109C); **4.** of modes of being, attributes, etc. φ. ἀγεννήτου...ὄντος τοῦ πατρός *ib.*33(p.180.15; 1117C); τὰ τῇ θεαρχίᾳ φ. καὶ ὑπερφυῶς ἐνόντα Dion.Ar.*c.h.*3.3(M.3.168A); of mutual knowledge of Father and Son, Cyr.*Jo.*2.6(4.223A) cit. s. διδακτῶς.

E. Christol., *by nature, essentially;* **1.** Logos not so united to human nature, Leont.H.*Nest.*1.41(M.86.1501A) cit. s. γνωμικῶς; **2.** Christ as man not so related to Father τοῖς λοιποῖς τοῖς μετεσχηκόσιν τῆς υἱότητος ἐλέγχεται, ἐπείπερ χάριτι καὶ αὐτὸς μετέσχηκεν τῆς υἱότητος, οὐ φ. ἐκ τοῦ πατρὸς γεγεννημένος Thdr.Mops.*fr.inc.*12(p.306.3; M.66.988A); though Christ is one his flesh cannot be so related to divinity εἷς...Χριστὸς καὶ εἷς υἱός, καὶ ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος. ταύτῃ τοι λαβεῖν νοεῖται τὴν ἕνωσιν, παραδεχθεὶς εἰς τοῦτο καὶ μετὰ σαρκὸς... σχετικῶς δῆλον ὅτι καὶ οὐ φ. Cyr.*Jo.*11.12(4.1001D); **3.** of Christ's possession and operation of both divinity and humanity Χριστὸς... τὰς ἑκατέρας φ. οὐσίας εἰργάζετο κατὰ τὴν ἑκατέρᾳ προσοῦσαν οὐσιώδη ποιότητα ἢ καὶ φυσικὴν ἰδιότητα Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3168B); εἰ...ὁ φυσικὰ ἐπὶ Χριστοῦ λέγων τὰ θελήματα, πᾶσαν, κατὰ σέ, ἑκούσιον ἐπ' αὐτοῦ ἀναιρεῖ κίνησιν, ἀνάγκη τὰ μὲν φ. θέλοντα, ἀκούσιον ἔχειν κίνησιν· τὰ δὲ φ. μὴ θέλοντα, ἑκούσιον Max.*Pyrr.*(M.91.293D); τά τε θεῖα καὶ ἀνθρώπινα φ. ἔχων id.*opusc.*(M.91.96A); *ib.*(36B); **4.** *in terms of nature;* **a.** opp. οἰκονομικῶς: μὴ φ. ἐκλάμβανε τὰ λεγόμενα, ἀλλ' οἰκονομικῶς...διὸ καὶ ὁ κύριος τῇ φιλανθρωπίᾳ τῆς συγκαταβάσεως οὐκ ἔλαθε τὴν τῶν ὑδάτων φύσιν, ὅπερ ἐποίησεν †Hipp.*theoph.*2(p.258.10; M.10.853A); **b.** opp. ὑποστατικῶς: εἷς ὁ προαιώνιος λόγος τοῦ θεοῦ καὶ μετὰ τὴν πρόληψιν τῆς σαρκὸς ὑποστατικῶς καὶ οὐ φ. Jo.D.*disp.*(M.96.1345B).

***φυσιογεν-έω,** *analyse* something *in respect of its nature* ὅτε δὲ ~εῖται ὁ ἄνθρωπος, δύο ἐπ' αὐτοῦ φύσεις θεωρηθήσονται, ψυχῆς λέγω καὶ σώματος Jo.D.*Jacob.*57(M.94.1465D).

φυσιολογ-έω, **1.** *inquire into the nature of, seek to explain,* ref. inquiry into nature of God ~εῖτω τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν δύναμιν Gr.Nyss.*Eun.*10(2 p.227.26; M.45.828C); ὡς ἂν μὴ διὰ τοῦ ~εῖσθαι τὴν ἀνέφικτόν τε καὶ ἀνεκφώνητον φύσιν ὕλην λάβοι κατὰ τῆς ἀληθείας ἡ αἵρεσις id.*hom.11 in Cant.*(M.44.1013C); παρακαλῶ τὸν θέλοντα ~εῖν τὸν θεὸν φορῆσαι ἡμῖν, πρὸ τοῦ θεοῦ, τὴν τοῦ βραχυτάτου ψύλλου κατασκευήν Hier.H.*Trin.*(M.40.856D); ref. Son τὸ ἐν τῷ παρὰ Πλάτωνι Τιμαίῳ ~ούμενον περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ Just.*1apol.*60.1(M.6.417A); Gr.Naz.*or.*31.8(p.155.5; M.36.141B); Eut.ap.CCP(448)*act.*7(p.142.9; H.2.164D); **2.** *explain in materialistic terms,* Eus.*p.e.*3.15(125B; M.21.224A); ταῦτα περὶ ψυχῆς ἡμῖν ~οῦντος δι' αἰνιγμάτων τοῦ λόγου Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.353C); ~εῖ δὲ καὶ Κορινθίοις ἐπιστέλλων ἀπὸ σάλπιγγος ‡Caes.Naz.*dial.*1.15(M.38.872); **3.** *refer, relate, to natural phenomena* Ζεὺς ἡ ζέουσα οὐσία...Ἥρα ὁ ἀὴρ...ἄλλοι δὲ ἄλλως ~οῦσιν Athenag.*leg.*22.2(M.6.937A); *Hom.Clem.*4.24; *ib.*6.20; **4.** *assert, declare,* in physiology οἱ ἰατροὶ ψυχρὸν εἶναι ~οῦντες τὸν ἐγκέφαλον, μύρῳ χρίεσθαι ἀξιοῦσι τὰ στήθη Clem.*paed.*2.8(p.199.24; M.8.477B).

φυσιολογία, ἡ, **1.** *study of natural phenomena,* often in vague sense, of any scientific or physiological studies; of examples taken from natural science κεχρῆσθαι πέφυκεν ἡ θεία γραφὴ καὶ φυσιολογίαις ‡Caes.Naz.*dial.*1.15(M.38.872); **2.** *nature;* of animals, ‡Petr.I Al.*phys.*31; τίς ἑκάστου δύναται διασκέψασθαι τὴν φ.; Cyr.H.*catech.*9.13; ἀγνοοῦμεν...καὶ τὰ ἄλλα ὅσα τῆς ὑπερφυοῦς ἐστιν Ἰησοῦ φ. Dion.Ar.*d.n.*2.9(M.3.648A); τὸ μέγα τῆς ὑπερφυοῦς Ἰησοῦ φ. ποιησαμένη μυστήριον Max.*ambig.*(M.91.1052B); **3.** *rationalization,* of myths by relating or referring to natural phenomena ἡ θαυμαστὴ καὶ ἀπόρρητος φ. τῆς Ἑλληνικῆς θεολογίας θεῖον μὲν οὐδὲν...ἐπήγετο Eus.*p.e.*3.2(87A; M.21.161B); *ib.*3.15(125C; M.224B); τῶν τε μύθων τὰς ἀλληγορουμένας φ. *ib.*10.1(460D; M.768A).

***φυσιολογικῶς**, **1.** *naturally*, Max.*schol.c.h.*1.2(M.4.32A); **2.** *physiologically, from a physiological point of view*, Epiph.*mens.* 8(M.43.248C); Thdt.*eran.*3(4.178).

***φυσιουργέω**, *create*, ‡Caes.Naz.*dial.*1.3(M.38.861).

φυσι-όω A (ῠ), *puff up*; met., *fill with conceit* τόπος μηδένα ∼ούτω Ign.*Smyrn.*6.1; exeg. 1Cor.8:1 ἡ δοκοῦσα γνῶσις ∼οῦν λέγεται Clem. *str.*7.16(p.73.30; M.9.544C); ταύτην ὁδὸν βελτίονα οἶδεν εἰς γνῶσιν τῆς ∼ούσης οἰήσεως Gr.Naz.*or.*32.12(M.36.188C); pass. met., *be puffed up with conceit* φυσιωθήσεσθε ἐπὶ τῇ ἱερωσύνῃ ὑμῶν *T.Lev.*14.7; οἶδα ὅτι οὐ ∼οῦσθε· Ἰησοῦν γὰρ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς Ign.*Magn.*12.1; Hipp. *haer.*8.20(p.238.28; M.16.3367B); ἐπίνοιαν πεφυσιωμένης καρδίας *ib.* 9.13(p.252.10; 3390A).

φυσι-όω B (ῡ), **1.** *become natural, become second nature*, pass.; also act., Or.*Cels.*3.69 (v. infra) τῷ ἄρα ἀναποβλήτον τὴν ἀρετὴν ἀσκήσει γνωστικῇ πεποιημένῳ ∼οῦται ἡ ἕξις Clem.*str.*7.7(p.35.10; M.9.468A); φυσιωθῆναι ἔν τισι τὴν κακίαν, πειθόμεθα ὅτι...ἀμεῖψαι κακίαν φυσιώσασάν ἐστιν...οὐκ ἀδύνατον Or.*Cels.*3.69(p.261.16,17; M.11.1009D); **2.** pass.; *be conditioned, endowed with a nature* παραμυθήσει καὶ τὸ περὶ τοῦ ψεύδους εἶναί τινα ⟨οὐ⟩ τῇ ὑποστάσει ἐκ κατασκευῆς, ἀλλὰ ἐκ μεταβολῆς καὶ ἰδίας προαιρέσεως τοιοῦτον γεγενημένον, καὶ οὕτως, ἵνα καινῶς ὀνομάσω, πεφυσιωμένον Or.*Jo.*20.21(19; p.353.25; M.14.617D).

φύσις, ἡ, *nature*;

I. etymology, definitions, and relations to other terms;

A. etymology, Thdr.Raith.*praep.*(p.202.18) cit. s. C.1; φ. λέγεται, παρὰ τὸ πεφυκέναι Max.*opusc.*(M.91.265D); Anast.S.*hod.*2(M.89.56D); ref. Trin. καλεῖται...φ. ... ὡς φύουσα τὰς ὑποστάσεις ‡Cyr.*Trin.*13(6[2]. 19B; M.77.1149A).

B. definitions, Clem.*fr.*37(p.219.19; M.9.752A) cit. s. C.2; φ. ἐστὶν ἡ ἑκάστου κατ' οὐσίαν καὶ ποιὰ τῷ παντὶ ὕπαρξις Pamph.H. *panopl.*2.6(p.605) ∞ Max.*opusc.*(M.91.265D); τρία...σημαίνειν ὁ Ἀριστοτέλης λέγει τὸ τῆς φ. ὄνομα, τὴν ὕλην τὴν κοινῶς πᾶσιν ὑποκειμένην· τὸ εἶδος ἑκάστου τὸ ταύτην εἰδοποιοῦν· τὴν λεγομένην ἔκφυσιν, τουτέστι τὴν ἀπό του δυνάμει ἐπὶ τῇ ἐνεργείᾳ πρόοδον Pamph.H. *panopl.*2.6(p.606); φ. ... ἐστιν ἀρχὴ τῆς ἑκάστου τῶν ἀπηριθμημένων τούτων κινήσεώς τε καὶ ἠρεμίας, ἐν οἷς πρώτοις τούτοις αὐτοῖς ὑπάρχει, καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκός Thdr.Raith.*praep.*(p.202.10); φ. ἐστὶ κατὰ τοὺς ἔξω, ἀρχὴ κινήσεως καὶ ἠρεμίας Max.*opusc.*(265D); φ. ἐστί, τὸ ἐξ ἴσου πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὸ αὐτὸ εἶδος ἀναγορευομένοις ἐνθεωρούμενον *ib.*(265C); φ. μέν ἐστι κατὰ τὸ φρόνημα τῆς ἐκκλησίας, ἀληθὴς πράγματος ὕπαρξις...κατὰ τὸν...Ἀπόστολον, πᾶν τὸ ἐν ἀληθείᾳ ὄν, ἀλλ' οὐκ ἐν φαντασίᾳ λεγόμενον Anast.S.*hod.*2(M.89.56D); ἡ φ. ἡ ψιλῇ θεωρίᾳ κατανοεῖται· καθ' ἑαυτὴν γὰρ οὐχ ὑφέστηκεν· ἢ κοινῶς ἐν πᾶσι τοῖς ὁμοειδέσιν ὑποστάσεσι. ταύτας συνάπτουσα...ἢ ὁλικῶς ἡ αὐτὴ ἐν προσλήψει συμβεβηκότων, ἐν μιᾷ ὑποστάσει Jo.D.*f.o.*3.11(M.94. 1021Df.); φ. ... εἶναι οἴεται, τὸν κοινὸν τοῦ εἶναι λόγον τῶν τῆς αὐτῆς μετεχόντων οὐσίας id.*haer.*7(M.94.745B).

C. φ. and οὐσία; **1.** explicitly equated φ. ... καὶ οὐσία ταὐτόν ἐστιν ...καὶ πάντες...οἱ τῆς ἀληθινῆς πίστεως ὁμολογηταὶ τοῦτο γινώσκουσιν Val.Apoll.*apol.*7(p.290.19)ap.Leont.B.*Apoll.*(M.86.1957A); ἰστέον... ὅτι οὐσία καὶ φ. ταυτόν ἐστι παρ' αὐτοῖς [sc. τοῖς πατράσιν] ὅπερ οἱ φιλόσοφοι λέγουσιν εἶδος †Leont.B.*sect.*1.1(M.86.1193A); τὴν μὲν φ. ἤτοι οὐσίαν καὶ μορφὴν τὸ κοινὸν σημαίνειν, τὴν δὲ ὑπόστασιν ἤτοι πρόσωπον τὸ ἰδικόν Justn.*conf.*(p.86.20; M.86.1009C); παρῆκται... αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς φ. παρὰ τὸ πεφυκέναι, τουτέστιν ὑπάρχειν. ὥστε τὸ αὐτὸ σημαίνει τὸ ὄνομα τῆς οὐσίας καὶ τῆς φ. ... ἀμφότερα γὰρ δηλοῦσιν τὴν ὕπαρξιν Thdr.Raith.*praep.*(p.202.18ff.); περὶ τῆς φ. δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἄλλο τι παρὰ τὴν οὐσίαν οἱ ἔξω σοφοὶ παραδεδώκασι ταύτην...τοὺς δὲ...πατέρας...τοῖς τοιούτοις ὀνόμασι κέχρηνται, τὴν αὐτὴν οὐσίαν καὶ φ. ἀποκαλοῦντες Pamph.H.*panopl.*2.5(p.604); κοινὸν...καὶ καθολικόν, ἤγουν γενικόν, κατὰ τοὺς πατέρας, ἡ οὐσία καὶ ἡ φ.· ταὐτὸν γὰρ ἀλλήλαις ταύτας ὑπάρχειν φασίν. ἴδιον δὲ καὶ μερικόν, ἡ ὑπόστασις καὶ τὸ πρόσωπον Max.*ep.*15(M.91.545A); οὐσία καὶ φ., ταυτό· ἄμφω γὰρ κοινὸν καὶ καθόλου, ὡς κατὰ πολλῶν καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ κατηγορούμενα id.*opusc.*(M.91.149B); Anast.S.*hod.*2(M.89.57A); treated as synonymous or parallel τὰ προηγούμενα τῶν...εἰδῶν... τὴν οὐσίαν καὶ φ. διασημαίνει τοῦ πράγματος Clem.*str.*8.6(p.93.9; M.9. 585D); ἐπιούσιος...ἄρτος ὁ τῇ φ. τῇ λογικῇ καταλληλότατος καὶ τῇ οὐσίᾳ αὐτῇ συγγενής Or.*or.*27(p.369.19; M.11.513A); εἰς δύο τὸ πᾶν διαιρούντων εἴς τε νοητὸν καὶ αἰσθητόν, καὶ τὸ μὲν νοητὸν ἀσώματον καὶ λογικὸν τὴν φ. ... ὁριζομένων τὸ δ' αἰσθητὸν ἐν ῥύσει καὶ φθορᾷ μεταβολῇ τε καὶ τροπῇ τῆς οὐσίας ὑπάρχειν Eus.*p.e.*11.9(524A; M.21. 868D); τίς οὖν τῆς γῆς ἡ οὐσία;...οὐδὲ τῆς γῆς...τὴν φ., ἥτις ἐστίν, ἐπιστάμενοι Bas.*Eun.*1.12f.(1.225A,E; M.29.540C,541C); Gr.Nyss. *Eun.*8(2 p.202.29; M.45.800B); τὸ...τῆς θεότητος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ὄνομα τῶν οὐσιῶν ἤτοι τῶν φ. ἐστι παραστατικόν Jo.D.*f.o.*3.4(M. 94.997A); Trin., v. III.A.1; **2.** dist. οὐσία ἐστὶν τὸ δι' ὅλου ὑφεστός. φ. ἐστὶν ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια ἢ τούτων τὸ ἐνούσιον, κατὰ δὲ τοὺς ἄλλους ἡ τῶν εἰς τὸ εἶναι παραγενομένων γένεσις, καθ' ἑτέρους δὲ ἡ τοῦ θεοῦ πρόνοια ἐμποιοῦσα τοῖς γενομένοις τὸ εἶναι καὶ τὸ πῶς εἶναι Clem. *fr.*37(p.219.19; M.9.752A); οὐκ ἂν ἐγένετο εἰ φ. ἦν ταῦτα, καὶ εἰς τὸν λόγον τῆς οὐσίας ἀνήγετο. οὐ γάρ ἐστι δυνατὸν τὸν ἔξω γεγονότα τῆς φ. ἐν τῷ εἶναι μένειν...ἀληθῶς φ. τοῦτό ἐστιν, ἐν ᾧ τὸ εἶναι τῆς οὐσίας καταλαμβάνεται Gr.Nyss.*anim.et res.*(M.46.53C); τὴν μὲν ἁπλῶς ὕπαρξιν, ἐπὶ τῆς οὐσίας οἱ πατέρες ἔλαβον· τὴν δὲ ποιάν, ἐπὶ τῆς φ. τὸ προσὸν μᾶλλον καὶ πεφυκὸς ταῖς οὐσίαις ἰδίως, εἴτε κατ' ἐνέργειαν εἴτε κατὰ δύναμιν φ. ἀποκαλέσαντες Pamph.H.*panopl.*2.6(p.606); τούτοις [sc. τοῖς πατράσι] ἑπόμενοι...ἐν τοῖς τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν... δόγμασι τὴν αὐτὴν οὐσίαν καὶ φ. ὀνομάζοντες. καθ' ἑτέραν δὲ ἐπίνοιαν ἀκριβέστερον τὸν περὶ τούτων γυμνάζοντες λόγον, καὶ διαφορὰν τούτων εἰπεῖν δυνάμεθα. τὸ μὲν γὰρ τῆς φ. ὄνομα φερόμενον εὑρίσκομεν, καταχρηστικῶς κατὰ ἀνυποστάτων, καὶ κατὰ τῶν ἐν οὐσίᾳ καὶ ὑποστάσει ἰδίᾳ θεωρουμένων· τὸ δὲ τῆς οὐσίας ὄνομα, κατὰ ἐνυποστάτων μόνον· οὐσίαν γὰρ οὐκ ἂν εἴπομεν ἀνυπόστατον· φύσεις δὲ πολλὰς εὑρίσκομεν ἀνυποστάτους καθ' ἑαυτὰς δίχα οὐσίας μηδέ ποτε ὑφεστώσας, ὡς θυμοῦ, καὶ ἀγάπης, καὶ χρόνου, καὶ ψεύδους *ib.*2.5(p.604f.); οὐσίαν...καλοῦσι τὴν ἁπλῶς τῶν ὄντων ὕπαρξιν, φ. δὲ τὴν ἁπλῶς τῶν ὄντων κίνησιν Anast.S.*qu.et resp.*154(M.89.824B); οἱ μὲν ἔξω φιλόσοφοι...διαφορὰν εἶπον οὐσίας καὶ φ., οὐσίαν μὲν εἰπόντες τὸ ἁπλῶς εἶναι· φ. δὲ οὐσίαν εἰδοποιηθεῖσαν ὑπὸ τῶν οὐσιωδῶν διαφορῶν, καὶ μετὰ τὸ ἁπλῶς εἶναι, καὶ τὸ τοιῶσδε εἶναι ἔχουσαν...ταύτην ἐκάλεσαν 'φ.' ἤγουν τὰ εἰδικώτατα εἴδη...ὡς καθολικώτερα καὶ περιεκτικὰ τῶν ὑποστάσεων, καὶ ἐν ἑκάστῃ τῶν...ὑποστάσεων ὁμοίως καὶ ἀπαραλείπτως ὑπάρχοντα Jo.D.*dialect.*30(M.94.589C).

D. φ. and ὑπόστασις; **1.** opposed: v. ὑπόστασις; theol.: Gr.Nyss. *diff.ess.*4(M.32.333A); id.*Eun.*2(2 p.301.22; M.45.472D); *ib.*7(2 p.155. 15; 744B); *ib.*(2 p.168.3; 757C); Cyr.*Is.*3.5(2.540A) cit. s. ὑπόστασις; Christol. v. ὑπόστασις; **2.** // ὑπόστασις: αὔταρκες ἡμῖν εἰδέναι ταῦτα ...φ. δὲ ἢ ὑπόστασιν μὴ πολυπραγμόνει Cyr.H.*catech.*16.24; τί γὰρ ὄντι αὐτῷ [sc. θεῷ] κατὰ τὴν φ. καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑπάρχει τὸ μὴ ἀρχὴν ἔχειν; Gr.Naz.*or.*28.9(p.35.8; M.36.37A); Christol. v. ὑπόστασις.

II. in gen. contexts;

A. *nature*; *essence* of a person or thing *with the attributes proper to it*; *essence* considered from the point of view of activity or function; **1.** divine *nature* τὴν ἀγένητον τοῦ θεοῦ φ. Or.*Cels.*4.38(p.311.2; M.11.1089B); κατὰ διττὸν...τρόπον τὰ οὐσιωδῶς προσόντα τῇ θείᾳ φ. πλεονεκτήματα δηλοῦν εἰθίσμεθα. ἢ γὰρ ἀφ' ὧν ἔστιν, ἢ ἀφ' ὧν οὐκ ἔστιν Cyr.*dial.Trin.*1(5[1].415B); of God in himself ὁ δὲ θεὸς...ἐν πᾶσι μέν ἐστι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα καὶ δύναμιν, ἔξω δὲ τῶν πάντων πάλιν ἐστὶ κατὰ τὴν ἰδίαν φ. Ath.*decr.*11(p.10.4; M.25.'441'(433)D); τίς δέ ἐστι [sc. God] τὴν φ., οὐκ ἀπεκάλυψεν ‡Ath.*dial.Trin.*2.27(M.28. 1197D); τὸ τῆς θείας φ. ἀθεώρητον Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.376D); id. *deit.*(M.46.573D); ὅτι μὲν γὰρ ὑφέστηκε καὶ ἔστι θεός, πιστεύομεν· τί δὲ κατὰ φ. ἐστίν, ἀπηχὲς ἐρευνᾶν...νοῦ γὰρ ἐπέκεινα παντὸς ἡ θεοῦ φ. Cyr.*dial.Trin.*4(5[1].511C,D); and of God manifesting himself *ad extra* τὸ ἀγαθοποιεῖν, φ. ... αὐτὴ τοῦ θεοῦ ὡς τοῦ πυρὸς τὸ θερμαίνειν Clem. *str.*1.17(p.55.26; M.8.801A); ‡Gr.Nyss.*hom.4.47 in Jo.*(p.171.21); and because God is his φ., of God himself τίς δ' ἂν εἴποι τὸ Μωυσέως ἔργον, δάκτυλον εἶναι τῆς τοῦ θεοῦ φ. Diod.*Gen.*6:6(M.33.1571A); προσβαίνει τῷ ὄρει...τῇ θείᾳ φ. προσήγγισεν Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44. 425D); ὑπὸ πόδας...ἔχει τὴν κτίσιν ἡ ἀνωτάτω φ. Cyr.*Jul.*3(6[2].100E); CNic.(787)*act.*7(H.4.456B); **2.** of incorporeal creation τῶν ἀσωμάτων καὶ ὧν ἡ φ. τὸ ἔκ τινος ὕλης εἶναι διαπέφυγε Cyr.*thes.*12(5[1].107B); of angels γεννητοῦ παντὸς ἤδε ἡ φ., κακίας καὶ ἀρετῆς δεκτικὸν εἶναι Just. *2apol.*7.6(M.6.456C); ἄγγελοι...καὶ τὴν φ. καὶ τὴν τάξιν ἀνώτεροι [sc. than other creatures] Ath.*hom.in Mt.11:27*(M.25.217C); ἄλλον [sc. τὸν υἱόν] εἶναι τῆς τῶν ἀγγέλων φ. id.*Ar.*1.57(M.26.132B); of demons, id.*v.Anton.*21(M.26.876A); φιλοσοφεῖ...περὶ λογικῶν φ. βελτιόνων τε καὶ χειρόνων Gr.Naz.*or.*27.10(p.20.6; M.36.25A); of heathen deities εἰ ...μία φ. τῶν θεῶν ὑπῆρχεν Arist.*apol.*13.5; **3.** human *nature* τὸ ἀδύνατον τῆς ἡμετέρας φ. εἰς τὸ τυχεῖν ζωῆς *Diogn.*9.6; ἐκ τῆς ἐκείνου [sc. τοῦ θεοῦ] ὑπεροχῆς, οὐκ ἐκ τῆς ἡμετέρας φ., τὴν εἰς ἀεὶ παραμονὴν ἔχομεν Iren.*haer.*5.2.3(M.7.1127C); ἀπὸ τοῦ εἶναι ἄγγελοι ἐπὶ τὴν ἀνθρωπίνην καταβεβήκασι φ. Or.*Jo.*2.31(25; p.88.23; M.14.168D); ὅπερ...ἐπὶ τοῦ κοινοῦ ἀνθρώπου ἐκ δύο μερῶν ἀτελῶν γίνεται, φ. μίαν πληρούντων καὶ ἑνὶ ὀνόματι δηλουμένων Apoll.*corp.et div.*5(p.187.11)ap.Leont.H. *monoph.*(M.86.1865B); πρὸ τούτου ἡ ἀνθρωπίνη φ. εὐκατάλλακτος ἦν, οἷον ἐπὶ τῶν ἁγίων καὶ πρὸ τοῦ νόμου Chrys.*hom.5.3 in Eph.*(11. 36A); ἡμεῖς...καὶ ὁ Ἀδὰμ μιᾶς φ. ἐσμεν Marc.Er.*opusc.*4(M.65.1013C); ἵνα τὸ κοινωνὸν τῆς φ. ἐπιγινώσκουσι, κατὰ τὸ δυνατὸν κοινωνοῦντες τοῖς δίκαιον κοινωνίας οὐχ ἔχουσι πλὴν τοῦ κατὰ φ. ὅτι ἄνθρωποι Proc.G.*Lev.*19:9(M.87.757A); ἡ φ. τῶν ἀνθρώπων κοινωνική ἐστι τῶν πνευμάτων τῆς πονηρίας [Messalian] Jo.D.*haer.*80(M.94.729A); as

never free from sin since Fall v. ἀναμάρτητος; of ψυχή in partic. τὸ 'θεὸς' οὐκ ὄνομά ἐστιν, ἀλλὰ πράγματος δυσεξηγήτου ἔμφυτος τῇ φ. τῶν ἀνθρώπων δόξα Just.*2apol.*6.3(M.6.453B); ἔχουσι μέν τι οἰκεῖον φύσεως ἰδίωμα οἱ σοφοί Clem.*str.*1.4(p.17.4; M.8.716C); τὸ...προαιρεῖσθαι...λογικῆς φ. ἐστι...πάθος Ath.*Ar.*3.62(M.26.453C); of Christ ὁ μὲν Παῦλος τῆς νοερᾶς φ. τὴν μαρτυρίαν ποιεῖται, ὁ δὲ Ἰωάννης τῆς ὀργανικῆς τοῦ σώματος ἐπιδείξεως ‡Ath.*Apoll.*2.1(M.26.1133A); ἐδάκρυσε...ἀληθῶς τὴν φ. τὴν ἡμετέραν περιεβάλετο Chrys.*hom.63.2 in Jo.*(8.377C); of body in partic. ἡ ὅρασις φύσεώς ἐστιν ἐνέργεια Gr.Nyss.*or.catech.*5(p.27.11; M.45.24D); ἡ τῶν παίδων... ἀνθρωπίνη φ. ... τῇ σώματος...περιεπάτει ἐνεργείᾳ, καὶ...τέλειος ἦν Ἀζαρίας ἐν πυρότητι καὶ ἐν ἀνθρωπότητι Ephr.Ant.*fr.*(M.86.2108B); ‡Jo.D.*Artem.*61(M.96.1309A); of Christ τῇ...τοῦ λόγου εἰς αὐτὸ ἐπιβάσει, οὐκέτι κατὰ τὴν ἰδίαν φ. ἐφθείρετο [sc. τὸ σῶμα] Ath.*inc.*20.4 (M.25.132B); **4.** *nature, substance* of created things in gen. τὴν λογικὴν ψυχὴν...κρείττονα πάσης σωματικῆς φ. Or.*Cels.*6.71(p.141.21; M.11.1405C); τὸ βάπτισμα...ὅπερ ἐστὶ θεότητος ἔργον καὶ οὐ κτιστῆς φ. Apoll.*fid.inc.*7(p.199.23; M.*PL.*8.877D); Gr.Nyss.*hex.*31(M.44.91C); Thdr.Mops.*Gal.*1:4f.(p.5.18; M.66.897D); **5.** of a particular substance πυρὸς φ. χρυσὸν μὲν καθαίρει, μόλιβδον δὲ τήκει κτλ. Eus.*d.e.*4.5(p.157.15; M.22.261D); ἥνωται τῇ φ. τοῦ ἡλίου τὸ ἐξ αὐτοῦ φῶς Ath.*hom.in Mt.11:27*(M.25.216A); id.*ep.Aeg.Lib.*13(M.25.568C); Cyr.H.*catech.*9.9 cit. s. ἐνέργεια; πάσης...τῆς τῶν ὑδάτων φ. κατὰ τὴν Αἴγυπτον...εἰς αἷμα τραπείσης Gr.Nyss.*v.Mos.*26(M.44.308C); μετασκευάσαντος εἰς οἶνον τὴν τοῦ ὕδατος φ. Cyr.*Jo.*3.4(4.278A); of eucharistic elements τῇ τῆς εὐλογίας δυνάμει πρὸς ἐκεῖνο [sc. τὸ ἀθάνατον] μεταστοιχειώσας τῶν φαινομένων τὴν φ. Gr.Nyss.*or.catech.*37(p.152.8; M.45.97B); also of parts of man not existing in themselves οὐ γὰρ ἄλλη θεοῦ μὲν δυνάμει κεφαλῆς ὑπέστη φ., ἄλλη δὲ ὀφθαλμῶν Eus.*d.e.*4.5(p.155.23; M.22.260B); ref. soul and body ἑκατέρᾳ τῇ φ. Chrys.*hom.15.1 in Mt.*(7.185A); **6.** collectively, that which is characterized by φ.; **a.** *kind, sort, species* ἐπὶ τῶν κρειττόνων δυνάμεων τὰ ὀνόματα οὐχὶ φύσεων ζῴων ἐστὶν ὀνόματα ἀλλὰ τάξεων Or.*Jo.*2.23(17; p.79.17; M.14.153A); οὐκ ἀνθρώπους μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν λογικὴν φ. Bas.*Eun.*1.14(1.226B; M.29.544A); τὴν νηκτὴν φ. Gr.Naz.*or.*28.4(p.58.4; M.36.57D); Mac.Mgn.*apocr.*3.11(p.76.14); esp. of men ἐπὶ τῷ βοηθεῖν τῇ τῶν ἀνθρώπων φ. Or.*hom.13.1 in Jer.*(p.102.12; M.13.400B); id.*mart.*10(p.10.15; M.11.576C); ἡ ἀνθρωπίνη φ. ... καὶ τὸ ἀγγελικὸν τάγμα Apoll.*corp.et div.*11(p.190.3; M.*PL.*8.874D); Didym.*Trin.*3.21(M.39.904D); **b.** abs. the *race of men, mankind* καθάπερ ἑνός τινος ὄντος ζῴου πάσης τῆς φ. ἡ τοῦ μέρους ἀνάστασις ἐπὶ τὸ πᾶν διεξέρχεται κατὰ τὸ συνεχές...τῆς φ. ἐκ τοῦ μέρους ἐπὶ τὸ ὅλον συνεκδιδομένη Gr.Nyss.*or.catech.*32(p.117.4; M.45.80B); οὐκ εἶπεν, ὁ Ἰουδαῖος, ἀλλὰ πᾶσα ἡ φ. Chrys.*hom.7.1 in Rom.*(9.483D); Thdt.*qu.53 in Gen.*(1.66); Bas.Sel.*or.*34.1(M.85.368A); **c.** in wider sense, *creation, world* οὐδὲ αἱ νοηταὶ φ. ... ἀδικηθεῖεν ἄν...οὐδὲ τῶν ἀλόγων ἡ φ. Athenag.*res.*10(p.58.14,17; M.6.992B); Or.*Cels.*7.46(p.198.15; M.11.1490A); τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ [sc. Son] πάσῃ τῇ γενητῇ φ. ἀπεριεργάστου τυγχανούσης Alex.Al.*ep.Alex.*12(p.27.8; M.18.565B); Eus.*ep.Caes.*6(p.45.20; M.20.1541B); [sc. τὸν υἱόν] τῆς...τῶν γενητῶν ἀποδιορίζοντες φ. τε καὶ ὁμοειδίας...θεὸν ἐκ θεοῦ κατὰ φ. ὁμολογήσομεν Cyr.*Jo.*1.5(4.45A); Didym.*Trin.*1.34(M.39.436A); **7.** *character*; **a.** of men οὐδὲ τῆς αὐτῆς φ. κατόρθωμα τὸ συντακτικὸν καὶ διδασκαλικὸν εἶδος εἶναι Clem.*ecl.*27.2(p.144.29; M.9.712B); Hipp.*haer.*4.22(p.52.16; M.16.3087A); φ. εἰμι τοιαύτης καὶ οὐ δύναμαι μὴ ὀργίζεσθαι ‡Just.*ep.Zen.et Ser.*2(M.6.1184C); φύσιν στοργῆς πρὸς τοὺς γεννήσαντας οὐκ ἔχοντες *Hom.Clem.*5.24; Chrys.*hom.21.4 in Ac.*(9.168A); **b.** *second nature* [ref. τοὺς ἁμαρτάνειν πεφυκότας τε καὶ εἰθισμένους] φ. γὰρ ἀμεῖψαι τελέως παγχάλεπον Cels.ap.Or.*Cels.*3.65 (p.259.11; M.11.1005C); εἰ...ἡ χλιαρότης καὶ ἡ νωθρεία φ. ἀπέστησαν, πολλῷ μᾶλλον ἡ σπουδὴ καὶ νῆψις φ. πάλιν γενέσθαι δυνήσεται Nil.*epp.*3.318(M.79.537B); ἕξις μὲν ἀπὸ συνηθείας, ἀπὸ δὲ ἕξεως φ. ἐγγίνεσθαι εἴωθεν *ib.*2.239(321C); **c.** *character, nature, constitution* of things, qualities, activities, Iren.*haer.*1.2.5(M.7.461A); τὸ τῆς νεότητος ὅσον ἐπὶ τῇ φ. ἄστατον Or.*princ.*3.1.5(p.201.2; M.11.256A); κρύπτει...ὑπὸ τὸ μέλι τὴν τοῦ πικροῦ φ. id.*hom.20.3 in Jer.*(p.180.16; M.13.505A); ἐν τῇ φ. τῶν ὄντων μία ἡ περὶ ἑκάστου ἀλήθεια id.*Jo.*2.4(p.58.23; M.14.116C); εἰκὸς...εἶναι ἐν τῇ φ. τῶν πραγμάτων...φ. τοιαύτην, ὡς ἕνα δίκαιον ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ἀποθανόντα ἑκουσίως id.*Cels.*1.31(p.82.26; M.11.720A); πᾶσαν ἀνθρωπίνου λογισμοῦ χωρητικὴν φ. ἡ τοῦ θαύματος τούτου πίστις ὑπερβαίνει Const.ap.Eus.*v.C.*3.30(p.91.31; M.20.1089C); τὴν φ. τῆς σωματικῆς οὐσίας...ἄλογον...καὶ...ἄψυχον Eus.*p.e.*7.3 (301C; M.21.512B); οὐ τῶν πολλῶν εἷς ἦν οὗτος· οὐδὲ γὰρ ἔχει ταύτην τὴν φ. ἀστὴρ οὐδὲ εἷς Chrys.*hom.7.3 in Mt.*(7.109A); *function* αὕτη...τῶν ἰδιωμάτων ἡ φ. ἐν τῇ τῆς οὐσίας ταυτότητι δεικνύναι τὴν ἑτερότητα Bas.*Eun.*2.28(1.265C; M.29.637C); **8.** ref. Gnost. determinism τὴν ἄφθαρτον τῆς ἐκλογῆς φ. Heracleon ap.Or.*Jo.*13.51(50; p.280.2; M.14.493B); ἀνθρώπων...τρία γένη ὑφίστανται [sc. Valentinians] πνευματικόν, χοϊκόν, ψυχικόν Iren.*haer.*1.7.5(M.7.517B); *ib.*1.7.3(516B); τῶν μὴ βιούντων ὀρθῶς Βασιλειδιανῶν, ὡς...σωθησομένων φύσει Clem.*str.*3.1(p.196.19; M.8.1104A); παρέλκουσι...αἱ ἐντολαὶ...φύσει σῳζομένου, ὡς Οὐαλεντῖνος βούλεται, τινὸς καὶ φύσει πιστοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ ὄντος, ὡς Βασιλείδης νομίζει *ib.*5.1(p.327.26f.; M.9.12C); μία...ἐστι...ἡ μακαρία φ. τοῦ μακαρίου ἀνθρώπου τοῦ ἄνω, τοῦ Ἀδάμαντος· μία δὲ ἡ θνητὴ κάτω Hipp.*haer.*5.8(p.89.11; M.16.3139B); ᾔδει [sc. the Naassene] ἐξ ὁποίας φ. ἕκαστος τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐστι, καὶ ὅτι ἕκαστον αὐτῶν εἰς τὴν ἰδίαν φ. ἐλθεῖν ἀνάγκη *ib.*(p.91.10f.; 3142Cf.); τοῖς οἰομένοις αὐτὸν [sc. Ἰούδα] φύσει ἀνεπίδεκτον σωτηρίας Or.*Jo.*32.19(12; p.459.2; 796A); *ib.*28.21(16; p.415.18; 724D); id.*princ.*3.1.8(p.207.1ff.; M.11.261Af.); orthodox reply ἡμῖν μὲν ἀναγκαῖον εἶναι τὴν ἀγαθὴν πρᾶξιν...ἄλλως γὰρ ἀδύνατον σωθῆναι, αὐτοὺς δὲ μὴ διὰ πράξεως, ἀλλὰ διὰ τὸ φύσει πνευματικοὺς εἶναι, πάντη τε καὶ πάντως σωθήσεσθαι δογματίζουσιν Iren.*haer.*1.6.2(M.7.505B); εἰ φύσει οἱ μὲν φαῦλοι, οἱ δὲ ἀγαθοὶ γεγόνασιν, οὔθ' οὗτοι ἐπαινετοὶ...οὔτ' ἐκεῖνοι μεμπτοί...ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ πάντες τῆς αὐτῆς εἰσι φ., δυνάμενοί τε κατασχεῖν καὶ πρᾶξαι τὸ ἀγαθόν, καὶ δυνάμενοι...μὴ ποιῆσαι, δικαίως καὶ παρ' ἀνθρώποις ...καὶ...παρὰ θεῷ, οἱ μὲν ἐπαινοῦνται...οἱ δὲ καταιτιῶνται *ib.*4.37.2 (1100B); παριστάντες τῷ λόγῳ φ. εἶναι ὑποκειμένας διαφόρους τῶν ὑπὸ τὴν σαγήνην ἐληλυθότων πονηρῶν καὶ δικαίων...οὐ φ. ἐν ἡμῖν αἰτία τῆς πονηρίας, ἀλλὰ προαίρεσις Or.*comm.in Mt.*10.11(p.12.9,24; M.13.860A,C); **9.** φύσει as adv., *essentially, intrinsically, by nature* τὰ καθόλου καὶ φ. καὶ αἰώνια καλὰ ἐποίουν Just.*dial.*45.4(M.6.572C); οὐ φ. ὄντων, ἀλλὰ γενομένων Athenag.*leg.*19.2(p.22.2; M.6.929B); φ. μὲν γεγόναμεν πρὸς ἀρετήν, οὐ μὴν ὥστε ἔχειν αὐτὴν ἐκ γενετῆς, ἀλλὰ πρὸς τὸ κτήσασθαι ἐπιτήδειοι Clem.*str.*6.11(p.480.3; M.9.317A); cf. οὐκ ἔστι τῇ φ. πονηρὸν ἢ ἀγαθόν, ἀλλὰ νόμῳ διαφέρει καὶ ἔθει *Hom.Clem.*19.19; οὐ διδακτόν, ἀλλὰ φ. τὸ εἰδέναι θεὸν τοῖς ἀνθρώποις ὑπάρχει Juln.Imp.ap.Cyr.*Juln.*2(6².52B); opp. θέσει: κατὰ...τὴν αὐτοῦ [sc. Simon Magus'] χάριν σῴζεσθαι αὐτοὺς φάσκουσι· μηδὲν γὰρ εἶναι αἴτιον δίκης εἰ πράξει τις κακῶς, οὐ γάρ ἐστι φ. κακός, ἀλλὰ θέσει Iren.*haer.*1.23.3(cf.M.7.672B); πότερον...θέσει εἰσὶ τὰ ὀνόματα ἢ...φ., μιμουμένων τῶν πρώτων φωνῶν τὰ πράγματα Or.*Cels.*1.24(p.10.13; M.11.704A); also κατὰ φύσιν: ἄνθρωπος κατὰ φ. οὔτε ψυχὴ χωρὶς σώματος οὔτ' αὖ πάλιν σῶμα χωρὶς ψυχῆς Meth.*res.*1.34(p.272.7; M.18.292B); ὁ...ἀνδριάς...ἡ τεχνητὴ...εἰκὼν...οὐδὲ κατὰ φ. ... ἐκφαίνουσι τὸν πρωτότυπον Didym.*Trin.*1.16(M.39.336C); Cyr.*Jo.*2.1(4.128A); **10.** κατὰ φύσιν *according to one's nature* ὁπόταν ὁ ἄνθρωπος ἀναδράμῃ εἰς τὸ κατὰ φ., μηκέτι κακοποιῶν Thphl.Ant.*Autol.*2.17(M.6.1081A); Ath.*v.Anton.*14(M.26.865A).

B. *nature* as manifest in physical world; **1.** *nature* as an originating power, *order of nature, law of nature* φύσεως κρείττων ὁ θεός, καὶ παρ' αὐτῷ τὸ θέλειν Iren.*haer.*2.29.2(M.7.813B); ἐν τῷ τῆς φ. ἐργαστηρίῳ διαπλαττομένου τοῦ σπέρματος εἰς ἔμβρυον Clem.*str.*3.12(p.234.13; M.8.1184C); *ib.*4.23(p.315.3; 1360B); Or.*Cels.*6.60(p.131.1; M.11.1389C); πῶς...ἡ φ. τῷ προστάγματι μάχοιτο τοῦ θεοῦ; Juln.Imp.ap.Cyr.*Juln.*4(6².143C); οὐκ ἔστιν αὕτη [sc. servitude of one man to another] φύσεως ἡ δουλεία, ἀλλ' αἰτίας ἐστὶ καὶ περιστάσεως Chrys.*hom.16.2 in 1Tim.*(11.646C); freq. with νόμος (q.v.): παρὰ τὸν τῆς φ. νόμον...πόρους ἡδονῆς...ποιεῖσθαι Just.*2apol.*2.4(M.6.444B); τὰ θηρία τῶν ὁμογενῶν οὐχ ἅπτεται καὶ νόμῳ φ. καὶ πρὸς ἕνα καιρὸν τὸν τῆς τεκνοποιΐας...μίγνυται Athenag.*leg.*3.1(p.4.20; M.6.896C); Eus.*h.e.*8.13.12(M.20.780A); Bas.*Eun.*2.30(1.267Aff.; M.29.641Bff.); or ἀνάγκη: κατὰ ἀπαραίτητον φύσεως ἀνάγκην Arist.*apol.*4.2; πάσχει [sc. Christ] ...οὐκ ἀνάγκῃ φ. ἀβουλήτου καθάπερ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἀκολουθίᾳ φύσεως Apoll.*fr.*102(p.231.10f.) cited and commented ἐν τίνι διαφέρειν βλέπει τὴν ἀνάγκην τῆς φ. καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῆς φ.; Gr.Nyss.*Apoll.*58(M.45.1265D); ἡ...φ. ἀναγκαστικόν τί ἐστι καὶ ἀβούλητον χρῆμα Thdt.ap.Cyr.*apol.Thdt.*3(p.116.19; 6.210C); cf. μεγάλη...ἡ τῆς φ. τυραννὶς καὶ ἄμαχος ἡ τῶν ὠδίνων ἀνάγκη Chrys.*stat.*17.2(2.172E); *natural position* εἰς τὴν ἑαυτῶν ἠφίεσαν τοὺς κλάδους φέρεσθαι φ. Eus.*h.e.*8.9.2(M.20.760B); opp. συνήθεια: τῆς συνηθείας οὐ πολὺ ἔλαττον πρὸς τὴν φ. δυναμένης *Hom.Clem.*4.18; **2.** *the natural world, creation*, Tat.*orat.*21 (p.24.9; M.6.853B); ὁ διὰ πάσης φ. ἑαυτὸν γνωρίσας *A.Jo.*112(p.211.5); συνέχων ἐν τῷ εἶναι τὴν φ. Gr.Nyss.*or.catech.*25(p.96.4; M.45.65D); of universe πᾶσαν τὴν σωματικὴν φ. CCP(543)*anath.*6(p.228; H.3.285A); οὐδὲ ἐν τῇ ὅλῃ φ. τὸ κακόν...φύσεως δὲ κακία τὸ παρὰ φύσιν, ἡ στέρησις τῶν τῆς φ. Dion.Ar.*d.n.*4.26(M.3.728C); **3.** of persons; *creature, being* πᾶσα γενητὴ φ. τὰς ἐπιθυμίας τοῦ ἰδίου πατρὸς θέλει ποιεῖν Or.*Jo.*20.22(20; p.355.22; M.14.621C); ὥσπερ...κατὰ κεφαλῆς δίδωσίν σοι τὴν τιμωρίαν, οὕτως κἀγὼ...εἰς τὴν ἐμαυτοῦ φ. ἀποστέλλομαι *A.Thom.*A 76(p.191.4); cf. ὁ τὴν φ. ἡμῶν διαγελῶν καὶ τὴν γενεὰν *ib.*75(p.190.12); αἱ διάφοροι φ. καὶ τὰ διάφορα πρόσωπα ἕνα καὶ μόνον

ἑνώσεως τρόπον τὴν κατὰ θέλησιν σύμβασιν Paul.Sam.*fr*.F 5(p.339.8) ap.*Doct.Patr*.(p.303.26); ὥσπερ τὸ γάλα ἀμελχθὲν τυρὸς γίνεται, οὕτω καὶ τὸ σπέρμα ἀποστάξαν καὶ συστραφὲν φ. γίνεται Chrys.*fr.Job* 10:10 (M.64.605D); τῇ φ. *in person* βούλομαί σε...τῇ φ., ἐν τῷ πυλῶνι...παρίστασθαι Jo.Clim.*scal*.4(M.88.689A); in derogatory sense, *creature*, addressed to a soul ὦ φ. μὴ καταβαλλομένη πρὸς τὸ κρεῖττον...ὦ οὐσία φθορᾶς σκότους πλήρης *A.Jo*.84(p.192.17); to persons ὦ ἀσθενὴς φ., ἥτις ἐπαίρει μὲν ἑαυτὴν ἐφ' ἡμᾶς *A.Phil*.18(p.10.1); ὦ τῶν κακῶν πορισμωτάτη φ. Leont.B.*Nest.et Eut*.3.28(M.86.1372B); **4.** *elementary substance* τῶν ὑλικῶν συμπάντων ἀποίου φ. ... δίκην Athenag.*leg*.10. 2(p.11.11; M.6.909A); φ. αἰῶνος ἐξ ἧς πάντες ἔφυσαν *ib*.22.6(p.28.2; 940A); πέμπτην...φ. σωμάτων παρὰ τὰ στοιχεῖα Or.*Jo*.13.21(p.245.4; M.14.433A); *A.Thom*.A 37(p.155.10); Cyr.H.*catech*.9.5; Gr.Naz.*or*. 28.4(p.58.5; M.36.57D); ἀπὸ ποίων φ. ἐτμήθη τὰ ὄρη; Epiph.*haer*.64. 66(p.508.15; M.41.1185A); *M.Thdot.1* 25(p.77.2); other *substance, stuff* πῶς ἀπὸ γῆς γέγονε σαρκὸς φ.; Chrys.*serm.1.2 in Gen.* (4.648B); προσκυνοῦντες τὸν σταυρόν, οὐ τὴν φ. τοῦ ξύλου...ἀλλὰ τὸν σταυρωθέντα ἐν αὐτῷ *Dial.Christ.et Jud*.1(p.51.15); κἀγὼ τὴν εἰκόνα τοῦ θεοῦ προσκυνῶν, οὐ τὴν φ. τῶν ξύλων καὶ χρωμάτων προσκυνῶ...ἀλλὰ τὸν ἄψυχον χαρακτῆρα Χριστοῦ κρατῶν, δι' αὐτοῦ Χριστὸν κρατεῖν δοκῶ καὶ προσκυνεῖν Leont.N.*serm*.3(M.93.1600C); eucharistic, v. οὐσία; **5.** *physical constitution, body* τοῖς μὲν διάφορα σχήματα φύσεως δίδονται καὶ μορφαί Meth.*res*.1.35(p.274. 2; M.18.292C); Bas.*hom*.5.9(2.43B; M.31.260C); of Christ εἰ...τὴν φ. ἐξ ἀνθρώπων ἔσχεν, ἀλλὰ τὴν ζωὴν ἐκ θεοῦ Apoll.*fr*.6(p.205. 25)ap.Thdt.*eran*.2(4.174); **6.** φύσιν ἔχω; **a.** *be natural to* [*one*] τοῦ ἀγαθοῦ φ. ἔχοντος τὰ ὅμοια ἑαυτῷ καὶ ὁμοούσια γεννᾶν τε καὶ προφέρειν Ptol.*ep*.ap.Epiph.*haer*.33.7(p.457.12; M.41.568B); **b.** *be possible for one* ἐλπίδι τοῦ γενέσθαι ὃ μὴ ἔχει φ. *Hom.Clem*.3.24; οὐκ ἔχει φ. μὴ εἶναι [sc. Christ], οὐ δυνατόν Chrys.*hom.5.2 in 2Tim*.(11.686F); φ. οὐκ εἶχεν εἰς ᾅδου καταλιμπάνεσθαι Leont.B.*Nest.et Eut*.2(M.86. 1341B); Max.*opusc*.(M.91.208C); **c.** impers., *it is possible* θνητοῖς ὄμμασι...οὐκ ἔχει φ. τὰ θεῖα καταλαμβάνεσθαι Eus.*l.C*.10(p.223. 21; M.20.1373D); οὐκ ἔχει φ. τὸ αὐτὸ καὶ τέλειον καὶ...ἀτελὲς ὀνομάζειν Gr.Nyss.*ep*.24(M.46.1093A); Leont.B.*arg.Sev*.(M.86.1924B); **7.** phrases; **a.** φύσει as adv. and κατὰ φύσιν *naturally* ἄμωμον διάνοιαν...ὑμᾶς ἔχοντας, οὐ κατὰ χρῆσιν ἀλλὰ κατὰ φ. Ign.*Trall*.1.1; τὸ πολυαγάπητον ὄνομα ὃ κέκτησθε φ. id.*Eph*.1.1; ἡ...γνῶσις κατὰ φ. προηγεῖται τῆς πίστεως Marc.Er.*opusc*.1.112(M.65.920A); opp. θέσει: τίς δὲ ἤκουσεν...ὅτι θέσει καὶ οὐ φ. σῶμα πεφόρηκεν ὁ κύριος; Ath.*ep. Epict*.2(p.4.14; M.26.1053A); opp. προθέσει, προνοίᾳ, κατὰ προαίρεσιν etc., Hipp.*haer*.7.19(p.194.14; M.16.3299C); τὰ πολλὰ οὐ κατὰ προαίρεσιν ἁμαρτάνει ἄνθρωπος ἀλλὰ κατὰ φ. εἰ γὰρ μὴ εἶχεν φύσεως ποιεῖν τὰ φαῦλα, οὐκ ἄν ποτε αὐτὰ ἐποίει προαιρέσει [view controverted] *V.Aberc*.38(p.29.11); ἵνα ἐκ τῶν κατὰ φ. ἐκείνων [sc. παραδειγμάτων] τὰ ἐκ προαιρέσεως φαίνηται τῶν ἀνθρώπων κινήματα Ath.*Ar*.3.18(M. 26.361A); ἀναιροῦντες...τὸ κατὰ φ., πῶς τὸ κατὰ βούλησιν προηγεῖσθαι θέλοντες; *ib*.2.2(149C); οἰκίαν μὲν οὖν τις βουλευόμενος κατασκευάζει, υἱὸν δὲ γεννᾷ κατὰ φ. *ib*.3.62(453B); Cyr.H.*catech*.2.5; in a comparison of action of eucharistic grace with that of tree of knowledge ἄρα αὐτὸ τὸ δῶρον φυσικὴν ἔχει σωτηρίαν;...εἰ ταῦτα φύσει σώζει, καὶ οὐ τῇ χάριτι, κἀκεῖνο τῇ φ. ἀνεῖλεν, καὶ οὐ τῇ προθέσει, εἰ τοῦτο τὸ βρῶμα φύσει σώζει, καὶ οὐ τῇ χάριτι, κἀκεῖνο φύσει ἀναιρεῖ, καὶ οὐ παραβάσει Sever.*creat*.6(M.56.488); cf. οὐδεὶς ἐκ φ. τὸν νόμον τοῦ θεοῦ ποιεῖ, ἀλλ' ἐκ προαιρέσεως *Schol.in* Anast.S.*hod*.8(M.89. 125B); **b.** παρὰ φύσιν *contrary to nature, unnatural* τὰς παρὰ φ. ἡδονὰς μετιέναι Eus.*p.e*.1.4(11C; M.21.40A); ἀνάγκη...ἕτερον εἶναι τὸ τὰ ἐναντία καὶ παρὰ τὴν φ. τοῦ σώματος λογιζόμενον Ath.*gent*.32(M. 25.64C); of conception of Isaac τῷ παρὰ φ. θαύματι Gr.Nyss.*deit*.(M. 46.565D); Marc.Er.*opusc*.8.1(M.65.1104A); ‡Gr.Nyss.*hom.3.67 in Jo.* (p.152.16,18); τὸ παρὰ φ. of a *forced meaning* λέξεις καὶ ὀνόματα... μεταφέρουσι...ἐκ τοῦ κατὰ φ. εἰς τὸ παρὰ φ. Iren.*haer*.1.9.4(M.7. 544B); **c.** ὑπὲρ φύσιν *above nature, supernatural* καὶ ὁ μὲν [? Devil] παρὰ φ. κατῆλθεν, ὁ δὲ [sc. Christ] ὑπὲρ φ. ἀνῆλθεν ‡Ath.*diab*.7(p.8. 6f.); οὐκ ἀνθρωπίνῃ ἰσχύϊ ταῦτα ἐγίνετο. οὐ γὰρ ἔχει φ. τὰ γινόμενα, ἀλλὰ ὑπὲρ φ. ἦν τὰ κατορθούμενα Chrys.*hom.3.4 in 1Cor*.(10.21A); τρεῖς εἰσι νοητοὶ τόποι, εἰς οὓς ὁ νοῦς ἐκ μεταβολῆς εἰσέρχεται· κατὰ φ., παρὰ φ., ὑπὲρ φ. Marc.Er.*opusc*.2.83(M.65.941C); id.*opusc*.4(1013A); σχέσει τῇ πρὸς τὸ θεῖον τὸ ὑπὲρ τὴν φ. ἀποκερδαίνων ἀγαθόν Cyr.*Jo*. 1.9(4.95A); ποτοῦ...δίχα καὶ τῆς...τροφῆς ὡς ἐν δυνάμει πνεύματος ὑπὲρ φ. τὴν καθ' ἡμᾶς διεκαρτέρει [sc. Christ] id.*Pulch*.(p.46.9; 5[2]. 157D).

C. *origin*; **1.** of a first principle, Rhodo ap.Eus.*h.e*.5.13.4(M.20. 460C); **2.** of persons, *birth*; φύσει or κατὰ φύσιν of blood relationship of a *natural* son Καίσαρος φύσει υἱῷ Just.*1apol*.1.1(M.6.328A); **3.** in gen. *relationship, kinship*, Thdt.*provid*.8(4.620A); concrete, *kin*, Bas.Sel.*or*.8.1(M.85.116D); esp. *child*, or collectively *offspring*, Eus. *l.C*.13.6(p.238.11; M.20.1401A); Gr.Nyss.*deit*.(M.46.569B).

D. *fact, reality* ὅταν ἄλλως μὲν φύσεως ἔχῃ τὰ πράγματα, ἄλλως δὲ οἱ λόγοι περὶ αὐτῶν ἀναπείθωσι Bas.*hom*.12.7(2.103D; M.31.401A); τῆς θείας οὐσίας τὴν φ. ἀρνησάμενος Mac.Mgn.*apocr*.3.26(p.114.4); Ἡλίας ἐν ἵπποις εἰς οὐρανοὺς ἡρπάγη ἀγγέλοις οὖσι τὴν φ. τοῦ πράγματος *ib*. 4.12(p.176.8); ἀνθρωποτόκος ἢ θεοτόκος ἡ Μαρία...τὸ μὲν γὰρ τῇ φ. τοῦ πράγματος, τὸ δὲ τῇ ἀναφορᾷ Thdr.Mops.*fr.inc*.15(p.310.13; M. 66.992B); Jo.D.*1Cor*.2:14(M.95.588C); φύσει as adv. and κατὰ φύσιν; **1.** *in fact, literally, actually* τριχῶς δεῖ ἀκούειν τῆς κατὰ τέκνα ὀνομασίας, πρῶτον φ., δεύτερον γνώμῃ, τρίτον ἀξίᾳ Heracleon ap.Or.*Jo*. 20.24(20; p.359.20; M.14.629A); τῷ σαββάτῳ φ., τῷ μετὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἀζύμων εἰς σάββατον λελογισμένην Epiph.*haer*.30.32(p.378.10; M. 41.468A); τὰ μὲν...φ. αὐτοψίᾳ...ἔγνωμεν, τὰ δὲ ἐκ συγγραμμάτων *ib*. 39.1(p.72.6; 668A); τὰ ἀλληγορικῶς...περὶ τοῦ θεοῦ λεχθέντα κατ' ἀναφορὰν ἐλέχθη ἐκ τῶν φ. εἰς τὸ οὐ φ. οἷον ὡς τὸ [Gen.8:21]· ἐπὶ μὲν τῶν ἀνθρώπων 'ὠσφράνθη' κατὰ φ., ἐπὶ δὲ τοῦ θεοῦ καταχρηστικῶς καὶ οὐ φ. ‡Just.*qu.et resp*.10(M.6.1260B); οὐ φ. ταῦτα γεγενῆσθαι, ἀλλὰ τῇ τῶν ἀνιωμένων διαθέσει Thdt.*Ezech*.32:7f.(2.946); freq. with ἀληθείᾳ, ἀληθῶς, †Ath.*Apoll*.2.9(M.26.1148B); ἓν πνεῦμα ἅγιον φ. καὶ ἀληθείᾳ τῶν πάντων ἁγιαστικὸν καὶ θεοποιόν Apoll.*fid.sec.pt*.27(p.176.22; M. 10.1116B); ref. Eph.2:3 προσκείμενον...τὸ 'φ.', οὐ τὸ κατὰ φ. σημαίνει, ἀλλὰ τὸ ἀληθείᾳ Didym.*Man*.3(M.39.1089C); [sc. τὸ πνεῦμα] φ. καὶ ἀληθείᾳ θεός ἐστιν id.*Trin*.2.7(M.39.561B); Cyr.*apol.orient*.3(p.40.25; 6.167C); id.*expl.xii cap*.3(p.19.4; 6.149D); id.*ador*.10(1.344E); ἑνώσεως...τῆς κατὰ φ. καὶ ἀληθοῦς id.*Arcad*.(p.69.23; 5[2].53E); Anast.S *hod*.2(M.89.57C); τί ἐστι, φ.; τοῦτ' ἔστιν, ἐν ἀληθείᾳ. φύσις γάρ ἐστιν... ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια *ib*.8(124C); **2.** φύσει *positively, actually*, expressing surprise φ. τολμῶσι λέγειν Epiph.*anc*.77.4(p.96.24; M.43. 161B); οὐ δέχονται φ. τὰ βιβλία τὰ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου κεκηρυγμένα id.*haer*.51.3(p.251.1; M.41.892B); *ib*.61.1(p.380.15; 1040C); *ib*.64.4 (p.409.21; 1076C); **3.** as interjection, *really! indeed!* φ. ἐὰν κάθηταί τις ἐν ἡσυχίᾳ *Apophth.Patr*.(M.65.96A); *ib*.(124C); φ. οὐκ ἀκούετέ μου *V.Dan*.(p.380.10); φ., ἀδελφέ, οὐδένα ἔχω ἵνα ἀποστείλω Jo.Mosch. *prat*.157(M.87.3025B); Gr.Mag.*dial*.(tr.Zach.)2.22(M.*PL*.66.175B).

III. Trin.;

A. divine *nature*, possessed in common by; **1.** Father and Son ἐκ τούτων δείκνυται τὸ ταὐτὸν τῆς φ. ‡Ath.*dial.Trin*.3.28(M.28. 1248C); υἱὸς...διὰ...τὸ πρὸς τὸν πατέρα τῆς φ. ἀπαράλλακτον Didym. *Trin*.1.16(M.39.340A); ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πατρικῇ φ. ἦν *ib*.1.26(389A); πάντα...προσέστι τῷ κυρίῳ τὰ τοῦ πατρὸς ἴδια [sc. ἀξιώματα φυσικὰ ἃ μόνον πρέπει τῇ θείᾳ φ.] καὶ ἡ τῆς θεότητος φ. ἐν αὐτῷ διαγράφεται Cyr.*thes*.32(5[1].297E); freq. // οὐσία: μίαν...φρονοῦμεν διὰ τὸ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρὸς εἶναι τὸν υἱόν, καὶ διὰ τὴν ταυτότητα τῆς φ. Ath.*tom*.6(M.26.801C); τῆς κατὰ τὴν φ. ὁμοουσιότητος τοῦ λόγου τὴν πρὸς τὸν πατέρα Apoll.*fid.inc*.4(p.195.19; M.*PL*.8.876D); τῆς οὐσίας ἢ τῆς φ. ἢ τῆς θεότητος τεμνομένης καὶ τῇ...ὁμοουσίῳ...τριάδι μεταγενεστέρας τινός...ἢ ἑτεροουσίου φ. ἐπαγομένης CCP(382)*ep*.ap.Thdt. *h.e*.5.9.11(3.1032); Cyr.*Jo*.5.5(4.525D); τὴν αὐτὴν ἔχει τῷ πατρὶ φ. Thdt.*Is*.42:8(p.166.35; 2.334); as Son φύσει or κατὰ φύσιν: ἀληθινὸν καὶ φύσει λόγον τοῦ θεοῦ opp. κατ' ἐπίνοιαν, Ath.*Dion*.24(p.64.15; M.25.516B); υἱὸς ἀληθινὸς καὶ φ. γνήσιος *ib*.25(p.65.8; 517B); id.*ep. Epict*.2(p.5.12; M.26.1053B); id.*Ar*.1.28(M.26.69B); *ib*.3.62(453B) cit. s. γεννάω; θεός...ὁ υἱός, εἰκὼν τῆς...θεότητος ὢν ἀληθὴς κατὰ γέννησιν καὶ φ., ἣν ἐκ τοῦ πατρὸς ἔχει Apoll.*fid.sec.pt*.35(p.180.27; M.10. 1117D); ἄνθρωπον γεγενῆσθαι...ἵνα...θεοποιηθῶμεν πρὸς ὁμοιότητα τοῦ κατὰ φ. ἀληθινοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ *ib*.31(p.179.9; 1117B); Cyr.*Jo*.2.1 (4.127D); id.*Chr.un*.(5[1].717B) cit. s. γεννάω; opp. θέσει: cf. *non enim per adoptionem spiritus filius fit extrinsecus, sed natura filius est*, Or. *princ*.1.2.4(p.33.3; M.11.133C); υἱὸς...φ. καὶ οὐ θέσει Cyr.H.*catech*. 11.7; τῶν μὲν ἀνθρώπων...καταχρηστικῶς...Χριστοῦ δὲ μόνον κατὰ φ. ἐστὶ πατὴρ ὁ θεὸς οὐ κατὰ θέσιν *ib*.7.10; ἀνάγκη...τὸν κατὰ φ. [sc. υἱόν] ἕτερον εἶναι παρ' αὐτοὺς [sc. τοὺς κατὰ θέσιν] καὶ κατὰ τὴν οὐσίαν ἐξηλλαγμένον Cyr.*thes*.15(5[1].168D); opp. χάριτι: v. χάρις; of Son's generation, opp. βουλήσει or κατὰ βούλησιν, v. βούλησις; **2.** also by H. Ghost μαίνοιτ' ἄν τις λέγων τὸ πνεῦμα τῆς κτιστῆς φ. ... εἰ δὲ θεοποιεῖ...ἡ τούτου φ. θεοῦ ἐστι Ath.*ep.Serap*.1.24(M.26.585C,588A); λέγουσι...ἀκοινώνητον...εἶναι πρὸς πατέρα καὶ υἱὸν τὴν τοῦ πνεύματος φ. Gr.Nyss.*Trin*.6(p.77.12; M.32.692C); κατὰ φ. εἶναι ἀληθινὸν πνεῦμα τοῦ θεοῦ Didym.*Trin*.2.2(M.39.464B); ref. Gal.4:6 τὴν πρὸς αὐτὸν κοινωνίαν τῆς φ. ἐδήλωσε *ib*.(460A); ἐξ ἰδίας φ. τετοκὼς...τὸν...υἱόν // τὴν ἐκ τῆς οὐσίας πρόοδον [sc. of H. Ghost] Cyr.*Is*.5.3(2.809E); dist. from οὐσία: οὐχ ἁπλῶς θείας εἶναι φ. [sc. τὸ πνεῦμα], ἀλλὰ τῆς οὐσίας ‡Ath.*dial.Trin*.1.7(M.28.1128A); **3.** one φ. of Trin. ἡ...θεότης μία φυσικῶς ἐν τριάδι μαρτυρουμένη τὴν ἑνότητα τῆς φ. βεβαιοῖ Apoll. *fid.sec.pt*.14(p.172.6; M.10.1109C); κενώσας...ἑαυτὸν...ἀναλλοίωτος...

οὐδεμία ἀλλοίωσις περὶ τὴν θείαν φ. id.corp.et div.6(p.188.3; M.PL.8. 874A); οὐδὲ ἡ τῆς θεότητος ἤλλακται φ. ἐν τῇ κοινωνίᾳ τοῦ ἀνθρωπείου σώματος ib.8(p.188.16); οὔτε τοῦ ἀνάρχου τὸ ἄναρχον φ., ἢ τὸ ἀγέννητον· οὐδεμία γὰρ φ. ὅ τι μὴ τόδε ἐστίν, ἀλλ' ὅ τι τόδε...ὄνομα δέ, τῷ μὲν ἀνάρχῳ, πατήρ· τῇ δὲ ἀρχῇ, υἱός· τῷ δὲ μετὰ τῆς ἀρχῆς, πνεῦμα ἅγιον. φύσις δὲ τοῖς τρισὶ μία, θεός Gr.Naz.or.42.15(M.36.476B); ib.38.4 (332A); Gr.Nyss.Trin.6(p.78.8; M.32.693A) cit. s. ἐνέργεια; μία τίς ἐστιν ἡ θεία φ. ... κἂν ἐν τριάδι κηρύσσεται id.Eun.5(2 p.104.21; M.45. 684B); id.or.dom.3(p.62.26; M.44.1160C); id.ep.3(M.46.1017C); περὶ τοῦ πατρὸς...ὡσαύτως περί τε τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ...πνεύματος φρονεῖν ὀφείλομεν· ἐπὶ γὰρ τῆς πάντων ἐπικρατούσης μιᾶς φ., εἰς ἣν αὗται αἱ πάντιμοι ὑποστάσεις Didym.Trin.1.15(M.39.312C); τρεῖς μὲν ὑποστάσεις...μίαν δὲ τούτων φ. καὶ οὐσίαν καταγγέλλομεν Leont.B.arg. Sev.(M.86.1920D); πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος μίαν φ. ἤτοι οὐσίαν...ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν ἤγουν προσώποις CCP(553)anath.1 (p.168; H.3.193D); ἐπὶ τῆς θεότητος μίαν οὐσίαν, μίαν φ., μίαν μορφὴν δογματίζομεν ‡Cyr.Trin.13(6^3.19E; M.77.1149A); 4. the φ. of each Person (cf. B infra) ὁ σωτὴρ ὅτε μὲν περὶ ἑαυτοῦ ὡς περὶ ἀνθρώπου διαλέγεται, ὅτε δὲ ὡς περὶ θειοτέρας φ. καὶ ἡνωμένης τῇ ἀγενήτῳ τοῦ πατρὸς φ. Or.Jo.19.2(1; p.299.16; M.14.525C); τὸ ἀπαθὲς τῆς τοῦ λόγου φ. καὶ τὰς διὰ τὴν σάρκα λεγομένας ἀσθενείας αὐτοῦ Ath.Ar.3.34(M. 26.396A); φ. ὅλη τοῦ λόγου ἐν ἐπιδείξει μορφῆς τῆς ἀνθρωπίνης...οὐκ ἐν διαιρέσει προσώπων ἀλλ' ἐν ὑπάρξει θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος ‡Ath. Apoll.2.10(M.26.1148C); Didym.Trin.1.27(M.39.404A); id.(‡Bas.) Eun.5(1.303E; M.29.728D); Isid.Pel.epp.2.157(M.78.612B).

B. = ὑπόστασις, of Persons of Trin. (cf. A.4); ref. Jo.10:20 οὐ πατέρα ἑαυτὸν ἀναγορεύων, οὐδὲ τὰς τῇ ὑποστάσει δύο φ. μίαν εἶναι σαφηνίζων Alex.Al.ep.Alex.9(p.25.23; M.18.561B); ὧν μεσιτεύουσα φ. μονογενὴς ib.11(p.26.27; 564C); [sc. Χριστοῦ] τὴν πρὸς τὸν γεγεννηκότα αὐτὸν ὁμοτιμίαν· τῆς ἀξίας τὴν κοινωνίαν, τῆς φ. τὴν ἐξ ἀϊδίου ὕπαρξιν †Bas.Is.247(1.568B; M.30.553C); cf. περὶ μὲν πατρὸς καὶ υἱοῦ εὐσεβῶς πρεσβεύει [sc. Pierius], πλὴν ὅτι οὐσίας δύο καὶ φ. δύο λέγει τῷ τῆς οὐσίας καὶ φ. ὀνόματι, ὡς...ἀντὶ τῆς ὑποστάσεως Phot.cod. 119(M.103.400B); this use deemed responsible for many heresies τοῦτό ἐστι τὸ ποιοῦν τοῖς αἱρετικοῖς τὴν πλάνην, τὸ ταὐτὸ λέγειν τὴν φ. καὶ τὴν ὑπόστασιν...ἀδύνατον...μιᾶς φ. λέγειν τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα πρὸς ἄλληλα συγκρινόμενα. ἀλλ' ἐπειδὴ πλεῖσται ὑποστάσεις τῶν ἀνθρώπων εἰσί, πάντες δὲ τὸν αὐτὸν ἐπιδέχονται λόγον τῆς φ. ... τῶν πλείστων καὶ διαφόρων ὑποστάσεων μίαν φ. φαμέν· ἑκάστης δηλαδὴ ὑποστάσεως δύο φ. ἐχούσης, καὶ ἐν δυσὶ τελούσης ταῖς φ., ψυχῆς λέγω καὶ σώματος Jo.D.f.o.3.3(M.94.992B).

IV. Christol.; orthodox writers before Nestorius, in so far as they think in terms of number, speak of two natures, as was admitted by Sev.Ant.ap.Anast.S.hod.7(M.89.113Df.);

A. of natures of Christ; 1. as two; a. explicitly τῶν Γαλιλαίων δύο ὀνομαζόντων φ. ἔχειν τὸν Χριστὸν...ὡς οὐκ εἰδότων ὅτι ἡ οὐσία τοῦ φωτὸς ἑτέρᾳ οὐ μίγνυται ὕλῃ Man.ep.Add.ap.Eust.Mon.ep.(M.86. 904A); λέγουσι γὰρ καὶ αὐτοὶ ὡς ἀκούω δύο φ. Apoll.ep.Dion.1.2 (p.257.10; M.PL.8.929B); cf. οὐ δύο πρόσωπα οὐδὲ δύο φ. id.fid.sec. pt.31(p.179.3)ap.Leont.H.monoph.(M.86.1873C); θεὸς...ἀμφότερα, τὸ δὲ προσλαβόν, καὶ τὸ προσληφθέν· δύο φ. εἰς ἓν συνδραμοῦσαι, οὐχ υἱοὶ δύο Gr.Naz.or.37.2(M.36.285A); αἱ φ. διΐστανται...εἰ...καὶ τὸ συναμφότερον ἕν, ἀλλ' οὐ τῇ φ., τῇ δὲ συνόδῳ τούτων ib.30.8(p.120.6; 113B); φύσεις...δύο θεὸς καὶ ἄνθρωπος, ἐπεὶ καὶ ψυχὴ καὶ σῶμα· υἱοὶ δὲ οὐ δύο, οὐδὲ θεοί id.ep.101(M.37.180A); κατηγοροῦσιν ἡμῶν [sc. Apollinarians], ὡς δύο φ. εἰσαγόντων ἀπηρτημένας, ἢ μαχομένας ib. 102(201A); Gr.Nyss.Apoll.40(M.45.1246A); ὁ Χριστὸς δύο ὑπάρχων φ. id.fr.5(M.46.1112C); ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ δύο τελείων φ. εἷς υἱός Amph.fr.(p.55); ἕνα...υἱὸν τὸν Χριστὸν δύο φύσεων φημι ἀσυγχύτως ἀτρέπτως ἀδιαιρέτως, οὐκ ἀρνούμενος τὴν θείαν οὐδὲ τὴν ἀνθρωπείαν...ἡ ληφθεῖσα πάσχει φ., ἡ δὲ λαβοῦσα ἀπαθὴς μένει ...εἰς ἓν πρόσωπον συντελοῦσιν αἱ διτταὶ φ. ib.(p.55; M.39.113Af.); δύο...φ. τελείων ἕνωσις γεγένηται ἀφράστως Ambr.fr.symb.ap.Thdt. eran.2(4.139); ἐν αὐτῷ ἑκατέρα φ. ἐστίν...ὡς θεὸς λαλεῖ τὰ θεῖα...ὡς ἄνθρωπος λαλεῖ τὰ τοῦ ἀνθρώπου id.fr.ap.Doct.Patr.2(p.15.6); εἰ γὰρ θεὸς τέλειος ὁ αὐτός, δύο φ. ἄρα ὁ αὐτός, καθάπερ ἡ τῶν Καππαδοκῶν εἰσηγεῖται καινοτομία Διοδώρου τε καὶ Ἀθανασίου ἡ οἴησις καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ὁ τῦφος...κηρύττουσι δὲ καθάπερ οἱ Γρηγόριοι τὴν τῶν φ. δυάδα Polem.fr.174(p.274.20)ap.Leont.H.monoph.(M.86.1864C); οὕτω...τῆς θείας ἐνιδρυμένης τῷ σώματι φ. ... ἓν πρόσωπον τὰ συναμφότερα ἀπετέλεσεν...οὐκ ἐν μιᾷ μόνῃ φ., ἀλλ' ἐν δυσὶ τελείαις ‡Chrys. ep.Caes.(3.744C); cf. also later pre-Chalcedonian writers δύο φ. κηρύττοντα (ref. Jo.1:14), καὶ ἕνα υἱόν Paul.Em.hom.2(p.13.12; M. 77.1441A); (two-natures formula in Isid.Pel.epp.1.23,303,323,405 (M.78.197A,360A,369B,409A) is of doubtful authenticity); καί ἐστιν εἷς υἱός, οὐ τῶν φ. εἰς δύο ὑποστάσεις διαιρουμένων, ἀλλὰ τῆς φρικτῆς οἰκονομίας τὰς δύο φ. εἰς μίαν ὑπόστασιν ἑνωσάσης Procl.CP fr. (p.49.2ff.; M.65.885C); b. implicitly ὥσπερ...ἡ κιβωτὸς κεχρυσωμένη ...οὕτω καὶ τὸ τοῦ Χριστοῦ σῶμα...ἔσωθεν μὲν τῷ λόγῳ κοσμούμενον, ἔξωθεν δὲ τῷ πνεύματι φρουρούμενον· ἵνα ἐξ ἀμφοτέρων τὸ περιφανὲς τῶν φ. παραδειχθῇ Iren.fr.8(M.7.1233A)ap.Leont.B.Nest.et Eut.1(M.86.1312A); ἀπ' ἐκείνου [sc. Ἰησοῦ] ἤρξατο θεία καὶ ἀνθρωπίνη συνυφαίνεσθαι φ. Or.Cels.3.28(p.226.14; M.11.956D); id.Jo.32:16 (9; p.451.28ff.; M.14.784A); cf.id.princ.1.2.1(p.27.22; M.11.130A); ib.2.2.6(p.141.8ff.; 210Df.); ἵνα...τὰ περὶ τῆς θειοτέρας αὐτοῦ φ. ... διαλάβωμεν...παριστῶντες ὡς οὐκ ἀνθρωπείας ἄρα ἦν φ. ἡ περὶ αὐτὸν δύναμις Eus.d.e.3.2(p.108.19ff.; M.22.185Df.); cf.Hilarius Ps. 54.2(M.PL.9.348A); id.Trin.9.14(M.PL.10.292B); ib.9.11(291A); ib.9. 3(283A); ib.11.40(425A); εἰ μὲν οὖν ἀνθρώπου γενόμενος υἱὸς ἀμέτοχος ἦν τῆς ἀνθρωπίνης φ., ἀκόλουθον ἂν ἦν θεοῦ υἱὸν ὄντα αὐτὸν μηδὲ κοινωνεῖν τῆς θείας οὐσίας λέγειν Gr.Nyss.Eun.3(2 p.32.7; M.45. 597C); οὐ δύο λέγομεν, θεὸν ἰδίᾳ, καὶ ἄνθρωπον ἰδίᾳ (εἷς γὰρ ἦν), ἀλλὰ κατ' ἐπίνοιαν τὴν ἑκάστου φ. λογιζόμενοι Didym.(‡Bas.)Eun.4(1. 293D; M.29.704C); μὴ συγχύσῃς τὰς φ., καὶ οὐ ναρκήσῃς περὶ τὴν οἰκονομίαν Ant.Ptol.ap.Anast.S.hod.10(M.89.160B); c. denoting at one time the divinity, at another the manhood of Christ τὸ ἀληθὲς...τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ τοῦ σώματος τῆς καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπίνης φ. ... θεὸς γὰρ ὢν ὁμοῦ τε καὶ ἄνθρωπος ‡Mel.fr.7(M.5.1221A)ap. Anast.S.hod.13(M.89.229A); τὸν Μαρκίωνα...ἀθετοῦντα αὐτοῦ τὴν ἐκ Μαρίας γένεσιν κατὰ τὴν θείαν αὐτοῦ φ. ἀποφήνασθαι ὡς ἄρα ἐγεννήθη ἐκ Μαρίας Or.Jo.10.6(4; p.176.10; M.14.316B); ib.19.2(1; p.299. 16; 525C) cit. s. III.A.4; τὸ διαλλάττον τῆς φ. τοῦ υἱοῦ πρὸς τὰ γενητά Ath.Ar.1.55(M.26.128A); ref. Lc.2:52 ὡς εἶναι τῆς ἀνθρωπίνης φ. τὴν προκοπὴν ib.3.53(436A); ἵνα μή τις αὐτὸν κοινὸν ἄνθρωπον ἐκ τοῦ πάθους ὑπολάβῃ...τὸ πρὸς ἡμᾶς ἀνόμοιον τῆς φ. διηγεῖται ἡ γραφὴ id.inc.34.3(M.25.156A); οὐχ ἁπλῶς ἄνθρωπος, ἀλλὰ ζωὴ πάντων ...κἂν ὅμοιος κατὰ τὴν φ. τοῖς ἀνθρώποις ἐτύγχανε ib.37.2(160B); τὴν κυριευτικὴν φ. Apoll.corp.et div.4(p.186.19; M.PL.8.873A); Gr. Nyss.Apoll.42(M.45.1224A,B); ἐδάκρυσε...ἀληθῶς τὴν φ. τὴν ἡμετέραν περιεβάλετο Chrys.hom.63.2 in Jo.(8.377C); id.pent.1.2(2.461A); 2. though Christ has a human φ. he is not man φύσει in same way as he is divine ὡς ἄνθρωπος ταφείς, ἀνέστη...ὡς θεός, φύσει θεὸς ὢν καὶ ἄνθρωπος Mel.pass.8 p.2.16; καθεύδει ὁ ἄυπνον ἔχων τὴν φ. ὡς θεὸς Hipp.Noet.18(p.263.13; M.10.828B); φύσει μὲν αὐτοῦ ἀρχὴ ἡ θεότης, πρὸς ἡμᾶς δέ, μὴ ἀπὸ τοῦ μεγέθους αὐτοῦ δυναμένους ἄρξασθαι τῆς περὶ αὐτοῦ ἀληθείας, ἡ ἀνθρωπότης αὐτοῦ, καθ' ὃ τοῖς νηπίοις καταγγέλλεται Ἰησοῦς Χριστός, καὶ οὗτος ἐσταυρωμένος Or.Jo.1.18 (20; p.22.32; M.14.53D); ἔργῳ μὲν ἔνδοθεν...καὶ πράξει θεὸν καὶ φύσει θεοῦ γνήσιον υἱόν, ἄνθρωπον δὲ καθαρόν...ἐξωτάτω περικείμενον...καὶ ναοῦ χρῆμα περικαλλὲς Eust.engast.10(p.31.12; M.18.633B); θεὸν ἐν ἀνθρώπου γεγονέναι σώματι καὶ οὐδὲν ἄλλο τὴν φ. εἶναι ἢ θεοῦ λόγον Eus.d.e.3.7(p.143.25; M.22.241B); τῶν...ἀτόπων ἐστὶν υἱὸν θεοῦ... κατὰ φ. ὄντα θεόν...ὅτε παρὰ φ. μὲν ἑαυτοῦ ἐκ Μαρίας γέγονεν ἄνθρωπος, ὅμοιον αὐτὸν γενέσθαι τοῖς κατὰ φ. ἀνθρώποις ἐν τῷ ἑαυτοῦ παρὰ φ. (παρὰ φ. γὰρ ἦν αὐτῷ θεῷ ὄντι γενέσθαι ἄνθρωπον), ἐν τῷ κατὰ φ. δὲ ἑαυτοῦ μὴ εἶναι αὐτὸν ὅμοιον τῷ πατρὶ τῷ γεννήσαντι Geo.Laod. ep.dogm.ap.Epiph.haer.73.18(p.291.10ff.; M.42.437A); τοῦ σωτῆρος... φύσει λόγου ὄντος Ath.Ar.2.4(M.26.153B); ref. Pr.8:22 οὐ πάντως τὸ λεγόμενον κτίζεσθαι ἤδη καὶ τῇ φ. καὶ τῇ οὐσίᾳ κτίσμα ἐστὶ ib.2.45 (244A); συνεχώρησεν παθεῖν τὸν τῇ φ. ἀπαθῆ, τὸν υἱόν Const.App.2.24. 3; Gr.Nyss.Eun.5(2 p.117.8; M.45.697B); τὴν τοῦ δούλου μορφὴν... 'πεποιῆσθαί' φησιν, ὅπερ ὁ ἀναλαβὼν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φ. ἦν ib.6(2 p.133.9; 717A); 3. of the divine nature in partic. τὴν γραφήν...τοῖς τῆς φ. χαρακτηριστικοῖς κεχρημένην...υἱὸν ἀληθινὸν...σοφίαν, καὶ λόγον Bas.Spir.17(3.14C; M.32.96C); τὴν μὲν φ. νόει θεοπρεπῶς, τὰ δὲ ταπεινότερα τῶν ῥημάτων δέχου οἰκονομικῶς Bas.hom.15.2(2.132D; M.31.468C); λόγος ὤν, διὰ τὸ ἀπαθὲς σὰρξ ἐγένετο, ἀμεταβλήτου μενούσης τῆς φ. Chrys.nativ.2.1(6.392C); καταβέβηκεν μὲν τῇ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐνοικήσει· ἔστιν δὲ ἐν οὐρανῷ τῷ ἀπεριγράφῳ τῆς φ. πᾶσιν παρών Thdr.Mops.fr.inc.10(p.301.26; M.66.984C); ὁ βροτὸς γενόμενος, μένων θεός, μὴ τραπεὶς τὴν φ. ... ὁ λόγος σὰρξ γενόμενος, κἀκεῖνο μείνας, οὐκ εἰς τοῦτο μεταπεσὼν τῇ φ. ‡Caes.Naz.dial.1.20 (M.38.876); opp. οἰκονομία: θεὸς αὐτοῦ [sc. of Christ] γέγονε κατ' οἰκονομίαν, διότι ἄνθρωπος, ἡμῶν δὲ κατὰ φ. δεσπότης ἐστὶ καὶ θεός Ath.inc.et c.Ar.8(M.26.996C); ἵνα...γινώσκῃς, τίς μὲν φύσεως λόγος, τίς δὲ λόγος οἰκονομίας Gr.Naz.or.29.18(p.102.5; M.36.97C); μορφὴ... θεοῦ καὶ μορφὴ δούλου, τὰ μὲν κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν φ. ὤν, τὰ δὲ κατὰ τὴν φιλάνθρωπον οἰκονομίαν γενόμενος Gr.Nyss.Eun.4(2 p.66.5; M.45. 637C); συνάπτει ἀεὶ τῷ περὶ τῆς ἀκτίστου φ. καὶ τὸν τῆς οἰκονομίας λόγον Chrys.hom.3.2 in Heb.(12.26B); cf.Hilarius Trin.10.22(M.PL. 10.360A); ib.10.66(394B); Leont.B.arg.Sev.(M.86.1937A); cf. δέω εἰπεῖν ἐν τῷ ὅρῳ τῆς φ. τὸν θεὸν λόγον ἔχειν τὴν πρὸς τὸ ἡμέτερον ἕνωσιν ib.